

દયારામ કૃત કાવ્ય-સંગ્રહ

—૦૦૦—

બેભાગમાં.

ગુજરાતી તથા હિંદુસ્તાનીમાં.

નમદાશ કર લાક્ષમ્બરની મજુરીની સાથે.

છપાવી પ્રસીધ કાપો.

ઉમેદરાં મ હરગોવનદાસે*

અમદાવાદ

અવેશી વાડામાં કોઠાગી પોલમાં શેઠ પ્રેમા ભાઈ હિમા ભાઈના
મકાનમાં મુવોલ્પ પ્રેસમાં શ્રી ભાગીલાલ દોલતરાંમ
તથા સંવાઈભાઈ રામચંદ એઓએ પોતાના
છાપખાતામાં છાપ્યું.

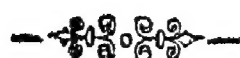
—૦૦૦—

ચને ૧૮૭૬ સંવત ૧૯૩૨

કીમત. ૩૪-૦-૦

આ પુસ્તક—અમદાવાદમાં ત્રણુદર વાળના મેદાનમાં હિંદુની
શાંતિ ઉમેદરાંમ હરગોવનદાસને તાંદાં મળ્યું—
મુળ કૃતાએ કોપીરાઈટ લીધાં.

સુચના.

મૂળ આલોદના પાશુ ડેમોનના કેહેવાલાતા દયારામભાઈનાં પ્રશિદ્ધ
રસિક કાંઠ્ય વાંચવાને લોકને લલચાવના શાસ્ત્ર અને એશુનું કાવ્ય
જુદે જુદે ઠેકાણેથી ભેગું કરી આવી રીતે રચી છપાવવામાં અને
૧૮૫૮નાં વરશથી મને તન, મન ધન કાળ એઓના જે મોટા
અરચ થયોછે તે વિષે બોલવાશાસ્ત્ર ગ્રંથને પ્રસ્તાવના જોડવી એ કંઈ મને
અગત્યનું લાગતું નથી.

તા. ૬ આગષ્ટ ૬૦

નં. ૯૦

૩૪૮૨

તા. ૩૦

આ ગ્રંથમાં હિંદુસ્તાની કાવ્ય તાકીદથી છપાવવું પડ્યું છે માટે પ્રત
પ્રમાણેજ નકલ કરી છપાવું છે—શુધ કરવાને અવકાશ મળ્યો નથી

તા. ૨૦ આગષ્ટ ૬૫

નં. ૯૦

અનુક્રમણિકા

—૦૦૦—

ગુજરાતી.

વિષય:	પૃષ્ઠ.
૧. ભગવદ્ ગીતામહાત્મ.....	... ૧
૨. ભક્તિપોષણ.....	... ૫૪
૩. રક્તિમણિવિવાહ.....	... ૬૯
૪. સત્યભામાવિવાહ.....	... ૭૬
૫. પ્રેમરસગીતા.....	... ૯૦
૬. રસિમાળના મહિતા.....	... ૧૦૧
૭. દાણ્યાત્રી.....	... ૧૦૫
૮. ચેતવણી.....	... ૧૦૯
૯. ભક્તવેલ.....	... ૧૧૧
૧૦. યાત્રીનો ગરબો.....	... ૧૧૪
૧૧. મીરાંચરિત્ર.....	... ૧૧૮
૧૨. પ્રેમપરીક્ષા.....	... ૧૨૧
૧૩. ચોરધાશી વૈષ્ણવ.....	... ૧૨૨
૧૪. વલ્લભનો પરિવાર.....	... ૧૨૫
૧૫. શ્રી કૃષ્ણસ્તવનમંજરી...	... ૧૨૭
૧૬. કામ્યાયનીનો ગરબો.....	... ૧૨૮
૧૭. ચૈત્ર તિથિ (મુલો ઝોધવણ).....	... ૧૩૦
૧૮. બાળલીલા (કુંવરને વારાની ઘજરાણી)...	... ૧૩૧
૧૯. પ્રેમવિલાસ.....	... ૧૩૩
૨૦. મનપ્રખાધ-કક્કો.....	... ૧૩૪
૨૧. અક્ષળ કળા.....	... ૧૩૬
૨૨. મોહની સ્વરૂપ.....	... ૧૩૮
૨૩. અપરાધક્ષમાસ્તોત્ર.....	... ૧૪૦
૨૪. પારણ.....	... ૧૪૧
૨૫. રાધિકાનું સ્વપ્ન.....	... ૧૪૩
૨૬. રાધિકાનાં વખાણ.....	... ૧૪૪
૨૭. રાધિકા પોતાની માતાને કેહેછે.....	... ૧૪૫
૨૮. પંદર તિથિ (૫૩વે પ્રાણજીવન પાખે)...	... ૧૪૬

૪૮ નંદલાલ સાથે લાગ્યું છે લગન ને, ઘેલી કાધી મને ગોવા- જિયે ભો.	૧૭૮
૪૯ ઉભા રેહો અલભેલા ક્ષણું સંતેગ ડહાણો કહું છું એક વાતડીજી	૧૮૮
૫૦ બહાલાજીને કેહેજે મધુવૃત માહારા સમઠે.	૧૮૯
૫૧ માહનલાલજીરે માહારા જીવન પ્રાણજીવન.	૧૯૦
૫૨ આઠ કુવા ને નવ વાવડીરે લોલ.	૧૯૦
૫૩ વૃંદાવનમારે બંસીબટને ચોક્ય.	૧૯૦
૫૪ નંદનો નંદન છખીલો છોગાળોરે.	૧૯૧
૫૫ ગરબે રમવાને ગોરી નીસરચારે લોલ.	૧૯૨
૫૬ માનીતા તું છે માહનતણી હો વાંસલડીરે.	૧૯૩
૫૭ ઘેલી કાધી છે ઘેલી કાધી નંદલાલા તે તો ઘેલી કરીરે. ..	૧૯૪
૫૮ ધણિ ગળખીરે, ગિરધારી ધર મારયુંરે આંખ તમારી. ..	૧૯૪
૫૯ કાળજ કોરયું તે ઢાને કહિયેરે, આધવ છેલ છખીલડે. ...	૧૯૪
૬૦ રસિયાજી તમા ક્યાં રમિઆવ્યા રાસ.	૧૯૫
૬૧ નંદનંદન અલભેલડોરે, એના વાહલાં લાગે છે વેણુ સાંભળ સહી મહારી.	૧૯૫
૬૨ બોલી એમ કિરતી કુમારીરે.	૧૯૬
૬૩ રેહો પનપટ રસિયા રાજ, પાનિડાં ક્યમ ભરિયે	૧૯૬
૬૪ નંદકુંવરજીનું પ્રાણજીવન ધન, રાધા રંગીલી મૃગયાનેશીરે લોલ. ૧૯૭	
૬૫ ઘેલી મુને કાધી જીનંદજીતા નંદે, ઘેલી મુને. ...	૧૯૬
૬૬ ઉભા રેહો તો હું એક વાત મહારા બહાલા મરડી બાંધો શાને મુખરેજી.	૧૯૬
૬૭ નેણુ નઆવળી નંદના કુંવર, પાધરે પંચે બા. ...	૧૯૬
૬૮ આવો અલભેલારે બહાલા, કેહોને તમે ક્યાં ઘાં ગયાતા નંદલાલા. ૨૦૦	
૬૯ જીગર ગોવિંદનેરે, પાયે લાગું પુરે આશ.	૨૦૧
૭૦ એક એક વૃંદાવનમાહેની કુંજના મહેલમાં, મારા રાજ. ...	૨૦૨
૭૮ પદો.	
૧ ગિરધારીજી તતથૈયે નાચે, વૃજનારીસંગ તતથૈ નાચે. ...	૨૦૩
૨ કાળજ કોરયું મારા રાજ ક્યમ કરિયે, ચિતકું ચોરયું મારા રાજ ક્યમ કરિયે.	૨૦૩
૩ સંખી પુછીજો અલી પુછીજો, શં રસિયો રિસાવ્યોરે.	૨૦૩

૪ ગરજ સવાલી ના થયે આરા બહાજા, ગરજ સવાલી ના થયે...	૨૦૪
૫ જળ જતાં આજ ધુધટડામાં, જોહનનું મુખ દીકું...	૨૦૪
૬ તારા સમજે તારણી, તું મને સહુથી લાગે બહાલી...	૨૦૫
૭ આવ જોહારા અજમેજડા એક વાત કહું હું છાની...	૨૦૫
૮ કાંધી ને પધારયો પ્રીતમ પાછલીને રતે...	૨૦૫
૯ જોહાણે પધારા માહારા રજ, માણીગર જોહાણે પધારા...	૨૦૬
૧૦ લોચન મનનોર, કે અપડો લોચન મનનો...	૨૦૬
૧૧ જમ્મોજી જમ્મોજી જીવણ જુદા છો મેં જાણ્યા, કાલે શું	
જોહાણે શું કાધું જમ્મો...	૨૦૬
૧૨ તમારો તમારો પ્યારી મનમાને તે કોહીની...	૨૦૭
૧૩ મધરવત કહેજે જોહનને જોહણું સુણું તે દિવસનો દરખ ન માય...	૨૦૮
૧૪ જોહારા આવોની હંચુ બાજોની રંચીલા રસમાતા...	૨૦૮
૧૫ ઉધવજી વિચારોર અંતર આપણે, વણ સમજેથી રવીર શીખ...	૨૦૮
૧૬ મુને એંગ્રાઅંજ લાગી લાજ, કાળજ કોઈ કાચે...	૨૦૯
૧૭ કામણુ દીસેછે અલખેલા તારી આંખમાં...	૨૦૯
૧૮ તેં તો ધટધટમાં ધર કાધું, વાજમ વરણાગિયાર...	૨૧૦
૧૯ રડા દીસોછો રાજેશ્વર મંદિર આવતાર...	૨૧૦
૨૦ ચતુરાં એક એવું જાણીર, એણે કંઈ રેળાનું કામણુ કર્યું...	૨૧૧
૨૧ રૂપાળી રાધા તારે તનરે, સેહેજે તે સુંદરતાનું ભરણું...	૨૧૧
૨૨ કાનુડો કામણુગાર, સાહેલી આતો, કાનુડો...	૨૧૧
૨૩ ગિરધારીયા ગુમાનીર બહાજાજી તેં તો મને મારીર...	૨૧૨
૨૪ સખી હુંતો જાણુવી ને મુખ હથે રનેહમાં...	૨૧૨
૨૫ રાંક મારી મધાને દગો એણે દીધાર...	૨૧૩
૨૬ હો જોહનાર મુને માયા બગાડી, મન જોહું ગિરીવર ધારી લાજ...	૨૧૩
૨૭ જોહણું તું માહાર કહું માન, જો પ્યારી, જોહણું તું મારે કહું મન...	૨૧૩
૨૮ મનડાના માન્યા જોહન માહાર જોહાણે આવો...	૨૧૪
૨૯ રંગબર આવે સજ્જોણે છેલ, પ્રીત પધરાવું મહાર જોહન...	૨૧૪
૩૦ ચાલ બેહી અજમેલી પ્યારી રાધે...	૨૧૪
૩૧ ચાલ ચપળા પૃથ્વીબાનતી ફુલારી...	૨૧૫
૩૨ રસિયે વજડી રંચ વાંસળી, પાંસલી મહારી પ્રોઈ...	૨૧૬
૩૩ મુને કાંઈ કાંઈ કાંઈ કહેછેર...	૨૧૬

વિષય.

પૃષ્ઠ.

૩૪ લાલ તમારો લાડકવાયો, મુને કાંઈ કાંઈ દેહછેરે.....	૨૧૭
૩૫ હાવાં નહિં મૂકૂંરે, મોહનજી માનો ખરી.....	૨૧૭
૩૬ મહારા બહારે લાગોછો બહારા.....	૨૧૭
૩૭ માડી નંદનો કુંવર મહારી કેડે પડયોરે.....	૨૧૮
૩૮ નંદનો કુંવર પરણાવ.....	૨૧૮
૩૯ વિહલ વાંકલડું મા ઝાંખરે, તારી નેણ કયારીછે, વિહલ.....	૨૧૯
૪૦ વિહલ વાંસલડી મા વાસરે, મહાર કાળજી કાંપેછે, વિહલ.....	૨૧૯
૪૧ સખી જોતી આં લોલે યુવાલે મારી આંખ ભરી...	૨૧૯
૪૨ મુજને અડશોમા, આધારે અલખેલા, છેલા અડશોમા.....	૨૨૦
૪૩ લોકડિયાં દેખેછે લાલ, આંખોમાં હો યુવાલો.....	૨૨૦
૪૪ નવ કીજેરે નવ કીજે નવ કીજેરે આળ.....	૨૨૦
૪૫ ક્યમ ભરિયેરે ક્યમ ભરિયે, જળ જમુનાનું નીર નંદ કુંવર કેડે પડયો.....	૨૨૧
૪૬ આ તે શું અલખેલા છેક.....	૨૨૧

નીતિ ભક્તિ—ધોળ ગરખી, ૫૬ વગેરે.

૬ ધોળ.

૧ ધન સરવસ્વ સદા મહારે છો હે શ્રી નાથજી...	૨૨૨
૨ શ્રીગુરુદેવ મન અભિલાખ જે માહારા પુરશો તે દિન ક્યારે આવશે.....	૨૨૩
૩ સર્ભજો સહુ કો આ છે શિખામણ સારી.....	૨૨૪
૪ શ્રીમદ વલ્લભ કશણારસ સમુદ્ધતી, નિર્ભજ રત્ન નિકળ્યાં દસ્યારે.....	૨૨૫

૭ ગરખીયો.

૧ ત્રિજોક સુંદર મુગુટ મણીરે, તમે રસિયા રાધાનાથ બહારાજી...	૨૨૫
૨ શ્રીકૃષ્ણવન સુખકારીરે, સમરે નાસે સહુ પીડા.....	૨૨૫
૩ ગિરિવરધર ગોવિંદરૂપ.....	૨૨૫
૪ માહોટાનું વચન સુખદામ, કૃપા રીતે કરિયે.....	૨૨૭
૫ જીવ જાણીલે, જરખીત જીગદીશવીના નવ સારી...	૨૨૮
૬ રૂપાળા શ્રી રણછોડ છેજી, રાજ, રૂપાળાં શ્રીરણછોડછે.....	૨૨૮
૭ ધન્ય જેણે હરીગૂણ ગાયા, સંસારમાં, ધન્ય જેણે હરીગૂણ.....	૨૨૯
૮ સરવના શિરોમણી શ્રીનાથજીરે લાલ.....	૨૩૯

૯ સહુ સાધન બળ ભક્તિ શ્રીરાધાનાથની...	...૨૩૦
૧૦ રાધે માધવ મનમાં વશ્યાં, જી જોહને, રાધે માધવ મનમાં...	...૨૩૧
૧૧ શરણુ પડયોછું રે શ્રીહરી.....	...૨૩૧
૧૨ દરશણુ લીની રે દાસને.....	...૨૩૨
૧૩ જો કોઈજન કલ્યાણુ માહો તે સ્ત્રીની સંગત તજજોરે...	...૨૩૨
૧૪ સહુથી સમરથ રાધાવરનો આસરો.....	...૨૩૩
૧૫ હરિ નામમાળા—શુર ગોવિંદ કૃપાનિધિ કેથવ.....	...૨૩૪
૧ પદો.	
૧ તારો અમુકાખ અવસર જાયરે ગોવિંદ ગારે.....	...૨૩૫
૨ હરિ હું શું કરું રે મારો માયા ન મુકે કેહો.....	...૨૩૬
૩ હરિ જોવા તેવો હું દાસ તમારો.....	...૨૩૬
૪ હો મનવા શ્રીહરી શરણે રહેજો.....	...૨૩૭
૫ દામોદર દુખડાં કાપોરે, પાવલે લાગું.....	...૨૩૭
૬ સાંભળ શિક્ષા તું મન મારી, સાચી કહું એક વાત.....	...૨૩૮
૭ વરિષે તો સાંભળિયો વરિષે, વરિષે તો પાતળિયો..	...૨૩૯
૮ સદા શ્રીકૃષ્ણ સેવારે.....	...૨૩૯
૯ સાચા સંત તે દુખતે દેહેને.....	...૨૪૦
૧૦ કોટિ પ્રયત્ન કરો તોએ પણ સુખદુખ હાથ હરિનેરે..	...૨૪૧
૧૧ હરિભજનયત્રી હરી મળે તે સાચું સહુ શ્રુતિ ગાએ..	...૨૪૧
૧૨ કૃષ્ણ કેહેતાં શું બેશે નાણું, મુરખ તને, કૃષ્ણ કેહેતાં.....	...૨૪૨
૧૩ કૃષ્ણ કરણા કરી રૂપ નટવર ધરી.....	...૨૪૨
૧૪ જોને સહાય શ્રીકૃષ્ણની, તે તો સૂખમાં માહાલે.....	...૨૪૩
૧૫ શ્રી ગોવરધનધર લાડીસારે, સંગે સ્વામા પારી.....	...૨૪૩
૧૬ કર મિત મિતન કોષ પ્રકારે, સમનંદ શ્રીકૃષ્ણતણું..	...૨૪૩
૧૭ શ્રીહરિકાધીશ છો શીય મહારે ધણી.....	...૨૪૫
૧૮ માહારા શ્રી મહાપ્રભુજી હું એ વર મારું.....	...૨૪૫
૧૯ કેહો કધપેરે કહિયે પ્રભુ કાપર કે બળિયારે.....	...૨૪૫
૨૦ કાંઈ નથી જોતા કૃષ્ણ કૃપા જ્યાહાં કરોછોરે.....	...૨૪૬
૨૧ હરિ મહારૂં અંતર શુદ્ધ કરોરે.....	...૨૪૭
૨૨ વંદનંદન ભજ ભજ મન માહારાં.....	...૨૪૭
૨૩ હો સર્વત્ર શ્રીજી કરો તમારો મન.....	...૨૪૭

વિષય.

પૃષ્ઠ.

૨૪ હે હરી નું તો આવાં હારણ ને ગમે તે કરો.....	૨૪૯
૨૫ જીવતો મુખ્યોરે મુખ્ય જીવતો મુખ્યો.....	૨૫૦
૨૬ વૃજ વાહાણેરે વૈકુંઠ નહિં આવું... //	૨૫૦
૨૭ હરિને ભજો નહિં તે અવર આરાધે.....	૨૫૧
૨૮ તારાં મહુ દુષ્પ જનશે ગોર્ધાદ ગાની.....	૨૫૧
૨૯ મિથ્યા શીદને માયાકુટ માંડી, શ્રીકૃષ્ણ શે ના ભજો..	૨૫૧
૩૦ માહારો કર અહો કેશવરાયરે, માયાદળથી મૂંઝાવો..	૨૫૨
૩૧ કેહે કીયે વિહારેરે, જીવ અંપ વાળીયોરે.....	૨૫૩
૩૨ રે રાધા રાધાવર ગિરધારી.....	૨૫૩
૩૩ હરિભાવ વિના, કેવળ કૃતિ કરથી કાર્ય ન થાય.....	૨૫૪
૩૪ ચિત તું શિદને ચિંતા ધરે, કૃષ્ણ, કરવું હોય તે કરે..	૨૫૪
૩૫ નિસ્તેના મહેલમાં વસે મહારો વાલ્મીકીરે વસે વૃજલાડીસારે...	૨૫૫
૩૬ એક વરયો ગોપીજન વલ્લભ નહોં સ્વામી ખીજો...	૨૫૫
૩૭ જ્યે વિચારી જીવ તારી શી વણે થશે...	૨૫૬
૩૮ ભજની શ્રીહરી કરી સહુ કદપના પરી..	૨૫૭
૩૯ સેવતી શ્રીકૃષ્ણ રસિક રાધિકાપતી.....	૨૫૭
૪૦ ને કોઈ પ્રેમઅંશ અવતરે, પ્રેમરસ તેના ઉરમાં રે..	૨૫૮
૪૧ હરિ જાઠા-હરિ જાઠા, મહુથી હરિ જાઠા.....	૨૫૮
૪૨ શ્રી લક્ષ્મણભટજનાં ભાવે લીજો ભામણાં..	૨૫૯
૪૩ શું કહિયે શ્રીજી શરણુ પડ્યાને સંતાપો...	૨૬૦
૪૪ હરિસેવા હરિસેવા, માયું હરિ સેવા હરિસેવા..	૨૬૦
૪૫ અમરે દિવસ એક આવશે, અનભલા શ્રીજી.....	૨૬૧
૪૬ હાવાં તો હરીને ભજોરે મન.....	૨૬૧
૪૭ શામ સેવિયે રે, ગોવિંદ બાધયે.....	૨૬૧
૪૮ હરીને ભજતાંરે વાર તેહેને તરત તજો.....	૨૬૨
૪૯ હું જીડો જગદીશ લજ્યા, માહારી રાખેથી રહેશે.....	૨૬૨
૫૦ જેહેવો છું તેહેવો હું તમારો હે શ્રીજી...	૨૬૩
૫૧ ભટકતાં ભવમાંરે, ગયાં કાળ કોટી વટી...	૨૬૩
૫૨ કૃપાસિંધુ કહાવોરે, કૃપા મુને કવચ ના કરો...	૨૬૩
૫૩ સીતાપતી રામની સેવા, જાણો મન મીઠા મેવા...	૨૬૪
૫૪ ગાજોરે ગોવિંદ ગુણુ નિત્યે ગાજો.....	૨૬૫

વિષય.

પૃષ્ઠ.

૫૫ સર્વ તજીને ભજીલે શ્રી ગોવિંદને...	...૨૧૫
૫૬ મહાદેવ દયકર્તા દેવે દયકરું સદુ નમ્રમાં...	...૨૧૬
૫૭ મેં શ્રીકૃષ્ણજી પરચા રાવિદેવ એક મેં શ્રીકૃષ્ણજી પરચા...	...૨૧૬
૫૮ એકવા શ્રીદત્તને થેં નવ ગાય.....	...૨૧૬
૫૯ શું જાણે વ્યાકર્ણી પરજીને, શું જાણે વ્યાકર્ણી...	...૨૧૭
૬૦ કોઈ માહારા મર્મતા ઉતાર જાણી...	...૨૧૮
૬૧ છે નાથ હું શું કહું મનન મારે ન કશું...	...૨૧૮
૬૨ શાશ્વત સમગ્રજી એકી રાજો.....	...૨૧૮
૬૩ હરિ પુત્રે પ્રસન્ન તે કમલ ચામ, તારા મનનુ કપટ ન જાય...	...૨૧૯
૬૪ શ્રી વૃક્ષલ વિહન શ્રીજી સ્થાપી, સામળિયા બાધા...	...૨૧૯
૬૫ જેના સુમેળ કોઈ ના કહેવાય...	...૨૧૯
૬૬ નામ સાં છે રે નામ મારે છે.....	...૨૧૯
૬૭ તું તો સાચો રહેજે જન...	...૨૧૯
૬૮ સાધુ શ્રમ ના કર્યારે...	...૨૧૯
૬૯ કૂત્રા શું ફરેછેરે ભૂલ્યો ભવકુખમાં પડ્યો...	...૨૧૯
૭૦ ગર્ભગમ રાખ્યો રે કિરપા તને બહુ કરી...	...૨૧૯
૭૧ મહારે અંત સમય અમરગદા મુજને મૂક્યો મા...	...૨૧૯
૭૨ માયા કાળ કરમ ભય ભારી, શ્રીજી સાલ કરે...	...૨૧૯
૭૩ શિરમણી સાધન દીનતા માયી...	...૨૧૯
૭૪ સાચું તે સમગ્રજી રે સમજ મન સ્વામ તણું...	...૨૧૯
૭૫ મનજી મુસાફરે, ચાલો નિજ દેશભણી...	...૨૧૯
૭૬ સાચા સગા સમર શ્રીગીરીધર.....	...૨૧૯
૭૭ શ્રીજી સાર સરવનો છે છે છે...	...૨૧૯
૭૮ જેનું ધન્ય બાપ્પેગ ભવમાં જાણે વૃજમંડળ જોડું...	...૨૧૯
૭૯ વદનકમળ જોડું જાણે ગોકાર...	...૨૧૯
૮૦ વૈભવ નથી થયો તુ રે શિદ ગુમાનમાં ધ્રુમે...	...૨૧૯
૮૧ રદ્યે આ રૂપ રંગીલું રાજો...	...૨૧૯
૮૨ દુસ્વભાવથી જાંતાડો દુરમતિ યાજો માજી...	...૨૧૯
૮૩ રાધાકૃષ્ણ રાધાકૃષ્ણ રાધા વૃજરાય...	...૨૧૯
૮૪ વૃજલાડવાને અમા રાજ અમારે...	...૨૧૯

हिंदुस्तानी.

१ सतसैया.....२८३
२ वस्तुधृष्टीपिका.....३४३
३ धृष्टबन विलास (इटाव).....	... ४१३

शृंगार—पद, रेखाता, लावली वगैरे.

४ पदो.

१ आलखो दीन धन धन मोरी भाष..	... ४१८
२ तिहारी मली अजम तलवार...	... ४१८
३ आंध टरी नहि आपे मेरे पालभा..	... ४१८
४ मोहि नेनां लागीरे, रतनारी...	... ४१८
५ गिरधारी हरयो मेरे हियरा..	... ४२०
६ हा श्री नाथछ आपे रहे क्यों रिसापर..	... ४२०
७ हां मरीरे मोहनलाब.....	... ४२०
८ मेरे हियरा कैसे राखु...	... ४२१
९ आ प्यारीछ मेरी तुं छी मितचोर...	... ४२१
१० प्रतीयां पहाड़ी छोड़ मधुपुर जय...	... ४२२
११ रतनारी नेनां मोहि लागी...	... ४२२
१२ गारी भन दे रे शुभानी छेवा..	... ४२२
१३ मेरे नाथ गिरधारी श्याम श्यामली प्यारी...	... ४२२
१४ छोड़ नही दीलघर हमारावे..	... ४२३
१५ मोहिं और न आवे री.....	... ४२३
१६ मोहि पांके नेन पंजरसे.....	... ४२३
१७ ऊं लगी परनु मे आप पडाध...	... ४२४
१८ भारी तारी मोहन तरी नेनमे...	... ४२४
१९ साधन पतमे मोहि कित लाध रे...	... ४२४
२० राधा गोविंद तु जगरे जियरा...	... ४२४
२१ पानीजं न लपयोरे, देय देय गिरधर...	... ४२५
२२ जेपन रस अलकाय, रसिया राप तनोछ...	... ४२५
२३ लहुको कहा काम है पउ नेनां...	... ४२५

૨૪ કર મન યોહિ છેલસોં પાર૦....	...૪૨૬
૨૫ કારને ડસી મા કાનડકારને ડસી૦....	...૪૨૬
૨૬ બંસીબાલે તેરે માર મળ બૂળ૦.....	...૪૨૬
૨૭ આલીરી બંસી મોહનકી બાલીરી૦.....	...૪૨૬
૨૮ મદનમોહનકી એ મોહલી મદન મોહનકી૦..	...૪૨૭
૨૯ કેસે જાજી કોહાં રહું નંદકિસોર ર૦....	...૪૨૭
૩૦ આપ મત મેરી ગલી દિલદાર૦.....	...૪૨૭
૩૧ અપ જાને દે અપ જાને દે સાંજ પરી૦...	...૪૨૮
૩૨ ગિરિધારીજી અખિયાં મનકે હો૦....	...૪૨૮
૩૩ જાન ગઘ જાન ગઘ જિયરાકી ખાત૦...	...૪૨૮
૩૪ પ્રાન જાત મેરી લલિતા ખયાય ગઘ૦...	...૪૨૮
૩૫ ધર આપે લાલ રીસાધ ગપે૦.....	...૪૨૯
૩૬ માધ તેરા ખાલાકું દેખનકું મેં આપા ર૦...	...૪૨૯
૩૭ ભાવે સંકર કૃષ્ણ દરસ મુચ પાપા હે.....	...૪૩૦
૩૮ એરી ભારી માનરી એલી માન લે૦.....	...૪૩૦
૩૯ જુઠી ચોરી લગાધ મૈયા૦.....	...૪૩૦
૪૦ હો પિયાજી મોસોં બોલોજી૦.....	...૪૩૦
૪૧ અખતો મેં ભધ તિહારીજી૦.....	...૪૩૧
૪૨ યાર કયું સનોના મેરી ક્યા તકશીર.....	...૪૩૧
૪૩ બંસીબાલે માનું લે મલના૦....	...૪૩૧
૪૪ માધરે મોહિકો જગાધ૦.....	...૪૩૧
૪૫ નંદમેહરસે લગા હમારા દિલ૦.....	...૪૩૧
૪૬ હો હરીરે પીયા જાને દે હમકું૦.....	...૪૩૨
૪૭ મોતીવાલે બના મેં પાધર૦.....	...૪૩૨
૪૮ નગર મળ સોવે ર૦ મેં બિરહતી બેઠી રાતું૦.	...૪૩૨
૪૯ સ્વામ મેરે નેનખીચ સમાય રહ્યો૦.....	...૪૩૨
૫૦ પીયાખીન ડુખરી મેં૦.....	...૪૩૩
૫૧ તેહરે પૈયાં લાયું ર૦.....	...૪૩૩
૫૨ ખારી રાધિગોવિંદજી હીડારડો૦.....	...૪૩૩
૫૩ અખતો માનું મિલજાવે નંદલાલ૦.....	...૪૩૩
૫૪ યાર મેં હાં તેરી છેલા બંસીબાલા૦.....	...૪૩૩

વિષય.	પૃષ્ઠ.
૫૫ થારી નથડારો માતી ઝુમણુ લલકેછે.....	...૪૩૪
૫૬ આંખ અલબેલી થારી બડી જાદુવારી.....	...૪૩૪
૫૭ ગીરધરલાલજીરો મુખચંદ.....	...૪૩૪
૫૮ મુખરાધા માહન તા થૈયા.....	...૪૩૪
૫૯ માહનારે માહની તેહારી બંસી.....	...૪૩૫
૬૦ સામજગ વે તુંડી મંડા ધારા.....	...૪૩૫
૬૧ ખિર પેડો પ્રેમદો નેમો.....	...૪૩૫
૬૨ મેરા મનગમે માના હો બિહારી નંદલાલ.....	...૪૩૬
૬૩ સો તનત થૈ તા ત થ થૈયા.....	...૪૩૬
૬૪ સોદગન લગિયાં સો આંખ મેરે.....	...૪૩૬
૬૫ થૈ કોણ મંત્ર સાધ્યો.....	...૪૩૬
૬૬ નવલ સનેહી ધનસ મયરો.....	...૪૩૭
૬૭ સેહેજરો પ્રેમદસ પાજો મારા રાજ.....	...૪૩૭
૬૮ થારા લોણિયારી નોકાં નંદલાલ.....	...૪૩૭
૬૯ માઈ કેસે કંઈ પીગ ખસે મહુરૂર જાય.....	...૪૩૭
૭૦ જપાની હમારા ઔર તુમારા કયા.....	...૪૩૮
૭૧ મે તો મેરો બાહાજીબને દીયો.....	...૪૩૮
૭૨ પ્રાન પ્રિયા સંગ ક્યોં ન બોલે.....	...૪૩૮
૭૩ બનમેં શુભરિયાં લૂટી.....	...૪૩૮
૭૪ નંદે નંદસો નેનાં લાગી.....	...૪૩૮
૭૫ મેરે નેનાં માહનપેં જાય.....	...૪૩૮
૭૬ ખરસાનેકી ડગર બાદ.....	...૪૩૮
૭૭ તુમ દગન બાન મત મારે.....	...૪૪૦
૭૮ મેરો પત ધટ જાઓ તો જાઓ મેં પતધટ જાજી.....	...૪૪૦
૭૯ બંસી બાજી સો મેરે મન બસગાધ.....	...૪૪૦
૩૧૫૫.	
૧ બંસીકે બજનેવાંલે તેં મેરા દીલ ચુરાયા..	...૪૪૦
૨ એક પુખ્તુરત ગયર શુભકાર સાંવરા.....	...૪૪૧
૩ મદનમાહન પારે મેહૂબ મેરહિ.....	...૪૪૧
૪ લગીહિ યાદ પ્રીતમકી, તલકે જિયરો જાવેમા...	...૪૪૧
૫ નંદનંદન પારે તેરી અખિયાંને મુલે.....	...૪૪૨

ત્રિપથ.

લાવણી

- ૧ લિખ્યું ત્યાંજો પ્રીતવકું પતિયાં... ૪૪૩
- ૨ લગન મગ મત પરિચો ભાઈ... ૪૪૪
- ૩ યસોમતિ કેહુ સુનો, મેરે લાલ હુંડે મેં ધરમેં... ૪૪૫
- ૪ નંદમેહેરકા નિડરે ક-હૈય... ૪૪૭
- ૫ બેનુ મોહનકી સુન સુઝ ના રહી તનકી... ૪૪૮
- ૬ નાગર નટરે, નિલજાઓ મોહન પારે... ૪૪૯
- ૭ સકડ સખી સુખ તા ચૈયા... ૪૪૯

હોરી.

- ૧ હો એલે એસી હોરી... ૪૫૦
- ૨ વો તો હોરીકા એલવાર પારે લંગર નંદુખાર... ૪૫૧
- ૩ આમી હોરીકા ઇલ મોહે દૂલ ડોલે... ૪૫૧
- ૪ મંતો રંગીલૂ રંગીલેકે રંગમેં... ૪૫૧
- ૫ હોરીકે દીન ક્યોં ખરજે... ૪૫૧
- ૬ પારી તેરી સારી બસંતી બનીહે... ૪૫૨
- ૭ કેસે હોરી એલું દૈયાંરે... ૪૫૨
- ૮ નંદકો નટ નાગરરી બરજેરી... ૪૫૨
- ૯ પ્રોપે આનખાન રસિયાકે નેન... ૪૫૨
- ૧૦ જીન જાઓરે આજ દાઈ પનીયાં બરન... ૪૫૩
- ૧૧ કેસે હોરી એલો પીયાજરે... ૪૫૩
- ૧૨ બરંતબિહારી મન લે ગયો હો... ૪૫૩
- ૧૩ નંદમેહેરજીકે મેહલ મચી ધુમ... ૪૫૩
- ૧૪ ગોરસ આહો તો પીયો મેરે પારે... ૪૫૪
- ૧૫ હોરી એલન કે દિન આપે... ૪૫૪
- ૧૬ ક્યોં ન પિયા મંગ એલત હોરી... ૪૫૪
- ૧૭ રાધા આઈ એલન સખીદંદસેં... ૪૫૫
- ૧૮ આધરી બહાર બરન લાગી અપ્પિયાં... ૪૫૬

શૃંગાર—નીતિ—ભડતી—પદ, લાવણી વગેરે વધારાનાં.

- ૧ મં મરી મીલો મોહનલાલ... ૪૫૬
- ૨ મેરે હિયરે કેસો રાખું સમઝાય... ૪૫૬
- ૩ મો મલડા મંડા ક્યોં ચિત ચોરાવે... ૪૫૬

४ जिंदी तू साडे ना अभी भाडे पारे.....	...४५६
५ थारी लोहखियारी नोका नंदवाल.....	...४५६
६ बालपखारे आछो नेह अमापारे.....	...४५७
७ नंदे नेना तेरे लखवारी, नेननकी.....	...४५७
८ उभतो कृष्ण छपीला गावे.....	...४५७
९ दरसन देना हमे उकार अकार.....	...४५८
१० अमृतो पेछी अत मेरे गिरधरवाल.....	...४५८
११ माया तछु लखवेहु मनमोहन.....	...४५८
१२ यिर मन रहेगो तप हरि कछगो४५८
१३ श्रीरामकृष्ण गोविंद गदाधर.....	...४५८
१४ हम साकार उपासी वे सग.....	...४५८
१५ तेरा कियो कछु जनन नहीं.....	...४५९
१६ राधिकृष्ण राधिकृष्ण गायलेरी हो.....	...४५९
१७ औसे श्रीगिरधरधरनामकां सदा कपे.....	...४५९
१८ अक आसरा तेरा, आर नहिं छाध मेरा ये...४६१
१९ सर्वोत्तम श्रीकृष्ण नाम हे.....	...४६१
२० लग लुगा वे मेहरम पार, अपना छछ नहीं भिजियाये.....	...४६२
२१ निपा जानिये सावि आत, मन मानीले सावि आव.....	...४६२
२२ भिरवरधारी मनोहर राम रघुनाथ नरधर नागर.....	...४६२
२३ सुन मेरी मनी मेना ये, मेनां मेनां तुली करता.....	...४६२
२४ सुन मेरा नयरा हंसावे, निमलिन कर परहस प्रसंसा.....	...४६२
२५ लगन लग न परिचे हो मेरे नयरा.....	...४६३
२६ लगन लगिहु सुप्रसन्न गिरिधारीसों.....	...४६३
२७ निया गाइन मत सो लग, ह्यां छोछ नहिं.....	...४६३
२८ जुले जुले श्रीशुभन कियेरे हडोरना सग रसिकनडे.....	...४६४
२९ मेरी रसना तुंवे राधाकृष्ण.....	...४६५
३० श्रीकृष्ण हरि रामराम, राधे गिरधारी.....	...४६५
३१ केवल अक आवभुष गिरधारी, छोछ अस्तु नां.....	...४६५
३२ सुनिये प्रकार मेरी उयरे अपरी जेरी.....	...४६५
३३ श्री गोकुलपति धनश्यामा नय अवधनाथ.....	...४६६
३४ गारे गारे गिरिगङ्गजन भारे.....	...४६६

વિષય.

પૃષ્ઠ.

૩૫ હે મન માન ખમી હે વિધારા.....	...૪૬૭
૩૬ અખ હો સરન પરશો મેરા કર લારા.....	...૪૬૭
૩૭ મિતને મુદામાછ આપે મુદામાછ.....	...૪૬૮
૩૮ અડતા જડી જોરન લાગ.....	...૪૬૮
૩૯ ઓર નહી કોઇ દેસી દેવારે.....	...૪૬૮
૪૦ હરદમ કૃષ્ણ કહે શ્રીકૃષ્ણ કહે.....	...૪૬૮
૪૧ કાસીપુરીકી અતિ સુંદર શાભા.....	...૪૬૯
૪૨ ગદમત તોડા બડા દિવાના કપો.....	...૪૭૦
૪૩ સખ માયા ખાત નમે નાથ કોઇ આપ.....	...૪૭૧
૪૪ મુનિયેજી હરી હરનત કે બંદેકી અરજ.....	...૪૭૧
૪૫ ગોવિંદ નાકા આધાર.....	...૪૭૨
૪૬ ભકુ રટત હે બેઠ શપ શંભુમુત.....	...૪૭૨
૪૭ હરિદાસા હરિદાસા બનજા હરિદાસા.....	...૪૭૪
૪૮ તું બજ મન મેરે મોકુમયંદ્ર.....	...૪૭૪
૪૯ પાં કોઇ નહિં હું તેરા વે તુ મન કર.....	...૪૭૫
૫૦ મુન મેરે મનવા તોલા વે શ્રી.....	...૪૭૫
૫૧ કોઠાર કોઠાર નાથ હમારે હૈયા કે.....	...૪૭૬

મરેઠી.

૧ પાદાવે બાપગા નરસિંહ મહેતાચે.....	...૪૭૬
૨ શ્રીગુરુમુખ ગોવિંદે કાશ્યા મિલોની.....	...૪૭૭

દયારામકૃત કાવ્ય સંગ્રહ.

જે ભાગમાં, —

ગુજરાતી તથા હિંદુસ્તાનીમાં,

ભાગ ૧. ગુજરાતી.

ભગવદગીતા મહાત્મ.

(રાગ—કેદારે.)

શ્રીગુર પ્રથમ પ્રણામ પાય, જેથી કાર્વ સદા શુભ થાય ;
વંદુ ઈષ્ટ સદા શ્રીકૃષ્ણ, ઘસ લહી પુરા મન તૃષ્ણ ;
સ્થાય કરો હું શુભ મતી લહું રે.—૧.

શ્રીવલ્લભ શ્રીવિઠ્ઠલ રાય, સનમુખ વિદ્યુ વિમુખ થઈ જાય ;
ધૈર્ય કૃષ્ણ સકળ શિરમણી, મુજપર કરુણા કરવી ધણી ;
ગીતામહાત્મ કથા કહું રે.—૨.

દાળ.

ગીતામહાત્મ કથા અતી પાવન, સાંભળતાં સુખ થાય ;
અષ્ટાદશ અધ્યાય વરણબો, પૃથક પૃથક મહિમાય. ૧.
પદ્ય પુરાણ વિશે છે ભાખી, કથા અનુપમ સારી ;
કૃષ્ણ ભક્તિ ઊત્તમ ન કરે બિર, દ્રાવિક કિલ્લમિપહારી. ૨.
ઓતા વક્તા હોય કૃતારથ, ઉપજે અતિ આદલાદ ;
કૃષ્ણ કૃપાથી દયો વરણવે, શિવ ઉમિયા સંવાદ. ૩.
એક સમે કેલાસવિરો, પારવતી જોલ્યાં વાણી ;
તમ મુખથી મેં શ્રવણ કરી છે, સકળ કથા શુભપાણી. ૪.
ધૈર્ય એક મુને છે તદ્દમી, પુર્ણ કરો અવિનાશી ;
શ્રી ભગવદગીતાનો મહિમા, અવણ કરાવો દારી. ૫.
એવું વચન સુગી શક્તિનું, જોલ્યા શિવ શાક્ષાત ;
પ્રસન થઈ કહે વન્ય રમા, તું ઊત્તમ પુછી વાત. ૬.
સાંભળ શ્રેય સુતા કહું તુજને, અદ્ભુત એ આખ્યાન ;

જેમ પુરવે કમળા પ્રત્યે, ભાખ્યું છે શ્રીભગવાન, ૭.
 જેની અતીશી કુસમ સરીખી, કાંતી છે સાક્ષાત ;
 એના કાંઠી દર્પહર કંદ્રપ, રોશરાઈ જગતાત. ૮.
 તે પ્રભુ ક્ષીરસાગર પોઢ્યા છે, રોશની ઊપર જ્યાંહ ;
 પદ્મા પાપ તજારો સનમુખ, ગરૂડ રહ્યાં છે ત્યાંહ. ૯.
 તેહ સ્થળ કા સમય રમાએ, સર્વ લોકહિત ધાર્યું ;
 ગીતામહાત્મ પતીને પુછ્યું, એવું મન વિચાર્યું. ૧૦.
 વાતે વાત અનુસંધાને, પુછીરો ચિત રાખ્યું ;
 શ્રીનારાયણ પ્રત્યે શ્રીએ, યુક્તિ વાએક ભાખ્યું. ૧૧.
 હું સ્વામી રો કારણ છો નીજ, નિદ્રાળુવા ઉદારી ;
 તેનો અભિપ્રાય હોયે તે, મુજને કહો અર્પીનાશી. ૧૨.
 એવું વચન સુણી કમળાનું, શ્રીહરિ યોલ્યા વળતું ;
 હું નયિ નિદ્રાળુ ન ઉદારી, સાગરજ સંભળ તું. ૧૩.
 હું મહારા અર્ધચર્ય તણોજ, વિચાર કંઈંછું સત્ય ;
 કેહવું છેતે ત્હેની તુજને, કહું વિસ્તારી ગત્ય. ૧૪.
 અખંડ છે વળિ અહારપ છે, અજર ને આત્માસ્વરૂપ ;
 દશ પ્રકારનું એ વિધિ મહારૂ, છે અર્ધચર્ય અનુપ. ૧૫.
 ત્હેના ધ્યાન થકી મુજ લોચન, ચચળયાથી વીરામે ;
 જેમ કા નૃપ નિજ વૈભવનોજ, વિચાર કરી સુખ પામે. ૧૬.
 એવું વચન સુણી કહે કમળા, કોતક મુજને ભારો ;
 કૃપા કરી મુજને કહો સ્વામી, સદે સકળ વિનારો. ૧૭.
 છે એચર્ય તમારૂં એવું, તમે ધ્યાનમાં ધારો ;
 તો મુનિ કાં તેને મુકીને, કરે વિચાર તમારો. ૧૮.
 હરી કહે એ એચર્ય મહારૂ, અગાધ છે સુણ વાત ;
 તે માટે અવિલંબ્યા છે મુની, મુજરૂપે સાક્ષાત. ૧૯.
 જદપી મુજ એચર્ય તથા હું, ભિન્ન ન નિઃસંદેહ ;
 જેમ અન્ય અગ્નિની જવાળા, એક જાભય છે દેહ. ૨૦.
 તદપી મુજ સ્વરૂપ આશ્રયવાણુ, કીધે નથી કદ્યાણુ ;
 માટે મુજ સ્વરૂપ અવિલંબ્યા, મુની મહદ સુખાણુ. ૨૧.
 જેહ તાણા એચર્ય તણો નવ, પામે કોણણ પાર ;
 તો સ્વરૂપની અગાધતાનું, શું કહેવું તે વાર. ૨૨.
 માટે સ્વરૂપનો આશ્રય કરવો, ભાખું તવ શ્રી કૃષ્ણ ;
 પદ્માએ શ્રી પ્રભુજને પુત, પુછ્યું પ્રશ્ન. ૨૩.

અગાધ છે ઐશ્વર્ય તત્ત્વ કેમ, ગીતા શંકા વખાણી ;
 વેદ થકી ઉત્તમ છે ગીતા, મહા વિહાર કહી વાણી. ૨૪.
 નિર્ગમ પ્રગટ કીધા છે મેં તો, સ્વપ્રાપ્તિ માહિતી
 ભગવત સમય થકી છે ગીતાં, તે સમ હોયે ક્યાહિ. ૨૫.
 શ્રી ભગવદગીતા તે મહારાં, નિશ્ચે જાણુ સ્વરૂપ;
 રહેતાં તુજને કહું હું સ્થાનક, સાંભળ વાત અનુપ. ૨૬.
 પંચ ગાદિ અધ્યાય રમા તે, મસ્તક મહાર કહીએ;
 દશ અધ્યાય પછી તે મહારા, ભુજને સ્થાનક સહિએ. ૨૭.
 ત્યાર પછે જે ત્રણ રહ્યા તે, ચરણ માહારા જાણું;
 શાબ્દમય એ સ્વરૂપ મહાર, તે શાંભળ નિરજાણુ. ૨૮.
 એ ગીતા એકો અધ્યાયજન, અથવા એકો શ્લોક;
 અથવા એકો અક્ષર બાપે, અવણુ કરે કો લોક. ૨૯.
 સાંભળ રમા પરમ પદ તે જન, નિશ્ચે પામે માહારાં;
 એ ગીતાનો અદ્ભુત મહિમા, શી રીતે વિસ્તાર. ૩૦.
 એના વચન સુણી કમળા કહે, સુણિયે જગજીવન;
 ગીતામાહાત્મ કહે વિસ્તારી, સાંભળના મુજ મન. ૩૧.
 ત્યારે નારાયણ કહે દધિજન, તુજને ધરજી એવી;
 તો ગીતા મહિમાની અદ્ભુત, કયા કહું હું તેવી. ૩૨.
 શિવજી કહે ઉમિયાને પુરવે, શ્રીહરી બાપ્યું જેમ;
 શાંભળ સ્નેહ ધરીને તું પાણુ, કહું કયા હું તેમ. ૩૩.
 હરિ કમળા હર ઊભીયા પ્રત્યે, બાપ્યો જે મહીમાય;
 કૃષ્ણ કૃપાથી દયો કહે હું, કહું હું તેહ કયાય. ૩૪.
 પ્રથમ તણો અધ્યાય થયો, પ્રારંભ શુણો સહુ જન;
 કમળાને કહે સાંભળ હાવાં, બોલ્યા જગજીવન. ૩૫.
 આજ્ઞાણુ એક સુશરમા નામે, વેદ તણો ભણુનાર;
 પાણુ તે વેદ વિરૂધ કર્મો, આચરણુ કરે અપાર. ૩૬.
 તેની ન્યાતી કૃત્તવ્યતાણુ જન, સરવે કહિયે એના;
 મહારા ધર્મતણુ તે દ્રોષી, મુજ દ્રોષી પાણુ તેના. ૩૭.
 મદિરા માંસતણુ અહારી, વળી બહિરમુખતેહ;
 કરે કૃશી વળી કર્મ વિદારે, હસ ગૃહી અંતની દેહ. ૩૮.
 તેમાંનો દિજ તે પાણુ હુતો, નામ સુશરમા જેહ;
 પદ્મકૂટ ગૃહેનાથ સેવમાં, ગયો એકદા તેહ. ૩૯.
 સરવે ડંસ કર્યો ત્યાં તેને, તતક્ષણ પામ્યો માર્ગ.

તે મહીશુર મુક્તી કેમ પામે, ભજ્યા ન અશરણુશર્ણુ. ૪૦.
 જમકિંકર તેને ગ્રહી ચાહ્યા, દેતા દુઃખ અપાર;
 નાંખ્યો નકે વિશે જઈ તેહને, કષ્ટજ પારાવાર. ૪૧.
 અતી યાતના ભોગવિ પામ્યો, બળદ તણા તે દેહ;
 એક પાંગળે મુગ્ર લીધો, વાહન કરવા તેહ. ૪૨.
 તે ઉપર આરૂઢ થઈને, ભિક્ષા કરવા જાય;
 ભુવન ભુવન હાટે હાટે ફરતા, દીન સકળ પલાય. ૪૩.
 અનેક કંદ કરે રહી ઉપર, કુદી કરે તન ચુર્ણ;
 લોક રીજાવે પણ તે વૃષભનું, પેટ ભરે નહિં પુર્ણ. ૪૪.
 એમ ધણા દિન ભુક્તિ વિરખણા, બળદ થયો બળહીણ;
 એક અહર મુરછાવથ થઈને, પડ્યો ધરણિ મુખ કીણ. ૪૫.
 તદપિ માર્ગ થયું નહિં લેનું, જીવ્યાનું પણ કૌક;
 ધણિકવાર પગ પૃથિવ પછાડ્યો, જોવા મળિયા લોક. ૪૬.
 કાએક યોલ્યું કુકૃત એનું, દેછે એને દુઃખ;
 કિંચિત કિંચિત દો સહુ સુકૃત, સવજ થારો મુખ. ૪૭.
 તેહ સમે ત્યાં આણુ આણુ સુકૃત, અરખ્યું સરવે જન;
 તદપી તેહ વૃષભતણા જીવ, ગયો નહીં મુકી તન. ૪૮.
 તેહ સમય એક ગણિકા આવી, બળદ પડ્યો જ્યાં ધણું;
 તેણે નિજ સુકૃત સહુ અરખ્યું, તતક્ષણ પામ્યો માર્ગ. ૪૯.
 વળિ તે કાળે યમકિંકર, આવીને તેને વળગ્યા,
 વિજયુકત આલ્યા એનામાં, તતક્ષણ કીધા અબગા. ૫૦.
 ત્યાર પછી તેને અવતાચ્છો, ઉત્તમે દ્વિજને ઘેર;
 જાતીસ્મરણું સાંપડિયું, વળિ તે ગણિકાની મ્હેર. ૫૧.
 પછી તે બાળક સહુકોને, ફરે પુછતા એહ;
 એ ગણિકા શું પુણ્ય સમરાયું, કહો મુને કાઈ તેહ. ૫૨.
 પુછતાં એમ શુક એક મળિયો, તેને પુછી વાત;
 ગુણિકા પુણ્ય કર્યું શું ભાષી, પુછું સુત શરતાત. ૫૩.
 તે શુક પણ જાતીસ્મર હુતો, વાડવસું કરિ વાણી;
 સાંભળિયે દ્વિજ કહું એક હું, પુર્વ કથાય વખાણી. ૫૪.
 હું પણ પુર્વ આહણુ હુતો, પંડિત વડો વિવાદી;
 વાદે બહુ વિદ્વજ્જન જીત્યા, વિવાદનો હું સ્વાદી. ૫૫.
 વળિ વિજયુનો દ્વેશી હુતો, તેથી નરકે પડિયો;
 અતી દુઃખ ભુક્તીનું ત્યાંથી, શુકજાતી અવતરીયો. ૫૬

પછે મુને એક દ્વીજજન મંદીર, રાખ્યો પંજરમાંહે ;
 તેનો સુત અધ્યાય આદી ગીતા, બાણતો નિત્યેત્યાંહે. ૫૭.
 તેનું અવણુ કેશ્યું ત્યાં મુજને, આવહિયો એકજ શ્લોક ;
 તદનંતર હું ચંડીમારકર, ચડિયો ત્યાં દુઃખ થોક. ૫૮.
 તેણીએ ગણિકા ગેર વેઢ્યો, ત્યાં હું રહેતો સુખે ;
 નિત્યે એહ આઠ્યાસ શિખેલા, શ્લોક ગોખતાં મુખે. ૫૯.
 તે ગુણિકાને અવણુ રાખ્ધ પડે, પણ મહાત્મ નવ જાણે ;
 દેખા દેખી પુણ્ય સમર્થું, સહુ નિજનું તે ટાણે. ૬૦.
 તે પુણ્યે સહુ પાતિક પ્રજ્ઞયું, વૃષભવપુ છુટ્યું ભાત ;
 જ્ઞાનવિના પણ વ્યર્થ જાય ક્યેમ, ગીતાજી સાક્ષાત. ૬૧.
 તે પુણ્યે તું ઉત્તમ બ્રાહ્મણકેરો, પામ્યો દેહ ;
 તે અધ્યાય મુને સંભળાવે, મોલ્યો બાળક તેહ. ૬૨.
 અતિ આતુર અવલોકી કીરે, બાવસહિત તે બાખ્યો ;
 તે બ્રાહ્મણ ને ગણિકા ખંધે, ઓતા યર્ષસ આખ્યો. ૬૩.
 હરિજન સહિત વિમાન આવિયું, તેહ સમય તે ઠામ ;
 ગુણિકા શુક સુશરમા બેસી, પાંતા વધકુંઠ ધામ. ૬૪.
 પદ્મ પુરાણુ પ્રથમાધ્યાયે, એ ગીતા મહાત્મ ;
 દ્યો કહે કમળાને અવણુ, કરાવ્યું શ્રી પરમાત્મ. ૬૫.
 પુર્વાધ્યાય થયો સંપુરણુ, શ્રીરાંકર મોલ્યા વાણી ;
 ઉત્તમ કથા ઉમા સાંભળિને, અતઃકરણુ આણી. ૬૬.

ઇતિશ્રી પદ્મપુરાણુ ગીતામહાત્મે શ્રી નારાયણ લક્ષ્મી સંવા
 પ્રથમોધ્યાય : ॥

(રાગ-અસાવરી.)

શ્રી મહાદેવો વાય.—

શિવજી કહે સાંભળરે સતી, કહું અધ્યાય અપરતી ગતી,
 મહાત્મ સુણું પ્રથમાધ્યાયનું, રમા થયા રોમાંચિત તનું. ૧.
 પ્રાણુપતી શું મોલ્યાં કરી, અપરાધ્યાય મહાત્મ કહો હરી ;
 તદા ભયસ્થા સુદરશ્યામ, સાંભળરે શ્યામા સુખધામ. ૨.
 એક દેવશરમા દ્વીજ નામ, પુર પુરંદર તેનો ઠામ ;
 તેહ એક વિદ્વાનો બાણુ, ધર્મ આચરે વેદ પ્રમાણુ. ૩.

તે મહીશુર મુક્તી કેમ પામે, ભજ્યા ન અશરણુશર્ણુ, ૪૦.
 જમકિંકર તેને મહી સાહ્યા, દેતા દુઃખ અપાર;
 નાંખ્યો નકં વિસે જઈ તેહને, કળ્પજ પારાવાર. ૪૧.
 અતી પાતના ભોગવિ પામ્યો, ખળદ તણો તે દેહ;
 એક પાંગળે મુક્તે લીધો, વાહન કરવા તેહ. ૪૨.
 તે ઉપર આરઠ થઈને, ભિક્ષા કરવા ભય;
 ભુવન ભુવન હાટે હાટે કરતા, દીન સકળ પલાય. ૪૩.
 અનેક કંદ કરે રહી ઉપર, કંદી કરે તન ચુર્ણુ;
 લોક રીભવે પણ તે વૃષભનુ, પેટ ભરે નહિં પુર્ણુ. ૪૪.
 એમ ઘણા દિન ભુક્તિ વિંટખણા, ખળદ યંચો ખળહીણુ;
 એક અહર મુરછાવય થઈને, પડ્યો ધરણિ મુખ ફીણ. ૪૫.
 તદપિ માર્ણુ યથું નહિં લેનું, જીવ્યાનું પણ કોક;
 ઘણિકવાર પગ પૃથિવ પછાડ્યા, જોવા મળિયા લોક. ૪૬.
 કાએક ઓલ્યું કુકૃત એનું, દેહો એને દુઃખ;
 કિંચિત કિંચિત દો સહુ મુકૃત, સલજ થાશે મુખ. ૪૭.
 તેહ સમે ત્યાં આણુ આણુ મુકૃત, અરખ્યું સરવે જન;
 તદપી તેહ વૃષભતણો જીવ, ગયો નહીં મુક્તી તન. ૪૮.
 તેહ સમય એક ગણિકા આવી, ખળદ પડ્યો જ્યાં ધણુ;
 તણે નિજ મુકૃત સહુ અરખ્યું, તતક્ષણ પામ્યો માર્ણુ. ૪૯.
 વળિ તે કાળે યમકિંકર, આવીને તેને વળગ્યા;
 વિજયુકત આવ્યા એવામાં, તતક્ષણ કીધા અળગા. ૫૦.
 ત્યાર પછી તેને અવતાચ્છો, ઉત્તમ દ્વિજને ઘેર;
 જાતીસ્મરપણું સાંપડિયું, વળિ તે ગણિકાની મ્હેર. ૫૧.
 પછી તે બાળક સહુકોને, ફરે પુછતો એહ;
 એ ગણિકા શું પુણ્ય સમરાયું, ક્ષેહો મુને કાઈ તેહ. ૫૨.
 પુછતાં એમ શુક એક મળિયો, તેને પુછી યાત;
 ગુણિકા પુણ્ય કશું શું ભાખો, પુછું સુત શરતાત. ૫૩.
 તે શુક પાણુ જાતીસ્મર હુતો, વાડવસું કરિ વાણી;
 સાંભળિયે દ્વિજ કહું એક હું, પુર્વ કથાય વખાણી. ૫૪.
 હું પણ પુર્વ બ્રાહ્મણુ હુતો, પંડિત વડા વિવાદી;
 વાદે બહુ વિદ્વજ્જન જીવ્યા, વિવાદનો હું સ્વાદી. ૫૫.
 વળિ વિજયુતો દ્વેશી હુતો, તેથી નરકે મડિયો;
 અતી દુઃખ ભુક્તીનું ત્યાંથી, શુકજાતી અવતરીયો. ૫૬

પછે મુને એક દ્વીજન્ન મંદીર, રાખ્યો પંજરમાંહે ;
 તેના સુત અધ્યાય આદી ગીતા, ભણતો નિત્યેત્યાંહે. ૫૭.
 તેનું અવણ કચ્છું ત્યાં મુજને, આવડિયો એકજ શ્લોક,
 તદનંતર હું ચડીમારકર, ચડિયો ત્યાં દુઃખ ઘોક. ૫૮.
 તેણીએ ગણિકા ગેર વેચ્યો, ત્યાં હું રહેતો સુખે ;
 નિત્યે એહ અભ્યાસ શિખેલો, શ્લોક ગોખતો મુખે. ૫૯.
 તે ગુણિકાને અવણ રાખ્દ પડે, પણ મહાત્મ નવ જાણે ;
 દેખા દેખી પુણ્ય સમયું, સહુ નિજનું તે ટાણે. ૬૦.
 તે પુણ્યે સહુ પાતિક પ્રજ્ઞયું, વૃષભવપુ છુટ્યું જાત ;
 જાનવિના પણ વ્યર્થ જાય ક્યેમ, ગીતાજી સાક્ષાત. ૬૧.
 તે પુણ્યે તું ઉત્તમ આહ્વાણકરો, પાખ્યો દેહ ;
 તે અધ્યાય મુને સંભળાવે, ખોલ્યો ખાળક તેહ. ૬૨.
 અતિ આતુર અવલોકી કીરે, બાવસહિત તે બાખ્યો ;
 તે આહ્વાણ ને ગણિકા બધે, ઓતો યર્ધરસ ચાખ્યો. ૬૩.
 હરિજન સહિત વિમાન આવિયું, તેહ સમય તે કામ ;
 ગુણિકા શુક સુરારમા ખેરી, પોતા વધકુંઠ ધામ. ૬૪.
 પદ્મ પુરાણે પ્રથમાધ્યાયે, એ ગીતા મહાત્મ ;
 દ્યો કહે કમળાને અવણ, કરાવ્યું શ્રી પરમાત્મ. ૬૫.
 પુર્વાધ્યાય થયો સંપુરણ, શ્રીરાંકર ખોલ્યા વાણી ;
 ઉત્તમ કથા ઉમા સાંભળિને, અતઃકરણે આણી. ૬૬.

ઈતિશ્રી પદ્મપુરાણે ગીતામહાત્મે શ્રી નારાયણ લક્ષ્મી સંવાદે
 પ્રથમોધ્યાય : ॥

(રાગ-અસાવરી.)

શ્રી મહાદેવો વાચ.—

શિવજી કહે સાંભળરે સંતી, કહું અધ્યાય અપરતી ગતી,
 મહાત્મ સુહૃદ પ્રથમાધ્યાયનું, રમા થમા રોમાંચિત તનું. ૧.
 પ્રાણપતીશું ખોલ્યાં કરી, અપરાધ્યાય મહાત્મ કહે હરી ;
 તદા ભયંચ્ચા સુંદરશ્યામ, સાંભળરે શ્યામા સુખધામ. ૨.
 એક દ્વરશરમા દ્વીજ નામ, પુર પુરંદર તેના કામ ;
 તેહ જોઈ વિદ્વાનો જાણું, ધર્મ આચરે સ્વેદ પ્રમાણ. ૩.

જો અતીત ગાવે કો દ્વાર, ગાદર સેવા કરે ગપાર ;
 પુણ્યશીલ નહિં અસત્ ગમલાપ, પણ ઉરમાં રહેતો પરિતાપ. ૪.
 રાસવે મોહોટા જનને નમે, પણ અંતરનો તાપ ન સમે ;
 મહદ્મુનીને આગ્રમ જાય, સેવા કરે નમે ગુણ ગાય. ૫.
 તે મધ્યે એક એવો રૂખી, બ્રહ્માનંદવિષ્ણુ જે સુખી ;
 સુશીલ રૂડો માની પર્મ, સરવે રહિત થયો છે કર્મ. ૬.
 કરમ કલ્યાં છે જો સમય, તે તે રેતી નાશાની અગ્ર ;
 પછે દેવશરમા મન ધરી, તે બ્રાહ્મણુતી પુજા કરી. ૭.
 કરિ પ્રણામને ઊભો રહ્યો, તુષ્ટમાન તે બ્રાહ્મણુ થયો ;
 પુછ્યું શી ચિંતા છે તુને, પ્રગટ પુકારી કહે તે મુને. ૮.
 કહે દેવશરમા હું રૂખી, ઉર પરિતાપે હું ખડુ દુખી ;
 સાંગ ભણ્યો છજ ચારે વેદ, સકળ રાક્ષસના જાણું બેદ. ૯.
 ભણિયો અષ્ટાદશ પુરાણ, વિદ્યા મૌદિમાંહિં સુખાણ ;
 કરતો નથી કશું હું પાપ, તદપી સમે ન ઉર પરિતાપ. ૧૦.
 એવી વાત સુણી તેતાણી, મન વિચાર કીધો મુનિમણી ;
 પછે કહ્યું હે દ્વીજ સુણ સાર, નય એક નામે શોપાર. ૧૧.
 અજપાળ એક રહે છે ત્યાંહિં, અજન ચરાવે દિન વનમાંહિં ;
 મિત્રવાન છે તેનું નામ, અજન પાળવા કેરું કામ. ૧૨.
 જા દ્વિજ તું તે રહે છે જ્યાંહિં, અર્થ તાહરો રાસે ત્યાંહિં ;
 મિત્રવાન તે ડાહ્યો ધણું, સમાધાન કરશે તુજતાણું. ૧૩.
 સુણી એમ કાંઈ સુખીયો થયો, તહાં દેવશરમા દ્વિજ ગયો ;
 ઉત્તર દીરાછે વનપુર થકી, મિત્રવાન ત્યાં છે થઈ વકી. ૧૪.
 બ્રાહ્મણુ ચાલ્યો તે વન ગયો, અરણ્યમાં જઈ ઊભો રહ્યો ;
 અદ્ભુત શોભા દીઠી ત્યાંહિં, ખટ રતુ કુસમીત ફળ જ્યાંહિં. ૧૫.
 ભમરવૃંદ ખડુ ભમતા ફરે, પુષ્પગુચ્છ ઉપર જઈ ફરે ;
 નવપક્ષય તરે શોભે ધણું, આનંદમય વન નહિં કરિ મણા. ૧૬.
 શાર્દૂલ ઘેતુ ચરે એક ઠામ, ન ગળે વૈરતાણું ત્યાં નામ ;
 નિરખી વન પામ્યો હુલ્લાશ, મિત્રવાન દીઠા એક પાસ. ૧૭.
 તેપાસે તે બ્રાહ્મણુ ગયો, દરશણુ કરતાં સુખિયો થયો ;
 કરિ પુજેન કીધું પરણામ, કર જોડી ઉભો તે ઠામ. ૧૮.
 મિત્રવાન પણ છે ગુણવાન, કીધું દ્વિજ આદર સતમાન ;
 વચન ભયચ્છો અતી સુખદાય, કહ્યો કૃપા કરિને મુનિરાય. ૧૯.
 મુનિ કહે કારણુ સુણિયે આપ, અખંડ મુજ અંતર પરિતાપ ;

કોઈ પ્રકારે તે નવ સમે, તે તે ક્યમ કારણ કહે તમે. ૨૦
 મિત્રવાન સુણિ વાણી વદે, વરજો મુતી કડું તે રહે ;
 પુરવ તણો કહુ છું ઇતિહાસ, જેથી ભાજે મનનો ત્રાસ. ૨૧
 પ્રતિજ્ઞાનપુર નામ અનુપ, નામ ત્રિવિક્રમ ત્યાંનો બુપ ;
 તે પુરમાં એક દ્વીબનુ ધામ, દુરદમ તે આદ્યાણુ નામ. ૨૨
 તે સહુ દાન પ્રતિગ્રહ કરે, બિદર એજ ઉદ્યમથી ભરે ;
 અભ્યાગત સહુ ભય નિરાસ, નવ આપે કોને એક ગ્રાસ. ૨૩
 પછે તેહ મૃત્યુ વરા થયો, યમ કિંકરને હાયે ગયો ;
 નરક કુપ્ત ભોગવ્યું અપાર, પછે બહિરમુખ દ્વિજ અવતાર. ૨૪
 તરણા વસ્થા થઈ જે વાર, અસ્ત્રી આવી માંડયો સંસાર ;
 તે આદ્યાણુ ભિક્ષાને ભય, તવ અસ્ત્રી ચાલે અન્યાય. ૨૫
 થઈ અતીશે વિલીચારણી, નિત્ય નવલ નર આરત ધણી ;
 એક દિવસ મળિયો અંડાળ, તેથી રમણુ કરચું તતકાળ. ૨૬
 સેહેનો ગર્ભ રહ્યો તે વાર, પછે પુત્રી પ્રસવી તે દ્વાર ;
 કહુ મંહિમા તે પુત્રી તણા, તેને એક વળાયો ડાકણો. ૨૭
 તેહ થકી તે ડાકણ યંધ, વાધરી આધા તેણુ જઈ ;
 અતે વાધરી અવતરયો વાધ, વેર લેરા મન રાખ્યેર ડાધ. ૨૮
 વળતી ડાકણ પાણુ ગંધ મરી, તે બકરી થઈને અવતરી ;
 તે આની મુજ બકરા માંય, સહુમાં ચરતી હુતા ત્યાંય. ૨૯
 પેટો વ્યાથ આઠ્યો તે કામ, વેર આપણુ લેવા કામ ;
 આવે છે હણુના જેટલે, અળ પલાયાણુ કરચું તેટલે. ૩૦
 આવી તે વનમાં મુજ પાસ, તદા શારદુલ થયે નિરાસ ;
 આઠ્યો દોડ્યો રીસે ભર્યો, શાંત થઈ આ વનમાં કર્યો. ૩૧
 કરે દ્રષ્ટી બકરીની ભણી, સમ્યુ વેર કેમ ભયે હણી ;
 તદા અળ પોલી તે કાર, ઠહેલો યા અલ્યા મુજને માર. ૩૨
 તેહ સમે ત્યાં પોલ્યો વાધ, મારા મનનો છુટ્યો ડાધ ;
 ક્રુધા તૃપાદીક વેર સમસ્ત, આ વન આવે પામ્યું આસ્ત. ૩૩
 અળ કહે પુછુ છું તુને, વેર ગયું કેમ કહે તું મુને ;
 શારદુલ કહે હું રહેતો નથી, પુછો ક્રુધને જો કહે કથી. ૩૪
 હભય મળી આવ્યા મુજ કને, વેર રખ્યું ક્યેમ પુછ્યું મને ;
 મેં પાણુ ભાખ્યું હું નવ લહું, જો બાણું તો કેમ ન કહું. ૩૫
 આ વનમાં સહુ રહે સ્નેહસું, પાણુ પ્રીછું નહિ કારણુ કસું ;
 ત્રણ મળીને કર્યો વિચાર, પુછો કહેને મળશે પાર. ૩૬

એક હતો વાનર અધિપતી, તેને પુછી એવી ગતી;
 કહો કપીશ હમને નેહસું, વૈર નિવર્ત્યુ કારણ કથું. ૩૭.
 કપીશ કહે સાંભળજો તમો, તેણું કારણ કહું છું અમો;
 પુર્વે એક વિપ્ર અભિરામ, હતું સુકર્મા તેનું નામ. ૩૮.
 અન્યાકમાં તે કહેતો હતો, મહાદેવ નિત્યે પુજતો;
 જળ પુષ્પાદીકે રૂડી રીત, વિધિયે પુજન કરતો નીત. ૩૯.
 તે મુનીનું સ્થળ હતું જ્યાંહ; અતીત કો એક આપ્યો ત્યાંહ;
 નિરમળ નહય સુકરમા તણું, અરચન પુજન કીધુ ધણું. ૪૦.
 કંદ મુળ ફળ જે નિરદોશ; અરખ્યાં તે પામ્યો સંતોશ;
 મહાપુરશ હતો સાક્ષાત; તેણે દ્વિજને પુછી વાત. ૪૧.
 હે બ્રાહ્મણ તુ એ શું કરે; કહે પુજન કેનુ આચરે;
 કરે સર્વ એ સમજી કરી; કે દેખાદેખી કે ખરી. ૪૨.
 તદા કહ્યું તે દ્વિજ તો ખરું, સર્વ કરે ત્યમ હું પણ કરું;
 ત્યારે પોદયા યોગીરાય, સુણ બ્રાહ્મણ એણે શું થાય ? ૪૩.
 અપર અવંત કરેશ ઊપાય, પરમ અય ક્રોધી નવ થાય;
 તદા સુકરમા કહે શું કરું, તમે કહો તે કૃતિ આચરું. ૪૪.
 મહાપુરશ કહે સાંભળ બ્રાત, તદારાં ભદ્ર તણી કહું વાત;
 દ્વિતિયોદયાયજ્ઞ ગીતા તણો, પુરાણ ભાવ ધરીને ભણો. ૪૫.
 સુણિ યોગીશું પોદયો રૂખી, તમો મુને તે આપો લખી;
 યોગ્ય પત્ર કંજજલ તો કહાં, સુંદર શીળા હતી એક ત્યાં. ૪૬.
 તેહની ઊપર યોગીરાય, લખિ આપ્યો દ્વિતિયો અધ્યાય;
 કહ્યું પછે ના મુકીશ કદા, ભણી પાઠ કરજે તું સદા. ૪૭.
 એકલેથી હરીપદ પામેશ, એમ કહી આદ્યો યોગેશ;
 પછે સુકર્મા તે આદ્યાય, ભણ્યો પાઠ નિત કરતો જાય. ૪૮.
 ભણુતો ભણુતો વનમાં ફરે, વનદ્રુમ શબ્દ અવગુ તે કરે;
 તેથી સહુ આનંદી થયાં, સુંદર રૂપ અતિ શોભ્યાં. ૪૯.
 તેહ ક્ષેત્ર તે છે આ કહું, મિત્રજાન તેહું જ્યાં રહું;
 આ અંબની મહિમા છે ધણો, તે પ્રતાપ તે શબ્દજ તણો. ૫૦.
 તે અક્ષરને સ્પર્શી કરી, વાયુ પોહોતો વેગજ ધરી;
 ત્યાં લગી વનભુમી જેટલી, છે વધકુંઠસમી તેટલી. ૫૧.
 નહિં માહોમાં કેને વેર, તે શુકરમા દ્વિજની મ્હેર;
 વૈર નિવર્ત્યુ આ એહનું, હેતુ એ ભાખ્યું તેહનું. ૫૨.
 તદા ઉચરચ્ચો ચારે જણુ, વિનય વચન કરજોડી ધણુ;

તે અધ્યાય અમેને કહે, પાપ તાપ સરવેના રહે. ૫૩
 હા કહીને ભાખ્યો હરિરાય, ગીતાનો બીજો અધ્યાય;
 અક્ષયી સુણિયો એજણે, વિમાન ત્રણ આવી તતક્ષણે. ૫૪
 અજ્ઞ શાદુલ ને મિત્રનાન, તંણિ બેઠા ચડી વિમાન;
 કપીશ સુકર મા કચ્છો પ્રણામ, તે ત્રણ પોતાં વેદક ધામ. ૫૫
 પછે દ્વરારમાં દ્વિજ જેહ, ભણિ અધ્યાય ગયો ધર તેહ;
 હરિગંદિર એક કીધું સાર, આનંદ હરમાં હર્ય અપાર. ૫૬
 મંજુલ રચના રચી અનુપ, પધરાવ્યું શ્રીકૃષ્ણ સ્વરૂપ;
 દિક્ષા લીધી શુભ વેણવી, સુમાન્ય રેખા પ્રગટજ હવી. ૫૭
 તિલકસું મુદ્રા માળા ધરે, હરિસ્વરૂપની સેવા કરે;
 નિત્યે મંદિર સતમુખ રહી, કર જોડી અતિ પ્રેમે સહી. ૫૮
 ગીતાનો ધિતિયો અધ્યાય, ગદગદ કંઠે ભણતો જાય;
 એમ કરતાં સુણ કહુ તુને, તે બ્રાહ્મણ પણ પામ્યો મુને. ૫૯
 વૃક્ષ સંજળ તે વનમાં જેહ, સંસારમાં વધકુઠે તેહ;
 હે હમિયા તે સવળાં વૃક્ષ, શ્રીને હરિ ધાખ્યા પ્રત્યક્ષ. ૬૦
 પદ્મપુરાણ વિશે મહિમાય, સંપુરણ બીજો અધ્યાય;
 ગાયો દયે ગુરૂની દયા, શ્રી ગીતાજી કરજો ગમા. ૬૧
 ધનિશ્રી પદ્મપુરાણે ગીતામહાત્મે શ્રી નારાયણ લક્ષ્મી સંવાદ
 ધિનિયોધ્યાય : ॥

શ્રી મહાદેવોવાચ :

મહાદેવ કહે સુણ એલતનયા, તૃતીયનો મહિમાય;
 જેમ પુછતાં પદમા લલાં, ને કહ્યો કરાચારાય. ૧
 દ્વિજ એક નારક તંબકે, જહકરમ એવું નામ;
 તે વણિજ કેરું કર્મ કરતો, અનાચારનું ધામ. ૨
 મુજથી બહિર્ગુણ મલપાતી, કરે અભક્ષાભક્ષા;
 વ્યભિચાર આદિ અધર્મ આતી, મતી પાપરૂપ પ્રત્યક્ષ. ૩
 દ્વિજ પદ્મ મૃગયા પણ રમે, ખટુ હવ મારે પુટ;
 તે તાણું પણ ભક્ષણ કરે, રતિપાપ કર્મના દુટ. ૪
 ધન જનુ ખટુ ખાચી રહો, આગરની પય અધર્મ;

પંડી થયો ઠાણો તદા, માંડ્યું ચોરકરૂં કર્મ. ૫.
 એકદા એક 'શ્રાદ્ધાણિ' કર્યો, હતું ઉપાજ્યું વીત;
 સંગ્રહ કરી રાખ્યું હતું, શુભ પક્ષકાર્ય નિમીત. ૬
 તે ચોર કરમે લાવિયો, સહુ દ્રવ્ય હતું અત્ય;
 લઇને ગયો વેપાર ચરચે, દિશા ઊત્તર પ્રત્ય. ૭.
 જઇ ચમર ચઢી વોહોરિયાં, વળિ અવર અદંત્રુત માલ;
 બહુ શકટ ભરિને કસ્યો પાછો, યારો બાણ્યું ચાલ. ૮.
 તે લુંટવા ઇગ થયા પુંઠળ, ગળ્યા આવી વારે;
 સહુ વાતર્થી ચોકસ ધણો, તસ્કર ન કાવે મારે. ૯.
 કહું લાગતો પામ્યા નહિ, ઇગ રચી યુક્તિ અનેક;
 પછે એમ કરતાં આવીયું, પુર રહ્યું જોજન એક. ૧૦
 ત્યાં તે સમયે થઈ નીચા થાક્યા, શકટ વૃષભ અપાર;
 ત્યાં દુમ તળે વાસો રહ્યા, નિંદ્રા યદ્ય 'તેવાર. ૧૧.
 ગઈ મધ્યરાત્રિ તે સમે, સહુ ઇગ થયા હુંશિયાર;
 સહુ સકટ ઘેસ્યાં કસ્યો સહુને, રાસકેરી પ્રહાર. ૧૨.
 ભયભીત યદ્ય નારી ગયા, સહુ હતા રોવક જેહ;
 નવ પળાયો લોભે કરી, જડકરમ નામા તેહ. ૧૩.
 તાંહાં ઇગે મસ્તક છેદીયું, ડાટોઆ તેણે ઠામ;
 તેહ માલ ગ્રહી ગયા, ઇગ ખેંચિયા નિજ ગામ. ૧૪
 જડકરમ દ્વિજ માલ લેવા, ગયો જેણે કાળ;
 તે સમય મુંકી ગયો હતો, લઘુ વય એક બાળ. ૧૫.
 તે થયો મોટો સુરાલ શાણો, વડો વધાણુવ જન;
 નિત કરે સેવા શ્રી હરિની, અચળ જેહનું મન. ૧૬.
 તેણે પિતાની શોધ માંડી, પુછે સહુને વાત;
 કાણે કહ્યું વ્યાપારને, હાંથી ગયો તુજ તાત. ૧૭.
 બહુ માલ ગ્રહિ આવ્યો નિકટ, હાંધકી જોજન એક;
 પછી કાણુ બાણે શું થયું? જે શોધ ન મળી છેક. ૧૮.
 તે સાંભળી સુત સમજિયો, જે મૃત્યુ પામ્યો તાત;
 ધન લોભથી ફહુ એ મરાયો, મન ઊતરી એ વાત. ૧૯.
 એક સાથ જાતો હતો, કારીક્ષેત્ર કહાવે જાહે;
 નિજ જનકના ઊદાર અર્થે, આપ ચાહ્યો તાહે. ૨૦.
 નિજ નગર મુંકી ચાલતો, દિન વીતિયો યુગધામ;
 તે મજલ પહેલી જૈ રહ્યા, સહુ દ્વિજ હણ્યો જે ઠામ. ૨૧.

જે પ્રાણ હોય ડાઠિયો, જડકર્મ આજ્ઞાથી બચાવે ;
 તે તણા સુત દેવયોગથી, કામ પામ્યો ત્યાંહ. ૨૨.
 તે રથજે ખેરી કરી સંઘા, પોતાનું જે કર્મ ;
 વળી પાઠ ગીતા તૃતીય, અધ્યાયનો કીધો પર્મ. ૨૩
 માણ પ્રેત ગતિ પામ્યો હનો, જડકર્મ સુતનો તાત ;
 નભ પથમાં ભમતો હતો, દુષ્પ ભુક્ત તો બહુ ભાત. ૨૪.
 અધ્યાય ત્રીજો પાઠ કરતાં, થઈ અદ્ભુત વાત ;
 તત સમય એક ભડકો થયો, જ્યોતમાં આકસ્માત. ૨૫.
 આકાશથી આવી પડ્યો, તે પ્રેત પુત્રની પાસ ;
 તે દર્શાને અતી પામીયો, બાળકો મનમાં ત્રાસ. ૨૬.
 સહુ સોક વિક્ષે થયા જોતાં, આવીયુંજ વિમાન ;
 ગાંઠે જેસાડ્યો વિશ્વગણ, જડકર્મ કરી સનમાન. ૨૭.
 જાતી સમય તે પુરુષ પુત્ર, કાણુ છો કહે વાત ;
 તે વાર જોડ્યો તનમનું, વૈમાન ખેરી તાત. ૨૮.
 હં પુત્ર તુજને ધન છે, વૈશ્ણવ શિરોમણી સાર ;
 તે ગીતાનો અધ્યાય તૃતીયો, ભણ્યો જેણીવાર. ૨૯.
 મેં સાંભળ્યો તે થકી હું, ઉદ્ધાર પામ્યો અદ્ય ;
 હં તાત તુજનીન કાણુ મુજને, દે પરમગતિ સદ્ય. ૩૦.
 તું કરી જઈશું કરિશ, હં સુત જાતી પાછો ધામ ;
 તું છે શુચી છે કૃતારથ, તો રડવડે શું કામ. ૩૧.
 તું થયો વૈશ્ણવ ભણ્યો ગીતા, કશું હાવા નુન ;
 તુજ દરશને બહુ પ્રેત તરિયા, પ્રગટ એ તુજ પુન્ય. ૩૨.
 મેં જનન ભણ્યા જેટલા, તે સર્વ હુતા પ્રેત ;
 તુજ પ્રતાપે પદ પર્મ ચાલ્યા, સકળ હુંજ સમેત. ૩૩.
 હં પુત્ર હું એક કાર્ય કહું, તે કરો જઈને ઘેર ;
 સહુ કુટુંબી દુર્ગતી પામ્યાં, તેની કરજો પેર. ૩૪.
 એક હું થકી અતિ દુટ હુતો, બાત મારો જેહ ;
 સહુ કુટુંબી મુજ સંધાતો, દુર્ગતી પામ્યા તેહ. ૩૫.
 એ નિમિત્ત એક પાઠ કરજો, ગીતાનો અધ્યાય ;
 તે થકી સદ્ગતિ થશે સહુની, એવો છે મહિમાય. ૩૬.
 સુણિ એમ તે સુત સદન જઈ, પછી કશ્યો તેજ પ્રકાર ;
 હરિ શેવાથી પ્હોચી રહ્યો, સનમુખ જાણો સાર. ૩૭.
 ત્યાં પાઠ કીધો તૃતીય, અધ્યાયનો જેણી વાર ;

નિજ કુટુંબી કાકા સહિતનો, ચગને નિરતાર. ૩૮.
 તે સમય ગરડારૂઠ, ગરડારૂઠ થઈ પ્રત્યક્ષ ;
 યમપુરી નિકટે આવીને, જાભા રહ્યા અંતરિક્ષ. ૩૯.
 ત્યાં રહી નિજજન પ્રેરિયા, અમાન આપી એહ ;
 જડકર્મ દ્વીજનાં કુટુંબી સહ, બ્રાત હોયે જોહ. ૪૦.
 તે સર્વ કાઢો નરકથી, શ્રી મુખે ખોલ્યા વાણ ;
 તતકાળ મહાપદ મોકલ્યા, સહુ નમ્યા જોડી પાણ. ૪૧.
 તે સમે રાજા ધર્મને, અજ હૃભય સ્તવ્યા નાથ ;
 પછિ ધરમ રાજા ખોલિયા, કેરી વિનય જોડી હાથ. ૪૨.
 મહારાજ હું નિરદય ધણો, ખહુ જીવને દેહ કષ્ટ ક
 એવું સુણીને આચર્યા, ભગવાન વાયક સપજ. ૪૩.
 તુજ વડે હું નિશ્ચંત છર્જા, સુણુ શયમનીના ભુપ ;
 નિસ્સ્યે કરીને જાણુજે, તું ખીણુ માહારૂં રૂપ. ૪૪.
 તું ડંડ દેઈને કરે છે, અનુગ્રહ સહુ જીવ ;
 તો કોઈ કાળે પણ થઈ શુચી, તેહ પામે શીવ. ૪૫.
 એવું કહી શ્રી પદાચ્યા, સહુ ગયા નિજ ધામ ;
 જઈ શેષ હોપર પોઢીયા, શ્રીરંગ શુદ્ધર શ્યામ. ૪૬.
 અધ્યાય તૃતીય થયો પુરણ, ગીતાનો મહિમાય ;
 કહે દયો શીવ શક્તિ કહ્યો, જેમ રમા જંદુરાય. ૪૭
 ધતિશ્રી પદ્મપુરાણે ગીતા મહાત્મે શ્રી નારાયણ લક્ષ્મી સંવાદે
 તૃતીયોધ્યાય : ॥

શ્રી મહાદેવોવાચ.—

શંકર કહે સાંભળ ગિરિતનયા, પદ્મપુરાણ કથાય ;
 કૃણો કહ્યો કમળા ચતુરથ, અધ્યાયતણો મહિમાય. ૧.
 શ્રી મહાલક્ષ્મી કર જોડીને, ખોલ્યાં સુણીયે સ્વામી ;
 એથા અધ્યાયનો કહ્યો મહિમા, મારા અંતરજામી. ૨.
 એવું વચન સુણી રૂપમાનું, શ્રીહરિ ખોલ્યા વાણી ;
 કરીમાં એક ખાહણુ હો, ભક્તનામ સુણુ રાણી. ૩.
 યુક્તાતમા તે એક દિવસ, તીરથ કરવાને સાડ ;
 પુર બહાર નીસરિયો આવ્યો, વન હતું જ્યાં આંડ. ૪.

તે વનમાં બેઢીનાં વૃક્ષ, હતાં એ પાસપાસે;
 છાયા ધુવટ તે યુગ તરની, દીઠી ભગવતદાસે. ૫.
 તેહ તજે આતપ અતિ બાણી, મુતો તે રૂરીરાય;
 એક બેઢીયડ કરી ઊરીસું, અન્ય અરાડી પાય. ૬.
 કાંઈ એક અતી મધ્યાન સમયનો, ગાળીને પરીતાપ;
 હરિનું ધ્યાન કરતાં ત્યાંથી, આવીયો આશ્રમ આપ. ૭.
 તે બેઢી એ પ્રાણ રહીત, તંત્રણુ થૈ પણ ધેધન્યા;
 એક હતો ઉત્તમ દ્વિજ તે ધર, ભ્રમ્ય આવતરી કન્યા. ૮.
 તે બેહુ કન્યા સમ સમ, સંવત્સરની યધ જ્યાંહ;
 પ્રાણુ પેલો ભર્ત્ત બેઢીછા, આવી નીસચ્ચો ત્યાંહ. ૯.
 દરસણુ કરતાં જાતીસ્મર યધ, કુલી અંતઃસકરણુ;
 બાળે જાણિયે નમનં કર્યું જધ, તે પ્રાણુને ચરણુ. ૧૦.
 પુજન સ્તવન કરીને બોલી, સાંભળિયે મુનિરાય;
 ઉત્તમ જનમ અમો પામી છડે, આપતણી કશ્ચુાય. ૧૧.
 પુર્વ જન્મ બેઢી બેહ હુતી, અમો આપ તન સ્પર્શે;
 દ્વીજપુત્રી યધ વળી જાતીસ્મર, તેહ અધુના રસે. ૧૨.
 એમ સુણીને ભરતે ભાખ્યું, હુતો કર્યું ના બાણું;
 કહે કન્યા સુણિયે મુની પુરવ, નિજ વૃતાંત વખાણું. ૧૩.
 ગોદાવરિ ગંગાને તીરે, સુતપા દ્વિજ એક નામ;
 ક્ષીણ પાપ છે ઘાટ એક ત્યાં, તે કરતો વિશ્રામ. ૧૪.
 સ્નાન કરેથી પાપ સમુળાં, જાય સકળ તે ઘાટે;
 ક્ષીણ પાપ તે તીરથ કહે, નામ હતું તે માટે. ૧૫.
 ત્યાં રહી તે દ્વિજ તપ કરતો, બહુ રીતે રેહે જળમાંથ;
 ગ્રીષ્મકાળે પંચાનલ સેવે, વૃષા વસે વણુ છાંય. ૧૬.
 અવર વીધી વળી ઘણી ઘણી કરતો, પછિ થયો આત્મચિત તેહ;
 દ્વંદ્વભાવથી રહિત સૃદ્ધ, નીપના તે નિઃસંદેહ. ૧૭.
 તે પાસે પ્રજ્ઞાએ આવી, ઘણી પ્રસંસા કીધી;
 કામી જન બહુ સ્તુતી કરી યધ, સધળે વાત પ્રસીધી. ૧૮.
 એવા જરા તે મુનીના સાંભળી, સુરનાયક મન ત્રાસ્યું;
 એ માંડે ધંદ્રાસન લેશે, એવું ચિત્તમાં ભાસ્યું. ૧૯.
 મદનોદીત સેનાસાથે ત્યાં, અમરપતી જધ અડિયો;
 ઘણું પ્રયત્ન કર્યું પણ તે રૂરી, તેહયકી નવ પડિયો. ૨૦.
 ત્યારે ધંદ્રુ ઉભય આસરા, સુંદર છે સહુમાંય;

નેહને આસા આપી છળજો, તમે વશી બેઠું હાંગ. ૨૧
 પોતે તો નિજજોડ ગયો, જુગ સુંદરિને ત્યાં રાખી;
 ને સુંદરિઓએ નિત મુનીને, મેહકળા ખડુ દાખી. ૨૨
 રૂપ મનુષ્યનું ધાણું કો નવ, જાણે જે સુરનારી;
 મુનીશું પ્રીતી કરવા માંડી, સ્ત્રી ચરિત્ર વિસ્તારી. ૨૩
 નવ્ય ગાન અતિ કટિલ કટાક્ષે, જગત ચિત્રવત કીધું;
 એક દિવસ નાચતાં ઉરનું, અંખર આળસું લીધું. ૨૪
 મદન હૃદય મુનિ મન થયો, જ્યાં ચતુરાએ ચિત્ર તાણ્યું;
 પ્રાણાયેમ કરીને જોયું, ત્યારે નિસ્સે જાણ્યું. ૨૫.
 એતો ઇંદ્ર અખ્છરા દેખું, મુજને છળવા આવી;
 કંટક રૂપ થઈ મુજ તપમાં, છળ નાહાના વિધ લાવી, ૨૬.
 માટે જાઓ તમે બંને જણી, કંટકતર તન ધારો;
 બદ્ધીકેશ વૃક્ષ થાઓ વન, આપ એટલો માહરો. ૨૭.
 શ્રીગંગા ભાગીરથી તીરે, વારણશી પુરી પાસે;
 તમે અવતરો સુણિ જુગ જુવતી, સુતપાશું કહે ત્રાસે. ૨૮.
 ચિત્ર જુક્ત જુગ કર જોડીને, આપ અનુગ્રહ માગ્યો;
 દીન વચન સુણી દયા કરી, મુની મન થકી મનુ ત્યાગ્યો. ૨૯
 સુણ કાશીના મોઢો વધઠણવ, એક બ્રાહ્મણ નામે ભર્યું;
 તે પુરિયો ખાહેર નિસરરો, તીરય કરવા અર્થ. ૩૦.
 લહેનાં તનનો સ્પર્શ થશે, ત્યાંહાં પાવન થારો;
 તેથી ભક્તમ દેહ પામરો, પછિ વધકુંઠ જરો. ૩૧.
 કાંજે તે શ્રી ગીતા ફેરો, ચતુરથો અધ્યાય;
 પાઠ કરેછે પ્રેમે તે, તમને થારો સુખદાય. ૩૨.
 તે અખ્સરા હમો બેઠું હુતી, બદ્ધિતર છે જ્યાંહ;
 હું મુની તે મુનીને વચને નિજ, આવી પોદયા ત્યાંહ. ૩૩
 અંગ તમારું આડયું હમોને, રીશ એકને પાય;
 તેહ પ્રભાવે ઉત્તમ યોની, પામ્યા છું રૂશીરાય. ૩૪
 તન રોમાંચ થયું ત્યાં ભર્યું, સુણી કંન્યા વાણી;
 શ્રી ભગવદગીતા બળ મ્હોટું, અતિ દૃઢતા રતિ આણી. ૩૫.
 તેહ સમય તે ચોથો મુનિએ, સંભળાવ્યો અધ્યાય;
 થઈ કૃતારથ કંન્યા બંન્યો, ભાખ્યું શ્રી હરિરાય. ૩૬.
 તેહ સમય ત્યાં મુજ પાશંશદ, વીમાન લઇને આવ્યા;
 બંને કંન્યાને બેસાડી, શ્રી વધકુંઠ લાવ્યા. ૩૭.
 અદાપી ત્યાં વાસે અચળ છે, ભગવદી ભરથ પ્રતાપે;

તે ખેલે તે અનાય વાણી, નિત્યે મુજ સેવે આગે. ૩૮.

વિસ્વેશ્વરને જઈ સંભળાવે, પ્રિય બાણી મુજ વાણી;

માહારા દ્રાદરા ભક્ત વિશેષે, મુખ્ય એમ મન આણી. ૩૯

જે સંગે અપ્સરા હાથરી, આપ પરમ પદ પામ્યો;

જેકા જન્મ શ્રીતા અનિલબ્ધો, તે સહુ કુળ અધ વામ્યો. ૪૦

એક કથા શ્રી કેશવે, કંમળાને સંભળાવી જેમ;

ધરો પાણુ હમિયાને અવાણુ, કરાવી સમજો તેમ. ૪૧

પદ્મપુરાણ વિશે તે વ્યાસે, સંસ્કૃતે વિરાટારી;

દ્યો કહે ગુરુ દૃષા મુગમ, પદ્યધે વાણી માહારી. ૪૨

પ્રતિશ્રી પદ્મપુરાણે શ્રી ગીતા મહાત્મે શ્રી નારાયણુ લક્ષ્મી સંવાદે
ચતુર્થો અધ્યાય : ॥

હાળ.

શ્રી મહાદેવોવાચ.

શીવજી કહે મુણુ સતી વાણી, તુને શ્રદ્ધાણુ મેં જાણી;

શ્રી ગીતામહાત્મા મીઠા, લાગે પ્રતિદીન અતિસ દીઠા. ૧

માટે કેહું મંચમ અધ્યાય, જેનો મુણ્યો અદ્યુત મહિમાય;

તે આતુર પુછ્યું અમળા, જેમ કાંતને પુછ્યું કમળા. ૨

ત્યારે હચારિયા પરમાત્મા, મંચમ અધ્યાયનું મહાત્મ;

એક મદદેશ છે જ્યાં, પુર કરછત્ર તે માંલ; ૩.

ત્યાંહાં શ્રાદ્ધાણુ પીલંગ નામ, ભણ્યો ચારે વેદ અભિરામ;

ભણ્યો અંગ તેના જે કહાવે, એહેવો જે શિષ્ય ભણાવે. ૪

વળિ સંગીત શાસ્ત્રને ભણિયો, વાદ્ય માત્ર વગાડે અગ્રણિયો;

અતી સુંદર રીતે ગાય, નિત્ય સંગીતરાખામાં વ્યય. ૫

શીખવે સહુને વિદ્યાય, માણું ચતુર સાંભળ્યો રાય;

ધેર તેડીને વિદ્યા જોષ, મન માન્યો જે આવો ન કોષ. ૬

અધિકાર પ્રધાનનો દીધો, વળી અર્ધ રાજપત કીધો;

યશવંતી માણો યથો નર્પ, ત્યારે વાણ્યો વપુ અતી દર્પ. ૭

યથો સંપદ ખૂદ વ્યભીચારી, માંડી જોગવડા પરનારી;

જ્યો આવી રાખ પાખડ, છુટી કાઢી લે દંડ. ૮

અશ્વીએ જાણ્યું રવામી કરે કહેર, નીશા પાણુ નવ આવે ઘેર;
 દાણા તે સ્ત્રીનું નામ, તેણે પાણુ માંડ્યું તેવું કામ. ૯.
 પર પુરુષનું લાગી રમવા, લાગ્યું આણુંદિન અતિ ઘણું ગમવા;
 ઘણું ધાતા પ્રસિદ્ધતા પામી, થયો માહેર મદ ભર્યો સવામી. ૧૦.
 પશુ માર નિતપતી મારે, ન દયા અતી અળખા પુકારે;
 સ્ત્રીએ પ્રહાર સહેવાયો ન જ્યારે, મતી કુટ્ટ ધરી પછી ત્યારે. ૧૧.
 મદમત્ત થયો પતી હુનો, એકાદ ઘેર આવીને સુનો;
 પડ્યો ગાઠ નિંદ્રામાં જ્યારે, દાણા પછી ઊડી ત્યારે. ૧૨.
 તેને રાસ્યે તેવું શીશ કાપ્યું, માર મારવાતાયું કૃળ આપ્યું;
 ખાડો ખોદી સુવાડી માંલ, પુરી લવાણને ડાટ્યો ત્યાંહ. ૧૩.
 યમકુત આવ્યા તેણીવાર, લે આલ્યા દેતા બહુ માર;
 જમરાય આગળ જઈ રાખ્યો, કહ્યું તે નરકમાં નાખ્યો. ૧૪.
 ઘણું કષ્ટ ભોગવી તેહ, પામ્યો સીચાણુનો દેહ;
 પેલી જીવંતીના જાગ્યા ભોગ, તેને થયો ભગંદર રોગ. ૧૫.
 પતી પુઠ્ઠ જીવી ખટ માસ, પછી પામી નર્કનીવાસ;
 કુખ દાણા પામી દાર, પામી પોપટીના અવતાર. ૧૬.
 જે વતમાં અવતરી એક, પેટા પાણુ વસીયો વત તેહ;
 એક દીન સિચાણુની દૃષ્ટે, પોપટી પડી ધાયો પૃષ્ટે. ૧૭.
 બેહુ લયપથ વળ્યાં વહ્યાં, આવી એક નદી તટ પડીયાં;
 શુક્રી રોત વિડારવાં લાગ્યો, વધર્ભાવ પુરુષને જાગ્યો. ૧૮.
 એટલે નાખી પારધી જાળ, ખંને ખાઝ્યાં દીઠાં તતકાળ;
 પારો આવી જાંખડં કીટયું, બેહુ પક્ષીનું જીવનું કીટયું. ૧૯.
 એક કોતક નીપત્યું એહવે, જન જાંખડં નાખ્યું તેહવે;
 કાતા અસ્તક કરી એક, હુતી ખોપરી નીકટજ છેક. ૨૦.
 તેમાં હુતું બીર, ભરાણું; જુદું જુદતા તે ઝપટાણું;
 ઉડ્યા છાંટા ઊભય ખગ લાગ્યા, એહવે પ્રાણુ પોપટીના જાગ્યા. ૨૧.
 શીચાણુને હણ્યો પેલે વાધ, પામ્યા પીડા પુરવ અપરાધ;
 બંધે થયા ચતુરભુજ રૂપ, ચડી બેઠા વિમાને અનુપ. ૨૨.
 યમકુત આવ્યા તેણીવાર, રહ્યા દુર દેખી ભુજ ચાર;
 દિવ્ય દેહ થયા જીવન જ્યારે, સહુ સાન ઉદે થયું ત્યારે. ૨૩.
 પરસ્પરે વીચારે બેહ, કેમ પામ્યા અલૌકિક દેહ;
 હુતા પુર્વનાં આપણે પાપી, ગતી ઉત્તમ કોણે આપી. ૨૪.
 પેલા અળગા હોવા જમદાસ, પામે ઊલટા આપણથી ત્રાસ;
 સંશય રહીત કોણુથકી થયે, ચાલો ધરમને પુછવા જાયે. ૨૫.

જાણી આવતા તે તતકાળ, સામાં આવીયા ધરમ ભુખાળ;
 સતમાન આતીશે દીધું, આપ્યું આસન પુજન કીધું. ૨૬.
 પછે પુછ્યો પેલો સંદેહ, દિવ્ય દેહ યથા કેમ બનેલ;
 એવું સુદ્રિત કહો શું અમાર, નહિ હોય અગ્નાયુ તમાર. ૨૭
 એવું સાંભળી બોલ્યા ધર્મ, જાણું તમારાં સહુ કુર્મ;
 પણ સે પુન્યે દિવ્ય દેહ, તે તો મુજને પણ સંદેહ. ૨૮.
 ચાલો સિવજીને પુછીયે જોને, આપ્યા કેલાસ એકઠા દેને;
 માહાદેવજી સામા આપ્યા, સતમાન કરી ઘેર લાવ્યા. ૨૯.
 સુભ આસને જોડું બેસાડ્યું, જરામંથી ગંગાજળ કાઢાડ્યું;
 પખાળ્યા તે વડે બેઠુના પાય, કીધી અર્ધપાંચ પુજાય. ૩૦.
 યથા વિસ્મીત કાંઈ ના સુજે, આ તે શું સિવ સરીખા પુજે;
 પછે શંભુને દંપતી પુછે, એવું પુન્ય હમારું શું છે. ૩૧.
 કેમ કુજ પામ્યા દિવ્યદેહ, હોય હેતુ તમે કહો તેહ;
 ભવ કહે જાઓ ઘણા પાસ, ત્યાંહાં સંસય પામરો નાસ. ૩૨.
 પતી પત્ની ધર્મસહ કુત, આપ્યું ઘણાસદન સહુ જીય;
 સની કહે પતી ચાલો જૈયે, સુણી તે નિઃસંદેહ થયે. ૩૩.
 શીવ શક્તી પણ ત્યાં આપ્યાં, વીધીએ પણ પુછ પધરાવ્યાં;
 ત્યારે તો પેલા સ્ત્રી ભરથાર, હવા ચકીત ચીતમાં અપાર. ૩૪.
 અમો માહા દોષ ભંડાર, આવો કેમ છાપનો અધીકાર;
 આ તે સ્વપ્ન હશે કે સત્ય, એમ વીરમયતા ધર્મ અત્ય. ૩૫.
 પેત્રું પુછ્યું વીધાતાને વળતું, એવું કારણ કહો નથી મળતું;
 અમો દિવ્યદેહ કેમ પામ્યા, શે શાધને અધકુપ વામ્યા. ૩૬.
 વિધાતા કહે મતી પોતી ન મ્હારી, એવી સુભ કૃતી શી છે તમારી;
 ચાલો શ્રી વિઠ્ઠલજી પારો, વશે જાંહાં નિત વેકુંડવારો. ૩૭.
 જાંહાં શ્રી માધવજી મળરો, ત્યાંહાં સંદેહ સમુજો ધળરો;
 પછે શ્રી વેકુંડે આપ્યા, હરી સ્વાગત કીધું બોલાવ્યા. ૩૮.
 પેલા સારવેને સ્ત્રી ભરતારે, પાણી જોડીને પુછ્યું તેતારે;
 છેલો સંદેહ હમારો સ્વામી, સહુ જાણોછો અંતરજામી. ૩૯
 પછે બોલિયાં સારંગપાણી, તમે સર્વ સુણો મુજ વાણી;
 એક બંડુ નામ મુજ ભક્ત, જેનું મન એક મુજ આસકત. ૪૦
 બોલો ઘાણાણ ભાત અતન્ય, તેનું પ્રગટ્યું છે આ પુન્ય;
 રાખ ચઢાવીત ભુખીત, ગ્રીવ તુજશીમાળ રોબીત. ૪૧.
 હર્ષપુ ઠાંકીત ભુદ્ધ, નિત્યે કરતો માહારી રોવ;

પછે શ્રી ગીતા મુજ કાય, પહો પંચમ અધ્યાય, ૪૨.
 તેહેના મરતકની ખોપરી, પડી હુની પારો જળ ભરી;
 પંજે વ્યાધે છાયા કાંઠા, તેથી તમને લાગ, તંન છાંટા. ૪૩.
 તે પ્રતાપે હવી દિવ્ય દેહ, સહુ સમજી તજ્યો સંદેહ;
 તે થકી કુઃખ દુક્કિત વામ્યા, ધાણુ દુર્લભ મુજ પદ પામ્યાં. ૪૪
 ખીજા લોક ઉત્તમ હોય જોવા, જોઈ આવોની ત્રણા ખોવા;
 નિત્ય પદ એ આ તમને આપ્યું, કદા કોઈ ન જાય ઉપાપ્યું. ૪૫
 પછે તે ખેટુ રહ્યાં પ્રભુ પારો, સહુ આવી પોતાને અવારો;
 હેવું વહિયા વિચના તાત, યયા પ્રસન્ન સુગી જગમાત. ૪૬.
 એવું શીવ સંકીર્ણુ રે ભાખ્યું, ધ્યાસમે કથી તેમ દાખ્યું. ૪૭.

છતી શ્રી પદ્મપુરાણે શ્રી ગીતામાહાત્મે શ્રી નારાયણુ લક્ષ્મી સંવાદે પં-
 ચમોધ્યાય:॥

રાગ રાગશ્રી.

શ્રી મહાદેવોવાચ.

રાકર ખોલ્યા સાંભળ રાકનીજ, ગીતા મહીમા રાખી ભકતીજ;
 પ્રીતે પદ્મા પ્રભુને પુછેજ, યજ્ઞમ અધ્યાય મહિમા શું છેજ. ૧.
 શું છે કહો કંઈયા કરી, પુછ્યું જોડી પાણુ;
 ખહુ પ્રીત દેખી પ્રીયાની, પરબ્રહ્મ વહિયા વાણુ. ૨.
 હે વલ્લભા સુણુ કેહુ કયા, આનંદ આણી હર;
 ગાદાવરી ગંગા ત્રટે, એક પ્રતિષ્ઠાના સુપુર. ૩.
 ત્યાંહાં રહે મોટા મુનીચર, કુખ દુરમતિથી દુર;
 સેવા કરેછે હંસ તે, મુની તણી યર્ધ સુર. ૪.
 પાંચે કરી પંખો કરે, સ્થળ શુદ્ધ પક્ષ રામીર;
 વળી પક્ષ પવને રહે શીતળ, ધાણું ગંગાતીર. ૫.
 જેને એહનો છાંટો હડે, મહા પતીત હોય પવિત્ર;
 તે સુરસરીવટ રવન સુંદર, ઊર્ધ્વ અતિ વીચીર. ૬.
 તે તણી કાંતી ઇંદ્રપુરીને, અડે છે શું અનુપ;
 દે દીપ્યમાન અતી ધાણું, તે થકી સ્વર્ગ સ્વરૂપ. ૭.
 પ્રતિ સદન રોલે પવન લાગે, સુર્ધ મંડળ વાય;
 તે થકી જાણે મિત્ર ગંડળ, શીઘ્ર સાદ્યું જાય. ૮.

નયમાં અંદન તણું, ઢગ માણું એહે નહીં કાપ;
 તાપાણુમય મુંડીત મલય, બીની સોભતો સું ન હોય. ૯.
 કે પડ્યા મુંકત સમુદ્ર હાટે, હાટ કીરણ પરકાર;
 ને વક્રી સોભે જાણીયે, શું કરે નગરી હાસ. ૧૦.
 મહારાષ્ટ્ર વધુઓ તણી, મુખ સોભા કહી ન જાય;
 સુત્રાકર અંદ તે લખી, કાપ થયો તે લજનાય. ૧૧.
 તે નય નૃપ જ્ઞાતામુતી, શુભ નામ ધર્મ સમુદ્ર;
 આચરાણુ એવા રોપને, ક્ષીતી ભાર લાગે કુદ્ર. ૧૨.
 તેને ધુપ ધુપ્પે કરીને, આકારા દીશે સ્થામ;
 પ્રજ્ઞાણુતણી ધણી કરે સેવા, તન મને સહ દામ. ૧૩.
 મુની તપસ્વી ને યાગ યાચક, સહુ કરે સંતુષ્ટ;
 ખડુ યજ્ઞ કરીને દેવ સરવે, પમાડ્યા પુષ્ટ. ૧૪.
 નવ ખંડ નાયક શુયરા સમજો, સકળ પ્રવર પ્રસંશ;
 આરભ કીધા યજ્ઞ તેણે, અશુભ કરવા દુરા. ૧૫.
 તે યજ્ઞ મધ્યે આવીયા, પ્રજ્ઞા ચઢી વાહન;
 સહુ દેવ રૂપી મુની આવીયા, નૃપ પુણ્ય કીધા પ્રસંન. ૧૬.
 તે સમય રાવે સ્તવન કીધું, ભુપ જીવત ધન્ય;
 તું થકી તેજસ્વી નથી, કો જગત મધ્યે અન્ય. ૧૭.
 એ વીઘ સહુકા સભા મધ્યે, કરી મહીપ પ્રસંશ;
 તે સમય એવું બોલીયે, પ્રજ્ઞાતણે ત્યાં અંશ. ૧૮.
 એ રાય કરતાં અતી અધીકા, પરમ તેજનું ધામ;
 સાંભળોછો એક મુની મોટો, રધક એવું નામ. ૧૯.
 મન ગમે તે તીરથે રહેછે, પોતાને સ્વાધીન;
 વરાવરતી અજી સીદી છે, એ મુકતી પણ આધીન. ૨૦.
 તદપી તે સતમુખ બુદ્ધિ, નિસ્પૃહી તેછે અત્યંત;
 ગુણ ધણા છે એ વીના ખીન્ન, હંસ કહે કહું સત્ય. ૨૧.
 સાંભળી કીરતી મહાર મુખ, શુભ મુનેશ્વરની અપાર;
 જ્ઞાતા શુણી નૃપ કહે તે, પધરાવવા નીરધાર. ૨૨.
 બોલાવિયો નિજ શારથી, રથ આપિયા ખડુ દામ;
 સહુ રીત સમજાવી દહું, રૂપી રધક એવું નામ. ૨૩.
 કાઈ એક તીરથમાં વસેછે, શોધજે રૂડી પેર;
 રત્નથી અધીક જાત કરી, પધરાવી લાવો ઘેર. ૨૪.
 સારથી આપ્યો શોધવા, આલિયો કારી માંય;

વિશ્વેશ્વરનું દરસન કર્યું, મુની તો મળ્યા નહિં ત્યાંય. ૨૫.
 ત્યાંથી ગયાક્ષેત્રે ગયો, કીધી ગદાધર સેવ;
 ત્યાંથી ગયો કેદાર ક્ષેત્ર, કેદારેશ્વર દેવ. ૨૬.
 જ્યાં સ્નાન કરતાં માત્રમાં, મુક્તી લહે પાપીટ;
 ત્યાં નાહિ શંકર નિરખ્યા, રધક ન પડ્યા દ્રષ્ટ. ૨૭.
 પછી પદ્મિનાયજી આવિયો, જાંહાં નારાયણ ભગવાન;
 ઉદ્ધાર જેહનાં નામથી, તે વસે તેણે સ્થાન. ૨૮.
 યાત્રા કરી મુનિ ના મળ્યા, પછી કર્યો ગંગાવાસ;
 ત્યાં થકી સિધું રાગરે, જઈ કર્યો પરમ પ્રયાસ. ૨૯.
 શ્રી દ્વારિકાપુરી આવિયો, ત્યાંહા થકા આદ્યો તેહ;
 યાત્રા કરી શ્રીકૃષ્ણ નિરખ્યા, ધરી અંતર રેનેહ. ૩૦.
 ત્યાંહાંથકી પ્હોર્યો પંચવટી, નારકે ન્હાયો ગંગ;
 શ્રીત્રિલોકેશ્વર પુજિયા, નવ થયો રધક પ્રસંગ. ૩૧.
 ત્યાંથી ગયો ગોકર્ણક્ષેત્રે, ના મળ્યા મુની ધીર;
 શ્રી ઉડપ કુંડ નિહાળીને, પછિ ગયો સાગરતીર. ૩૨.
 સુભ કુમારિ કન્યકા કેડ, ક્ષેત્ર જોયું ત્યાંહ;
 સોમેશ્વર પુજી આવિયો, છે તુંગભદ્રા જ્યાંહ. ૩૩.
 ત્યાંહાંથી સ્વામી કારત્યગ, અધૂનારીસ્પર જોઇ;
 શ્રી રામ લક્ષ્મણ જાનકી, જળપાન કીધું સોઇ. ૩૪.
 તે કુંડે સ્થળ વળી અંગરતામ્રમ, ના મળ્યા મુનિજન;
 કાવેરી તટ શ્રીરંગસ્વામી, નિરખ્યા પ્રસન્ન. ૩૫.
 મુનિ મળ્યાતહોં કારામેર, પ્હોર્યો ત્યાંથકી નૃપદાસ;
 જે નગ્ર મધે કર્યા છે મુની, મેહદ આજ્ઞાણ વાસ. ૩૬.
 પતન પુનિત રજિયામાયું, જળ સ્થળ કમળ જ્યાં અત્ય;
 ગુંજાર ધાણું મધુનૃત કરે, મેકરંદ મોહિત મત્ય. ૩૭.
 જ્યાંહાં યાગ કીધા છે ધણા પૃથ્વી પવિત્ર વખાણું;
 જે યસ ધુન્નતી અશિતતા, ઈંદુ અંડી છે જાણું. ૩૮.
 તે રહેર સધળું જોળિયું, પછિ આવિયો ઉપવન;
 એક વાટીકામાં રધક મુનિના, થયા છે દરસન. ૩૯.
 હંસથી સુણી નૃપ કહ્યા હતા, રધક લક્ષણ જેહ;
 તે સર્વ દીઠા તેહમાં; તેવ જોળખ્યા મુનિ એહ. ૪૦.
 જઈ કર્યો ડંડ પ્રણામ જોડી, હસત યંધ આધીન;
 વિનતી કરી ઉભા રહી; સાંભળો હે સ્વામીન. ૪૧.

એક સાતમુતી છે ભુપતી, પુર પ્રતિષ્ઠાન નિવાસ;
 આપણા દરશણની માણી, અભિલાષ રાખે દાસ. ૪૨,
 મહિમા તમારો સાંભળ્યો, ખડુ હંસ મુખ મુનિરાય;
 તે યકી આતુરતા ધાણી, જે દરશ ઉપારે થાય. ૪૩,
 હું સકળ તીરથ સોધતો, સોધતો આવ્યો આંધ;
 લક્ષણ વડે મેં એળખ્યા, આ વાટિકાની માંડ. ૪૪,
 વિસમ્પતિ મહારી એટલી, પ્રભુ કૃપા કરીયે ત્યાંહ;
 તે વિનય સધળો સાંભળી, સમજી રહ્યા મનમાંહ. ૪૫,
 કહું ભલું દરશણ યરો, બોલ્યા રધક વચન;
 તે સાંભળી સારથી સમજ્યો, આવવા નથી મન. ૪૬,
 ત્યાંહાં થતો આવ્યો પતી પાસે, કહું સર્વ વૃતાંત;
 છે કારાગર વિશે મુની, તે નિરપૂહી છે શાંત. ૪૭,
 પિતતી સુણી વાર કહું, દરશણ યરો વચ એજ;
 ખડુ બોલ બોલી નવ રાકે, તે તપસ્વી અતિ લેજ. ૪૮,
 સુણી શાસ્ત્રી વચ લહું, નર નિસ્વારથી શી આરા;
 ખડુ સૈન્ય સાથે આવ્યો, અવનીશ મુનીપદ પાસ. ૪૯,
 દરશ થતાં ડંડવત કીધો, બેઠ કીધી અત્ય;
 ખડુ રત્ન મુકતા હીરા હય ગજ, આદિ વસ્તુ ભૂત્ય. ૫૦,
 રૂપીરાય કાંધ રાખ્યું નહી, નિરપૂહીને શું કામ;
 પછી પાણુ બોડી રધક મુની, પ્રત્યે કહું નૃપ આપ. ૫૧,
 મહારાજ તેજ તમાહરાંની, ન કો તુલના જગત;
 તે શા યકી મુજને કહો, શી વસ્તુ મન આ રાકત. ૫૨,
 મુનિ કહે મહિપતિ ગ્રહે દક્ષિણ, વૈષ્ણવી વાણુ ભાત;
 તો કહું તુજને તુરત માહારા, હૃદયનો સિકાંત. ૫૩,
 કહું રધક રાખે ત્વમ કર્યું, વૈષ્ણવી દક્ષિણ સીધ;
 તે વારે હુતી તે કહી, મનતાણી વસ્તુ સિદ્ધ. ૫૪,
 અધ્યાય ખટમો નિત્ય, શ્રી ગીતા તણી કર પાક;
 એટલાથીજ સદા મુન, આનંદ યામસુ આઠ. ૫૫,
 અસક્તિ સકળ પ્રપંચની, રોહિ નેટલી સુણુ રાય;
 તે મારે તું કહું એજ ભણુ, સહુ સુક્તિ સદ્ગિત થાય. ૫૬,
 પછિ મુની મુખથી બોલ્યો ભુપતી, ષટ્તમો અધ્યાય;
 યદ્ય ગમે શુદ્ધ સ્વરૂપ નૃપ, કાંતી કહી નવ જાય. ૫૭,
 પરદાન દેવા રાયને, આવ્યા હતા સહુ દેવ;

ના કહી નવ માગ્યું કશું, છું પુણી બોલ્યો એવ. ૫૮
 સહુ અમર અમરાવતી ગયા, નવ માગિયું વરદાન;
 રાજા તથા મુનિ રઘકને, આગિયું ત્યાં વૈમાન. ૫૯
 એથી ગયા વૈકુંઠ પાંચે, મળ્યા શ્રી ભગવાન;
 જ્યાંથી પુનરાગમન નહિ, પામિયાં તે શુભ રયાન. ૬૦
 શ્રી હરિરે રવકીયાની પ્રાપ્તિ, ગાઈ ગાયા બેહ;
 શ્રીગુર પ્રતાપવડે દયે, પ્રાપ્તિ ભાખ્યું તેહ. ૬૧

ધનિશ્રી પદ્મપુરાણે શ્રી ગીતામહાત્મે શ્રી નારાયણ હક્કરી સંવાદે ૫૮
 મોંઘાય: ૧૧ ૬૧।

શ્રી મહાદેવોવાચ.

સાંભળ દેવી શંભુ વદે, મદા ધણી રમાને હેદે;
 જાણી બોલ્યા જગજીવન, સુણિ ભણિ વિશ્વ ધાય ખાવન. ૧
 પાટલપુર પતન એક નામ, ત્યાં એક શ્રાવણ કૃતી વામ;
 રાકુકર્ણ નામ તેતારું, ન્યાયશાસ્ત્રગાં સગળે ધણું. ૨
 ઝગડા લોકોના ચુકવે, લેવે શાણા નહી મુકવે;
 ઉપરથી દેખાડે ન્યાય, છાનું કપટ કરે અન્યાય. ૩
 છાની છાપ રચાવી કરી, પોતાને ઘેર રાખે ધરી;
 ખત પરવાના જુઠા કરે, તે ધન લોકોને છેતરે. ૪
 પુરપતી માન ધણું આપતો, કનિયા સંકુ તેને સાંપતો;
 જ્યેથી રંછત રહે મન રાય, એવી નીતી શીખવ્યો જાય. ૫
 ભેદ પરાજય જય ના લહે, રૂઢ્ય કપટ મુંખ મીઠું કહે;
 દ્રવ્ય અધર્મે કીધો ઢેર, ભપમા દેવા એક કુબેર. ૬
 પાણ અત્યંત કરે કાશીર, પિત્રિ પિંડ ક્યાં દે નવ નીર;
 કોઈ દેવનું નહી પુજન, કોને પૈસાભાર ન અંન. ૭
 ત્રણ ત્રિયા માંડ્યું ધરસુત્ર, એકો પાણ નહીં પ્રગટ્યો પુત્ર;
 અંસી ત્રણ મૃત્યુવશ થઈ, ચોથો વરવા મનસા ગઈ. ૮
 આંખી કંઠ્યા દેખી ધન, લખતણા આવ્યોછે દન;
 ઉગલી જાની વાસો વસ્યો, મધ્ય રાતરે ત્યાં સરપે ઉસ્યો. ૯
 હવું પાછલી રાતે લખ, થયો સરવ મનસુખો ભખ;

વિષ્ણુ ન વળ્યું પાહું કશ્ચા ઉપાય, નિષિઝોસડકહું મૃત્યુ મળાય. ૧૦
 લખ લખને હામે રહ્યું, એ ભેયાનું તો મરણનું થયું;
 પાણુ દાહ્યું કંઈ વિષ્ણુની હૃદય, શિશુ ગયા ભત્રીજા ગર. ૧૧.
 કેરું હરત માહું વિત્તને વરત, પછે કહ્યો કાકનો અસ્ત;
 કરી રીત આપી જે થતી, કહું મુણ શકુંકરણ શી ગતી. ૧૨.
 થયો સર્પ માહા મોટો પ્રેત, તદપી દ્રવ્ય ઉપર બહુ હેત;
 મહાં છે મહાં છે લહે, ડાહ્યું છે ત્યાંહાં પેરી રહે. ૧૩.
 ભત્રીજા સહુ ટોળે મળી, કશું કર્મ નારાયણ બળી;
 પછે પ્રતને વાચા થઈ, ત્રિયું રમપ્ર સરવેન જઈ. ૧૪
 પીતરાઈ ભત્રીજા ભાત, સહુને રવળે એકજ વાત;
 કરો કાઠ માહારો બિદાર, એજ કહે ન અવર બિદ્યાર. ૧૫.
 વળતી દુઃખ દેવા લાગિયો, એ સંતાપ સકળ ભાગિયો;
 પછે એક ભત્રીજા ભણ્યું, વેદ પુરાણ સંપળે લખ્યું. ૧૬.
 મહા પ્રેતનો પાણુ બિદાર, ગયા આદ કરતાં નિરધાર;
 બીજે એમ કહ્યું તે સમે, એક વિચાર મને તો ગમે. ૧૭.
 તેમ કહા તાતી કીજ્યે, તેમાં અહીં નાખી દીજ્યે;
 એવી ગતી ગમે તે થાય, આપણની તો મરે બલાય. ૧૮.
 અવર અવર મનગુણો થયો, તે તો દ્રવ્ય જોદવા ગયો;
 ખણનું માંડ્યું જેણીવાર, નિકળ્યો સર્પ કરી પુતકાર. ૧૯.
 જોદ્યો બીજાં જતાની ત્રાસ, દ્રવ્ય લગ તો કરડી ખાસ;
 એક વાર મુજકર બિદાર, લેજ વળતો ધન ભંડાર. ૨૦.
 પછી તેણે ત્યાંહાં પુછ્યું એમ, તમ બિદાર યાવ કહો કેમ;
 તે પ્રત્યે વસીએર કહે વાત, સત્ય વચન સાંભળ હે તાત. ૨૧.
 ગયાઆદ તું કાઠીક કરે, કાઠી તીરથે ભમતો ફરે;
 યાગાદીક કર કાઠી પુક્ત, પણુ તેથી ધારો નહીં મુક્ત. ૨૨.
 કહું તેમ કર મુજ મુક્તી થાય, શ્રી ગીતા રામમ આધાય;
 મુજ નિમિત્ત ઉત્તમ સિધ્ધા પાસ, ભણાવીશ તો હું મુકાર. ૨૩
 સુર્ય મહાત્મ મેં નારદ મુખે, નાગ વાસુકી ભુવને સુખે;
 રહે સર્પ મુજ જોર થયો, સંપત્તી સન્નય ધેર ગયો. ૨૪,
 ત્યાંહાં થોડાં એ આલ્યો ખાણી, મોટે મુજને ઘસી માણી;
 મુજ સંવત્સરી આવે પદા, કહું તે વીધીએ કરજે સદા. ૨૫
 ભગવદી પ્રાણાણ તે જોતરી, આવ ભોજને તૃપ્તી કરી;
 તે પાશે સમ્રામ આધાય, ભણાવતાં સુખ ગતિ મુજ થાય. ૨૬

સરપે વીધી કંઠો સુત લલ્લો, સમાચાર તે સહુને કહ્યો,
 ભહું કહું સહુને ભાવિયું, જ્યારે સંવત્સરો આગિયું. ૨૭.
 સહુ શુંદર કીધું મન ધરયું, કહ્યા યકી અધિક પણ કરયું;
 ભોગ ઉતર જ્યાં દ્રોજરાય, ભાણવા માંડ્યો તે અધ્યાય. ૨૮.
 તેહ સમે આ એવો સર્પ, પ્રસન થયો મુક્યો મન દર્પ;
 દ્રવ્યાદિ વસ્તુ કાંઈ નેહ, આપી વેહેચી સહુ શમ તેહ. ૨૯.
 નેણે આગળ થઈ સહુ કીધ, તેને કાંઈ એક અધિક દીધ;
 ધરમ પંથ ધન ગુડુ ધરયું, કેટલુએક પરમારય કરયું. ૩૦,
 વાપી કુપ સરોવર તીર, કેટલુ રાદાવર્ત મંદીર;
 પછે તેહ શ્રી ગીતાતણો, સમમ અધ્યાય જે પ્રીએ ધણો. ૩૧.
 તે સાંભળતાં સહુ દેખતાં, વાર ન લાગી મુક્ત થતાં;
 ચડી વેમાન વેકુંઠ ગયો, વેકુંઠવાસી મળતો થયો. ૩૨.
 સર્પ મર્યો પામ્યો ભુજ ચાર, સહુ પીતરાઈ કર્યો હંધાર,
 માધવ ઊમાધવે એ કહ્યું, દ્યો કહે મેં ભાખ્યું લહ્યું. ૩૩.

૪તી શ્રી પદ્મપુરાણે શ્રી ગીતામહાત્મે શ્રી નારાયણ લક્ષ્મી સંવાદે
 સપ્તમોઽધ્યાયઃ॥

શ્રી મહાદેવોવાચ.—

કહે ત્રિપુરારિ સાંભળ નારીજી, ગીતામહિમા કહું વીરતારીજી;
 પદ્મા બોલ્યાં સુણીએ સ્વામીજી, ગીતામહિમાંએ ત્રપતી ન પાંખીજી. ૧.

હાળ.

ત્રપતી ન પાંખી અંતરજામી, પ્રતીપદ મન લોભાય;
 હે પ્રાણેસ્વર કહે મુજને, મહિમા અષ્ટમ અધ્યાય. ૨.
 પ્રાણપ્રીયાનાં વચન સુણી, શ્રી પ્રરીવૃઠ બોલ્યા વળતું;
 મહાત્મ કહું અષ્ટમ મોહોટું, સોમસ્વસા સાંભળે તું. ૩.
 દક્ષાણુ દશવિશે છે એક, નગર મરદકપુર નામ;
 પ્રાણાણુ ત્યાં એક ભંવશરમા, અભિધાન કરે વિઆમ. ૪.
 શૈવશાસ્ત્રમાં પ્રવીણ પુરો, છેદે સહુ સદેહ;
 કરે ઊપારાન, શિવ સકિતનું, અભેદ ભાવે તેહ. ૫.
 કરે શિવ સાખા સ્વર્ગત પથ, થયો પ્રવર્તક ક્ષાત;

કહે કમળાપતી કમળા પ્રત્યે; સાંભળ મહારી વાત. ૬.
 શાસ્ત્ર પુરાણ તથા છવો પાણ, ત્રણ પ્રકારના બાણ;
 રાજસ, તમાસ, સાત્વિક એ ત્રણે, કળ કહુ હર આણ. ૭.
 રાજસ શાસ્ત્ર મારગી પામે; સ્વર્ગાદીકમાં ગત્ય.
 તામસ શાસ્ત્ર મારગી તામસ, યોની પામે સત્ય. ૮
 સર્પ રાક્ષસાદીક જાતીમાં, પામે તે અવતાર;
 સાત્વિક શાસ્ત્ર મારગી, મુજને પામે નીરધાર. ૯.
 એવું વચન શુણીને પદમાં, પુછ્યું ત્યાંહ રીર નામી;
 તામસશાસ્ત્ર કોણે પ્રગટ કીધાંછે, કહે મુજને સ્વામી. ૧૦
 મહા પ્રભુ કહે માહદેવે કીધાં, રમા કહ્યું સામટિ;
 એવાં કરવાં શિવને ન ધટે, જિવ જાવ અંધવાટે. ૧૧.
 હરિ કહે હર નીજ મનથી, માનની એ કૃતી નથી કીધ;
 ચાપા તેવા મોટા છવ, શિવને એ આજ્ઞા દીધ. ૧૮.
 દીધી આધરા તદ્દપી રાંકર, કામ જીવીત એ કેરવું;
 મોહશાસ્ત્ર રચી છવ જમાવ્યા, તેહને પછિ ક્યાં તરવું. ૧૯
 હું શ્રી શિવ જાતે નહીં કીધું, રૂપાંતર એ કામ;
 દક્ષય ત્રિશુર કચ્છો, તે વીરભદ્ર ગણુ નામ. ૨૦
 તે ગણુ દ્વારાએ ભવ ઉદભવ, મોહચંચ ગણુ કીધા;
 સુણ સ્થામા તેણેજ જનમ જો, મરદકપુરમાં લીધા. ૨૧.
 નામ કોમિ ત્હેનું ત્યાં પડીયું, રચ્યા મોહક ગ્રંથ;
 રચવા મોહ કરી લોકોને, પાડ્યા તામસ પંથ. ૨૨.
 ઉત્તમ અધમ રંકને રાજ, સહુકા જેથી લીધા;
 ચતુરવાર્ણના છવ સર્વ કો, વામેમારગી કીધા. ૨૩.
 મૃત્યુ પાંમેલા છવાડે, નિરધન સપતી દીધી;
 ઇત્યાદી કરી પ્રપંચ તામસ, શાસ્ત્ર પ્રવતી કીધી. ૨૪.
 તેના શિષ્ય યથો મેટો પ્રાજ્ઞાણ, ભવરામા જે ભાખ્યો;
 તેણે પણ તે ક્રિયા આચરી, ત્હેવો મહીમા દાખ્યો. ૨૫.
 ધણા લોક પોતા વરા કીધા, વીત વટી ભવ જાહુ લીધા;
 તેથી અનુચીત કરવા આંડ્યું દ્રવ્ય ધણા મદ વાધો. ૨૬.
 પોતાની પત્ની પરહરીને, ગુણકા ધરમાં રાખી;
 તે ચોખે બહી નીતે, પર પ્રેમદાનુ તન અભિલાખી. ૨૭
 મૃગ માંસતણિ અહાર કરે, મૃગયા કૃતિ પણ અહિ લીધી;
 એક દીવસ વન તાડે જંહને; તાડી અતિએ પીધી. ૨૮.

તેવું થયું અજરણુ તેથી, મારું થયું તે વાર;
 'મરણ્યા મતિ શા ગતિ' પામ્યો, તાડનોજ અવતાર. ૨૯.
 તેહ તળે આવીને એઠા, દ્વિજ એક કે ઉત્તમ વર્ણ;
 અસ્ત્રી પણ ત્હેને સંજો હતી, એહુ ત્યાં પામ્યાં મારું. ૩૧.
 થયાં 'અહારાક્ષસ' તે દંપતી, કષ્ટ કહું શું મુખે;
 વામા ધણી વિકળતા પામી, ક્ષુધા ત્રસાને કુખે. ૩૧.
 એમ સુણી પરમેશ્વરિએ ત્યાં, પુછ્યું તેણી વાર;
 કહો કાંત તે કાણુ હતાં, આહાણુ એ સ્ત્રી ભરથાર. ૩૨.
 શેં કર્મ કવાદ થયાં, તે કયા કહો અથ કતી;
 સુણિને શ્રી ભગવાન યોશિયા, સાંભળ છે જો પ્રીતી. ૩૩.
 એક કુંશણુ નામે આહાણુ, મધ્યદેશમાં ધામ;
 તેની અસ્ત્રીનું અનિષ્કરમા, એવું હુતું નામ. ૩૪.
 ચારે વેદ ભણ્યો સહઅંગે, સંજો શાસ્ત્ર પુરાણ;
 પ્રવિણું કર્મપથે પણ કરીયાં, પ્રતિચહ નહિ પ્રમાણ. ૩૫.
 રાજા દાન લીધું વળી, કાળપુરપતું લીધું દાન;
 રાખકરના ભોજન પણ કીધાં, નહીં ન સિધનું ભાન. ૩૬.
 કર્યાં કર્મ કડાં બહુ પાછળ, પ્રાયશ્ચિત નવ લીધું;
 સ્ત્રી પણ તેવી પુણ્યપથ કષ્ટ, ખરચવા નવ લીધું. ૩૭.
 ધણા પ્રતિચહ કીધા પણ નવ, ગયું દારિદ્ર જટ્ટનું;
 બીજું સુખતો ક્યાંથી બીજું, પેટ ભરાય ન એવું. ૩૮.
 ત્યારે તે પછિ મંદિર મુકી, નિકળ્યાં એહુ રઝળતાં;
 પેલા તાડતળે જઈ એમાં, મૃત્યુ પામ્યાં વળતાં. ૩૯.
 યયાં તેજ એ અહા નિરાચર, દીન થયા કુખ પામી;
 અપ્પજા અતિ આતુર થઈ પુણું, સાંભળિયે હે સ્વામી. ૪૦.
 આ દારણુ કુખથી છુટયાનો, કહો કાંઈ હોય ભાવાય;
 સ્વામી કહે સુકિત નવ કીધા, સુખ શી પેરે થાય. ૪૧.
 હું અસ્ત્રી આપણને નથી અબાણુ, આધ્યાત્મક જે જ્ઞાન;
 સુખતી વાટ હવે શી જોવી, દુસ્તર લીધાં દાન. ૪૨.
 એમ સુણીને આકસ્માતજ, તે દ્વિજકેરી જાયા;
 તેણે એ ત્રણેક અબાણુયા, ગીતા વરણુવ યોદ્યા. ૪૩.
 કીં તદાહા કીં અધ્યાત્મ કીં, કરમા એમજ પુછ્યું;
 એલામાંજ ખરે શું એણે, કુખ લખ્યું સહુ લુછ્યું. ૪૪.
 તતક્ષણુ ત્યાંજ વિમાન વધને, વિહણુ પાર્પદ આધ્યા;

તે બંધને બેસાડીને, શ્રી વૈકુંઠ લાવ્યા. ૪૫.
 શ્રી ગીતાજીના બે ચંદ્રિય, રાજ સહજ જે ભખિયા;
 તેહલા તેજ તાડને પત્રે, જાતા જાતા લખિયા. ૪૬.
 પછે તે તાડ અવતર્યો કાશીમાં, બ્રાહ્મણ કૈર ઘેર;
 જાતીસ્મર પણ થયા તેહ, દ્વિજ પત્ની મેહર. ૪૭.
 તે પછિ તે ભણિયો બાપે, શ્રીગીતા અષ્ટમ અધ્યાય;
 ગ્રોઢા ક્ષણ મુખથી નવ મુકે, એજ અહરનિરા ગાય. ૪૮.
 ગ્રોવું થતાં વિમાસણ માંડી, અખિલ વિધને ધરી;
 એ બ્રાહ્મણ બહુ પાઠ કસ્યા, એને ક્ષણ શું આપીરો. ૪૯.
 એ અષ્ટમ અધ્યાયણો મહીમા, મુખે કહ્યો નવ જાય;
 એ સાધન સમ ક્ષણ કરું છે નહીં, તે ચિતમાં ચંતાય. ૫૦.
 જોઈ કિદાસી કમલનયને, કમળા પુછ્યું ગ્રોમ;
 બ્રાહ્મણાચર્ય મુજને કહિયે, ચિત ચિંતાતુર કેમ. ૫૧.
 પ્રભુ કહે પેલો બ્રાહ્મણ ગીતાનો, અષ્ટમ અધ્યાય;
 મન્ય નીરા પણ નથી મુકતો, તેહ વિમાસણ થાય. ૫૨.
 એથી અરૂણી થવાનો ભારગ, મુજ દૃષ્ટ ન આપે;
 શ્રી કહે સત્રય પરમેશ્વર છો, આપો જે મન ભાવે. ૫૩.
 પછે પાતેજ ગરડારૂ થઈ, તે દ્વિજ પાસે આવ્યા;
 તેહ તેનેજ શરીરે ગરડ, ચડાવી નીજ ઘેર લાવ્યા. ૫૪.
 તે દ્વિજ પેલા બે અધ્યાયી, વૈકુંઠમાંજ વસે છે;
 પારવતીજ પ્રતે હરિ કહ્યું, સદાશિવજ કહેછે. ૫૫.
 ગાથા પરમ પવિત્ર ઉભય, દંપતિ કૈશ સંવાદ;
 ગુરૂ પ્રતાપ ગાયો તે, પદ બંધેજ દ્યે મન રવાદ. ૫૬.

ધૃતિશ્રી પદ્મપુરાણે ગીતા મહાત્મે શ્રી નારાયણ લક્ષ્મી સંવાદે અષ્ટ
 મોધ્યાયઃ ॥

શ્રી મહાદેવો વાચ.

શિવજી જોલિયારે, સાંભળ શીવાયે નિશ્ચંત;
 કમળાને કહ્યુરે, પુરણ પ્રેમે શ્રી ભગવંત. ૧.
 મહાદેવ મહાત્મે છે રે, ગીતાનો નવમો અધ્યાય;
 સાંભળ સિધુ જારે, શ્રવણ કરાવું તે કથાય. ૨.
 નગરી ગ્રોઢ છે રે, માહીસ્મતી આખ્ય અભિરામ;

- ત્યાં રાયક વિપ્ર હતો રે, સુંદર માધવ એવું નામ. ૩.
 ચારે વેદનોરે, પાઠી શાસ્ત્ર તણો પણ સત્ય;
 નિજ વિદ્યા બળેરે, તેણે ધન ભીખાર્યું અત્ય. ૪.
 તેણે માંડિયોરે, અસીદોમ યસ આરંભ;
 ત્યાંહાં મંડપ રચોરે, રોખ્યા કંદળીકેરા સ્થંભ. ૫,
 વાડવ વેદ ભણોરે, કેટલા કરે શાસ્ત્ર ચરચાય;
 નાનાવિધી તણીરે, કીધી મંડપમાં રચનાય. ૬.
 પુષ્ટ કર્યો હતોરે, બકેરા યાગ મધ્યે ખટમાસ;
 તેને આણિયોરે, યસ સભામાં બાંધી પાસ. ૭.
 બકેરા યોલિયોરે, કીધી વિપ્રશું ચરચા વેદ;
 સંધળા શાસ્ત્રમારે, પ્રવીણ પુંછ્યા બાખ્યા ભેદ. ૮.
 આશ્ચર્ય પામિયારે, સરવે પશુને વાણી કેમ;
 તુરતજ છોડિયોરે, છુટો ભોમો સહુકો જેમ. ૯.
 સહુકો સાંભળેરે, એમ વદ્યો માધવશું મેખ;
 તમો આ જે કરોરે, તે છે મિટયા કર્મ ચરોપ. ૧૦.
 વદે તો કહુરે, હિંસા નવ કરવી કો જંત;
 પુનરાવૃત્ત છે રે, ખ્હોચો બ્રહ્મલોક પયેત. ૧૧.
 સંમૃતી ના મટેરે, ત્યારે કર્મ વીરો શો માલ;
 સહુ મિટયા કર્યારે, નહિ એ પરમ ગતીનો ચાલ. ૧૨.
 કોઈ યોદ્યું નહીરે, વેદ વચન ઉપર શું જોર;
 માધવે પુછિયુરે, છે તું કાણ કહે કરી શોર. ૧૩.
 શો કરમે કરીરે, તારે થવું પડ્યું પશુ જાત;
 અજ ત્યાં ઉચર્યોરે, હું પણ બ્રાહ્મણ હતો બાત. ૧૪.
 મહારી ભારજારે, તેણે પુણ્યાં ભવાની માત;
 દીધું બિદ્યાનંદમારે, બકેરું મુજને પુછી વાત. ૧૫.
 કહ્યું કર્યું સ્ત્રીતણુરે, મેં વારી નહીં દેખી ત્રાસ;
 તે પાપે કરી રે, હું પામ્યો બહુ નર્કનિવાસ. ૧૬.
 હું બહુ ભોગવીરે, પછી હું પામ્યો મરકટ તંન;
 હું વસતો ત્યાંહાંરે, હુવું વાડવ કેરું વંન. ૧૭.
 બાળક વિપ્રનારે, નૃત્ય કરાવે બદ્ધે બાળ;
 છોડે નહીં ઘડીરે, જે હું પત્ર કુલ કળ બાળ. ૧૮.
 પછે ત્યાંથી પડોરે, હું વશમાં નારંદ એક જંન;
 શિખવે નાચવુંરે, નવ આવડતાં ટીપે તંન. ૧૯.
 થોડા દિવસમારે, મુર્ખને નવ આવડિયું નૃત્ય;

- મારો જોડિકારે, લોહતણી કાપીને અત્યઃ ૨૦.
 ઝીઝી જોરમાં રે, વાગે વિકળ થયો અતિ દુઃખ ;
 વેમન રૂધિર થયું રે, મુરછા આવી ઉઘેરે ભુખ. ૨૧.
 ગૃધ્ર પાગિયો રે, પછી અવતરિયો રવાન શરીર ;
 માસ્યો ભુખનો રે, ભટકું ધરધર નહીં ક્ષણ ધીર. ૨૨.
 કાંઈ એક ગૃહસ્થતાં રે, પેઠા જઈ રસોડામાં ;
 ખાવા સાગિયો રે, રાંધું અંત દંકિયું ત્યાંહ. ૨૩.
 ખડુ ભુખ્યો હતો રે, તેણે થરથર કંપ દેહ ;
 સુગું રવર કાઢતો રે, બાણ આંચો ધરધણી એહ. ૨૪.
 એમ બહીતો થકો રે, ખાતો હુતો જોણે ધાર ;
 આવી એટલે રે, પુત્ર સહિત તે ધરની નાર. ૨૫.
 દીઠા મુજને રે, દીધાં જુઠને સંધળાં દ્વાર ;
 એહ કતકાં ગ્રહારે, મુજને માસ્યો માર અપાર. ૨૬.
 કટિ છુટી થઈ રે, કરિ એ અગ્ર પાગનું જોર ;
 ધસડાતો થકો રે, બહાર પડ્યો જઈ કરતો શોર. ૨૭.
 રૂધિર વહ્યું માણું રે, કીટ પડ્યો પછિ પામ્યો મર્ણુ ;
 વળતી અવતર્યો રે, અગ્ર કલાલ ઘેર નહિં તર્ણુ. ૨૮.
 તેણે વેચિયો રે, લીધા કાંઈ એક વૃક્ષધાર ;
 ચાલી દારિકા રે, મુજપર એસાડે મૃત ચાર. ૨૯.
 પંથ કઠિણ બણું રે, ભુખે શીઘ્ર માણું ન ચલાય ;
 ચેલી પાછળ થકી રે, મુજને ડારી હણતી જાય. ૩૦.
 પેટ ભરે નહીરે, મુરછા આવી પડીયો ધરણુ ;
 પગ પછડતારે, ત્યાંહથી પાણુ પામ્યો મર્ણુ. ૩૧.
 વળિ નરકે પડ્યો રે, કટ ભોગવ્યું કેટલા કાળ ;
 પછી હું અવતર્યો રે, હવડાં થઈ બકરાનો ખાળ. ૩૨.
 પછી તમે આણિયો રે, હિંસા કરવા મુજને ક્ષાલ ;
 અથ ધતી કહીરે, તમને પુરવની મુજ વાત. ૩૩.
 હાવા એક સાંભળો રે, ખડુ આશ્રીયં જ રૂપ કથાય ;
 ચંદ્રશરમા હતો રે, નામે મોટો સમરથ રાય. ૩૪.
 તે કુરુક્ષેત્રમાં રે, આંચો સુધપરવ સમે જોધ ;
 કાળે પુરુષ કસ્યો રે, દેવા ગ્રેહવા પાત્ર ન કોઈ. ૩૫.
 તે કાળે પુરુષ મારે, કાટી ચોદ કનક મુદ્રાય ;
 આઘણુ લેદિયો રે, લેવા સમરથ કોઈ ન પાય. ૩૬.

સહુ ડરથી રહ્યારે, વિદ્યાવાળા વિપ્ર અનેક;
 ત્યાંહાં તેવે સમરે, આપ્યો સમરથ આહવાણ એક. ૬૭.
 વેદ વેદાંતનેરે, સાતા સાસ્ત્રતણો ભણનાર;
 તેણે કહ્યું લેરા હુરે, મુને સું છે એ કરનાર. ૩૮.
 મુણી ગયો રાનારે, રામ અંતરે લેપનો ઉમંગ;
 ઘોડ્યો તે સમરે, કાળ પુરુષ આહવાણની સંગ. ૩૯.
 તું આ દાનનેરે, આ સમે ગ્રહિ ક્યાં છુટીશ;
 દ્વિજ કહે બળ ધાણુરે, મ્હારે તાહારે ભય નયિ લેશ. ૪૦.
 એટલે આવીયેરે, નૃપતી કરી સરસ્વતિ સ્નાન;
 તીલક મુદ્રા ધરીરે, આપિયું રૂપદ્વિજ દાન. ૪૧.
 તે કાળ પુરુષથીરે, જોતાં સફળ ત્યાંહાં તતકાળ;
 રૂપ એ નિકળ્યારે, કેવળ પાપરૂપ ચંડાળ. ૪૨.
 દુરગંધી ધણીરે, રાતા લોચન સ્ત્રી ભરયાર;
 ચેરાવાને ગયેરે, પ્રતી ગ્રહી વિપ્ર વપુ ભર. ૪૩.
 તે સમે તે દ્વિજેરે, નવમા અધ્યાનો એક રજોક;
 ભણ્યા માંડીએરે, જોતા ભુપ તથા સહુ લોક. ૪૪.
 અક્ષર જેટલારે, તેટલારે થયા સુદરસન ચક્ર;
 બાળ્યા બેહુ જણારે, ભરમ કર્યા અદમી અતિ વક્ર. ૪૫.
 પ્રગટ પ્રતાપનેરે, દેખી મુની પુછ્યું ભુવાળ;
 કહો રૂપી શું ભણ્યારે, પ્રણય યયા બેહુ ચંડાળ. ૪૬.
 ગુપ્ત રાખ્યું નહીરે, ભુસુર પ્રગટ કહ્યો મહિમાય;
 શ્રી ગીતાતણારે, મેં ભણિયો નવમો અધ્યાય. ૪૭.
 બળ એક એજ છેરે, ખીજું ન આવે મુજ ચંત;
 એમાં શું એ બે બાળ્યારે, એવા બાળું કોટી અનંત. ૪૮.
 ચંદ્રશરમાતણારે, ચિતમાં ચોટો એ અધ્યાય;
 પ્રારથના કરીરે, મુજને ભણાવો રૂસીરાય. ૪૯.
 ભાવ ભુપતી તણારે, દેખી ભણાવ્યો ભુદય;
 બેરી વિમાનમારે, બેહુ પ્રભુપદ પોહ્યાયા તતખેવ. ૫૦.
 એવી એ વસ્તુ છે રે, હે માધવ તે ભણુ ધરી ભાવ;
 મુકી કર્મ કુટનેરે, વાણુ અમ લેમી મોટો લાવ. ૫૧.
 મુણ્યુ સહુ આહવાણુરે, મુકી દીધા કર્મ પ્રવાસ,
 અજ અધ્યા ભણ્યારે, માંડ્યો અંતરથી અભ્યાસ. ૫૨.
 માધવ દુલિયેરે, તેમ કચું જેમ ભાખ્યું મેવ;

ગોઠુ વેકું ગયારે, હરી મળતા ન પયો અમ લેસ. ૫૩.

હંદિરને કહોરે, નવમા અધ્યાયનણા મહીમાય;

ઉમિયાને કહીરે, હરી તેજ પ્રમાણુ કથાય. ૫૪.

તે પદમધ્યારે, કીધો દયારામ આલાપ;

હરી પદ પામવારે, સમવા સકળ પાપ પરીતાપ. ૫૫.

છતીશ્રી પદ્મપુરાણે ગીતા મહાત્મે શ્રી નારાયણુ લક્ષ્મી સંવાદે
નવમોધ્યાય ૥

છંદ દ્રીઢપદ્ય.

શ્રી મહાદેવોવાચ.

સિવજી કહે સુશુ સુદરી, સુદર મહીમાએ;

કેસવને કેમળા કહ્યું, મુને વ્રજપતી ન થાગે. ૧.

નવા નવા નવના સુગ્રા, મોહોડા મહીમાએ;

દેવ દશમા અધ્યાયનું, મુને કહો જગરાએ. ૨.

શ્રી હરિ સુણિ એમ યોલિયા, સાંભળ પરાણી;

બળ દસમા અધ્યાયનું, કહે પોએ ન વાણી. ૩.

૫૬ અક્ષરના બધથી, સદુ અમદુ ન વામે;

એકવાર કહે સાંભળે, તે મહાર ૫૬ પામે. ૪.

એહતા ધાણા ઇતિહાસ છે, એક કહુ અભિગમ;

કાસીમાં એક દ્રિજ હતો, ધીરધીરુ નામ. ૫.

સુખ વિદ્યા સુખ કૃતની, કરે સર્વ પ્રસન્ન;

નીજ સાધન બળે તે થયો, શ્રદ્ધાનો હસ. ૬.

ચંદ્ર શુક કહે સુશુ સતી, એક વન હતું સાર;

એક રીત્યા ઉપર હતું ત્યાંહા આશન મહાર. ૭.

ખટરીતુ જ્યાંહા પ્રપુલિત મદા, વદે સારસ માર;

હંસ કારંડવ કોઢિલા, ચાર રાજ્ય મકોર. ૮.

ઇત્યાદીકે સોભા વડે ધણું, શોભે છે વન;

હું ત્યાંહાં બેઠા હતો મુખે, અતિ પ્રજ્ઞવીત મન.

તેહ સમય પેત્રો હંસ ત્યાંહાં, તુજ પારો આવ્યો;

દંડ પ્રમાણુ રતુતી કરી, માહારી મુંજ ભાવ્યો. ૧૦.

લક્ષણ રાજ મરાળના, પણ અંગે આમ;

મેં પુછ્યું તું કોણ છે, ક્યાંહાં ત્હારો કામ. ૧૧
 તેણે મહુ વિસ્તારથી, કહ્યું મસ્તક નામી;
 હું નિધિનું વાહન છઉં, સાંભળિયે સ્વામી. ૧૨
 માનશોરવર હું ગયો, મોતી ચારો ચરિઓ;
 પાન પુનિત પયનું કર્યું, પછી પાછો કરીઓ. ૧૩.
 જાવાને બ્રહ્મલોક હું, ઊડિ આકારો ચડિઓ;
 વ્યાકુળ આકસ્માત થે, પાછો શરત પડિઓ. ૧૪.
 પ્રાણ પિડાવા લાગિયો, હું તીરે લુક્યો.
 તેહ સમય જળ કમળથી, એક રાજજી હોયો. ૧૫
 અહો ! હંસ તું આ કમળને, નમની કુખ-જાસે;
 અંગે અડિને પરાગ લે, તુજને સુખ થારો. ૧૬.
 એવું સુણી હું હઠીઓ, નીરજ શીર નામ્યું;
 સ્પર્શ કરી ગૂહ્યો ગંધ મેં, એટલે સુખ પામ્યું. ૧૭
 તેહ સમય મેં પુછીયું, તેહ કમળની પ્રેત્ય.
 કહે મુને તું કોણ છે, આશ્ચર્ય છે અત્ય. ૧૮
 મેં અપરાધ કર્યો નથી, જાતો તો હું વારે;
 રોધ થયો બ્રહ્મ લોકનો, તે કહેની શામાટે. ૧૯.
 ત્યારે બોલી તે પદમની, બીજું માપ ન ત્હાંડે;
 આંહાંથી ઊડતાં, થયું ઊલંઘન મ્હાંડે. ૨૦.
 અપરાધ તુજને એટલો, આવીને અડીયો;
 માટે ન બ્રહ્મસંદન ગયો, તું પાછો પડીયો. ૨૧.
 એમ સુણી કરી પુછીયું, કરી વિનય વિધાન;
 જોતાં જડ જાતી તંમો, કેમ આવડું જ્ઞાન. ૨૨.
 ત્યારે કહ્યું મુને કમળની, ત્હારી ભાંજી બાંતડે;
 સાંભળ મહારા પુર્વનું, હે હંસા વૃતાંત. ૨૩.
 પ્રથમ હતી હું બ્રહ્મણી, પતી પુનીત હું પામી;
 તે બ્રહ્મણ તપસ્વી ધણો, કરી ન મળે પામી. ૨૪
 મેં મેના પાળી હતી, એક ત્યાંહાં મન માહાંડે;
 નુન્ય પડી સ્વામી સેવામાં, થયું કામ નકાંડે. ૨૫.
 કાતે કહ્યું સચવાય મેના, એકે મન બેનાં;
 આપ દીધો મુને તે સંભે, તું પણ થા મેનાં. ૨૬.
 તતક્ષણ હું મેના થઈ, ગ્રહી પારધી પાપી;
 પણ તેણે દ્રવ્ય લોભથી, એક વિપ્રને આપી. ૨૭.

તે આજ્ઞાથી રૂડો પાણી, તેને પુત્રી એક;
 તે દસમા આધ્યાયને, ભણી નિત્યે ૨૬. ૨૮.
 તેણે મુને પણ શીખવ્યો, દસમા આધ્યાય;
 રાગે હું ભણુના લાગતી, ગતી આનંદ-થાય, ૨૯.
 કેટલેક દીને પછી, ત્યાથી છૂટ્યું તન;
 ત્યાર પછી યદ્ય અપહરા, વસી સ્વર્ગ મુનન, ૩૦.
 તામ પડ્યું પદમાવતી, રૂડી આકૃતી જોઈની;
 પદમા નામે અપહરા, રહી યદ્ય સખી તેહની, ૩૧.
 એક દિવસ ગાવી હતી, જળક્રીડા કરવા;
 માન સરોવરને વીરો, આહા તનતપ-હરવા, ૩૨.
 નીરાવરણ નાહાની હતી, સુખમાં દુખ લાવ્યા;
 એવે સમે દેવયોગથી, ત્યાં દુરવાશા આવ્યા, ૩૩.
 મેં મરજાદા રાખવા, રૂપ પદ્મી લીધું;
 રાદ પચક મળી, પડિયું વાંકું સીધું, ૩૪.
 મુણ મરાળ મુની સંકેમે, કરી કમળની કાય;
 પચકી હા મુખ એક, બે કર તે બે પાય, ૩૫.
 લાગી હું સર શોભાવવા, તે મુની મન ભાવ્યું;
 રૂકું કરતાં રહિયા, ઉલટું દુખ આવ્યું, ૩૬.
 મુને આવતો જોઈને, ધણું છળતનુ જોવું;
 બા રાત સંવત્સર લગી, રેજે એવું નું એવું, ૩૭.
 તેજ દિવસની પદમની, થઇ આંહાં રહી છું;
 પણ દસમા આધ્યાયથી, જાતીસ્મર યદ્યું, ૩૮.
 વારીતણી નથી પેદના, સુખમાં નિત્યે રહુ છું;
 અદભુત એક કથા વળી, સાંભળ તુજને કહુ છું, ૩૯.
 એક સમે આ સરોવર, મુની સાઠ હજાર;
 સુંદર તપ કરતા હતા, શું થયું એક વાર, ૪૦.
 એક અંકસ્તની અપહરા, આવી તે જોઈ;
 વિંદણ સર્વ રૂપી યથા, ન રહ્યો ધ્રુવ કાઈ, ૪૧.
 આવ્યા સમીપે સહુ જણા, વદે વાણી બેહલી;
 એક કહે રાખે સહુ, દીરી મેં પેહલી, ૪૨.
 અન્ય કહે તું વ્યર્થ છે, પુરવ મેં ભાળી;
 સ્વામીએ મુદરીતણી, કે નથી કરાળી, ૪૩.
 એમ ચાહોમાં વહી પડ્યા, મુકી પાટુ પ્રાણને;

સારંગપાણીજી નામે, ત્યાંહાં એક માત્ર સ્વરૂપ ;
 ભાવ સહિત ભજે સાહુ, આનંદમય છે અનુપ. ૧૦.
 ત્યાંહાં એક વિપ્ર સુનંદ નામે, માહારો હિતમ દાસ ;
 ને મુજસ્વરૂપની આગળ, અંતર આણિ હુલાસ. ૧૧.
 એકાદશમે શ્રીગીતાજીનો, ભણતો અધ્યાય ;
 નિત્યજ નેમ એ રાખતો, મુજને સુણી સુખ થાજ. ૧૨.
 શીહશ વરશમાં આવિયો, તે ગોદાવરી માહે ;
 તિરથ સંકેળ આવી એક, સંવત્સર વસે છે જાહે. ૧૩.
 અષ્ટ તીરથ કસ્યું સનાન વેળી, બીજા તીર્થ અનેક ;
 કરતો ચાલ્યો ત્યાંહાં આ વિઠા, મધ્યે શિવાલય એક. ૧૪.
 પુણ્ય પ્રણામ કરી વળી, ત્યાંહાં થકી ચાલિયો જ્યાંહ ;
 શકતીતું સ્થાનક આવિયું, નમન કસ્યું વળી ત્યાંહ. ૧૫.
 ત્યાંહાંયકી આગળ ચાલિયો, આવિયું લક્ષ્મીતું ધામ ;
 આદર અતી અરચન કસ્યું, વળિ ડંડ પ્રણામ. ૧૬.
 આગળ ચાલતાં આવિયું, નગ્ર એક અભિરામ ;
 વિવાહ મંડપ એહેલું નામ, મળ્યો નહીં વાસતો ઠામ. ૧૭.
 ખાદ્યાણુ ભટકીને થાક્યો, આવ્યો પુર પટેલની પાસ ;
 વાસો રહેવાસ્યળ માગિયું, દેખાડિયો એક અવાસ, ૧૮.
 તે ઘરમાં સુનંદે કસ્યો, સુખથી વિશ્રામ ;
 પ્રાતઃસમે પાછો પટેલે, રાખ્યો અભિરામ. ૧૯.
 પ્રસન્ન થઈને તે બોલિયો, સાંભળો હેં ભુદેવ ;
 એ ઘરમાંજ રહો તમે, કરસું અમે સહુ એવ. ૨૦.
 એમ સુણીને સુનંદે, કસ્યો પછી ત્યાંજ નિવાસ ;
 ગ્રામપાળ પેલો રોતો આવ્યો, એક દીન દ્વિજ પાસ. ૨૧.
 સુણિયે રૂશી આંહાં રાક્ષસ, એક રહેછે ભ્રષ્ટ ;
 તેણિ ભક્ત્યો મહારો પુત્ર, આજ ધણું પામું છું કંટ. ૨૨.
 તમને જોવાને મેં મોકલ્યો હતો, સાંભળો સત્ય ;
 મિત્ર તેનો એક સંગે હતો, તેની પણ એ ગત્ય. ૨૩.
 મેં તમને કપટે કરી, આપ્યું હતું ધરં જોહ ;
 રાક્ષસાદી રહે ધણા, માટે ન જીવે તેહ, ૨૪.
 દુષ્ટ દારૂણિ પણ હેં મુની, માન્યો તમારો ત્રાસ ;
 એવું કહી ગયો ઢળકા દેવા, પેલા રાક્ષસ પાસ. ૨૫.
 અરે ભૂંડા મહારો પુત્ર હણ્યો, તે તુને ધિકાર ;
 મેં તો તુને કરી આપ્યો હતો, આગળથી આહાર. ૨૬.

સુણી રાક્ષસ એમ બોલિયો, સાંભળ માહારી વતઃ ;
 હું કહું તે તું વીની કઃ; જીવશે તાહરો તાત. ૨૭.
 બ્રાહ્મણ પેત્રો સુંદર નામ, આબ્યો છે આલે;
 તારા કલ્યાણી રહ્યો ત્યાંહં; રેતા હતા હમો બાંહે. ૨૮.
 તે ભણે છે નીત્ય ગીતા, એકાદશમો અધ્યાય ;
 સાતવાર કરી કરી ભણી, જળ છાંટતો જાય. ૨૯.
 તે જીવે તાહરો પુત્ર, ભદ્ર માહારૂં પાણુ આગે ;
 એકાદશ માહરો મોક્ષ છે, સાંભળ પુત્ર કથાએ. ૩૦.
 હું પુરે બ્રાહ્મણ હતો, કરતો કૃશીવળ કર્મ ;
 પુરવતણી તપેશ્વરી, વૃક્ષ થયો કરતો અધર્મ. ૩૧.
 એકાદશ ક્ષણે એક પથીક, ગ્રહો મુજ લેવની પાસ ;
 મેં કરી પક્ષ મુકાવિયો, કરવા ના દીધો નામ. ૩૨.
 અપર ગ્રહો વળી તે ન મુકાવિયો, થયું એ પાપ ;
 તેણે પાણુ પછિ છુટિયો, પોતાના તપને પ્રતાપ. ૩૩.
 તેણે દીધો મુને આપ, થજે તું રાક્ષસ દેહ ;
 સાહે કરી ના સંગીપ હતો, કૃતી રાક્ષસ એહ. ૩૪.
 હિંસા થતી હાય બાણે નવગે, ન બળ સમ ધાયે,
 તે પછી તે પાણુ પાપ પેલાનો, વીભાગી થાયે. ૩૫.
 મેં હરીને કરી વીનંતી, ભાગો અનુગ્રહ આપ ;
 તેણે કહ્યું કશણા કરી, થોડામાં છુટ્ય પાપ. ૩૬.
 વિનાહ નય મંડપમાં, તહારો વસનાનો કામ ;
 ત્યાં એક બ્રાહ્મણ આવશે, સુંદર સુંદર નામ. ૩૭.
 તે એકાદશમો અધ્યાય ભણ્યો, જળ અંજલી સાત ;
 બાં તુને છાંટશે થાગ સદય, દિવ્ય તન અવધાત. ૩૮.
 તાહારા ઉદરવિશે આસ્તી હશે, ઘણાં લોકનાં જોહ ;
 તે સહુ મોક્ષને પામશે, તેહમાં નહિ સંદેહ. ૩૯.
 એથી વીમાને ચતુરભુજ થે, તું વેકુંઠ જરા ;
 કાંજે એકાદશ અધ્યાય મહીમા, ઘણાંછે પ્રકાર. ૪૦.
 સાંભળ એક મુતી અપવિત્ર, ગ્રામ જળ માલે ;
 નાહો અબાણે ભણતાં, એ અધ્યાને સ્થાહે. ૪૧.
 લોક કહે તમો એહેમાં શું, ન્હાય નથી કશું સાન ;
 તેણે કહ્યું તમો સગળ્યા નહીં, એતો તિર્થ મહાન. ૪૨.
 ભણતાં મુખે અગિયારમો, ગીતાજનો અધ્યાય ;

સુનાન કરતાં મેં દલદાંજ દીડાં, આક્રમ મહિમાય ૪૩.
 કાઈ એક પક્ષિની ચંચુથી, અસ્તી પડ્યું એ નીર;
 પ્લાવ્યું પરમ પદ દીડું મેં, એ ગયું દિવ્ય સરીર. ૪૪.
 શુભિને સંવે પછે નાહ્યા, જોગ ગયા વૈકુંઠ ધામ;
 ગાટે સુનંદને કહે જઈ કરો, એ રૂકું કામ. ૪૫.
 પટેલ પછે જઈને તેમ કહ્યું, કમ્પ્લ આજ્ઞાણું તેહ;
 છાંટતાં નીર નીરાચર, પામ્યો ચતુરભુજ દેહ. ૪૬.
 ભક્ત્યા હતા જે જિવ તે સહુ, ગયા વૈકુંઠધામ;
 ખાળક પેસો ખતાવ્યો, ચતુરભુજ તન અભિરામ. ૪૭.
 રાક્ષસ કહે પેસો પુત તાહરો, કહેવું હોય તે ભાળ;
 જો એતો પિત્રુ સરીખો, થયો, ખજતો હોયતો રાખ. ૪૮.
 પટેલ પુત્રનો પિતાંગર, પાલન સાહ્યો ત્યાંહ;
 હેં સુત તું કાંહાં જાય છે, હું તહારો તાત છું ગ્યાહ. ૪૯.
 ત્યારે પુત્ર પછિ બોલીયો, સાંભળ તું મ્હારી વાત;
 કોણ પિતા કોણ પુત્ર છે, એ સડું મિટ્યા ખ્યાત. ૫૦.
 કા સમે મ્હારો પુત્ર થયો, કા સમે હું તહારો ખાળ;
 એમ અનાદિક આગળની, ચાલી જયે ઘટમાળ. ૫૧.
 ગાટે કહ્યું કે ગાડું ના, આવિરા મ્હારી પાસ;
 રતીખ તું એજ અધ્યાય, યદનો સુનંદનો દાસ. ૫૨.
 એમ કહી થડી બેઠા વીમાન, ગયો ગોહા ધામ;
 રાક્ષસાદી વર્યા વૈકુંઠમાં, સહુ એકે ામ. ૫૩.
 પછે ભાઈયો પેસો પટેલ, એકાદરખો અધ્યાય;
 સહિત સુનંદ ગાય, બેહુ વૈકુંઠ શ્રીહરિરાય. ૫૪.
 એમ કહ્યું કમળાપતિયે, કમળાની પ્રણય;
 ગૌરીને ગંગાધરે કહ્યું, આનંદ પામ્યાં અત્ય. ૫૫.
 તે અનુસારે કમ્પ્લ પદખંધ શ્રીકૃષ્ણ પ્રતાપ;
 ગાવ ગીતાઈ કરો સહુ, કહે દયો સમરો તાપ. ૫૬.

ઇતિશ્રી પદ્મ પુરાણે શ્રી ગીતામહાત્મે શ્રી નારાયણ લક્ષ્મીસંવાદે એકાદ-
 શોધ્યાયઃ

શ્રી મહાદેવોવાચ—

- મહાકદ્દર કેહે મુગુ રક્તિ, ગીતામહાત્મ ધરી ગન ભક્તિ ;
 રંગા રંગામુગુ યોલ્યાં વાણી, અગ્ર કહેા મુને સારંગયામુગુ. ૧.
- વચ્ચા વળતા શ્રી વિચના રાય, દ્વાદશમાનો મહિભાય ;
 દેરા દક્ષગુમાં અભિરાગ, કાહોત્રાપુર નમયું નામ. ૨.
- ત્યાંનાલોક સરિવ મુખિ પુત્ર નાહું નિર્ધન નહિં કાઈ કુટું ;
 દોરી ભુગામુ દે ગયા ધામ, પ્રકાર ગોપુર અભીરાગ. ૩.
- ગાઝ ગડેટાની રચના રડો, ફરી વરતુ જ્યાંહાં નહીં કુટી,
 મતાકા દુજ ભુવન ભુવન, તેહેને પવન ગિતળ ગીરીવન. ૪.
- ગયા લેત્ર છે રૂકું જ્યાંહાં, કોટી સિંજ રાનાં ત્યાંહે ;
 પરશક્તિ લક્ષ્મીનું ધામ, મનવાંછીત પરિપુર્ણ કામ. ૫.
- ત્યાંહાં મણિકુંડ નામે છે ઘાટ, મટે ગનન કરતાં ઉચ્ચાટ ;
 ત્યાંહાં પુરૂષ આગ્યેવો એક, વેદ શાસ્ત્ર સુખાગુ વિવેક. ૬.
- માણીકુંડમાં મંજન કીધું, રાખ ચક્રાદી ભુપાગુ દીધું ;
 આગ્યેવો પરશક્તિ મંદીર, રતુતી કીધી જોડી કરવીર. ૭.
- સહુ શુરચીતી આપ પ્રતાપે, ધન્યું તેજ વીધી આપે ;
 હું જગતમાત હરતાપ, છો જગતનું કારાગ આપ. ૮.
- હૃદય સ્થિતી સપ ત્રાગુ બાહ્ય, આપ બળ યદી સર્વ હું અશ્ચ ;
 ત્રીવરસ્યા તમારો આધાર, તુર્યકેપ તમો નીરધાર. ૯.
- તમો તુર્યાતીત ગણ કહાયો, મુદ સ્વરૂપ તમો ગન ભાવો ;
 તમો સાંધીની ખક્ષાણી, વાણી ગાહાલક્ષ્મી રાણી. ૧૦.
- કુટું હજારી શક્તિ બાણી, તમો મહાકાળી રૂદ્રાણી ;
 ચંદ મુડ ને મહિમામુ, રક્ત પીળદી હણિયા કુર. ૧૧.
- નિરંજન નીરાકાર તે તમો, રાખી કમ રાધીયે હવ અમો ;
 એમ સ્તવિયાં ભુપ ધરી ભક્તિ, થયાં પ્રસેદ વધાં પરશક્તિ. ૧૨.
- હું રાજપુત્ર વર માગ, મુગી યોલિયો તે નગી પાગ ;
 હું તો રાજપુત્ર છું હું માશ્ચ, મારી બગડે છે બહુ બાશ્ચ. ૧૩.
- અમમમ ગત પીતુ માંડયો, દેવયોગે હેલ તેણે છાંડયો ;
 તેમમાંહે તળી તન રાખ્યું, કર્મ ચલાવ્યુ કન્યું તેમ ભાખ્યું. ૧૪.
- ખમુ હવ જો ગયું કોઈ હરીને, ગાલો કર્મ હવે કેમ કરીને ;
 તે અપ આવે જો મારે, થાય ગત ચાલતો તમારે. ૧૫.
- મુગી રક્તિ યોલ્યાં મુંગુ બાળ, ત્હાંકે કાર્ય યરો તતકાળ ;
 મુગ મંદિરતા એક માગ, વસે સિદ્ધસાધ સુતી નાગ. ૧૬.

તેને મળતા યશે સિદ્ધ કાજ, સુણી મળિયો મુનીને રાજ;

કીધો પ્રણામ ત્રદા આણી, પાસે ઉભો જોડી જુગ પાણી. ૧૭

બોલ્યા સિદ્ધસ્માધ એવી વાણી, તારા મનની વાત મેં બાણી;

આવ બેસ કુંવર બુદ્ધિવંતા, રખે અઘની રાખે વિંતા. ૧૮

એમ મંત્ર ભણ્યા તતખેર, કીધું આકરણુ સહુ દેવ;

ઘટલે સહુ તેનિસ ક્રોડ, આવી ભીમા રહ્યા કરજોડ. ૧૯

મુની કહે હવ હરિયો કાણુ, લાવો શિશુ મુકો સ્થળ આણી;

નહિં તો સ્થાનક મુનશીરા, સુણી કંબ્યા કાઠી તેત્રીરા. ૨૦

હુનો ધંદ્ર તુરીને લીધો, પળ ખેત્રો મોકકી દીધો;

ધંદ્રે પુનાબુ જે મુની હાવું, આસા હોય તો નમવા આવું. ૨૧

સુખથી આવ કહ્યું રૂપી જ્યારે, ધંદ્ર આવી પડ્યો પગ ત્યારે;

રાજપુત્રને ઘોડો આપ્યો, અંગે અંગે આનંદ વાપ્યો. ૨૨

મુની મહિમા નીહાળ્યો અપાર, રાજપુત્રને જીવજ્યો વિચાર;

એનું અકળિત પણ ખ્યાત; એતો જીવાડે માહરો તાત. ૨૩

એવું ધારીને વીનતી કીધી, હસી હા કહી આસા દીધી;

તાહાં કારજ સિદ્ધ પમાણું, ચાલ તાત તાહારાને જીવાડું. ૨૪

રાજપુત્ર ઘોડે ઘેર લાવ્યા, મોટા સિદ્ધ સદન પધરાવ્યા;

તળી રાખ્યો હુતો નૃપ જ્યાહિ, મુનીરાય પધાર્યા ત્યાહિ. ૨૫

જોતાં સકળ વાડવનું વૃંદ, મુની ધ્યાન ધર્યું ગોવિંદ;

લીધું હ્રદ અંજળી ભરીને, છાંટ્યું જ્યાં અભિમંત્રણ કરીને. ૨૬

કોઇ નિદ્રાથી હઠ જેમ, ભુપ બેઠા થયો ઝટ તેમ;

વીતી વાત કહી વિસંતારી, સિદ્ધસ્માધ મહીમા ભારી. ૨૭

નૃપ નમીયો પાગ શીર ધારી, હેતુ પુછવા વાત વીચારી;

પાણી જોડી પુછ્યું ભુપ એમ, પામ્યા આવડું પ્રાક્રમ કેમ. ૨૮

સિદ્ધસ્માધ કહે સુણું ભુપ, ત્હેનું કારણ ભાણું અનુપ;

સુણુ શ્રી ભગવત ગીતાય, તેનો દ્વાદશમો અધ્યાય. ૨૯

ત્હેને નિત્ય ભાણું વિદ્યાસે, પણ અવર ને રાખું પાસે;

એ અધ્યાનું જોર પ્રથંક; ચાહું તો રચું નવલ પ્રસંક. ૩૦

એક મૃત્યકને જીવન કીધું, એમાં તે શું પ્રાક્રમ કીધું;

સુણી સિદ્ધસ્માધની વાણી, નૃપ નમીયો જોડી જુગ પાણી. ૩૧

ભાણવો મુને તે અધ્યાય, નીજ ભૂત બાણી મુનીરાય;

સાચો પ્રમ લક્ષો રૂપી આપ્યો, પીતા પુત્ર બંધેને ભાણ્યો. ૩૨

પળ ઉભય અલોકિક પામ્યા, કાળકર્મ અવિદ્યા વામ્યા;

વૃહદ્રથ નામા એ ભુવ, યથા સુદ નારાયણ રૂપ. ૩૩.
 ભુવ પાસિયો વેડું ધવાસ, તમે ત્યાં સદા હરિ હરિદાસ;
 ઝાઝો મહિમા કહું તુને શુભ, અવાપો તેને પુણ્ય છું હું. ૩૪
 હરખ્યા પદ્યા મુણી પતી નાણી, નીલચ વે તે વાત વેખાણી;
 તહેને સ્મૃત કરી જન દયારામે, સાધારણ મનિ સુખ થતા કામે. ૩૫
 ધીતશ્રી પદ્મપુરાણે ગીતા માહાત્મે શ્રી નારાયણ લક્ષ્મીશત્રાદે
 પ્રાદશોધ્યાયના

શ્રી મહાદેવોવાચ.

નીલકંઠ કહે સાંભળ નારી, પદ્મપુરાણુધ્યાયછ;
 ત્રીદશમા અધ્યાય તણો-હું, કહું તુજને મહિમાયછ. ૧.
 લણી લાલસા લક્ષ્મી કેરી, જોડ્યા લક્ષ્મીકંતછ;
 મહાત્મ ત્રયોદશમાનું કહું, કેમ હે લલના નથી અંતછ. ૨
 સાંભળ દક્ષણ દેસ વિશે એક, હરિહર નયનું નામછ;
 તું અભદ્રા સરિતા શુચી તરિ, અતિવિસાળ અભિરામછ. ૩
 હરિદીક્ષત નામે એક પ્રાક્ષણ, દક્ષ વિવેક વિચારછ;
 સુભગ સુશીલ સદાચારી, ત્રીવેદતણો બાણનારછ. ૪.
 પણ તેની મ્ત્રી દુરાચારિણી, અતી પક્ષભ અભિચારછ;
 વંશજ કરે પા પુરુષની સંજે, નિત્ય નવા નહી પારછ. ૫.
 સ્વામીતણી મરિયાદા ન માની, યદ્ય પ્રશિદ્ધતા ઓડેછ;
 શિક્ષા દે તેને સ્વામીત્રી પેક, કરડવાને દોડેછ. ૬.
 સ્વમુરુપક્ષીથી નેત્રજ તાણે, સામુ નવ જોલાએછ;
 નીરકુંડા યદ્ય તે વળતી, મનમાને ત્યાં જાએછ. ૭.
 એક રામે આત્મી કામાતુર થો, વિરહાનજો તપાવીછ;
 કરચુ હતું વન સંકેતચળ, વીરહ નિકળ ત્યાં આવીછ. ૮.
 દત્ત વસંત દૂમ જોલ નવાકર, વિવિધ કુસુમ રહ્યા ફુલીછ;
 લલિત લતા પ્રફુલીત લુગડૂમે, મધુપ રહ્યા ત્યાં ઝૂલીછ. ૯
 વાયુ મુગધી આદિશ આવે, કલરવ કોકિલ મોરછ;
 મુકસારિકા મુલગસ્તર સારમ, વિરહીજન ચિતઓરછ. ૧૦.
 દ્વિજ ધત્યાદીક મધુર જોડે, બસ કરે ગુંબરછ;
 ગંધન લિધ્ય જોતા મન પામે, ત્યાં આવી તે દારછ. ૧૧
 વગ્ન વણતી અનુપમ આશ્રય, રહ્ય રાજે રાણગારછ;

આન્ય પુરુષ સંગ લાલસા, વાખ્યો મદન અપારજી. ૧૨.

વસંત રતુની, જેમ જેમ વનદ્રૂગ, અંતી છંપી જોવા લાગીજી;

તેમ તેમ તરણુ પુરુષ મળવાની, પરિવેદના ભાગીજી. ૧૩.

એમ કરતાં રજની થઇ પછી, ચંદ્રચંદ્રીકો ખીલીજી;

વંન શોભા વાધી પ્રહ વાધ્યો, દેહ દસા ગર્ધ ભુલાંજી. ૧૪.

વૃક્ષ વૃક્ષને દે આસિંગન, ચુખન દે નરબાંતજી;

તેમ લેમ શિકળ થઇ અતિઅપ્પા, ચિત્ત નં પામ્યું શાંતજી. ૧૫

એમ કરતાં આગળ ચાલી, મૃગ સુતા જ્યાં જોએજી,

પતીઆરાંકા જમને જગાડે, ભાન રહ્યું નહી કાએજી. ૧૬.

એવામાં એક વ્યાધ્ર આચિયો, દોડી ગઇ તે પાસજી;

જોખન વંત પુરુષ ભણીને, આસિંગનનો આસજી. ૧૭

સાહી શારદુલે -હૃદય વીડારણું, કરવા માંડ્યું જાહેજી;

ત્યારે શમંજી વ્યાધ્ર નાહે નર, વચન વદી પછી ત્યાંહેજી ૧૮.

અરે વ્યાધ્ર મુજને સીદ મારે, મે તુજને નથી માણ્યોજી;

કોઇ એક ભાવ સંમીપે આવી, જાણ્યો તે નવ માણ્યોજી. ૧૯;

પેછી વ્યાધ્ર જોયો હે સ્ત્રી મે, જાણી કીધી માતજી;

સાંભળે મહારાં પુર્વ જનમની, કહું વિસ્તારી વાતજી. ૨૦.

મુનીપ્રાણ નામે નય તાંહાં, હું રહેતો આઘાણુ જાતીજી;

તીર્થમહાપદ પંચ લિંગશિવ, સ્થાપક ત્યાંહાં વિક્ષાતીજી. ૨૧.

રાંત દીવરા ત્યાં જોડા રહેતો, કંઈ પ્રતિગ્રહ સર્વજી;

વેદ તણો પાંઠી શંપુરણુ, સહુ દ્વિજ ગાંજ્યો ગર્વજી. ૨૨.

જ્યાંહાં ત્યાંહાં દ્રવ્યની લાલચે ભણતો, નહિં અદ્વૈતો ગંધજી;

હૃદય ભરું જોડણુ કળ પામ્યો, વૃદ્ધ થયો પછે અધજી. ૨૩.

તદપિ અન્યઅંગુળી ગ્રહીને, પ્રતિગ્રહ કરવા જાતોજી;

ન ધટે ત્યાં હું દરબ આપતો, પ્રેત તણું અન્ન ખાતોજી. ૨૪

વળતો વૃદ્ધ ધણું કુખ પામ્યો, મરણ થકી તે વારજી;

ધણા કાળ લગા નરક ભોગવી, થયો વ્યાધ્ર અવતારજી. ૨૫

વીના ભાવ પાણુ વેદ ચંદ્રો, તે છેક વ્યર્થ કેમ જાયજી;

જાતીસ્મર છું તેહ પ્રભાવે, સમજી માંડું પાએજી. ૨૬

જે કો જન ધરમીષ્ટ હરીજન, સાધવી સ્ત્રી નવ માંડજી;

તું છે મોહા વ્યભિચારણી કુષ્ટ, માટે તુજને વિડારજી. ૨૭

એમ કહી કટકા કરી નાંખ્યા, આબ્યા યમના કુતજી;

યમરાજની પાસે લાવ્યા, દેતો કુખ અદભુતજી. ૨૮

વિષ્ણુ કુંડ વિશે જઈ નાખી, હમીત વીચારે આલ્યુંછ;
 રહેત કુંભીપકાદિક પાડ, નર્કકંઠ ભુક્તાલ્યુંછ. ૩૦
 બળતી એક મન્ત્રતર ભુક્તાલ્યું, અભીકુંડ કુપ બારીછ;
 તાર પછી તે કુગ્ર દારા, ચાંડળી અવતારીછ. ૩૦
 ત્યાંહાં પાણુ યદ્ય બ્યભીચારિણી પાછી, અવર ન મુજે કાર્યછ;
 એક સમે એક ભીતમ આદ્યાણુ, વાસુદેવ આચાર્યછ. ૩૧
 વધાણુવ તેજસ્વી સોબેછે, હિમપુંદ મુખ ભાળછ;
 ધમ્યાં શંખ ચક્રાદિક કંઠ, તુળસીકાષ્ટતી માળછ. ૩૨.
 કરે વેદના અર્થ અપુરવ, વેદની આશા પાળેછ;
 એક દીવસ તીન્ધે હરીમંદીર, સનામુખ કુંડ નીહાળેછ. ૩૩.
 ત્રીદશાઓ આપ્યાય ગીતાનો, બાણે જાએછે જપાદેછ;
 હરીધ્વજા પેલી ચાંડ્રસી, આતી નીસરી ત્યાંદેછ. ૩૪.
 કુર રહી તે અવણે ધરીયો, વાણી સાગી મીઠીછ;
 સદય દિવ્ય યદ્ય ચઢી વીમાને, વાસુદેવ તે દીઠીછ. ૩૫.
 પુત્રીયું તેડ સમય તું કાણુ છે, શે પુત્ર્યે આ ગલ્યછ;
 તેણે કહ્યું એ તમારે પુત્ર્યે, હું હતી કુગ્ર અત્યછ. ૩૬.
 વાસુદેવ બળવાનસરીખા, વાસુદેવ છો આપછ;
 વાસુદેવથી પતિત આધરે, તેમ કું તંમ પ્રતાપછ. ૩૭.
 ત્રીદશાઓ અધ્યાય તનો મુખ, સાંભળીયો તદા ખાલીછ;
 તેયકી કુળસહીત જાડધુ, વધકુંઠ કહી ચાલાછ. ૩૮.
 તે વિમાન સરવેનાં દીઠા, વાસુદેવ નીજ દ્રષ્ટેછ;
 કુર્લભ દેહ પાંખા વણુમમથી, જે ન મળે માહા કટેછ. ૩૯.
 હરિ ખોદ્યા શ્રીમહાત્મ અપરમીત, કહે એક ધતિહસછ;
 ભુતેચરે બદ્રાને બાખ્યું, બિપલ્યો અતિ બિદહસછ. ૪૦.
 દયારામ મદ્યધે ગામે, ગુરૂગોત્રિંદ કૃપાએછ;
 ગીતા ત્રીદશાઓ અધ્યાયો, અદભુત મહિમાએછ. ૪૧.
 ધતિશ્રી પદ્મપુરાણે શ્રી ગીતામહાત્મે શ્રી નારાયણુવક્ત્રમી સંવાદે
 ત્રીદશો અધ્યાયઃ । ।

શ્રી મહાદેવો વાચ.

રાજ.

શ્રી ગાહરેવ વળી ખોલીયા, સાંભળ મુદ્ધરેવ

ફરી કમળા કહ્યું કરજોડી, ફલે મુને શ્રી હરિરે; ૧.

અગ્ર કહેવા છે અધ્યાય, ચતુરદશ તણારે; ૨.

બોલ્યા પ્રભુ સ્ત્રી જો તુને, આદર છે ધણારે; ૩.

એક ભુતળે ભતખડમાહેછે, બુધણ સહુ તાણું રે;

કારામેર મંડળ અતી સુંદર, નય સોહાગણુરે; ૪.

તે નયતણી અધિષ્ઠાત્રી, દેવતા સરસ્વતારે;

તેને ઊપાસીને ધણા લોક પામેછે, અન્નદોષને ગતારે; ૫.

સુર્યવર્મા ત્યાંહાનો બુધ, પ્રતાપી પત્રીવતારે;

છે વિક્રમ વેતાળ, બુખાળની સંગે મિત્રતારે; ૬.

પાત પાતાના દશની વસ્તુ, મોકલે સોહાગણુરે;

એમ પરસ્પરે કરે મનુહાર, કરે મનથી ધણુરે; ૭.

એકદા કારામેર મહાપ, શી ગળના બુખારે;

બુગ સ્વાનની મોકલી સુંદર, જોઈ સ્વરૂપતરે; ૮.

તેથી વિક્રમ વેતાળની, પ્રસન્નતા થઈ ધણુરે;

તેણે મોકલીયા બે હરતી, સહુ ગળમાં મણુરે; ૯.

પેલા સ્વાનનીને સુખપાલે, બેસાડે પ્રીતધીરે;

કરે ચમર એકેકે સેવક, રાખે અરીતધીરે; ૧૦.

પછે એક સમે નૃપતી નીસચ્ચો, મૃગીયા કારણુરે;

લીધા કુવર પાતાના સંગ, ચાલ્યા પુર ખારણુરે; ૧૧.

માંડ્યો સરાલાની પરીસોધ, એક કોઈ બાસિયોરે;

કીધા બહુ અમ આચો ન હાથ, પ્રાણ લોઈ નાસીયોરે; ૧૨.

તેહતી ઉપર મુકી કુતરો, દીસે ના દોડતીરે;

થઈ ક્ષણમાં શરાલાની લગભગ, શી વૃ ધણી ગતીરે; ૧૩.

પેલા સસલો ધણા વેગવાળો, તોયે બાણ હરમડોરે;

કહું સંતાળ્યા સાડે એક, ખાડામાહે પડ્યોરે; ૧૪.

ત્યાંથી બાણ સાહો રંડાયે, શોધીને વીદારણ કચ્ચોરે;

સમો પાંખી છુટી વળી નાહો, તે રૂધીરનો ભરચોરે; ૧૫.

ધણું નાહો ધુમરડી દધ, ચુકવીને ચાલિયોરે;

કુટા સ્વાની ખોરાક ખાનારો, કંઈ જઈ આલિયોરે; ૧૬.

પછે તે સમે રાજાને લોકે, હોકારો બહુ કરચોરે;

કાંઈ હરપી ખરી મુખ ઢીલું, પડ્યું છુટી નીસચ્ચોરે; ૧૭.

શંકાપત્ર પડ્યાં હુતાં અગ્ર, સંતાયો ત્યાં છળ્યોરે;

આવી શોધતી શોધતી ત્યાંહ, શુની નીધરી તે પળ્યોરે; ૧૮.

એક વસ્ત્ર નામા ભગ્નો આદ્યાણ, વસ્ત્ર ત્યાંહાં તેનાથુરે;
 તે બહોટો વેળાવરાજા મુશીલ મુશી ધાથુરે. ૧૮.
 જ વનમાં કદલી કદા, ખીરાજેછે ધાથુરે;
 જેનાં નીપજે મુશ્કા કપુર, ન શોભામાં માથુરે. ૧૯.
 જ્યાંહાં સીત સુગંધી શીજળ, ધાથુ વાગેછેરે;
 જહોતો સ્પર્શ થતામાં સ્વાભાવિક, વેર સમાયેછેરે. ૨૦
 જ્યાંહાં હસતી મિંહ અહીં ગયુર, સદા એકલા રમેરે;
 નાહો આંચો સસરો ત્યાંહાં, કંપે તન જિવ ભમેરે, ૨૧.
 વચ્ચે બિહારથી પગ ધોવાને મામ, હતો જાહેરે;
 દેરી કચરો હતો શરો આવી, સંતાયોછે તાંહારે. ૨૨.
 પેટો સ્પર્શ વિપ્ર અધ્યાય, એદમો નીતે બાણેરે;
 તેણે શિખનીયા સહુ શીખ, તેથી પણ એ બાણેરે. ૨૩.
 બીજી વિદ્યા ગણી બણ, તમે એક એકનેરે;
 તેહના પગ પચે પલળી રજ, અહીં તન તેહનેરે. ૨૪.
 ચેલી કુતરી શોધતી આવી, તેને કચરો અડ્યોરે;
 છુટી ગયું તતક્ષણ વેર. બંધેતો દહ પડ્યોરે. ૨૫.
 આંચું બંધેતે વેમાન, ચતુરભુજ તે થયોરે;
 પ્રભુ કહે માહારા પારશદ સાથે, તે કુંઠ ગયોરે. ૨૬.
 તે દીકું પ્રચલે ભુખ ને, આશ્ચર્ય પાંખીઓરે;
 વચ્ચે વીહારથીને પુછ્યું, મુગટ શીર નાખીઓરે. ૨૭.
 તે મંદ હમી બોલીયા, રાયજી સાંભળોરે;
 એ પુર્વતણાં દંપતી છે, શીદ ચીતથી ચળોરે. ૨૮.
 હું તો કચાવ નામે આદ્યાણ, દેશ મહારાજનેરે;
 હતો આસંધિવા પ્રનીણ, પાર નહીં કહોરે. ૨૯.
 થે પામાંગણી વીળીયારણી, રીસે બજે ધાથુરે;
 તેણે મારી મણી એક દીપમ, મરણ થયું તેહનુરે. ૩૦
 તે જી મછે અવતરી સ્વાની, શરો કચાવ થયોરે;
 વેરભાવ પુરવતો તે જો, આ સ્થળથી ગયોરે. ૩૧.
 મણી ભુખનો ભાગ્યો ભગ, મંત્રમાં સાત્રીઓરે;
 પેલા વચ્ચે મુનીને રારણ, પુત્રરાહ આવીયોરે. ૩૨.
 ભાગ્યા અધ્યાય ગીતાનો એદમો, કુખ અધ વાંખીયોરે;
 અંતે કચાવ વિક્રમ મહતાણ, બહારે મદ માગીયોરે. ૩૩.

એમ કૃષ્ણ કહ્યું કમળાને, શીવે કહ્યું શક્તિનેરે ;

તેમ દયે કહ્યું પર જામ, યવા હર ભક્તિનેરે. ૨૪.

કવિશ્રી પદ્મપુરાણે શ્રી ગીતામહાત્મે શ્રી નારાયણ સંહગી સંવાદે
ચતુર્દશો અધ્યાય : ૧૧

દાન.

શ્રી મહાદેવોવાચ.

કહે પશુપતી સુગુ સતી, બાણ આ જપવાર છે રાક્ષસીરાગનારે ;
કહ્યું પદ્માને પરિશ્રદ્ધા રાણુ મહિમા પુરોત્તમ યોગનેરે. ૧.
એક ગોડ દેશતા ભુખ, ગુણ કોઈ સમોપડ ન મળેરે ;
નામ નૃસિંહરાયે, અપુષ્પ સદ્યુણ વાર્યા સહુ તેની તળેરે. ૨.
ભીંછ રહે છે ભુગી સદાકાળ, હસ્તી મદે જેમ ચોમાસે કરીરે ;
જેહના તુરી પગ પુરીથી ખાણાઈ, પૃથ્વી થઈ રહી છે ગણીની જરીરે. ૩.
એહવા જળે દ્ર જોહેને ઘેર, ધંદ્ર ભય જાણે રાસણે આપી રહ્યોરે ;
પાતે એહવા વિગુણરાય, જાણે પરીક્ષતરાય પ્રગટ થયોરે. ૪.
જોહેને દેરો અવૈભુવ કોઈ નહીં, મહી ભાર તેહના શીર રોશનેરે ;
હરી ગુરૂ દ્વીજ સંતના દાસ, રામ્ય રામજે ધરમ અરોરાનેરે. ૫.
તેહના શ્રેણ્યપતી એક સાર, રાસભપેરડ નામે ધણી બળિયોરે ;
નૃપ જેહલો વૈભવ ભવ ઘેર, તેવો પ્રતાપ જાણે સહુ તેતણોરે. ૬.
એ રાજ લાલસામાટે, રાસભપેરડને સરખો ત્રિદારયોરે ;
કુદ્દે કપટ કસ્યું તે સાચ, રાજ ભોગવવા મહિપતિ મારીયોરે. ૭.
તેના માચ્યા સધળા પુત્ર, રાણિયા હણિયા સહુ જન્મર કસ્યોરે ;
કસ્યો વૈભવ સધળો હાથ, બેઠા નૃપ આસન નૃપ પાતે કસ્યોરે. ૮.
પણ પોહીશ્યું નહીં બહુ દીન, મુરછીત થે મુત્ર જાપાયું મુચ્ચોરે ;
ધણા કાળ ભોગની નર્ક, પછે તુરી પરીક્ષત ઘેર અવતર્યોરે. ૯.
દેરા કંઈમરે મોજર, ઉત્તમ પંચકલ્યાણી તે તુરીરે ;
ભીષ્મા એક કેનવતે બાળ, મુલ્ય આશ્યું છે તેહનું ભરીરે. ૧૦.
તેવાના રાત સોવાણું મોહરે, આપી સોદાગર અધીક ધનામરે ;
તે લાવ્યો પોતાને પામ, કોઈ એક દહાડો આવ્યો કામરે. ૧૧.
પછે દીઠા કોઈ એક રાગે, મુલ આશ્યું મુખે માશ્યું ને ગ્રહ્યોરે ;
જેવો અથ તેવો રાગે, થયો સ્વાર ધણી રોબી રહ્યોરે. ૧૨.
ધણી સેન્યા લીધી સંગ રંગ ભચ્યો મૃગયા રમવા ચડ્યોરે ;

એક મૃગપુષ્પ કરી રેડ, સેનથલી અતીસો અળગો પડ્યોરે. ૧૩.

ધસો અર્ધીત ધણીજ ત્રણાર્ત, ન મળે જળામ દુટ દીધી દુરીરે;
દીઠીછાયા ગયો ત્યાં રાય. એક રાંલા હતો ત્યાં, પાંચો તુરીરે. ૧૪

પંદરમા અધ્યાયનો શ્લોક, અડધો લખ્યો રીલાપર દીઠારે;
તે વાંચતા લાવ્યો રાએ, પ્રગટ પોકારી લાડ્યો મંઠારે. ૧૫

પડ્યાં રાખ્દ અશ્વને કાત, મુઠયું શરીર ચતુરમુજ થયોરે;
લાવ્યો વિઠ્ઠલાસે વીમાન, ગોનૃપે ચઢીને વધકુંડ ગયોરે. ૧૬

અડધો ફગર જાપર રાય, જોવાને સહુ સંધ્ય પોતાતાણે;
હુમ કેતકી જાપ અમેલી, ફળ કુસે પન દીઠું સોહામણેરે. ૧૭

ત્યાંહાં આહ્વાણુ દીઠા એક વસતો, પંડીત વધજગુવતા ખરીરે;
રાંખ ચક્ર તીલક સૂત્ર ભાળ, તુળશીની માળા કેઠ ધરીરે. ૧૮

ભુપે જઈને કસ્યો પ્રણામ, પુછ્યું વીનય કરી મુજ સંદેહ ખુવોરે;
મુની કહીએ કારણ હોય, અશ્વ એકાએક કેમ માસ્યો મુવોરે. ૧૯

યજી ધરી અલોકિક દેહ. દીઠા ને દુરે હરથ પથે ગયોરે;
હરો હેતુ કરુ મહારાજ, જાણે છે ત્યારનો હુતો ચકિત થયોરે. ૨૦

એમ મુણી કહ્યું સાધુ વિપ્ર, રાંચા છેલ્લા રૂડા રાયનોરે;
પેહલી રીળા જાપર અર્ધશ્લોક, છે લખ્યો. પંદરમા ધ્યાયનોરે. ૨૧

તે તે વાંચ્યો હો પોકારીને રાએ, સાંભળ્યો અરવે હધાર તેથી થયોરે;
હુટયાં પુર્વતાણાં મહાપાપ, એટલા અક્ષરે અક્ષપદ ગયોરે. ૨૨

તાહારો સંધ્યાપતી એ પુરવો રાસુ લીધું તુને મારી અધર્મ કર્યોરે;
તુંતો હતો પણ રૂડે રાએ, એ અધવાનતે અશ્વજ અવતર્યોરે. ૨૩

હેતુ સાંભળી હરખ્યો રાય, શ્લોક પેટો અડધો પુરો ભણ્યોરે;
અંતે મને પામ્યો તેહ, ગીતાનો મહિમા મુખે ન જાએભણ્યોરે. ૨૪

જેમ સાગરથી ખગલ્ય, રંચક હોમે રમા તેમ તુજનેરે;
પંચ દરામા અધ્યાયનુ મહાત્મ, વરણતાં ન પાર લાગે મુજનેરે. ૨૫

એમ વલિયા શ્રી વધકુંડ નાથ, તેમ રીલે શેષસુતા પ્રયે કહ્યોરે;
તે ગાયું દ્યે મધ્યંધ, શ્રી ગુરુદેવ પ્રતાપે જે લખ્યુંરે. ૨૬

ધતિશ્રી પદ્મપુરાણે શ્રી ગીતા મહાત્મે શ્રી નારાયણલક્ષ્મી સંવાદે
પંચદશમા અધ્યાયઃ ॥

રંગ વણ્ણરંગના.

શ્રી માહાદેવનાથ.

- અંદ્રયુડ વળી યોગીયા, સુગુ શ્યામારે; ૧
- એમ પુછયું પરમાનંદ, રંગભરી રામારે. ૨
- ખટકમાનું મહાત્મ, કહું સુગુ શ્યામારે; ૩
- સુગી યોગ્યા આનંદકંદ, રંગભરી રામારે. ૪
- એક ગુર્જર મંડળને વીશે, સુગુ શ્યામારે; ૫
- શુભ સોરઠ દેશના રાય, રંગભરી રામારે. ૬
- સકળાહુ નામ સોહામાય, સુગુ શ્યામારે; ૭
- અંદ્ર સરપુ સકળ સુખદાય, રંગભરી રામારે. ૮
- તે ભુપતીને હસ્તી ધણા, સુગુ શ્યામારે; ૯
- તેમાં એક મોઠો સરદાર, રંગભરી રામારે. ૧૦
- અધીકાર તેને અતી ધણા, સુગુ શ્યામારે; ૧૧
- સેવે સેવક તેને અપાર, રંગભરી રામારે. ૧૨
- તે મદોન્મત્ત ધણો હુતા, સુગુ શ્યામારે; ૧૩
- શત કામે ઝરે શદ વારા, રંગભરી રામારે. ૧૪
- હોહ શંખનાએ મહો સ્થભયી, સુગુ શ્યામારે; ૧૫
- હુતા સાંકળ્યા ચારે પાસ, રંગભરી રામારે. ૧૬
- તે એક સમે અર્ધનીશા, સુગુ શ્યામારે; ૧૭
- તોડ્યું બંધન બહુ ધરી ગર્વ, રંગભરી રામારે. ૧૮
- ગળશાળા ભાંજી સ્તભ પાડ્યા, સુગુ શ્યામારે; ૧૯
- પછે મહાવધ મારયા સર્વ, રંગભરી રામારે. ૨૦
- તાહાંથી છુટીને ચાલ્યો શહેરમાં, સુગુ શ્યામારે; ૨૧
- પાડ્યા વૃક્ષ કેસ્યા ધર ચુર, રંગભરી રામારે. ૨૨
- હાહાકાર થયો સહુ નગમાં, સુગુ શ્યામારે; ૨૩
- નાકું જે જેમ તે તેમ દુર, રંગભરી રામારે. ૨૪
- એમ પ્રાતસમે પછી યુધંગયા, સુગુ શ્યામારે; ૨૫
- એક દેવતીરથ દ્વીજ નામ, રંગભરી રામારે. ૨૬
- તે સ્નાન કરી આપતે હુતા, સુગુ શ્યામારે; ૨૭
- જાતો હુતા પોતાને ધાગ, રંગભરી રામારે. ૨૮
- વાચ્યો સરવે કહ્યું ગજ છુટીયો, સુગુ શ્યામારે; ૨૯
- રજે જાએ તું મારગ એહ, રંગભરી રામારે. ૩૦

કેલું કાઢવું ન તેણે માનીયું; સુગુ શ્યામારે;
 ચાલ્યો હરતી સનમુખ તેડ; રંગભરી રામારે. ૧૬
 રહ્યા લોક જોવા કંઈ પાપ છે; સુગુ શ્યામારે;
 ગંગ ગંગાએ ધર્યો દ્વીજપાસ; રંગભરી રામારે. ૧૭
 કર કરીવરપર દીવે કરચો; સુગુ શ્યામારે;
 થઈ શાંત હિમો જેમ દાસ; રંગભરી રામારે. ૧૮
 આવી નમન કર્યું નૃપ તે સમે; સુગુ શ્યામારે;
 જ્યોછો રા એવા મંત્રા રંગભરી રામારે. ૧૯
 માણ વીકર્યો વારણ હતો; સુગુ શ્યામારે;
 જ્યો દાણમાં કસ્યો સ્વતંત્ર; રંગભરી રામારે. ૨૦
 કેલું પ્રાણણે હું હરીસ છું; સુગુ શ્યામારે;
 આવ્યાં મણતોં એ ત્રણ શ્લોક; રંગભરી રામારે. ૨૧
 શ્રી ગીતા સોળમાધ્યાયના; સુગુ શ્યામારે;
 તેણે કર્યું પરાક્રમ ક્રોક; રંગભરી રામારે. ૨૨
 સૂચી કંથન સ્નાન કરાવ્યું; સુગુ શ્યામારે;
 મોહોત્રે પધારાવ્યા મુનીરાય; રંગભરી રામારે. ૨૩
 કરી એ મ્હેર કાટી કનકની; સુગુ શ્યામારે;
 પ્રેમે પુછતે લાગ્યો પાપ; રંગભરી રામારે. ૨૪
 ભણ્યો શ્લોક પેલો પછી ભુપતી; સુગુ શ્યામારે;
 જઈ હરતો અરાધ્યો હસ્ત; રંગભરી રામારે. ૨૫
 પછી પુરાણ પ્રીતી રહે વસ્ત; સુગુ શ્યામારે;
 ગુર ગીતા એ અધ્યાય; રંગભરી રામારે. ૨૬
 એવે કરી દ્રુત તન છુટીક; સુગુ શ્યામારે;
 થઈ સ્પર્શ રૂપી જ્ઞાનીરાય; રંગભરી રામારે. ૨૭
 રાજ આપ્યું રાજ્યે પુત્રને; સુગુ શ્યામારે;
 આવ્યાં ત્રણે વેગાન; રંગભરી રામારે. ૨૮
 સદાસંચ અતુલજ્ય થઈ ગયાં; સુગુ શ્યામારે;
 જે વસ્તુ વના ભગવાન; રંગભરી રામારે. ૨૯
 ત્રણે વેકું પદને પાંખીયા; સુગુ શ્યામારે;
 દ્વિજ ગજ નૃપ નીરખ્યા નાથ; રંગભરી રામારે. ૩૦
 એમ કહી કયા શ્રીનાથજી; સુગુ શ્યામારે;
 કહી દયા કરી શિવ ગાય; રંગભરી રામારે. ૩૧
 ધૃતિત્રી પદ્મપુરાણે શ્રી ગીતામહાત્મે શ્રી નારાયણ લક્ષ્મી સંવાદે
 ઘોડેપાધ્યાયના

રાગ ચોપાઠ.

શ્રી મહાદેવોવાય.

ખોલ્યા રાંભુજી સુગંધ્યા, પુણું પુનઃ પયોધીકલ્યા ;
સપ્તદશામો અધ્યાયનું મહાત્મ, મુને કહીયે તે પરમાત્મ. ૧.
એક ષડાંગોહી ભુપ, તેનો કુંવર એક અનુપ;
તેનો ભાત એક અભીરામ, તેણું દુઃશાસન એવું નામ. ૨.
એકદા તે ગણે વનમાંહ, કીધો હસ્તીના ખેદો ત્યાંહ ;
માર્યો માતંગે કરતાં મસ્તી, રહી વાસના અવતર્યો હસ્તી. ૩.
મુણો સત્તરમો અધ્યાય, ગતી પામ્યો કહું હરિરાય ;
મુણી ખોલ્યાં કમળાં વાણી, મુને કોહો વિસ્તારે વખાણી. ૪.
કહો પેરે યોગ્ય કાંહાં મળિયો, સપ્તદશમો અધ્યાય સાંભળિયો ;
તે કોહો મુને શ્રીરણછોડ, ધણું અવળુ દરવા કોડ. ૫.
ત્યારે ખોમિયા અકળ સ્વરૂપ, સુગંધુ સુરદીપ એક ભુપ ;
તે ઘેર અવતર્યો તેહ, પેલો દુઃશાસન ગજદેહ. ૬.
એકાદો કો કવેશ્વર આઠ્યો, રૂડીપેરે રાજાને રીઝાઠ્યો ;
કવી વિપ્ર હુતો વીદવાન, દીધું દુઃશાસન ગજવાન. ૭.
કરે પુરણ સમસ્યા જોહ, ધણું માને ભુપ કવી તેહ ;
એક હસ્તી આઠ્યો સારો, સિંહલદ્વીપ ભુપનો ધારો. ૮.
ગજ દાન ગરીબે લીધો, વસુ દેને વિક્રે કીધો ;
એક માળવ દેશ અધીપ, તેણે લીધો વેચાતો દીપ. ૯.
ત્યાંહાં મુખમાં દિવસેવે કહાડે, પડ્યો મંદ કેટલેક દહાડે ;
જ્યારે પીડા નેત્રે જળ નહેછે, જાતીસ્મર છે વાત સહુ દહેછે. ૧૦.
ધાર્યું માવતે રાજાને કહિયે, ગતી દેવની કહેવી ના લહિયે ;
ધણીને સર્માચાર સુણાઠ્યો, મદ જોવા મહીપતી આઠ્યો. ૧૧.
ખોલ્યો હસ્તી મુણો હે રાય, એક વાતે રોગ મ્હારો જાય ;
કોઇ વેળાવ વિપ્રને લાવો, સપ્તદશમો અધ્યાય સુણવો. ૧૨.
એવું સાંભળી હરખ્યો રાય, વહો વારણ અચરજ થાય ;
પછે તેહવેળા વેળાવ વિપ્ર, આણ્યો હરિ સંસ્ક્રાકીરા કીત, ૧૩.
સંભલાવ્યો સત્તરમો અધ્યાય, શ્રી ગીતા જે પરમ પદ્ધાય ;
ભાવે હસ્તાએ સાંભળ્યો તેહ, સદા મૃત્યુ લલો દિવ્ય દેહ. ૧૪.
થયો દીઠા ચતુરભુજ રૂપ, તે સમે એમ પુછ્યું ભુપ ;
તમો કોણ કહો વિસ્તારી, કેમ કાયા કરી ભીની ભારી. ૧૫.

શાં સુદૃઢથી પદ પરમ, તેનો અમને કહો જે મરમ;
 પછે દ્વીર દેહની નૃપ બાત, કહ્યું પુનઃ સર્વ વૃતાંત. ૧૬.
 સંપદરામે અધ્યાયે શું ગત્ય, પાઠ્યો સાંભળ માલવપત્ય;
 એમ કહીને ગયો મહા ધામ, માંડ્યું મહીપતિ જય એ કામ. ૧૭.
 શ્રી ગીતાનો સત્તરમો અધ્યાય, ભણે ભાવ થકી નીત્ય રાય;
 અંતે તે પણ મુજ પદ પાઠ્યો, વણ ચમ ભય સંઘનાં પાઠ્યો. ૧૮.
 ગીતાગોવ નેમ શ્રીરા, કહ્યું તેમ ગોરજા ગોરીશ;
 તે પદ્યેષે દ્યારામ, ગોધું કરણાખળ મનસ્યામ. ૧૯.

ઇતિશ્રી પદ્મપુરાણે શ્રી ગીતામહાત્મે શ્રી નારાયણલક્ષ્મી સંવાદે સ-
 મ્પદરામોધ્યાયઃ ૥

રાગ રામગ્રી.

સાંભળવા કહી ભવ વાંણીછ, ગીતાગરના કહું વખાણીછ;
 કમળનેતનસું કમળા બોલ્યાંછ, મહીમા મોઢી સુશીને ડાલ્યાંછ. ૧.

હાલ.

ડાલ્યાં સુશી પ્રભુ ભાવ પ્રોદ, ન તદપી તૃપ્તી ક્યાએ;
 અષ્ટાદશામનો કહો મહા, કહુંજ મુજ મહિમાએ. ૨.
 સુશી શ્રીમદ નારાયણ વદિયા, સુણ વિશ્વજનનીજાણ;
 અદભુત એ ઈતિહાસછે, એ અધ્યાયનો તું જાણ. ૩.
 શરીરારોમણી નેમ ગોમતી, નેમ દિનમણી ભગવંત;
 મુનીમાંહે વેદવ્યાસ, પુરુષ તીર્થમાંહે મહંત. ૪.
 નેમ પતિવૃતામાં અરૂંધતિ, નેમ પુરુષમાં મણી પદ્મા;
 રસપાંચમાં નેમ શ્રેષ્ઠ અમૃત, સ્વાદ કેર સદ્મ. ૫.
 તેમ શાસ્ત્ર સહુમાં સમજવો, અધ્યાય આ સરદાર;
 જે શ્રવણ કરતાં ના મળે, કહું પુનઃકરો પાર. ૬.
 સુણ એકદા અમરાવતી, રાહુ અંતરનો જ્યાં વાસ;
 જ્યાંહાં કલ્પતરુ મંદાર, પારીજાતકાદી સુવાસ. ૭.
 વળી ભોગ નાહના ભાતના, સહુ કરે અમૃતપાન;
 ત્યાં ઈંદ્ર ઈંદ્રાસને બેઠા, થાયછે સુભ ગાન. ૮.
 એહેવે સમે એક પુરુષ લોચન, સેહેજ તેજ મહાંત;
 આપતો દખી ઈંદ્ર કરી, કાંતી પાંખી શાંત. ૯.
 તે આવી ઈંદ્રાસને બેઠા, રાક્ષ બેઠા દુર;

સહુ દેવ કરજોડી રહ્યા, શું પ્રતાપ દેખી પુર. ૧૦.
 અપહરણ લાગી નૃત્ય કરવા, કશું ગાંધવ ગાન;
 ઈંદ્રાણી અમૃત કબજા લેને, આવી તેને સ્થાન. ૧૧.
 તે બેસાડી અરધાંગ તેણે, રોહણી જેમ ચંદ્ર;
 નિરતેજ યદને ત્યાંહાં થકો, જઈ દુર બેઠો રાજ. ૧૨.
 અંન વીચારે જે આવડો, અધીકાર આકરાગાત;
 રાધકી પાંખો હરે હેવું, નવ જડયો અવધાત. ૧૩.
 હય મેં ગમેત કીધા નથી, નહીં વાપી કુપ તડગ;
 તપી અન જળનાં સદાવૃત, આપીયાં ધરી અનુરાગ. ૧૪.
 એણે ન રડાં વૃક્ષ રોખ્યા, નહીં પૃથ્વી દાન;
 નથી અન આપ્યું કુધીતને, હણ્યું દુઃખ નથી દુઃખવાન. ૧૫.
 નથી સ્નેહરથ કાતણે પુચ્છો, આત્મ આરતી હણ્યું;
 ઇત્યાદી કંઈ કશું નથી, નવ રાખિયું કો રાગ. ૧૬.
 એમ વીચાર્યું ધણીવાર પણ, નવ ક્ષય યયો સદૃહ;
 પછે કંઈલા સુરસંગ લેઈ, તટસીંધુ આઠ્યો એહ. ૧૭.
 ત્યાં ઉપાસન મહારૂં કશું, મેં પુછીયું શી જાન;
 તે સમય રાજો જોડી કર, મુજ પ્રત્યે કીધું પ્રશ્ન. ૧૮.
 હું નાથ પેલો પુરખ, ઈંદ્રાસને બેઠો જેહ;
 ઉપાસીયો મુજને કશું, શું પુત્ર્ય ભાણી તેહ. ૧૯.
 તે સમે હું મી મેં કશો, ઈંદ્રને સંશયપુક્ત;
 કહું હુંતો પુરવે નિમ્ર, એ વેળાથી દીક્ષાપુક્ત. ૨૦.
 શ્રીગીતાજીનો અધ્યાય, અષ્ટદશમો અભીરામ;
 તેભણ પંચજ સ્લોક ભણતો, હતું મન સકામ. ૨૧.
 ત્રીશકામ હોત કદાપી તો, વેકુંઠ પામત તેહ;
 કામના મન હતી તેથી, ઈંદ્રાસન પાંચો એહ. ૨૨.
 સાંભળ્યાં શ્રીજીનાં વચન, ઈંદ્રે કશો પરણામ;
 આવીયો ગોદાવરી ગંગા, તીરથનું અભિરામ. ૨૩.
 પછે વીચાર્યું શ્રી હરી, મુજને ખતાવો એ મર્મ;
 નિઃકામ પાંચજ સ્લોકથી, એ લહત મુજ પદપર્મ. ૨૪.
 તે માટે હું નિઃકામ, યદને ભાગ્ય એ અધ્યાય,
 ત્યાંહાં હતો બ્રાહ્મણ એક અદભુત, પરમ વૈભવશાય. ૨૫.
 ભગવંત સેવા કરી નીત્યે, અરાડે અધ્યાય;
 શ્રી ગીતાજીના ભાવપુક્તે, ભાગ્ય માની ગાય. ૨૬.

તે તાણું દરશણ કરે, તેનું કરે દરશણ જોઈ;
 ચંક્રું ૫૬ તે લહે નિરખે, રમા નહીં સંદેહ. ૨૭.
 ધરણુ છું કું પાણુ તે તાણું, દરસણુ અતિ અભિરામ;
 તે વિપ્ર પાસે ધંદ્ર આંચો, કચ્છો ડંડ પ્રણામ. ૨૮.
 રાશકાર પાંચે પુરવના, વૈષ્ણવ યથો સુરરામ;
 તે વૈષ્ણવને હુંદું કરી ભણિયો, છેલ્લો એ અધ્યાય. ૨૯.
 પછે થોડે દીવસ શોક મહારા, લીધો ધંદ્ર પ્રીણુ;
 તે સુખ આગળ કાઢી માણું સુખ, સ્વર્ગનું લાગુ હીણુ. ૩૦.
 શ્રી ભગવદ્ગીતા મહાત્મનો, નથી ગ્રેહ ત્રીસ્તાર;
 જો કાઢી કદપ લગી કહું, તોયે નવ આવે ખાર. ૩૧.
 તે માટે પ્રતી અધ્યાયે કહ્યો, અકેકા ધતિહાસ;
 જે કાંઈ આણું અવશસ્ત્ર ગીતા, દરખને નહીં મમ ત્રાસ. ૩૨.
 જે કાંઈ શ્રી ગીતાતણી, રચી સાંભળે મહિમાય;
 લેને અઠાદશોત્તરશત, રોગ રૂજ નવ યાય. ૩૩.
 સંસાર ભય તેહને નહીં, મુજ પરમ ૫૬ રમાં ભય;
 જ્યાંહાં થકી પુનરાવૃત્તિ નહીં, માહા ધામ જે કહેવાય. ૩૪.
 એમ કહું ગીતામહાત્મ, શ્રીદરી રમાણ પ્રત્ય;
 તેમ કહું શ્રી મહાદેવે ઉગીયાને, દરખ હરે અત્ય. ૩૫.
 શ્રી નર્મદાવટ પરમ પાવન, આર્ય અંદી આમ;
 શ્રી રોપસાધ પ્રભુ સદા જ્યાં, કચ્છો છે વીરાશમ. ૩૬.
 તે પુરીમાહે વસે કવી, શ્રી કૃષ્ણકેરા દાસ;
 વૈષ્ણવની દીક્ષા વલ્લભી, ભગત વીદીત વેદ પ્રકાર. ૩૭.
 શ્રીવંત ભટ સાઠાદરા, રૂઝ ન્યાતી નાગર શ્રેષ્ઠ;
 તે વંશ પ્રભુરામાત્મ જે, આ ગાંધી ગાથા ગિટ. ૩૮.
 છે દશાશંકર નામ નિકૃતી, કરાવી ગુરુદેવ;
 દરભાવતી કો દીવસ વસી, રચના રચીછે એવ. ૩૯.
 વક્તા તથા એવી કૃતારથ, થાએ પુરાણ કામ;
 શ્રીકૃષ્ણાચંદ્ર પ્રસન્ન તેહને, સકળ સુખનાં ધામ. ૪૦.
 શ્રીકૃષ્ણ અદનસરોજ પ્રગટયાં, સભા સંત વિલાસ;
 હે શ્રીભગવદ્ગીતા દયા ભર, વક્ત્ર કરીએ વાસ. ૪૧.
 રાક અઠદશ અધ્યાયના, શ્રીમદ્ધ સુભગ માવાણ માસ;
 જનમાહમ ભૃગુવાર ગાયા, પુરાણ ૫૬ ધતિહાસ. ૪૨.

ભક્તિ પોશણ.

શ્રી ગુરુ વલ્લભ દેવને હું, પ્રયત્ન કરું પરણામ ;

શ્રી વિઠ્ઠલ શ્રી કૃષ્ણ ચમુને, મહા પુરણ કામ ;

પુરણ કામ દામોદરદાસ, અષ્ટસખા પુરો ઉરવાસ ;

શુભ મતિ દો અતિ પરમ પવીત્ર,

ભક્તિ સુપોષણ ગાજી સરીત્ર—સેવા શ્રી કૃષ્ણ કૃપાળ, ૧.

ચાર વેદ અટ શાસ્ત્રનો, વારે વારે કંચો વીચાર ;

હપનિષદના અર્થને, શોધતાં નિકળ્યો સાર ;

નિકળ્યો સાર શ્રી કૃષ્ણની ભક્તિ, સતસંગમાં કરવી અસક્તી ;

પુરણ પુરષોત્તમયુગ સરણિ,

સર્વ સગરપીને રહેલું શરણિ—સેવા શ્રી કૃષ્ણ કૃપાળ, ૨.

નહીં કાંઈ જેહંતી સમોવડી, કાંઈ ધરા નહીં જેને રીરા ;

સરવ વસ્તુ જે થકી થઈ, એકા કહાવે સરવના અધીરા ;

સરવ અધીરા વદે સહુ જેને, નીગમ નેતિ નેતિ કેહેતેને ;

રોષ મહેષ વીધી શ્રી અગમ્ય,

તેને કહીયે પુરણ પુરોત્તમ—સેવા શ્રી કૃષ્ણ ૩.

પુરોત્તમને પરહરી જેનું, અન્ય અમર મન ઝોહે ;

કામદુર્ગા મળી મુકીને, મહીષી પુત્રીનું પથ દોહે ;

દોહે ગાય મુકી મુંઢ પાડો, તર્પો ગંગાતીર ખોદિછે ખાડો ;

તેમ પુરણ તન અવર આરાધે,

મેહંતત માંધે પડે કાંઈ ન લાધે—સેવા શ્રી કૃષ્ણ ૪.

રાખી ભરોસો અન્યનો, ન કરે આસરે અવિનાશ ;

ધંછી અખિલ દુષ્પ વામના, વળી એ થવા મન આશ ;

આશ કરે તરવા દધી પુર, ફવાનનું હાથ ગ્રહી સંગુર,

તે જેવો પામશે શાગર પાર,

તરશે તેવો હરિ વિમુખ સંસાર—સેવા શ્રી ૫.

કાઠી જાપાસન મલીનનું, જન તાન્નમુદ્રાસન ભાણો ;

રૂપધ્યા સુરસેવના વ્યુહ, કંચન મોહાર પ્રમાણો ;

કંચન મોહાર ગુહુ હીરો, એમ અંશ અંશી સમજશે ;

સર્વ એ દ્રવ્ય હીરાથી યાએ,

હીરો કંચનો કોહોનો નવ કેહવાય—સેવા શ્રી ૬.

જડત વૃક્ષ તેહનું મુળ હરી, મુળ પોહાયે વૃક્ષ પાપાએ ;

પ્રતિશાપ્તા જળ સીંધીએ તેથી, તૃતી ન કોઈને થાએ,

તૃપ્તી ન થાએ તૃથા અમ પોહોએ, સમજાય આવે તારપછી રોએ ;
મુખદ્વારા સહુ ધંદ્રી સંતોષ.

ભોજન અંગ લેવું કે ન પાવે—સેવા શ્રી૦ ૭.

ગુણો સ્વભાવ શ્રીકૃષ્ણના, અવગુણને મુણ જાણે ;

અવળું પડે અન્ય દેવને, સામું દે દુઃખ રાત્ર પ્રમાણ ;

પ્રમાણ નહીં ફળ રેતોએ જાએ, હરિનું આપ્યું કદી નારા ન થાએ ;

અમર અદ્ય પર અધિક પ્રયત્ન,

પ્રભુ કોડી સાટે રે એ રત્ન—સેવા શ્રી૦ ૮.

વેળું પીસતા નો તેલ નીકળે, જળ મધ્યે નવનીત હોએ ;

મૃગજળથી નો તૃણા ટળે તોએ, ભક્તિવિના ભદ્ર ન હોએ ;

ભદ્ર નહોએ મહત કદાપી, અભય ના હરિવિના કે રાક્ષસાપી ;

હું નથી કહતો પોકારે છે વેદ,

સમરો શ્રી કૃષ્ણ ટળે સહુ ખેદ—સેવા શ્રી૦ ૯.

મંત્ર આધીન સહુ દેવતા, યોગ વીરાટ પાણ વરા થાય ;

સાતી અક્ષરને જઈ મળે, પુરશેત્તમ પ્રેમે પમાય ;

પ્રેમ ભક્તિ વરા પુરણાનંદ, એ ન અડે અન્ય સાધન કંદ ;

શ્રી મુખે ભાષ્યું, શ્રી ગીતામાહ,

ના માને નો જોજો ત્યાંહ—સેવા શ્રી૦ ૧૦.

અવળુ કીર્તન શ્રી કૃષ્ણનું, સ્મરણ સેવ અરચન ;

વંદન દાસત્વ સખ્યતા, વળી આત્મા નિવેદન ;

આત્મા નીવેદન નવધા કહીયે, પ્રેમ સક્ષણ દરામી સહીયે ;

એ ભક્તિ સહુ સાધન તાજ,

જે પામે વરા થાયે વૃન્દરાજ—સેવા શ્રી૦ ૧૧.

અવળુ પરીક્ષિત શુક કરી, કીર્તન સ્મરણ પ્રલ્હાદ ;

શ્રી સેવન પુજન પ્રથુ, વંદન અકુર આલ્હાદ ;

આલ્હાદ માન્યો કપીરા કિંકરતા, સખ્યતા ભક્તિ સુભદ્રા ભર્તા ;

આત્મ નીવેદન બળીયે કીધી,

ગોપીજને પ્રેમ સક્ષણ કીધી—સેવા૦ ૧૨.

નામ કરાવનું કરણમાં પડતાં, સહુ થાએ પવીત્ર ;

શરદ રતુના સંગથી, જેમ નિરમળ નીર વિચિત્ર ;

વિચિત્ર જળ તેમ ભતી રે બાણા, સર્વ સાચી સદનામે પ્રમાણ ;

સુદ્ધ મુખ્યું જોવું અમીએ ધાય,

માને ઝોપે તેના મેલ ન જાય—સેવો ૧૩.

નામ કીરતન શ્રી કૃષ્ણનું; કળિમાં સહુ સાધન ત્યાજ;

ભગસાગર તરતી તણી, સહુને એ સુખપથ પાજ;

પાજ પ્રગટ મગ નહીં ધાતું સહેતું; દામ વિના કૃષ્ણ થાય પંજ પેહતું;

સર્વે રસતામાં સહુ ઠાર;

અધમ ભત્તમ સહુને અધિકાર—સેવો ૧૪.

સતયુગે જ કૃષ્ણ પાનથી, થતું જ્ઞેતામાં યજ્ઞથી જહ;

દ્વાપરે પુનઃ પામતા, સહુ કળિ હરિ કીરતન તેહ;

તેહ ધકી પણુ અધિક કૃષ્ણ ગાતા, તો શું થયું તપ તીરથ નહાતા;

મંણી માલો તે શોષે શીદ કોડી;

પણુ વિચાર આરો મરે મુઠ દોડી—સેવો ૧૫.

કળી રૂડી આશુચમાં, કોઈ કર્મનો નહીં અધીકાર;

આટ ન સુતક નામને, નિરભય નીત કરીએ ઉચાર;

ઊચાર પાત્ર અભયપદ આપે, સફળ પાપ સંતાપને કાપે;

વેદ શાસ્ત્ર સહુ પુરાણ પોકારે,

તો હરિ હરી તું રોના ઊચારે—સેવો ૧૬.

નામે અનભમેળ ઝાઘર્યો, નામે તાચ્યા શીખે બહુ પાપી;

અનળે નામે વાદમીક તાચ્યો, અરથે ગુગકા ગત આપી;

આપી ગત્ય ધત્યા દિક બહુને, જેણે જેણે આશ્રય કર્યો સહુને;

જે અક્ષરમાં પાંધ્યા સાર,

જેણે ભણો તે પાચ્યો પાર—સેવો ૧૭.

સ્નેહ સહિત શ્રી કૃષ્ણનું, કયા કીરતન જહાં નીત થાય;

કોટિ તીરથ આવી ત્યાં વસે, જેનું ભાગ્ય હોય તે નહાય;

નહાયે તેમાં તે પવિત્ર પ્રમાણો; તે વિના સર્વને સુતકી જાણો;

જીવતાં રાજ સરખા સહુ તેહ;

ભુતજો ભાર કર્યો ધરી રહ—સેવો ૧૮.

નટવર છંપ નંદલાલની, એવું ચિંતન કર ચિતમ્હાય;

ચોર મુગટ શીર તીલક કુંડળ, નક વેશર ચિખક સોહાય;

સોહે કંઠસ્તભ મુકતા વનગાળ, કંકણી કર અહ મોરલી રસાળ;

પીતાંબર કટિ એખજા સોએ,

નુપુર નખરાખ મું મન મોહે—સેવો ૧૯.

સોળ ચિન્હ પદ પ્રકળે, દક્ષણ નવ વામે સાત;

સ્વસ્તી આઠકોણુ આખુ કૃષ્ણ, જ્યાં પગી વળે ઊર્ધ્વ રેખા ચિહ્નોન;

ક્ષાત અંકુશ અખુજમ ઓમ, કળશ ધંદ ધનુને અર્ધ સોમ;
 ત્રિકોણ ગોપદ પદ દશ ધ્યાન;
 નિત્ય કરે નિરભય પદ દાન—સેવા શ્રી. ૨૦
 નેમ નદ દૃગ દોરમાં, પગિહારીનું બેડામાલે;
 ચિત્ત પરસ્પર ભરનું, વળચું રેહ ત્હાનું તાલે;
 તાંદ તેમ મન પ્રયુમાં નીત દેવું, સશારમાં સાક્ષીવત રહેવું;
 જગન ભાગે એ છે જ જાળી,
 રાખ હદે ત્રીકમયું તાલી—સેવા શ્રી. ૨૧
 કંસ શીશુપાળ પુતનાદીકે, કામે સમસ્ત્યા સ્વામ;
 એ વીના નાના બાવથી, સમરે સસ્ત્યાં સરવેનાં કામ;
 કામ થયા તુચ્છ ભાવે જાહે, શું કેવું સ્નેહે સમરપેછે ત્હારે;
 ચિત્ત અચળ જેનું કૃણમાં ભાગ્યું;
 તો સંકટ તેનું સહુ ભાગ્યું—સેવા. ૨૨
 અન્ય સાધન એ આપાયું, પણ શ્રીહરીને સુખ;
 સેવામાં આનંદ હોયને, માટે ભજનાનંદ તે મુખ્ય;
 મુખ્ય સેવન તે સુખી પ્રયુ કરવા, લોક વેદના ભય નવ ધરવા;
 પુનઃ તે ચળે શ્રુતિ પ્રમાણ;
 સેવા તે જેમાં સ્નેહ બંધાય—સેવા. ૨૩.
 એકવાર આખા જન્મમાં, જો શ્રીકૃણ સમરાય;
 તો દરશન યમકૃતનું, કંઠ સ્વપ્ન પણ નવ થાય;
 થાય જો ભાવ સંહિત રીત ધ્યાન તો પછો શું કંઈ ભાગ્યનું માન;
 હરી હાર નહી તો તમે શું થાય,
 જો છે તો કરે કંઈ બલાય—સેવા. ૨૪.
 આખું હૃદયજન મુકીને, રમાચરાણ સેવા નવ મુકે;
 હૃદયે રહિત કંઠ હરી કરે, પદ આશ્રિત નહીં મુકે;
 મુકે ના અંધી છે ભક્તિ નિવાસ, માટે અનિલ એ સહુ દાસ;
 એ ભક્તિ છે અતીરો દુર્લભ,
 પ્રાપ્ત થાયે સર્વે પદ સુલભ—સેવા. ૨૫.
 હરિ વ્યાપક સહિ સર્વમાં, નવ આણવો કોઇનો દાય;
 મન ક્રમ વચને જેમ જાને, તેમ કરવો સહુને સંતાપ;
 સંતાપે પ્રાણી પ્રણુ પરસાન, તેથી સુખી પોમે હરી દરશન;
 સાધજે દયા એ પુનઃ પ્રયુ કરી,
 રહીને દેખે તે કૃણના વેરી—સેવા. ૨૬.

એક પાણુ પરાણામ શ્રી કૃષ્ણને, જન્મ ધરી જેણે કીધા ;

અશ્વમેધ દેશ અવજ્ઞતાનાં, ફળપર પગ તેણે દીધા ;

દીધા પગ શામાટે કહેવાય, યજ્ઞ કરે તોયે જન્મ તો થાય ;

કૃષ્ણ પ્રાણામીને નહિ દેહ,

મુક્તિ અધિકૃતા એહમાં એહ—સેવા. ૨૭.

નંમન કર્યું નંદલાલને, રેનેહ મન ક્રમ વચને જેણે ;

ધર્મ સાધન પુણું સહુ કર્યાં, નિશ્ચયે જાણુજો તેણે ;

તેણે કર્યું હરિપદ અનુકૂળ, કુઃખ પાપનું ટાળ્યું મુળ ;

દીત ભાવે કર્યું વંદન હરીને,

તે જનુની ગર્ભે ન આંવે કરીને—સેવા. ૨૮.

દાસપણમાં સૌભાગ્ય છે, પતિ પુરોત્તમ જેને માંથે ;

ધણી છતે વીધવાપણું, બ્રહ્મસાનીનાં મન સાંથે ;

મન સાથે માન્ય હું ન ભુપ, જગત પુત્રે જાણી રાણીનું રૂપ ;

પણ પતિસુખ સ્વપ્ને નહીં એને,

એજે એ અપહાય છે સેને—સેવા. ૨૯.

દાસપણે જે આનંદ છે, તે નથી ભળે જગદીશ ;

સાનીનું સુખ એવું જાણુજો, પાગે આશો છેદાવે શીશ ;

શીશ છેદા પછી મુગટ કહાં ધારે, સહુ મુરખ કા મનમાં ન વિચારે ;

જળને શો જળપાનનો સ્વાદ,

જન જુદો રહી પામે આહ્લાદ—સેવા. ૩૦.

જીવ બ્રહ્મ થાયે નહીં, થાયે તો બ્રહ્માનંદ ક્લાંતિ ;

ભાક્તાપણું જો માનંશો, તો જીવ ટળ્યો કહો શાને ;

શાને કહો ત્યારે નથી બ્રહ્મનામી, ક્યમ બોલો જનક સાયુજ્યતા પામી ;

બોલે તે બીજો કહેવાય,

ધંધર જીવ કંદા નવ થાય—સેવા. ૩૧.

અહો ભાગ્ય ભાગ્યધન, વૃજ જન પરમ પત્રીન ;

પુરણ બ્રહ્મ સનાતન, પરમાનંદ થયા જેના મીત્ર ;

મીત્ર થઈ સરવે સુખ દીધું, શર્વ ભાવે કારજ બહુ કીધું ;

શેશ મહેશ વિધી શ્રી અલબ્ય,

તે ફળ શ્રી ગોપીજન લલ્ય. સેવા. ૩૨.

દેહ પ્રાણ ધૈર્દ્રી અન્તઃકર્ણ, ધર્મ દાર ગૃહ ધન ;

પુત્ર આત્મ આત્મા સહસર્વ, સમરપી જીગજીવન ;

જીગજીવન સર્વાતમા ભાવે, શેના કરે સદા સહજ સ્વભાવે ;

તેજ ગમે પ્રભુ જેમ સુખી થાય,
 આત્મ નિવેદન એ કહેવાય. સેવો ૦ ૩૩.
 સર્વ વસ્તુ છે શ્રી કૃષ્ણની, જેની છે તેને શે ન સમર્પે;
 આત્મા રહિત અરપણ કરી, હરીદાસ થાના શીદ ડરે;
 ડરે છે કાળથી રહે છે બચાડે, તે પરતું માન્યું પોતાનું મારે;
 જેથી બંધાઓ તે વસ્તુ દે મુકી,
 તારી ન બાણીશ એ રાંડ ચુકી. સેવો ૦ ૩૪.
 ૩૫ દ્રવ્ય ગુણ ત્રય એ, કારણ પ્રીતી યવાનાં કહાવે,
 એ ત્રણ વીકાર રહિત સદજ, સ્નેહ તે શ્રી કૃષ્ણને બાવે;
 ભાવે એ પ્રેમે વાહાવો પશ થાએ તેને મુકી કાણ દુર નવ બાએ;
 તે જાને માન્યુ મત એહ,
 જેમ તેમ થાયે સુખી પ્રભુ તેહ—સેવો ૦ ૩૫.
 પ્રેમ આસક્તિ વ્યસન એ, ત્રણે ૩૫ સ્નેહનાં સહયે;
 તે ઉપર ચોથી તનમયતા, તે થકી કાંઈએ ન કહીયે;
 કહીએ પ્રેમનું લક્ષણ એહ, જરે મળે તારે તેના તે સ્નેહ;
 વીજોગ થાય તારે તપે તન,
 તાંહાંનું તાંહાં વળગ્યું રહે મન—સેવો ૦ ૩૬.
 એક વાર પણ આપ્યા દિવસમાં, માન્યવિના નવ રેહવાએ;
 જો ન મળે તો વિકળ થાય, આશક્તિ એ કહેવાએ;
 કહેવાયે વ્યસન આણું જરે જાએ, સામાં સામી ૩૫ આવી ધાએ;
 તનમયતા તે મૃત્યુ સમાન;
 એ ચારે આવે આપે હરિદાન—સેવો. ૩૭
 પ્રેમલક્ષણા વળિ દ્રગ રૂચિ સ્મૃતી, અભિલાષા ઉદ્ભવ ચાર;
 આધી પ્રલાપને ઉત્તમાદ ત્રણે, આસક્તીના પ્રકાર;
 પ્રકાર વ્યસનતાણા એ કહિયે, જડતા ને વળી મુરછનાં સહિયે;
 તનમયતાનું લક્ષણ એક;
 મૃત્યુ સાદ્રશ પણ માર્ગ ન છેક—સેવો. ૩૮
 જાતી જુઓ તો આહીરની, તેમ અવળા અધમ અવતાર;
 વેદાદિક નોતી બાણી, નોતો ઉત્તમ કર્મ અધીકાર;
 અધીકારવાળુ એક પ્રેમપ્રતાપ, કશ્યા આધીન શ્રી કૃષ્ણ જે આપ;
 ગોપીની પદરજવદ ધરા,
 પ્રેમલક્ષણા તે સફુને શીસ, સેવો. ૩૯.
 સેવા સંગત હરી ભગતની, કરે પ્રેમ ભક્તી ઉત્તમન;

તે કરે કૃતારથ એકલી, નવ જોધયે કાંઈ સાધન;

જોધયે નવ અગિયો વીત વર્ણ, રૂપ પરાક્રમ પવીત્રાચરણ;

કહેશે જો આ નથી કહો કીમ્મ હામ;

તો સુણો પ્રગટ ખતાવું નામ, સેવોં ૪૦.

ધરણને કહાં વય હતું, કહાં હતું સુદામાને ધન;

કુખજને હતું રૂપ કહાં, ઊચસેનને પુરુષાતન;

પુરુષાતન નોતું ઊથાય, ગજને કહાં હતી વીંધાય;

પરધીમાં કહાં શુભ આચરણ;

કેવળ ભક્તી પામ્યો ગીરધર્ણ—સેવોં ૪૧.

દ્વાદશગુણ સંયુક્ત છે, દ્વીજ પંડીત સરખો કાય;

પદ્મનાભપદ વીમુખ છે, તેથી સ્વપચ ભલેરો સાય;

સ્વપચ ભલો જ્ઞેન કૃણુઆરાકતી, મનકૃમ વચને કરે હરીભક્તી;

કુંભસહીત શ્રે પામ્યો તેહ;

વિપ્ર કરે ન કરી શુચી દેહ. સેવોં ૪૨.

શ્રીકૃત્તનભક્તી અંક છે, બીજાં સાધન સરવે શુન્ય;

અંકવીના સહુ અક્ષણ છે, સહશુન્ય સુન્ય દશગુન્ય;

દશ ગણો બીડુ આદે ગણ એક, અંક વીના શું શુન્ય અનેક;

ભક્તી કરી તેણે સહુ કાંઈ કીધું;

ભક્તી વિના બીજું કાંઈ ન સીધું. સેવોં ૪૩.

મૃગભુષે ગોદાન કચ્છાં કેટલાં, કંઈ ગણતી ન આવે અપાર;

એક દીવશ આણુ દોષ પડે, કૃકલાસ થયો અવતાર;

અવતાર અધમ યદ જગહાંસી, ગોદાન પુન્ય ગયું કહું નાશી;

દાન કચ્છાં તોય પામ્યો કુખ;

શામાટે હુતો ભક્તી વીમુખ. સેવોં ૪૪.

પ્રાચીન ખરહીશ ભુખને, જુઓ કીધા યદ અપાર;

ઊરવી મખાકીત સહુ કરી, તોય કાંઈ ન દીઠો સાર;

સાર ભાલ્યો એ જે જે પશુ પાડા, તે રહા હણવી નારદ્વ દખાડા;

ભય દેખી લીધુ શુરરૂપી શર્ણ;

ભક્તી કરીને પામ્યો હરીચર્ણ—સેવોં ૪૫.

ભક્તી ત્યારે ચડાવને, જેમાં કાય ન ભુખ આચરણ;

શું પછી કેવું તેહનું, ઊધારે અધમ અનવર્ણ;

વર્ણ શરવ ઉધારે જકત, નીચ ઉચ જેની આરાકત;

એક અંગભક્તી ભદ્રાય;

અમરજી શું પુરાણ ત્રેયાય. સેવો૦ ૪૬.

બકતી નોકા તારે સર્વને, ને કા શરણે આવે શુધી પાપી;

ધન સાધન દાર તુષિકા, ગૃહે સભવત કરે કા કદાપી;

તરે કદા બચે કાગાદી ગ્રાહ્યી, સામૃથ નહી આણું તારના સાથી;

વિષ્ણુ વિચારી જીએ નીજ મન;

બકતી મળી કે સાધન અન્ય—સેવો૦ ૪૭.

બકતી માણી જ્ઞાન દીપછે, ટાળે હનય ખરા અધાર;

માણી અભય કૃતી અચળ છે, દીપકને બધ છે અપાર;

અપાર બધ વાપુથી વાગે, તેમ પાત્ર ખાતી વણ લય પામે;

જ્ઞાનસમય તો અનય કુણ માત્ર;

નિર્ભય બકતી સકળ મુખ પાત્ર. સેવો૦ ૪૮.

બકત તે બકતીસ્વરૂપ છે, માયા ના પીડે લેરા;

સ્ત્રીયકી સ્ત્રી મ્હોવાય નહી, મોહ પાળે પુરૂષવેરા;

પુરૂષ જ્ઞાન વેરાગને ચાલ્ય, લહેને પીડે અળા રૂપીયો રોગ;

તે કારણ બૃષ્ટ થાય છે તેહ,

બકતને અચળ હરિમું સ્નેહ—સેવો. ૪૯.

નિરખે નેત્ર નંદલાલને, ત્રુતી કયા રહે મુખ નામ;

નાસીકા મુઘે પ્રેમસું, પ્રસાદી તુળસી પુષ્પદામ;

દામ ગૃહણ કરે કરહરી સેત્રા, લેડે ચરાણ પ્રમુદ્ધરાણ લેત્રા;

મને ધ્યાતે નરવર છખી સ્વામ,

સર્વગિ કરે દંડ પ્રણામ—સેવો. ૫૦.

બકતી વીના કેવળ કૃતી કરે, કૃપા પરલોક ન થાય;

માણીધર પવન બક્ષી રહે, જીએ મરછ તીરથ જળ ન્હાય;

મીન તીરથ બીલ મૃગવનવાસી, અંધ ગૃહેદંડ કાસદ જાય કાસી;

સર્પ દંડવત નટ સીધ વેરા,

દરશ તપોધમભાવના લેરા—સેવો. ૫૧.

શ્રી કૃષ્ણ શ્રીગુરુ ભગવદી, એ ત્રણે એક સ્વરૂપ;

ત્રયધારા જયમ મુરસરી, તેમાં બેદ નહી તદરૂપ;

બેદ નહી ત્રણ નામજ માત્ર, જોતાં વીમાસી એકજ ગાત્ર;

સ્નેહ પીવડે સેવો સર અર્થ,

અવસર અમુલ ખુવા શીદ અર્થ—સેવો. ૫૨.

સતમગ સર્વનો સાર છે, તેના મુદ ન જાણે મર્મ;

અદીપ દીપ મળે ધર્મી, દીપ સમતા મળી વણુ ધર્મ;

અમલીના શીનાય મળાવે, કલ્પનું કામ તે પલકે સરાવે ;
નીચ નિરમેળતા ગંગા ગંગ.

એ સમોવડી દીસે સતસંગ—સેવા. ૫૩.

લવ હરીસંગની સંગતા, સુખની સમતા નહીં કાવ ;

સ્વર્ગ તથા અપર્ગનું, શુખ પણ સમોવડ નવ હોય ;

નવ હોય રામતા મોક્ષાનંદ, તો ક્યાંહાં જન ઈચ્છત સુખ મંદ ;

આણુ અનુભવીને આશ્ચર્ય થાય,

પણુ અનુસંધે છે નહીં રાય—સેવા. ૫૪.

શ્રી ગંગાજી હરે પાપને, રાશી તાપ હરે ગયે શણું ;

દાજિદ્ર તાણે સુરતર, મળી ત્રણુ કરે ત્રણુ હણું ;

હરણુ કરે ત્રણુ તે તત્કાળ, મળતાંમાં હરીજન દ્યાણ ;

સાને તાપ હરે દરશણુ દોષ,

દેખ ટાણે જાપળવી સંતોષ—સેવા. ૫૫.

યોગ યજ્ઞ જપ તપ વૃત્તે, ખડુ કીધે કાષ્ટા કર્મ ;

સાન ધ્યાન અતી દાનથી, તીરથ આચરતા ધર્મ ;

ધર્માધ્યાયન વેદ શાસ્ત્ર પુરાણ, કોટી સાધનથી ન પરમ કલ્યાણ ;

એ નવ થાય ઉપાય અનેક,

વીના મહામદ પદ્મજ અભીષેક—સેવા. ૫૬.

હરિજન તે હરીરૂપ છે, તેને મુરખ નીજ સમ જાણે ;

જમ રાશી સાગરમાં હતા, માનો મીન પ્રમાણે ;

મીન પ્રમાણુ થયા નહીં સોમ, મકર રહ્યો જળ તે વર્યો વ્યોમ ;

તેમ વૈષ્ણવ વૈકુંઠ જાણે,

અધમ તે હાંનાં હાં અધકાસે—સેવા. ૫૭.

ચાર વરણુમાં ગ્રેષ્ઠ સર્વથી, બ્રાહ્મણવર્ણુ પિક્ષાત ;

તે સહુના પણ કહાવે શીરોમણી, મ્હોટા મુનીવર શાત ;

તે સાતે કરે ધ્રુવની પરીક્ષા, ધ્રુવ સુત ક્ષત્રી ને તે સુત બ્રહ્મા ;

વિષ્ણુ વીચાર કરે તમો એહ ;

ભક્ત મોટા કે બ્રાહ્મણુ દેહ—સેવા. ૫૮.

બ્રહ્મદીક વૃજભક્તની, પદ્મજ વદ ગુણધામ ;

દુર્વાસા રૂપી દીન યે કસ્યો અપરીષતે પરણામ ;

કસ્યો પ્રણામ જ્યારે અયગયા, બળી રાખરી પદ્મજ દ્વીજ નહા ;

હરિજનથી મ્હોટું નહીં કાવ,

કુભવે તે કુખ પામે સત પ્રાય—સેવા. ૫૯.

સંત સેવે નારદ થયા, જુઓ દાસીસુત હરિમંન.
 તે સુરધીના રાગથી, સમી વાસના ઊરની અર્ગન;
 અગત મટી સમગ્ગયા મર્ગ, શ્રી ભાગવત રચ્યું છાંડીને કર્ગ;
 કળેરા મટે કરે પ્રભુજન પ્રીત;
 દુભવેથી રાતે સુકરીત—સેવા૦ ૬૦.
 યોગી તરે કદા એકલો, હરીજન તારે સહુ સંગી;
 સિદ્ધ જાદાસી રહે સદા, હોય સંત મુદર રસરંગી;
 રંગે રસીક સેવે ગુણુ ભાવ, પાતે ખીચે સુધા સામાને પાચ;
 ભક્તસ્નેહી સહુનું સરે કામ;
 હયાતીસાયે કાઢનો નહી ઠામ—સેવા૦ ૬૧.
 સરવ પ્રાણી જાપર દયા, આણવો નહી કાઢનો દાપ;
 વરા કરવી ઇંદ્રી સહુ, યદ્રીચ્છા લાભ સંતોષ;
 સંતોષ ધરી વધવી સત્ય બાણી, ધ્રુવ આશ્રે પ્રભુદીનતા આણી;
 દુષ્ટસંગથી રહેલું કુર;
 વસણું સદા હરીજન હજુર—સેવા૦ ૬૨.
 દુષ્ટ સંગ તેને જાણીએ, જે ભુલાવે ભગવંત;
 સ્નેહ કરાવે શ્રી કૃષ્ણસું, તે તે કહિયે સાચા સંત;
 સંત સાચા તેની સંગત કરીયે, અસમર્પીત અન્યથોથી હરીયે;
 હું હરીનો હરી માહારા નાય;
 એ નીચો કરવું મનસાથ—સેવા૦ ૬૩.
 અનયાઅય સમર્પીત, એ જે મ્હોટા દુસ્તર રોગ;
 સરવ વસ્તુ મીનાથને, અરપી જીવીજી કરવો ભોગ;
 ભોગ કરવો હરીભક્તની સંગ, એકજ શ્રીકૃષ્ણ સેવવા રંગ;
 ધ્રુવ આમે ગુરુદેવનો ધરવો;
 તે વરાપદવત ભવદધી તરવો—સેવા૦ ૬૪.
 ગુણની જાપર ગુણુ કરે, એતો રીત જગતમાં પ્રકારા;
 પણ અવગુણુ સામે ગુણુ કરે, તે મ્હોટા હરિદાસ;
 દાસ દોષ સહુના સંતાડે, હોય અદ્ય તે અધિક દુષ્પાડે;
 સાગર લંછન વિખ રીવ પીધુ;
 સમીધર પ્રગટ લલાટે લીધું—સેવા૦ ૬૫.
 વિસ્વંભર વરા તેહને, જેનું ચિત્ત સદા પ્રભુપાસ;
 હિત ઇચ્છે રાહુ જગતનું, નવ ધરે કાઢની આરા;
 આરા ધરે એક શ્રીગોપાળ, વીતીત કરે હરિસેવામાં કાળ;

એવા ગુરનો લંધયે હપદરા,
 ધરિયે સાચો કેનવનો વેરા-સેવો ૦ ૬૬.
 ધ્યાન મૂળરૂપ શ્રીગુરપુજન, પુજનનું મુળગુરુપાઐ;
 મંત્ર મૂળ ગુરુવાક્ય છે, મુળ મોક્ષનું ગુરુકૃપાઐ;
 મુરુકૃપા વાંછીત ફળ યાય, હરી રૂઠે તો ગુર કરે સ્થાય;
 ગુર કોપે કંઠ નહીં ઠકાણું;
 અધિક આશ્ચર્યથી કા નવ જાણું—સેવો ૦ ૬૭.
 ક્રોધી ગુર તો નૃસિંહજી, કામી હોયે તો કૃપાને કહિયે;
 લોભ દામે તો વામનજી, પણ હરી સાચા એમ લહિયે;
 લહિયે એ પારખે ધણે જો કુકૃત, તોપણ માનિયે તેમકી ગત્ય;
 જોછું સાંપી આખ્યા જુગદીશ;
 તેનો રણી સદા છે એ શીરા—સેવો ૦ ૬૮.
 ભોજન વશનની ચિંતા કરી, વૈજણવે નથાવું ઊદાસ;
 વિશ્વંભર પુરે વિધને, તે કેમ ભુજે નીજ દાસ;
 દાસઆસ પુરે સહુ વાણુ માંગે, વાણુ કહ્યે સાદા કરે અનુરાગે;
 હરીભજન કાંઈ નવ રહે ખામી;
 નથી અજાણ્યા અંતરજામી—સેવો ૦ ૬૯.
 અજબ ગુલમહેરી જળ વસે, પંક્ષણી રટે મુખ હરીનામ;
 ખાન પાન માટે નવ કરે, છુટે મુખથી સુંદર સ્યામ;
 શ્યામેવિચારી કશું તેહને મુખ, ચરણી ચરવા કશ્યાં મોરનાં મુખ;
 પુછે વદન કશું ઊંઠની ગ્રીવા;
 શ્રી હરી યુક્તી કરી જળ ગ્રીવા —સેવો ૦ ૭૦.
 અજગરને અનાયાસ હરી આપે, આહાર આનન મીળાવી;
 શકદ ખોરને સાકોર, સાગર બેટમાં છે મીળાવી;
 મેળવે ચાતકને જળ સ્વાતી, ગિરીસંગ વૃક્ષ પોપે કોઈ ભાતી;
 સ્ત્રીચતને પય કરજું પોખવા ખાળ;
 તે તુંને નહિં ભુજે ભજ ગોપાળ—સેવો ૦ ૭૧.
 ભક્ત મનોરથ સરવ પુરે પ્રભુ, કઠીણ, સરળ, ગુર નાહનાં;
 પુર્યાં તેહનું નામ કહું, તું પુછેશ કહાનાં કહાનાં;
 કહાન ગયા કુળજંપતી થાવા, પારથ પત્ની થયા જળ પાવા;
 પુરી પુત્ર થે અદીતીની આસ;
 માંડવ કાર્ય કર્યાં થઈ દાસ—સેવો ૦ ૭૨.
 છંડીદાર ઉગ્રશેનનાં થયા, દ્વારપાળ બળી ભુખ;

નરસંહ્યાના પાપનુ શ્રાધ માધુનું, રોના માટે નાપીક રૂપ;

૩૫ માહર દામાળ સાર, નામાનું છાપર છાકું ચાર;

વારી વધુ ત્રીલોચન ધેર;

મીરાંળાધનું પીધુ ઝેર—સેવા૦ ૭૪.

ધરૂં ૩૬ પ્રભુ જન્મનું, કમ કરે કુડ નીજ દાસ;

જે કરશે હરી તે ભલુ તાહર, તું ધર ધૂડ વીચાસ;

વિચાસ રાખ કદપના મુક, સેવા સમરાણમાં નવ ચુક;

નહિ મળે કરી અવસર આવો;

હરિ ભણ દો મનસા દેહ દહાવો—સેવા૦ ૭૫.

કુખ થાયે હરી રોત્તા, તે શુધાસમૂ પરમાણી;

વિષય ભોગનું સુખ છે, તે વીખ સરખુ સંકુ બાણી;

બાણી જેમ અસંગસતાં મીઠી, કાચ પછી આગ બેઠે અંગીઠી;

ઓસડ પોતાં કટુક તર્ત લાગે;

રોગ ગયા પછી આનંદ બગે—સેવા૦ ૭૬.

શ્રી ગીરીવરધર સેવતાં, ભય રાખવો ભુપતિમાત;

બાળકસમ વાત્સલ્યતા, ધરવો રતેહ તે બર સમાત;

બર સમાત પ્રીતિ પ્રભુ લાગે; તો કુખ જન્મ જન્મનાં ભાગે;

પ્રેમપીયુષ પીધુ તે બાણે;

નથી સ્વાદ કોઇ એહ પ્રમાણે—સેવા૦ ૭૭.

જે પ્રતિકુળ પ્રભુ સેવતાં, તેને તથ્યે ના વળિગીચે વ્યથી;

જનુની જન્ પતિ પુત્ર ભાત, ગુર છોડા જદપી સંઘથી;

સમરથ તાત તજ્યો પ્રહલાદે, ભરત માત મુકી હરિસ્વાદે;

પતી રૂપીપત્ની બીબીપણ ભાત,

ગુર ના ગણ્યા બળિયે શાક્ષાત—સેવા૦ ૭૮.

દેવ મીત્રને મનુષ્ય રણ, ત્યાંલગી માણસને કહેવાય;

બપાર લગી સરવાત્મા, એવા શ્રી કૃષ્ણ શરણે ન બપ;

શરણ ગયે સરવે રણ છુટે, ચિત્રચુકનું લેખુ તુટે;

કાળ કરમનો ભય નહી રહેને,

શીશ ધણી સંઘ્ય હરિ જહેને—સેવા૦ ૭૯.

કરતું અકરતું અન્યથા કૃત, સંઘ્ય શ્રી હરિ રાય;

ના થાલાનો કરે પદારથ, યાનારો મટિ બપ;

મદી ગણુજો વસિષ્ઠે વિચાર્યું, તેસમે વન જસ મે રાજ ધાર્યું;

અલાના સુત ત્રિકાળ સાની,

ધરૂંચાયે વચને તેનું પાણુ હાની—સેવા૦ ૮૦.

સહસ્ત્ર ભુજાપતિ રાખસે, તેને હણશે શું એ ભુજાળો;
તેજ પુરૂષ જ્યારે મારશે, ત્યારે કોઈ નથી રાખનારો;
રખવાળો રીપુ છે નહિ કોઈ, સધલી વસ્તુ શ્રીકૃષ્ણથી હોઈ;
કરતા હરતા એક શ્રી વૃજરાય;

એના કસ્યા વીના કાંઈ ન થાગ—સેવો ૦ ૮૧.

કસ્યું થાય શ્રીકૃષ્ણનું, કાંથી ધટે નહીં વેર;

તેજ પ્રમાણે સુખ, લાભાલાભનો સારો રેશ;

રેસ રહે નહીં તે સમે સુખ, જેવું હોનાર તેવી થાય બુધ;

થાનાર તે તો રહેજે પણ થાય;

તું કરતા નથી શીદ પસ્તાય—સેવો ૦ ૮૨.

હરિ જન્મી તું જન્મ છે, જેમ વાળે વળાડે જેમ;

કાષ્ટપ્રતળી નૃત્ય કરે, સુન્દરાર ન્યાયે તેમ;

તેમ વિધિનીષેધ સહુ હરિહાયે, તું મુરખ તાણી લે શીદ માયે;

વિચાર જો જીવનું કર્યું હોય;

તો કુખી જગતમાં થાય નકાય—સેવો ૦ ૮૩.

જેની રચના જોઈને, ધણો મોહ ઊપજે છે મન;

તે કરતામાં કમી શી હસે, તું જોની વિચારી જન.

જન થશે પુણ્ય મનોરથ તારો, ધાટે શું મોહ્યો તું જો જડનારો;

તેને મળે પુરણાંદ થારો;

ભવ વૈભવ ત્રણાં તટ જશે. સેવો ૦ ૮૪.

કરવા પ્રેસન ચાહ્ય કૃષ્ણને તો, અણગુ અભીમાન નાખ;

શીઘ્ર દયા કેરાવતણી, ધ્રુવ છે તો દીનતા રાખ;

રાખ દીનતા એકજ કરીને, કરવા કૃપા મન થાસે હરીને;

બોતેરુ લક્ષ કોટીએ ના સચ્ચુ કામ;

દીનતા એક બંધાય દામ—સેવો ૦ ૮૫.

શીળાબુદ્ધિ શાળીગ્રામમાં, હરિસ્વરૂપ તે ધાતુ પ્રમાણે;

મનુષ્ય લહે ગુરુદેવને, ભક્તીભાવ વૈણુવમાં આણે;

આણે માહાપ્રસાદ પ્રતી અનંત; હરિચણોદકં પ્રીછે જન;

અન્ય વર્ણાશ્રમ લહે હરી નામ;

ધૃત્યાદીકનાં નર્કમાં ધામ—સેવો ૦ ૮૬.

નિગમ ચાર ખટ, રાસ્ટ્ર, અષ્ટાદશ પુરાણ ચૌદવિચાર;

વ્યાકરણ નવ બત્રીસે લક્ષણ, ભણે ચોસઠ કળાય;

કળા રાગ છત્રીસે ગાય, વીરાદ કીરતી ચક્રવર્તી રાય;

પણ નથી બકુતી જો નંદકમાર;

તો સહુ ધુળ મળ્યું ધીકાર—સેવો ૦ ૮૭.

એમ કરી સહુ વિદ્યા ભણિયો, મહાપંડીત કહાવ્યો જન્ત;

પણ તેનો સાર સમજ્યો નહીં, ન થયો ભગવન્નો ભક્ત;

બકુતીવીના થમ એ દળ સાર, જેમ રાસમ વહે ચંદન ભાર;

જેમ ગાહીમણીકુતી મેળવે આહાર;

તેમ તે જાદર ભરે ધીકાર—સેવો ૦ ૮૮.

સ્પર્શમણીનાં પુરવીષે, રચ્યું ચીતામણીમય ધામ;

કદપદ્મની વાડ ગાયે, ઘેર કામદુર્ગા જેવું નામ;

કામદુર્ગા અક્ષેપાન અતુલ, નવનિધ અષ્ટમાસીધ અનુકુળ;

પણ નથી વલ્લભ જો વૃજનાથ;

તો એટલું મળે ધસના હાથ—સેવો ૦ ૮૯.

કૃણકિરતના નહિં કર્ણમાં, તે ગ્રવાણ રાક્ષડ કહિયે;

નિરખ્યા ના જોણે નેત્ર ભરી, કેકી પીરા ચંદલા તે લહિયે;

લહિયે દાદ છળ્યા હરિ નવ યોદ્ધે; કર પદ સેવારહીત રાખ તોલ;

ધક્ષે છપન સ્નાસ ધમણ સમાન;

ગ્રામશુકરસમ છે ખાન પાન—સેવો ૦ ૯૦.

ગજદરપણ જોનાર તું, સ્લામું દીસે જેવું તુજ પાસે;

કુટને કુટ સાધુને સાધ, બચ આ કુદીમાં ભાસે;

ભાસે તે સહુ નીજમાં છે ભાણો, દોષરહીત કુનીયા પરમાણો;

એવે વીવેકે જો રેહવાય,

રાગદ્વેષ નહીં કાંઈકી થાય—સેવો ૦ ૯૧.

છવ સરવ હરિઅંશ છે, ત્હેના વિચીત્ર ભાતી સ્વભાવ;

સર્વથી હળિમળિ ચાલીયે, એના છે સંજોગ નદી નાત;

નાવ તરંગ નદી એમ ભાણો, કોથી ખગાડે એ દોવસના પ્રાહાણો;

સહુને સદા એક સ્થળ નથી રહેલું;

કટુક વચન માટે કોઈને ન કરેલું—સેવો ૦ ૯૨.

કાંઈ પ્રભુપાસે ન માગીયે, માગે પરતાવો થાય;

હિંમતી આવે નાથને, આપા રસસરીખું જણાય.

દેખાષ એવું ગાટે રખે જાગો, સેવો શ્રીકૃણો ધરી સ્નેહ સાચો;

પણ માગે એ આપે સહુ સ્ત્રામી;

નથી અભાવ્યા અંતરજામી—સેવો ૦ ૯૩.

દાસીના શુભતા સહુ, પીતા રાણી શુભનો એક રાય;

ભક્તી આં શ્રી કૃત્ત સેવે, ને માધક સરવને ધાય;

ધાયે તોયે કર સાહે ન કોય, કામ પડે તારે અંતે રોય;

આવાગમનમાં શહા અંધડાય;

કો કાળે હરિનીના ગત્ય ન થાય—સેવો ૦ ૯૪.

હાનો પદારથ ગોઠો દેખાડે, ને પાકને ઘણે કાચો;

ઉચ્છ હોય તેને આણુ ખનાવે, ને જુઠા મનાવે સાચો;

સાચો ભાસે એજ આયાનુ રૂપ, એણિ કીધા વશ રંકતે ભુપ;

એને જીવ્યાનો છે એક ઊપાય;

સાચુ શરણુ લો શ્રી વૃજરાય.—સેવો ૦ ૯૫.

માયા છે ધંટી ખીલ હરી, તહેમાં જીવ ચરાચર અંત;

જે પડ્યું તે પીસાય છે, તું જોની પ્રગટ લોચન;

લોચન જો એક વચ્ચે છે તેહ, ખીલ સમીપ રહે છે જેહ,

જે આણું ત્યાંથી ખસ્યો કણુ આઘો;

તે તતકાળ દળાવવા લાગ્યો. સેવો ૦ ૯૬.

પરવારી સહુ કામથી, કોઈ મૃત્યુ ન પામે જન;

આ કીધું આ કરવું છે, એમ કરતાં આવસે અંત;

અંત આઁયો હરી ક્યારે ગાશ, એત એત નહિ તો પસ્તાશ;

માર્ગ નહી આવે કાનમાં કહીને;

જસે આચિતું અધાર ધમને. સેવો ૦ ૯૭.

ઉત્તર વચન તે માનવું, પુરવતું નહિ પરમાણુ;

છેલ્લુ રચ્યું શ્રી ભાગવત, સહુ પહેલાં રચ્યાં છે પુરાણ;

પુરાણ પ્રયક પ્રયક કર્યાં આસે, તોયે રહેતું હર ભરિયુ ઉદાસે,

મર્મ ખતાંયો નારદ મીન;

સુખ થાશે રચ્યો ભક્તી ચરીત. સેવો ૦ ૯૮.

પુષ્ટીપથ પ્રભુ શ્રી વલ્લભકુળ, જમ્યે તેને શર્ણુ;

નામનિવેદન મરિયાદ ધરી, સેવીયે શ્રી ગીરીધર્ણુ;

શ્રી ગિરધર ગુરૂ વૈતવ ખાર, ધરી ગતી કર માર્ગ અનુસાર;

મનુષ્ય જનમનો એછે સાર;

જે માને તે પામે પાર. સેવો ૦ ૯૯.

મહામંદ મતી જીવ કળીના, સર્વ શાસ્ત્ર ક્યાં જોળે;

ગોઠે સકળ સિધાંત સાર, રોધી કીધો છે ટોળે;

ટોળે કરાંયો પ્રભુ મતી દીધી, નીજ જણુ જાણીને કંડણાદીધી;

ભક્તીપાથ ધર્યું અંયનું નામ;

ઇથે મુણે મરે સર્વનુ કામ, સેવા૦ ૧૦૧
 એકમેને એક ચંદ્રાવળાં, એ ગંથ તણાં છે માર;
 પ્રતિપદ શુભ સિધાંત ભરયું છે, પાંચીને કરજો વિચાર;
 વીચારતાં વલ્લભ હરિ યારો, સરવે કુજેરા સમુળા બનશે;
 આચરાયું કરતાં આનંદની હેલી;
 ભક્તી શ્રી કૃષ્ણની કરજો બહેલી, સેવા૦ ૧૦૧
 મહાનંદી શ્રી નર્મદા, તટવંડી પુરી ધામ;
 સાતી નાગર સાડાદરો, બટ ધ્યાસ કર નામ;
 નિજ જન જાણીને કંઈણા કીધી,
 નામ વલ્લભી કેનવદાસ, ગુર પ્રતાપે અંધ કચ્છો પ્રકાશ
 શીખે સાંભળે જે જનગાય;
 તેને મનવંછીત ફળ પાપ, સેવા૦ ૧૦૨

(૩)

૩૬મણી વિવાહ.

મીઠું ૧ લુ.

પ્રથમ શ્રી ગુરુપદ પરણુમું પ્રીતે, શ્રીકૃષ્ણ૩૫ નહે ધરૂંરે;
 શ્રી ૩૬મણીજનો વિવાહ શક્ષેપે, પદબંધ પ્રેમ ધરી કરૂંરે. ૧
 શ્રી ભાગવતદશમસ્કંધમયે, ત્રેપનમા આધ્યા વિરોરે;
 શુકલ કહુ સુણો રામ ૩૬મણીજનું, હરણ કચ્છ દ્વારિકાધીરોરે. ૨
 વૈદ્રભ દેશ વિક્ષતરે રાજાજી, કુંદનપુર ત્યાં કોડાભાણુરે;
 રાજ ૩૬ ભીમકરાય ભુપતજી, ભાગ્ય શું વર્ણવું તેતારૂરે. ૩
 પુત્ર પાંચ તેમાં જયેષ્ઠ ૩૬મૈયો, પુત્રી છે એક શ્રી ૩૬મણીરે;
 પ્રગટયાછે શ્રી મહાલક્ષ્મીજી પોતે, મુણુ શા શકું હું તેનક ભણીરે. ૪
 કન્યાકાળ કુંવરીજીને આપ્યો, માત પિતા બંધુ ખારિયું રે;
 ૩૫ ગુણે સમોવડ સહુ રીતે, શ્રી કૃષ્ણ પર એ વિચારીયુરે. ૫
 કુંડુમ સહોદર સહુકો બાવ્યું, એક ૩૬મૈયાને ના અમ્યુરે;
 એરે જાવાળ કમ વરે મારી ભગની, કન્યા દીધી ત્યાં કંઈ નહુરે. ૬
 દમયોધનો સુત શિશુપાળ રાજા, કુળવંત છે જગનામનારે;
 તેની સંગે મારી એન પરણાવું, સમરથ કો સમે કામનારે. ૭
 એમ કહીને તતકાળજી ઉઠ્યો, વેગે કહાવ્યુ શિશુપાળનેરે;
 લખ ઉપર જન લખ વેલેલા આવે, સાવે રાગે બહુ ભુપાળનેરે.
 સુણી એમ સનમના યજ્ઞ સહુ ઉઠ્યા, બીધમ માંડ્યો વેલેલાતણીરે;

સુણી રૂઝ્મડીજીને તો ઝર લાગ્યું, હર પરિતાપ થયો ધણોરે. ૯
 જે જે દેશથી જે દ્વિજ આવે, સહુને પુછીને નિશ્ચયે કર્યોરે;
 સરવે કહ્યું નહીં કો ક્રમણુ તોલે, સાંભળીને ચિત્ત ત્યાં કર્યુંરે. ૧૦
 નારદે કહ્યું પણ સહુ ગુણુ પુરણુ, એક શ્રી ક્રમણુ નિશ્ચયે કરીરે;
 એમ સુણીને દેહ આત્મા પોતાનો, મન થકી અરખો શ્રીહરીરે. ૧૧
 અંત ના ભાવે ને નિંદ્રા નાવે, કેહેવાય નહિં દુઃખ કોઈનરે;
 નાથ સાંભારે ને નિશાંસ મુકે, રાત દિવસ કહાડે રોઈનરે. ૧૨
 એવામાં જન લઈ શિશુપાળ આવ્યો, શાયે છે રાજા બિજા બહુરે;
 કાશીરાજ દંતવક જરાસન, શાલ્વ શહિત સેન્યા સહુરે. ૧૩
 સામા જઈને ભુપે સનમાન કરીને, લાવિ ઉતાસ્યાછે ખાગમારે;
 આવ્યોછે કોડે પણ જરો માથે બોડે, ધિઃકાર કંઈ એના ભાગ્યમારે. ૧૪
 કુષ્ઠ આવ્યો સુણીને કુંવરીજીને, તાલાવેલી લાગી તનમારે;
 કુયમ કંઈ કોહોની સંઘે હું કહાવું, ધારે વિચારિછે મનમારે. ૧૫
 એવામાં એક આવિત દ્વિજ ધરનો, આવ્યો દેખી ધારણું ચિત્તમાં રે;
 સાન કરી તેડ્યો સકુંભારી, આવો ગુરૂજી એકાંતમારે. ૧૬
 તેડી બેસારીને કસ્યો મનસુયો, પત્ર લખીને એક આપીયુંરે;
 દ્વારામતીપતીને જઈ આપો, કેહેજો. દુઃખ જેવું આપીયુંરે. ૧૭
 ત્રણ દિવસમાં છે લગ્ન તે કેહેજો, વેહેલા વળજો પેણુ પંથનરે;
 અંખીકા પુછી પાછી વળું ત્યાંથી, મુજને હરે કેહેજો કંથનરે. ૧૮
 શિખરી સંઘેસો ને વિપ્ર વળાવ્યા, બાડવ ચાલ્યો વેગે કરીરે;
 વાત છે ગમતી તે એક દિવસમાં, દ્વારિકાં દેખાડી શ્રી હરીરે. ૨૦
 નીરખતો નગરોભા દ્વિજ ચાલ્યો, જોતાં પ્રસન ધાયું થયોરે;
 પુછતો પુછતો હરી મેહેત્રે આવ્યો, દ્વારે આવીને ઊભો રહ્યોરે. ૨૦.
 પ્રભુજીને કહાવ્યું પ્રતિહારસાથે, કહો કોઈ ગ્રાહ્યાણુ આવીયોરે;
 આજ્ઞા જો હોય તો મેહેલમથે આવે, પત્ર કોઈએકું છે લાવિયોરે. ૨૧
 દ્વારપાળે સાંભળવ્યું શ્રી પ્રભુજીને, પત્રની વાત ત્યાં સાંભળીરે;
 નાથ કેહે લાવો તે દ્વિજ રમે ખાળો, અંતરજનમી પામ્યા રળીરે. ૨૨
 સાંભળી વચનને સેવક દ્રોડ્યા, ભટજીને ભુવનમાં લાવીયોરે;
 દેખી પ્રભુ સિંહારાનથકી ઊઠ્યા, દ્વિજવર ત્યાં પધરાવીયોરે. ૨૩.
 અર્ધપાવસહીત પુજા કરી વિધિયે, વંદન કીધું વિશ્વંભરેરે;
 ભોજન કરાવીને તંબોળ આપ્યું, પોરાડ્યા ચારૂ સજ્જનપરેરે. ૨૪
 પાસે બેઠા એક શ્રીહરી પોતે, અવર નહિં કો તેણી સમેરે;
 હસ્ત જોડી શ્રીહરિ એમ બોલ્યોરે, ધન ભાગ્યેય પધાર્યા તમેરે. ૨૫

તમ સરિખા મુનીવર માહા કુરલખ, સતોપી સંત તપોનીધરિ;
 એમ વિનય વિવેક મધુર વચનેથી, આગતા સ્વાગતા બહુ કીધીરે, ૨૬
 કહો રૂપી કારણ પધાસ્યાનુ, હોવાં કાણ દેશયકી આવીયારે;
 વૈદ્રભદ્રેશ વીરો અમો વસીએ, પત્ર આપ્યો એક લાવીયારે ૨૭
 તે આદરસહીત લીધુ પત્ર પ્રમુખએ, ખારીનુ છે ઊર ચાંપીયુરે;
 જોતાં અસૂનાં બીંદુ મહે દીઠાં, વિરહમુદ્રા બાણે છાપિયુરે. ૨૮
 પ્રીત પ્રીયાની રૂપી નેત્ર ભરીયાં, ગદગદ કંઠ થયા ધાયુરે;
 પત્ર આપ્યું બાણું ભટ્ટના કરમાં, વાંચો તમેને અમો મુલ્યુરે ૨૯
 વાંચેછે વિપ્ર શાંભ કરે ગ્રન્થો, પ્રથમ લખ્યું એમ પ્રેમદરિ;
 સ્તસ્તિશ્રી દ્વારીકાતપ્રીતાં નાયક, રાજ રાજેશ્વર જો સદરે, ૩૦
 ત્રીભોવનનાથ અનાયના બંધુ, સમ્રપ અનુર ચીંતામાયુરિ;
 કુંદનપુરથકી લખીતંગ તમ પદ, પંકજકીંકરી રૂકમાયુરિ. ૩૧
 ગ્રાણપતી અભીવંદન તેનાં, અગણીત મેયામાં લાવજોરે;
 જત અત્ર રાખીછું તેમ રહીછું, કુશળ શહીત વેદા આવજોરે. ૩૨
 અપરંચ એજ લખ્યા કારણે, સહુ ગુણ નીધીમાં મુલ્યા હરીરે;
 તે થકી ચીત મ્હાર તમમાં લોભાંણું, મનથકી હું તમને વરીરે, ૩૩
 આપ કહેશો કુળવંત કન્યા, ને ના ઘટે કહેવું સામું કંથનેરે;
 તે પશુ સત્ય લોકીકની રીતે, પણ ન હોય તમ પંથનેરે, ૩૪
 હું તો તમારી સદાધું વીચારો, તેમણે મન તમમાં રેરે,
 પણ કીરતી મુણી વિશ્વમાં વનીતા, કાણ એવી જો તમને ના વરે. ૩૫
 મારે સો વાતની એકજ કહું છું, આણવે સમે રૂપે મુકતારે;
 ત્રણ દીવસમાં છે સગન પારવતીજી, પ્રમુખ ત્યાંથી રૂપે મુકના રે. ૩૬
 તેજો રૂકમેયાનો શિશુપાળ આપ્યો, બિજાં સહુને તમો ભાવતા રે;
 એ છે સિંહનો ભાગ શીયાળ ના પામે, જોજો આળસ ઉર લાવતા રે, ૩૭
 આળસ કરશે જો જીવન માહારા, તો માહારા પ્રાણ નિશ્ચે જશે રે;
 જન્મો જનમ તમને નહિ ભુલું, જાહે મળશે મુખ ત્યાંહાં ધરો રે. ૩૮

વલ્લાણ.

મુખ યશે પ્રીતમહરે, જારે શ્રેયોહોથં;
 દાસી ભણી દયા કરજો, પ્રેમુ દીનાતપ. ૧.
 તમો સગાવડ હું નથીરે, માહારા અંતરબાની;
 જેવી તેવી પણ શરણ, આવી સ્વામી. ૨

મીઠું ૨ જી.

- વળતા શુકલ પછી એમ યોગીઆ, સાંભળ ભુવતી રે;
 એહેવું સાંભળી ખારીનું પત્ર, વીકળ થયા પતી રે. ૧.
 પ્રભુ કહે શું કહીએ રે ભુદેવ, અમારી પણ એ ગતી રે;
 એ રાજકમારીમાટે, નિંદ્રા નથી આવતી રે. ૨.
 અમો પણ પત્ર વાઠ જે તો હતા, વિલંબ નથી કસી રે;
 એહેવું કહીને ઉઠ્યા તતખેત, ચીંતા મન વગી રે. ૩.
 કહ્યું સારથીને રથ લાવ, મારો શીઘ્રે સજ કરી રે;
 કહેતામાં લાવ્યો તતકાળ, આશ્વ થયા હરી રે. ૪.
 માંહે શ્રાદ્ધથાને પણ બેસાડ્યો, ચતુર સિરોમણી રે;
 તમોપાખે ત્રિયાને કાણુ, કહેશે જઈ વધામણી રે. ૫.
 એવું કહી રથ ત્યાંધિ ખેડાવિયો, વાયવેગે કરી રે;
 થોડીવારમાં પોહોતો તોંહે, જાંઘાં છે કુંદનપુરી રે. ૬.
 નમ્ર દીકું ને શ્રાદ્ધથા મોકલ્યો, જઈ કોહો વધામણી રે;
 હાવાં ત્યાંહાં પણ થાય સુકંત, શ્રી અંગે રૂકમણી રે. ૭.
 વામ ઉરને બાહુ ફરકી આંખડી, જોઈને વીચારતાં રે;
 એહેવામાં દીઠા આવતો વિપ્ર, વિમાસણુ ધારતાં રે. ૮.
 બોલ્યો ગોરજ બાધજી વધામણી છે, પ્રભુ આવિયારે,
 એહેવું સાંભળી હરખ ના માથ, બોલ્યાં પ્રાણુ લાવિયારે. ૯.
 મુનિ કહે પુરસમીપ પધાર્યા, પછી મુને મોકલ્યો રે,
 કહાવ્યું છે હાવાં રહેજો પ્રસન્ન, દિવસ આઠયો ભલો રે. ૧૦.
 પછે બહુ ધન વિપ્રને આપીજો, તે પણ કહું કથી રે;
 પધારાવ્યા છે પ્રાણુજીવન, તે સમ તો કશું નથી રે. ૧૧.
 પછે પ્રેમશું કીધો પ્રણામ, શ્રી જગદંબા રૂકમણી રે;
 દીધું આશિષ પ્રદાન યઈ રૂપી, ચાલ્યા મંદીરભણી રે. ૧૨.
 હાવાં દ્વારિકામાં કેમ નિપત્યું, તે પણ કહું કથી રે;
 બળદેવજી કહે પ્રભુ ક્યાંહાં, પધારચા દીસતા નથી રે. ૧૩.
 પછે ખખર થઈ જે પોતે તો, પધારચા કુંદનપુરી રે;
 સુણી હળધર થયા તૈયાર, સેના સહુ સજ કરી રે. ૧૪.
 બહુયું બંધવ એકલો કુંમરે, પૂંઠ પોતે મળ્યારે;
 બહુ સીધતાએ બળભદ્ર, પ્રભુને આવી મળ્યારે. ૧૫.
 પછે ખખર પધારચાની ભીલક, રાજાએ સાંભળી રે;

સાગા આવી કર્યું સનમાન, પ્રીતથી હળીમળી રે. ૧૬.
 પછે પધરાવ્યા પુરમહિ, ઉતાર્યા તે સ્થળે રે;
 બાહાં ધાર્યો હુતો બનીયારો, ચ્યુ તે ઈચ્છાખો રે. ૧૭.
 કીધું પુજન બહુ વીધી કૃત્યનું, રામનું પણ કર્યું રે;
 ધણી આપાં આભુષણ વસ્ત્ર, રામનું નત કર્યું રે. ૧૮.
 કીધી આગતા રવાગતા બહુ વીધી, ને રાયણ વળ્યા રે;
 સમાચાર બાણી પુરયોદ, સહુ જોવા માગ્યા રે. ૧૯.
 જોઈ સ્વરૂપ સુવડતા શ્રી કૃત્યની, ચોદ પામ્યું સહુ રે;
 આતો વર છે શ્રી રૂકમાણી જોડ, જોડું રોબે બહુ રે. ૨૦.
 અમારા કાંઈ સુકૃત હોય તે, આપીને આંહાં ફોરે;
 તે ધકી પાણુ આ વર રૂકમાણીને, નિશ્ચે મળો રે. ૨૧.
 હાવાં નગરીમાં ઘેર ઘેર તોરણ, કલ્પી સ્તબ છે રે;
 પુર રોબા કહિ નવ બાધ, વેવા આરંભ છે રે. ૨૨.
 હાવાં કન્યાને પીઠિ યોજાય છે, મંગળ પ્રવાષ છે રે;
 પલે શિશુપાળિ યોજી છે રાખ, પીઠી કહેવાય છે રે. ૨૩.
 હાતા અંબીકા પુજવા કન્યા ચાદ્યાં, ત્યાં રોબા બાણી રે;
 મંદ્ર ચરણ ચાલે છે આપ, વીધી વળી આ પ્રાણી રે. ૨૪.
 દેરા દેરાના ભુપ ગ્યાવ્યા તે સરવે, સાથે સજ યથા રે;
 ઉમાઝ ધર્યાં છે ખડગ, રાત્ર ચાકી રહ્યા રે. ૨૫.
 કન્યા પારવતીજી પુજ્યાં, ગોરાણી પુખવિપ્રરે;
 કર્યું ધુપદિપ નેવેદ, તંબોળ ધરાવિયારે. ૨૬.
 પુખમાળા ધરી કરી આરતીને, પામ્ને ભાગિયાં રે;
 મુજને મળજો શ્રીકૃત્ય બરધાર, એ કૃળ ભાગિયાં રે. ૨૭.
 શુરપત્રીને મુખદારે બોલિને, ઉમાયે એમ કહ્યું રે;
 તુને ઇચ્છાવર મળશે તે, કારણ બાણી સીધ યથું રે. ૨૮.
 સુંગી એવું વળ્યાં મુકુમારી, સખીકર કરગ્રહી રે;
 તે સમે તથી સોબાનો પાર, તે કેમ સકું કહી રે. ૨૯.
 લાખી વાસુકી સરખી છે વેણ, સચિકલ સામળી રે;
 અર્ધચંદ્રાકારે છે કચોળ, નાસા બાણી શુક વળારે. ૩૦.
 કાટી સસી ને શુરજ આંખા પડ્યા, મુખએનું નિરખતા રે;
 દત પંજત કુદ કળી પુખ, વરમે છે હરખતા રે. ૩૧.
 જોહોટી અણિયાળી ચંચળ આંખહી, ત્રાહુડું રોબીએ રે;
 રંકર કટી સીંહ સમાન, હરીમત લાભીએ રે. ૩૨.

ચાલે મંદંગતી ગજ સરખડી, નુતન વસ્ત્ર છે રે;
 શોભે નખશિખ આભણ, અત્યંતુષ્ઠ બિર સહસ્ત્ર છે રે. ૩૩.
 હાવાં પ્રાણપતી દીક્ષા મનસુખ, નીરખ્યા કારણિરે;
 વામ હસ્તે બિંચા કીધા કરા તે, લટકાને પારણિ રે. ૩૪.
 એવી સોભા જોઈને મુરછીત, થયા સહુ જન ભુપતિ રે;
 પ્રભુ જોતાં સહુ સ્ત્રી જનની, પણ થઈ એ ગતી રે. ૩૫,
 પછી તે સમે તારણી નેત્રવડે, નાય તેડીઆ રે;
 પ્રભુજી કહે સમા છે હાંક, કહેતાં અશ્વ ખેડીઆ રે. ૩૬.
 નીજ રથ દંડ ગ્રહી બિભાં રૂકમણી, રથ ત્યાં આણ્યો સહી રે;
 પ્રભુએ પાતાના રથ માંહે ખેંચી, લીધાં કર ગ્રહી રે. ૩૭.
 પાસે બેસાડીને રથ હાંક્યો, આનંદ અતી થયોરે;
 જે જે શબ્દ કરે સુરીજન, રૂકમણીકર હરી ગ્રેહ્યો રે. ૩૮

વલણ.

હરી ગ્રહ્યો કર જાણીનેરે, હરખ્યાં સરવ પ્રવજન રે;
 પેલા રાજગ્યોની મુરછા વળી, થઈ ગવાં શ્યામ વદનરે;
 અરે આ શું થયું કૃષ્ણે, કર્યું કંન્યા હરણ રે.
 શું મોહાડું કાઢત દેખાડીશું, આથકી સાડ મરણ રે. ૨.

મોહું કે જી.

વળતા શુકલ તે વાણી એમ બિચસ્યા, સાંભળ પારક્ષિત રાય;
 હાવાં ત્યાર પછી કપલ નીપજ્યું, તુજને કહું તે કથાય.

જે જે બોલો શ્રીરૂકમણી નાથની.

વર કન્યાં તો આગળ પધારીયાં, પુઠળ સેન્યા ખજરામ,
 પાછળ શત્રુનું દળ દીકું આવતું, બોલા રહ્યા તેણે ઠામ—જે ૦ ૨,
 માનભંગ થયારે સરવે ભુપતી, તેણે કારી એ ખુદ;
 પાછાં વળતાંતો નાક બચછે, કન્યા લો કરી જુદ—જે જે ૦ ૩.
 આવ્યા બાણુનો મેહ વરસાવતા, રીસે ખળતા સહુ થાય;
 જાદવ સેન્યા હાંકી લીધી સરવડે, દાંત પીસતાં જાય—જે જે ૦ ૪.
 વળતાં જાદવ જુદને લીકસ્યા, લીક્યાં શહુનાં સરીર;
 સેન્યા મારી સુવાડીરે સાથરે, નાઠા વીર મુકી ધીર—જે જે ૦ ૫.
 રૂકમાયો બોલ્યો શિશુપાળસુ, સાંભળ મહારાણુ એક;
 જો હું રૂકમણીપાપે પાછો ફર, પુરમાં પેસું તહિ છેક—જે જે ૦ ૬.
 ખીજે મારગે કૃષ્ણ પુકે પળ્યો; બકતો બકતો બહુ જોર;

જાઓ રહે જાઓ રહે કપાંહાં જમણે, માણસી ભગનીના ચોર—જે ને ૦ ૭
 એવું કહી ત્રણ પાણુ ત્યાંહાં મુકીયાં, છખીલે છેલાં તતકાળ;
 રખી પાંચ ફેડ્યાં ખીજાં પાપીયે, તેપણુ ભાગ્યા શ્રીગોપાલ—જે ને ૦ ૮.
 પછે શ્રીકૃષ્ણ ત્રણ સર છોડીયા, છેલ્લું સારથીનું શીસ;
 રથ ભાગ્યે ધનુષ ત્રોડી નાંખ્યું, એહેવું કીધું જગદીશ—જે ને ૦ ૯.
 ખીજું કાડડ ચણું તે પાણુ કાપીયું, ત્રીજાની પાણુ એ ગત્ય;
 વળતો ખડગ ચરમ લઈ દ્રોહિણી, રીસે દાખ્યોછે અત્ય—જે ને ૦ ૧૦.
 પ્રભુએ પાણુ વિદ્યાધર ખડગ કાણડીયું, સામા ધર્યા કરી કોધ;
 નેહેવે મસ્તક છેદે શ્રીહરી, કીધા રૂઝાણીએ રોધ—જે ને ૦ ૧૧.
 એ ના ધટે નાથ અતુરશિરામણી, અપજસ જગતમાં થાય;
 જેવા તેવા પાણુ ભાઈએ માણસો, સાજો તમારો કેહેવાય—જે ને ૦ ૧૨.
 પ્રભુએ ધાર્યું જે રાણી રમે નહીં, ધાર્યું આર પાણુ યાય;
 માથ્યા સરાપ્યા કેહેવાય રહે છપતો, એહેવા રચેલાં બ્રાહ્મ—જે ને ૦ ૧૩.
 ઘડી મુઠ મુડીને પટા પાડીયા, રાસ્ટ્ર કરીને શ્રીનાથ;
 રથની સાંગી પુઝળ લટકાવીયા, વજ્ર બાંધ્યા બેઠુ હાથ—જે ને ૦ ૧૪.
 એવે બળભદ્ર પુઝળથી આતીયા, છતીને સહુ સય;
 દીઠા રૂઝાવાસે રથે બાંધીઓ, ધાર્યું સજવાતો જાય—જે ને ૦ ૧૫.
 હાં હાં આ શું કર્યું ભાઈ ન ધટે, આરો કીધા કદુપ;
 એહેને મરણ થકી અધીકું યયું; એ છે અહંકારી ભુપ—જે ને ૦ ૧૬.
 રૂઝાણીછને રૂઝું મનાવવા, કીધા વચનવિવેક;
 છોડી મુક્યા રૂઝાવાસે હળધરે, ખંધે ધવ એક—જે ને ૦ ૧૭.
 પછે રૂઝાવાસે પુરમાં પટા નહીં, વાર્યું ભુજ કંઠ રોહર;
 પાણુ લીધાનું ફળ એ પટા પડ્યા, જતાયું નહીં ઘેર—જે ને ૦ ૧૮.
 હાંવાં શીશુ પાળતી શી શોભા યઈ, ઘોડી સરખી હું કેહાય;
 ઠાઠો ચાલ્યો તે નાક છેદાઈ ગયું અધે પીઠી મુખે મેરા —જે ને ૦ ૧૯.
 નગારાં ને નીરાંન અંતાડ્યાં, મુખે પડી ગયા શોરા;
 સહુકો સમસાનીયા સરખા સનમન્યા, જાણી મુખે દમઘોષ—જે ૦ ૨૦.
 જરાસંઘે ત્યાંહાં આસવાસના કરી, હું પાણુ હાર્યો સતરવાર;
 તોહ મેં કાંઈ દુઃખરે નોતું ધાર્યું, એહેવો ધારવો વિચાર—જે ને ૦ ૨૧.
 અરે હાવાં દ્વારામતી પ્રભુ પાછેચ્યા, સેન્યાસહીત બળરામ;
 સામા ઉચ્ચરોન આપ્યા સોભાભંસ્યા, મધરાવ્યા નિજ ધામ—જે ને ૦ ૨૨.
 જોશી તેડાજી ૧ શ્રી વાસુદેવજી, લગ્ન લીધું શુભ સાર;
 લખી રજા મરવેને કંકોતરી, તેડીયાં તેણીવાર—જે ને ૦ ૨૩

મોહોટો મંડપ રચ્યોરે સોહામણે, વાળાં વાળે અપાર ;
 મંગળ ગાન કરે સરવે માનની, થઈ રહ્યો યેધકાર.—જે જે ૦ ૨૪
 વરકન્યાને પીઠી ચોળાયછે, ગાત્રજદેવ્યા પુખ્તય ;
 વૃદ્ધાદ કીધુંછે વાસુદેવજી, દેવકી હરખ ન માય.—જે જે ૦ ૨૫
 વરવહુને મંડપમાં પધરાવીયાં, વિપ્ર કરે વેદ ગાન ;
 કોઈ એક કન્યાનાં માત પિતા, થયાં તેણી દીધું કન્યાદાન.—જે જે ૦ ૨૬
 હસ્તમેધાપ થયોને મંગળ ફેરા ફર્યાં, કીધા સર્વ પ્રકાર ;
 લાડકોડ રીતેભાતે શ્રી હરી, આરોગ્યાછે કંસાર.—જે જે ૦ ૨૭
 સહુને કંનસાર ભોજન કરાવ્યાં, સંતોષ્યા સહુ જન ;
 એહેન ભાણુજ પુખ્તને પોખ્યાં, હરખ્યું સહુકાનું મન.—જે જે ૦ ૨૮
 કુંળની રીતે છોડ્યા પછી દોરડા, આનંદવરત્યા અપાર ;
 રાણી રૂકમાણી યરણ્યાં શ્રીકૃષ્ણને, યધ રહ્યો જેજકાર.—જે જે ૦ ૨૯
 કવિજનને કૃપા કરી શ્રી હરી, કીધા કુખ સહુ ભંગ ;
 અંગસહિત આપી પ્રેમ લક્ષણા, ભક્તી નિત સતસંગ.—જે જે ૦ ૩૦
 ગુર્જરદેશમાં શ્રી નર્મદાજી તર, ચંદીપુર ચાઈ ગામ ;
 ત્યાંહાં શ્રી રોષણાઈ પ્રભુ વસે, ત્યાંહાં કવિના વિગામ.—જે જે ૦ ૩૧
 સાતિ વિપ્ર નાગર રે સાહોદરો, ભટ દ્યારાંકર નામ ;
 વૈષ્ણવ વલ્લભી શ્રી ગુર પ્રતાપથી, ગાયા ગુણ ધનશ્યામ.—જે જે ૦ ૩૨
 ત્રણ મીઠે શ્રી રૂકમાણી કંઠ્યું, એકસો પંદર પદ સાર ;
 શ્રી ભાગવત અનુસારે સંક્ષેપે કહ્યું, જે મહીમા હેનો અપાર.—જે જે ૦ ૩૩
 જે કા ગાએ શિષ્યે ને સાંભળે, પુરે મનવાંછિત કામ ;
 પ્રેમે પાઠ કરતાં મળે શ્રી હરી, એમ કહે દ્યારામ.—જે જે ૦ ૩૪
 વલણ.

દ્યારાંકર કહે કથારે, સુંદર સાર ચરીત ;

શ્રવણથી સુખ હોય સહુને, પતિત થાય પવીત્ર ;

કરતા હરતા શ્રી મહા પ્રભુરે, હુતો કહેવાય માત્ર ;

સુગુણો ભણુજો ભાગ્યધરીને, થારો સહુ સુખપાત્ર. ૨. મીઠાં. ૩.

(૨)

સત્યભામા વિવાહ.

ચોપાઈ.

પ્રથમે પ્રગુચું શ્રી ગુરના પાય, સમરૂં શ્રી ગોવરધન શય ;

કૃપા કરો ભણી નીજ દાસ, મુજ રૂઢિયામાં પુરો વાસ. ૧.

શુભ મતિ દ્યો જન મુચ્ચ ગાય, શ્રી સત્ત્વભાખાનો વિવાહ;
 શ્રી ગદભાગવત ભક્ત્યુ રે આનંદ, જેમાં રસનિધી રસમહાધ. ૧.
 તેના છપ્પનસો અધ્યાય, શ્રી મતા મણીનો મહિમાય;
 તેમાં હરિ સતભામા ભજ, મુચ્ચતાં યાવ સદ્ગુનું મન મજ. ૩.
 મુકલ કહે રાભણ રાજનં, તે પુજને કહું યધ પરમનં;
 સોળ સહસ્ત્ર અષ્ટ પરદયા નાધ, કથકુ પોળા નથી કીધા હાય. ૪.
 કથકુ છળ બળ કહિં ચોરી કરી, રીત રાહીત ઘાં પરદયા શ્રી હરી;
 એ વિહિવામાં એક બીજો ધરો, તે બાંજુવતી પરણી ભાવરો. ૫.
 શ્રી દ્વારામતી નયમોઝાર, હૃદયસેન શુભ મતિ નૃપ સાર;
 વસે જાલવ ત્યાં છપ્પન કોડ, નહિ જુગમાં કા તેની જોડ. ૬.
 જાલવ એક સત્રાજીત નામ, કન્યા સતભામા તેને ધામ;
 પ્રતાકર તેહના ઇછરેવ, કરે સત્રાજીત તેની સેવ. ૭.
 પ્રતાંત થયો કરી કશણા ધણી, મુજને આપ્યો શ્રી માંતક મણી;
 દિવ્યમાન તેજસ્વી અપાર, કનક ઝરે નીત ચોતીરા બાર. ૮.
 નીત પ્રત્યે પુજન તેનું કરે, બહાર જાય તો કંઠે ધરે;
 એક દિવસે કંઠે ધરી મણી, સત્રાજીત આંચો સભા બણી. ૯.
 દુરથકી દેખી સહુ જન, યથા ચકીત પાતાને મનં;
 કાંતિ જોઈ ધણો કરિયો વિચાર, સુર્ય આવેછે સભામોઝાર ૧૦.
 કંઠણુ કહે દિનકર નવ હોય, હરી સત્રાજીત જાલવ સોય;
 બાણ કર્યું રાજને સહુ, આવેછે રવી તેજસ્વી બહુ. ૧૧.
 એવું કહેતામાં આવ્યા ત્યાંહ, રાજ્યસભા રાજેછે જ્યાંહ;
 આસન આપ્યું આદર કરી, ક્ષાણુ એક પછી બોલ્યા શ્રીહરી. ૧૨.
 મુજો સત્રાજીત માહારી વાત, જેથી જસ વાષે વીક્ષાત;
 સુર્યભકતી તમે કરી ધણી, મોકું બાગ્ય પામ્યા આ મણી. ૧૩.
 હવે એ જોડ ભુપને ધરો, કહું હમારૂં જો તમે કરો;
 મણી શોભે એ રાજદ્વાર, આપણને સેવાનો અધિકાર. ૧૪.
 એવું વચન બોલ્યા જુગદીશ, મુજો સત્રાજીતને ચડી રીશ;
 ગર્વે ભર્યું કહું એક વચન, મુચ્ચતાં સભાસહીત રાજનં. ૧૫.
 મણી માંગ્યો મું સભાજ પરદરી, સુરજ સેવ્યા છે મેં અમ કરી;
 એવું કહિં આંચો નીક ધામ, મણી પધસાંચો પુજને ધામ. ૧૬.

વલણ.

પુજા ધામ પધરાવિયો, મણી શ્રીમાંતક જેનું નામરે;
 પૂછી આગળ કયા સ્થાન થયું, તે કહે જન પારામરે. ૧૭.

સુકદેવ વાણી ઓચચ્ચા, સાંભળ પરીક્ષત રાય;
એ જાંબુવતી રી રીતે પરણ્યાં, તેના કહું મહિમાય. ૧.
ભ્રાત સત્રાજીતનો, તેનું પ્રસન્ન એવું નામ;
વન ગયો મણી ધરી કંઠ, તુરી મૃગયા રમવા કામ. ૨.

રાગ ઘાળ.

રમતાં સિંહ મળ્યો એક વાઠેરે, અધસહિત હણ્યો મણીમાઠેરે;
મણી સિંહ લઈ ત્યાંથી ચાલ્યોરે, તેને જાંબુવાને આવી ઝાલ્યોરે. ૧.
રીંછરાને હાણ્યો સિંહ ધામેરે, મણી લેધ ગયો નીજ ધામેરે
કન્યા જાંબુવતી હતી ધરમારે, આખો રમવા મણી તેના કરમારે. ૨.
એકઠા રહી એણે ધામેરે, કહ્યું નિપજ્યુ ને એને ધામેરે;
ધેર આંચો નહોં જ્યારે ભાતરે, સત્રાજીતે જિરાડી વાતરે. ૩.
મરાંચો કૃણિ માહારો ભાધરે, મણી લીધો એવા અન્યાધરે;
એવું કલંક ચોડું જુડું હરિનેરે, શહુકો વાત કરે ફરીફરીનેરે. ૪.
કૃણુ કહે સાંભળો સહુ જનરે, નિશ્ચે કરિયે ચાલો સહુ વનરે,
સરવે ચાલ્યા જોતા તુરીચણુરે, આગળ દીઠા પામ્યા એહુ મળુરે. ૫.
ડાંખ દીસે વ્યાધના અંગેરે, દાખ્યા કૃણુ હુતા ને કો સંગેરે;
ત્યાંથી ચાલ્યા વ્યાધપદ પુછેરે, વ્યાધ પ્રાણુરહીત પડ્યો દુછેરે. ૬.
ત્યાંથી રીંછનાં પગલાં દીઠારે, તે તો જિરીની ગુફામાં પેઠારે;
ત્યાંથી અમડ્યા સરવે ભય પામીરે, પેઠા કંઠરામાં અંતરજામીરે. ૭.
જાંબુવતીને દીધું દરશનરે, મણી લેતાં કીધું રૂદનરે;
એટલે જાંબુવાને આંચો ધાધરે, જુદા કીધું સંગે જુદાધરે. ૮.
મુષ્ટિ પ્રાહરે પઢ્યા એહુ બળિયારે, સત્તાવિસ દીવશ વીતી વળિયારે;
જાંબુવાને થયો ગતી ભંગરે, હરિને પ્રહારે ચુરાગુ થયું અંગેરે. ૯.
સાંભરયું વચન કહેયું રઘુનાથેરે, કૃણુ થઈ વહીયું તુજ સાથેરે;
તે સાંભરી લજ્જા મન પામ્યુરે, કીધું સ્તવન ચરણુ રીર નામ્યુરે. ૧૦.
જ્ઞાની પામ્યા ઘણા થયો અન્યારે, મોટે પરણાવી પોતાની કન્યારે;
જાંબુવતિ કરે હરિકર થાપ્યોરે, સસરે મણી પેહરામણીમાં આપ્યોરે. ૧૧.
સજોડ આલ્યા રયામ સદનરે, જોધ હરખ પામ્યા સહુ જનરે;
સત્રાજીત સભામાં તેડી લીધોરે, જોતાં સર્વ મણી કરે દીધોરે. ૧૨.

જીતી વાત તે સરવે જાણીરે, રાજામાંથી ઉઠ્યો લજ્જા પાંખીરે ;
ખરતાનો આઠ્યો પોતાને ઘેરે, કીધું સમર્થ સાથે વેરે. ૧૨.

વલણ.

સમર્થ સાથે વેર કીધું ને, કરવો કાણુ ઉપાયરે ;
પ્રભુ જોરા મુંડી પ્રસન્ન મુજ પર, કાણુ રીતે યાયરે. ૧૪.
જો સમર્થ જોકું સાંકડો તો, જાય મનનું ઝરે ;
મુત્રી પરાણુનું પ્રેમથી તો, જામાત્ર આવે ઘેરે. ૧૫.

શગ ધનાતરી.

સજતા શુદ્ધ તે વાણુ એમ યોગ્યા, સાંભળ પરીક્ષત પુત્રપત્રીનું. ૧
સત્યભાગાનો વિદિવાહ મળ્યો માધવ સાથે, સુંદર કંકુ તે વુજને ચરીત્રી. ૨
મેહલાં કૃતવર્મા અકૂર સતધન્યા-ત્રણેને દીધી હતી વિહિવાની આશી. ૩
સત્રાણતે પોતાને મન નિર્યે કરીને, ઘેર તેડાવ્યા મહા મુનીજનની. ૪
પધારો મુની કુંકુમ ક્યોલે ભરીને, વસુદેવડેરે ભુવનની. ૫
કરજો તિલકને કહેજો શ્રીકૃષ્ણને સુખેથી, મુખે સતમામા અરપી ઉદ્ધાસમાં. ૬
વસુદેવને કહેજો ઘેર જણેરા એસાડે, કરે લજ્જાસભધ એક માસમાં. ૭
એવું સાંભળી રૂપી રૂપીયાત, થયા ને, વસુદેવને મંદિર આવીયા. ૮
વરને વિશ્વક કરી સમાચાર કહેજો ને, સત્રાણત વેહેવાધ્યે કાણવિયા. ૯
વસુદેવની હરખ્યા મુશી દેવકીની હરખ્યા, અપરમાતા આનંદ સરવ અતિથાયી. ૧૦
હરખ્યા ઉગ્રસેત સાથ સ્વજનન સકળ, સાંભળી લજ્જા હરીતયુ. ૧૧
સરવે ટોળે મળી રજિયાત યધ આઠ્યું, સત્રાણત વેહેવાધ્યું હજિમળી. ૧૨
જળકપ્પર મેહલી સરવે સર્કરા વેહ્યી, નય દ્વારકાં પામ્યું રૂપી. ૧૩
જળનંદ સુભએરાડ્યા મંદિર મુકુરત કીધું, ઠાર ઠાર લખી કંકોતરી. ૧૪
અષ્ટમાસિદ્ધ નવેનિદ્ધ આવીને ખેડાં, સમો જાણીને સેવવા શ્રી હરી. ૧૫
વિશ્વકર્મા આવ્યારે સર્વે સાલવી સાથે, ચિત્ર વિચિત્રતા મંડપરથી. ૧૬
પ્રભુને પીડી ચોળવા મંદિર માનુની જાય, લાવે શાડકાલાડુ સ્વજનની. ૧૭
જેહવે વાહાલો ખીરાજે તેહવાં રોબે સતભામા, રોબાસમોપડખને ભુવનની. ૧૮
આવ્યાં લજ્જા કુંકાને સહુકો નોતર આવી, સહુકાને જોતારા આપિયા. ૧૯
જેહને જમ જોધયે તેમ તેહને રીતે યોગ્યે, એવા અધીકાર સેવકને સાંપિયા. ૨૦

આપ્યા પાંચે પાંડવ કુટુંબ સરવે સજોડે, દેશદેશના ભુપતી આવિયાં. ૨૧
 આપ્યાં શીત પાર્વતીજી ગંગાસહીત, સાવિત્રી સચીધંદ્ર સંગે લાવિયાં. ૨૨
 આપ્યા નારદ સારદ સનકાદીક મુન્ય, ધર્મે વરૂણ સુર્ય ને ચંદ્રજી. ૨૩
 આપ્યા નવકુળનાગ ને અષ્ટકુળપર્વત, આપ્યા શિશ્ય સહસ્રમુતીદ્રજી. ૨૪
 આપ્યા દ્રુવ પ્રહ્લાદ નવયોગી વિભીષણ, બળિ વિદુર સુદામા સુકદેવજી. ૨૫
 આપ્યા સાગર સલીતા ને યક્ષ કિન્નર, ગાંધર્વ આસંસાપે કરવા સેવજી. ૨૬
 અંજ વંજ કમંજ કોકટ માધવ માર, મચ્છ કુંતલ વેરાટ સુરસજી. ૨૭
 ઇલાદીક દેશના આપ્યા સરવે નરેસ, ભાણી રાંખી સેવકનો સખખજી. ૨૮
 આપ્યાં સ્વર્ગ મૃત્યુપાતાળનાં ને પ્રાણી, જે કાંઈ હુતાં સ્વર્ગ ન હરીદાસજી, ૨૯
 સામેલા યદ્ય સહુકો આવિયાં, વસુદેવજીકરે અપાંસજી. ૩૦
 મણી સુપર્ણમય શોભે આભાણુ અંગે, સહુકો દીસતા ઝાકઝમાળજી. ૩૧
 સહુકો સાય યદ્ય સુખમાં વિહીવા મ્હાલેછે, વૃદ્ધ યૌવન ને વળિ બાળજી. ૩૨
 શુભ માંસ દિવસ શુભ વાર નક્ષત્ર યોગ પુરણ, ગૃહ નક્ષત્ર સારજી. ૩૩
 લાભ ધડિયાલાં લગભ પત્રીલઈ આપ્યાં, વિપ્ર વસુદેવજીકરે દ્વારજી. ૩૪
 પ્રેમે પગરણ માંડ્યાં ગોત્રદેવ્યા બેગાડ્યાં, વૃદ્ધાદ કીધું વસુદેવજી. ૩૫
 ગૃહ સાતિક કીધું વાડવ વેદમંત્રેથી, આસીરવચન ભાણીને તતખેવજી. ૩૬
 સર્વ ભજને દહાડે કારજ કરવું તે કીધું, એટલે વરઘોડાની વેળા યદ્યજી. ૩૭
 ખાન પાન કરીને જાન સજ યદ્યજી, સર્વે શોભા ન બંધ મુખે કહીજી. ૩૮

વલણ.

મુખ શોભા કયમ વરણવું, રચના રચીછે અપારરે;
 જન યયો કહે ગુરુકૃપાથી, કાંઈએકે કંડે ઉચ્ચારરે. ૩૯.

ઘોળ.

વળતા સુકદેવ વાણી એમ ઓચરે, સાંભળ પરીક્ષત ભુપ;
 ભદ્રવતીની જાનમારે શોભા વધી છે અતીરે અનુપ;

વરઘોડો દ્વારકેશનો,

ભુઓ ભુઓરે જગતના લોક,

વેલવ વિઠ્ઠલેશનો ૧.

પાને ઘાલી જર રાયનેરે, ચોળી કરાણું સ્નાન;

અંગવસ્ત્ર કરી પીતાપર પહેણું, કરે માનુની મંગળ ગાન;

વરઘોડો દ્વારકેશનો,

જુઓ જુઓરે જગતના લોક,

વૈભવ વિદ્યુલેશનો. ૧.

કંઠ પીરાળે સુવર્ણ સાંકળી, મોટી મુકતાફળની માળ રે;

હરીને હરતે કનકકંઠ સાંકળારે, કટી એખળા શોભે વિશાળ;

વરઘોડો દ્વારકેશનો,

જુઓ જુઓરે જગતના લોક,

વૈભવ વિદ્યુલેશનો. ૩.

કાતે કુંડળ શોભે વાફ વેળિયું, કસર અરચ્યા કીધી છે સાર;

હરિને ભુજે બાજુમધ એરખારે, ચરણે નેપુરનો ઝગુદાર;

વરઘોડો દ્વારકેશનો,

જુઓ જુઓરે જગતના લોક,

વૈભવ વિદ્યુલેશનો. ૪.

નખ શીખ આમ્રણ પેહરિયાં, જાપર ઝોઢી અનોપમ સાલ;

પુપ વાળીને આંછ આંખડીરે, કાળજી ટપક કીધું છે ગાલ;

વરઘોડો દ્વારકેશનો,

જુઓ જુઓરે જગતના લોક,

વૈભવ વિદ્યુલેશનો. ૫.

મીઠળ બાંધ્યું કર દક્ષણિરે, ગોત્રજને લગાડ્યા પાય;

માન મુદ્રા શીફળયકીરે, પોસ ભરાવી બદવરાય;

વરઘોડો દ્વારકેશનો,

જુઓ જુઓરે જગતના લોક,

વૈભવ વિદ્યુલેશનો. ૬.

પુ.પમાળા ગમરાં એરખાં, ચાફ મોજડી પેહેરી એ ચર્ણ;

પેહેતી સંજોડે લુણ વળાવે, અશ્વે ચઢી આવે અશરણશર્ણ;

વરઘોડો દ્વારકેશનો,

જુઓ જુઓરે જગતના લોક,

વૈભવ વિદ્યુલેશનો. ૭.

લગામ ગૃહી કુંતાલ રહારે, વીરે મનાબુ મન;

મોહિડ બાંધ્યા છે માતાદેવકરિ, રમાણ દીવા ગૃહો યદ્ય પરશન;

વરઘોડો દ્વારકેશનો,

જુઓ જુઓ રે જગતના લોક,

વૈભવ વિદુલેશનો. ૮.

ચાલે શરવે ચતુરાઈધરિ, ચરની સાથે સાળેલાની હરિ;

હરતી ઘોડા રથ પાલખી, આગળ ભુખલી ચાલે અપાર;

વરઘોડો દ્વારકેશનો,

જુઓ જુઓ રે જગતના લોક,

વૈભવ વિદુલેશનો. ૯.

પોત પોતાના પતાવથી ચાલે, સરવેકે જેમ જેનું મન;

શીવ બ્રહ્માદીકે આદ્યા હળીમળીરે, ખેરી ચોદીને પ્રસન્ન વદન;

વરઘોડો દ્વારકેશનો,

જુઓ જુઓ રે જગતના લોક,

વૈભવ વિદુલેશનો. ૧૦

કાતલ અથ અજ ચાલે ધણી, અળગા રે ચાલે અસવાર,

મંગળ ગાય પુઠે માનનીરે, નહિં પાયદળ જનનો પાર;

વરઘોડો દ્વારકેશનો,

જુઓ જુઓ રે જગતના લોક,

વૈભવ વિદુલેશનો. ૧૧

મુણીજન ગાત કરે ધણું, કરે અખેરા વળિ નૃત્ય,

પાછું વાળે વિધવિધ તણું રે, જાડે નાળત-ગડગડે અલ્ય;

વરઘોડો દ્વારકેશનો,

જુઓ જુઓ રે જગતના લોક,

વૈભવ વિદુલેશનો. ૧૨

આતસખાજી ઉડે ધણી, દ્વન્ધ પતાકા વિશાળ,

પ્રગટ કીધીછે કાટી દીપીકારે, સૌકો દીસતાં ઝાકઝમાળ;

વરઘોડો દ્વારકેશનો,

જુઓ જુઓ રે જગતના લોક,

વૈભવ વિદુલેશનો. ૧૩

ત્રિલોક સુંદર નાથને શોભાસહિત, જુએ સહુ લોક,

ચકિત થયુંછે સહુકો દેખતારે, જ્યાં ત્યાંહાં ઉભાછે ચોકાચોક;

વરઘોડો દ્વારકેશનો,

જુઓ જુઓ રે જગતના લોક,

વૈભવ વિદુલેશનો. ૧૪

વાળતે ગાળતે ગ્યાનીના, સહુકે જાનીવાસાને ઝમ,

મામે ઉતાચ્છા કંડે લખરે, તરઘોડયી સુદરસ્યામ;

વરઘોડો દ્વારકેરાનો,

જુઓ જુઓ રે જગનના લોક,

દેખત વિઠ્ઠલેરાનો. ૧૫

વલણ,

સુદરસ્યામ પધરાન્યા, ખેસાડયા શુભ આસનરે,

વરરાજાને વાંટીને, ખેડું સરવ સજનરે. ૧૬

દાળ.

કદેવ કહે સુણે પરીક્ષતરાય, દેવજે લઈ દારા કન્યાને ઘેર ભય;

જે આપીરે વળી ગાંત ગાતી નારી, કન્યાતી માયે કરી કચુવાની તૈયારી. ૧.

જતે વાળતે આપ્યારે જાનીવાસે, મોડ મેલેલ્યો તે લાડકડી ભાસે;

વરસે કચુવા વરરાજાની સાળીછપ્રીતે, જમો જમેરે જમખંડા ગોરીઆય ગીતે. ૨.

મારોગી ઉઠ્યા તે કચુઓ સારંગપાણી, વરરાજા આવી માંડવે સમોળાણી;

વરરાજાને પોખ્યા લાડકડીની માતે, ઝુસર મુસળ ત્રાક રવાઈ રતિ ભાતે. ૩.

ડી પીડી શરિયા સંપુટ વાલુ ઝડાકે, સામુચે તાણકું ચુક કૃષ્ણનું નાકે;

તે પ્રીતે પ્રભુ માહરામાં આપ્યા, સુદર રાઝવ જોઈ સંડુને મન ભાવ્યા. ૪.

હોટો મડપ રઝયો ખડુ સહુ મુખ પાંગી, અલભુત રચના રચોછે નહીં કંઈ ખામી;

ફંદર વાણંત વાળે યાપ ચેકાર, ગંગાઆર્ય આદે કરે વેલેચ્યાર. ૫.

વણતી કન્યાને રાણગાર સખાવ્યા, મીલળ ખાંધી ગોવજાને પ્રણામ કરાવ્યા;

પહેરામાં મામાછમે પધરાવીરે કન્યા, દૃષ્ટુ કંથ સંગે ખેડા ભાવગધન્યા. ૬.

પું વખાણું વદન સતભામાનું રૂપ, હાપમા દેવા નહીં એલેલી અનુપ;

ગ્રીટી વિચતણું એ સુદરતાનું પાન, ચંપક વરણું છે તંત્ર જાણિ કુંદનગાન. ૭.

ખતી વેણુ લાંબીછે સચિ કણ કાળી, વાસુડી આદી અણીધર નાખું રે વાળી;

તે સુ ગોકણે આર ધુવરડી રે ધમક, મોહખામે મોઢા મુતીવર મન ચમકે. ૮.

પીશ ફુલ સેથા મધ્યે સિદુર શોભે, દામણી મોલેણું, બાલેમુ મન લોભે

ચાંકી ભૂકૂટી ધનુષાકાર મોલિયે, આણીયાળાં લોચન હરિનું મન મોલિયે. ૯.

મેલતી ચંચળતા ખજા ગીતયો ઝાણ, નેત્ર નિરખીને કમળ કુરંગ રહ્યાં લાણ

તાસીકા શુક ચંચુ સરખી રસાળી, તેપર શોભે મુક્તા ભરી ને જગમગ વાળી. ૧૦.

જુગલ અણે ઝાલ મણિનીરે ચળકે, તેની ઉપર ઝુમે પાંતડીઓ ઝળકે.

મુખકું જાણે શરદ પુનમનો ચંદ્ર, અધર ઉપર મોહોગું તે માન્ય દેવેંદ્ર. ૧૧.
 ચિંતુકં ત્રાણુડે ચિત ચળે મુનીરાય, મંદ હાસ્ય કરે મોઢા યોગી લોભાય;
 રાતે રંગે રાજે ડાડમ ખોજસા દંત, તુસી તનમનીયું ચાર ચોરે ચંત. ૧૨.
 ચંપકળી ચીણુમાળા અરિ શોભા, દળિયા, મુક્તમાળાઓપે ઉર સોના સાંકળિયાં;
 નાંજુક હસ્તમાં રોળે મુવણું મઢ્યો ચુકો, મણુગટ જનને ખમ્મેઢે દીસે કર રૂકો. ૧૩.
 કંકણુ ચુડી કનક વાંકાં વાંકડ વેલાં, હેમમાહે તે આભણુ અતિ શોભેલાં;
 કેસરીના સરખી કન્યાનીરે કંટી, કંટી મેખળા શોભે હીરાનીરે જટી. ૧૪.
 આણુવટ વિધુવા તો ચારે ઠમકે, નેપુર ફેરી ધચુંમલ ધુમરી ધમકે;
 પગની પાની મુખી પેહેચ્છું પાનેતર સાર, ભગની લુણુ ઝોવાલે સોભા સહુ ચાર. ૧૫.
 અંગોઅંગ મધુરતાનો પાર નથીરે, નંકેહે કાઢ નખ શીખ શોભા કથીરે;
 કવી કેહે શું કહું મુજમાં મતી થોડી, સનભામા શ્રીકૃષ્ણ ભલે મળી જોડી. ૧૬.

વલણ.

જોડ ભાવે ભકતને વળિ, સહુકો દે આશીશરે;
 ચિરંજિવ સદા સુખી રહે રે, સજોડે જીગદીશરે. ૧૭.

ધોળ.

.શુકલ કેહે-શુણુ રાયરે, લગન શી રીતે થાયરે,
 દુધે ઘોયા પાય, બે વંર કન્યા તણારે. ૧.
 ફરરિત વાચન કીધુરે, અંતરપટ દીધુરે,
 સરવે કારજ સીધું, કાંઈ ન રહી મંણારે. ૨.
 મંગલગાનજ ગાતાંરે, મંગળાષ્ટક અણુતાંરે;
 લગન ધટી ત્યાં ઝુભ, હસ્ત મેળાપ થયારે. ૩.
 પીતા સત્રાણુતેરે, વેદ શાસ્ત્રની રીતેરે;
 કન્યાદાન દીધું, તન તાપ ગયારે. ૪,
 અંતર પટ પાછું લીધુરે, નેત્રે કાજળ કીધુરે;
 પાલવ ગાંઠણુ કીધું, કાળી કંઠી ધરી રે. ૫.
 તંબોળ ચખણુ કરિયારે, મંગળ ફેરા ફરિયારે;
 સરવે કારજ સરિયાં, વર પામ્યા હરીરે. ૬.
 ઊઠ્યા બેઠુ પરણી રે, શોભા ન ભય વરણીરે;
 કોણુ જન્મની કરણી તે, આવી ફળી રે. ૭.
 ચાર ચતુરા ખોલાવીરે, હરખ ધરીને આવીરે;
 જીગતે જોડું વધાવીને, પાછી ફરી રે. ૮.

પેઠાં મંદિર મહિરે, નગિયાં ગોત્રજ બહિરે;
 હૃદ હુતા તે સહુ નીરખી, ન દુઃખ પામિયારે. ૯.
 વર કન્યા સજોડે સહુ રે, જનનીવાસે બાવ્યા રે;
 વામાએ વધાવ્યાં લાકડી, પીઠિર પોત્યા રે. ૧૦.
 વેહેવાણુ વેહેવાણો મળી રે, હળિ મળી સોઢેણાં લીધા રે;
 કંકુએ પીટ્યાં ક્યોળ, વીનોદયુ રે. ૧૧.

ત્રાગ્ય દિવસ મન બાવ્યા રે, ભેજન કરાવ્યારે;
 જે કો જનઅવાસ હતરે, પ્રમોદયુ રે. ૧૨.
 મુહુર્ત જોધ શુભ સાર રે, વર કન્યા ભુજો કંસાર રે;
 હરખ ત્યાંહાં થયો, અપાર છે રે. ૧૩.

પીરસે સાસુજી રે, સતભામા કરે રે;
 કો જિયો લધ, કંથને જમાડે છે રે. ૧૪.
 હરી હઠ કરી પાછી લધને, આરોગ્યા પ્રભુ રે;
 હરી જમાડે હરી વદની રે, જન્મે નહીં હઠ લધ જોઈ;
 ચોણુ આરીસો લોધ, આરોગ્યા રે. ૧૫.

પરસ્પર પીકે છાંટે રે, રંગ રાતો ચોળ રે;
 ખીતાંપર પાનેતર બધે, રંગે ભીના રે;
 બધે રૂપે, સર્વોપરી રે. ૧૬.

સજ્જન સરવે હરખ્યા રે, તેહ સમે કો નિરખ્યા રે;
 ધન બાયગ તેહયુ રે. ૧૭.

કાકા મામા કોઈ મામી, ચાત્રો સહુ કાઈ કરતાં રે;
 કર મુદ્રાએ ધરતાં, બેઠુને કન્યા રીતે રે. ૧૮.

ભગતીતા નહોયે રે, કાકા મામા સોયે રે;
 મળ્યા વિવેક જોધ, વાસુદેવ સત્રાજીતે રે. ૧૯.

વસણ.

સત્રાજીત વાસુદેવ પ્રત્યે, યોદ્યા તિતય વચન રે;
 ગૌરવભોજનનું નિમત્રણ છે, સર્વ સહિત સ્વજન રે. ૨૦.
 હેલું સુણી વાસુદેવ વદીયા, ઘણી રૂડી વાત રે;
 તમો સિદ્ધ કરો મન મનોરથ, જસ, વાધે વિક્ષાત રે. ૨૧.

ધોળ.

સદન સત્રાજીતો સોહેલોરે, શુભગ ગૌરવ નોતર ધેર;
 વિનય વિવેક કાહવ્યુ વાસુદેવને, આજ કરજો હસ જાપર મેહર, સદનસત્રા. ટેક
 આવ શ્રી કૃષ્ણ સહોદર સાયમુરે, સરખા સુકુદ કંકુપ પરીતાર,

- પ્રાણાણા પાડોશી સ્નેહી સંગે લાવજોરે, રાખંધી આહારાવે બહેવાર. સદન. ૧.
- એ શહુ રામેત સુખેથી પધારવુરે, પાવન કરવા માહાકું ધામ;
- વિપ્રસાયે આમંત્રણુ એમ કહ્યવિધુરે, બહેવાધયે કરીને પરણામ. સદન. ૨.
- વાજતે ગાજતે વાસુદેવ સંચસ્યારે, પ્રભુઆવે લઈ સહુરાથ;
- આદરસંહીત ઊડી આસન આપીયારે, સત્રાજીને જોડી જીગ હાથ, સદન. ૩.
- ભોજન અર્થેતાંતાં જળ સર્વનરે, સમોવડ જીભાં સરખાં નીર;
- અંગે કુદેલ પરીકરકરકરે, ત્યાંહાં પ્રથમતો આ જન્દુતીર, સદન. ૪.
- કરી અંગવત્ર અનુપમ અંગમારે, પીતીખર પેહેરી જાભા મોરાર;
- કેસરી લીલક કીધાં બાળે શોભતારે, છબીજીપર જાગ બલીહાર. સદન. ૫.
- એજ રીતે કસ્યાં જાતસહુ જાતનેરે, બેઠા પંગતે શોભા અપાર,
- વરનું સુખારાન મધ્ય માંડણું હારમારે, ખીજાં રાજા વાસુદેવ કુમાર. સદન. ૬.
- આસપાસ બેઠી જાન જાદવતાણીરે, ખીરાજ્યા વચમાં વાદવે દ્ર;
- તે સમે શ્રીકૃષ્ણ એ વિષે શોભીયારે, જેમતારામંડળ મધ્યે ચંદ્ર. સદન. ૭.
- નખ શીખ આભણું હરી આપે સર્વનેરે, શોભા શી કહું છે તહીં પાર;
- ઉત્સેનાદીક સર્વ બેઠું સુખમારે, વિવેક જોને જ્યમ અધિકાર. સદન. ૮.
- તેજ રીતે બેઠું મંડળ મોહેલતાણુરે, વચ્ચે ભુપાણુ આક્રમણ,
- સાથરં યદને ભોજનને બેઠું સહુરે, આ પુરંપ વૃક્ષ યોવન જાળ. સદન. ૯.
- ચોકી આરં એક શ્રીવરાજનેરે, પ્રીતે મુક્યાછે. પ્રેસણહાર,
- કનકની થાળમાહે મણી જડીરે, તેહની સંગે વાડકા બે ચાર. સદન. ૧૦.
- થાળમાં જડીત વાડકી કંચન તણીરે, ચારેમેર ચમચાછે ચાર;
- જોમલીજળ ભચ્ચું પાત્ર સોહામાણુરે, પાસે મુક્યછે દેવ મોરાર. સદન. ૧૧.
- એમ સંધે કટોરાને યાજિયારે, જ્યાંહાં જોઈએ ત્યાં હેમનું હેમ,
- ખીરશાણુ ચાલ્યુ હાંતાં શાકે માકનુરે, કંઈએક વરાણુ તે ધરિ પ્રેમ. સદન. ૧૨.
- પ્રથમ પરવળ ગજકાને તુરીયારે, કરેલાં કટોરાને વંતાક,
- વાહાલોળ પાપડી લીલવા તમતમારે, આંખવાનું અનોપમ શાક. સદન. ૧૩.
- સકરકોહોળામાં સીંધ ગવારનીરે, ચીબડાને ચોળી ભલીસાર,
- કાચાં કેળાં ખીલીફળને ભીંડા ભવારે, દુધીયાં તળ્યાં દેઈ વધાર. સદન. ૧૪.
- ત્રેથી તાંદળજાની ભાજી ભલી ખતીરે, સુત્રા લુણીનો સ્વાદ અપાર,
- હિંગ હળધર મરી મેહલી તળ્યારે, કાંઈ એક શાકમાં તુપછે સાર. સદન. ૧૫.
- પંડોળાં ખીરશ્યાં ભુર કોણું કોચવારે, ખાટું કીધુંછે વડીઓનું શાક,
- ભરત વધાચું મશાલો ભેળી કરીજે, તીખાં રાવતાં તો ટાળે ધાક. સદન. ૧૬.
- વાલ વઢાણા ચોળા હિંગ તેલમારે, કીધાં ભજિયા ભોજન અનેક,

ગેલી મેળવાણી કરી સુંદર આ ભક્ષે, ગાથ ચઢાણીમાં ગાંત ત્રિવેક. સદન ૧૭

વેસણ મેલેલી તળ્યાં પત્રવેલીયારે, તીંખાં તાતાં તમતમાં સાર,

દાળ સાણગના અંકુર અનુપછેરે, પશુ ખાટી તીખી કોઈ ખાર. સદન ૧૮

ઉમ્મળ પાપડ ખીરમાં સોદામણારે, બાણિ પુનમ ચંદ્રઆકાર,

લાલ ગળકમી કોઢીમગ કાચલી રે, યુ યુ કહું વિધિ કોધી અપાર. સદન ૧૯

ગાળકરતિ કાકડેરાં કરમદારે, ગરગળને રાધનીયારી ચાર,

મેળીયાં લાખુ પીળા ખાસાં ખારીયારે, હળપર આદુ ખીલી ખીલચાર, સદ. ૨૦

ખાળાં છે તાળાં જલેની લોહયે વતરે, ગળ્યાં ઘેભર છે ભલાં સ્વાદ,

ખોદન ચોદકછે મોતીચુરનારે, સેવેયાનો કોણ કહે સ્વાદ. સદન ૨૧

લાખણસાધ લાક ખુરમા ખરા રે, દીક દહીયરાં પામીયે રીઝ,

મગજ ધસાં દલ મગળ મેહેલીયાં રે, ગાડ ચાક ચારેણીનાં ખીજ સદન ૨૨

ખટમડા ખાસાં કેસરિયાં ખાખર ખન્યારે, ઉર રેડયાં ગળોપમ ધ્રાત,

સખડી અમૃતપાક તથા પુરિયારે કપુર નાડી કામળ મેલેલી મસ. સદન ૨૩

મોઠ મઠડી દાર મનોહર લાડવારે, મેવાની છુટી ખુદી છે સાર,

ચંદ્રજા સુતર ફેણી સોદામણારે સફરપારના સ્વાદ અપાર. સદન. ૨૪

પેડા ખરદી શરવારા ને ખુરમારે, યુગ્મપુરી કચોરી છે સાર;

બેકે ખિરજ મલાઈ શ્રીખંડછેરે, દુધપાક પાસુદી કસાર. સદન ૨૫.

સેવ શીરોને મુવાળીને ચુરમરે, વડા વેડમાંને રસ પ્રોળી,

ઘોરમુ લેહ્યાં રાગણ રાતી રસભરીરે, ખીરસે શાકર ધૃતમહિ ઓળી. સદન ૨૬

કીધી કામળ તે ગોરી ગાળપાપડીરે, માલપુડા ને પુડા વિશાળ,

પંચ પડિયા મલેછે ખાંડ ખોળારે, છે સજ્જ ખડુ સુંદર રસાળ. સદન ૨૭

દુધ કદામાંહે સાકર મેહેલીનરે, કેસર કરતુરી મેલેકે ખરાસ,

સર્વ સામગ્રી ધત્યાદી આદી તે ધણીરે, તેની ચોદસ ફેલીછે સુવાસ. સદન ૨૮

મધુ મેવા પકવાત મીઠાધનારે, લોઠ ગણતાં ન આવે પાર,

ખટરસ ખીજાં ન હું વણીતી શકુરે, સરવે વસ્તુમાં સ્વાદ અપાર. સદન ૨૯

સુંદર પિંરયાછે કુર કમોદનારે, ખીળી દ્રમક દાળ તે માલ,

ગોરીનાં ધૃત તેમાં તાવેલાં તર્તનાં રે, હેવા સ્વાદ મળે નહી કયાહ. સદન ૩૦

કીધી કદી વડીની તીખી તમતમી રે, પીતાં ખાસી ટળે નહી આરા;

લવાણ જાક ભેળી દહીછે ખટમરુરે, વાળ્યો આંક વધારેલી છાસ, સદન ૩૧

ધારી કતુલ કોટી કહતક કરેરે, સાગાસામી સખધી વહેવાધ,

આનંદ હેલી થઇ ગઇ તે સ્થળેરે, શોભા સરવે શકું કયમ ગાધ. સદન ૩૨

એ ત્રિધી આરોગી ઉઠ્યા શ્રીહરારે, મૃદ આચમ્બ કીધાં પખાલ,

ખીંડ તખોળી આરોગી અલીનવીરે, રસિવાળને અતીસે રસાળ.

પાન પુગીફળ સર્વીંગ એલામચીરે, મૃગમદ ચુનો ખેરશાલ,
 દગપુર તેજ તમાલપત્ર જાતંત્રીછે જે, જામફળ આદે વસ્તુ અપાર. સદન
 એ વિધી એમ સંતોખીયા શ્રીહરી જે, સત્રાજીત નમ્યા પ્રભુને પાપ,
 પ્રમન થઇ સહુ સંગે પધારિયાં જે, નીજ મંદીર શ્રીવદુગય. સદન ૩૫
 ગૌરવ ભોજન એ શ્રીકૃષ્ણનું જે, જે કાઈ શીખે સાંભળે નેગાય,
 દાસ દયો કહે ગુરના પ્રતાપથી જે, તેહેને મનવાંછિત ફળ થાય. સદન ૩૬

વસણ.

સત્રાજીત વસુદેવજી તે, મળી બેઠાં સંગરે,
 જિરવિધો વેહેવા થયાને, રદ્ધો સહુના રંગરે. ૩૭
 હવાં કરવી રહી પેહેરામણો, તે આજ છે અનુકુળરે,
 વસુદેવ કહે વિઠ્ઠલ સાહે, આનંદ હોય અતુલરે. ૩૮

ગંગ ઓપાઇ.

શુકદેવ કહે સુણો રાવ, કેહેવી રીતે પેહેરામણી થાય;
 વસ્ત્ર ગાંઠડા દ્રવ્યની ચેલી, બહુ લાવી સભામાં મેહેલી. ૧
 આભુષણ હીરા રત્ન ને માણી, મુક્તામાળ શકે કાણુ બાણી;
 કુંમકુંમ ભરી કનકની થાળ, નાખી નીર આલે યો ગાળ. ૨
 ત્યાંહાં સ્પર્શસ્પર્શ નેહવાઇ, ડાહ્યાડી પીત્તે પ્રીતે મુખ સાહી;
 સહુ જાનેયાને થાપા જે દીધ, રંગે રાતા સર્વને કીધ,
 વરને પોહાંચે વસ્ત્ર અતુલ, આભુષણ નખ શીખ આખ્યાં અમુખ;
 વસુદેવને કનકનો મુગટ, ભારે મુલનાં પાંચે પર. ૪
 આભુષણ કરો કાઈ પાર ન જાણે, બળીભદ્રને તેજ પ્રમાણે;
 પાંડવ શર્વ પેહેરામણી સારી, ઘટે તેમ આખ્યાં રૂપ વિચારી. ૫
 કાકા મામા માસી સહુ, વસ્ત્ર પાખ્યાં મનગમતાં બહુ,
 હયસેનને સહુચકી ઝામાં, આખ્યાં હીરા મીણુ બાણી રાજ. ૬.
 જ્યાંહાં તેવો સમંધનો કાર, ત્યાંહાં તેમ વસ્ત્ર આભુષણ મહાર;
 માતીમાળાનો વરસાદ વરસે, સહુકો પાખ્યા ન મળે તરસે. ૭.
 માનુંનીઆનુ મંડળ પોખ્યું, અંખર આભુષણ એવે સંતોખ્યું
 ખીચળ કહાડીને અક્ષત રહેલે, અંખર આપે તે પેહેરે ને આઠે. ૮.
 દેવકીજીને દસમાણા ચીર, જર ઝાઝોને થોડું હીર;
 વાસુદેવની સરવે રાણી, સહુને આખ્યું અધીકાર જાણી. ૯.
 કુંતાજીનેતો ભારે પટાળી, તેહેની બપર તેહેવી ચોળી;
 સોભદ્રાને ગરકસી સાડી, લાંજી પેહલી તેવી મુલે ધાડી. ૧૦

વેવતીછને સાળુ રોતો, સુંદર રોબીતો મુઝે ગાતો;
 દ્રાપદીછને ધરચોળુ ભાવ્યું, ચોધા મુઝનું તેવું ર આવ્યું. ૧૧.
 કાકી માગી માસી કોઈ ભગતી, મતગમતાં પામ્યાં સહુ મની;
 શ્રીમંડળ સરવે કોઈ હરખ્યું, ઇચ્છ્યું પામ્યા ધાસ્યું તેવું નરખ્યું. ૧૨.
 આવ્યા હતા જે મોટા ભુપ, સતોખ્યા વિવેકે જેવું. ૧૩.
 હરતી રથ ખડુ સુખપાળ, આભુષણ વસ્ત્ર સોતી માળ. ૧૪.
 દાસી દસ કીધી અરપણ, મોકલવા પુત્રીને સંદન;
 જે કોઈ માંડવે આવ્યા જન, કીધું પ્રસન્ન સરવેનું મન. ૧૫.
 સંસારો આવ્યો જામાત્રની ભણી, કરમાં મેહેલો શ્રીમંતક માણી;
 કૃષ્ણ આવ્યો પાંછો તતખેવ, તમો રોવ્યાછે મુરજદેવ, ૧૬.
 માટે રાખો તમારે અવાસ, ગેવા સહજ ગામારી પાસ,
 થઈ પેહરાંમણી શારી રીતે, રંગે રોળ ઊઠ્યા સહુ પ્રીતે,
 દ્વારે કુમકુમ ધાપારે દીધા, ધાસ્યા તેવા મનોરથ કીધા;
 વેહેવા ઊત્સવ સહુને ભાવે, વર કન્યાને માંડવે વધાવે. ૧૭.
 સોભા દર્શ વસુદેવજી ઊઠ્યા, વર કન્યા લઈ ધણું તુઠ્યા;
 કન્યા વળાવી સત્રાજીતે, રાવે જન સજોડ પ્રીતે. ૧૮.
 વાજતે ગાજતે રાહુ ઘેર આવ્યા, પાઠાકી મંદિરમાં પવરાવ્યા;
 છોડ્યાં દોરમાં કુળની રીતે, ભણ્યાં વચન વીનાદના પ્રીતે. ૧૯.
 મોહોજોણું વડુછને કરતાં, આભુષણ એક કુમકુમે ધરતાં;
 વડુ લાગ્યાં સહુ વૃદ્ધને પાત્રે, દીધો આશીર્વાદો સૌભાગે. ૨૦.
 સહુને કંસારબોજન કરાવી, રીતે ભાતે નોતર વળાવી;
 અખીકાને વધાંમણાં દીધાં, કૃષ્ણ ચરણ કારજ સહુ સીધાં. ૨૧.
 કવિ કહે માયું કરજોડ, મુજને ભક્તી દો શ્રીરણછોડ;
 તમપર પ્રેમ અચળ સત્સંગ, એટલું આપો મુને શ્રીરંગ. ૨૨.
 જો રીખ સાબળે વેહેવા, પામે મતકામતારૂપી મેવા;
 નદી નર્મદાનૃદ એક ગામ, ચાડું ચંડીકાચામછે નામ. ૨૩.
 તાગર સાહોદરા બ્રાહ્મણ ભક્ત, શ્રીવલ્લભ પદકમળ આરાકત;
 હરિજન દયાસંકર નામ, તેણે વેહેવા ગાયો સતધામ. ૨૪.
 ચોતા વક્તા સરવે જન, જે શ્રી કૃષ્ણ સર્વેને મન;
 વલણ.

જ્ય શ્રીકૃષ્ણ સરવે કહે, થયો સંપુર્ણ વેહેવાપર;
 નિર્ભળ ગુણ શ્રીનાથના, જન દયાસંકર ગાયરે.

પ્રેમરસ ગીતા.

રાગ રામગ્રી. ૫૬ ૧ લું.

પ્રથમ હું પ્રણયુ' આગુરના પાયલ, મંગલચર્ય શ્રી વલ્લભરાયલ.
શ્રીવિઠલ ગિરિધરલાલલ, જેને સમરે દેયે ન્યાહાલલ. ૧
અષ્ટ સખાને કરે પ્રણામલ, શ્રી કૃષ્ણ કરાં ધામલ;
મુજ રૂઢિયામાં પુરો નિવાસલ, શુભમતિ અતિ જ્યમ થાય પ્રકાશલ. ૨

હાળ.

થાય પ્રકાશ તો વર્ણુન કરે, પ્રેમરસ ગીતા તાલ્યું ;
વૃજ વનિતા ઉદ્ધવ તાલ્યું, જેમ ઉત્તર પ્રતિ ઉત્તર ધાલ્યું. ૩.
એક સમે ઉદ્દેગી સરખા, અવલોકી વૃજનાથને ;
પુછીયું ત્યાંહાં તે સમે, ઉદ્ધવે જોડી હાથને. ૪.
કાહો પ્રભુ અભિપ્રાય શો, ચિત ઉદાસી સરખું થયું ;
કૃપા કરી નીજ દાસને, હોય કારણ જોધયે તે કહ્યું. ૫.
શ્રી વિઠલલ વદ્યા વળતું, શું કહું અથથી તે કયા ;
શ્રી ગોકુળના ભક્તનો સ્નેહ, વિસરતો નથી સર્વથા. ૬.
લોક વેદની લાજ તલ, મુજ માટે દુઃખ સંરવે સહ્યું ;
દયાના પ્રભુ પ્રાણુવલ્લભ, તેણે ઉદ્ધવસું કહ્યું. ૭.

રાગ રામગ્રી. ૫૬ ૨ જુ.

પ્રીત ત્યાંહાંની શું વદન વખાણેલ, ન ખને કહેથી મન માઈ જાણેલ ;
શિવ ક્ષણાદીકે નવ જતાયુંલ, તે હું એમના ગુણને ગાઉલ. ૧.
ક્ષાણું નહિં વિસરે વૃજની કીડાલ, વ્યાપી રહી તે પ્રેમની પીડાલ ;
ભક્ત નથી કોઈ અન્ય એવાલ, જિત્ય અજિત્ય હું કરીને સેવાલ. ૨.

હાળ.

સેવા પ્રીતે વસ કર્યો, ખહુ તે કહો કેમ વીસરું ;
અરુણી એનો યારા નહી હું, કોટી કલ્પે કહું ખરું. ૩.
તે પણ મહારે વીજોગે અતી, દુઃખે ધરેછે તે લહું ;
અંતર ગત વીના એહ પ્રેમની, વાંત કાણુ ચકી કહું. ૪.
અંતર ગત તો એક છો'તમો, અહીયાં રાખુ કે મોકલું ;
તો એમ મુજને ભાસે છે તમો, વૃજ પધારો તો ભલું. ૫.
તમ પણ ગુહ્ય ગોઠ કોને કહિયે, અવરતું કારણ નથી ;
દયાના પ્રભુ પ્રાણુવલ્લભે, વચન એમ કહ્યાં કથી. ૬.

રાગ રામગ્રી. ૫૬ ૧૩ ગુ.

નંદ પરોધ આદ અરોધ, તેમને કરી આવો યોગ્ય ઉપદેશ ;
 અઃઆત્મક પ્રલ પતાવેલ, વૃજનાસીના શોક સમાવેલ. ૧.
 મોર મુગટ નિજ કુંડળ સંગેલ, પીત વસન સોહે આભણ અંગેલ ;
 પ્રભુએ પહેરાવ્યાં આણુંદ આણીલ, નિજ રથ આજો નિજજન બાણીલ. ૨

ઢાળ.

બાણી નિજ જન સજ કીધા, મોકલવા નીજ વૃજબાણી ;
 રથ આરોહન કીધું એહવે, આસા માગી પ્રભુ તણી. ૧.
 પથાચ્છા ધરી મોદ મનમાં, સાજ સમે પોહિત્યા જઈ ;
 જ્યાહાં ત્યાંહાં સદન સદન પ્રત્યે, ગોદોહન રોભા યઈ. ૨.
 નામ લઈ લઈ વચ્છ ગાઉતાં, જાણ બોદ્યા ઉમંગમાં ;
 વેણુ નાદ વીસાળ વાજે, મનોહર સુખ ઘોષમાં. ૩.
 જોતાં રે જોતાં આપિયું એમ, નંદરાયનું આંગણું ;
 નિરખી રથ નંદ પરોધ ધાઈ, આગિયાં હરખ્યાં ધાણું. ૩.
 રૂપ રથ રસિયાં સહુ જોઈ, જુગલ મોહ પામી મતી ;
 દયાના પ્રભુ પ્રાણુવલ્લભને, મળવા આતુર છે અતી. ૫.

રાગ રામગ્રી. ૫૬ ૪ થું.

બાણું જે આવ્યા જુગલવંનજ, આવ્યા સમીપે દીકું વદનજ ;
 જોખખ્યા જે ઉદવ હરિના દાસજ, પાલ થયા પ્રસન્ન અંતર ઉદાસજ. ૧.
 મળિયાં ઊદવ ને પરોધ નંદરાયજ, ઉદવ ઉભયને લાગ્યા પાયજ ;
 કરે ગ્રહી લાવ્યા મન્ય સદનજ, આસન આપીને કસ્યું પુજનજ. ૨.

ઢાળ.

પુજન કરી ચરણ નમ્યાં, ભોજન કરાવ્યા ભાવતા ;
 બોદ્યા સુખ થયું ને થરો, આજ ઓધવજ તમો આવતા. ૧.
 વાતો કરી વાહલાજ કરી, હળી મળી સુખ દુઃખ તણી ;
 કોહોતી આગળ કહિયે જઈને, એકઠી થઈ છે ધણી. ૨.
 કોહો ઊદવ કુશળ છે એ, ભાત બે હળધર હરી ;
 કોહો ક્યારે અહિં આવશે, કંઈ વાત આવ્યાની કરી. ૩.
 કહે છે જે કૃષ્ણ કંસ મારણો, સાંભળી સુખ પામિયાં ;
 પંધન છુટ્યાં દવકી વસુદેવના, દુઃખ મરવે પામિયાં. ૪.
 આજ એકે ગોકુળ વીના, આનંદ આપે જનને ;
 દયાના પ્રભુ પ્રાણુવલ્લભ, પીડે પ્રેમી ભક્તને. ૫.

રાગ રામઝી. ૫૬ પમું.

મધુપુરમાં થયું સહુને સુખજી, ભાગ્ય હમારે હમને દુઃખજી ;
માત પીતાની ભાગી ભુખજી, ફર્લભ હમારે થયું એનું મુખજી. ૧.
કહાન કુંવરીએ હમને વાહ્યાંજી, એમ કહેતામાં નેવ બરાયાંજી ;
ફેદે રૂંધાયું નવ્ય ગોલાયજી, વિજોગતું દુઃખ હર ન સમાયજી. ૨.

ઢાળ.

સમાય નહીં દુઃખ હરવિષે, દંપતિ આતી વ્યાકુળ થયાં ;
એવું અવલોકીને ઉદ્ધવે, વચન સુખદાયક કહ્યાં. ૧.
સાંભળો શ્રી કૃષ્ણે તમને, કાહાવ્યું છે તે કહું હયાં ;
તમ સરખા હીતકરણ નથી, વિદ્યમાં કાર્ધ થયાં. ૨.
કહાવ્યું છે પ્રણામ તમને, ધણુંકરી ધનશ્યામળે ;
થોડા દિવસમાં આવિસે, નથી ગોઠતું તમો વણ મળે. ૩.
જે દિવસના ગયા મથુરા, વૃજ વીના નથી ભાવતું ;
માતા તમ વિના કહાન કહી નથી, મુજને કા ગોલાવતું. ૪.
ક્ષણ ક્ષણ સુખ સાંભરે, મા લાડ પાળ્યાં તમો અતી ;
દયાના પ્રભુ પ્રાણવલ્લભે, કાહાવ્યું તમને યરોમતી. ૫.

રાગ રામઝી. ૫૬ ૬કું.

કહુંકું તમને સુણો નંદરાયજી, રૂડી રાખજો ઘોળી ધુમરી ગાયજી,
ક્ષણ વિસરે નહીં હેત તમારજી, તમો પ્રિતીપાળણ કર્યું ધણું હમારજી. ૧.
આધવજી કહે સુણો મારી વાતજી, ભાગ્ય તમાર ખડુ સીક્ષાતજી ;
પુત્ર તમારા કહાવ્યા મરીઅંઢાજી, નેતી નેતી કહે જેને નિગમજી. ૨.

ઢાળ.

નીગમ નેતી નેતી કહે જેને, શીવજીમાં ગતી નવ ફળે ;
રોપ નીરાદીન ગાય ગુણને, ન ખોળ્યા મુનીજનને મળે. ૧.
જેણે સરજ્યું આ વિદ્ય સધળું, માળીને સંહારસે ;
રહ્યા વ્યાપી પુન્ય રાધળે, જ્યાંહાં જિસે ત્યાંહાં હરો. ૨.
સ્થાવર જંગમ જુઓ કા સ્થળ, એ વીના ખાલી નથી ;
ભાળો નીજ ઘરમાં એ વ્યાપક, અંતરજામી સર્વથી. ૩.
તે યકી પુત્રભાવ છોડો, બાણો ધધર એહછે ;
ભાગ્ય મોટું બાણજો જે, તે પુરપથી સ્નેહછે. ૪.
સરવે સાધણ ફળ્યાં તેહને, વાહાલા જેને હરી થયા ;
દયાના પ્રભુ પ્રાણવલ્લભ, તેહની તમપર ખડુ મયા. ૫.

રાગ રામગ્રી. પદ. ૭મું.

સાંભળ્યાં ઉદ્ધવકેરાં વચનં, તેથી ધ્યાનું ન માન્યું મનં;
આત્મરૂપ સરખું હમને બામેં, પરિવ્રજ સુશી મન ઉદ્ધાસેં. ૧
બોધ્યાં ઉદ્ધવસું વાયક વળતાં, પુત્રવિયોગે અંતર બળતાં;
સાંભળો હરિજન તમનેશું કહીયે, પરમેશ્વર હમો હેને ક્યમ લહીયે. ૨

દાળ.

લહિયે ક્યમ પરિવ્રજ એને, શાક્ષી મન ખૂં નહીં;
ચરિત્ર એવાં સાંભળો એમ, ધૈર્યે કીધાં ગૃહી. ૧
એક સમે પયપાન કરવા, આવ્યા હરિ આણું બચ્ચાં;
દેખી માહરો અરીસોને, ધધ ઉદાસ પાછા ફર્યા. ૨
દીકું એણે એહનું પ્રતિબિંબ, મુજ હરે આરમી;
રીશાવ્યા તે માટે મોહન, મુખ હવામાં પાકસી. ૩
ના ના નહિં ધાવું હયાં, તુજ પાસે નીજો બાળછે;
એવો બોળો પુત્ર માહરો, આધવ એ ગોપાળછે. ૪
પરમેશ્વર એગ કેમ કરે, આધવ વિચારો અંતરે;
દયાના પ્રભુ પ્રાણુવદન, નેણ ધૈર્ય એ ભાંતરે.

રાગરામગ્રી. પદ ૮ મું.

સાંભળો આધવ પુરણ પવિત્ર, પુત્ર માહરાનાં પરમ ચરિત્ર;
જ્યારે હુતો એ અતીસે અદેહતો, ઘેસાં ઘેસાં વાયક બંદુ મને કહેતો. ૧
માડી મારી વડુ ક્યાં મુજને દેખાડો, એહવી વાતો કહેતો એ આડો;
વડનાં મોઝાર દેખી આવતો કોટે, ભય પાંગી વળગતો કોટે. ૨.

દાળ.

કોટે વળગતો કુંવર માહરો, છોડવ્યો છુટે નહીં;
તે સુત માહરો ક્યાં ગયો, આ દેવ હું બજી કહી. ૧
રક્ષાદિક મણીના સ્થંભમાં પ્રતિબિંબ પોતાનું નીરખતો;
તેહની સંત્ર રંગવા માટે, હંયામાં ધાતું હરખતો. ૨
આખણુ આપે તેહને હઠ કરી, વળગી સ્થંભ હેકું પડે;
ઓ મા એ પડે નથી કહી, ક્યામ તે માટે રડે. ૩
એકવાર દેખીનું પાત્ર બાળકું, વાંકે એ એથી ધયો;
તે માટે મેં બાંધ્યો અનુખળે, રાંકે ધધ બેસી રહ્યો. ૪
તે સુખ એહનું સાંભરે, સોનમાં મુજ હેકું બળે;
દયાના પ્રભુ પ્રાણુવદન, મળે તો બળતરે દળે. ૫

રાગ રામઝી પદ ૯ મું.

એમ પરસ્પર હરિગુણ ગાતાંજી, વાર નવ લાગી રજની જાતાંજી;
વાહલા વાત ન આવે પારજી, રાત્રી રહી પાછલી ઘટી ચારજી. ૧
મહિરું વેલોવે વૃજની બાળજી, ગાય ગોવિંદ ગુણ અતીસે રસાળજી;
નામધુની કાઠ ગાય મુખે ગીતજી, ચિંતવે અહરનીશ નાથને ચિતજી. ૨

ઢાળ.

ચિત્ત ચિન્તન કરે નિરાદીન, રસીક-વરનાં રૂપનું;
ઉદ્ધવે વૃજ આસકત દીકું, સરવે રૂયામસ્વરૂપનું. ૧
ધન ધન બાયગ ગોપીનું જોધ, ચિકીત ઓધવજી થયા;
કૃત કૃત્ય છે એમ કેહેતા, સ્નાનને અરથે ગયા. ૨
એટલે અજબાણું થયું, સહુ બાળા નિકળી પારજી;
દેખી રથ નંદદારે મળી, સહુકો પુછવા કારજી. ૩
પરસ્પર પુછે સખી, એ કાણ છે રથનો ધણી;
શું અકૃરિયો કરીરે આવ્યો, એકવાર તો ગયોછે હણી. ૪
હોય એ કુશમન તો કરો રીક્ષા, ગોકુળથી કાહડો પસા;
હોય દયાના પ્રભુ પ્રાણુવલ્લભ, કદાપી નિશ્ચે કરો. ૫

રાગ રામઝી. પદ ૧૦ મું.

એના અખળા વિચાર વિચારેજી, એટલે સ્નાન કરી ઓધવ પધારેજી;
દુરથકી દીઠ શ્રીહરીના જનનજી, કાંતિ કંરણામય પ્રસન્ન વદનજી. ૧
દંભરહીત હુંગરહિત વિકારજી, પ્રેમદાએ પરખ્યા કા ભગવદી સારજી;
એટલે ઓધવજી આવી નમ્યા પાયજી, હરિમણી કરતાં ગોપીને ગમ્યાજી. ૨

ઢાળ.

ગમ્યા ગોપીને ઓધવજી, ભગવદી જાણીને ભાવિયા;
મોકલ્યા નજણે તમ કને, સંદેસા કાંધએક કહાવિયા. ૧
શ્રીકૃણે મુજને મોકલ્યો, તમપાસે સત્ય કહુંછું કથી;
નિરાદીન પ્રભુની પાસે રહુંછું, મુજથી કાંધ અંતર નથી. ૨
કાંધ સંદેસો પણ કહાવિયો છે, સહુ એકાંતે બેસો કહું;
પ્રભુ કહ્યા પ્રમાણે કહું અમો, આધીન આંદાને લહું. ૩
સુણતામાં સર્વ પ્રસન્ન થઇ, એકાંત સ્થળમાં આવયાં;
પ્રાણુપતીને પ્રીય જાણીને, એકવને ત્યાંહાં લાવિયાં. ૪
ઉતારી અંખર રંચું આરાન, બેસાડ્યા હરીજનને;
દયાના પ્રભુ પ્રાણુવલ્લભ, પીડેછે ધણું મનને. ૫

રાગ રામગ્રી. પદ ૧૧ મું.

કહો ઓખન રૂડા છે નંદલાલજી, સેત્રા કરેછે કાંઈ આશીને બદલાજી;
કહો ક્યારે આવશે ગોકુળ ગામજી, માંત પીતાને ગળવા કામજી. ૧
કેવેછે બિચારાં નિશાને દીનજી, ઉદર ભરી નથી ખાતાં અંનજી;
પુત્ર પુત્ર કરી નિત્યે પોકારેજી, તેમની ઉપર દયા જો કાંઈ વિચારેજી. ૨

દાળ.

વિચારે જો કાંઈ દયા તો, વાહલાલજીનું દુઃખ ટળે;
હમારે હેમાં કાંઈ નહીં પણ, જોઈ અદા અંતર ખળે. ૧
એક સખી કહે ઘેલી યદ્ય, ગયા સમજી રીદ પાછા કરે;
જેણે સગપણ સુનાઈ છેડ્યુંતે, પ્રીત પીતળસું કરે? ૨.
હમારકાજે હમે નથી રે કહતાં, રખે એમ સમજતા;
હેને હમારે સંખધ શો રે, એ હમારા ક્યારે હતા? ૩.
કાંઈ આણસમજણાં સ્નેહ કસ્યો એણે, હવાં ખહુ પસ્તાય છે;
ગોપીનાથ કહી કાંઈ બોલાવેછે, ત્યારે ધણું લજવાય છે. ૪.
લજસંબધી વાંસળી આદીક, વસ્તુ જે કાંઈ છે સહુ;
દયાના પ્રભુ પ્રાણપક્ષભ, દેખી લાલેછે ખહુ. ૫

રાગ રામગ્રી. પદ ૧૨ મું.

ગરજડે કાહું ગોકુળ હુતું સાડજી, મતલખનીના હાવાં થયું તે અકાંડજી;
માણી રસકમળને મધુકર કુકે જેવુંજી, કરે નહિં પ્રીત જ્યારે કાંઈ શું કહેવુંજી. ૧
મતલખની જનતણી એત્રી રીતજી, ગરજ થતાં લગી પાળે પ્રીતજી;
પારધીની પેઠે એણે જાળવતે મારીજી, સાધી નિત્ર મતલખ દયા ન વિચારીજી. ૨

દાળ.

વિચારી નહિં દયા ભિક્ષવ, નિર્દય નંદકુચર ધણું;
પારધી પણ એથકી રે સારો, કાંઈએ તેવું ભલાપણું. ૧
મોહ પમાડો મારે પણ પક્ષી, ખખર જોઈ પાસે બધું;
મરી ગયું કેમ જ્યેછે જોઈ, વગે એની શી યદ્ય? ૨
જીઓ તેવું પણ નવ કસ્યું ને, મારી મુખ જોઈ નહીં;
બાધથી પણ વધ્યો નિર્દય, એહવો નવ્ય દીકો કહી. ૩
આગળથી આવ્યા નહિ જો, એહને હમે જાણતાં;
તો હમે છેડે છેદાધને આટલે, લગી કદી નવ્ય આણતાં. ૪
પાણી પીધ ઘર મુછવું એ, એમાં હમારું મુરખપણું;
દયાના પ્રભુ પ્રાણપક્ષભ, ચતુરપણું કીધું ધણું. ૫

રાગ રામગ્રી. પદ ૧૩ મું.

ના રહ્યું કહેવાનું તો થું કહિયેછ, અંતર પોતાને દાઢીને રહિયેછ;
 રસના ડસે અતી મારે ધવાયછ, દુઃખ વ્યાપે તેયે પોકાર ન ધાયછ. ૧
 કુપની છાયા તે સમે કુપમાંહિછ, મૂગાનો મનસુઓ 'જઈ' કહે ક્યાહિછ,
 એ દુઃખ એવું તે મુખશું વખાણેછ, પ્રીતની પીડા તે અનુભવિ જાણેછ. ૨

ઢાળ.

જાણે તે સાચું કહે પાકી, સરવે કા એજા કરે;
 માટે કાઢને કહેવું નહીંરે, કહેથી મુરખ કરે. ૧
 દાષ નથી એમાં કાઢના એણે, જાણી જોધ સધળું કસ્યું;
 ઉતારી વનકુપ મધ્યે, વર્ત વાહાડે તેમ ધસ્યું. ૨.
 ભોગ મનના ભાવતા, મધુપુરીમાં ઈંદ્રિને મળે;
 ભોગવે ભલી ભાતથી શિદ, પારકે દુઃખે બળે. ૩
 ચકોર તલપે ચંદ્રને, પાણુ ચંદ્રના મનમાં નહીં;
 એમ જોહનનાં મનમાં નથી, અઓ એ માટે બળિયે અહીં. ૪
 ઝોધવ હરીને આ ઘટે આંહાં, જોવું નહિ પાછું કરી;
 જુઓ ધ્યાના પ્રભુ પ્રાણુવલ્લભે, આ હમારી ગતી કરી. ૫

રાગ રામગ્રી. પદ ૧૪ મું.

ઝોધવછ કહે સુણો વૃજની નારીછ, નગાણા નથી કાંધ ગિરવરધારીછ;
 સ્વ પર નથી હરિને સર્વ સમાનછ, ભક્તને આપે અભય પદદાનછ ૧
 સાક્ષી સર્વનાં અંતર જાણેછ, વસ્ત્રા સચરાચર સર્વ ઠકાણેછ;
 ઘંટમાં નાદ જ્યમ પુંપમાં સુગાસછ, એમ અખિલમાં વસ્ત્રા અવિનાસછર,

ઢાળ.

અવિનાસ એમ વસ્ત્રા સધળે, વિજોગ તેનો ન સંભવે;
 તમો વિવેકી યમ ક્યમ કહો એ, આજ્ઞાની હોય તે લવે. ૧.
 પદ્માસન વાળી કરી, નાસાગ્ર દ્રષ્ટી રાખીયે;
 ચિત્ત એકાગ્ર કરીને મૂન્ય, ધરી સોહમ ભાખીયે. ૨.
 પ્રાણાયામ અભ્યાસ કરીને, રાજ્ય મારગે ચાલીયે;
 ત્રિકુટી ભેદી ગગન ચઢીને, અલ્લાનંદસુખ મ્હાલિયે. ૩.
 પોતામાં પોતાનો આત્મા, રામ નિત્યે દેખીયે;
 જોગ મારગે ઝાંખતાં, પરીશ્રદ્ધ પાસે પેખીયે. ૪.
 એ જોગનો ઉપદેશ તમને, ઉદ્ધારે હરી કલાવીયા;
 ધ્યાના પ્રભુ પ્રાણુવલ્લભે, કૃપા કરીને ખતાવિયો. ૫.

રાગ રામઘી. પદ. ૧૫ મું.

વૃજનનિતા કહે સુણી હરિજનનલ, લાચા વધાઈ સંકુ થયા પ્રસન્નલ,
કૃપાએ કરી પ્રભુ જોગ ખતાવ્યોલ, તમે અધીકારી તે મારે ભાવ્યોલ. ૧
આપો રૂપે અન્યતે રાખો તમે ખાધોલ, ગુરૂ એના તમે ખધે સાંધોલ;
પ્રીતિ પચેલાં અમો વૃજવાસીલ, જોગ તે તમે જઈ સાધો કાસીલ. ૨

હાળ.

કાસી જઈ તમે જોગ સાધો, હમારે નથી કામના;
હમારે એક આસરોછે, અચળ સુધીરજ્યામનો. ૧.
હમારાં હર સ્નેહ ભચાં ત્યાંહાં, જોગ ખીચારે ક્યાંહાં હરે!
પાકુવાં ખાઈ પ્રેમનરે, અથડાઈને એજે મરે. ૨.
નંદનંદત નગદી નાણું, પ્રગટ દટ્ટે નેહિયે;
જોગ જસમાં પડ્યાં શીઠ, વૃથા તે દીન જોધયે. ૩.
પતિવ્રતાનો નહિ ધરમ, તજિ એક પતિ બીજો ભજે;
કહિયે તે વ્યભીચારણીરે, બીજો ગૃહી પહેલો તજે. ૪.
સત્તારૂપે જુઓ આદત, તમારે તે સાર છે.
ધ્યાના પ્રભુ પ્રાણવલ્લભ, હમારે આધારછે. ૫.

રાગ રામઘી. પદ. ૧૬ મું.

આપવલ સુણીને સ્નેહની રીતલ, પ્રાણ તજે પણ છોડે ન પ્રીતલ;
સિંહ કંઠી કરે સાત અપવાસલ, તજિ નિજ ભક્ષણ ખાઈ ન ધાસલ, ૧
હારીલ કાઠી ગ્રહી નવ્ય મુકેલ, પ્રાણ તજે પણ છે ન ચુકેલ;
આવક કરે જનસ્વાતીનું પાંતલ, કુપ સરિતા સહુ ઝરે સન્નાનલ. ૨,

હાળ.

ઝરે સરીખું સ્નેહ પાપે, સ્નેહ તે અમૃત પાકે;
જેહને જે સુખ રક્ષક ગન તે, પ્રાણ ગમે ન કરે પાકે. ૧
પ્રીતકરી રીત ઓધત, શીખવી નવ્ય આવડે;
સદા તે સાચી નિભરે, જુહી તો દીઠી પડે. ૨.
દાદુર મીન એક દારના તેને, વારી તે બહાણું સહુ;
પણ સમો આવે પરીક્ષાયે, પ્રીતપ્રીતમાં ફેર પાડુ. ૩.
જન વિતા દાદુર પકારે, પહી રૂપે જનમ દેહને;
જુઓ મરછ જખથી પિછરતાં, તજે પ્રાણ ધન્ય એહને. ૪.

સાની પ્રેમી બેમાં ઓધત, જોવા અંતર ગોઠતો ;
ધ્યાના પ્રભુ પ્રાણુવદ્ભ, જાણે તેહને તેહલો. ૫.

રાગ રામગ્રી. ૫૬. ૧૭ મું.

એમ પરસ્પરેના મળ્યો સારજી, હજિ મળિ કરીયે વાત વિચારજી ;
બ્રેહ્મનું પ્રગટજીયે યીજાયે મુખેજી, વસુધામાં વારી ના આવે મુખેજી. ૧.
ભુખ્યો ભોજન તણે ધ્યાને નંદરાયજી, સર્કરા સમરે નાં મુખ મીઠું થાયજી ;
કાઠનાં અખીએ શીત ન નાહાસેજી, મોટા યયે યરા ન પ્રકારોજી. ૨.

દાળ.

પ્રકારો યરા ક્યાંહાં થકી, એમ પ્રગટ પાપે સહુ પૃથા ;
જાઓ આંખો મીઠી આનંદ શો એ, જોગતો જીહા પૃથા. ૧.
અણગા સરખા જોગને શું, પાથરીએ કે પોલીએ ;
પ્રત્યક્ષ પાવક પરહરી શીદ, પટથરમાં શીર ફાડીએ. ૨.
ઓધવ કહાપણુ બહુ હરીનું, હમને પત્રોકા જોગની ;
કુબળદીક શું કંથજીરે, માણે મોજ સભોગની. ૩.
એમ કરવું હતું ત્યારે, પ્રથમથી શીદ પાળીયાં ;
ક્યહું કહેવાનું નબ્બ રહ્યું ભુંડા, ખિડ્યાં શીડ્યાં બાળિયાં. ૪.
આ અસારત કરી લોકગાં તારી, છાપ સીરથી નબ્બ મટે ;
ધ્યાના પ્રભુ પ્રાણુવદ્ભ, આવડું કરવું નબ્બ ઘટે. ૫.

રાગ રામગ્રી. ૫૬. ૧૮ મું.

માર્યાં ધાસ્યાં હુતાં જ્યારે મનમાહેજી, ત્યારે શીદ રાખ્યાં બળતાં વનમાહેજી ;
ધરીને જોવરધન શીદને જીવાડ્યાંજી, આ કુઃખથી ભલા માર્ગ પમાડ્યાંજી. ૧.
કેટલી વાતો તે પ્રગટ કહેવાયજી, ગાગરમાં નબ્બ સાગર સમાયજી ;
બળી તો રહ્યાં હુતાં બ્રેહ્મની આગેજી, ખીજ્યાં ધણાં જોગ લવણુને લાગેજી. ૨.

દાળ.

લાગે લવણુ જેમ દાધ્યામાં તેજો, સંસ્કો હરી કાહાવિયો ;
એવામાં એક મધુપુર ભણીથી, ભમર ભમતો આંવિયો. ૧.
તે કરે ગુણુ ગુણુ રાખ્દ મધુરો, અડે અળખોં અંગને ;
કારણ સમજી કામની કેહે, મૂરગ વાયક ભૂંગને. ૨.
અદ્યા મધુપ અડમાં આઘો રેહે, ધતપાર તહારો ન આણીયે ;
તું કાજો છે તે હોશ કપટી, વીત્યુ મારે બાણીએ. ૩.
તે બગાડ્યાં બહુ કર્મજી કામજી, ભમરા તું પીમળે ગળે ગયો ;
ભડી ગયો આનંદથી પછી, જ્યાંહાં તું સુખીયો થયો. ૪.

તહારું અંધ ચીત માન્યું નહીં, પેસા અક સાયે મન કસ્યું ;
દયાના પ્રભુ પ્રાણુવલ્લભે, તહારી પેઠે સરવે કસ્યું. ૫.

રાગ રામગ્રી. ૫૬. ૧૬મું.

અહ્યા તુંતો મથુરામાં અહાનોરા ભમતોછ, રોકચના કુચબીપર રમતોછ;
કુંમકુંમલેપ પ્રસાદી પુરપની માળાછ, હમને તે પ્રગટે હરમાં જાળાછા
હમનેન ભાવે અહ્યા કરની તું અળગુછ, હમો તો એક પ્રેમરસને વળગુ'છ
મધુપને મીઠે કરી ફરી મરમની વાણીછ, કહ્યું સરવે હેન વખાણીછ ૨

દાળ.

વખાણી ઘણી વાત ભલી, ભમરને ફેલે ભામની;
તું થાકની શીદ ગુથુગુથુ કરેછે, રોક સંગી સ્યામની. ૧.
અમો આગળ કહ્યો મા કાંઈ, કારજ તમારું નહીં સરે;
એ જસની આતુર હોય ત્યાંહાં, કંથને સતુ નવ્ય કરે. ૨.
એવાં વિધવિધ વાયક કહ્યાં કેટીક, પ્રેમમાં ભીજ્યાં અતી;
જોગ ત્યાંહાં આપો પડયોરે, જોલખામી બિદવની મતી. ૩.
જ્યાંહાં સમુદ્ર કાલયો સ્નેહનો, ત્યાંહાં જોગ કુપતું શું ગળું;
બિદવ ફેલે સાડું છોડીને હું, ચરણ ગોપીનાં ભળું. ૪
ગુર થવા આવ્યા હતા, પણ, રાસ થયા સ્વાભાતણાં;
દયાના પ્રભુ પ્રાણુવલ્લભ, હમને બહાણે ધણી. ૫.

રાગ રામગ્રી. ૫૬. ૨૦મું.

બિદવછ ફેલે સુણો વૃજની નારીછ, કાંઈ નથી પાંચુ દયા તમારીછ;
રાય ને રાંકર ભડતગા પતીતછ, તોપાયુ ન કળે તમારે ચરીતછ. ૧
હુંતો દરિયાસે માગું એહછ, નિર્યે કહુંકું ન આવું, સંદેહછ;
આ વૃજમાં ક્યાં સધુ આવું જાતછ, જેમાં નહીં દુષ્કર્મણાંની નિશાતછ. ૨.

દાળ.

નિશાત નહીં તડને તણે, મુને જન્મ આપ્યે શું ગ્રાહરી.
વૃજવાસી મુજપર પગધરો હું, પાવન થક નિર્યે કરી. ૧.
પાંચુ જોડી પરણામ કીધો, આધત અખળા સર્વને;
સાની મટીને થયા પ્રેમી, આળી દીધા ગર્વને. ૨
પ્રેમ આણી પ્રેમદાયે, ઉદવને કહ્યા કરી;
સકુ દેખાડ્યાં સ્થળ રમણનાં કપીદુર્ભલા જેવી કરી હરી. ૩.
પહાં ગારી થયો ધણ ચોર હયાં, ધણ નામ નાથ્યે મરવે;

અહીં રાસક્રીડા કરી હમસુ, રસીકવર એ ગીરીધરે. ૪.
સ્થળે સ્થળે રાર લાગે છે. ઓધવ, કહ્યું, મુખ નવ, ખાણે ;
દયાના પ્રભુ પ્રાણવલ્લભ, આવે તો કુખડાં હાણે. ૫.

રાગ રામગ્રી. ૫૬. ૨૧ મું.

ગોપી કહે સુણો ઓધવ બાતણ, કહેજો હમારી સહુ પ્રભુને વાતણ ;
ફરી ફરી વીનતી એ કહેજો હમારીણ, જ્યમ ત્યમ ઠહેલા આવે
વૃજમાં વિહારીણ. ૧.

પ્રાણ રડ્યો છે કહેજો એક તમ આરોણ, કહેજો કહાવ્યું છે તમારી દાસેણ ;
નંદ યશોદા સહુ એમ કહાવેણ, ઓધવણ કહેજો હરીવૃજ ઠહેલા આવેણ. ૨

ઢાળ.

આવે વૃજ એમ કહી સરવે, ભેટ સામગરી ધણી ;
ત્રોકલી હરીને લઇ ઓધવ, પધાચ્છા મથુરા ભણી. ૧.

મળ્યાં આવી મથુરા નાથને, પ્રણામ કીધો પ્રીતશુ ;
સમાચાર કહ્યા સરવે જેમ, ભડતે કાઢાયા રીતશુ. ૨.

મહારાજ વૃજનાસી તણો, સ્નેહ કેમ કહું મુખે કથી ;
તેમાં ગોપીકાનો પ્રેમ તે તો, કહેવા કોઇ સંત્રપ નથી. ૩.

ફરી ફરી એમ કહ્યું છે જે, ઠહેલા વૃજ પ્રભુ આવિયે ;
કૃપા કરી શ્રી કૃષ્ણણ એ, ચરજ મનમાં લાવિયે. ૪.

ધણું વખાણે વૃજનારને ઓધવ, મન ગયું છે ગળી ;
દયાના પ્રભુ પ્રાણવલ્લભ, પ્રત્યે કહે છે વળી વળી. ૫.

૫૬. ૨૨ મું.

જે ગામ રીખે ને સાંભળે તેને; પ્રસન્ન થાય વૃજનો ધણી ;
પ્રેમ લક્ષણા ભક્તીરે આસ પુરે તે મન તણી. ૧.

એ પ્રેમરસ ગીતા તણા, એકવીસ પદ પ્રેમે કહ્યાં ;
એક એક પદમાં ચરણ નવ નવ, સુંદર સ્નેહ થકી ધસ્યાં. ૨.

શ્રી નર્મદાનૃદ હવર એક, ચાર ચંડી ગ્રામ છે ;
શ્રી રોપસાઇ સમીપે કવી, જન કહ્યો વીમરામ છે. ૩.

ન્યાતી નાગર વૈષ્ણવ વલ્લભી, દયાશંકર નામ છે.
ગાઇ પ્રેમરસ ગીતા, ગુરુ પ્રતાપે હરી ધામ છે. ૪.

પાંચ કુંક છે અધીક આતે, યેશતમાં ખટમાં ખટ નુન્ય છે ;
શ્રોતા વક્તા શ્રી કૃષ્ણ જોહો, અધિક સંહુધી પુન્ય છે. ૫.

રસિયાજીના મહિના.

ગરબી.

- શ્રી ગરુ દેવ વલ્લભને ચરણે લાગુ રે, રસિયાજી,
તેર માસ હરિ ગુણ ગાવા મતિ માગુ હો; રંગ રસિયાજી. ૧.
- કારતક માસે કેમ ગયા છો મુકીરે, રસિયાજી,
પ્રાણજિવન પ્રભુ શી વાતે હું ચુકીહો; રંગ રસિયાજી. ૨.
- ચુકો તોપણ દારીદ્રિય સમાવો રે, રસિયાજી,
મ્હારા સમ જો ગતમાં કાંઈ લયોહો; રંગ રસિયાજી. ૩.
- આખળા જન આમો અવગુચુકરી ખાણુરે, રસિયાજી,
તોપણ નાથ મિલાવો આવો પાણુ હો; રંગ રસિયાજી. ૪.
- જેવી તેવી કિકરી દહાણુ તગારી રે, રસિયાજી,
દાસ દયાના પ્રીતમ હો મુખ મ્હારોહો; રંગ રસિયાજી. ૫.
- માગશીર માસે મળવા મન આકળાયરે, રસિયાજી,
પ્રીતતણી પીડા કાંઈએ ન કહેવાય હો; રંગ રસિયાજી. ૧.
- ખિડચુ શિડચુ પાણુ અતર નાડકે લાગેરે, રસિયાજી,
કાળજી છેદી કંદ્રપના રાર લાગેહો; રંગ રસિયાજી. ૩.
- ત્રિરહ નિકળ થઈ કળ ન પડે નિરાશિરે, રસિયાજી,
તાલાવેલી લાગી મ્હારે તનહો; રંગ રસિયાજી. ૩.
- દુખદયાનળ પ્રગટ્યો ક્યમ સહેવાયરે, રસિયાજી,
ધીરજ રાખુ પાણુ કલાલગિ રહેવાયહો; રંગ રસિયાજી. ૪.
- નિશ્ચે પ્રાણ જરો તલપી હવા આવોરે, રસિયાજી,
દાસ દયાના પ્રીતમ પ્રાણ ખચાવોહો; રંગ રસિયાજી. ૫.
- પોય મારો રોશ રૂદ્ધી મુક્યારે, રસિયાજી,
અખળાના આધાર અવસર ચુક્યાહો; રંગ રસિયાજી. ૧.
- પ્રાણ પ્રગટ થું કહિયે સમજી લેજારે, રસિયાજી,
વિજોગ પાપે અવર કંડ કાંઈ દેજોહો; રંગ રસિયાજી. ૨.
- ઓને દુખ નહિ પતિ જો શસ્ત્રે મારેરે, રસિયાજી,
તેથી કષ્ટ પાણુ તે મન ઉતારેહો; રંગ રસિયાજી. ૩.
- અથી અદકુ હાવા તે થું કહિયેરે, રસિયાજી,
ચતુરસિરોમાણુ ચતુરાણુ દુખ લહિયેહો; રંગ રસિયાજી. ૪.
- આ જોખનમાં આવી મુખને માણુરે, રસિયાજી,
દાસ દયાના પ્રીતમજી તક જાણુહો; રંગ રસિયાજી. ૫.

માહામાસે તો મહારા સમ ઘેર આવેરે, રસિયાછ, ૧
 આ રતમાં દીપંતી લે સુખલલોહો; રંગ રસિયાછ. ૧
 પ્રથમ અમો એમાં કંઈએ નવ દહેતારે, રસિયાછ,
 શિખરી સમળવી શું મહેત્યાં બહેતોહો; રંગ રસિયાછ. ૨
 બહાલા થઈને વેર શું વાટચું આવુંરે રસિયાછ,
 આવડું શિદ કસ્ય જ્યારે હુતું જાવુંહો; રંગ રસિયાછ. ૩
 પ્રેમપંથમાં કાંઈ કપટી ન સારોરે, રસિયાછ,
 પ્રથમથી પાખી હાવાં શું મારો હો; રંગ રસિયાછ. ૪
 વીરહવહીમાં ધીકુંધું નિરા દહાડોરે, રસિયાછ,
 દાસ દયાના પ્રીતમ છ મુને દાહાડોરે; રંગ રસિયાછ. ૫

કોગળ કેસુ કુલ્યાં હું કરમાણીરે, રસિયાછ,
 આ વનમાળી પિયું સાચું ન પુરૂં પાણીહો; રંગ રસિયાછ. ૧
 વસંતરૂતુ તો સહુને બહાલી લાગે રે, રસિયાછ,
 તમપાપે મુને બાણ રૂદમાં વાગેહો; રંગ રસિયાછ. ૨
 અમિલ ગુલાલ ને કસરના રંગ દોળીરે, રસિયાછ,
 નિલાસસુખ નવ લીધું મુજ હર હોળીહો; રંગ રસિયાછ. ૩
 સુખનો રૂતુ સોકનિ સંગે શોહિયેરે, રસિયાછ,
 કસકલડે રાવું તો હમારે જાઈએ હો રંગરસિયાછ. ૪
 પ્રથમ પકી પ્રભુ શે નવ નાંખ્યાં મારોરે, રસિયાછ,
 દાસ દયાના પ્રીતમ આ ગાત ધારીહો; રંગ રસિયાછ. ૫

ચેત્રે ચંદ્રકિરણ સહુને સુખકારી રે, રસિયાછ,
 એકલડીને લાગે તેહ કઠારી હો; રંગ રસિયાછ. ૧
 સુખકારી કુતા તે સહુ કુખ દેછેરે, રસિયાછ,
 જોઈ જોઈ સંભારી સુખ આંસુ બેહેછેહો; રંગ રસિયાછ. ૨
 કરે કાચ શું કર્મ તણો એ દોષરે, રસિયાછ,
 વફવદન નિજ ત્યાં શો દર્શણદોષહો; રંગ રસિયાછ. ૩
 આ દહાડા ક્યાં મુક્યા હતા સંતાડોરે, રસિયાછ,
 જોખન અવસર આલો આખો કહાડીહો; રંગ રસિયાછ. ૪
 તમો કહેતા તે અમો માનતાં રાચું રે, રસિયાછ,
 દાસ દયાના પ્રીતમ કીધું કાચુંહો; રંગ રસિયાછ. ૫

વેરાપે વૃજ સુંતું સમળું દીસેરે, રસિયાછ,
 જન ઝાઝા પણ કાન મન જઈ હીસેહો, રંગ રસિયાછ. ૧

સારવે સરવર સુકાં ચાલક લેખેરે, રસિયાણ,
 ચાંદ્રવિના જગ ચકોર હિજ દેખેહો; રંગ રસિયાણ. ૨
 વિલુપું હોય તે એ સાચું પરમાણેરે, રસિયાણ,
 ખીડ પ્રસુતાની શું વંઝાં બાણેહો; રંગ રસિયાણ. ૩.
 વિરહ વેદના ધણી કહિણ સહુ દુઃખથી રે, રસિયાણ;
 વેઠ તે બાણે ન કેહેવાય અમુકથીહો; રંગ રસિયાણ. ૪.
 રનેહતણો ધા મલમ થકી ન રૂઝાય રે, રસિયાણ,
 દાસ દયાના પ્રીતમથી મુખ યાયહો; રંગ રસિયાણ. ૫.

જોમાસે સહુ સરોવર શુકાં રહેછેરે, રસીઆણ,
 મુજ સોચનધારા નવ સુકી બહેછેહો; રંગ રસીઆણ. ૧.
 શ્રીખરતુને તાપે સહુ અઢળાધેરે, રસિયાણ,
 પતન કુવારાથી તે સદા રામયેહો, રંગ રસિયાણ. ૨
 ચીમતાપ તે દીપ વાણુથી વાગેરે, રસિયાણ,
 ત્રિરહવન્દી આ પપને વૃદ્ધી પામેહો, રંગ રસિયાણ. ૩
 પપ હબશું તે છાટે નીર સમાયેરે, રસિયાણ
 તાતું તેમ મળે જગ બડકા યાયહો; રંગ રસીયાણ. ૪.
 પ્રેમપાવકની ખીડ સહુ દુઃખથી અળગીરે, રસીયાણ.
 દાસ દયાના પ્રીતમ તગને વળગીહો; રંગ રસિયાણ. ૫.

અમાડમાસે અતિ બડકું દુઃખ સામેરે, રસિયાણ,
 પંખીડાં પાણુ મળિને માળા ધામેહો; રંગ રસિયાણ. ૧
 કહાને કહીયે તે કહે અદેખાં હરિયેરે, રસિયાણ;
 આંતર આગે ઢાંક્યાં ધીકી મરીયેહો; રંગ રસીયાણ. ૨.
 કીડા કાષ્ટ જ્યમ ખોખું ફરે આધ આધુ રે, રસિયાણ.
 તમ વીરહકીડે કાળજ કરડી ખાધુહો; રંગ રસિયાણ. ૩.
 ઉપરથી તન સાર સહુ કોષ દેખેરે, રસિયાણ,
 ભીતર બડકો પ્રાણુ પોતાનો પેખેહો; રંગ રસિયાણ. ૪.
 જે બાણે તે મુરખ કહે એ વાતેરે, રસિયાણ;
 દાસ દયાના પ્રીતમ દુઃખ સહુ ભાતેહો; રંગ રસિયાણ. ૫.

માવશુમાસ સરવડે વરરથો મંદેરે, રસીયાણ;
 પાવસરતુ રોભા ધધ વંદાવંદેહો; રંગ રસિયાણ. ૧.
 વૃદ્ધે વળગી વેસ છુટે નવ છોડીરે, રસીયાણ;
 દેવ મ્હારી ખેસ તો નાખી તોડીહો; રંગ રસીયાણ. ૨.

એક દિવસ આપણુ ત્યાં વાતે વળગ્યારે, રસિયાછ; ૨
 ધન વરસ્યો બીજ્યાં ખાણુ ન થયાં અળગાંહો; રંગ રસિયાછ. ૩
 જે પાણુ શીત રહેવાઇ નહીં ધાણુ કાંપીરે, રસિયાછ;
 ત્યારે તમે મુજને લઈ રૂઢ્યાશુ વ્યાંપીહો, રંગ રસિયાછ. ૪
 સંભારી તે સુખ કાળજડું ફાટેરે, રસિયાછ;
 દાસ દયાના પ્રીતમ છ શામાટેહો; રંગ રસિયાછ. ૫.

પુરવોત્તમમારો આશા તો મ્હારીરે, રસિયાછ;
 પુરો પુન્ય થરો જુઓ મન વિચારીહો. રંગ રસિયાછ; ૧
 આતુર જન સંતોષી કરિ સનમાનરે, રસિયાછ;
 અધરામૃત પાઘ આપો છવતદાનહો; રંગ રસિયાછ. ૨
 આ એક માસતો પુન્યધનનો દાહાડોરે, રસિયાછ;
 પ્રભુ પધરાવી સેવી કરૂં કરૂં ઘાણાડોહો, રંગ રસિયાછ. ૩
 અવર દેવ સેવ્યાની અદ્વાછે નહીંરે, રસિયાછ;
 પુરવોત્તમ પરાણીને અવય ધટે નહીં હો; રંગ રસિયાછ. ૪
 પ્રાણુ જરો તોય તમવીના નહીં બનિયેરે, રસિયાછ,
 દાસ દયાના ક્વામી એમ સમનિયેહો; રંગ રસિયાછ. ૫.

બાદરવો ભડ વરસે ચપળા અમકેરે, રસિયાછ,
 એક સમે હું આવી પાયલ ઝમકેહો; રંગ રસિયાછ. ૧
 હું ખીની મુણી ધન વરસ્યો આકારો રે, રસિયાછ,
 પીતાંપર હોરાડી લીધી પાસેહો; રંગ રસિયાછ. ૨
 સઘળું સુખ કાંઈ પ્રગટ નથી કહેવાતું રે, રસિયાછ,
 વિકળપણે કાંઈ કહું છું નયિ રહેવાતું હો; રંગ રસિયાછ. ૩
 પાલવ પાથરી કાલાવાલા કરિને રે, રસિયાછ,
 પાગે લાગી કહું છું ફરી ફરીનેહો; રંગ રસિયાછ. ૪
 એકડુખ નથી રહેવાતું હાયાં આવોરે, રસિયાછ,
 દાસ દયાના પ્રીતમ શું તરસાવોહો; રંગ રસિયાછ. ૫.

આશિન આવ્યો સઘ માસ સુખકારીરે, રસિયાછ,
 વામ આંખલડી ફરકે છે કાંઈ મ્હારી હો; રંગ રસિયાછ. ૧
 રાસ રમણની રતું આવી તમે બાણોરે, રસિયાછ,
 લાલ ગિહારી લાલીનાં સુખ માણોહો; રંગ રસિયાછ. ૨
 રારદ પુનમની નીચે પુર્ણ રાશી પ્રગટ્યો રે, રસિયાછ,
 તમથી રમતાં સહુ દુઃખ મ્હારાં મંદરોહો; રંગ રસિયાછ. ૩.

કર્યાનીની છો માટે કર્યા કરશે જે, રસિયાજી,
 બહાલાની વિનતો રૂદેમાં પરશે છો; રંગ રસિયાજી. ૪.
 આનંદ હરનો હરમાં વાલમ વળિયા જે, રસિયાજી,
 દાસ દયાના પ્રીતમજી મુને મળિયાછો; રંગ રસિયાજી. ૫.
 (૧-૨)

દાણ્યાતુરી.

ગરબો.

મારગ મુકાની કાતા કહું છું ક્યારની જો;
 રોકી રાખી છે મુને તે કણીવારની જો. માં ૧.
 મારે માથે મટકી મરીતાણી તપે જો;
 વળા વીત્યા પછે ગોરસ માંડું નહીં ખપે જો. માં ૨.
 મુને એકલડી બાણીને ઘેરી છે અહીં જો;
 તમારા મનતાણા વિચાર હું બાણું મહીજો. માં ૩.
 આહું અવળું હરોછો તે હું બાણું સહુ જો;
 મેં તો તમ સરીખા ઠગારા દીઠા ખડુ જો. માં ૪.
 આળા મનના મુકી હુંથી રેજો પાંસરા જો;
 મારે પાલવડેના વળગો પ્રીતમ રોહો પરા જો. માં ૫.
 આધા રોહો અડશેમાં ગીરધારી ઘેલા મા યશેજો;
 જે કાંઈ બાળોછો તે અરથ નહીં શરે કરોજો. માં ૬.
 મેં તો સાંભળ્યુંતું જે ડહા છો પ્રાણુજો;
 તેવું દીઠું મેં તો ડાપણુ આજ તમતાણુજો. માં ૭.
 માણસ હોએ તે તો માને વેણુમાજો;
 નીરલજ હોએ તે નાના કહેતાં આવે કનેજો. માં ૮.
 નીરલજ દેવ તે તો તમમાં દીસેછે સામજાજો;
 માણી આવડેછે અપ્પણા કુત્યાની કળાજો. માં ૯.
 આજ પરનારીમું કરશે તે કેમ છાજશેજો;
 મારે મા કાંકરી મટકી મારી બાજશેજો. માં ૧૦.
 ડરાવી ડરશે તે તમારી કા બીછ હશેજો;
 આળા હુંથી ફરે જોયા સરીખડું યશેજો. માં ૧૧.
 લાકડવાયા હશે તે તમારા નંદનેજો;
 આહું કો સાંખરો નહીં તમારા કંદનેજો. માં ૧૨.

એક દિવસ આપણ ત્યાં વાતે વળગ્યારે, રસિયાજી;
 ધન વરસ્યો ભીજ્યાં પણ ન થયાં ગળગાંહો; રંગ રસિયાજી. ૩
 મેં પણ રીત રહેવાઈ નહીં ધણું કાંપીરે, રસિયાજી;
 ત્યારે તમે મુજને લઈ રૂઢ્યાશું આંપીહો, રંગ રસિયાજી. ૪
 સંભારી તે સુખ કાળજીકું કાઢે, રસિયાજી;
 દાસ દયાના પ્રીતમજી સામાઠેહો; રંગ રસિયાજી. ૫.

પુરષોત્તમમારો આશા તો મ્હારીરે, રસિયાજી;
 પુરો પુન્ય થશે જીવ્યો મન વિચારીહો. રંગ રસિયાજી; ૧
 આતુર જન સંતોષો કરિ સનમાનરે, રસિયાજી;
 અધરામૃત પાઈ આપો જીવતદાનહો; રંગ રસિયાજી. ૨
 આ એક માસતો પુન્યદાનનો દાણાડોરે, રસિયાજી;
 ધ્રુવ મધરાત્રી સેવી કરું કર ઘણાડોહો, રંગ રસિયાજી. ૩.
 અવર દેવ સેવ્યાની અદ્વાછે નહીંરે, રસિયાજી;
 પુરષોત્તમ પરણીને અવય ઘટે નહીં હો; રંગ રસિયાજી. ૪.
 પ્રાણુ જશે તોય તમવાંના નહીં ભજિયેરે, રસિયાજી,
 દાસ દયાના સ્વામી એમ સમજિયેહો; રંગ રસિયાજી. ૫.

ભાદરવો ભડ વરસે ચપળા ચમકેરે, રસિયાજી,
 એક સમે હું આવી પાયલ ઝમકેહો; રંગ રસિયાજી. ૧.
 હું ખીની સુણી ધન વરસ્યો આકારો રે, રસિયાજી,
 પીતામ્બર હોરાડી લીધી પાસે હો; રંગ રસિયાજી. ૨.
 સઘળું સુખ કાંઈ પ્રગટ નથી કહેવાતું રે, રસિયાજી,
 વિકળપણે કાંઈ કહું છું નયિ રહેવાતું હો; રંગ રસિયાજી. ૩.
 પાલવ પાયરી કાલાવાલા કરિને રે, રસિયાજી,
 પાગે લાગી કહું છું ફરી ફરીનેહો; રંગ રસિયાજી. ૪.
 બેડકુખ નથી રહેવાતું હાયાં આવોરે, રસિયાજી,
 દાસ દયાના પ્રીતમ શું તરસાવોહો; રંગ રસિયાજી. ૫.

આશિન આવ્યો સઘ માસ સુખકારીરે, રસિયાજી,
 વામ આંખલડી ફરકે છે કાંઈ મ્હારી હો; રંગ રસિયાજી. ૧.
 રાસ રમણુની રૂતું આવી તમે જાણોરે, રસિયાજી,
 લાલ બિહારી લાલીનાં સુખ માણો હો; રંગ રસિયાજી. ૨.
 રારદ પુનમની નીરો પુર્ણ રાશી પ્રગટ્યો રે, રસિયાજી,
 તમથી રમતાં સહુ કુખ મ્હારો મટશે હો; રંગ રસિયાજી. ૩.

કરણીનીથી છો માટે કરણ કરશે ને, રસિયાજી,
 બહાલાની વિનંતી રૂંદમાં ધરશે હો; રંગ રસિયાજી. ૪.
 આનંદ ઉપતો ઉરમાં વાલમ વળિયા ને, રસિયાજી,
 દાસ દયાના પ્રીતમજી મુને મળિયા હો; રંગ રસિયાજી. ૫.
 (૧-૨)

દાહ્યાતુરી.

ગરબો.

મારજી મુકાની કાના કહું છું ક્યારની નો;
 રોકી રાખી છે મુને તે કણીવારની નો. માં ૧.
 મારે માથે મટકી મહીતણી તપે નો;
 વેળા વીત્યા પછે ગોરસ માંડે નહીં ખપે નો. માં ૨.
 મુને જોકલડી જાણીને ઘેરી છે અહીં નો;
 તમારા મનતણા વિચાર હું જાણું સહીજો. માં ૩.
 આડું અવળું હરોછો તે હું જાણું સહુ નો;
 મેં તો તમ સરીખા ડગારા દીઠા બહુ નો. માં ૪.
 ચાળા મનના મુકી હુંથી રેજો પાંસરા નો;
 મારે પાલવડેના વળગો પ્રીતમ રોહો પરા નો. માં ૫.
 આમા રોહો અડરોમાં ગીરધારી ઘેલા મા યશેજો;
 જે કાંઈ બાળોછો તે અરથ નહીં શરે કરોજો. માં ૬.
 મેં તો સાંભળ્યુંતું જે ડહાણો છો ધણુજો;
 તેવું દીઠું મેં તો ડાપણુ આજ તમતાણુજો. માં ૭.
 ગાણુસ હોએ તે તો માને વેણુમાજો;
 નીરલજ હોએ તે નાના કહેતાં આવે કનેજો. માં ૮.
 નીરલજ ટેવ તે તો તમમાં દીસેછે રામખાજો;
 ઘણી આવડેછે અખળા કુત્યાની કળાજો. માં ૯.
 આજ પરનારીયું કરશે તે કમ છાજશેજો;
 મારો મા કોકરી મટકી મારી બાગશેજો. માં ૧૦.
 ડરાની ડરશે તે તમારી કાળીજો હરોજો;
 ચાળા હુંથી કેવે જોવા સરીખડું યશેજો. માં ૧૧.
 લાડડવાયા હશે તે તમારા નંદનેજો;
 આણં કા સાંખશે નહીં તમારા કંદનેજો. માં ૧૨.

- ઘણુ તો મહીમંડળમાં હાજ્યે નહીંજો;
 એ તો રીત હમી આજ આલોકી લહીજો. માં ૧૩.
 પ્રીતડીની રીત કહો તો પાછો મહીજો;
 ઘણુનો કરીને દોકડો આપું નહીંજો. માં ૧૪.
 હજુ પ્રીતડીની રીત નથી આવડીજો;
 રહ્યા ગોવાળામાં ચારી જાણી ગાવડીજો. માં ૧૫.
 પ્રીત રીત તે તો નિગમ ચારમાં નથીજો;
 બહાલા લાગોહો તે માટે કાંઈએક કહું કથીજો. માં ૧૬.
 સ્નેહ શાસ્ત્રમાં એક ધીજની સ્ત્રી સુખાણુ છેજો;
 મોટા પંડીતને પણ એ વાતો અજાણુ છેજો. માં ૧૭.
 આતુર થઈને મારી પાસે ઉભા રોહો હરીજો;
 પાચી પ્રેમની તે પદવી રીખણું ખરીજો. માં ૧૮.
 પ્રીત કરવી તારે રીરા તો ન રાખવીજો;
 વેળાએ જાણ્યે તે વીધીએ વાણી ભાખવીજો. માં ૧૯.
 વધી વાણીને તે નીભાવ કરી જે રહેજો;
 વીકટ દુરધટ પ્રેમ પંથવિશે ટકેજો; માં ૨૦.
 સદા સર્વદા સચેત રહેવું સામળાજો;
 સુરત સંઘામ જીતવાની આરત એ કળાજો. માં ૨૧.
 પ્રગટ પ્રીતડી ન કરીએ આ સંસારમાંજો;
 વાત કહીધે તે પણ આખના આણુસારમાંજો. માં ૨૨.
 નેહ નયનના કટાક્ષમાં જાણાવીએજો;
 દુરીજન દેખતાં બહાલાને ન બિલાવીએજો. માં ૨૩.
 આશ્ર - માણસ સાથે સંઘેરો ના કાલાવીએજો;
 વાંકું બેઠે તેથી બહડતાં ન કાવીએજો. માં ૨૪.
 શામુ જોતાં સ્નેહ પરખી લઈએ નાણુમાંજો;
 વાત અંતરની તે સમજી લઈએ વેણુમાંજો. માં ૨૫.
 પ્રથમ પહેલો તો સ્વભાવ તેના પરખીએજો;
 તે પ્રમાણે વચનરૂપી જળ વરસાવીએજો. માં ૨૬.
 જેસું કામ તેની વૃત્તી માફક ચાલીએજો;
 એ રીતે તો પક્ષી ગગનતણું ઝાલીએજો. માં ૨૭.
 હાજી હાજી સરખી ખાહોની એકા નહીંજો;
 અમૃત શરકરાનો તે રસના મધ્યે છે સહીજો. માં ૨૮.
 પ્રીતડીનું કામ રીઝવ્યાયકી થરોજો;

- ખીન્વેથી તો મુળમુ ભાગી બેસેજો. માં ૧૯.
 માકી પ્રીત ખાઝ્યાનિત ન રીયાવએજો;
 દેવ દેખીએ પશુ મુગે નહીં લાવએજો. માં ૨૦.
 જેમ તેમ કહ્યું કાચું હદે ન આણીએજો;
 દુષ્ટ દેખીએ પશુ વિચારે પ્રમાણીએજો. માં ૨૧.
 જે કોઇ જોલે તેણે હારદ સમજી લીજીએજો;
 વિવેક વિચારે ધદે તે હવર દીજીએજો. માં ૨૨.
 ગ્રાહું વચન તેથી કદાપી ન ખોલીએજો;
 છીદ્ર કો શમાવું સમોએ નવ ખોલીએજો. ૨૩.
 વિના વીચારે જે મુહુરસંજે લડેજો;
 નીચે તેને પાછળથી પસ્તાવું પડેજો. માં ૨૪.
 સ્નેહી સંજે ઝાંઝું ખેંચી નવ ઝાલિએજો;
 જેવો સમો તેવી વિધી માફક ચાલીએજો. માં ૨૫.
 કુટિલ આગળ આપ આતુરતા ન દાખીએજો;
 સાગી હોય તેની રીતે રીત રાખીએજો. માં ૨૬.
 મ્હોડે મીઠું જોલે તે થકી નવ રીઝીએજો;
 સાચા સ્નેહી વિના મનડું નવ દીજીએજો. માં ૨૭.
 કેપટો હોય તેથી સાચું નવ ભાખીએજો;
 લોભે લસવાઈએ નહિં માઠા પારી રાખીએજો. માં ૨૮.
 માકા પ્રેમનિ નો પ્રાણ માંગ્યો આપિએજો;
 જુઠા સંજોશં વચન નવ ગલાપીએજો. માં ૨૯.
 સાચા જુઠાની પરક્ષા પ્રથમ કીજીએજો;
 સાચું નીવડ્યા પછી ડોઝ ના દીજીએજો. માં ૩૦.
 સ્નેહી સંજે બીઝી મોટાઈ ન રાખીએજો;
 છોટું હોય તોપણ સમોવડાઈ દાખીએજો. માં ૩૧.
 સમા પરમાણે વિવેક ન જુદીએજો;
 ટેક પ્રેતાની તે અતરથી ન મુંદીએજો. માં ૩૨.
 વિના વિચારે એક જગતુ નવ દીજીએજો;
 સમો પડે કાચું હદે નવ કીજીએજો. માં ૩૩.
 સાત ગણણે ગાળ્યા પછી ખોલ ખોલીએજો;
 ખોલ્યા પછી કુખ યાય નવ ડોલિએજો. માં ૩૪.
 વખત વીતી પછી વેચાંથી મળે નહીંજો;
 પય ન થાયે કદાપી જે થઈ ગયું મહીજો. માં ૩૫.

રસ પ્રેમનાં તે શીશ સાટે માનવોજો;
 ગરજ રાખે તેને દુઃખ દોષ ન આણવોજો. માં ૪૬.
 પ્રીત કદાપી કાઠ્યકી ન જોડીએજો;
 ખતી ભવીશયી તો પ્રાણ ગમે નવ તોડીએજો. માં ૪૬.
 પ્રીત રીત એ લાગે તો લેણું નહીંજો;
 તૂટે પળમાં પાછળ શુદ્ધિ કંઈ દીશે નહીંજો. માં ૪૮.
 કાળી કસ્તુરી પણ ગુણ ધણો ગ્રહીએ સદાજો;
 રાતાં ધંદ્રવાણ્યી મોહીએ નાં કદાજો. માં ૪૯.
 સતસ્નેહ સેવા પેહેલ સતોષ છેજો;
 વરીકરણ વિદ્યાતણાં એ કારાછેજો. માં ૫૦.
 પારા સરખો પ્રેમ જુગતે ઝાલજોજો;
 વાપરતાં લાગે ન વાર એતી ચાલજોજો. માં ૫૨.
 યાલતાં મુલ મનુષ્યતાયું કીલએજો;
 મુખે કહીયે નહીં પણ ચિત્તમાં એતી લીલએજો. માં ૫૨.
 ખુદી પ્રમાણ વચન સડ પડ બકીજો;
 દુખ માનીયે ન બીજું લાવે કાંઈ થકીજો. માં ૫૩.
 પ્રીતડીનાં પાકે એતી ઉતાવળ પાણીજો;
 ધીરજ રાખીયે તો કારણ સડ આવા બનેજો. માં ૫૪.
 વિવેક વાતમાં તો દુઃખ દાણી બેહુ રહેજો;
 ગોળ ખાધએ પોતાના ચોરી પર શું લેજો. માં ૫૫.
 સમો સમજે ચંચળ ધધ તે ચોદીશ કરેજો;
 દુરીજને નહારા તે તેહને શું કરેજો. માં ૫૬.
 ચતુર આગળ કુટ ચુગલનું ચાલે નહીંજો;
 પવન સહુને ડાલાવે ગીરી હાલે નહીંજો. માં ૫૭.
 ડાહ્યા હોએ તેનું એહુ ડાહ્યાપાયુંજો;
 લક્ષણવંત લેજો થોડામાં કહું ધાયુંજો. માં ૫૮.
 મારા સમજો મારા વચનથી રીસાવતાજો;
 ક્ષાયું એક ચાલે નહીં છો ધાયું ભાવતાજો. ૫૯.
 દધીનાં દાણનાં વેચાણમાં છું તમતણીજો;
 હું તો બાયું છું જુગલવન માથાનાં મણીજો. ૬૦.
 હમો અખળા આતુર વચન મુખેથી ન કહાડીએજો;
 હેડું દેખાણતું હોએ તો દેખાડીએજો. માં ૬૧.
 આસંગા વિતા કે આવડું બાલે નહીંજો;

આસંગો તે પ્રીતરીના ના હોએ કહીજો, માં ૬૨.

સાવધાન પ્રીત પાળજો કહું કથીજો;

મ્હાતી મન ને કાચ વુટયાં સંપાતા નથીજો, માં ૬૩.

પ્રીત ખાધી અતીસેજ લુપ્પ ચધ રહીજો;

ધ્યાતા પ્રીતમણસું ઘણુઆતુરી કહીજો, માં ૬૪.

ચેતવણી.

૫૬.

ચેત ચેત મન ચપળ થઈને, કૃપા કૃપાનીધી ભજનરી;

આ જુદીખાલ જગતતણીછે, તેથી મમતા તજનરી, ચેત૦ ૧.

શું મુરખ મોટયા માહાર કહેછે, તાહાર તે શું ખાચરી;

આ અમુલ્યક હારી હારીને તે, પરચરમાં ચિત પ્રોધરે, ચેત૦ ૨.

આ કાલપણ તાહાર મલ્યું ધુળમારે, ચુસે પડી ચતુરાધરે.

તું સેવા સમરણમાં નર સમજયો, અંતે ખગાડ્યું ખાધરે, ચેત૦ ૩.

તે હેતે હરિસેવન ના કીધું, સંતોખ્યા નહીં સાધુરે;

આ ધીક પડો તારો જનમારો, વણસાડ્યું તે ખાધરે, ચેત૦ ૪.

અહ્યા તું તાહારી જનનીતે રો ના, પરચર પડીયો ષટ રે;

જે લોક ખખાળત વચ્ચળ વાર, તુજને નાખી હોરે, ચેત૦ ૫.

તો પણ કેહેનું કારણ સરવું, પણ તું તેથી માઠારે;

કામને કામ ક્યહું ના આંચો, કિંચિત ક્યહું ના ગાંઠારે, ચેત૦ ૬.

આ જનમ દિવસથી જરા લગી તે, કૃત્સિત કૃત ખડુ કીધારે;

આ માત પિતા આદે અતિ સજ્જન, જનને દુઃખ ખડુ દીધારે, ચેત૦ ૭.

તું પ્રાપ્તકી ખીલને નહીં પાપી, વચો ન જુઝા પાપેરે;

કાંઈ છવ કસપાયે મુરખ, જુદી પુરી સાપેરે, ચેત૦ ૮.

વધું નહીં તે વદે સુખેથી, ના ખાવું તે ખાએરે;

તું તાહાર મનમાં મદમાતો, ના જવું તાહાં જાએરે, ચેત૦ ૯.

આ વિષયતાણું કૃત તાહાણું કીધું, મનથી માન્યુ ઠીકરે;

વેદ શાસ્ત્રનું વચન ન માન્યુ, ખરી ન હરીની ખીકરે, ચેત૦ ૧૦.

કપટ કરી લોકાને લુપ્પા, પીડ પોતાનો પાખ્યોરે;

નવ દીન બપર દયાજ આવી, પરઆમાં ખડુ દોખ્યોરે, ચેત૦ ૧૧.

તું નેજાવ વેચે વાહાતો ઠીકે, તાન બપરે અતાવેરે;

પોતાનું મન પરચર સરખું, તેહેમાં રાખ ન લોપરે, ચેત૦ ૧૨.

હાંકે સહુ હજવો પાડે મરં તોહ માથું કુટી. ૭
 ધણા ભવ કળેશ પાંચો તોહ મમતા ન ભાગી;
 માહારે હ્રદયે વૈરાગ્ય ન આપ્યો પ્રભુ તમથી લેહ નાં લાગી. ૮
 કરતાં એમ મૃત્યુ આપ્યું સંગી કાઈ ત્યાંહ નં થયું;
 આગળ જે નીપતું તેતો મુખે નવ અથ કહ્યું. ૯
 એહવા અનેક ફેરા હું આપ્યો ને ગયો;
 પણ તમોને ભજ્યાવિના માહારો - છુટો ક્યહુ ન થયો. ૧૦
 હું માયાના પારા ત્રોડી 'સેવું' તમને શ્રીહરી;
 એહવું પણ હુમાં નથી કંહુકું કરગરી. ૧૧.
 જાણી દીન કૃપા કરો વાહાલા પોતાનું પરદ જોઈ;
 તો કામ થાય માહારં નહી તો મરેસ રોઈ. ૧૨.
 માહારાં કુકૂત સહુ તે જાણી જોઈ માફ કરો;
 વાહાલા પોતાનો દાસ જાણી માહારા સહુ તાપ હરો. ૧૩
 છો પતીતપાવન પ્રભુ અધમ બિધારકારી;
 દયાળુ દીનખંધુ રાજ્યાગતવછળ હરી. ૧૪
 હે ગોપીજન વક્ષભ વાહાલા તમો કૃપાના સાગર કાહાવો;
 ધણુને કૃપા કરી માટે કરં છું ઘવો. ૧૫
 રચંભથી પ્રગટયા પ્રભુ પ્રહ્લાદની પીડા કાપી;
 પ્રવલ્લના તાપ ટાળ્યા અવિચળ પત્ની આપી. ૧૬
 વળો ચંદ્રહાસ્ય જિગાચ્છો ફેડો નીચ વિષયાકરી;
 સંકટથી દ્રૌપદી રાખી પુસ્તાં બહુ ચીર હરી. ૧૭
 તળાતો તેલ કડાપી સુધનવા રાખીયો;
 બળતાં ખગખાળ જિગારચાં ગજ ધંટે નાખીયો. ૧૮
 ગ્રાહે ગ્રહેતો હરતી મુકાવ્યો કશ્ચી;
 શિવજીની સાહાય કીધી તમો વકાંસુર કુચ્ચી; ૧૯
 રાખ્યું પણ ભીષ્મ કેરૂ પાંડવનાં લાડ પાળચાં;
 સુદામાનું દાળીદ્ર ફેડ્યું અભમેળ પાપ બાળાં. ૨૦
 અહલયાનો શાપ ટાળયો પિકુરનું ગમતુ કીધું;
 જ્યદેવની સ્ત્રી છેવાડી તમે મીરાંનું જર પીધું. ૨૧
 નામાનું છાપર જાહાણું ત્રીલોચન નીર ભચ્યું;
 દાસ દામાળ માટે માહારનું રૂપ ધચ્યું. ૨૨
 નરસંખ્યાને હાર આપ્યો પુરચાં બહુ કોડણ;
 મુક્યુ ઘર વૈદાણ માટે તમો રણછોડણ. ૨૩

સેના સાર નાગીક યથા કલ્યાણ્યું જડવેને;
 મધરાતે યનાત ગોરાડો માધવધારા ભક્તને. ૨૪
 તુળસીની ટેક માટે યથા કલ્યુ રામજી;
 યનાતુ ક્ષેત્ર નીપાણ્ય પાળવણુ સામજી;
 કંતાજીની ભક્તિ રૂપી યથા આધીન હરી;
 ગ્રાણુ ઊત્તરાના રાખ્યા પરીક્ષત સાક્ષાત કરી. ૨૬
 સાદીપત ગુરૂની પત્ની રવકી માત કહાવી;
 એ બંધને પુત્ર આપ્યા મૃત્યુ પામેલા સાવી. ૨૭
 હિરુવ અરજીત બંધને જ્ઞાત ઉપદેશ્યું હરી;
 પારથને પાણી પાણુ મુખદ્રાણુ રૂપ ધરી. ૨૮
 રાજ કિશોરને આપ્યું પ્રભુ છીદાર યથા;
 બળી રાખને મંદીર દ્વારપાળ યજ્ઞને રક્ષા. ૨૯
 આસનો તાપ દાજો નારદને મેળવી;
 હિરણ્યાક્ષ કુટુંબે મારી મુકાવી પ્રથમ. ૩૦
 કુબળાની કામના પુરી રંગે રમવાને ગયા;
 બ્રહ્માણને કન્ધા અપાવી સાક્ષી ગોપાળ યથા. ૩૧
 રજ્જવળા અશુભીપણુ પ્રેમે યથુ ભગજી;
 ગણિકાનો મુકુટ લીધો માગીને શ્રીરંગજી. ૩૨
 ત્રરૂપીપત્નીનું બાળન બાપ્યું જડવીરજી;
 પીધું સૂતદેવકેર નારાયણુ નીરજી. ૩૩
 કરમાનો ખીચડો આધો સત્તરીનાં ભારજી;
 જીવીટ આહીરનું ખાધું મીનંદકીરોરજી. ૩૪
 રમાથી અધિક આપ્યું તમે સુખ ગોપીને;
 તેહને ગમે તે કૃત કીધાં મળવા લોપીને. ૩૫
 અંગે ગળ્યા ગોપ કંગારયા સરપે ગળ્યા નંદજી;
 ગિરીધારી વ્રજ ઊગાચું બાપ્યો આનંદજી. ૩૬
 જટાયુની દહન ક્રિયા કરી રથુરાજજી;
 વિઠીરાણુ સુગ્રીવ બંનેને અપાવ્યું રાજજી. ૩૭
 અખરીરાનો ભાર ઉતારયો આપે અવતાર પરી;
 બીલથી ભૂત હગાચો દેવીને પ્રેરણા કરી. ૩૮
 વામન યજ્ઞ ભીક્ષા માગી ઇંદ્રનું ગમતું કીધું;
 અમરને અમૃત પાણુ મોહનીરૂપ લીધું. ૩૯
 પુંડરીક વચન માટે ઇંદ્રે આસનજી;

વાદમીક મોટો પંતિત કીધો પાવનલ. ૪૦
 આપ છાયામાં મુનો પવનકુમારલ; ૪૧
 આ તપમાં હિમા રક્ષા પડી બે ચારલ. ૪૨
 કપટે પય પાન કરાવ્યુ બકી જોપાળલ; ૪૩
 તેહેને બતી માતાની આપી એહેવા દયાળલ. ૪૪
 પારધી અહી સિયાણી માંહોમાં વાપ મારી; ૪૫
 કરતાં એમ સમગ્રજુ હરી પક્ષી લીધાં દિગારી. ૪૬
 તુકારાગ તમને બાહારો સ્નેહો સ્વધામ લીધો; ૪૭
 પીપાને દારિકાં દોખો મુદ્રાં દેધ સાચો કીધો. ૪૮
 જયમબની સજ્જન રાખો રધદાસનું શ્રીદળ લીધું; ૪૯
 રાખ્યું પાણુ કપીર કેડું આપે સદાવ્રત લીધું. ૫૦
 જ્ઞાન સોપાનની વ્રતી મુક્તાપાર્શ્વ ભક્ત ભાવી; ૫૧
 દાસની કીરતી કરવા માટીની ભીત ચલાવી. ૫૨
 અપચ મોહનાની ખાંધે ચઢ્યાં પ્રભુ પ્રીત બાણી; ૫૩
 બદાધરદાસ કેડું પાંચે ભોગ પીધું પાણી. ૫૪
 ત્રીપુરદાસ ભક્ત કેરી છીટેથી રીત સમી; ૫૫
 ભક્તના કુલના ભારે શ્રી મરતક રત્નું નમી. ૫૬
 સુરદાસના નીમ નીભાવ્યો કીર્તન પુરાં કર્યાં; ૫૭
 કૃષ્ણદાસનાં કોઠ પુર્યાં પદ ત્રણ આપે ધર્યાં; ૫૮
 દાસ આસ કરણુ માટે સુદ કરવાને ગયા; ૫૯
 જન પદમનાભ સાફ જેવટીયા આપ થયા. ૬૦
 એહેવાં જન દુઃખ દર્યાં માણાં શ્રી નાયલ; ૬૧
 તેહેમાં એક અધિક દયો બાણી મોહો હાયલ. ૬૨
 શીખે ને સાંભળે આપે આવે ભક્તવેલલ; ૬૩
 તેહેને પ્રભુ પ્રસન્ન થઈ કરે સુખલેલલ. ૬૪.

(૩.)

ચાતુરીનો અર્થો.

સત્ય કામ છોડીને પરથમ, ગુરુગોવિંદને ભજવેલ; ૧
 સકળ કામતા જેથી સીદ્ધિ, વારેતેહેને તલવે; શિક્ષા શાણુને. ૨
 મુળથી મોટી સંજો કરિયે, નીચ સંગત પરહરિયેલ; ૩
 સંમંદ તેને વસ મન રહેછે, જેથી તરીયે મરીયે; શિક્ષા શાણુને. ૪

હર પ્રકારે પ્રીત મૃદુમાંણી, મ્હેરા જન તે જાણેછ; ૬
 નિર્ધ આપવારથિ જુગ, તે તોગા પગમાંણે. શિં ૩.
 ખરી મ્હેતાતનું દ્રવ્ય જોડીયે, નીચ નજર ના કરીયેછ;
 પાછળથી પરતાવો જાવજે, હારીથી તે હરિયે; શિં ૪.
 સાહસ કર્મ ન કરિયે કદાપી, હરિયે હરિ જનને મારેછ;
 હતરેશું જળ મોતીનું ન ચડે, વળતું કોટી પ્રકારે; શિં ૫.
 રીતે ચાલતાં કુખ પડેતો, બહુ મુખ્ય અનીતે કુકુંછ;
 બેશી નાવ ખુડે નહીં કેહવત, તરી હતરો તોડે બુકું. શિં ૬.
 ખિતા વિચારે કાંમ કરે, તે પાછળથી પરતાયેછ;
 ખગડી ખુદ જે હોય ન સધરે, મળેત જે તક બાયે. શિં ૭.
 કોણું કહાડોને ખરચ ન કરીયે, ઘટી ના મહીયે કુખછ;
 જેની સંપત તેવું જોજન, સદા પાગીયે મુખ. શિં ૮.
 પુર્વે વેર તાંહાં સ્તેહ ન કરિયે, પુર્વે મીતસું વેરછ;
 મીન કોક દીન ગુંજ પ્રકારી, રાત્ર ના છુરે નેહર. શિં ૯.
 આપ વખાણુ અવરની નીંદા, પર પત્નીસું હાસ્યછ;
 અતી બાપણુ કદુ છમ ચલાવે, મ્હેરામખણુનો નારા. શિં ૧૦.
 મુખ આપે છાંકી નજ જમ્મે, કુખ આપે નજ હર્યેછ;
 આપણથી અધીકાને જોઈને, ગરવ કહેસને હરીયે. શિં ૧૧.
 લોભાજન પનપડે સાંધિયે, ગરવી જોડી પાણુછ;
 મુરખનું મન ગમનું કરીયે, પડીત શાચી વાણુ. શિં ૧૨.
 હરિ ગર શાહેખથી શાચા રહીયે, જીરું જીરું કહીયેછ;
 જોતાં આગળ કોઈ સમે પાણુ, મુખે મ્હેરાં નવ પધયે. શિં ૧૩.
 રીત નજે નહીં રંદાકરે, પાંસલે વરતું પાયેછ;
 કરતતની કક્ષા મહી સમી, હમે લો મુખભાવ. શિં ૧૪.
 કેવળ સ્વારથકૃતી વામુલાની, સદુ ખમારથ રહેછ;
 કરવત બેગાસ સરખું છાંડે, રહે ધર રહે હરિખંદ. શિં ૧૫.
 સાખ ગમાય સાખ રાખજો, સાખે મજરો સાખછ;
 સાખ ખરચતાં સાખ નવ મજો, સાખ ગયે સદુ ખાખ. શિં ૧૬.
 મજો સ્તેજ પોળી નવ નહયે, દુર મોઢિઅગિસાવછ;
 હિંમ મુન અખજો કેમ કરિયે, હરગર્ભની આરો. શિં ૧૭.
 સામાને શોભા આપેથી, આપણે શોભા આપેછ;
 પતીમુખ શોભા આંતે કરે ગમ, આંતે પતી વરસાવે. શિં ૧૮.
 જે કરતાં પરિણામ હાણી, તે કારજ ના કરવુંછ;

આપણી પોંચ પ્રમાણે સમજો, સમજી ડગલું ભરવું. શિં. ૧૯
 જેથી પ્રીત વધ્યાની ધરછા, તે ધર નણથી કરાગ્યે;
 વિવાદ ધન વેહેતાર પોસે, વામાં વાત ના કરિએ. શિં. ૨૦
 માતપિતાશું હેત ધરીયે, કદા ન ધરિએ સરાય;
 નાગરવેસ વણસે જેમ દળ વણસે, જે પોંચું રીતકેશ. શિં. ૨૧
 ક્રાણુવિના કોઈ થકી કદાપિ, બરપ્રીત ના કરીએ;
 ગળે પડી છુટે નહી કમે, પાપતાપ પચિ મરિએ. શિં. ૨૨
 થોડું બોલ્યામાં મુખ શોભા છે, ખડું બોલે પત બળે;
 ચો કાડીનો ચાંદો ભાળે, સત ના પાછળ થાયે. શિં. ૨૩
 કામ વીવેકે કરિએ કદાપિ, કષ્ટ પડ્યું તે માહે;
 તે પછી હરી ધરછા એમ લહેવું, હરખડું નહીં તાહે. શિં. ૨૪
 પાણુ વાણીને દુઠી દુઠ, રાખી સમજો જાગ્યે;
 મોહોદમ આવે માન પામિએ, કહિં દુખીયાં નવ વધયે. શિં. ૨૫
 જે ભાવે જે પુછે તેને, તેહવા ઉતર દધિએ;
 ભાષણમાં બિતરનું હારદ, સેજે સમજી સધએ. શિં. ૨૬
 જેવીના ચાત્રે ના તેની, મરજી રાખી રહેવું;
 સમો આપણે સમજી લેવો, બુલ્યું ખગડ્યું સેહેવું. શિં. ૨૭
 તન મન વસન સું વિમળ રાખિએ, આજસ ક્રોધ ન કરવો;
 પરદુખ દેખી પ્રસન ને વાવું, પાપાંધર્મ ન ધરવો. શિં. ૨૮
 મોહોદમ જનની અદખ રાખી, ખાળને શિક્ષા દેવો;
 ગુરુજન સેવા દયા દીનસું, સ્ત્રીને વશ કરી લેવી. શિં. ૨૯
 દીવરો વાત વિચારી કરિએ, નીસ વિવેકે છની;
 કોઈ સમે કાઠ કેહેવું સાંભળે, હપતે મોટી હાની. શિં. ૩૦
 મોહોદમ સાથે નવ ખગડ્યું, નીચ ભલાઇ ન સારી;
 નૃપ સ્ત્રીની નહી આસંગો, કાણુમાં કરે ખવારી. શિં. ૩૧
 નમ્રી ભીંતપર ના લો ખતારી, નવ ધરવું તે હે;
 ભખી ભૂટ તન કળી પસ્તાવો, વણ સ્વાસ્થની વે. શિં. ૩૨
 બજ જુગારી તસ્કર બસની, વિધાસે નવ રહેવું;
 વેહેમારે વેપારે સજા, નવ ધરવી સટ કેવું. શિં. ૩૩
 હરીવીના ક્યહું લુબધાઈ ન જાવું, જુકું સર્વ સમજવું;
 કાળકપોટો પચકે સાગરો, ભગવતભજન ન તજવું. શિં. ૩૪
 જે જે વાતે મીઠું કહ્યું, આપણને જેમ લાગે;
 તેજ પ્રમાણે સમજી લેવું, સાડને મુખ દુખ બાળે. શિં. ૩૫

દંપતીવચ્ચે દુત ના યાવું, કુડી સાખ ના ભરવીછું;
 ના કરોએ અમરી કરી ચુગસી, અધરસપમ્ત ન કરવી. શિં ૨૬
 માણસે જોઈને કામ પાડીએ, મુરખ મીન ન કરિએછું;
 હંક ના કરવી ખોટી જાતે, ફૂરને દૂરો મરિએ. શિં ૨૭
 રીત સગાંને રાખ ન માગવું, રે બાથું માગે વાલીછું;
 રાત્રી દુરામન ગુણે મારીએ, રાકે ન જીવ્યુ ભાળી. શિં ૨૮
 મરમ વચન કોઈ ને નવ કરિએ, મુશ્કતાં તે સંકાયછું;
 માટે જતાનું કષ્ટ કારિએ, જાંદાંભી આપણી પોહાય. શિં ૨૯
 મધુરી વાણી પરિએ સદ્ગી, હૃદય રાખીએ જડુંછું;
 મળ્યા મનુષ્યને પ્રાણુ આપિએ, કેવું ન કરિએ ભુકું. શિં ૩૦
 કૃતી જીવર ના ભુમી જઈ એ, ગુણુ સત્રજેયા લેવોછું;
 અનંતાતાને આપિન રેહેવું, સામય દોષ ન રેવો. શિં ૩૧
 મહા મ્હેનું કંઈ સંકટ આવે, મી હરી રાસણે જાવુંછું;
 હીંમત રાખી જીવાય કરવો, પ્રાણુ મુક્ત ના યાવું. શિં ૩૨
 મુરખથી કહીં મમત ન કરવો, જાંડ ગોદડે રૂપીછું;
 આણી ચુકાવી કામ કાલાડવું, આગળ વણુમે કતી. શિં ૩૩
 કાળી દોમ કુટીસ જન કાંટી, કુટ્યાવાણુ રૂળ નાપેછું;
 કુટની સામાં સાધું ન યાવું, ધાતાં અતી સંતાપે. શિં ૩૪
 કામ કપેચું કાંઈકે આવે, પીરાં યાવું જાણીછું;
 જસદ થયાં જોખમ ભાગે, પરચર હપર પાણી. શિં ૩૫
 જ્યો સમા વીધિ પણુ તેવી, કરતાં કારજ થાયછું;
 એક રીતે અંદકી નવ રેહેવું, રોજ પ્રાણુ કયાપ. શિં ૩૬
 અમમ વિચારી સરવે કરવું, અરખત કહીં ન રેહેવુંછું;
 સકુણુ વચન વીચારી જોવું, રામરોમ થીત રવું. શિં ૩૭
 ગુણુવતને ઇતરાધ ન કરવી, જુકપણુ સાસાધછું;
 ગુમન ગરજ સમે નવ ધરવું, બાગી જાએ જલાધ. શિં ૩૮
 પર પર જઈને કુખ ના રાવું, કોઈ ન યાયે વિભાગીછું;
 પાછળથી પસ્તાવો હપજે, ભાર જાપ સકુ બાગી. શિં ૩૯
 પર પરમાં અચાનક ન જાવું, પાત કરી નવ હસવુંછું;
 ગુંજ કરતાં હોષ એ જાણા તાં, વણુ ભેડમાં નવ પસવું. શિં ૪૦
 કોતકમાં કુમક વણુ સજ્જન, દુરીજન સાથ નવ વઢવુંછું;
 ગજ ગ્રેવાતો સામન લઈને, ખડરી ખંચન ચકવું. શિં ૪૧
 રીતે પણુ ખોટાની સાથે, વાદ ન કરવો વાતેછું.

ખરાગ હાંમે પછાર નાખી, છંદાવું નિજ હાથે. શિં ૫૨
 હમટી કૃતી ઘેમાની ગ્રહિયે, દાસ દક્ષ ના થયેછ; ;
 સર્વ હાંમથી ગુણ મહી લેવો, એમ ચતુરતા મહિયે. શિં ૫૩
 ક્ષેરાની ઊપર ક્ષેરા રાખવો, ક્રોધની ઉપર ક્રોધછ; ;
 મન મોહ મદ ગચ્છર ના ધરવો, મનને કરવો ઘોષ. શિં ૫૪
 આ બહેવાર ચાતુરીની શિક્ષા, ધરસે ઊરમાં રાખીછ; ;
 બવ સુખ હરી ૫૬ શુભકીર્તિ, આપણના અબીલાખી. શિં ૫૫
 પરથી પચાસનું ખત ના લખીયે, આંતે આવે એકછ; ;
 ગળે પડે કોઈ ગુલામ માણસ, હાંણી વાત વિવેક. શિં ૫૬
 સકળ ચાતુરિ એક વચનમાં, કહું છું સહુ સાંભળજોછ; ;
 હરી ગુર હરીજન સેવી સમરી, જનમ મરણથી ટળજો. શિં ૫૭
 આશ્રમ આરવિવે પ્રસ્તાશ્રમ, એક વાતથી મ્હોલેછ; ;
 શ્રી હરિની સેવા ખની આવે, માટે નહિતો ખોટો. શિં ૫૮
 ગત ભાવે આશ્રમ માંડો, મારે નહિ લેવા દવાછ; ;
 દ્યો કહે મ્હારે તે મ્હોટો, કરે કૃપણની સેવા. શિં ૫૯

(૨)

મીરાંચરીત.

મીરાંમન મોહનસુ માન્યું;
 પરિયા પરિયા શ્રીગીધરસાલ, બાણે જગ નથી કાંઈ છાંતું. ટેક,
 જમલ રાઠોડની દીકરીયે મુણા, મીડતા એનું ધામ;
 રૂપગુણ કોઈ સમોવડ નહીં રૂકું, ધણું મીરાંખંધ નામ. મીરાં ૧
 લોશીએ વાંચી જનમોતરીયે, તેમાં લખ્યું નીકળ્યું એહ;
 વરસે વિશ્વભરનાયનેરે કરસે, તંદુકંવરણસું નેહ. મીરાં ૨
 હોતપુરનો રાણો રાણ્યોરે, તે સાથે કરીછે સગાઈ;
 પરાશ્યાવીને બળાવ્યાં સાસરે કંઈ, લોકીક રીતે મીરાંખંધ. મીરાં ૩
 દેવોને દેસા બંધાંગણારે વાહ્યાં, વરકન્યા સહુ જન;
 રાણે પારવતીછ પુણ્યારે, મીરાંનુંતો મોહનગાં મન મીરાં. ૪
 સાસુ કહે સોભાંય વધેરે વહુ, નમો સકુતીને પાય;
 મીરાં કહે મરતક ગાર નહીં નમે, વીનાં એક શ્રીગીરીધરરાય. મીરાં ૫
 સાસુ કહે સાંમુ ખોલી આજયારે મારે, નથી એ વહુનું કામ;
 પુત્રને કહું એહને રાખો પરી એક, ન્યાંરૂ રચાવો એનું ધામ. મીરાં ૬

એવું સુધીને મીરાં મન પયાં રે, બધું થયું ભાંધ્યો જાંબળ;
 સાધુની સંજે કીરતન, ગિર્જામયું મુખે, રોગીયું ગાથયું ગોપાળ, મીરાં ૭
 નંદાનંદન સાથે, પ્યારાં રચ્યાં રે મીરાં, હરીજન આવે પાસાં મેર;
 નિત્ય ભજન કયા કીરતન ઓઝણ, હરીને લડાવે કરે દોહર, મીરાં ૮
 નાથુદર આવી મીરાંનંદની પાસે બાબી, આગો માંડ્યો કીરતપાત;
 સાસરે રાણાછત્રું મુજ મળ્યું પદુ, મહાએર મળ્યાં ખાતતાત, મીરાં ૯
 આંખર આજણ પેહેરો અનુપમ, સજો મુરર સંગુપાર;
 મેહેર પધારે રાણાછત્રી રે રમી, રીઝરી દ્યો બરપાર, મીરાં ૧૦
 છાપા તીમક આ સી તુજશીની માળા, નાચોપુરા વેરાગીને વેરા;
 સંજ મુકરિ સાધુ સંતનો રે, રાણીછ તો કરે મુગી કલેરા, મીરાં ૧૧
 મીરાં કહે રે બાઈ કલેરા ઘણાનો, ઓજા છે કોપામ;
 કહેજો રાણાછને સાધુને સેવ પ્રેમે, નૃત્ય કરીને હરિ ગાથ, મીરાં ૧૨
 વગો સોનું રુ પેહેરે શું મુખ્યું રે, કાલાડી નાજો એ કાકડમાળ;
 છાપા તીમક ધરી સાધુમાં બેસો, આસો પેહેરો તુજશીની માળ, મીરાં ૧૩
 તમે પશુ જાઓ શાં સાસરે રે બાઈ, ઘ્યા પટાળો રાને રહ;
 મતમમતા મોહન પર સાથે તમે, સરવ તલને કરો રનેહ, મીરાં ૧૪
 કહેજો તમારી ખાતને રે જુદા, પયાં ગેવીંર ગુણ માએ;
 હરીવના કોરી રવ સેરણો જોએ, જનમ મરણ નહીં જાયે, મીરાં ૧૫
 મુગી એમ છણકતી ખીજતા રે ખાળા, આવી ખંધવની પાસ;
 ઓભાઇ બાબી કહેછે થાઓ વેરાગી સદુ, મુકી રા રાજ અપાસ, મીરાં ૧૬
 એવું મુગીને આવ્યો રાસ રાણીને પ્રેર્યો, સેવક મીરાંને અપાસ;
 આવો ખંખર છે શા રંગમાં રે, કોણ કોણ બેઠું છે એની પાસ, મીરાં ૧૭
 અનુચરે આવી એમ કહ્યું ને નથી, રીંગું માણસ આ વાર;
 રાણીછ સાથે કોઇ પુરખ ખીજોછે, ધરમાં યદી રહી છે યેકાર, મીરાં ૧૮
 મુગીતામાં રાણી ઘણાં રાતડો રે બેઠી, ખડગ પ્રાઓ છે તેહીવાર;
 પેઠા મીરાંને મહુલ એકત્રારે ઠાઇ, આવે ના ધાઇ રીધા દ્વાર, મીરાં ૧૯
 આવી નોપું તો મીરાં એકી રે, પ્રથમે એને ના રીધું કરાંન;
 પુછ્યું મીરાંને પેઠા પુરખ ક્યાં છે તાલારે, માગ્યું છે જેમુ બધાંન, મીરાં ૨૦
 ક્યાં છે પુછો શું રાણા રોશમારે, તે તો સધળે જસેછે બરપુર;
 વાનમા બુલે જોગી બેમી પ્રવક્ષ રેખે, રહેછે કુટ્યપી કા, મીરાં ૨૧
 કાલાડી નાખોછ આ કલેરા કપડ સંગે, નિર્મળ કરો મન;
 પ્રેમભક્તીએ પરવશ બનો તો તમને, યાવ તેહનાં કરાંન, મીરાં ૨૨
 એહવું મુગીને આજ માગી ધણી રે મયુ, આવ ના આવ્યો રે મુપ;

કોપ કરીને શસ્ત્ર વાગે એહેને, દીઠાં મીરાંનાં બે રૂપ. મીરાં ૦ ૨૩
 તોરે મુરખ સમજ્યો નહીરે, મનસાથે ના કીધો વીચાર;
 બીજું ખડગ એણે ખેતીકરે ત્યારે, હરિયે રખાડીમીરાંચાર મીરાં ૦ ૨૪
 છોભો પડ્યો પાછો કચ્છોરે રાણે, આપ્યો પાતાને ઘેર;
 વાપનો ખ્યાલો મીરાને મોકલ્યો પીજો કાઢાવ્યું, રાણાએ આણી જોહેર. મીરાં ૦ ૨૫
 ભીષા મીરાંએ મન મન થધનેરે પ્રભુને, રખાડી કચ્છું પિપાન;
 ગમમૂત સરીખું થધ ગયું રે એને, સમરથ ધણી ભગવાન. મીરાં ૦ ૨૬
 મીરાંખાધ આપ્યાં વ્રંધાવનમાં રે પ્રેમે, નીરખ્યા શ્રીવ્રજશય;
 શ્રી જમુના પથવાન કચ્છું ને કરી, છવ ગોસાધને સિસાય. મીરાં ૦ ૨૭
 હરીજનં ભણી મીરાં મળવાનું કાઢાવ્યું, તોણ, કાઢાવ્યું ના જોઈ સ્ત્રીનું મુખ;
 મીરાં કહે સાઈ થધ સપાઈ મુજને, પરપુરુષ જોએથી દુખ. મીરાં ૦ ૨૮
 આજસગી હું એમ ભણતી જે વ્રજમાં, કૂંડણ પુરુષ છે એક;
 વ્રંધાવન વસીહછ પુરુષ રહ્યા છો તેમાં, ધન્ય તમારો વીવેક. મીરાં ૦ ૨૯
 એહેવું મુણીને સારી પામીઆ રે, છવ ગોંરાધ મન્યાછે સામાં ધાધ;
 હળી મળીને હરીની વાત કરીને આપ્યાં, મેવાડ દરા મીરાંખાધ. મીરાં ૦ ૩૦
 કરી તથ્યારી આલ્યાં દારીકાં, પ્રેમે નિરખ્યા શ્રીરણુછોડ;
 વાસ પુરીને પ્રભુની પાસે રહ્યાં સદા, પોઆ છે મનનાં કોડ. મીરાં ૦ ૩૧
 પાછળ પસતાવો રાણાને થયો રે, ગયું હતરી મનનું જોહેર;
 મુખે માગેતે આપું તેહને જોકેઈ, ભાવે મનાવી મીરાં ઘેર. મીરાં ૦ ૩૨
 ઉપરા ઉપરી તેણં મોકલ્યાં રે, આવીને ભાગ્યા સહુ પાએ;
 ગાછ પધારો મેવાડમાં ગેહલાં, રાણાછતો અન ન પાએ. મીરાં ૦ ૩૩
 જાસગી તમે રહેશો દારીકાં રે, ત્યાંહાંસગી કઈ અપવાસ;
 આમહ રખી મીરાં વીદાય માગવાને, આપ્યાં શ્રીપ્રભુછની પાસ. મીરાં ૦ ૩૪
 હરીએ હકીકત સાંભળીને હસી, આંખી હલ્યા સાય;
 શ્રીકૃષ્ણસ્વરૂપમાં સમાઈ ગયાં રે મીરાં, જેને શ્રીદારકાંનાય. મીરાં ૦ ૩૫
 ચરિત્ર એ મીરાંખાધનુરે જે કો, રિણે સાંભળે ને ગાએ;
 પ્રેમભક્તિ તેહને મળેને જુદે, લ્યાનો પ્રીતમ વ્રજરાએ. મીરાં મન મોહનસુ માન્યુ, કંઈ

પ્રેમયજ્ઞિકા.

અરખા.

ઓધવજી છે અળગીરે, વાત એક પ્રેમતણી;
 કોઇ અનુભવી જાણેરે, કહેતાં તો નાવે ખણી. ૧
 પ્રસુતાની પીઠારે, વંઝા તેમ જાણી;
 જાણું કેમ આવેરે, માણ્યાને પરમાણી. ૨
 મૂગે સફર પાધીરે, ગુંગાને સ્વપ્ન થયું;
 સરવે મત જાણેરે, બીજાને ન જાય કહ્યું. ૩
 ધાંગેલનાં દુઃખનેરે, કાંઈ તે શું પ્રીછે;
 અસાની લઈ નહીંરે, રતીની ગતી શી છે. ૪
 નીમ સરવે નાસેરે, જ્યારે પ્રેમ તે વ્યાપે;
 તિંદ્રા જેને આવે રે, તે બિતર ડથમ આવે. ૫
 આરાધ માશુકમારે, રૂપ ગુણ રાઝ દખે;
 જેવું ભાસેછે તેહનેરે, અવર તેવું નવ પખે. ૬
 જેવું ચિત જ્યાંહાં ચાહુરે, તેને તેથી સુખ પાયે;
 શો છે સ્નાદ આત્મીમારે, ચક્રાર ભાવ પાયે. ૭
 રીત પ્રીતની એનીરે, તેવું સુખ તે જાણું;
 અનુભવથી અજાણુરે, એના અવગુણ આણું. ૮
 નહ સુખથી ન વાધેરે, દેખી દુખ નવ ધરે;
 જેમ વૃક્ષને વળગીરે, લેલી તો ફરી ના લરે. ૯
 શીખે સાંભળે ગાયેરે, ઓધવ ગત પ્રીતતણી;
 કરવી નથી પડતારે, એની મેળે આવે ખણી. ૧૦
 પ્રીત પાઝે તો રહેજેરે, છુટે ન પછે છોડી;
 મરજને દુખ દેછેરે, ગળ્યા પછે અંકોડી. ૧૧
 સાચી પ્રીત તે પ્રાણુ લેરે, સાધારણ થાય પરે.
 દાદુર જળવણુ છવેરે, માછલડાં તો જાય મરે. ૧૨
 મ્હોટી મંત્રની મોહનીરે, બીજી પ્રીતથી ન મળે;
 પણ જડ જુઓ લોટરે, ચમકને દેખી ચળે. ૧૩
 છીપ રહે સાગરમારે, ધરછા સ્વાની ખુંદતણી;
 જુઓ દટી ચક્રારનીરે, અચળ રહેછે ધંડુભણી. ૧૪
 લજળ સુખ જુધ સામ્યરે, પ્રેમીજનમાં ન ટકે;
 મધુકર વાંસ કારેરે, કમળ ભેલી નવ સંકે. ૧૫

કોપ કરીને શઙ્ક પાતરે એહેને, દીકાં મીરાંનાં એ રૂપે. મીરાં ૦ ૨૭
 તોરે મુરખ સમજ્યો નરીરે, મનસાથે ના કીધો વીગાર;
 બીજું ખડગ એણે ખેંચીરે ત્યારે, હરિયે રૂપાડીમીરાંત્યાર મીરાં ૦ ૨૮
 છોભો પડ્યો પાછો કચ્છો રે રાણે, આપ્યો પોતાને ઘેર;
 વાપનો ખ્યાલો મીરાને મોકલ્યો પીજો કાઢાવ્યું, રાણાએ આણી જેહેર. મીરાં ૦ ૨૯
 મીરાં મીરાંએ મન મગ્ન થઇનેરે પ્રભુને, રૂપાડી કચ્છું પિયવાન;
 અમૃત સરીખું થઇ ગયું રે એને, સમરથ ધણી ભગવાન. મીરાં ૦ ૩૦
 મીરાંખાઈ આપ્યાં પ્રંદાનમાં રે પ્રેમે, તીરખ્યા શ્રીવ્રજનાથ;
 શ્રી જમુના પયપાન કચ્છું ને કરી, છવ ગોસાધને સિસાય. મીરાં ૦ ૩૧
 હરીજન જાણી મીરાં મળવાનું કાઢાવ્યું તેણે, કાઢાવ્યું ના જોઈ સ્ત્રીનું મુખ;
 મીરાં કહે સારું થયું સવારું મુજને, પરપુરુષ જોએથી કુખ. મીરાં ૦ ૩૨
 આજભગી કું એમ જાણતી જે વ્રજમાં, કૃષ્ણ પુરુષ છે એક;
 પ્રંદાન વરીહછ પુરુષ રહ્યા છે તેમાં, ધન્ય તમારો વીવેક. મીરાં ૦ ૩૩
 એહેલું મુણીને સારી પામીઆ રે, છવ ગોંરાધ મન્યાછે સામાં ધાધ;
 હળી મળીને હરીતી વાત કરીને આપ્યાં, મેઘડ દશ મીરાંખાઈ. મીરાં ૦ ૩૪
 કરી તથ્યારી આલ્યાં દ્વારીકાં, પ્રેમે નિરખ્યા શ્રીરથુછોડ;
 વાસ પુરીને પ્રભુની પાસે રહ્યાં સદા, પોત્યા છે મનનાં કોડ. મીરાં ૦ ૩૫
 પાછળ પસતાવો રાણાને થયો રે, ગયું હતરી મનનું જેહેર;
 મુખે ભાગેતે આપું તેહને જેકાઈ, ભાવે મનાવી મીરાં ઘેર. મીરાં ૦ ૩૬
 હપરા હપરી તેણે મોકલ્યાં રે, આવીને માગ્યા સકુ પાએ;
 ગાણ પધારો મેવાડમાં વેહેલાં, રાણાજી તો અન ન પાએ. મીરાં ૦ ૩૭
 જાણભગી તમે રેહેશો દ્વારીકાં રે, ત્યાંહાંભગી કરું અપવાસ;
 આમદેખી મીરાં વીદાય માગવાને, આપ્યાં શ્રીપ્રભુજીની પાસ. મીરાં ૦ ૩૮
 હરીએ હકીકત સાંભળીને હસી, થાંપી હલ્યા સાથ;
 શ્રીકૃષ્ણસ્વરૂપમાં સમાઈ ગયાં રે મીરાં, જેને શ્રીદ્વારકાંતાય. મીરાં ૦ ૩૯
 ચરિત એ મીરાંખાઈનું રે જે કો, રાણે સાંભળે ને ગાએ;
 પ્રેમભક્તિ તેહને મળેને તુઠે, ધ્યાનો પ્રીતમવ્રજરાએ. મીરાં મન મોહનસુ માન્યુ. ૬૬

પ્રેમપરિક્ષા.

ગરબો.

ઓધવનું છે અળગીરે, વાત એક પ્રેમતણી;
 કાંઈ અનુભવી નહોતે, કહેતાં તો નામે બાણી. ૧
 પ્રસુતાની પીડારે, વંદા તેસુ નહોતું ?
 નાહ્યું કેમ આવેરે, માણ્યાને પરમાણી. ૨
 મૂગે સફર ખાધીરે, ગુંગાને સ્વપ્નન થયું;
 સરવે મત નહોતે, ખોળને ન જાય કલું. ૩
 ઘોળેલનાં દુઃખનેરે, કાચર તે થું પ્રીછું;
 અજાની લહે નહીરે, સતીની ગતી શો છે. ૪
 નીમ સરવે નાસરે, જ્યારે પ્રેમ તે વ્યાપે;
 નિંદ્રા જેને આવે રે, તે જીતર ક્ષમ આપે. ૫
 આરાક માથુકમારે, રૂપ ગુણુ શા દખ્ખે ?
 જેવું ભાસેછે તેહનેરે, અપર તેવું નવ પેમે. ૬
 જેવું ચિત જાણ્યાં ચોટ્ટરે, તેને તેથી સુખ યાયે;
 શો છે સ્વાદ ગાળીમારે, ચક્રાર ભાવે ખાયે. ૭
 રીત પ્રીતની એનીરે, તેવું સુખ તે બાણી;
 અનુભવથી અજાણ્યુરે, એના અવગણ્યુ આણી. ૮
 નેહ સુખથી ન વાધેરે, દખી દુખ નવ ધટે;
 જેમ વૃક્ષને વળગીરે, વેલી તો ફરી ના લહે. ૯
 શીખે સાબળે ગાયેરે, ઓધવ મત પ્રીતતણી;
 ફરતી નથી પડતીરે, એની એજે આવે બાણી. ૧૦

પછે છાડી;

અંકડી. ૧૧

મારણુ યાય પરી.

તો જાય મરી. ૧૨

કે પ્રીતથી ન મળે;

કેને દેખી ચળે. ૧૩

છીરે રહે સાગરમારે, ઇચ્છા સ્વાતી બુદ્ધતણી;

જુઓ દુહી ચક્રારનીરે, અચળ રહેછે ઇંદુભાણી. ૧૪

લગળાં મુખ બુધ સાચવેરે; પ્રેમીજનનાં ન

મધુકર વાસ કોરેરે, કમળ ભેદી નવ સફે.

કૃષ્ણદાસ ગદી સુખ કેંદરે, પાંખાપેણી રહીત કુખ કેંદરે. ૨૭
 એ ઉભય નાયક પંત્રાસરે, તેનું નામ તે ભદ્રવદાસરે. ૨૮
 થાનેધરના વિપ્ર જગતનંદરે, સેવ્યા હરી આતી આનંદરે. ૨૯
 બ્રાહ્મણ એડળની વૈષ્ણવ બાઈરે, આનંદદાસ ત્રિશંકરદાસ બાઈરે. ૩૦
 વૈષ્ણવ ક્ષત્રાણી પ્રભુ પ્રીતરે, રામદાસ મીરાના પ્રોહીતરે. ૩૧
 કૃષ્ણદાસ ખવાસણી બાણીરે, જેની માતી શ્રી વલ્લભે વાણીરે. ૩૨
 જોલામીરાંર શ્રી વલ્લભવરનારે, રામાનંદ પંડિત થાનેધરનારે. ૩૩
 કિશોરદાસ છીપા રસપુરરે, જીવણદાસ તે ક્ષત્રીકપુરરે. ૩૪
 સારસ્વત દ્વીજ ભગવાનદાસરે, જેનું ચિત્ત સદા પ્રભુ પાસરે. ૩૫
 વૈષ્ણવ ભગવાનદાસ ભીતરિયારે, શ્રીજીની સેવામાં કરિયારે. ૩૬
 અચ્યુતદાસ સનોડીયા કહીયેરે, ગોડ વિપ્ર અચ્યુતદાસ લહિયેરે. ૩૭
 સારસ્વત વળી અચ્યુતદાસરે, નારણદાસ અંખાલે વાસરે. ૩૮
 નારણદાસ ભાટ મથુરાનારે, નારણદાસ લુવાણા કઠાનારે. ૩૯
 ક્ષત્રાણી ગોરબ શંભરાઈરે, સાસુ ને વહુ એ વૈષ્ણવ રાઈરે. ૪૦
 શીહાનંદનાં ક્ષત્રી સારરે, વૈષ્ણવ એડલના એક સુધારરે. ૪૧
 એક વૈષ્ણવ હરિ ગુણ ગાતારે, દામોદરદાસની માતારે. ૪૨
 શીહાનંદ ક્ષત્રાણીનો વાશરે, કવી લઘુ પુરુષોત્તમ દાસરે. ૪૩
 કવીરાજ ભાટ ગુણ ગાયરે, ગોપાળદાસ ધરોડાના કહાવેરે. ૪૪
 જનારદનદાસ વૈષ્ણવ ક્ષત્રીરે, ગુરૂ સ્વામી બ્રાહ્મણ હરી મૈત્રીરે. ૪૫
 કનૈયા ક્ષત્રી રાણ પ્રકાશારે, વિપ્ર ઓડીઆના હરીદાસારે. ૪૬
 બાળકૃષ્ણ બાદશાહ દાસરે, સેવા સમરણનોજ અભ્યાસરે. ૪૭
 સેવા સમરણ માહે સુબાણરે, માણિક્યંદ શીધુ પાડે ભવાનરે. ૪૮
 માણિક્યંદ શીધુ પાડે ભવાનીરે, નરોંખાઈ હરી મન માનીરે. ૪૯
 નર દરશનથી હરી ભક્તરે, જેની હરિ પદ નીરગળ મતરે. ૫૦
 ગોપાળદાસ કહીયે જટાધારીરે, વસી બ્રીજમાં સેવ્યા ગીરધારીરે. ૫૧
 સંત પોસ્યા સ્વસ્ત ને ચુનારીરે, કૃષ્ણદાસ સોપી પરને પારીરે. ૫૨
 આગરે ઓપડાણ શત દાસરે, મુદરદાસ સેવ્યા અમીનાસરે. ૫૩
 પટેલ માવજી પીરજો સહીતરે, પતી પત્ની પ્રભુ પદ ચીતરે. ૫૪
 ગોપાળદાસ રોડાના કહાવેરે, સેવે શ્યામ તે હરખે હુલાવેરે. ૫૫
 મુરદાસ શિશોમણી ભક્તરે, ગાઆ શ્રી ગીરધર બાણે ભક્તરે. ૫૬
 સવાપરદાશ પરમાનંદરે, ગયા ગુણનિધી બાળમુકંદરે. ૫૭
 કુભનદાસ માહારસ કંધરે, સાખાભાવે સેવ્યા શ્રી ગોવિંદરે. ૫૮
 સુત કૃષ્ણદાસ ગોહવારે, છોડ્યા પ્રાણ ન છોડી સેવારે. ૫૯

કુન્દગુદાસ કહ્યે અધિકારીરે, ગાયા સેવ્યા શ્રી રાગ પીઠારીરે. ૬૦
ગાયા વૈષ્ણવ એ ચારારીરે, શ્રી વલ્લભ ચરણ નિવસીરે. ૬૧.

વલ્લભ.

સકળ તરવનુ તત્વછે એ, સારમાં એ સાર,
પાઠ કરતાં સાત્રમાં, વરા પાપ નંદકુમાર. ૧
શ્રી વલ્લભ શ્રીવીંસ પ્રભુને, જે પ્રસન્ન કરવા આદે;
નગી અન્ય ઉપાય તે, આ ભક્તના ગુણ ગાયે. ૨
શ્રી આચારજી આહાપ્રભુનાં, અંતર ગત્ય એ ભક્ત,
મુજ હાપર કંઈપણ કરો, શ્રીવલ્લભપદઆરાધન. ૩
એ વૈષ્ણવની ચરણ રજની, છે મુજને ધણી આરા,
ગાય ગુણ દરિદારના, દયારામ દારનો દાસ. ૪

(૩)

વલ્લભનો પરીવાર.

રાગ ભરવ.

પ્રથમ પ્રભાત શ્રીગુરુ વલ્લભનું હો નામ;
પુરષોત્તમ પુરણ કામ શ્રી માહાસક્તી પતીજી. ૧
શ્રી સદ્માણ રાજકુમાર, શ્રી અવલંબાજી,
પુત્રઓદ્ધાર શ્રી વલ્લભ પ્રાણ આધાર, ચરણ રાખો રતિજી. ૨
શ્રી ગોપીનાથ નિધામ, એ છે પુરણ પુરુષ પ્રમાણ;
જોગી જનને ધ્યાને ધરવા દોહલારે. ૩
આપક વિદ્યાધાર, સુખદાયક નંદકુમાર,
અક્ષરશ્રવણ આળંડ તે, ક્યાંહાંયકી સોહલાજી. ૪
શ્રી ગોવરધન આધરણ, શ્રી રાધિકા રમણ,
એ હજીગુવતી સુખકર્ણ, સ્વમુખ માનજોજી. ૫
શ્રી રૂઢમાણી રમણ, પદ્માવતી પ્રાણજીવન,
શ્રી વિદુલ તન મન તે, અધિકા બાણજોજી. ૬
કુણપ્રિય શ્રી ચમુનાજી, માહારાણીનું નામરે,
એ સરવે સુખનું ધામ, શ્રી કાલિદીજી કહીયજી. ૭
શ્રી નવનીતપ્રિયા લાલ, શ્રી મયુરાનાથ કૃપાળ,
શ્રી વિદુલનાથ દયાળ, દયાસમુદ્ર લલિયજી. ૮
શ્રી દ્વારિકાનાથ, શ્રી ગોકુળપતી ગુણપતી ગુણ ગાવ,

તેની માત કુખી થઈ હરિ સમચ્છા; તપ્યન્ન નીર તપાવ્યું;
 ગરભક હિગાચ્યું માત મેળવ્યું; સાચું ૧૨૬ કહાવ્યું રે. કૃપાકરો ૧૦
 શ્વાન પારધી ગ્વાનળ બળ. ચોદિસ ચો ઘેરી હરણી;
 હરિ સમરનાં વારિદ વાયું, પ્રેસ્થા સીંચી ધરણી;
 તુરો કંદ જે મુગ્ધા પરપર, કથા પુરાણે વરણી, કૃપાકરો ૧૧
 ધંધરપાચું ગ્વાળયું મુકી જયમત્યમ, નિજ જન સુખ આપ્યું;
 ના કરવાની કૃતી પણ કીધી જોતું, હેન હેનદે વ્યાપ્યું;
 કિંચિત કહિ દાખ્યું સાભાજિયે, મોટા જન ગલાખ્યું રે. કૃપાકરો ૧૨
 ગાહાર રૂપ ધરી દાગાળતું; કુખ કીધું હરી હાની;
 નાણુંદ થઈ સુવાવડ કીધી, ચોખ્ખામેહલ ત્રિગાની;
 સેના સાઈ નાપીક થઈ નૃપ, મુંડન ધરી ન ગ્લાનીરે. કૃપાકરો ૧૩
 માધવદાસતાણું, મળમુત, પખાખ્યાં થઈ પ્રભુમાતા;
 માંસ તોળવા કસ્યું કાટલું, સદન કસાઈ ખ્યાતા;
 ચર્મવસ્ત્ર રોહિદાસતાણે ઘેર, પેહેચ્છાં હળધર ભાતારે. કૃપાકરો ૧૪
 જનીનાં છાણા વણિયાં, દળાણું દળિયું દેવ મોરારી;
 ભાંડપાત્ર ગોરા કુંભારનાં, ધાડયાં ગિરિવરધારી;
 નામદેવનું છાચુ છાપરું, વહું ત્રિલોચન વારીરે; કૃપાકરો ૧૫
 દ્વારપાળ બળિ ચોપદર, ઉગ્રસેન સારંગપાણી;
 પાંડવનાં દાસત્વ કસ્યાં, બહુ વેદે વાત વખાણી;
 કુબ્જકાંત પત્ની પારથની થઈ પ્રભુ પાકું પાણીરે. કૃપાકરો ૧૬
 પંચાળીનાં પટકુળ પુત્ર્યાં, જતનું સંકટ કાખ્યું;
 ધ્રુવજી બાળક કુખિયો લહી, દામોદર દરસાણુ આપ્યું;
 ચંદ્રહાસને વિષ કરી વિધવા, રાજ અચિતવ્યું આપ્યું રે. કૃપાકરો ૧૮
 પ્રવહાદનું વચન પ્રતિપાદ્યું, ભિગપ્રતિસા રાખી;
 અંબરીયનું મહાત્મ વધાચ્યું, દ્વિજને નીચો નાખી;
 હાર હુંડી મોસાળાદિક, નરસૈયાનાં જંગ સાખીરે. કૃપાકરો ૧૯
 ગોપીજનના નાચ નચાવ્યા, નાચ્યા ગિરવરધારી;
 કરમા ખીચ વિદુરની ભાણ, જમીયા બહોલ વિચારી;
 જીંઘા કળ સખરીનાં ઝુત, દેવનું આરેખા વારીરે. કૃપાકરો ૨૦
 એવાં અનેક કારજ. ભકત તણાં કીધાં ભગવંત;
 પાવન થાવાને મેં ગાયા, હું નથી ભકિતવંત;
 પતિત પાવન કસ્યા ધણા, હવે દોની મુજપર ચંતરે. કૃપાકરો ૨૦
 ઉત્તમ અધમ અધમને ઉત્તમ, આપ કરો શી ધાર;

જેવો તેવો સધ તમારો, હું હું, નંદકુમાર;
 કહા તુહા કરો ગાલે તે, ગવર નથી આધારે. કૃપા કરો ૦ ૨૧
 ગમખીલ દોષનણી દરીયા હું હું શુભ કૃતિ સ્વરૂપ ન મહારી;
 કાઢી દહ્યે ગતી ઘટે નહિ, જોતાં ન્યાય વિચારી;
 તો તરાય જે કવળ પ્રમેય, બળ તારો ગિરધારી રો; કૃપાકરો ૨૨
 શિવ વિધિ રોય સરીખા ભેદ, ન બાણે જેને વેદ સમસ્ત;
 કાણુ માત્ર ત્યાંહાં આદ્ય છવ હું, માલગ્ન મોઢી વરત;
 શ્રીગુરુવક્ત્રમ સોંપો કહાત. વિચારી ઝાલો હસ્તરે. કૃપાકરો ૨૩
 નથી માંગનો ચક્રવર્તિપદ, સ્વર્ગસિદ્ધ ચોક્તિ;
 પ્રપંચ વિરમૃતીપુર્વકે શીલ, ગાપો નિજ અળ આશકિની;
 સુસંગ રાતંત શુદ્ધ, પ્રેમલક્ષણા અહીંતુકી ભક્તરે. કૃપાકરો ૨૪
 (૨)

કાત્યાયનીનો ગરબો.

હરે એક સમે વૃજકન્યકાલ, મોલી નોંધ કાણુસ્વપલ;
 મન ધરણ સહુને જાગનીલ, વરવો વર એ અનુપલ. ૧
 કાંઈ સાધન સખાળું કીલ્યેલ, તો એ કંથ પમાયલ;
 કહિ કાત્યાયની વૃત્ત આચર્યુંલ, વરવા શ્રીવૃજરાગલ. ૨
 માર્ગશીર્ષ માસ પ્રતિપદાલ, વૃત્ત આગંભનો દિનલ;
 સહુ પ્રાતઃકાળ કુમારિકાલ, હઠી આનંદ મનલ. ૩
 સામગ્રી પુજનની ગ્રહીલ, કરતિ હરિગુણ ગાનલ;
 ગખી ઠાળે મળી સહુ સંચરીલ, કરવા જમુનાસ્નાનલ. ૪
 શ્રી મહારાણીમાં નાલીનેલ, પહેચ્યાં પવિત્ર પટકુળલ;
 કરી પુલ દેવી પ્રત્યમાલ, કાલિંદીને કુળલ. ૫
 જળ કુંકુમ ગખીલ ગુલાલલ, પુષ્પમાળ ધરી માયેલ;
 ધ્રુપ દીપ ભોગ તંબોળ આપીયાંલ, પ્રેમે લાગ્યાં પાયેલ. ૬
 કર જોડી કહે સહુ કન્યકાલ, ચણો કાત્યાયની માતલ;
 માલ યોગેચરી સુત નંદનાલ, મુજબતી કરે સાક્ષાતલ. ૭
 કરે ભપ સર્વ આ મંત્રનોલ, વળતાં આવે ધામલ;
 હવીશાન જમે અવતી સુવેલ, ધ્યાન સદા ધનશ્યામલ. ૮
 એમ એક માસ પુરે થયોલ, આવ્યો છેલો દિનલ;
 સ્વયંદેવ પાઘ્યાં કરી થઈલ, એવું બારું જુગલનંલ. ૯
 ગોપસંગે ગાયો કરી ચાલતીલ, પ્રભુ આજ્ઞા જમુનાતીરલ;

બળક્રીડા કરે નમ કન્યકાણ, હરિ ચરણ કદમ સર્થ ચીરણ. ૧૦

અળખા અંખર દીઠાં નહિણ, ચમકી બચુ ભાખ્યુંણ;

દીઠાં વસે વૃક્ષની ડાળમાંણ. પાસે નરવંદન નિહાળ્યુંણ. ૧૧

ખાહે જોડીખાખા કરગરેણ, પ્રભુ ટાઢે કંપે તંનણ;

અમો સર્વ તમારી કિંકરીણ, પદ આપો પ્રાણલવંનણ. ૧૨

શ્રીકૃષ્ણ કહે સુણિા સુંદરીણ, તમો નીરાવરાણ ક્યમ ન્હાયાંણ;

વૃતભંગ થયું ફળ શું મળેણ, ઉસટાં દાષે ભરખાંણ. ૧૩

જો ફળ ધર્યો પાપ દાળિનેણ, તો આવો સરવે બહારણ;

જો લજ્જા મુકી મન લો મનથકીણ, કરો સુરને તમસ્કારણ. ૧૪

જેમ નાથે કહ્યું ત્યમ સહુ કચ્યુંણ, ફળ પામવાની આશીણ;

જોઈ પ્રેમ પ્રસન્ન પ્રભુણ થયાણ, વર આપ્યો કપાનિવાસેણ. ૧૫

જાઓ રાસ રમણો મુજ સંગમાંણ, પતિ તમારો થાશણ;

એમ કહી સહુ અંખર આપિયાંણ, પુરી અળખાની આશણ. ૧૬

એમ કહી કૃષ્ણ જો ચારવા ગયાણ, ગોપી આવ્યાં સહુ ઘેરણ;

જે ગાય શીખે ને સાંભળેણ, તેહને ધ્યાનો પ્રીતમ કરે મેહરણ. ૧૭

(૩)

પ'દરતી થી.

ગરખો.

સુણો આધવણ, પ્રેમતણો પંથ અયમ તમો શું જાણો;

સ્નેહસાગરનું, નથી પીધું પય ત્યાંલગી જોખ વખાણો. ૧

જુઓ પ્રતિપદ યરા જેનો માંઢા, તે પુરૂષ અમો માન્યો દીઢા,

કહાં યોગ કરે તે હર ખેઢા. સુણો આધવણ. ૨

ખિજ વાલ્યું સ્નેહ સુખ છે જાણી, હૃદય આનંદ વૃક્ષ સિંચે વ્રેહપાણી;

ફળયું ત્યારે લહ્યું કુમળ રાણી. સુણો આધવણ. ૩

ત્રિજ ગત્ય મારી તનથી એહવી, કપટી કંથે કીધી જેહવી;

મળી કિંકરી કંસતણી તેહવી. સુણો આધવણ. ૪

એતુથી ચતુર એન લેહતી, નામ સુવડ રાય સરવે કેહતી;

પ્રભુ ઇતે ચતુરાઈ મેહવી વેહતી. સુણો આધવણ. ૫

પંચ મિત્રા નવ કહે આજ સહુ, પ્રીત ના કરિયે ક્યહુ સરવે કહ્યું;

અમો ના પાવમાન્યું તે દુઃખ સહુ. સુણો આધવણ. ૬

પટ્ટી સહુને સુખમાં સોવું, અમારે ભાગ્યે આવ્યું રોવું;

સોઝવે વાટ પતિનું. સુણો આધવણ. ૭

સમ મીટ્યા હરી નાજ લડુ, તમને તણ કયડું નહિં જોયે કલુ;

એમનું કલુ એમનો પાસ રહુ. સુણો ઓધવલ. ૭

અષ્ટ મેઢાપ હાવા નથી યાવો, દાસીના સગીચી શો દાવો;

ભલું અમને કુખ એને દહાવો. સુણો ઓધવલ. ૮

નામેં તે નેહ નથી એને, અમો સ્નેહવાળાં પડ્યાં વરા વેહેને;

નહિં બાણિ વિયોગ પિસેહેને. સુણો ઓધવલ. ૯

દસમી અમો બાણી સરસ સાધી, તેનું ફળ આ વ્રેહની ખીડ લાધી;

તેની ઝાંઝે તિરાદીન રહ દાધી, સુણો ઓધવલ. ૧૦,

એક આદ્ય શ્રીકૃષ્ણ અમો સેવું, અન્ય કાચકી નથી લેવું દેવું,

અગને તિર્યે સુઝ એવું, સુણો ઓધવલ. ૧૧

દ્વાદશ માસ સુખ દીધું શ્રીલ, તેમાં રાઈરતુની ગત ખીલ;

સ્તીરસમાં ભીંજી ને ભીલ, સુણો ઓધવલ. ૧૨

તેરસ હાવાં અમો ક્યાં મળીયે, કાચું કાચું સુખ સાબરે ને બળિયે,

ખાધી સાકર લુચું કહો કમ ગાળયે, સુણો ઓધવલ. ૧૩

ચૌદીરા જેવું જ્યાંહાં ચિત્ત ભગે, નવયોગ સાધે તે સાકર સમે;

હમારૂં મન સદા શ્રીહરિમાં રમે, સુણો ઓધવલ. ૧૪

પુન્ય મેં કીધું ખાચું નહિં પુરૂં, મલ્યું રત્ન અમુલ્ય ગયું કુરૂં,

પેહેલું સુખ પામી હાવાં ઝુકું, સુણો ઓધવલ. ૧૫

એમાં સર્વ તીથી સોજે આવી, કહે વિયોગરસભરી નિત આવી,

તેથી દયાનો પ્રીતમ તમે ઊર આવી, સુણો ઓધવલ. ૧૬

(૧-૨)

બાળલીલા.

ગરળો.

કુંવરને પારોની વૃજરાણી. ટેક.

સહુ વૃજનાર મળીને આવી, શ્રી પરીદાહને ધાંમરે;

હાડકાચો પુત્ર કચ્છો ક્યમ, વસિયે ગોકૃષ્ણ ગામ કુંવરને. ૧

એક કહે જળ ભરવા જાણે ત્યારે, ઘરમાં પેસે ગિરધારીરે;

માનરો નહીં પણ માડી કહું તમે, સાંભળોને ગતિ મ્હારો કુંવરને.

રૂમાંચું સંતાડયું હોય જે મ્હારૂં તે, કાચમાં ચોખી કાણડેરે,

પોણે નહીં તે પિંડા માંડેને, તેથી ન પોણેચે તો પાડ કુંવરને. ૨

ત્યારે માતાજી એમ બોલ્યાં તમે, ચાતુર થઈ કાં ચુકરે;
 જ્યાં એવી દૃષ્ટ પડે નહીં વરતું, ત્યાં અધારે મુકા. કુંવરને. ૪
 યશોદામું વિનતા કહે વાણી, મુકી જોયું અધારામાઠરે;
 એને શી ચિંતા થાય અજવાળું, જઈ ઉભો રહે જાહે કુંવરને. ૫
 કૃષ્ણમાત ત્યારે એણી પેરે બોલ્યાં, ઘેલી ગાપી શી રે શોચેરે;
 મહી માખણ ઊંચું શીકે મુકા, ત્યાંહાં બાળક નહીં પોહાયે કુંવરને.
 તવ બોલી એક બાળાઆવો, હું શીકાની ગાય દેખાડુંરે;
 શાણા શુભતા જીવે પરાક્રમ, થાએ અંતર ટાહકું. કુંવરને. ૭
 લાકડી લઈ ઊખળપર ચઢિને, શિકંથી લઈ સહુ ખાતરે;
 સખાને આપે તેથી વધે તો, માંકલડાને પાય કુંવરને. ૮
 માતા કહે એ બળથી ન પોહાયે, એવું ઊંચું તમે બાધેરે;
 મટકીતાણું મુખ વચ્ચે પાંધી, સોય દોરડે લઈ સાધો કુંવરને. ૯
 હજી તમે પણ લક્ષણ લાડવાયાનાં, ન જાણો માતરે;
 ઘરમાં ગરીબ એ ખારણું બીજો, વીતે તે જાણે વાત કુંવરને. ૧૦
 એક સખાની ખાધે ચડીને, અંતી ઉંચું પણ ચાખેરે;
 તેથી ન કાવે તો દોહોણી કરે કાણી, ધારતળે મુખ રાખે કુંવરને. ૧૧
 ત્યારે માતા કહે બાળકને, હું કહી રીતે ખાળુરે;
 મહી માખણને મુકી મજીસમાં, દાની ત્રિષા તમે તાળું. કુંવરને. ૧૨
 એક કહે માંડી એમ કરે તો, થાય છે ખમાણું જાતરે;
 ખાવાના પામે ત્યાં ખીજ દે ગાળો, બાંજે પાત્ર ખડુ કહાનું. કુંવરને. ૧૩
 કાંઈ ન ચાલે તો છોડે વાછરડા, વેળા વના ધવરાવેરે;
 સુત બાળકને જઈને જગાડે, એહોંટિયો દેઈ રડાવે. કુંવરને. ૧૪
 એવું સંભળીને કહે રાણીજી, દશ ગિખામણ પાધરે;
 મંદિરમાં પેકા દેખો તો, લાવજો એહને સાધ. કુંવરને. ૧૫
 અંરે માત મે એક દીવસ તો, સંતાધ આવતો હેરચરે;
 પેશી સદનમાં ખાવા વડુધ્યો, એટલે જઈને ઘેરચો. કુંવરને. ૧૬
 મેં કહ્યું એર આજ આઠ્યો દાવે, નહિં જાવાદા અહેશરે;
 મરડી મુછ એણે કહ્યું મુજને, હું બરા તું જોઈને રેહેશ. કુંવરને. ૧૭
 કરી કળા એકેતો મહિ બરિયું મુખ, એટલે જઈ મેં આદ્યોરે;
 કરચો કોળો માહારી આખમાં હું, એળવા રહી એ ચાલ્યો. કુંવરને. ૧૮
 એક કહે મેં આદ્યો હુતો આજ, તોપણ એ નવ ગાંધ્યોરે;
 નોડી મુજ મુકતાણ માળા, હું વિણવા રહી વહાલો નાઠા. કુંવરને. ૨૦
 એવું જોઈ જશોદાજી બોલ્યાં, હાંવાં સાચાં સહુ હોસેરે;

માહારો લાલ માહારો ધરમાં પોઢ્યો, આવરો ભગી તો જોશો. કુંવરને. ૨૧
 જોવું કહેતો પ્રભુ આંગણે આઠવા, ગિંદ્રામથી હોરી;
 જશોમની કહે જુઓ આ મારો બાળક, યુવતિ સરવ તમે જુઠી. કુંવરને. ૨૨
 પ્રેમ કરાવે કરિ સહુ કામનિ, સોમું ગ્રીષ્મણે જોધું રે;
 લોટ પોટ યદ્ય ગદ્ય સહુ લલના, પ્રીતમમાં મન પ્રોધું. કુંવરને. ૨૩
 સાહામાં સાહામી લોચન મળતાં, કરી સગસ્થા છાનીને;
 સરવે કલ્યુ આવજો માહારે મંદીર, મોહને લીધું માની. કુંવરને. ૨૪
 ગોપી ગોવિંદની જત ન્યારી, શું બાણે સંસારે;
 હૃદયે હેતને વદ્ય વદનથી, કાણુ લહે તેનો પાર. કુંવરને. ૨૫
 રીખિ સાંભળે ગાય એ ગરબો, ગ્રીષ્મણ બાળ ચરીત્રે;
 કહે દયો પ્રભુ પ્રસન્ન થાય તેને, પતીત થાય પવીત્ર. કુંવરને. ૨૬

(૨)

પ્રેલુ વિલારા.

ગરબો.

આપવ અલગેલાને કહેજો, જયમ હમો કાલચિરે લોલ;
 હવાં તો હૃદયધર્ષ છે નાય, કે ગોકુળ આવિરે લોલ. ૧
 કાટી કટપસમી પળ બાય, દિન કેવડો કહુરે લોલ;
 માસ વરસ એમ બીતે વાલમ, દુખ કંઈ સહુરે લોલ. ૨
 હાવાં નૃયિ રહેવાનું નાય, કે કહું કરગરીરે લોલ;
 પાયે પડુંછુ પ્રાણજીવન, કે પાલવ પાથરીરે લોલ. ૩
 તાલાવેલી લાગી તન કે, મન તમમાં ભમિરે લોલ;
 બોલ્યું વેણ બિબ્બ કાનુ પાણુ, અમને નવ ગમેરે લોલ. ૪
 નયિ મુને ખાનખાનનું જાન કે, નિદ્રા ના મળેરે લોલ;
 આઠે પોહર વિચારે જાય કે, કાળજું બળેરે લોલ. ૫
 વ્યાકુળ ધર્ષ છું પ્રીતમ પાખી, કળ ન પડે ક્ષાયુરે લોલ;
 એ દુખ કાંઈને નવ કહેવાય, કે અકળાધયે, ક્ષાયુરે લોલ. ૬
 અનુભવી બાણુ એ દુખ બાકી, સહુ ઘેલા કહેરે લોલ;
 ખીડી પ્રીત તણી વ્યાપી ત્યાહાં, ડાહ્યાણુ ના રહેરે લોલ. ૭
 કાનુડે કાળજું કોરયું કાંઈ મુજે નહીરે લોલ;

પ્રેમ કટારીના ધા પાકય, ચઢ્યો રૂને નહીં રે લોલ. ૮
 લાણુજાણુ વેહેવાણુ છુદાય કે, રૂઝ કહો કયમ વળેરે લોલ; ૯
 મલમ મળે જો મોહન મેળાય, કે કુખ સહુ ટળેરે લોલ. ૧૦
 આધવજી કુંજનું સુગ સત્રણું, કયમ શક્તિએ કથીરે લોલ;
 પળલીલા પ્રગટ કરી કાંધ, કહેવાતી નથીરે લોલ. ૧૦.
 અગળા અંતરની અભિલાખા, નાવે કહેણમાંરે લોલ;
 પીયુજી પુરાણ કરતા તેહ, શું વરાણું વેણમાંરે લોલ ૧૧
 આધવ સ્નેહતાણું કુખ સગણાયથી, અધિકું ઘણુંરેલોલ;
 અનુભવિનું અંતર જાણુ, મુખડે શું જાણુરે લોલ. ૧૨
 આણમળતાં શું એક પ્રીત, જોખમ જીનુંરે લોલ;
 કાને કહિયે થયું અમારે, ફરતવ દૈવનુંરે લોલ. ૧૩
 આધવ આ કુખથી ઘણું સાંઝું, મરણ આની જનરે લોલ;
 જીવ તો જાય તરત પણ અટક્યો, આશ આપ્યાતણેરે લોલ. ૧૪
 આગળથી નવ સમજ્યા એમ જે, પીડા પ્રાંતમાંરે લોલ;
 આ તો આતંદસાટે ઉદ્ભોગ, દીડા રતિરીતમાંરે લોલ. ૧૫
 નથી એ કષ્ટતણો બિચાર કે ઝહાલાજી વીતારે લોલ;
 માટે કહેજો જયમ ત્યમ આવે, હરિ ભુલી ધુતારે લોલ. ૧૬
 અગળા જન અમો અવગુણખાણુ, શું તમો નથિ જાણુતારે લોલ;
 ગુણસાગર છો ગીરધરલાલ, રખે ઉર આણુતારે લોલ. ૧૭
 હૈયાનું હાર્દ સમજો છો, શું કહિયે કયારે લોલ;
 જાણીતા થઈને કુખ દોછો એ, ઘટનું નથીરે લોલ. ૧૮
 પ્રેમતણી પાથીના પાર, બિધવજી ના મળેરે લોલ;
 જમ લેમ કરજો એહ બિચાર, કે વાલમજી વળેરે લોલ ૧૯
 સંદેશમાં શી શી વાત કહો, અમે કહાવિયેરે લોલ;
 માટે દાસ દયાના પ્રીતમજી, ઘેર આવિયેરે લોલ ૨૦

(૧-૨)

મનમુખેદ.

કંકો.

કંકા કોટી કારજ છાંડીનેરે, ભજિ લો શ્રીકૃષ્ણ કૃપાળ;
 નહિં તો પાછળ પસ્તાવો થયેરે, આવીજાશે અચાનક કાળ. ૧
 પાખળા ખોટું સહુ શ્રીહરીમિતારે, આદે મધ્યે અંત્યે કુઃખરૂપ. ૨

ગાનુભવી વાત કહું છું હું ખરીરે, માટે સમગ્રે આગરવરૂપ. ૨
 ગંગા ગુરુ હરી હરીજન એકછેરે, રમે રખે મનમાં બાંત; ૩
 સેવો સાચે સ્નેહિ વાંચિકશુ રે, સરવે સામ્યનું એજ ગિદંત. ૪
 ધધા ધડી લાખેણી બાપછેરે, જો તું બાણી રહે તો બાણ; ૫
 હરિ ભજવાનો અવસર નહિ મળેરે, ફરી યાચછે મોહાટી હાણ. ૬
 નત્રા નિર્ભય પદ નંદલાલનું રે, અથડી સહુ ઓછું બાણ; ૭
 ગદ્ગદ રાખીને વચન વદનો નથીરે, મુને માનર્પતાની આણ, ૮
 ચરચા ચતુર તું ને ત્યારે કહું રે, ચોત ચરણ ચતુરજીવ રાખ; ૯
 નિત સેવા સમરણ સતસંગગરિ, રહી કૃપણ શ્રીકૃપણ તું બાખ. ૧૦
 છંડા છેલછળીલા લાલશુરે, શીઘ્રે જોડો સાચી પ્રીત; ૧૧
 કરતવ કાંઈ પછે તાહારે નથીરે, તાહારી સરવે વાતે જીત. ૧૨
 જગજી જગજીવન બાણા નથીરે, બાણું સરવે તોયે તું અબાણ; ૧૩
 પ્રેમે પુરષોત્તમ પુજ્યાવિનારે, થયે પડીત નહિ કલ્યાણ ૧૪
 ઝંઝા ઝાઝ કરી હરી ગર્હસેરે, ફરી મળવો નથી આ દીન; ૧૫
 રંકને લંક મંજી જામ લુટવરે, નેમ તુને મળ્યું એ ધન્ય. ૧૬
 ટટ્ટા ટોપી તીલક માળા ધરીરે, તોયે તજ્યાં નહીં કપટ કુટેવ; ૧૭
 વૈભવવેરા ધરી વાહી નિવનરે, ક્ષાણું કીધી નહીં હરીસેવ. ૧૮
 ઠઠા ઠાલાં થોથાં સંસારનાં રે, કટે કંઠય ન આવે પાર; ૧૯
 અમુલ્ય અવસર એળે બાપછેરે, ચેહેલો બાજિ લે નંદકુમાર. ૨૦
 ડડું ડાહ્યો ડર્યો સંસારમાં રે, તોણે શું સરચું તાંડે કાગ; ૨૧
 માર ખાતાં મોહોડું બાગી જસેરે, માટે બાજિ લે મુંદરચામ. ૨૨
 ઢઢાં સુંદર કે ગ્રીહરી ગાઈ લે રે, ક્યાંહાં લગી ઢણકાસે આ ઢોર; ૨૩
 થાક્યા જગકંકર તુને ઝુટારે, તોયે તું નવ થાક્યા નહોર. ૨૪
 રેણુ રાજપાટ ધણાં ભોગવ્યાં રે, ધણાં ભોગવ્યાં નકેનાં દુઃખ; ૨૫
 ભોણું તો પાડી કાંઈ રહી નથીરે, હાવાં તો હરી ભજ યાચ સુખ. ૨૬
 તત્તા તું તહાં મેત્યો નહીં રે, શીખ્યો સર્વ અવરને કાજ; ૨૭
 સુખજ્ઞાન જ્ઞાન જ્ઞાતાવે અન્યનેરે, તુમાં અંધારું ઝાઝ. ૨૮
 યથા યાવર જંગમ સર્વમાં રે, બાણી લેજે શ્રી હરિનો અંશ; ૨૯
 મન ક્રમ વચને દયા સહુપર ધરેરે, રમે કરતા કોષનો દ્વંશ. ૩૦
 દદા દેખ સર્વ નીજમાં લહો રે, બાણી સાહામાં સર્પને શુદ્ધ; ૩૧
 અન્યનો અંતરગુણ બાણિયેરે, એ છે ભવ તરવાની પુદ્. ૩૨
 ધદા ધિકધિક ધન દંગ બાણજો રે, ધિક વિદ્યા ધિક સ્ત્રી ધામ; ૩૩
 સદૃષ સુખડના ધિક વૈભવ સહુ રે, તાહારાં જો ન બાજવા ધનસ્થામ. ૩૪

પખા પોયાં ભણી પંડીત થયો રે, ધાણું પુનયો જગમાંહે ;
 જગતના પુખ્તને તે પુખ્યા નહીં રે, અધ્યા તારું ઠકાણું કપાહે. ૧૯
 કક્કા ફેરો પડ્યો અવતારનો રે, જ્યારે ગાયા નહીં ગોવિંદ ;
 એજો ખોયો કુર્લભ દેહ માનવી રે, તારું જાણું કમ મનિમંદ. ૨૦
 ખખ્યા ખાપ ત્હારો ત્રીશુવનપતી રે, જેને ઘેર ત્રિલોકનું રાજ ;
 પુત્રપાણું જાણવી જો સેવો પિતારે, નિના સારે સગ્યાં સહુ કાજ, ૨
 ભભા ભક્તિ કરી ભગવંતની રે, તેનું ધન ભાગ ભવમાંહાય ;
 ધરા આનંત કોટી ધ્વજાંડના રે સદા રહે તે જન ત્યાંહ, ૨૨
 મંમમા મોટાથી મોટું તાણું રે, કળીમાં શ્રી કૃષ્ણનું નામ ;
 સાધન સરવેતાણું એ શિરોમણી રે, અમનિના મળે ધનશ્યામ, ૨૩
 યયા યત્ને પ્રયત્ને નાસજો રે, તમે દુષ્ટ સંગથી દુર ;
 ભાવ ભક્તિ હરી ભુલાવશે રે, ક્ષાણું માંચાવી કરશે ચુર. ૨૪
 રૂં રસિક શિરોમણી શ્યામસું રે, તુને લાગે જો સાચો રંગ ;
 સેહેને સર્વ સુખ આવી મળે રે ત્હારું દુઃખ સર્વ થાય ભંગ. ૨૫
 લક્ષા લોક તથા પરલોકમાં રે, સુખ શ્રી હરિ સમરેથી થાય ;
 કૃષ્ણકૃપા પામે કાંઈ ના બને રે, ખીલ કરિયે કોટી ઉપાય. ૨૬
 વંચા વાત સિદ્ધાંતની સુણ કહું રે, જાણે સહુથા વડો વિશ્વાસ ;
 તે પ્રક જહેને શ્રી હરી ઉપર થયો રે, તે તો શિરોમણી હરિદાસ. ૨૭
 સસ્તા સાર સર્વનો એ છે રે, કરવો સાચો સદા સત-સંગ ;
 નીચ નીર અતી નગર ગલીતણું રે, જુગો ગંગ મળે થાય ગંગ. ૨૮
 હૃદય હાથ ધસીશ પાછળથી રે, નિશ્ચયે પળ જાળી મા પરતારા ;
 પાય લાગી કહું પાલવ પાથરી રે, ભણ-લે શ્રી અવિનાશ. ૨૯
 અયા તુને અનેક વાતની એક કહું રે, જેથી થાય અતી આણુંદ ;
 કોઈ પ્રાણીને કલપાવીશમાં રે, નિશ્ચિન ગાજે તું ગોવિંદ. ૩૦
 ક્રોધ અદૌલિક મન પ્રમોદનો રે, જે કોઈ પૂરીએ સાંભળે ને ગાય ;
 કહે દયો દાસ શ્રી વલ્લભદેવનો રે, તેહનાં સહુ કારજ સિદ્ધ થાય. ૩૧
 (૨)

અકળ કળા.

ગરબો.

હરી તાહારી અકળ કળા ન કળાય રે,
 મોટા સમય જેમાં બહાવાય હરી. ટેક.
 ભુલ્યા હજાર તાલી જાણતાં રે, દાખી લીલા તે ના જાણે ભણતાં રે ;

વહરવું દીસે છે ઝાઝું છણતાં, હરી તાહારી. ૧
 ભુલ્યાં લક્ષ્મી આપ અરધ ગરે, છળ્યાં રૂપ દેખી નરસંધરે ;
 કળે કાઠુ તવા નિત્યે રંગ, હરી તાહારી. ૨
 છળ્યા રાકર મોહની છેકરે, ન રહ્યું જ્ઞાન ધીરજ ત્રિવેકરે ;
 તારી માયાથી જન્યો તું એક, હરી તાહારી. ૩
 ભુલ્યાં ઉમિયા રામલીલા જોઇરે, ભૂમભામની શોધે ન રોઇ ;
 સીતા રૂપ ધરી પત જોઇ, હરી તાહારી. ૪
 સુગમુર મળી સિંધુ વરોજોરે, ત્યારે જણેમ મંદ્રાચળ યોજ્યોરે ;
 કંકા કાં પડિયા કછપ રૂપે તોળ્યો, હરી તાહારી. ૫
 પ્રગટાવ્યા છે પ્રારથના કરિનેરે, વળી ગર્ભસ્તુતી કરી ફરીનેરે ;
 તે પ્રજ્ઞા ગયા વાછરે હરીને, હરી તાહારી. ૬
 ભુલ્યા નારદ નૈટિક પ્રજ્ઞાચારી, હરી રૂપે વરના માચું તારી ;
 સાની પામ્યા ત્યાં આપ્યા મોરારી, હરી તાહારી. ૭
 ભુલ્યા ગરૂડ નાગ પાસે બાળીરે, ભુવંડીજીએ બ્રમાણુ ટાળીરે ;
 કલ્પો મોહને પોતને વાલી, હરી તાહારી. ૮
 ભુલ્યા જનક વસિષ્ઠ માહાસાનિરે, મુગ્ધા ગ્રાપી પરસ્પર ધ્યાનીરે ;
 જુઓ દ્વૈત ઠસ્યું ક્યાં હાંતી, હરી તાહારી. ૯
 શિક્ષા પામ્યોછે ધન વરસાતીરે, માચું પારિજાત ના આખું લાવીરે ;
 પ્રહાર પામ્યો ત્યારે શુદ્ધી આવી. હરી તાહારી. ૧૦
 ભુલ્યા શુક્રાચારજ યજ્ઞશાણીરે, હરી જાણી ભુલ્યા ગત્ય બહાણીરે ; ૧૦
 ધર્મરોધ કરે થયા કાણી, હરી તાહારી. ૧૧
 અજનમેજ વેળા કહી દીન વાણીરે, ગુરુમુત માગ્યો ન આખ્યો આણીરે ;
 જમને કુલ્યો ત્યારે જોડ્યા પાણી. હરી તાહારી. ૧૨
 રામાનુજ ભુલ્યા ધરાવખાણીરે, અટક્યા રથાગીથી હલ વેઠવાણીરે ;
 નાખ્યા દુર કર્ગે ઝટ જાણી. હરી તાહારી. ૧૩
 ઝાઝું છણતાં તો નિદા બાપ્પેરે, અન્યામીતને અવજુ બાપેરે ;
 સુધું સમજતાં સેધે નાસે, હરી તાહારી. ૧૪
 તારી આયાનું જળ છે અપાર રે, કાંહાને દહિયે ભુલ્યો સંસાર રે ;
 તાહારે શરણે આવ્યો નિરતાર. હરી તાહારી. ૧૫
 હરીજન માયાથી ન મોહિતાયરે, હંકરેથી આખણિયું આપ રે ;
 દયો દીનતાએ હરી ગાય. હરી તાહારી. ૧૬

મોહનીસંવહૃષ.

ગરબો.

અકળ કળા શ્રીઅવિનાશનીરે, તેહનો પાર ન પામે કોય;
 શિવ શરખા જેમાં ભુક્ષા પડ્યારે, તેથી કાણુ વહેઈ હોય. અકળ. ૧૬.
 એક સમે સુણો શ્રી માહાદેવજીરે, આપ્યા વેકુંઠ વિહંગની પાસ;
 દરસાણુ કરી હરીનાં હરખોલીયારે, એક ચરિત્ર જોવા ચિત આસ. અકળ. ૧૭.
 વાત મિસે મિસે કાહાડી માહાકૃદ્રજીરે, પ્રભુ સમુદ્ર મથાવ્યો જવાર;
 ત્યાંહાં તમો મોહનીરૂપકોહો જ્યમ ધસ્યુરે, સુર અસુર છળ્યા શો પ્રકાર. અકળ. ૧૮.
 એજ ધરિયા છે માહારે બહુ દીનની રે, મુને દેખાડોને તેહ સ્વરૂપ;
 એવાં વચન શિવજીતણાં સાંભળીરે, વળતા યોદ્યા ત્રીભાવન ભુપ. અકળ. ૧૯.
 સાંભળો શંકર વાત વિવેકની રે, તેહ છે મોહની માયાનું અંગ;
 તે નિરખ્યાની ધરિયા રખે સખતા રે, તે તોદ્યાન ધીરજ કરે ભંગ. અકળ. ૨૦.
 ત્યારે માહાદેવ આધવને કહ્યું રે, ના ના હું નહીં જુઓ લગાર;
 જાણું છું માટે કદાપી નહિ ભુલુ રે, દેખાડા મુને હાંસ અપાર. અકળ. ૨૧.
 એહવું કહ્યું શીવે ત્યારે હસ્યા હરીરે, ભલું દેખાડીશું કાંઈ દીન;
 એમ પરસ્પર ખેડુ જણા ખોલતાં રે, ત્રીગુ રૂપ ધરણું મોહન. અકળ. ૨૨.
 એક અનુપમ પુષ્પની વાટિકા રે, તેની મધ્યે દીડી એક નાર;
 સુંદર શોળ વર્ણની સુંદરી રે, સ્થામા સ્વરૂપ તણો ભંડાર. અકળ. ૨૩.
 અંક વરાણું તનને ચપળ ધણું રે, સામુદ્રિક લક્ષણ પુર્યું;
 ગુણ ગંભીર ગોરી ગરવે ભરીરે, કરે મહા મુનીનાં મન ચુર્ણ. અકળ. ૨૪.
 જરકસી કારના સુંદર સાણુડા રે, જેમાં ઝંજીરો કસુખી રંગ;
 અનુપમ રીતે યોદ્યો અલખેલિયેરે, જેમાં ભાસે ગોશંસકુ અંગ. અકળ. ૨૫.
 વેણી લાંબી સિખ શેષ સરીખડી રે, ફેણ મણી જાણે છે સીસકલ;
 સેથો સિંદુરે પુર્યો છે સોહામણી રે, ઉપર દામણી દીપ અમુલ. અકળ. ૨૬.
 માતી જડિત્ર મનોહર ચોહોઘડ્યું રે, મૃગ મદની ટીકી ચિત ચોર;
 સુંદર ખાળ વિશાળ ખિરાજતું રે, મદમાતીનું જોખન જોર. અકળ. ૨૭.
 ભૂકડી કમાન સમાન છખીલડી રે, રતનાળાં લોચન રસકૃપ;
 દીર્ઘ અણિયાળાં ચપળ મન હર્યું રે, છે કદાક્ષ કદારીનું રૂપ. અકળ. ૨૮.
 નાસિકાવાળી ઝુમગ ઝુમે ઝુમખે રે, વેસર મુકતા છે લજસી સુંદળ;
 અરણ્ય અધરની ઉપર સુંદર લળતું રે, જોતાં જોગી ચળે તત્કાળ. અકળ. ૨૯.
 મંદ મધુરું મધુરું હાસ્યગંધરે, ઝળકે દાડમ બીજસા દંત;
 કુંદની રેખા બે દંતમાં દીસતી રે, ચળકારોમાં ચોરે ચંત. અકળ. ૩૦.

ચારે વિપ્રક મારે છે. હરે ટપકલું રે, બીજું ગાત્ર ત્રીજું અંદભાલ ;
 ત્રણ પિંડની શોભા હું રી કહું રે, ત્રાજુંડ ત્રીલોકી મન બળ, અકળ. ૧૫.
 કુલ જુગલ મણી જડિત કનક તણી રે, કર્ણકુલ પાંડડીએનો કુમ ;
 ચોટલો ગોઠણે રોને ધમકતો રે, ધણો ધુધરો કરો ધચુમ, અકળ. ૧૬
 કોટી સુરજ સરખા વદને ગોવારિયે રે, સુંદર મુખડું રૂપ નિશાન ;
 અમકની લટ કુકી રહી મંડપેરે, મધુરં મધુરં કરતી ગાન. અકળ. ૧૭
 રંગ તંબોળ ચાંદ્રો મુખ ચોલસો રે, મૃગાનગણીનો વાંકા ઝૂમેડ ;
 જરકસી ખુદાનો છે કાળા કચુંકી રે, કસી કસીને પહેરી કરી કોડ, અકળ. ૧૮
 તુશા તનમનિયાં હેમની હાસડી રે, માંદળિયાં અરીસો ચિત માળ ;
 ચપકળી ચંદનહાર ચામેરનો રે, મુકુતાક્ષ માળા વિશાળ. અકલ. ૧૯
 કંકણ સહિત કનક કરચુડસો રે, મનગઢ જ્ય ને ખજોડાની સાથ ;
 વાંક વીટી બાજુખંધ બેરખારે છદ્મા આરસી રહી છે હાથ, અકળ. ૨૦
 સિંધ સમાત કંઠે કટી મેખળા રે, પાયે નેપુરનો અણુદાર ;
 સાંકળાં કંઠાં કાંખી અણુવટ વીછુવા રે, નહિ નખશીખ શોભાનો પાર. અકળ. ૨૧
 ચાલણેલી આંખ આંછ આનુપમ પતી રે, પુષ્પહાર કંઠે ગજરા પાણ ;
 ભાલ ગુલાલ બેદો મહાનર પાનીયે રે, મેંદી હાથેલીમાં બાણ. અકળ. ૨૨
 કીડ કંદ્રા કર કુંચુમતો કામના રે, ગૂંદી લીલા કરે તેની સંગ ;
 આવે બિછાળે પુઠે ફેરે પ્રેમદારે, તેહને નિષે નચાવે છે અંગ. અકળ. ૨૩
 ગંદ મુગધ સમીર સીત વહેરે, શરી લલિયો રવી પ. મ્યે અરત ;
 તે સમે રિપજ્યે દીઠી એ સુંદરી રે, ચંદ્યા હરાંયા છોડાવીને હસ્ત. અકળ. ૨૪
 મોહની જોતાં મોહા મોહદેવજી રે, પુઠ્યું નહિ પ્રમુને જે એ કાણ ;
 ભુકી ગયા સુખ બુધ શરીરની રે, લાગ્યાં નેનકરાક્ષ મોહ બાણ. અકળ. ૨૫
 સમજ્યા નહિ જે એ કહી તે મોહનાં રે, એવો વ્યાપો છે અંગ અનંગ ;
 પુષ્પના આગમાં પેઠી બળે કરો રે, લજ્જા મુંકી દ્રોહવા કરા સંગ. અકળ. ૨૬
 એનામાં વાયુ વાહો ત્યાં વેગે કરી રે, હૃદયું વજ્ર દીકું સહુ શરીર ;
 ત્યારે તો આતુર અતી મળવા થયા રે, રૂપ જોતાં રહી નહીં ધીર. અકળ. ૨૭
 દ્રોહતાં અંખર રહ્યું ક્યડું રે, નથી તો પણ શરીરનું ભાન ;
 એમ વિકળ વ્રેક વિહળ થઈ ગયા રે, લાગ્યું મોહની મળવાનું તાન. અકળ. ૨૮
 જોર ફેરે તોયે જીવતી ઝંઘાય નહીરે કહાડે હડી તોહિ આવે ન હાય ;
 પાસ દમ્પે પણ સ્પર્શ થતો નથી રે, બહુ અગીત થતા સ્ત્રી સાથ. અકળ ૨૯
 એવામાં આવા ગઈ ઘટ વૃક્ષની રે તેવામાં આવ્યો વજો પવન ;
 વિનતાનાં વજ્ર ગયાં સહુ નીસરી રે, અતિ લજ્જા પામી સ્ત્રીજન. અકળ ૩૦
 વાગા ત્યારે વૃક્ષ ઓઢ-ઊગી રહી રે, રાંકર સમીપે આંખા ભરવા બાથ.

ભાવસુંભેટનાં રૂપ પ્રગટ કર્યું રે, મુખ જોયું તે વધકુંઠનાથ. અકળ. ૩૧
 માધવ જાણી ઉમાપતિ લાજિયારે, હરી જોડ્યા હસીને વચન;
 મોહની રૂપ જોયું માહદેવજી રે, સુગ્રી શિવે કર્યું નીચું વદન. અકળ ૩૨
 વળતી તો જ્ઞાન આણી જાળે ભાજિયું રે, પ્રભુ માયા તમારી અપાર;
 અકળ ગતી તમારી તમો લહો રે, પાકી કોઇન પામે પાર. અકળ. ૩૩
 ગરબો એ ગાય શિખેને સાંભળે રે, તેને માયા ના પીડે કોવાર;
 વલ્લભી વધકગુવ જન દયાશંકરે રે, ગાયા જસ જગદીસના સાર. અકળ. ૩૪

(૨)

અપરાધક્ષમા સ્તોત્ર.

પદ.

શ્રીગુરુ શ્રીગોપીજનવલ્લભ, પ્રાણુજીવન પ્રભુ માહારા;
 કરગરી કર જોડીને કહું છઉં, વંડુ ચરાણુ તમારા;
 હું અપરાધી કોટી કદવેનો, શરણુ પડ્યો શિરનામી,
 તે અપરાધ ક્ષમા કરીયે, શ્રીકૃષ્ણ કૃપા કર સ્વામી. ટેક. ૧
 દામિ ક્રોધી ક્ષોભી મોહ ગર્વ, મત્સરજ ભરિયો,
 દુરુઠ દુર્ગતી દુઃસંગીજી, અપિત્ત દોરાતો દરિયો;
 થયા નથી છે હું નહીં સરજો, થયા નથી અધિનામી. તે અપરાધ. ૨
 ચોર ચુરતદાગ મહુપાની, પ્રમત્તાદોક કરેનો,
 સગી સહોત માહા પાપી પંચય, તેનો હું ગણુ ભગતો;
 આતતાઈ આઘેતિત પામ્યા, ગણુ મુજ કરતા સ્વામી. તે અપરાધ. ૩
 નિર્દય ખળ પાપાંડો જીજો, મિત્રદ્રોહી કટુભાષી.
 સાધુ દીનતે પીડાકારી, દુર્વ્યસની કાલી રાખી;
 અધર્મ કુકરમી ભરચો અધિયા, સું હું અંતરચામી. તે અપરાધ. ૪
 શ્રીગુરુ શ્રીહરિ સંતની સેવા, કદા કરી નયો પ્રીતે,
 શ્રીભાગવત શ્રીગીતાજી, આદે ન યાણુ શુભ રીતે;
 હરિગુણ જ્ઞાન નામ રટણુ નવ, પ્રપંચ પ્રીત વિરામી. તે અપરાધ. ૫
 સંપત સમરણુ પુજન વંદન, સર્વ દાસત્વ ન કીધું;
 આ-મનિવેદન કમણુ ધ્યાન ના, ચરાણુ કમળે ચિત દીધું;
 નિતા સંનયી પ્રગલ્ભાણુ, ભક્તી રવખે પામી. તે અપરાધ. ૬
 પશો પકાર કર્યો નહીં કો દિન, પરનિંદા બહુ કીધી,
 અપરધન પરપત્નીમાં પ્રીતી, મતી ન સુપંથમાં દીધી,
 કુંદનનોદર ગણુ બહુ રૂચિ, રહી નિરંતર જામી. તે અપરાધ. ૭

વાર્તાશ્રમના ધર્મ ન સાધ્યા, હલિદ્વત્ દીન તપ નમિયો;
 હરિ અમરમર્ષિત અમય અધમતું, હરિષ્ટ ભતે જમિયો;
 અસદ અલાપ અહર્નિશ અશુભી, નીચની કરી ગુલામી. તે અપરાધ. ૮
 ચિત્તે વચને કાર્યે કર્મે, જ્ઞાને ભજને દૃષ્ટ;
 દોષા કેશ બહુ તેથી ભરચો, હુ, તમથી બહિષ્ક્રમ્ય ભૃષ્ટ;
 જે કુપ નરક ત્રિશેષ છે, મુજ વૃત્તી સંદા તે સ્વામી. તે અપરાધ. ૯
 જન પ્રભુમતિમાં મોહ વસે, અપરાધ અનંત તમારા;
 નાનાવિધિના કીધા કેશવ, હમ્મુ ન કુડીત ધારા;
 તે કૃત જે ને કીધાં કરમે, ત્રાસ નરકાંતર ગામી. તે અપરાધ. ૧૦
 જપ તપ તીરથ ધર્મ નિયમ વૃત્ત, યોગ યત્ન મુદ્ધાન,
 કીધાં નથી નીગમાગમ ચિંતન, ભક્તી વિવેક જ્ઞાન;
 નહી સંત સંગદીક કોઈ સાધન, માયામયી સકામી. તે અપરાધ. ૧૧
 પુત્રકાદી નથી તીરથ કીધાં, શ્રીગંગાદીક નથી નાહાયો;
 દોષધામ હરી ભક્ત દરશણુ, આતુર થઈ નથી ધાયો;
 પરદુષ્પ સુણી દેખી તપ દાંચો, કંટકરૂપ હરામી. તે અપરાધ. ૧૨
 શ્રદ્ધાએ બ્રહ્મભોજન ન કીધાં, પિત્રવ્રદા ન સાચ્યાં;
 રંક આ તિથિ નિરમુખ વાળ્યા, આતુર કુપ ન મિવાડ્યા;
 માનભંગકીધા સજ્જનનો, કષ્ટન થયો હુ પ્રણામી. તે અપરાધ. ૧૩
 પુત્ર્ય પુત્ર્યા નવ સંત સંતોષ્યા, સેવ્યા નહીં ભુદેવ,
 શ્રીતુળસી ગોપી બળ પુજન, દીન દાવા નહીં દેવ;
 મિષ્ટવદિ શતકાર ન સમજો, જલ્પી સમર્થ દામી. તે અપરાધ. ૧૪
 હવાં સહજ કૃપા કરી શુભગતી, અખડ દો સતસંગ;
 સ્નેહભક્તિ દો ભજન કરાવો, પ્રપચતી પ્રીતી ભંગ;
 એકવાર કહો દાસ દયા તું, ગાહારો સદગુણધામી. તે અપરાધ. ૧૫
 કર જોડી આ સ્તોત્ર દીન થઈ, પ્રભુ સન્મુખ જે ભણ્યો;
 તેહના સહુ અપરાધ સમા કરી, હરિ નીજ સેવક ગણ્યો;
 સદા પ્રસંદ દયા પ્રભુ રહેલો, બ્રહ્માભવા સ્વામી. તે અપરાધ. ૧૬

(૨)

પારણું

માતા જસોદા ઝુલાવે પુત્ર પારણી;
 ઝુલે લાડકાં પુરોષો નમ આનંદભેર;
 હરણી નરખંડે ગોપીજન બળે પારણી;

અતિ આનંદ શ્રીનંદાજીને ઘેર; માતા જસોદા જી ૧
 હરિના મુખડાં ઊપર વાંકે કોટિક ચંદ્રમા;
 પંકજ લોચન સુંદર વીશાળ કપોળ;
 દીપકજ્યોતી સરખી દીપે સુંદર નાસીકા;
 કામળ અધર અંચુ છે રૂડા રાતા ચોળ. માતા જી ૨
 મેઝામ કાંતી ભૂકૂટી છે વાંકડી,
 ખીટલિયાળા ભાલ ઊપર ઝુમે કશ;
 હસતાં દંતુડી દીસે બેહુ હીરાકણી;
 જોતાં લાજે કોટિક મદન મોહનવેશ. માતાજી ૩
 સિંહ નખ જડેડું સુવર્ણ શોભે સાંકળું;
 નાળુકે આબણ સગળાં કંચન મોતીહાર,
 ચાણુંઅંગુઠો ધાવે હરજી બે હાથે ગ્રહી;
 કાંઈ યોદાવેતો કરે કિલકિલાકાર. માતા જી ૪
 લાલ લજાટ કીધો કુમકુમકેરો ચાંદણો;
 શોભે જડિત જાણે મરકત મણિની માળ;
 જનની જીગને આંજે અણિયાળી બેઝી આંખડી;
 સુંદર કાજળકેંડું ટપકું કીધું ગાલ. માતા જી ૫
 સરવે સોનાનું જડીત ગણિમય પારણું;
 ઝુનાવે રમઝુમ વાળે ધુધરીનો ધમકાર;
 માતા વિવિધવચને હરિગુણ ગાયે હાલડાં
 ખેંચે કુમતિયાળી રેસમઢોરી સાર. માતા જી ૬
 હંસ કારંડને કોકિલ પોપટ પારણે;
 બપૈયા ચકોર ને કાંઈ સારંસ મેના મોર;
 રમકડાં મુકયાં રમવાને મોહનલાલને;
 ધમધમ ધુધરા વજાડે નંદકીશોર. માતા જી ૭
 મારા કહાનાની સમાણી કન્યા લાવશું;
 મારા લાલને પરણાવિશ મોટે ઘેર;
 મારો જાયો વરરાજ થઈ ઘોડે બેસશે;
 મારો કહાનો કરશે સદાય લીલાલહેર. માતા જી ૮
 મારો લાડકતાયો સખામાં રમવા જશે.
 સારી સુખલડી હું આપિશ હરિને હાથ;
 જમવા વેળા રમઝુમ કંતો ઘેર આવશે;
 હું તો ધાંધને ભેટાડિશ રૂઢ્યાસાથ. માતા જી ૯

જેનો રોષ શંકર સરખા પાર પામે નહીં,
 નેતી નેતી કંઈ છે નિગમ વારો વારે;
 તેને નંદરાણી હુવરાત્રી ગાયે હાલરાં,
 નથી નથી એનાં ભાગ્યતણા કંઈ પાર. માતા જા ૧૦
 વૃજવાસી સૌ સરવેથી સુભાગી ધણાં,
 તેથી નંદ જસોદા કૃષ્ણ ભાગ્ય વિરોધ;
 તે સરવેથી ગોપી જનનું ભાગ્ય અતીવાળું,
 જેની દરે પરિક્ષા બ્રહ્મા શિવને રોષ. માતા જા ૧૧
 ધન્ય ધન્ય વૃજવાસી ગોપીજન નંદ જરોમતો,
 ધન્ય ધન્ય વૃંદાવન હરિ કૌરો જાં છે વાસ;
 સદા જીગલ કિશોરેત્યાં લીલા કરી,
 સદા બલિહારી વ્યય છે દયારામ દાસ. માતા જા ૧૨

(૧)

શધિકાનું સ્વપ્ન.

ગીત.

માતાજીરે આજ આનંદ મારે અંગેરે, શ્રી કૃષ્ણ પરણ્યા મારે સંગેરે. ટેક.
 માતાજીરે આજ સ્વપ્ન એવું દીકું રે, અમૃતથી લાગે મુજને મીઠું રે; આજ. ૧
 માતાજીરે જાણે વૃષભાન મુજ તાતે રે, બ્રાહ્મણ મોક્ષલો પરભાતે રે; આજ. ૨
 માતાજીરે તમે જાણે નંદધર વીના કીધો રે, મેં જાણે હરિવર માગી લીધોરે આજ. ૩
 માતાજીરે રૂપવંતો ગુણવંતો હું નરપુ રે, હૈડામાં એને જોઈ હરપુ રે; આજ. ૪
 માતાજીરે તમે જાણે જગાધતેજો જગના રે, હું દેખી લજ્યાણી ગધ રમવારે; આજ. ૫
 માતાજીરે તમે જાણે લગન મારાં લીધાં રે, સગાં સંબંધી ભણાં કીધાં રે; આજ. ૬
 માતાજીરે પારણિયે તોરણું બંધાયરે, માનની મંગળ ગાયરે; આજ. ૭
 માતાજીરે સગાં સંબંધી મળી આવ્યાં રે, લાડકા લાડુ સરવે લાવ્યાં રે; આજ. ૮
 માતાજીરે જાણે નરપર ચઢિયા વરઘોડેરે, આર્વાને હામ તારે ટોડેરે; આજ. ૯
 માતાજીરે તમે પોખી પધરાવ્યા પ્રીતે રે, માંડવો શોકવ્યો રૂડી રીતે રે; આજ. ૧૦
 માતાજીરે મને જાણે હરિ સંગે પધરાવી રે, મેં જાણ્યું મારામાં હું આવી રે; આજ. ૧૧
 માતાજીરે કંઈક સાર જમાડ્યો રીતે રે, મેં પણ પરભુજિને જમાડ્યા પ્રીતે રે; આજ. ૧૨
 માતાજીરે વૃષભાનજી મુજ તાતે રે, પેરાંમણી આવી ભલી ભતેરે; આજ. ૧૩
 માતાજીરે તમે જાણે કૃષ્ણની રીત કરાવી રે, મુજને સાચરિયે વળાવી રે; આજ. ૧૪
 માતાજીરે જસોદા સાધુને પાંચે લાગી રે, એટલે હું ઝંઝાનીને જાગી રે; આજ. ૧૫
 લાડકીરે તારું સ્વપ્નજે કોઈ જાશે રે, દયાનો સ્વામી પરસંત્યાસે રે; આજ. ૧૬

રાધીકાનાં વખાણુ.

ધોળ.

રાણી કીરતિજી પુછે રે કુંવરી કયાં ગઈરે;
 મારી લાડકડી કયાં લાગી આવડી વાર; મારી લાડસંઘેલી લાડણીરે.
 હુ તો તુજાખે ધર આંગણુવું કરતી હતી રે;
 મારી રાધા મારા લોચનનો સગુનાર; મારી લાડસંઘેલી. ૧
 તારી વેણુ જોતાં વાસુકી પાતાળે પેડા રે;
 તારૂ ભાળ જોનાં ભાગે દુખ પરચંડ; મારી લાડસંઘેલી.
 કીર ચંચુને લલ્લવે તારી નામિકા રે;
 તારી ભક્ટી લગવે છે કાદંડ; મારી લાડસંઘેલી. ૨
 તારાં મુખડાં ઉપર વાર કોટિક અંદ્રમા રે;
 તારાં નેત્ર ઉપર વાર મૃગ ને ગોત; મારી લાડસંઘેલી.
 તારા અધર પ્રવાળ ખિંખ ફળ જા રે;
 તારો કંઠ સુગો કોકીલા થઈ દીન; મારી લાડસંઘેલી. ૩
 તારૂ હસવું જાણે વરસે મીઠાં ફુલડાં રે;
 દીપે કુંદ-કળી સરખા તારા દંત; મારી લાડસંઘેલી.
 તારૂ ગળસ્થળ સહુ રોભાનુ સદન છે રે;
 ચારૂ ગિંખુનું ટપકું ચોરે ચંત. મારી લાડસંઘેલી. ૪
 તારી ગ્રીવાયે કપોત કંખુ રેખા રાજે રે;
 તારૂ ઉદર જાણે પોયણીનું પાન; મારી લાડસંઘેલી.
 હસ્ત ખનાળને ચંપકળી આંગળી રે;
 તારો કટી જાણે કેસરી સમાન; મારી લાડસંઘેલી. ૫
 જંઘા કર્દળી રથભ શરખી જાણે સોભતી રે;
 પરમાનંદ-કંદ પાવન પંકજ પાય; મારી લાડસંઘેલી.
 તારી નખરાળીય શોભા તે શી વળણું રે;
 તારી સમોવડ કોઢયે નવ કહેવાય; મારી લાડસંઘેલી. ૬
 ત્રયીલોક સુંદર વપુ ચંપક વરણુજે રે;
 કોની જાપમા આપું સોમાં દીસે જોડ; મારી લાડસંઘેલી.
 ગુણુ રૂપનો સમુદ્ર મારી રાધીકા રે;
 નખી વિશ્વ મદ્યે વર કોઈ તારી જોડ; મારી લાડસંઘેલી. ૭
 મુજને એ ચિંતા છે મોટી મારા મન મહી રે;
 તારી તુલ્યનો દેખુ વર તો હરખે મન; મારી લાડસંઘેલી.

એવું સુગી જોલ્યાં દામ ધ્યાનાં રાગનીરે;

હક્ષેતાં સરખા વધે ગર્ભિત વચન; મારી લાડસંધી. ૮.

(૨)

રાધિકા પોતાની માતાને કહેછે.

ધોળ. ૩. ૭૫.

હું તો આજ રાખોયોસંગે રમતી ગોઠલ ગધેર;

ત્યાં ને દીઠા રૂડો નંદનો કુમાર; માતા પ્રત્યે રાધા એમ જોલીયારે

માડી સ્વરૂપ તે તેનું તુજને શુંય કદુરે;

ધણે અતુરશીરોમણિ ગુણબંડાર; માતા પ્રત્યે ૧

માડી મુખડું જાણે શરદનો ચંદ્રમારે;

ભાગ્યશાળી મોટું દીસતું કપોળ; માતા પ્રત્યે.

માડી રતનાળી રઘિયાળી મોટી આખડારે;

એના અધર અણ્ણ રંગ ચોળ; માતા પ્રત્યે. ૨

દીપકશીખા સરખા દીપે નિર્મળ નાસિકારે;

દંતપંક્તી જાણે દાડમનાં છે ખીજ; માતા પ્રત્યે.

ચાંદ્ર ચીપ્રુક ઉરચળ અમુપમ અતરે;

કુરકટપદ જોતાં ઉપજે રીજ, માતા પ્રત્યે. ૩

ધનશ્યામકાંતી રવિ રાશી કરતાં ઘણીરે;

કાંઠી કદ્રૂપ લળવે નટવરવેરા; માતા પ્રત્યે.

મોઠા અમૃત કરતાં વચન સોહામણીરે;

ધુધરવાળાં મુખ ઊપર ઉપર જુગ કેશ; માતા પ્રત્યે. ૪

મનમોહન છપીલી છળી છેલડીરે;

એતાં સામું જોતાં સેજે ઉપજે બહાલ; માતા પ્રત્યે.

એવો જસોદાનાં આંગણિયામાં દીડોરે;

મુજને દેખી સંગે રમતા આઠમો લાલ; માતા પ્રત્યે. ૫

રમતાં રમતાંમાં પરપર પ્રેમ જીવનોરે;

મુજને ધણે બહાલ લાગ્યો એ ગોપાળ; માતા પ્રત્યે.

એતી કંઠ મેં પેસાવી સુતરણુ સાંકળીરે;

એણે મુજને આરોપી મોતી માળ; માતા પ્રત્યે. ૬

એવું જોતાં જસોદાયે અગન ધરમાં તેડ્યારે;

ખંધો પેસાડ્યાં છે પોતાને ઉછંગ; માતા પ્રત્યે.

નંદજીને કહ્યું જુઓ જોડે ક્યાં રોલેરે;

નદે નીરખ્યાં હમને રાખી બેઠને સંગ; માતા પ્રત્યે. ૭
 રેહિણીજી આદે આડારી પાડારી સહુ આઆરે;
 સહુ કયે એ કહાવને કંન્યા જુગતી જોડ; માતા પ્રત્યે.
 ઢિપતંદે કહ્યું 'કેહવો વૃષભાનનેરે;
 ધરીત છે એ વાત રખે કરતાં જોડ; માતા પ્રત્યે. ૮
 નંદરાણીયે રૂપાણું અમને આપતાંરે;
 મેવા મિડાઈ આપી જોણ મારા હાથ; માતા પ્રત્યે.
 રોહાણીજીયે મા મુજને હે ચુંબન કીધુંરે;
 વળિ હું આહિ આવી સપ્તિથો મારી સાથ; માતા પ્રત્યે. ૯
 એવું સાંભળીને કીર્તિ વૃષભાન તેડ્યારે;
 સાંભળો આ સહુ માંડી કીધી વાત, માતા પ્રત્યે.
 વૃષભાને કહ્યું મુજને પણ એતો ગમ્યુંરે;
 નંદજીને હું એ સમોવડ વિખ્યાત; માતા પ્રત્યે. ૧૦
 વર્ષ એ એકે રાધા છે માટી એટલુંરે;
 પાકી તો છે સઘળી હજતી મળતી રીન; માતા પ્રત્યે.
 કીર્તિજી કહે તેની નહાં ચિંતા આવી મળશેરે;
 પણ છે પુત્રીની દયાપ્રીતમશું પ્રીત; માતા પ્રત્યે. ૧૧
 (૨)

પંદરતિથિ.

પડવે પ્રાણજીવન પાપે, ધીરજ નવ રહે રાપે,
 અનુભવી લહે ન પાણે પાપે. મધુપ શ્રી માધવને કહેજો. ૧
 જીને સહુ ધીજની પાળી, તલપે ત્રિભગ લલિતે ટાળી;
 પ્રીત કરી દીધી પાળી, મધુપ શ્રી માધવને કહેજો. ૨
 ત્રીજે તાપ ધણો તનમાં, વ્રેહજવાળા પ્રગટી મનમાં;
 કંજ ન પડે રજ નીરાદિનમાં. મધુપ શ્રી માધવને કહેજો. ૩
 ચોથે ચિત ભુધરમાં ભમે, અન્યનું પોહ્યું પણ ન ગમે;
 એ દુઃખ આપધથી ન સમે. મધુપ શ્રી માધવને કહેજો. ૪
 પંચમી પર ન સુજે કરી, જેહેરી નટવર નાગે ડરી;
 હોહેર મદન રોમ રોમ વરી. મધુપ શ્રી માધવને કહેજો. ૫
 છઠે છળ છળીએ કીધો, રતલખ સાંધી દગો દીધો;
 પારધીની પરે પ્રાણ લીધો. મધુપ શ્રી માધવને કહે જો. ૬
 સાતમે સોકલડી સંગે નિત્ય રમે રસિયો રંગે;

- તે અખી સાગે અગે. મધુપ શ્રી માધવને કેહેજો. ૭
 અખી અતર દુઃખ શાલો, કોતું ધન કોઇ સુખ મહાલો ;
 રહિયે બોલી કાંઈ નવ ચલે. મધુપ શ્રી માધવને કેહેજો. ૮
 નામે નંદ નંદન ના આપ્યા, યોગના સદેશ કહાંબ્યા ;
 ભોગ તો કુખળને ભાખ્યા. મધુપ શ્રી માધવને કેહેજો. ૯
 દશમે દાવાતળ પ્રગટયો, વાયદા કરી દીન વટયો ;
 ના આપ્યા એ લાલ લટયો. મધુપ શ્રી માધવને કેહેજો. ૧૦
 એકાદશી એક દીન હતી, પાસે હતા જ્યારે પ્રાણુપતી ;
 ક્યમ પ્રગટ કહું છું ડગતી. મધુપ શ્રી માધવને કેહેજો. ૧૧
 દ્વાદશી સુરજ તણી તડકો, તે વેહ તાપતો નહીં કડકો ;
 તેથી અખીક મુજ હર એ ભડકો. મધુપ શ્રી માધવને કેહેજો. ૧૨
 તેરસ રીત ક્યાંહાં હાયાં, કુંજ સડે ન કરી જવા ;
 ક્યાંહાં તે અધરામૃત પાવા. મધુપ શ્રી માધવને કેહેજો. ૧૩
 ત્રોદિશ સુખ નોતું લેખું, નહિ તે દિસ કુખડું દેખું ;
 કારણ એ પીયુ નવ પેખું. મધુપ શ્રી માધવને કેહેજો. ૧૪
 ચારદ પુનમ આવી સુખરાસી, વેહેલા આવો ઘેર વૃજયાસી ;
 રાસ રમો રાંગ લેધ દાસી. મધુપ શ્રી માધવને કેહેજો. ૧૫
 પંદરે નિચ્ય વાણી પ્રીત્યે, સ્નેહ સંઘેસાની રીતે ;
 દાસ ર્યે ગાઇ ગાતે. મધુપ શ્રી માધવને કેહેજો. ૧૬

(૧-૨)

રાધાજીનો વેવાખેલ.

- એક સમે વૃજકન્યાકા, મારા રાજ; હોજરે શ્રી રાધાજી છે માંહે; કે હું
 બલીદારીરે મારા રાજ. ૧.
 રમતાં આવે વૃંદાવનમાં મારા રાજ, હોજરે શ્રીકૃષ્ણ ખેત્રે છે માંહે; કે હું. ૨
 હરીએ ધડયો દોડાવીઓ મારા રાજ, હોજરે આંખો રાધાજીને હાથ; કે હું. ૩
 માગે ગાવી દ ગોપી ના કહે મારા રાજ, હોજરે પાસે જો રમો હમસાય કે હું. ૪
 બાવી લલીતા લાલસું મારા રાજ, હોજરે રસીએ વેહેવાતો ખેલ; કે હું. ૫
 કન્યા રંગોલી રાખીકા મારા રાજ, હોજરે વર થઈ કરો તમો કેલિ; કે હું. ૬
 સુશૃતાં મોહન મન માનીયું મારા રાજ, હોજરે સરયે યથા રસરૂપ કે હું. ૭.
 સમજી સખા સરકી ગયા મારા રાજ, હોજરે સખીઓએ માંડી ધામધુમ કે હું. ૮
 ગનોહર મંડપ ખાંધીઓ મારા રાજ, હોજરે રચ્યો વેહેવાઈનો ધાગ કે હું. ૯
 કોઇ કીરત પ્રખ્યાન થઇ, મારા રાજ, હોજરે કોઇ જસોદા નંદ નામ, કે હું. ૧૦

વાણપગણી બહુ અમળાસાયે રંગે પણ રમિયો;
 અભિચારી વ્રજનાથ રઘુવર એક પનિ પણિયા. કાંઈં એ ૬
 મુજ પતીને બહુ સ્ત્રી પણ સહુને સુખલીલા દાખા;
 ત્હારા પતીને એક પ્રેમદા પણ ન શક્યો રાખી,
 રઘુનંદન રામનો રમિયો નથિ તે પણ જોયો;
 મહેલાં માટે હેસીતે હેસીતે કરી રોયો;
 મોટો અધરમ વાણવાંક વાળી વાનર તાડ્યો;
 ક્ષત્રી યદ્યં બ્રાહ્મણની વિનતાને પગ અરકાડ્યો;
 બ્રાહ્મણકેરે દૈવત લીધું એમાં શું રણિયા. કાંઈં એ ૭
 ત્હારે કૃષ્ણે સહુનાં આશ્રણ ઊતરાવી લીધાં;
 અંડળનો રથ હાંક્યો પાંડવદાસપણાં કીધાં;
 શિશુપાળની ગાળો ખાધી પરાક્રમી પુરા;
 કાળયવનથી રણમાં નાઠા જાણ્યા બહુ શુરા;
 ત્હેની આસા હું નહીં માનું એમ કહ્યું જ્યારે;
 પ્રેસ્યો દુષ્ટ પ્રભુનીપાસે વીહંગપતિ ત્યારે;
 શ્રીકૃષ્ણે કહાણું રામ આણું દો દેતામાં દણિયા. કાંઈં એ ૮
 હરીશ કહે શ્રીરામ કયલાં છે મુજને દરસાવો;
 વીહંગમ કહે દ્વારામતીમાં મુજસંગે આવો,
 જડુનાયક રઘુનાથ યથા રૂકમણિ જાનકિ જોડે;
 પવનપુત્ર પરણામ કરીને સ્તવન કરે કાંડે;
 એજ કૃષ્ણ શ્રીરામ યદ્યં માસ્યો ભંકાભુપ;
 જુગલ નામ પણ જાતાં દીસે બિભય એકરૂપ;
 હાળ્યા માળ્યા હનુમાન ગરૂડ સંદે સહુના રણિયા. કાંઈં એ ૯
 એ વાણીવીલાસ કસ્યો નથિ. નીંદા બિચારી;
 હિર અવળું ભાસે અંતર જોતાં છે સ્તુતિ ભારી;
 બિપાસનાના ટેક બનાવી નથી ગાધું અવળું;
 ભક્તવત્સલનો ભેદ સમજશે તે હેશે સવળું;
 એ રામ કૃષ્ણ મુજને પ્રિય હોજો પ્રાણુલવન મહારી;
 સદૈવ એના નિર્મળ જસ મુજ વદન વહે ધારા;
 દાસ દયાના-પ્રીતમ શ્રી સીતાવર સામણિયા. કાંઈં એક ૧૦

શ્રીરોશસાધનું ઘોળ.

શ્રી નમદાહત હપરે, ચાક ચંડીરે ગ્રામ :

મહિમા વખાણું રચણતણા, સમોવડ વૈકુંઠ ધામ. ૧
 એક સમે સુર વીનતી, સાંભળાનિરે શ્રીનાથ ;
 ક્રોધ કરીને છોડિયા, ચક્ર ધરી નિજ હાથ. ૨
 તલમેધ અમુરને મારિયો, ફેડ્યો કુટનો ઠામ ;
 ચક્ર મુદ્ગનનું વળુ, તેથી દીકું રે સ્થામ. ૩
 રાખલી સલિલ શુચી ધાણું, આવી પખાણું તે મહિં ;
 અકલિથ તે દિવસે ઘડી, સદુ કાઢ ફેલે છે રે ત્યાહિ. ૪
 તે દિનના દનોનાથ, ખીરાજે છે ચંડરિપુર ;
 નિજ જનને સુખ આપવા, કુખ અથ કરવાને દુર. ૫
 શોભા શી વરણું શ્રીચંગની, તખ શીખ મુંદર રૂપ ;
 રાખ ચક્ર ગદા પદા ધરી, પોહ્યા ભવનારે ભુપ. ૬
 મસ્તક જરકસી ઠલકતી રે, પાંચેણુ કોપર પાલ ;
 કેસરી નિલક સોહાગણું, ઊર ભૂગુલાછન ડામ. ૭
 નાસિકાએ નય વેસર, કુંડળ ઝલકે કાન ;
 ચીત્રક ચાફ ને વાફ વેળીયું, શોભે છે બીનવેવાન. ૮
 શોભે ગળે ગળુખંધ ને હેમ મુક્તાશ્લ માળ ;
 બાહે બાળુખંધ ઘેરખા, કનક કડાં છે રસાળ. ૯
 પીતામ્બર કટી મેખળા, નેપુર રાજે રે પાપ ;
 અંગોચ્છાગ અતી માધુરી, મનમથ મન લોભાય. ૧૦
 ચરણ સેવા કરગણા ફરે, શેષ હિપર કચ્છુ સેન ;
 શાંત સ્વરૂપ શ્રી નાયનું, કંડેણા ભરેલાં ખે નેન. ૧૧
 શ્રી શેષશાધ જલશાધ, નારાયણ એમનું નામ ;
 લોકપિતા શ્રી મહાલક્ષ્મિ પત્ની, શ્રી હરિ પુરણકામ. ૧૨
 નટપર નંદકુંવર, પુરશોત્તમ શ્રી ધૃજરાય ;
 નિર્મળ યરા એહવા નાયના, જન દયારાંકર ગાય. ૧૩

(૩)

શ્રી નાથજીનું વરણન.

ગરબો.

મોહન મધુરાકન શ્રીનાથજી, નટપર નંદકુંભાર ;
 મોહ પામે સદુની મતી શ્રીનાથજી, નિજ જન પ્રાણ આધાર. ૧
 ચોર મુગુર મણીએ જડ્યો શ્રીનાથજી, કુંડળ સળકે કાન ;
 ગનોહર મોતી વેસરતાણું શ્રીનાથજી, શોભે છે બીનવાન. ૨

મન મોહન મધુરાકૃતી શ્રીનાથજી, નરવર નંદ કીશોર;

મોહ પામે સહુની મતી શ્રીનાથજી, ચાતુર ચિન્તા ચેર. ૩

સહીત ત્રી મંગી છેલડા શ્રીનાથજી, મદન મનોહર ૩૫;

આનંદધન અલખેસડા શ્રીનાથજી; અખિલ ભોવમના ભુપ. ૪

જીવન ગોપીજન તાણુ શ્રીનાથજી, રસિયા જનના રાય;

તિરખે સુખ પામે માણુ શ્રીનાથજી, મન મોહ લોભાય. ૫

મોર મુગ્ધ મણીએ જડ્યો શ્રીનાથજી, પ્રભા ભગવે હંસ;

ભૂળક અલક ભૃગુટી અડચા શ્રીનાથજી. મુક્તાકળ અવતંસ. ૬

તિલક સુભગ કેસર તાણુ શ્રીનાથજી, કુડળે લળકે કાન;

મનોહર મોતી વેસર તાણુ શ્રીનાથજી, સોભે છે ભીનવાન. ૭

શોભા સહુચા વારિજન્મની શ્રીનાથજી, વાર રાર રાશી કોડ;

કાંતિ લખવે કોટી મદનની શ્રીનાથજી, નહી જુગમાં કોઈ જોડ. ૮

તે હપર લટકે લટ અલકની શ્રીનાથજી, માહા સરોજ અખીખાખા;

મોહની ઘણી છે મધુર મલકની શ્રીનાથજી, અંધર અડણ છે રસાળા. ૯

ભૃગુટી કમાન પાણુ નેન છે શ્રીનાથજી, મોહ પામે રતિરાજ;

કિંવા સારંગ રસ અંત છે શ્રીનાથજી, પામે કમળદળ લાજ. ૧૦

નિરમળ કાંતિ કપોળમાં શ્રી નાથજી, કુંડલનાં પ્રતિબિંબ;

દસન વસન લાલ ચાળમાં શ્રીનાથજી, અડીખનુ મુક્ત ફલ બિંબ. ૧૧

કીર ચંચુસમ નાસિકા શ્રીનાથજી, ભમે ગ્રહુ જાણે ભક્ત;

હીંકણી ચિખકની વાસિક શ્રીનાથજી, જિશતા હૃદયો પ્રત્યક્ષ. ૧૨

દંતપંગત કુંદની કળી શ્રીનાથજી, તાંજુગ કોઈ એક અરણ્ય;

કંઠ કંપુશી રેખાવળી શ્રીનાથજી, ચીત ચળાવતી પુન. ૧૩

હસવું મંદ મદનકંદ છે શ્રીનાથજી, રસિયા જનચિત ચેર;

મધુર વચન મોહક છે શ્રીનાથજી, હરમદ ધીરજ જોર. ૧૪

કંઠ કોસ્તર્ભમણી જીદીતી ઘણી શ્રીનાથજી, જીર ભમ જીરુચન વામ;

કંચનમાળ મોતી રતી ગતી શ્રીનાથજી, વંદાવન અભિરામ. ૧૫

પીતાંબર કટી મેખળા શ્રીનાથજી, શોભા નહિ કોઈ તુલ;

વળે અંગદમણી નીરમળા શ્રીનાથજી, મુદ્રિકા જડીત અમુલ. ૧૬

મોહના મોરફી ફર ગ્રહી શ્રીનાથજી, તીલ કમળ એક હસ્ત;

વૃજ વનિતા મોહવાધ રહી શ્રીનાથજી, સ્વરૂપાનંદ મન મસ્ત. ૧૭

નેપુર અપળ ચાર ચરણમાં શ્રીનાથજી, ધુધરીનો ધમકાર;

લાભ ધણી છે એનાં ચરણમાં શ્રીનાથજી, પરમાનંદ ભંડાર. ૧૮

અમૃદંશ ચિહ્ન પાશ તળવિશે શ્રીનાથજી, પ્રગટ કહુ સુણ નામ;

ગિરોજે ચિત નિરમળ વિશે શ્રીનાથજી, જન મન પુરણ કામ. ૧૯
 સ્વત રાત કોણુ જાણુજન પરીત શ્રીનાથજી, ભરધરેખા દેખાય; ૨૦
 દેવજી અંકારી કરાળ કંઠી કહે શ્રીનાથજી, એ નવ દક્ષણ પાધ. ૨૦
 મરજી ત્રિકુણ ધનુષ ઈંદ્રજી શ્રીનાથજી, કમળ આકારી અભિરામ; ૨૧
 ધેનુ પદ્મર ણિમ ચંદ્રજી શ્રીનાથજી, એ સાતે પદ્મનામ. ૨૨
 જનમો જરી પટકો ભરજરી શ્રીનાથજી, અલ્પાણુ અત અનુપ; ૨૩
 પ્રતી અંગે ચિત માધુરી શ્રીનાથજી, સ્વરૂપ તાણુજ સ્વરૂપ. ૨૨
 તેનાં વામ અંગે ભાનુનંદની શ્રીનાથજી, શ્રી રાધા શુભ તામ; ૨૩
 પરતુતા સંપ્રણુચ સ્વંદની શ્રીનાથજી, શ્રીવીર પ્રીયપ્રાણુ. ૨૩
 પલ્લવ શ્રીવલ્લભતણા શ્રીનાથજી, શ્રીવિઠ્ઠલ પ્રીયપ્રાણુ; ૨૪
 પુટ્ટીઅશીતે પ્રિય ઘણા શ્રીનાથજી, જેમ રતીને પચપાણુ. ૨૪
 નિત્ય કરે મન નિરમળે શ્રીનાથજી, એતન ચંદ્રિકાનું જાન; ૨૫
 તેહને વિતાઅમધો ગળે શ્રીનાથજી, સદા રહે હર આન. ૨૫
 માપ પરિતાપને પ્રણે કરે શ્રીનાથજી, પુણું કરે મનકામ; ૨૬
 અખિલ અમંગળને હરે શ્રીનાથજી, વસત્રા દે નિજ ધામ. ૨૬
 ધન સરસવત ભક્ત જન તણા શ્રીનાથજી, લોચનના સણુગાર; ૨૭
 દયા પ્રીતમજી સોહામણા શ્રીનાથજી, જીવન પ્રાણુ આધાર. ૨૭

(૨)

૦હાલાજીના મહીના.

કારતગમાસે, યુકી ગયા કયરે, સખી મુને;
 હું તો જોછીહું પીયુજના પંધરે, પળે પળે.
 પ્રેમ વાધે ગાતાં ગુણુધરે, રાધા કહે;
 સહિયર માહારીરે, વાલમજી ઘેરના આવ્યાજી, સખી ૧
 માધસરમાસે ગંદિ ખાવા ધાયરે, સખી મુને;
 મુને કયહુંએ કશું ન સોહાયરે, માહાલાલિતા;
 માહારે પવક કલપસમ ધાયરે, કાંને કહું. સખી ૨
 પોપ માસે પીયુજ પરદેશરે, સખી માહારા;
 હું તો એકલડી કથમ રેહ્યારે, આ સ્વયંમાં;
 માહાર જોખન ખાળવધરે, કુલ્યુ જોની, સખી ૩
 માહ મને મળવા અકળાયરે, અલખેવાને;
 હાંકયું ધીકે કાળજ નાં કહેવાય; દુખ કોઈનરે;
 માહારી રાત દીવસ રોતાં બધરે, વોહાલાલિતા. સખી ૪

ફાંગણુ અખીલ ગુંલાલે રંગ રાળીરે, દેસર ભડે;
 સામળીયાવિના સુની પડે ટોળીરે, સાહેલીની;
 માહારે' હૈયે પ્રગટી છે દોળીરે, વ્રેહ અઝનીની, સખી૦ ૫
 ચૈત્રે ચંદ્રચંદ્રિકા કુલી રહીછેરે, વૃદાવનમાં;
 વેલ વૃક્ષલતા રહી ઝુલીરે, જમુનાજીમાં;
 માહારે જોવાનું સુખ ગયું ભિક્ષીરે, પ્રીતમપાપે; સખી૦ ૬
 વૈરાગ્યે વૃજ સુનું સહુ લાગેરે; બહાલાવીના;
 મુને વ્રેહનાં પાણુ ઉર વાગેરે, કોને કહું.
 માહારું એ કુપ્ય કાધથી ન ભાગેરે, કૃષ્ણવિના. સખી૦ ૭
 જોભારો જવાળા ધણી લાગેરે, કાળજડમાં;
 બહાલાજીએ સોઝ્ય કરી છે સોભાગેરે. મુણતાં સખી;
 આપણું સર્વ ઠગ્યાં નિર્ભાગીરે, નટવરિના, સખી૦ ૮
 આધાડ માસે ગગન ધન ગાજેરે, સરવ મુણા;
 મોહન પાપે માહારું મન દાજેરે, કાહોને કહું;
 હું પીડાજી પ્રભુ નવ લાજેરે, વૃધારતુ. સખી૦ ૯
 ત્રાવણુ માસે સરવડે વરસેરે, સખી માહારું,
 મન મળવા તે ધણું તરસેરે, મોહનજીને;
 દોહોદરા ન્યાહણું ક્યયું નવ દીસેરે, દામોદરજી. ૧૦
 ભાદરવે ભલી વિજળી ચળકેરે, સખી જોને,
 રોભા જોતાં આંસુડાં ઢળકેરે, કાળજ ધીકે;
 જાણે પ્રભુનું પીતળર ઝળકેરે, એણું દીસે. સખી૦ ૧૧
 આશ્વન માસે તો રમવાને રાસરે, બહાલા આપ્યા,
 વાહાલે પુરી સહુ પ્રેમદાની આસરે, આનંદ વાધ્યો;
 ગુણિ ગાય દ્યો કૃષ્ણનો દાસરે, જોડી કરે;
 સૈયર માહારીરે વાલમજી, ઘેર આપ્યા. સખી૦ ૧૨

(૧-૨)

રાસલીલા.

અરખી.

વાગે વૃંદાવનમાં વાંસળીરે, ભોભો ભોભો વગાડે કાહોને;
 નાદે વેધી મુનીવર પાંસળીરે, ના રહી કોને સાન. વાગે૦ ૧
 તરની સાખાઓ ઝુમી રહીરે, ચરણે નમવાને કાજ;
 વેલી વૃક્ષ સાથે ઝુમી રહીરે, ભાગ હમારાં આજ. વાગે૦ ૨

જમના નીર આત્રે નડીરે, મૃગત મન મોહ વાય;
 પંખી ગાળામાં માણસે નડીરે, નાદ સુગી ન રહેવાય. વાગે ૩
 વાછર કાન ધરને સાંભળેરે, કરે નહીં પપ પાન;
 ગાયો ગાળા તોડી તાંહાં પળેરે, નાદ સુણવાને કાન. વાગે ૪
 કુલ્યાં કમળ જળ ટાટડીરે, દીસે હરિયો છે બાણ;
 રાંકર સમાધ મેહલી રહ્યારે, થયું જગતને બાણ. વાગે ૫
 કાને પડિયો તે ધૂજની નારનેરે, વાહલાજનોરે નાદ;
 તાર પદ પાંચે નિજ ધામનેરે, ધાર્ધ ગયાં સડ સાદ. વાગે ૬
 એક નપુર કાને ધાલિયું રે, ચરણે પેહરી છે ઝાવ;
 એક કંકણ માથે ધાલિયું રે, એવી થઈ છે બેદાવ. વાગે ૭
 એક કુંમકુમ કાજળ રોળિયું રે, ટપકું કીધું છે ગાલ;
 એક ખાલું ધાલ્યું અંચળેરે, જોવા દીનદયાળ. વાગે ૮
 એકના કરમાં કાળિયોરે, ખીતી ચાલી એક નીર;
 એક છોર રહ્યાં મેહલી ગંધ રે, ચાલી જમનાને તીર. વાગે ૯
 એકના રવામીને મન આગળેરે, જવા દીધી નહીં નાર;
 કરજોડી ફેલે છે કામનીરે, મને જવા દો નીરધાર. વાગે ૧૦
 સગમાંની પોતી સરવે ભામની રે, પછી એકા ધસવા હાથ;
 રીસ તણે રીસાળવેરે, દીન ગંધ દીનાનાથ. વાગે ૧૧
 સરવે પેહલી જઈ તે મળીરે, તેની દહ પડી ધરમાંલે;
 મોહનજનાં અંગમાં જઈ મળીરે, થાય અચરજ સહુ ત્યાલે. વાગે ૧૨
 કુળનો ધર્મ નથી જો નારીઓરે, જગ્યાં મોતાને કાગ;
 ધન્ય ધન્ય તમારી રીતનેરે, મેહલ્યાં ધરનાં તે કામ. વાગે ૧૩
 આપણુ ધરનાં તે કાજ ન મુકીએરે, આવી કરીશું કાલ;
 વચન વાહલાજનું સાંભળી રે, ગોપી મોલ્યાં સહુ બહાલ. * વાગે ૧૪
 હાવાં કેમ જઈએ મંદીર ફરીરે, હમે તણ્યું તંત;
 દેખી ગોપી જનની પ્રીતમુરે, હરખ્યા શ્રી ભગવાન. વાગે ૧૫
 હાવાં આલો આપણુ સહ મળીરે, રંગમે રૂડો રસા;
 એકએક ગોપી વચ્ચે નાથને રે, નીરમે રૂડી પેર પાસ. વાગે ૧૬
 મોહમાંલે ભરાવી ખાયનેરે, કોહા કેમ જઈએ ધેર;
 વગમાં લીધા છે વળી નથનેરે, રૂપ ગુણે રૂડી પેર. વાગે ૧૭
 વગાંસે શ્યામાને શ્યામની રે, હરની તુડી છે માળ;
 વાધી રાદ પુનમની રાતડીરે, કીધી શ્રી રે ગોપાળ. વાગે ૧૮
 લીલા દેખી કુંજધામનીરે, પવન થયો ગવંતગ;

દેવતા વૃષ્ટી કરે-પ્રસન્ન થઈ રે, દેખી વૃજનો ઉમંગ. વાગે ૧૯
 મંદાલિક જાણે જોઈએ જઈ રે, લીલા ગોકુળચંદ ;
 જેમ અભવિશે જો પાચછે રે, તારાવટ્યે જેમ ધંડુ. વાગે ૨૦
 એ રાસલીલા જે ગાયને સાંભળે રે, તે પામે નીજધામ ;
 પાતક સરવે સમાવજો રે, કેહે જન દયારામ. વાગે ૨૧

(૨)

ખાળલીલા.

ગરબો.

સજ્જન સાંભળોરે, હરિની ખાળલીલા કાંઈ ગાશું ;
 કોટી કદપનારે, પતિતપાણાર્થી પાવન થાશું. ૧
 ધન્ય ગપિજાતણારે, જેહું કરે શોષ શિવ વંદન ;
 ભક્તવલ્લભ પ્રભુરે, મટે થયા નંદના નંદન. ૨
 ગોકુળ ગામમાં રે, નીત્ય યશોમતી ઘેર આનંદ હેલી ;
 કાલાં તોતલાં રે, સુતનાં વચન સુણી થાય ઘેલી. ૩
 મોહન મુરતીરે, શેહેજે દીડથી મોહ લાગે ;
 તે હરિ હક કરી રે, મા મા કહિને માંખણ માગે. ૪
 પાગે લંગરીરે, છમછમ કરતો છપ્પ લો ચાલે ;
 લટકે લાડકે રે, રંગત લાડકેલી કર ઝાતે. ૫
 કંઠી કંદોરડો રે, અરાણુ ધરંતા ખમખમ ખાતે ;
 લટકે કુંભતું રે, શોભા નહોં કોઈ તેડની તોલે. ૬
 પોહોંચા સાંકળારે કરમાં કંચન કંકણ શોભે ;
 પોહોંચી બેહેરખારે, ખાળુગંધે ખડુ મન લોભે. ૭
 ઊરપર સાંકળુરે, સિંહનખ શોભે સુવરણ મહીયો,
 મણી મુકતાતણારે, માળાઓ જઈ નાભી અડીઓ. ૮
 મોહન મુખકરે, શરદ પુનમ શરી થકી ખડુ સાંરે ;
 નિરમળ નાશિકારે મોતી લળકે મોહું મન માંરે. ૯
 આંજી આંખડી રે, માણ ગાલ નજરિયું કીધું,
 લિસવટ લાલનું રે, શોભે કુંમ કુંમ મિંદુ દીધું. ૧૦
 કુંડળ કાનમાં રે, પડ્યાં પ્રતિબિંબ કપોળે ઝળકે,
 જ્યુમણ વેળિયું રે, મોતી ભરિયું લટકે લળકે. ૧૧
 મુખપર જ્યુમતારે, હરિને ખિટખીખાળા કેસ,

હળિ ધનરૂપામ છે રે, મનમોહન પ્રભુ ખાળક વેરા. ૧૨
 મુખ દધી લેપિયું રે, નિરખે હિરભરી આવે બહાલ,
 પરમ આનંદનો રે, સાગર શ્રી નવનીત પિયા નંદલાલ. ૧૩.
 ગોહવો લાડિયો રે, ઠમકે ચાલ ઠમકતી ચાલે;
 મહીક વલોવતાં રે, ગોવિંદ ગોળીને રવે ઝાલે. ૧૪
 ખોલે તોનળુ રે, ઠણઠણતો કાનડ થાય કાસો,
 માડી ધવડાવતી રે, હઠ કરી કેહતાં લાગે નાહસો. ૧૫
 પાદનો ઉભર્યો રે, કોકા દેને કંઠ લપટાવે,
 શિરશુદ્ધી કરી રે, શીઠગે લઈને ધવરાવે. ૧૬
 ગોવિંદ ધુડે રે, દુધ પીયે જસોદા મુખ જુએ,
 પુચકારી કરી રે, જનુની આંખનાં આસુ ધુએ. ૧૭
 વાળ થયા પછે રે, માજી વિવિધ રમકડાં આપે;
 ગેસે આંગણુમાં રે, ગોપીજન લઈ રૂઢ્યે આપે. ૧૮
 ખાળક વેરા છે રે, પાણુ સુખ છાંતુ સહુને આપે,
 કોઈને કેહે નહી રે, અળખા જન આનંદ હિર આપે. ૧૯
 લેતી ભાગણાં રે નિરખે શિશુ માટે મુખ યુમે,
 ઘેર જવાય નહી રે, લલચ્યું લાલ વિસે મન ધુમે. ૨૦
 રંગતાં આંગણુ રે, કરદન વળગ્યો છે શ્રી આંગે;
 બોલેકે બરાસચી રે, ઝાઝી કેલી છે હરી સંગે. ૨૧
 ગોહવા રજ જસ્યો રે, વછનું પૂંછ યહી ફરે પુકે,
 પડી જવાય છે રે, ગોપી હથી પડે વળી હકે. ૨૨
 વૃજની સુંદરી રે, લાંસચ માખાણુ તાણી પાતાવે,
 અંતર પ્રેમથી રે, પ્રભુને યેયે ધનક નંચાવે. ૨૩
 ખાળ ચરીત્રનો રે, આનંદ એવો વૃજજન માણે;
 વૃજવાસી તણાં રે, ભાયગનો પાર કોઈ ન બાણે. ૨૪
 નેતી નિગમ કહે રે, અગમ અગોચર સહુથી અખગો;
 તે પ્રભુ પ્રેમથી રે, આહિરહાને આતી વળગ્યો. ૨૫
 ક્રીડા અવતાર બણે રે, શિરોમણી વૃજલીલા વૃજરાણી;
 દાસ દયાતાણુ રે, પ્રાણજીવન ધન એ પ્રભુ જાણો. ૨૬

ભગવાન્નામાવળી.

શ્રીગુરુદેવ શ્રીમદવલ્લભવર વાગધીરા મહાપ્રભુ પુરુષોત્તમ શ્રીગોસ્વામી વિઠ-
લેશ શ્રીકૃષ્ણચંદ્ર ગોપીજનવલ્લભ વ્રજેન્દ્ર વ્રજજીવન વ્રંદાવનચંદ રસિકવર
શ્રી ગોવર્ધનધરનંદીર જળભદ્રવીર કંદર્પકાઠિ લોવણ્યકળાનિધિ પુરણાશ્રલ
પુરણાનંદ પરમાનંદકંદ હરિ લલિત ત્રીભંગી સદગુણ સાગર નટવર નાગર
સરસ સનાતન સદાનંદ સચ્ચિદાનંદ આનંદધન અનુપમ અનંત કાઠિ
ધ્રાંજલિપ્રપૂ રસરૂપ સધિકારમણ રાંસરસમગ્ન મનોહર મદનમાનમર્દનવર
ત્રિષોકસુન્દર હરિધંધર ભગવાન ભક્તવત્સલ સર્વેશ્વર કેશવ કમળનયન કમ-
ળાવર યમુનાપ્રણુ પ્રેતલલીતાદીક લવના પ્રાણુજીવનધન ચંદ્રાવલિ
મુખ્યચાર ચંદ્રગા ચક્રોર વ્રજજીવન વનમાલી મરદનકાળી નંદકિસોર યશોદા
નંદન મુરલીધર રેરાકેશ રામ પ્રિય દેવકી નંદન વસુદેવાત્મજ વાસુદેવ વરદ
રાજ અચ્યુત નારાયણ પ્રભુ અનંતનિમિત્ત ગોવીંદ ગદાધર ગરુડવજ ગોપા-
ળ ગોકુલાધેશ ગોપીકા પ્રાણુનાથ પુંડરીકાક્ષ માધવ દામોદર પદમનાભ
મધુસુદન મુરારી મુકુંદ શ્રીજી પીતાંબર વૈકુંઠ વંશધર નિશંભર વૈકુંઠનાથ
જગદીશ જનાર્દન જગન્નાથ શ્રીપતિ સર્વોત્તમ - વિષ્ણુ ત્રિગુણુપર તુલસીવ-
લ્લભ જાળકૃષ્ણ ધરાણીધર ધરમી દીનાનાથ શરણાગતવત્સલ પતીતપાવન
અધમોદ્ધારણુ દીનગંધુ સ્મૃતિમાત્રસકલસંતાપપાપહર અવતારી અનંદરૂપ
શ્રીરામચંદ્ર શ્રીધનશ્યામ સુદરવનિતત્રિય મૈથુગધીપ નિરુવેશાય શ્રીદ્વારિકેશ
ગોકુલેશ ગોકુલચંદ્ર મદનમોહન નાથ હરિ અનાથગંધુ કરૂણાસિંધુ અતિ
ગંભીર હૃદય અડળ અજ અપાર અંતરયામો પ્રાણુપતિ પરમધ્યાણુ
મહાપતિ પ્રીણુ સર્વ શિક્ષપતિ સર્વત્મા પ્રભુ પુત્રીપથેશ્વર શ્રીકૃષ્ણચંદ્ર
તવદાસોહં પાહિ પાહિ પ્રભુ નમો નમો જય દયાનંથ ત્યાં જય જય
જય જય જય ૧.

(૨)

ગરબી.

મહિયારી મળીરે ચાલી મહિ વેચના,
મધ શ્રીરાધા, રૂપતણા ભંડાર જો;
ગોપીજન કોણ કોણ સંગે હતાં,
તે સરવેનાં નામ -કહું ક્યાર જો મહિયારી. ૧.
લલિતાજી ચંદ્રભગા ચંદ્રાવાલી,
ચંપકલતા વિશાખા વિરભ વૃદાજો;

રત્નપ્રભા વિગળા ને વૃક્ષમંગળા,
 નૃત્યકળા ને રત્ના નાગરી નંદજો. મહીયારી૦ ૨.
 રતીકળા રસિકા રસિયા નારજો,
 ભદ્રા સ્થામા કાવેરી ને હીરાં જો;
 છળીધામાં કલહંસા મધુમાધવી,
 માલતી મોહન કૈતકી ને રતધીરાં જો, મહીયારી૦ ૩
 સુચરતા કૃષ્ણા કમળર સુરભી,
 ચિત્રામણી વિકુલજા સુંદરી રંગાં જો;
 કૃમોદની હંસાળી ને મનોરમા.
 મધુદાસુ ને વીણા પ્રેમદા ગંગા જો. મહીયારી૦ ૪
 એ ગ્યાદી સખી ચાલી સહુ સમજણી,
 મનમાં મોહન મળ્યાતણો વિચારજો;
 કોહો સજની કેમ કરવું કાંઈ ચાલવું;
 કોહો ગ્યાજ કાંઈ મળશે નંદકુમારજો. મહીયારી૦ ૫
 કાંઈ કહે દાણુમાટીમાં દેખશું;
 કાંઈ કહે હમે કદમખડી બેળાં યજીશું જો;
 કાંઈ કહે ગ્યામ ધાર હશે ચામજો,
 કાંઈ કહે ગ્યાજ બંસીયડમાં જઈશું જો. મહીયારી૦ ૬
 એવામાં શ્રી ગોવરધનની તલેટીમાં,
 અંતર જાગીએ કીલો મોરલી નાદજો;
 ગાય ગીરો ગીરો ચઢ્યા ગોપાળજી,
 શામજી પડ્યા લાંબો કીલો સાદ જો, મહીયારી૦ ૭
 દુરયકી મુર્ચી વાલમની વાંસળી,
 લાગી તાલાવેલી ટળું સરનું ભાત જો;
 સરવ સખી તમારે ગોવરધનગીરીભાણી,
 ગનમાં ગ્યાતુરતા ને પ્રગટ્યું ગુમાવ જો. મહીયારી૦ ૮
 ગ્યાની તાંહાં સહુ જાંહાં ગ્યાલમેઝાજી હતાં,
 સાંભાસાંમી મલ્યા નેહનાં નોણું જો;
 મંદહસે મન મોહું ખંતતણું;
 રસ વધવાને બોલ્યાં વાંટાં વેણજો. મહીયારી૦ ૯
 પ્રભુ બોલ્યા સાંભળજો સહુ ગોપીડા,
 સાંભળ શ્રીનૃપનાનસુતા ગ્યાલમેલી જો;
 રેહ કબી દાણુ લાગે ગાલી દ્યોતણું;

ઝોરો આવની સલુણા પ્રભુ શામળાંજો;
 શિખ્યો આવડી કાહાં સ્નેહ શાસ્ત્રની કળા જો. ઝો. ૧
 મંત્ર મોહની રાખી છે તાહારી વેણમાં જો;
 વશીકરણવિદ્યા વસાવી છે નેણમાં જો. ઝો. ૨
 મંદ હસવું તાર કામણ કુમાણનું ભરથું જો;
 એકવાળી ચાલ તોણે માર મનં હરથું જો. ૩
 ભુરકી નાખવાની વિદ્યા ભગુટીમાં ભરી જો;
 તાહારી કટાક્ષ કટારી પડે સાંસરી જો. ઝો. ૪
 જીલમી બહુવાળું રૂપ રસીક તાહાર જો;
 જોતાં અંગ સીતળ થાયે માહરજો. ઝો. ૫
 માંહેરો પ્રાણ તુંમાં પ્રોવાયો નિરાદિન રહે જો;
 માહરા કાળજડાનું દરદ કાં તું નવ લહે જો. ઝો. ૬
 માહરાસંમ તુંને દેખું તારે જીવતી જો;
 તાહરા વીજોગનું ભાન મુને રહેતું નથી જો. ઝો. ૭
 એથી અધિક તો તને હવે શું કહું જો;
 માહાર ચાલે તો મંદીરમાં રાખી રહું જો. ઝો. ૮
 અખળા આતુર જોલાવે દોડી તને જો;
 અતુર હોય તે તો પળમાં પરખે પ્રીતને જો. ઝો. ૯
 તું થા માહારો પ્રીતમ હું થાઉ તાહરી જો;
 વાહલા વાન કરતો રખે એ ગાહરી જો. ઝો. ૧૦
 આપણ સમાણાં માટે સંદેહ આવે કાઢને જો;
 ચાલતાં લગી તો ડગલાં ભરીએ જોઈને જો, ઝો. ૧૧
 અભિલાખ એહવો ઉપજ્યોછે મુજને જો;
 નવલ જોખન આ લે આપ્યું તુજને જો. ઝો. ૧૨
 રસિક વચન શુણી પ્રેમ પ્રગટ્યો નાથને જો;
 નેત્ર નચાવીને તાળી લીધી હાથમાં જો. ઝો. ૧૩
 હું તું માટે તલપુ છું સદા મુંદરી જો;
 તું તો પ્રાણપ્યારી અંતા મારી તેં હરી જો. ઝો. ૧૪
 પરસ્પર ખંને આતુર હરખ્યાં ધણાં જો;
 જીગલ રૂપનાં લે દાસ, દયો ભાંમણાં જો. ઝો. ૧૫

સાચુ માનની રૂપાળી રાધીકા જો,
 સકળ સદ્ગુણનું ધામ રહિત પાધિકા જો, સાચું માનની, ૬૬
 તાહારા કલ્યા પછી કહુ છુ મનની વાતડીજો,
 મારે કરવાનો એક કામ તાહારો જાતડીજો, સાચું માનની, ૧
 રાત્ર દીવસ ધ્યાન તારૂં મારા મનમાંજો;
 નિંદ્રા થતાં તને દેખુ છું સ્વપનમાંજો, સાચુ માનની, ૨
 મારી રાધા રટણ મુકતી નથી જો,
 તારે રૂપે મારૂં મનહુ સીધુ છે મયી જો, સાચું માનની ૩
 મદન મનોહર હું મુજ ચિત્ત તું ચોર છે જો;
 લોચન તારાં વદન ચંદ્રનાં ચકોર છે જો, સાચું માનની, ૪
 તારૂં સર્વ મીઠુ લાગે મુને માનની જો;
 હું જગજીવન મુજ જીવન સુતાલપુભાનનીજો, સાચું માનની, ૫
 પીત વ્રજુ તારો માટે પીતાંબર ધરુંજો,
 શ્યામા માટે તારા અંજનનું ચિંતન કરું જો, સાચુ માનની, ૬
 કમળ ધરું તારા મુખનાં થવા ધ્યાનનેજો,
 રાખુ વાંસળી કરવા તારા ગુણ જાનનેજો, સાચુ, માનની, ૭
 તારા નેત્રના સમ નિરખવાના સુખનેજો,
 આતુર થયો ધણું મોહો તારા મુખનેજો, સાચું માનની, ૮
 મકરકુંડળ ચપળ કંઠક તારાં નેત્ર સાજો;
 રાખ ચક્ર ગદા કંઠ કંઠેણ કરજસાજો, સાચું માનની, ૯
 એવો દુર્ધમ છું મળતો નથી કોઈનેજો,
 તારે આધીન થયો છુ મુખ જોઈનેજો, સાચુ માનની ૧૦
 એવી ંહાલિ છાં પાણુ દહેતાં આવડુ નથીજો,
 વાણી કાળજડાંની અંતે કહુ છું કથીજો, સાચું માનની, ૧૧
 મારો તારો મળી બેતો એક પ્રાણ છેજો;
 જુડું દહેતો નથી વેદમાં પ્રમાણ છેજો, સાચું માનની, ૧૨
 ભુરાણ જગતનું હું મારો સણુગાર છે,
 આપણુ બેતો દાસ ધ્યાને આધાર છે, સાચુ માનની, ૧૩

(૧-૨)

સાંભળ વચન મારૂં કૃણુ કહે કામનીજો,
 તેં તો મન મારૂં ભગાંચુ છે ભામનીજો સાંભળ વચન, ૬૬.

ખધી વિધને નમાવે છે-તું માહરીજો,

મને પીડે પ્રેમરૂપી માયા તાહરીજો. સાંભળ વચન. ૧

શેશ શંકર સરવ માયામાં વશી રહ્યાજો,

તારા પ્રેમમાં ગૂંધવાયો હું તો સર્વથા જો. સાંભળ વચન. ૨

તહારા સ્નેહ આગળ તું મુજને દેખે નહીજો;

જેમ સુર સામે સુર ન દેખે સહીજો. સાંભળ વચન. ૩

તું તો રાત દીવસ વિસરતો મને નથીજો;

મહારા હૈયાતું કુપ્પ કાની આગળ કડું કથીજો. સાંભળ વચન. ૪

નિંદ્રા નાંવે મને ભોજન નથી ભાવતુંજો,

કુપ્પ પ્રેમિની આગળ કંઈ છું છતું જો. સાંભળ વચન. ૫

માતા જસોદા કહે છે જન્મતો નથી જો,

ખાપ શું છે તને કુપ્પ મને કહે કથીજો. સાંભળ વચન. ૬

એવું સાંભળી હું તેના સામું જોઈ રહું જો;

મારી માત આગળ હૈયાનું હેત કયમ કહું જો. સાંભળ વચન. ૭

તહારા જેવી ખીણ જુગમાં કેા નવ મળેજો;

સત્ય માનજે તું માફ કહ્યું નવ લહેજો. સાંભળ વચન. ૮

પરમેશ્વરે રૂપ તુજને શીદ આપિયુંજો.

આપી તંત્રક હમાફ સંતાપિયુંજો. સાંભળ વચન. ૯

તહાફ વદન જોઈ ભમ્યો હું તો ભામતીજો;

મોહ પમાડ્યો તે મુજને ગજગામતીજો. સાંભળ વચન. ૧૦

દયા આણીને નમેરા નવ ઘડયેજો;

ચતુર હોય તેને ઝાઝું મુખ શું કહિયેજો. સાંભળ વચન. ૧૧

વિદ્યાત્રીએ એ મુજને શીદ આપિયુંજો;

તારા રૂપમાં ત્રેતોઈ નથી વ્યાપિયુંજો. સાંભળ વચન. ૧૨

મનમાં જાણીએ કેવા મનાવે મુજનેજો;

એવો રિસાવીશ જે પગે લગાડીશ તુજનેજો. સાંભળ વચન. ૧૩

ખેરી નવનવા સાણગાર સાથ હિંદિએજો;

ડાહ્યા થઈને હોમને નવ પીડીએજો. સાંભળ વચન. ૧૪

તહારા ચરિત્ર તે સર્વ મુને જાણીએજો;

પ્રાણ એ જુદા તે એક સમાનએજો. સાંભળ વચન. ૧૫

તું તો ધણી સારી લાગેજો મુને પ્રેમદાજો;

જુદાગીરી તું રૂપે કરે હુથી સદાજો. સાંભળ વચન. ૧૬

એવું સાંભળીને રાધાજી ચરણે તમ્યાજો;

રસિક વચન યોદ્યાનાં નાયનોં માણાં ગમ્યાંજો. સાંભળ વચન. ૧૭

મધુર વચન યોદ્યે બહુલાને ગોપી હસીજો;

દયાપ્રીતમની પ્રીત રૂદેમાં વસીજો. સાંભળ વચન. ૧૮

(૧-૨)

ગરબી.

સુણો શામળા હું તમમાંટે ઘેલી થઈજો;

માણસકેરી ઝાળમાંપકી ટળી ગઈજો. સુણો સામળા ટેક.

મન વિચારમાં હું ફરકારી સરખી ફરજો,

બાલું ચાલું તેમાં ના મળે કાંઈ પાધરજો. સુણો. ૧

સાસરેથી ભડ પીયર ત્યાંથી સાસરેજો,

એટકે લાગ્યું હોય ત્યમ ચિત્ત કાંઈ નવ હરેજો. સુણો. ૨

એથી થઈ તોયે તમારા લેખામાં નથીજો,

એકે ઝાળખે ના એકે તો મર મથીજો. સુણો. ૩

આવડા નમેરા થતાં નથી લાજતાજો,

ચઢ્યું બહુ ગુમાન આગળ આવા નવ હતાજો. સુણો. ૪

નંદ્યશોધને પળે તો નથી ગયાજો,

કોણ બાણે હાવા કોણ સરીખા થયાજો. સુણો. ૫

પરમેશ્વરયકી તો કાંઈ ખીલીને ચાલીયેજો;

મોહા થઈ ગુમાન આવડું ન ઝાલીયેજો. સુણો. ૬

વિધાનામાં પણ વિવેક દેખું ના કરોજો,

આખો રૂપગુણ ભંડાર આવડો હસોજો. સુણો. ૭

બેલાં કહેના મને તું તો મારો પ્રાણ છેજો,

બહાસા વિચારો તે બોલનાર કોણજો. સુણો. ૮

મારકી રી પીડા અર્થ આપણો સરથોજો;

વીતી વેદના ને વેદને કરજો પસોજો. સુણો. ૯

હું પણ બાણ છું ગીરધારી ગરજ છે ઘણાજો;

સ્નાયુ સમથતાં તો રાખતા નથી મણાજો. સુણો. ૧૦

હુંજે રીસાતું પણ મન નથી રીમાવતુંજો;

માટે તમે યકી વદતાં નથી કાવતુંજો. સુણો. ૧૧

હોય મારવી તો મારો મુને હાથથીજો,

વૃહાનિમાં બાળો મારો તે ધટતું નથીજો. સુણો. ૧૨

એવું સાંભળીને મદન મોહનજી હસ્યાજો,

- આતુર ભણી ધણું નહય બીડવા ધણ્યો, સુણો. ૧૩
 આલ્યો સુખ તણો સમુહ દુખ યાણિયુંજો,
 પોતાની કરીને પરેમ દ્રષ્ટે ભાણિયુંજો, સુણો. ૧૪
 ઈચ્છાથી અધીક સુખ મળ્યું પાયે નમાંજો,
 દયાના પ્રભુ પ્રસન્ન થયા શી કમીજો. સુણો શાંભળા. ૧૫

(૨)

ગરબી.

- સાંભળરે તું સજની મહારી, રજની ક્યાં રમીઆવીજ.
 પરશેવો તને ક્યાં વળ્યો, તારી ભમર ક્યાં ભીજાણી. સાચું પોલોજ. ૧
 વનમાં હું તો ભુલી પડીને; અતીસેં મુઝાણીજ,
 પરસેવો મને તાં વળ્યો, મારી ભમર ત્યાં ભીજાણી. સાંભળ સજનીજ. ૨
 કાલ મેં તારી વેણ ગુંથીતી, છુટી ક્યમ વિખરાણીજ,
 એવડી જિતાવળ શી પડીજે, ઝુલડી નવ બધાણી. સાચું પોલોજ. ૩
 કાળો તે ભમરો શીરપર બેઠા, જિરાડતાં શેર છુટોજ,
 જ્યમ ત્યમ કરીને બાંધતાં, વચમાંથી નાડી તુટી, સાંભળ સજનીજ. ૪
 આ ચોળી અતલશની પેરી, સધએરે વખાણીજ.
 ચોળીની કસ કહાં તુટી, તું આવડી કહાં ચોળાણી. સાચું પોલોજ. ૫
 હૈયું મારું દુખવા આંબુ, વાએ કરીને કાંપ્યુંજ,
 પીડા ટળવા કારણ, મેં કળે કરી દખાણું. સાંભળ સજનીજ. ૬
 આવડાં પુરૂષ કહાંથી વાટે, તુજને કાણે આખ્યાંજ,
 એવો રંગરસિયો કુણ મળિયો, પ્રેમેકરીને થાચ્યાં. સાચું પોલોજ ૭
 સુરજ કળાએ હું જાતી હતી, વાટે મળ્યા વનમાણીજ,
 સમખાધને મુને તેણે આખ્યાં, તેની પ્રતીક્ષા પાળી. શાંભળ સજનીજ
 અવળો ચણિયો કેમ પેચ્છોછે, જેમ તેમ વીટા સાડીજ
 સજક થઈને સુંદરી હાવાં, વચ્ચે જેરોની વાળી. સાચું પોલોજ. ૮
 સાથ ના સૈયરે કીધો, હતાવળો વેગે ચાલીજ,
 અવળો ચણિયો જેરી દીધો, હવે વચ્ચે જેરીશું વાળી. સાંભળ સજનીજ. ૧૦
 નીકળી હતી તું સજથી જેલી, સાથ અમારો મેલીજ;
 પછવાડેથી ક્યાંથી અંખીકા, નઈને તું બેડી. સાચું પોલોજની. ૧૧
 નિકળી હતી હું સહુથી જેલી, સાથ સૈયરનો મેલીજ;
 વાટે હું ભુલી પડીબધ, ત્યાંહાં જઈબેઠી જેલી. શાંભળ સજનીજ. ૧૨
 કશતુરી અંગે બહેકેછે, આ વનમાં કાણું આલેજ;

સરવે શરીરે તારે વ્યાપીરહીછે, તે કેમ જાએ ઢાંકી. સાચું ખોલોછ. ૧૩
 મૃગશલાએ મૃગલો બેઠો, તેને જઈ મેં ડાહ્યોછ;
 તેની વાંસના મારા અંતરમાં પેઠી, તે નથી રહેતી ઢાંકી. સાંભળ સજનીછ ૧૪
 ગધુર દંત બેઠો દીસેછે, છાતીયે નખ વાગ્યાછરે;
 તારણી તારા તતડામાં પેઠી, કામળાણ ક્યાંહા વાગ્યાં સાચું ખોલોછ ૧૫
 ગધુર વાયક પાપટ ખોલ્યાં તેને મેં જઈ ડાહ્યોછ,
 ચંચળ ચાંચ ભરીને નાકો, તતક્ષણ ત્યાંથી છુટો. સાંભળ સજનીછ
 શ્યામમુદર તને માળ્યા દીસે છે, તે આગે તું પસરાયછ;
 જે જે પુંધુ તેના હિત્તર આપે, એ બધિતુજ ચતુરાઈ. સાચું ખોલોની. ૧૭
 જે વાટે હરિ મળિયા હોયે, તે વાટે નવ જાહેછ,
 આજ ખોટે હરિ મળિયા હોય, કહો તેવા સમખાઈ સાંભળ સજનીછ ૧૮
 મહાર એની પ્રતિષ્ઠા જે, પર પુરવ લાઈ ખાપછ;
 દાસ દયાતા સ્વામીને ભજતાં, ભવતી ભાવટ ભય, સાંભળ સજનીછ, ૧૯

(૨)

ગરબી.

ક્યામ સલસણા રોહો હું કહું છું, શિખામણ લો માનીછ;
 મારગડે જાતાં મુજ અવણે, પાત કહી શીદ છાતી, ડાપણ રાખોછ. ૧
 અવળારે અખળા અખળું શું ખોલે, જા તું સુત્રી વાટછ;
 કણકુલના હાર તું વિણુદેખી, સેહેને હમે જોયો પ્રાટ. સુલકું ભાખોછ. ૨
 કણકુલ જોયું તે શું કહે છે ? અવર કાંઈ ક્યમ માનેછ;
 પુરવને શું કામ સ્ત્રી સંગે, સમજવોછો કહાને. ડાપણ રાખોછ. ૩
 સખી જેહાં મનમાં કપટ હોય તે, કપટતણી ગત જાણોછ;
 જાતાં જાતાં થયું શું તારે જે, આવડી પાત વખાણે, સુલકું ભાખોછ. ૪
 તમે છાતાં રોહો સાધુ છે હું જાણું, સાચાં ખોલોછો વેણુછ;
 સાધુપણાતી સાચ્ય પુરે છે, નાચતાં બેઠું નેણું. ડાપણ રાખોછ. ૫
 સખી નાચતાં કે વણનાચતાં, તે મેહેણું શીદ દીધુછ;
 જેહવાં છે તેવાં હમ પામે, કહે તાણાં શું લીધું ? સુલકું ભાખોછ. ૬
 જો બહાલા મહાં તો સર્વસ્ત લીધું છે, હું અખળા કહેતી લાગુછ;
 તનમનધન લુટીને લીધું, હવાં શું લેશો ઝાડુ ? ડાપણ રાખોછ. ૭
 સખી હું તો ખાળક કાંઈ ન સમજું, કહેવું હોયે તને મનંછ;
 ક્યમ કર્યો તે મુજને મોટો, એમ ખોલ્યા જગલુવને. સુલકું ભાખોછ
 તમે નંદુવર મેં નિરખ્યા નહાના, ગુણ મોટા ગંભીરછ;

વડા બાણુથી વતો પીડે જ્યમ, નાહાનો નાવક તીર. ડાપણુ રાખોલ ૯
 સખી કાયર થઈ એમ કંપેછે ને, વાત શુરાની વખાણીલ ;
 નાવક બાણુ તણી ગત ન્યારી તુનો, રણુ વણુ દીઠ કેમ જાણે. સુસદ્ બાખોલ. ૧૦
 દાસ દયાના પ્રભુ દુઃખ રમે ધરતા, હું દુરીજન માટે કહું છું ;
 એ સુખડાંને કાળે હરિ હું, બોલ લોકના સહું છું. ડાપણુ રાખોલ ૧૧
 (૩)

ગરબી.

સમે સમે તમે સમજો નહિં ને, કરતા નહિંડો આજલ ;
 લોક શું જાણે જે ટેવ પડી છે, મુકે માથે જાળ. પેર ન જાણોલ ૧
 સાસુ હમારી સાંભળતાં મુને, રીદ કરોછો સાદલ ;
 આપણુ બેને બોલતાં દેખી મારો, પરણ્યો કરેછે વીખવાડ. પેર ન જાણોલ ૨
 મારાં આંગણુલાં સામું આવીને કાણે, રાત્રે કીધી સાનલ ;
 મારી નાણુદી મર્મનાં વચન બોલી, માભી જાઓ તેડે છેકલાત. પેર ન જાણોલ ૩
 આતુર જન તો દીઠા અતિ પણુ, તમથી આડો આંકલ ;
 કહેવા સરખું આપણુ કરિએ ત્યારે, દુરિજનનો શો વાંક. પેર ન જાણોલ ૪
 ગાળ પાતાનો બુણે આધયે, કરિયે દીઠા અદીઠાલ ;
 પ્રગટ કરી બળરે બેઠાશું, ભાગે છે અતિ મીઠા. પેર ન જાણોલ ૫
 જે દહાડાની પ્રીત બંધાણી, તે દહાડાની ચરણે વળગીલ ;
 દાસ દયાના પ્રભુ મનમાં સમજો, હું નથી તમથી અળગી. પેર ન જાણોલ ૬
 (૨)

ગરબી.

વશકરણી છે શ્રીજનારનેજરે, વશકરણી છે તારી વાંસળી. ટેક.
 સ્વર 'સુણુતામાં હું' તો સુધ સુધ વીસરી,
 દરદમાં ગરદ ગદ છે મળી. હોજરે વશકરણી. ૧
 સુધાયકી સ્વાદ છે એના અતિ ધણો,
 મુને ભાગેછે સાકર કરતાં ગળી. હોજરે વશકરણી. ૨
 ચટકા ભાગો તે જરો કંપથી ન કિતરે,
 જેથી ઝાઝિ છે તે કરતાં વળી. હોજરે વશકરણી. ૩
 ધરકારજ મુને કાંઈ નવ સુજે,
 લોક કહેછે ચિત્તથી ગદ ચળી. હોજરે વશકરણી. ૪
 દાસ દયાનો સ્વાગી એમનો પયોધી મળ્યો,
 પ્રીતલડી પુરવટણી ફળી, હોજરે વશકરણી છે તારી વાંસળી. ૫

(૧૬૬)

ગરબી.

વાંકું વાલમ વળી વળી, હોજરે વેણ મા વાસો મારે આંગણે. ૧
મુજ સાસુ કહે છે વહુઆર જાઓ વેણ વાગી,
મારી નણુંદ જોડાણી વાંકું બાણે, હોજરે વેણ મા વાસો. ૨
નિર્ભજ હોય તેને લાજ નવ લાગે,
પણ મુજને તો લોક ઘેલાંમાં ગણે. હોજરે વેણ મા વાસો. ૩
ખીજવે સરવ મુને કહાન આપ્યા કહાને,
મહારો બાર ગયો સગ તગતણે. હોજરે વેણ મા વાસો. ૪
દાસ દયાના પ્રભુ પ્રીછજો તમારે મહારે,
એમ કરો ત્યારે કયમ બાણે. હોજરે વેણ મા વાસો. ૫

ગરબી.

માને તમારું તે તો ઘેલડી, છખિલા, કહું માને તમારું તે તો ઘેલડી. ૧
શાનેકાજે મને કહાબું કુતી સાથે, શોધવી હતી જ્યારે છેલડી. છખિલા કહું. ૨
હું શું બાણું જે મોડે મીઠા હૈયે જુઠા બાણું જે હોય મન મેલડી. છખિલા કહું. ૩
ખરે પ્રભાતે મારે દ્વાર શીદ ઊભા, આઘા રોહો દેખડો સાહેલડી. છખિલા કહું. ૪
વણુજ વીના શીદ જોખમ જોખમે, જાઓ જ્યાં કીધી રંગરેલડી. છખિલા કહું. ૫
અધધડીનો પણ અંતર પડરો, વળગાડી લાવ્યા શો ન મેલડી. છખિલા કહું. ૬
શીચવી નહોતી ત્યારે રોંપી શીદ રસિયા, પ્રથમ થકી નહાલવેલડી. છખિલા કહું. ૭
આજ પછી કાંઈ કહેવું નથી માહરે, સુખે કરો કસોલી કેલડી. છખિલા કહું. ૮
દયાના પ્રીતમજી ધણી કહેવાગોછો અતુર પણ, આજખો નહીં એરડો સેલડી. કહું. ૯

(૨)

ગરબી.

વાંકું મા જોરો વરણાગિયા;
જોતાં કાજબમાં કાંઈ કાંઈ થાયછે હરે. વાંકું મા જો. ૧
અણિયાળી આપે વાલમ વાણ મારો પ્રોચોછે,
મોહન મુખડુ જોધને મનડુ મોહાય છે હરે. વાંકું મા જો. ૨
મંદ મીઠી હંસણી તે તો મોહનીના કંદ છે,
તેમાં પડ્યા પછી કેણે નીકળાય છે હરે. વાંકું મા જો. ૩
નખશીખ લગી રૂપરસિદ મધુર મનોહર,
જ્યાંહો જોધમે ત્યાં આંખ ફરી જાય છે હરે. વાંકું ૪
નાસીકાનુ મોતી સુખી રહું છે અધરમર,

તે તો મનડા મોરામાં ઝોકાં ખાય છે જીરે. વાંકું ૪
 અળખા જન મ્હેણે તે તો કૌતક કહેવાય નહી,
 તેમાં કામ જેવા કુટડા ઠહેવાય છે જીરે. વાંકું ૫
 નટશર નાગર રસિક મુગટમાણી,
 જગન મોહન રૂપ શાસ્ત્રમાં ગાય છે જીરે. વાંકું ૬
 દયાના પ્રીતમ મીઠી મોરલી સુણીને હવે,
 વણ મુઝે સરવ વેચાયછે જીરે. વાંકું માં ૭

(૧-૨)

ગરબી.

આવોની લાલ વરણા ગિયા, હોજીરે,
 આવોની લાલ વરણા ગિયા. ટેક.
 રાતાં રાતાં લોચન દીસેછે રસીલાં,
 કેધ સોહાગણુ સંગ જાગિયાજી રાજ. આવોની. ૧
 મનની માનીતીને મળીરે આપિયા,
 આજ થયાછો શોહાગિયા હોજી રાજ આવોની. ૨
 ધાયલની પઠ ધુમો છો તેહનાં,
 નેનતણાં સર વાગિયાહોજી રાજ. આવોની. ૩
 માન મુકાબ્યું છે પાગ પડી તેના,
 ઝોલતાના કામ ભાલે લાગિયાહોજી રાજ. આવોની. ૪
 દયાના પ્રીતમ મહારા મનના સંદેહ સહુ,
 ખરેખર આજ ભાગિયા હોજી રાજ. આવોની. ૫

(૩)

ગરબી.

પ્રેમની પીડા તે કોને કહિયેરે, હો મધુકર, પ્રેમની પીડા તે. ટેક.
 થાતાં ન જાણી પ્રીત જાતાં પ્રાણુ જાયે,
 હાથનાં કીધાં તે વાજ્યાં હથયેરે. હો મધુકર. ૧
 જોને કહિયે તે તો સરવે કહે મુરખ,
 પસ્તાવો પામી સહિ રહિયેરે. હો મધુકર. ૨
 ધીકીયે ઢાક્યાં રાત દિવસ અંતરમાં,
 ભુખ નિંદ્રામાં નવ લહિયેરે. હો મધુકર. ૩
 દાઝા ઉપર લુણુ દીધું એ કામોદરે,
 સોકેલડી સુણિને કાળજ દહિયેરે. હો મધુકર. ૪

અળખાનો અવતાર તે પરાધીન,
 રૂંક કદપીયે પણ કહાં જીયેરે. હો મધુકર. ૫
 સ્નેહનો ડઝાડયો ધણો માર્ગચકી માઠો,
 શું કારિયે વાઠ્યાં તે વહિયેરે. હો મધુકર. ૬
 દયાપ્રભુ આવે તો પ્રસિદ્ધ સુખ થાયે,
 કુંપ દીધુ નંદજીતે છેયેરે. હો મધુકર. ૭

(૧-૨)

ગરબી.

પ્રીતડીની રીત અતી અટપટી, આધવજી છે, પ્રીતડીની રીત. ટેક.
 થાવાનો બીપાય પણ જાવાનો જડે નહી,
 વજરે રહેણું જટી તે જટી. આધવજી છે, પ્રીતડીની. ૧
 પ્રીત ના ફેલવાય તે તે સ્વાસ્થ્ય સમજવો,
 ચાર દિવસ પ્રગટી ને ગટી. આધવજી છે, પ્રીતડીની. ૨
 પીડાનો ભરેલી પ્રીત તોયે કરે પંડિત;
 કુંપ પામે તોય રહાય ના ધટી. આધવજી છે, પ્રીતડીની. ૩
 કહ્યું સમજ્યામાં ન આવે એ વસ્તુ તો;
 બાણે જોને હોય વીતતી વટી. આધવજી છે, પ્રીતડીની. ૪
 દયાના પ્રીતમયીના પ્રીત તેજ પીડા;
 ધરમ લાજ ખાય ને ગરે ખટી. આધવજી છે, પ્રીતડીની. ૫

(૨)

ગરબી.

શ્યામરંગ સમીપે ન જાવું, મારે આજ્યકી શ્યામરંગ. ટેક.
 જેમાં કાળાસ તે સડું એકસરખું;
 સરવમાં કમઠ હરો આહવું. મારે આજ્યકી શ્યામરંગ ૧
 કસ્તુરીની ખીંદી તે કંડે નહી;
 કાળજી ના આંખમાં અંજાવું. મારે આજ્યકી શ્યામરંગ ૨
 કોકોલાનો રાજ સુગંધ નહી;
 કાગવાણી રાકેતમાં ન લાવું. મારે આજ્યકી શ્યામરંગ ૩
 નીલાંબર કાળી કંચુકી ના પેહડે;
 જમતાનાં નીરમાં ન નહાવું. મારે આજ્યકી શ્યામરંગ ૪
 મરકટ માણી ને મેવ દુષ્ટે ના જોવા;
 બાંધુ વંત્યાગ ના ખાવું. મારે આજ્યકી શ્યામરંગ ૫

દયાના પીતમ સાથે મુખે નીમ લીધા;

પણ મન કહેજે પલક ના નીભાવું. મારે આજ્યકી સ્થામરંગ

(૨)

ગરબી.

આવોની માહારે ઘેરમાણવા હોજી, રાજ આવોની માહારે ઘેર ૦ ૧.

પ્રેમરસ ખાસો તે પીવા ને પાવા,

જોખન તુરીને પલાંણવા હોજી, રાજ આવો ૦ ૧.

પડતી રાતે પધારજો પ્રીતમ.

કાઠ નથી બેઠું જાણવા હોજી, રાજ આવો ૦ ૨

માહારી શેહેરીના છે સંત સાધુ,

પરની ન વાત બેશે છાણવા હોજી, રાજ આવો ૦ ૩

પ્રભાતે જતાં કાઠ પુછશે તો કહીશું,

તેડ્યાતા વડોણું તાણવા હોજી, રાજ આવો ૦ ૪

સર્વ તજે પણ સમો સંભાળે,

રસીયા તે પરમાણવા હોજી, રાજ આવો ૦ ૫

રાજની રૂપાળી છપે ચિત્ત માહાર ચોર્યું,

સમરથ નથી વખાણવા હોજી, રાજ આવો ૦ ૬

ધણા દીની આરા મારા મનમાં દયાપ્રભુ,

મહારે મહોત્તે એકવાર આણવા હોજી, રાજ આવો ૦ ૭

(૨-૧)

ગરબી.

કીર્તિ હામે મોહની ન જાણીરે, મોહનજી કીયે. ટેક.

ભગુદીની મટકમાં કે ભાળવાની લટકમાં,

કે સુ મોહની ભરેલી વાણીરે. મોહનજી, ૧

ખિટલિયાળા કેસમાં કે મદન મોહન વેસમાં,

કે મોરલી મોહનની છાણીરે. મોહનજી ૦ ૨

મુખાર વિંદમાં કે મંદહાસ્ય કંદમાં,

કે કટાક્ષ મોહની વખાણી રે, મોહનજી ૦ ૩

કે સુ અંગઅંગમાં કે લલિતા ત્રીભંગમાં,

કે સુ અંગ ઘેલી કરી સ્થાણી રે. મોહનજી ૦ ૪

અપળે રસિક નેનમાં કે છાની સેનમાં,

(૧૯૩)

કે જોખનનું રૂપ કરે પાણી રે. મોહન ૦ ૫
ધ્યા પ્રીતમ પોતે મોહની રૂપ છે,
તનં મનં ધન હું બુદ્ધાણી રે. મોહન ૭ ૬

(૧-૨)

ગરબી.

શોભા સંકુણા શ્યામતી, તું જોને સખી શોભા ૦ ટેક.
કાઠી કંદર્પ લખવે એહનું મુખડું,
કીકી પડેછે કળા નામતી. તું જોને ૦ ૧
સદગુણસાગર નટવરનાગર,
ખલીહારી એહના નામતી. તું જોને ૦ ૨
કાઠી આભુપણું ગરે ભુપણ,
સીમા છે અમીરામતી. તું જોને. ૩
જે એહને જાણે તેને તો એ સાર સર્વના,
ખીજ વસ્તુ નથી કામતી. તું જોને ૦ ૪
અનુપમ એ અલમેસો રસીયો,
જીવનમુખી ધ્યારામતી. તું જોને ૦ ૫

(૩)

ગરબી.

મુકતે માહારાસમ માનુતી, તું એહની હઃ મુકતે માહારા. ટેક
જે રે સાચું તે તો નજરે રે દીકું,
જુકી તે વાત સુણી કાનતી. તું એહની. ૧
આવડી આધીન તુને પ્રીત હોય પરથી;
આન માન વાત અનુમાનતી. તું એહની. ૨.
પ્રસન્ન થયાનું લેણ સાંભળીયા જાણે;
સુધિ ધારો ખાતખાતતી. તું એહની. ૩
ધ્યાનો પ્રીતમ કહે હું સમખાઈ કહું છું;
તું વસ્તુ માહારા કામતી. તું એહની. ૪

(૩)

ગરબી.

મર્મનાં વચન શું બોલે રે હો, માનુતી તું મર્મનાં વચન મું બોલે. ટેક.
માહરે તો આ ગોકુળિયાંગાં, કાઈ નથી તોહરે તોલે. હો માનુ. ૧

બાણીજોધને વાંકાં વચન યોલને, માણસ ક્રોધન ક્રોધનું શી છેલે. હોમાં. ૨
મન માણસ તુલ્યના ત્રીજાવનમાં, કોઈ ને દેખીને ના ડોકરે. હોમાં. ૩
રસની ભરેલી તાહારી આંખડી દેખું છું, વ્યારે પ્રાણુ મારે છે ઝોલે. હોમાં. ૪
ધ્યાનો પ્રીતમ કહે હું તાહારીને તું માહારી, હાવાં અંતરનો પ્રેમ સેન ખોલે. હો. ૫

(૩)

ગરબી.

રાતલડી, કોટાની સંગે બાયા,
ધાએલ છેલ નેનપાણ કંઈનાં વાગ્યાં. રાતલડી. ટેક
વાંકલકું તમસામું કંઈયે જોયું, મોહન છે કંઈ મોહિનીયે મન મોહ્યું;
કંઈ પ્રાણુખારી કરી ચિતપ્રોયું. રાત૦ ૧
ભક્ષા ભગવંત વચનના સાગા, કોહોની કાલે કેવી વચ્ચાતા વાયા ;
તુરતના તુરત દેખાયા કાયા. રાત૦ ૨
જુઠાસું તંત ન કરવો ઝાજો, યોલ યોલી રક્તનાં નથી કાંઈ સાજો ;
જુઠા રામ ખાતા લગાર ન લાજો. રાત૦ ૩
હારનાં ચિન્હ દે છે ઉર દેખા, અંધરપર દીસે છે અંજન રેખા ;
મળી મળી જાય છે નેત્રની મેખા. રાત૦ ૪
જેસું રમ્યા રજની લાગી અમોલી, ભુવે તેવું નામ જવાય છે યોલી ;
તેનાં રામ તમને કોહો દિલ યોલી. રાત૦ ૫
અમીત છે આલો લગારેકે પોહોડો, પત્રોટું પાએ મટે અમ થોડો ;
આંગણલે જાયા આજરા શીદ મોડો. રાત૦ ૬
રાખ્યું મુખ પ્રશન નહદેમાં દાધી, જરો ખસી વસ્તુ અમુલિક લાધી ;
સમજણી ર્યામા લીધું કામ સાધી. રાત૦ ૭
સામાસામી નેન નેહનાં મળિયાં, છુટ્યું માન મુખ સિંધુમાં ભળિયાં ;
ધ્યાનો પ્રીતમ બેહુ પલંગે ઢળિયાં. રાત૦ ૮

(૧-૨)

ગરબી.

પ્રીતલડી જાણુજીની તોડી,
નટવર નવલી કોહો નેનપાણ; પ્રીતલડી. ટેક.
નેનમાંથી નાથજી માંથી હેતલડાંરે ચોરાણાં;
મનજી

હય્યામાંનું તુરત જાણ્યામાં આવે. પ્રિતલડી. ૨.
 રાનેકાને શાગ થાઓ ઝોશિઆળા, હમે નથી કેહેતાં ગોરા કે કાળા,
 જેમાં બિખાં હોય તેવા પડે છાપાઃ પ્રિતલડી. ૩.
 બાણીછોલ જીવન રસની રીતી; પરાણિ ન થાયે મોહી તમ પ્રિતી,
 દયા પ્રિતમ, બાણિ નીત નીતી. પ્રિતલડી. ૪.

(૨)

ગરબી

કંઈસંગે લપટાણા, વાલમજી કંઈ સંગે લપટાણા. ૧.
 આજ કંઈ નેત્ર ઊભગરો દીસે, લપટ થયા લાલ કા બારે અતીસે,
 કેન્હાણું સુતા છે બારે રીસે, વાલમજી કંઈ સંગે લપટાણા. ૨.
 આજનાં એહેત દીસે કંઈ અંગે, રાતલડી રચ્યાછે પેલીની સંગે;
 મારાં સામું જોઈને હસોને ઊગંગે, વાલમજી કંઈ સંગે લપટાણા. ૩.
 મોટા થયા જીઓને મન વિચારી, ધુરતવિદ્યા જાણી મેં સરવ તમારી,
 તમે વરા કીધી આ વૃજની નારી, વાલમજી કંઈ સંગે લપટાણા. ૪.
 હઠી નીત બોલ કોના કોના મહિયે, વ્રીજના લોકોને શું થયું કહિયે,
 કેહેછે કુળ લગાવ્યું નંદને છેયે. વાલમજી કંઈસંગે લપટાણા. ૫.
 જ્યારે હોય તમને ગરજ હમારી, ત્યારે ધાધ આવો ગંદિર ગીરધારી,
 હમે નહીં લોભી ધુતારણુ નારી, વાલમજી કંઈસંગે લપટાણા. ૬.
 મનેહ સંગપણથી હું તમને બોલાવું, વારેવારે કોને મળીને તેડાવું,
 બહાલા માત ક્યાંકી આવડું આવ્યું. વાલમજી કંઈસંગે લપટાણા. ૭.
 હમે તમ સાથે કદી નહીં બોલું, અંતરની વાત કદાપી ન બોલું,
 નાય રખે જાણ્યા જે મુજ મન બોણું. વાલમજી કંઈસંગે લપટાણા. ૮.
 જીઓને ઘેર વાટ પેલી જીએછે. દેખી મારે અંતર ઉરગ એછે;
 હિતર દયારાંમનો પ્રભુ કરેછે, વાલમજી કંઈસંગે લપટાણા. ૯.

(૨)

ગરબી.

તાહારે પ્રેમે હું માહો રાધીકે, તારા સરખા પ્રેમ કંહી ના જોયો;
 માનની તારે પ્રેમે હું ગોહો. ૧.
 હજીપણ હેતરશ તારો મેં પીધો, અજીતધુ તંદપી તેં જીતી લીધો;
 અન્ય હતી પણ અર્થ કાઢના ના સીધો, રાધીકે. ૨.
 કહ્યામાં ન આવે રૂપ ખરી તાહારે, જેનાપર કોટી રતીરૂપ વારે;
 તાહારે રૂપે લોભી રહ્યું મન માહે. રાધીકે. ૩.

જાણીજોઈને વાંકાં વચન યોલીને, માહારં કામળ કાળજી રીંદ છોલે. હોમાં. ૨
મન માહારં તુજવિના ત્રીભોવનમાં, કોઈને દેખીને ના ડાકેરે. હોમાં. ૩
રસની ભરેલી તાહારી આંખડી દેખુંદું, ત્યારે પ્રાંજી મારે છે ઝોલે. હોમાં. ૪
દયાના પ્રીતમ કહે હું તાહારોને તું માહારી, હાવાં અંતરનો પ્રેમ સેન યોલે. હો. ૫

(૩)

ગરબી.

રાતલડી, કોહોની સંગે જાયા,
ધામ્યેલ છોત નેનમાણ કંઈનાં વાગ્યાં. રાતલડી. ટેક
વાંકલડું તમસામું કંઈયે જોયું, મોહન છો કંઈ મોહિનીયે મન મોહ્યું;
કંઈ પ્રાણુખારી કરી ચિતપ્રોયું. રાત૦ ૧
ભક્ષા ભગવંત વચનના સાચા, કોહોની કાલે કેવી વણાતા વાચા;
તુરતના તુરત દેખાયા કાચા. રાત૦ ૨
જુઠામું તંત ન કરવો ઝાજો, યોલ યોલી શકતા નથી કાંઈ સાજો;
જુઠા સમ ખાતા લગાર ન લાજો. રાત૦ ૩
હારનાં ચિન્હ દે છે ઉર દેખા, અંધરપર દીસે છે અંજન રેખા;
મળી મળી જાય છે નેત્રની મેખા. રાત૦ ૪
જેમું રચ્યા રજની લાગી અમોલી, ભુજે તેવું નામ જાણ્ય છે યોલી;
તેનાં સમ તમને કોહો દિલ યોલી. રાત૦ ૫
અમીત છો આલો લગારેક પોહોડો, પત્રોટું પામ્યે મટે અમ થોડો;
આંગણુલે જામા આળસ શીદ મોડો. રાત૦ ૬
રાખ્યું મુખ પ્રશંન નહેમાં દાધી, જરો ખસી વસ્તુ અમુલિક લાખી;
સમજણી રૂયામા લીધું કામ સાધી. રાત૦ ૭
સામાસામી નેન નેહનાં મળિયાં, છુટ્યું માન મુખ સિંધુમાં ભળિયાં;
દયાના પ્રીતમ યેહુ પલંગે ઢળીયાં. રાત૦ ૮

(૧-૨)

ગરબી.

પ્રીતલડી જાણજીની તોલી,
નટવર નવલી કોહોની સંગાયેજોડી; પ્રીતલડી. ટેક.
નેનમાંથી નાથજી નીર મુઝાણાં, હૃદયમાંથી હેતેલડારે ચોરાંણાં;
કેસવરાય મનજી ક્યાંહારે પોરાણા. પ્રીતલડી. ૧
ચતુર હોય તે ચતુરાઈ જાણાવે; ઉપરથી વાત ચિઠીરે ખતાવે,

હૃદયમાંથી પુરત જણાયામાં આવે. પ્રિતલડી. ૨.
 શાનેકાને શાગ થાઓ ઓશિઆળો, હમે નથી કેહેતાં ગોરા કે કાળા,
 જેમાં બિખાં હોય તેવા પડે છાપાઃ પ્રિતલડી. ૩
 જાણીછોછ જીવન રસની રીતી; પરાણે ન થાયે મોહી તમ પ્રિતી,
 હયા પ્રિતમ ભણે નીત નીતી. પ્રિતલડી. ૪

(૨)

ગરબી

કંઈસગે લપટાણા, વાલમજી કંઈ સગે લપટાણા. ૧.
 આજ કંઈ નેત્ર ભગ્નગરો દીસે, લપટ થયા લાલ કા બારે અતીસે;
 કેમણું સુતા છો બારે રીસે, વાલમજી કંઈ સગે લપટાણા. ૨
 આજનાં ચેહેત દીસે કંઈ અગે, રાતલડી રચાછે પેલીની સગે;
 મારા સામું જોઈને હસોને ભાગગે, વાલમજી કંઈ સગે લપટાણા. ૩.
 મોટા થયા જીએને ગાંન બિચારી, ધુરતવિદ્યા બાણી મેં સરવતમારી,
 તમે વશ કીધી આ વૃજની નારી, વાલમજી કંઈ સગે લપટાણા. ૪
 હઠી નીત ખોલ કોના કોના સહિયે, વ્રીજના લોકોને શું થયું કહિયે,
 કેહેછે કુળ લગ્નવ્યું ન કને છેયે. વાલમજી કંઈસગે લપટાણા. ૫
 જ્યારે હોય તમને ગરજ હમારી, ત્યારે ધાધ આવો ગંદિર ગીરધારી,
 હમે નહીં લોભી ધુતારણુ નારી, વાલમજી કંઈસગે લપટાણા. ૬.
 કનેહ સગપણથી હું તમને ખોલાવું, વારેવારે કોને મળીને તેડાવું;
 બહાલા માત ક્યાંયકી આવડું આવ્યું. વાલમજી કંઈસગે લપટાણા. ૭
 હમે તમ સાથે કદી નહીં ખોડું, અંતરની વાત કદાપી ન ખોડું;
 નાથ રખે બાણો જે મુજ ગન ભોણું. વાલમજી કંઈસગે લપટાણા. ૮
 બાળોને ઘેર પાટ પેલી જીએછે. દેખી મારે અંતર ઉરગ હોએછે;
 હવર દયારામનો પ્રભુ ફરેછે, વાલમજી કંઈસગે લપટાણા. ૯

(૨)

ગરબી.

તાહારે પ્રેમ હું માલ્લો રાધીકે, તારા સરખા પ્રેમ કંઈના નોયો;
 માનની તારે પ્રેમ હું માલ્લો. ૧.
 હજુપણ હેતરશ તારો મેં પીધો, અજીતધું તંદબી તેં જીતી લીધો;
 અન્ય હતી પણ અર્થ કોઈના ના સીધ્યો, રાધીકે. ૨
 કલામાં ન આવે રૂપ ખારી તાહારે, જેનાપર કોટી સ્તીરૂપ પાડે;
 તાહારે રૂપ લોભી રહ્યું મન માડે. રાધીકે. ૩

સોચના રીદ કરેછે તું ઢાલી, ગોપી સહુ તાહારે સંબંધે વાહાલી;
 તાહારે મેહેલે આપું તેડ્યાવીના ચાલી. રાધીકે ૩
 રૂપ માહારં યોગી-હદ નથી વસતું, તારં રૂપ મુજ મનથી નથી ખસતું;
 મોટું સુખ દેખું વદન તારં હસતું. રાધીકે ૪
 આંખ આણીયાળી તારી ઉર સળકે, કાળજડું કોરાએ વચનને ભળકે;
 કહું કેમ સુખ મંદ મધુર તું મળકે. રાધીકે ૫
 રાધે રાધે અચળ જ્યે મુજ વાણી, આતુરતા અંતરની ન જાએ વખાણી;
 કેહેવી વાહાલી છે કાંઈથી જાએ ન જાણી. રાધીકે ૬
 અનંગવિષ મુજ તુજ સંગ હરેછે, લોચન મારાં તુજ મુખ દેખી હરેછે;
 સ્માર્ણ તાહરં મન માહારં ન વિસરેછે. રાધીકે ૭
 તું તે હું ને હું તે તું વેદમાં વાણી, મોટા ભાગ્યવાળા રાકે કાંઈ નાણી;
 જીગલ છપી દાસ દમે ઉર આણી. રાધીકે ૮

(૨)

ગરબી.

શ્યામા તું તો સીદને રીસાવી રે, કાંઈએક કારણ મુજને કેહેની;
 રીદ જોત્યં ગૃહીને રહી છે રે, ઊત્તર વા પ્રતિહત્તર દેની. શ્યામા ૧
 રીસે નેત્ર થયાં છે રાતાં ને, અધર હસે છે દતેરે;
 ભૃગુટી કમાન સમાન કરી છે, ક્રોધ કરે છે ચંતે. શ્યામા ૨
 શું ંહાલે તુંથી ંહાલ ઉતાર્યું કે, ક્રીત અવરસું કીધીરે;
 કે કાંઈ તાહરં વચન ઉથાપ્યું, આવડી હઠ તેં લીધી. શ્યામા ૩
 કે કાંઈ વાંકુ વેણુ કહ્યું કે, કીધી સમાવડ તાહારીરે;
 આવડું માન ધરી તું પેઠી, સત્ય કહે સખી માહરી. શ્યામા ૪
 પાણુ જોડી પરણામ કરીને, પાઈ કહાવ્યું છે ત્યારે-કથેરે;
 જો તમે કુઃખ હમારે દાઝો તો, પગ ધરજો આ પથે. શ્યામા ૫
 નયણી નીર ભરેછે નટવર, મુખે જ્યે રાધા જાપરે;
 દયાના પ્રીતમને મળને માતુંની, સમે રાવં સેંતાપ. શ્યામા ૬

(૩)

ગરબી.

હાવાં હું રાખી નહીં યોગ્યું રે, કદાપી નંદકુંવરની સંગે;
 મુને શરીવદની કહી છે રે, ત્યારની દાઝ લાગી છે અંગે. હાવા. ૧
 નંદ્રખિંખમાં લાંછન છે વળી, રાહુ ગળે ખટમાસેરે;
 પક્ષે વધે ને પક્ષે ઘટે કળા પુરણ, નિત્ય તે નવ પરકારો. હાવા. ૨

તે કન્યા ચંદ્રવદની કહી તો કચ્છા, હું ને ચંદ્ર એક રામેરે ;
 ત્યારે મુજ મુખ પાળે શુ અમરુ, છે જોશે ચંદ્ર આકામે. હાવાં. ૩
 નહિ તો શિવને સમીપ રાખશે ને, બાળે ચંદ્ર દેખારોરે ;
 પ્રસન્ન થઈ પાસે રહેશે નહિ તો, કહેવાય નહીં નીજ દામે. હાવાં. ૪
 એકાદા યમ પાણુ શીદ કરે જુઓ, ચંદ્ર પોતાની પાસેરે ;
 વામ ચરણમાં ધંદુ ગાયળ છે, શીદ રહે અન્યની આસે. હાવાં. ૫
 દયાના પ્રીતમને કહે સખી જુઓ, શરીરુખ સરખું સુખ પાસેરે ;
 કાઠી પ્રકારે હું નહીં આવું, એવા પુરવની ગડાસે. હાવાં. ૬

(૧-૨)

મગળી.

લલિતો કહે મુણે સ્વામીરે, હરિનિ હઃ ન તજે હું હારી ;
 કહ્યું એતો કોઈનું ન માનેરે, આપ મનાવો પોતાની પારી. લલિતા. ૧
 સાગ દામ વિધિ બેઠ વાણાસામે, વિનિય પ્રકારે કીધારે ;
 એકા વીધી માહારી નવ ચાલી, ત્યારે પગ પાછો મેં કીધા. લલિતા. ૨
 હું પાગ પડી તૃણ દંત ધરીને, હરિ હરિ કહ્યું ને જ્યારેરે ;
 પ્રાકું વદન કરી સમાચે, વચન કહ્યું એક ત્યારે. લલિતા. ૩
 શંદ્રમુખી મને શીદ કહી ક્યમ, ચંદ્ર સમોવડ જાણરે ;
 જો જાણી તો શીદ કુરોછો, ચંદ્રથી હો સુખ માણી. લલિતા. ૪
 કહેતામાં કારણ મેં જાણ્યું જો, માનનો મર્જન એહરે ;
 ચતુરશિશમણી એની જોપર, કરિયે ઘટે કાંઈ જોહ. લલિતા. ૫
 કહ્યું કાંઈનું એ નહિ માને, હાવાં કાઠી પ્રકારે ;
 દયાના પ્રીતમ મુને એમ મુજ છે, યાસે કારજ આપ પધારે. લલિતા. ૬

• [૩]

ગરબી.

પારી મનાવાને કારણરે, મોહને મનમાં મલ્લ વિચારીરે ;
 પ્રમુજ પોતે પંચાચારે, મુદર રૂપ સુંદરિયું પારી. પારી. ૧
 નવસમ વરસમાં નૌતમ જોખત, સ્વપતણો બંડારે ;
 અંગમંગપ્રતિ અમિત માધુરી, શું વર્ણવું સાણસાર. પારી. ૨
 પોળી પોળી પેહરી પ્રેમદા, માંલ્ય ધંચુકી દાળોરે ;
 મુનીજનને મન મોહ દેખાવે, એની આજી આંખ આણીયાળી. પારી. ૩
 નખરીપ રોબા જાણી વરણું, આજણુનો નહિ અંતરે ;

અનુપમની જાપણ શી આપું, પાર નાપામે અનંત. ખારી. ૪
 એહવે અદભુત વેશે રામા, રાધાસમીપે આવ્યાંરે;
 ચક્રીત યધ ભૃષ્ણાનનદની, ભાવસહીત ખોલાવ્યાં. ખારી. ૫
 ક્યાંહાં રોહાછો સખી ક્યાંહાં જાવુંછે, શું છે તગાડે નાગરે;
 ભુલ્યાં સરીખાં શું રોધોછો, કાહા કાનું છે કામ. ખારી. ૬
 સામેળી સખી છે નામ અગાડે, વસિયે અમો નંદગામરે;
 જોવાનેઅર્થે જાશું અમો, નરવર સુંદરશ્યામ. ખારી. ૭
 કામની કહે કાંઈ કપટે હું ખાળું, ને નહિં તો એ નિશ્ચય જાશેરે;
 મુજ કરતાં રૂપે છે રૂડી, દેખતાં લાલ લોભારો. ખારી. ૮
 શ્યામા કહે સખી એ કારજ તમો, ભુલે કદાપી ના કરશેરે;
 મળતાં મોહન ભુરકી નાખરો, તે પુઠ પુઠ કર્યો. ખારી. ૯
 આપણુ સાચો સ્નેહ કીલ્યે, લીલ્યે પરસ્પર કાલ રે;
 તમો કહે તે અમો કડે તમો, પાળો અમારો ખોલ. ખારી. ૧૦
 ફરી ખોલ્યાના સમ આધાને, વચન પરસ્પર લીધું રે;
 પોતપોતાનાં મનમાં કુલે જે, ચતુરપાણુ મેં કીધું. ખારી. ૧૧
 શ્યામ કહે સખિ મારું તમો, શ્યામસમીપે ન જોશેરે;
 સખી કહે હું પણ એ મારું તમો, તે જાપર મા રિસાસો. ખારી. ૧૨
 નાં કહ્યાના સમ આધાને, પાળો વચન યધ રોહરે;
 એમ કહી નીજ રૂપ પ્રકાશ્યું, જોતા જીવતી લોલ. ખારી. ૧૩
 પ્રભુએ પ્રેમદા પ્રસન્ન કરીને, પ્રેમે અલિંગન લીધું રે;
 વિચિત્રગતાપ ટાળ્યા અધરામૃત, ખૂંચો પરસ્પર પીધું. ખારી. ૧૪
 છુટ્યું માન એકરસ યધ પોલ્યાં, આનંદ ઉર ન સમાયરે;
 એ દંપતીની દાસી થાવાને, દાસ દ્યો ગુણ ગાય. ખારી. ૧૫.

(૨)

ગરબી.

નહાલો માહારો કુંજમાં વાય છે વાંસળીરે લોલ,
 નાદ વેધી છે મહારી વાંસળીરે લોલ. ૧
 હું તો મુણતાં ભુલી સહુ ચાતુરીરે લોલ,
 મળવા યધહું અતી ચાતુરીરે લોલ. ૨
 તામાવેલી લાગી છે માહારા તંનમાંરે લોલ,
 ગાંઠનું નયી કંઈ ભુવનમાંરે લોલ. ૩
 માહર ચિત્ત બોહોટે નહીં ઘર કામમાંરે લોલ;

પેઠું છે મને મનપામમારે લોલ, ૪
 સખી મુને મોહન લાગે છે પ્રણા મીઠારે લોલ;
 અપર એવો તો નથી દીઠારે લોલ, ૫
 સખી હાથ તો મળો મુખ માહાત્રિએરે લોલ;
 મહીડું વેચાને મસે ચામિયેરે લોલ, ૬
 મન દહાડો તે અપતારમારે લોલ;
 રમીયે શ્રી નંદકુમારમારે લોલ, ૭
 પાહાડો મળતાં સંદુ મુખ આપરેરે લોલ,
 મેહને સંતાપ સંદુ કાપરેરે લોલ, ૮
 સામળો સાગર ઊદલાસનોરે લોલ;
 પ્રાણુછન દયા દાસનોરે લોલ, ૯

(૩)

ગરબી.

શ્રી જમુનાજીના પાટમારે લોલ, રોકી રાખી છે મુને પાટમારે લોલ, ૧.
 નાથુદલ સૈયરના સાથમારે લોલ, તાળી મા દેશો માહારા હાથમારે લોલ, ૨
 માહારો પાલવ પાણુ શુ સાહોછેરે લોલ, ડાહ્યા થે કાં ઘેલા થાગોછેરે લોલ, ૩
 બહાલા પાત કહું તેશ્વરો વ્યાનમારે લોલ, સમજી જાગ્યોને પ્રભુ સાનમારે લોલ
 પાટમાં પાત નહી કોઈએરે લોલ, ફરીજન લોકથી બીહીછેરે લોલ, ૫
 ક્રૈયર સાથ સંદુ જાય છે રેલોલ, મુકો પાલાજી વિલખ થાય છે રે લોલ, ૬
 માહારો પ્રીતમ પાલવ મુકીયેરે લોલ, મતુર થઈને ક્યમ મુકીએરે લોલ, ૭
 સામુડી માહરી જાગુરોરે લોલ, બવળું મેહનું મને થસેરે લોલ, ૮
 ખોલખાણુ જોગણી મુને માસરોરે લોલ, રાત્રનું કામ પીયું સારસેરે લોલ, ૯
 દાસ દયાના પ્રભુ નરહરીરે લોલ, તન મનથી હું તમને વરીરે લોલ ૧૧

ગરબી.

માન્યા મનનો મોહનવર પાંખીયાજોરે;
 અંગો વેદના વે હેની સંદુ વામીયાજોરે,
 રંગી રસીયા છખીલા છેલડોજોરે;
 નાગર નંદનો કિરોર અલખેલડોજોરે, આ યો;
 જોહે જોવા જોગેશ્વર દેહ દેસજોરે,

તે તો અમસું અખંડ રંગે રમેજોરે, માન્યો. ૩
 જોહેને નિરખી મનમથ મુરછીત યથોજોરે,
 લાલ તે હમડીપર લડુ યથ રજોજોરે, માન્યો. ૪
 અનંત કાઠી અહાંડનો જે રાજિયોજોરે;
 કેશ કાંમનીના ગુંથતાં લાજ્યોજોરે, માન્યો. ૫
 વશ શેષ મહેશ જો નાવિયોરે;
 અમો અખળા તે નાચ નચાવીયોજોરે, માન્યો. ૬
 જોહેનું દરશન સાની સ્વપ્ને નવ લહ્યું જો રે,
 તેણે રાણી છું તમારો અમને કેહ્યું જો રે, માન્યો. ૭
 અમારું પદ કાન પામ્યું કાઠી લાખમાજોરે,
 અમારે ઓછું રહ્યું શું અભીલાખમાજોરે, માન્યો. ૮
 જીવન જગનું અમપાસે આપોઆપ છે જોરે,
 કેવળ પ્રેમ પુરુષના પ્રતાપ છે જો રે, માન્યો. ૯
 મુંદ્રી અમને ઓધવ ક્યા હું બાપ તાજો રે,
 જોલ્યું અમાડું તમો પરખ વ ના જોરે, માન્યો. ૧૦
 અમો જને વિયોગે આંસુ પાડિયે જોરે,
 હિંચ કોહો તો તે પુરુષ દેખાડિયે જોરે, માન્યો. ૧૧
 ઘડી બેમાં વાંસલડી વાગશે જોરે,
 વાહાલો અમ પાસે આવી કાંઈ માગશે જોરે, માન્યો. ૧૨
 એમ કેહેતાં સાહુ મન મન થઈ ગઈજોરે,
 હથવ જોયછે ને પ્રેમસમાધી યઈજોરે, માન્યો. ૧૩.
 મિથ્યા રીદ હું, કુલું છું, સાનગાયનાંજોરે,
 હરી દીસેછે હીયાના હાથમાજોરે, માન્યો. ૧૪
 પરમ પ્રાણુપારી એ અવીનાસનજોરે,
 એ છે સર્વ સ્વામીનીઓ દયા દાસનીજોરે, માન્યો. ૧૫

(૨)

ગરબી.

વાંસલડી વાજો, સાંજે આજ વાંસલડી વાજો;
 વાત માહારી ભુલી મા જાજો, સાંજે આજ વાંસલડી વાજો. ટક.
 જે જ્યમ કરવું હોયે જે રીતે, તે તો ગીતવિશે ગાજો, સાંજે આજ. ૧
 કાઢને ના કેહશે કદી કોઈ પુછે તો, સગ જીગતે ખાજો, સાંજેઆજ. ૨

નંદ જમોદાછ તો છે બોળાં, તેહને વંવેકે બહાજો માંજે આજ. ૩
 આંખ તો સદા સુખી છે પણ, આજ સુખ માહાકે આહાજો માંજે આજ. ૪
 માહારા દોષ ના, વિચારજો વાસન, દીનખંધુ આજો. સાંજે આજ. ૫
 દયાના પ્રીતમ બાણી દારી પોતાની, પ્રેમ પુરાણ માંજો. સાંજે આજ. ૬
 (૨)

ગરબી.

માણીગર આવો, મ્હરે મોહોલે માણીગર આવો,
 બહાલા શાને લોચન લલચાવો, માહારે મોહોલે. ટેક.
 ઘણા દિવસની ગવાહિયું જુડી, તે આજ લખ્યે દાવો. માહારે. ૧
 તો લખ્ય કહેશો ક્યાલાં કોહો મળશે, કરી આવસર આહાવો. માહારે. ૨
 મનગાની મોજો માણીશે, કરી ના નહિં દાવો. માહારે. ૩
 જ્યારે ત્યારે પણ હું છું તમારી, સીંદને તરસાવો. માહારે. ૪
 અધરસુધારસ સુખના સાગર, આજ પાંચો ને પાવો. માહારે. ૫
 રચીકે રાધ છો દયાના પ્રીતમ, માટે માહારે દાવો. માહારે. ૬
 (૩)

ગરબી.

આવ્યા વાહાવો કુલી અલખેલી, પ્રે હડુળ નાખ્યું છે રેલી,
 આવ્યા વાહાલો કુલી અલખેલી ટેક.
 ર્યાંમસુંદરવરુનું મુખ નીરખાને, જોપીકાં યધ ઘેલી. આવ્યા વાહાવો ૧
 અંતર આગી હોલાવ્યો પ્રે હે, યધ આનંદની હેલી. આવ્યા વાહાવો ૨
 સ્વમ કુલી જપમ પાકે રંદે, માહારે જાણી યેલી. આવ્યા વાહાવો ૩
 માહાલક્ષ્મીજીને દુલખ વરુન, તે પ્રેમ યધ મેહલે. આવ્યા વાહાલો ૪
 દયાના પ્રીતમજીની સંગે રંગતા કાધી બહાલતાણી વેલી. આવ્યા વાહાલો ૫
 (૩)

ગરબી.

આંખ બરો મા અલખેલકારે, લાડલી લાવું.
 એક મુકુરતેહલી માહારાજ, રીદ સંતાપ કરોછો, લાડલી લાવું. ટેક.
 વાંકે તમારો કરી હોય તોયે, લાડલી લાવું.
 નહિતો નામ મર ન લમીતાય, રીદ સંતાપ કરોછો, લાડલી લાવું. ૧
 લાલ લોચન રીદને કરોછો, લાડલી લાવું;

હંડા નીશાશા મુકરો મા નાય, શીદ સંતાપ કરોછો લાડલી લાવું ૨

એક વાતડીમાં વિહવળ કરીને, લાડલી લાવું;

સોપું હાત તમારો હેને હાય, શીદ સંતાપ કરોછો લાડલી લાવું. ૩

લકડે કરી લગાડું લત લાલછરે, લાડલી લાવું;

એક બુટ્ટી સુધાડું બુટ્ટીરૂપ, શીદ સંતાપ કરોછો લાડલી લાવું. ૪

સમજો કાળજી કાદાડી કાળજીતણિરે, લાડલી લાવું;

એવું કારજ કરજુ અનુપ, શીદ સંતાપ કરોછો લાડલી લાવું ૫

મર્મ માલમ છે મુને માનતોરે, લાડલી લાવું;

વીના કહે સરવ વજરાય, શીદ સંતાપ કરોછો, લાડલી લાવું. ૬

એમ કહીને સખી સંબરીરે, લાડલી લાવું;

લાગા દયા પ્રીતમછને પાય, શીદ સંતાપ કરોછો લાડલી લાવું. ૭

(૧-૨)

ગરબી.

લલિતાજી આવ્યાં પ્રેશ્યાં લાલનાં રે, માનુની મનવ્યાં,

આવી પાગ કર્યોછે પરણામ; વીનય વીવેકસુરે. માનુની મનવ્યાં. ૧

કોણ બણે શું કહ્યું કાનમાં રે, માનુની મનવ્યાં,

જેથી રોસનું રહ્યું નહી નામ; વીનય વીવેકસુરે. માનુની મનવ્યાં ૨

અમ પડ્યો નહી સ્વપ્નમાં રે, માનુની મનવ્યાં;

ક્ષણમાં ક્ષણ કર્યું છે, ગુરમાન વીનય વીવેકસુરે. માનુની મનવ્યાં ૩

જગમી આતુરતા ઉલટીરે, માનુની મનવ્યાં;

લાગી લાલલક્ષ ટળ્યું બીજું બાન; વીનય વિવેકસુરે. માનુની મનવ્યાં ૩

પથરાવી જાવ્યાં પ્રેમે કરીને, માનુની મનવ્યાં;

પ્રીયા યેસાડયાં પ્રીતમછ પાશ, વીનય વીવેકસુરે. માનુની મનવ્યાં ૪

આતંદ સાગર ઊછળ્યોરે માનુની મનવ્યાં;

વાંચું શુભયજ્ઞ દુખ નાશ, વીનય વીવેકસુરે માનુની મનવ્યાં. ૫

હલ્યાં મલ્યાં હરખ્યાં ઘણારે, માનુની મનવ્યાં;

જેમ રિદ્ધ પામે ભાણેક, વીનય વીવેકસુરે માનુની મનવ્યાં. ૬

દાસ દયાનો પ્રીતમ પરસનયયોરે, માનુની મનવ્યાં;

પછે રતી રસ પોદયાં પરીપંક; વીનય વીવેકસુરે, માનુની મનવ્યાં. ૭

(૩)

ગરબી.

વળતાં ઠંહાલમોરે, તયાવ્યા લસ્યાવ્યા લોગત,
 પૂરખી આંખડીરે, હજુ ફરી ગળવનું છે મન. ૧
 નયાણે નોતર્યારે, સાને સમજાવ્યા રાહ પેર;
 રમીયું રાતડીરે, આપજો અલખેલાઈ ઘેર. ૨
 કહેજો માતનેરે ગાય એકે પોવાણીછે આજ;
 જાણીયું સોધારે, ખાંધજો પાણી પહેલી પાજ. ૩
 સાસરિયાંધકરે, માહારો, અવાસ છે એકાંત;
 સંચરજો સુખેરે, રખે કંઈ ભય નરતા ભગવંત. ૪
 ઠંહલા મધારજોરે, ખેડી જોરા તમારો પંથ,
 રખે કંઈ અટકતારે, માહારા કામણુગારા કંથ. ૫
 રાખીશ દીવડારે, માણીશો મતમાની મોજ;
 જાશે છંડારે, જાણુ જુદા પ્રડેશો તોજ. ૬
 સુખ તારે ધરોરે, જારે જીર લપટાવી લપટાઈરા.
 જીવું સાજા ધરેરે, જારે દુઃ અધરામૃત પી પાઈરા. ૭
 એમ કહી કામતીરે, હરખે આવી પોતાને ધામ,
 પ્રીતમ દયાતણારે; આજ મને મળીયા પુણ્ય કામ. ૮

(૧૨)

ગરબી.

સુણુ સાહિબડીરે, માહારે નંદુરર મું નેહ,
 ગાઠું શું કહુંરે, માહારે પ્રાણુજીવનધન તેહ. ૧
 હાર દેયા તાણારે, માહારા કાળજડાની કોર,
 મસ્તકના માણીરે, માહારા ચિતડાકેરા ચોર. ૨
 હર લપટાવીએરે, એપર આવે એહેણું ઠંહાલ,
 મહિયર શું કહુંરે, મહેકું સાસરિયાંનું સાંલ. ૩
 આજ મુને એકલોરે, મારગ જતાં મળિયો કાલન,
 મુખ્ય જોદયો નહીંરે, કીધી આંખસડીમાં સાન. ૪
 દુઃ સમજી ગઈરે, મુજને તેડી વૃંદાવન,
 કહે સખી કેમ કહુંરે, તાળાવેલી લાગી તંમ. ૫
 શા મરો સંચરે મુજને સુખે નહિ કાંઈ પેર,
 જાણ જો પાણુકહેરે, આવી છોતર દ્વારો ઘેર. ૬

એક હયાય છે રે, જો તું આવે મુજરાંગ,
જમએ મડી વેગવારે, રમિએ રસિય હસું રંગ. ૭
એ; જે આવ્યો મળી રે, ચાલ્યાં મહિએર કરે સાથ,
હોશ હયાવાણી રે, પોથી મળ્યા દયાના નાથ. ૮

(૩)

ગરબી.

હું શું જાણું જે બહારે મુજમાં શું દીકું;
વારેવારે મામું ભાળે મુખ લાગે મીકું. હું શું જાણું જે, ટેકે.
હું જાડે જળ ભરવા ત્યાં પુઠેપુઠે આવે,
વગર યોલાવ્યો બહારો બહેનકું ચડાવે, હું શું જાણું જે. ૧
પકું ને તરખોડું તોયે રીસ ન લાવે;
કાંઈ કાંઈ માંધે મ્હારે ઘેર આવી યોલાવે. હું શું જાણું જે. ૨
કુરચકી દેખી બહારો મુને દોડ્યો આવી દોરે,
પોતાની માળા કહાડી પેહરાવે મ્હારી કારે. હું શું જાણું જે. ૩
મુને એકલડી દેખી ત્યાંહીં મારે પાવને લાગે;
રંક થઈ કાંઈ કાંઈ મ્હારાપારો માગે. હું શું જાણું જે. ૪
મુને જ્યાં જ્યાં જાતી જાણે ત્યાં એ આવે આવે. હું કું;
જેની દયાનો પ્રીતમ મ્હારો કંડ નવ મુકે. હું શું જાણું જે. ૫

(૨)

ગરબી.

રાધે તું પ્યારીને જીભું અવર ન કાઢ;
જેને જગત મોહું તે તો તુને રહ્યો મોહો. રાધે તું. ૧
ગોકુળની ગોરી સહુ જોનીપુકે ભમેછે;
તેરે બહારાને ત્હારી ગાળો ગમેછે. રાધે તું. ૨
વૃજનામા સહુને એ નાકે પસાવે;
તેરે બહારો ત્હારે ઘેર પાણતેડ્યો આવે. રાધે તું. ૩
હું પાણું જાણું એહવું મળવું ક્યાંથી;
ક્ષણ એક અળગો ન થાય તારે ત્યાંહાંથી. રાધે તું. ૪
તેં વરા કીધા રાધે દયાનો પ્રભુછું;
હું નવ જાણું તેં તે કંઈ ગોર પુછું. રાધે તું. ૫.

(૩)

ગરબી.

રીખ સાસુજ દહેરે, વહુજ રોહિ ઢંગે ;
 આવડો શો આસંગોરે, સામળીઆ સંગે. ૧
 વાટે ને વાટેરે, વળગાછો વાતે ;
 કહ્યું કાઠનું ન આન્યુરે, દીઠું મારી જાતે. ૨
 વહુવાર માણસરે, ડાહ્યાં વહુ થારો માં ;
 જળ ભરવા એકલડારે, આજપછી જારો ગા. ૩
 ચલખેલો આ રોશિરે, આવે વહુ તમ માટે ;
 તમો તેને કાજરે, જાવો જમના માટે. ૪
 ચતુરાઈયો તમારીરે, સરવે હું ભાગ્યું ;
 કો દહાડો નથી દેહતીરે, આજ મુખે આણ્યું. ૫
 સાસરીયામાં રહેવુંરે, ત્યારે એમ નવ કરીયે ;
 તમો તો થયાં નિરલજરે, હમો લાજ ગરીયે. ૬
 હું તો મુખે મુખે કહુ છુંરે, લોકો પુઠળ કેહછે ;
 અડાશી ને પડાશીરે, મસે મેહેણાં દેહે. ૭
 પિવેક વાંત કરતાંરે, વહુજ દુઃખ નવ કરસો ;
 દયાના પ્રભુકેરીરે, સંગત હવે નવ કરસો. ૮

(૨)

ગરબી.

એહેવાં વચન સુગુનિરે, વચ્ચાં વળતાં વહુજ,
 ગંગાજળ સરખારે, હો સાંભળો સાસુજ. ૧
 જેના મનમાં જેવુરે, તેવું તેતો દેખે ;
 સારાં ને નરતારે, પોતા સરખાં પખે. ૨
 કાહોછો તેવા હોરોરે, ત્યારે એમ સુઝોછે ;
 દોષ પ્રભુમાં શો દોહોરે, જેને જગ પુજોછે. ૩
 હવે વાંક ન માહરોરે, કહું છું દેહાપુઠી ;
 એહેમાં કાઠ નથી સાચુરે, એ ગત સરવે જુઠી. ૪
 જેમ ખુંદી ખમુંજુરે, નચાવી નાચું છું ;
 તોએ પુઠ ન મુકીરે, તારે જાઓ સાચુછે. ૫
 હવાં તો નીત જઈયુરે, સામળીયાની સંગે ;
 વૃંદાવનવાટોરે, સદા સ્ત્રીસુ રંગે. ૬
 મન ભાવે તો જોડજોરે, સેહેવાએતો સેહેજો ;

ચાલે તે કરજોરે, ગમે તેવું કહેજો. ૭
તમારા કહ્યા ઉપરરે, જાઓ નીચે કરવું;
દયાનો પ્રભુ ભજવોરે, કાઢથી નવ ડરવું. ૮

(૩)

ગરબી.

સામું જો નંદના છોગાળા, માફ ચીત ચોરણવાળા. ટેક.
નંદછોગાળા કામાણગાળા, ચોણું તે પાળાવંદરે વાલમ. સામું ૧
તાહારી હસણીમંદના કંદમાં ઘેરી, માથ્યા નેનતણાંતે ભાલારે વાલમ. સામું.
દીનદયાળ પુરાણી પુકારે, જોલા પુરાણી ધાલારે વાલમ. સામું. ૨
મુને ધામ્મેલ કરીને ગડપડતી મેલી, ન જાણ્યું જીવશે ક્યમરે વાલમ. સામું.
મારી તો મુખ દેખાડતો જા, તુને મારા ગળાના સંભરે વાલમ. સામું. ૩
મારો ચંદ્ર તે ચોથો જંપતો છે નહીં, વણુજોએ મુખ ચંદ્રરે વાલમ. સામું.
મારાં કાળજનું દુઃખ કાંઈ નજાણે, જાણે જે વીતતું હોયરે વાલમ. સામું. ૪
જાણવેથી જંજળ વધે પત જાય, કા પીડ ન પોયરે વાલમ. સામું
મારી આંખતા ભાવ્યા મનના માન્યા, મારાં કાળજડાની કોરરે વાલમ;
હું પીડની મારી પોકારું દયાપ્રભુ, બીજું શું માફ જોરરે વાલમ. સામું. ૫

(૨)

૫૬.

રાગ—હાલારી.

લાડીલા લાલ બીહારીજી, ગને લેહ લાગી તમારીજી. ટેક
રાજ મોહન સુખ જોઈને, કાળજમાં કંઈ કંઈ થાય; ૧
મારા ચિતની ચેતવણી મેં, મુખડે નવ કહેવાય. લાડી ૧
છેલછબીલા છોગાળાજી, નટવર નંદ કુમાર;
વાંકુ જોતાં અલમેલો આંખની, આણીયો કાલજખાર. લાડી ૨
હું નાનકડી કેતાં ના કાવું, મુખડે મોટા જોલ;
રાજ છો ચતુર મારા દરદનું, કરજો નેણનમાં તોલ. લાડી ૩
દો દકોરડું વસી મનમધે, પ્રવીણપ્રાણઆધાર;
આપ લકારે લખો તમે ટાળી, નહિં તો લખેશ રકાર. લાડી ૪
સુણી આતુરતા વૃજવિનતાની, દયાપ્રીતમ રસપુજ;
રતિરસ સાગરમાં લેઈ જોળી, વૃંદાવનની કુંજ. લાડી ૫

(૩)

ગરબી.

ભાભા રહેતો કહુ વાતડી, બિહારીલાલ, તમમાટે ગાળી છે મેં જાતડી. બિ. ૧
 જે દહાડે મળ્યાતા ઘંદમાં, બિ. તે દહાડાની તાલાવેલી તંનમાં. બિ. ૨
 વેદના વિરહનો તે ક્યાંહાં ભાખીયે, બિ. મિતરનો ભડકા તે ક્યાંહાં દાખિયે. બિ. ૩
 ફટકારી સરખી ફડે વંનમાં, બિ. કળ ના પડે પણ રજની દિનમાં. બિ. ૪
 ઘેઘેલી ફરીધું સહુ ગામમાં, બિ. ચિત ચોહોટું નથી ધરકામમાં. બિ. ૫
 કેમ કેહેવાય જેવું કુખ તંનમાં, બિ. તાલાવેલી લાગી મારા મંનમાં. બિ. ૬
 ક્ષણેક્ષણે ભણકારા પડે કાનમાં, બિ. પ્રાણ પ્રોવાયેછે તમો તાનમાં. બિ. ૭
 વિકળતાની વાત કેહે ના બને, બિ. ધરમાં જાહે ને જોજી આંગણે. બિ. ૮
 આતુરતા એહેની કહાંલગી સહુ. બિ. છો ચતુરચિરોમણી તાંહાં શું કહુ. બિ. ૯
 પ્રીતડી કીધીતો હવે પાળીયે, બિ. આતુર શરણે આઆને ન ટાળીએ. બિ. ૧૦
 તમારે હું શરખી હજારો હરો, બિ. માહારા તો પ્રાણ તમવિના જરો. બિ. ૧૧
 યોલ્યું પણ ખીજાનું ગમે નહી, બિ. લાલચ લાગાં નયણાં તો જાધ્યે કહી. બિ. ૧૨
 નખસીખલગી છો સ્વરૂપ ગુણભર્યા, બિ. આવડા રૂપાળા તે કાણે કચ્યા. બિ. ૧૩
 હસોછો મધુર વાંકે જોધને, બિ. કટાક્ષકટારીએ નાખ્યા પ્રોધને. બિ. ૧૪
 વાંસડી વળાડે તેહમાં વ્રહે, બિ. અબજાને જોતાં વિવેક કેમ રહે. બિ. ૧૫
 દરદી હોયે તે જાણે દરદમાં, બિ. અવર કુખ એહેની આગળ ગરદમાં. બિ. ૧૬
 કેહેનાર કેહેશે મણુ છો ધણી, બિ. દયાના પ્રીતમહું દાસ તમતણી. બિ. ૧૭

(૧-૨)

ગરબી.

નંદલાલ સાથે લાગ્યું છે લગન જો, ઘેલી કીધી મને ગોવા બિયેજો. ટેક
 એની કટાક્ષે કોચ્યું છે મ્હારું કાળજું જો,
 કામણુગારાં રસિક રત્નમય લોચનજો, ઘેલી કીધી મને. ૧
 કોટી કંદ્રપસરીખી છપ્પી શોભતી જો,
 કોટી હરે શરીતેજ તે વદનજો. ઘેલી કીધી મને. ૨
 હેનું સર્વ સાંઝે લાગે શું વખાણિયે જો,
 પુણું પ્રેમરસમય એનું તંનજો. ઘેલી કીધી મને. ૩
 વશીકરણ વિદ્યા ભરી એની વાંસળીજો,
 ચોરે ચિત ધાય વ્યાકુળ મુજ મનજો. ઘેલી કીધી મને. ૪
 મુને ગીરધારી વણુ ગમતું નથી જો,
 કોને દાણું અંતરની આગન જો. ઘેલી કીધી મને. ૫
 માહારી સંપરો કેહેતો તે હું નવ માનતી જો,

એ તો મોહની સ્વરૂપ છે મોહન જો. ઘેલી કીધી મને. ૬
 હું તો સાસરેથી પિયર ત્યાંથી સાસરે જો,
 કંઈ કળ ન પામે મોહનપ્રાપ્તિ મન જો. ઘેલી કીધી મને. ૭
 લાગી તાલાવેલી ફટકારી સરખી ફરે જો;
 નાવે નિંદ્રા કાંઈ ભાવે ના ભોજન જો. ઘેલી કીધી મને. ૮
 હું તો પામે લાગીને પાલવ પાથરે જો;
 મેળવે દાસ દયાના જ્વામિન જો. ઘેલી કીધી મને. ૯

(૨)

ગરબી.

ભાભા રોહો અલખેલા ક્ષાણું સંજોગ, ડાહ્યા છો પુણું એક વાતદીર્ઘ.
 મહારાં તનમાં એટક કે કાંઈ રોગ, કેમ ગળેછે મહારી જાતડીલ. ૧
 સમાધિતા ક્યમ પુણું નંદકુમાર, વિચાર મુજને પાડુ દીનનો રહેલ;
 નિજ નટવર હું નાનકડીસી તાર, ફાંધેએક તમને કાંઈ ઘેલું કહેલ. ૨
 માટે મોહન મળ્યા એકલા આજ, વૃંદાવનમાં કોઈ ખીણું નથીલ;
 હું પાણુંકુંડું મુંકી મનની લાજ, મહારં અંતરદુખ સમજું કથીલ; ૩
 બહાલા એ મુને નોહોતો પહેલો રોગ, હવડાં પ્રગટયો દિન દસખાંરમાંલ;
 નિંદ્રા નાવે ભાવે નહિં કંઈ ભોગ, ક્યહું પડે નહિં કળ મન વિચારમાંલ. ૪
 ફટકફટક કાળજડું માહારં થાય, રાતદિવસ તન ધીકધીકતું રહેલ;
 જાંડું દુખ અતિસેં પાણું નવ સગળાય, કોઈ વેદ એ દુખમાં ના લહેલ. ૫
 તેમાં એક વળી અચરત, સુણજો આજ, મુજને તો કાંઈ કારણ નાં જડેલ;
 તમ મુખ દેખું તહાં નહિં સંતાપ, કયમ હરો એ સમજણ નાં પડેલ. ૬
 જાણું છું મુજ ચિતતું એટક જેલ, તમને દેખીને નિશ્ચે હરુંલ;
 માટે રાજ મંદોડયું મટરો તેલ, હા દીલ સો ભરાંસો મન ધરુંલ. ૭
 એ દુઃખ ટાળો કહેલો તે ફરે ઉપાય, નાડ જીવ્યો કે નયણે પારખોલ;
 સુધડ શી રોમણી છો તમે રસિયારાય, મારા સમ જો જાણી ના ભખોલ. ૮
 વચન સુશીને સમજ્યા સુંદરચામ, કર ગ્રહી નાડી જોધ નારીતણીલ;
 કૃતણું અડ કર પ્રગટયો પુરણ કામ, જ્યમ હાડી જોઈ પ્રેત પડે ધુણીલ. ૯
 થયું રોમાંચિત થયર કંપે કાય, એવી દેહ દશાજોધ છેલડેલ;
 અતિ આતુર મન મુખથી નવ કહેવાય, સમજ અંક ભરી અલખેલડેલ. ૧૦
 ઈછું સુખ આજી અધરામૃતપાન, રસિયે કાંઈ મણા રાખી નહીંલ;
 દયા પ્રીતમજી આજી જીવતદાન, પ્રહવેદના નાસી ગઈ કહીંલ. ૧૧

(૧-૨)

ગરબી.

બહાલાજીને કહેજો, મધુવૃત માહારા સમજે;
 વૃજ પંચરો એકવાર, મુખડું નિરખિએ રે લાલ;
 બહાલાજીને ગમશે નહિ, એકલાં કહેજો;
 લાલે સંગ કુખજનાર, નરખીને હરખીજોરે લાલ; મુખ ૦ ૧
 બહાલાજીને કહેજો રાખે હર રખે, ગોકુળ ગમાર ગોપની અટ;
 રાણીજીને ઓઝલ પડે છે આહિ, રાખીશે જેમ નહીં લાગે દ્રષ્ટ. મુખ ૦ ૨
 બહાલા તમો ગુણુનિધિ સદ્ગુણસાગર, મહોયા જોઈ કુખજ ગુણુઅંગ;
 બહાલાજીરે તેની ઝાંખી હમને કરાવો, થાએ જન્મ કુળસંગ. મુખ ૦ ૩
 બહાલાજીરે માનીતીની મરજી જોઈ, હમો કરશું આપની દેહજ;
 બહાલાજી મન હડ તો મધુપુર જાજોરે, રહેશો ત્યાનારે મ્હેલ. મુખ ૦ ૪
 બહાલાજીરે ધર દાસાડાથી જાણ્યું નહિ, તે થયા અનિશે અનર્થ;
 બહાલાજી રે લાલા ખરખર ત્યાં રો વેલ્યા, વૃજ વસ્યા દિન વ્યર્થ. મુખ ૦ ૫
 મધુકર કુખજને પણ કહેજો, પિયુને ધણુ લડાવે લાડ;
 અલી એ રતને જોડ્યું જલ કરીશ તે, હમે માનીશું પાડ. મુખ ૦ ૬
 મધુકર દયા પ્રીતમને કહેજો, એ મુખ સુણી હરખ ન માય;
 પાણુ હમો અદ્ય બાજ્ય આહીરણી, માણુ મુખ જોવા નહીં અપાય. મુ. ૭
 (૨)

ગરબી.

મોહનલાલજીરે માહારા જીવન પ્રાણજીવન,
 હું બલીહારી રાજ માણી ખમા;
 દારી તગતણી રે, તમને સોખ્યું તનમન ધન. રાજ. ૧
 મનના માન્યાછોરે, જીવ્યું હું શ્રી મુખ જોઈ,
 પીયરે સાસરેરે, બહાણું તમસરીયું ન કોઈ. રાજ. ૨
 ચક્રેર ચંદ્રનેરે, ધરંછે ત્યમ તમને મુજ નેણ,
 કહેવા બહાલાછોરે, કહેતાં આપડું નથી વેણ. રાજ. ૩
 રસિયા રૂપાળારે, નડર નાગર નંદકિરોર,
 સદ્ગુણસાગરછોરે, મીઠડાળોલા ચિતના ચોર. રાજ. ૪
 એક વિધ ઓછા રહોરે, તો કાંઈએક વાડું મમ,
 પુરાણ સંદુ વાતરે, કોહો કેમ છુટે લાલ લગન. રાજ. ૫
 સુતો હું દેખુરે, પિયુજી તમવણ સંદુ સંસાર,
 ખાલો જરેગોરે, પાગ્યો તોએ તગાથી ન પડો ખાર. રાજ. ૬

હરખું છું ધણીરે, માહારો હરજી આલો હાથ,
 પ્રીતી નિભાવજોરે, નિત્ય ન માંગું બિજુ નાથ. રાજ. ૭
 ઠહાડક અંતરનીરે, માહારા પ્રાણજીવન આધાર,
 પ્રીતમ દયાતાણરે, માહારા લોચનના સાણગાર. રાજ. ધણી ખંમા. ૮

(૩)

ગરખી.

આઠ કુવાને ને નવ વોવડીરે લોલ, સોળસે પાનહારીતી હાર;
 મારા વાહાલાજીહો, હાવાં નહી જાઉ મહી વેશ્વરે લોલ. ટેક.
 સોના તે કેડું માહાડું બેહેડવું રે લોલ, જીઢેણી રેત જઠાવ. માહા. ૧
 કેડ મરડીને ધડો મે ભચ્ચોરે લોલ, તુટ્યો મારો નવસંરહાર. માહા. ૨
 કાંઠે તે હોભા કાહાનજી રે લોલ, ભાધ મુને ધકુલો રહડાવ. માહા. ૩
 હું તુને ધકુલો જો રહડાવું રે લોલ, થાય માહારા ધરકેરી નાર. માહા. ૪
 તુજ સરખા ગોવાળિયા રે લોલ, તે તો માહારા પાપના ગુલામ. માહા. ૫
 તુજ સરખી ગોવાળણી રે લોલ, તે તો માહારા પગની પેજાર. માહા. ૬
 દયાના પ્રીતમ પ્રભુ પાતળા રે લોલ, તે તો માહારા પ્રાણના આધાર. માહા. ૭

(૩)

ગરખી.

ધૃંદાવનમાં રે ખંસીગઢને એકથ,
 મનના માન્યા રાજ મુને મળ્યા, દુરથી દેખી રે,
 જળવા લાગી સોક્ય. મન. ટેક.
 સંગ કોધ નહોતું રે, આસપાસ નહિં કોધ;
 ભરજોખમમાં રે, જીવણ મુજને જોધ. મન. ૨
 મુજને પુછ્યું રે, એકલડી ક્યમ આજ;
 હું નવ બોલી રે, કરી ધુંગઠ ધરી લાજ. મન. ૩
 હડીલે હસીને રે, આંધો માહારો હાથ;
 ના ના કેહેતાં રે, બળિયે ભીડી પાથ. મન. ૪
 ચુંખન કરિને રે, કચ્છું અધરામૃત પાન;
 થઈ હું પરવશ રે, ગઈ માહારી સુધ ને સાન. મન. ૫
 રસિક રૂપાળી રે, નટવર નંદકુમાર;
 મીઠું બોલી રે, ઘણો દેખાડ્યો પાર. મન. ૬
 મંદ હસીને રે, માસ્ત્રાં લોચન પાણ;
 તેહ સમાવું રે, સુખ કુખ પ્રીછે પ્રાણ. મન. ૭

નખ શીખ વ્યાપારે, મનમથ કંપે કાય ;
 મુખડે નાકહુંરે, મન તો મળવા ચહાય. મન. ૮
 હા ના કરતાંરે, ભરી ચાલમેલે અંક ;
 અધર હાવાંરે, લાવ્યા કુંજ નિશંક. મન. ૯
 કુવલ પદળનીરે, સિદ્ધ હતી પર્યંક ;
 તે હું પામીરે, જ્યમ રિદ્ધ પામે રંક. મન. ૧૦
 સુંદરવરનીરે, સંગે રંમી ત્યાંહાં રંગ ;
 પાહુ સુખ પામીરે, છલ્લો અજિત અનંગ. મન. ૧૧
 પ્રેમ સમાંગમરે, પ્રાણુજીવનની સાથ ;
 તન ઘેર આલ્યુરે, મન રહ્યું મોહનતાય. મન. ૧૨
 સેહ દિવસથીરે, કાળજ કાર્યું કહાન ;
 દયા પ્રીતમનેરે મળવા નિશ્ચિન ધ્યાન. મન. ૧૩

(૨)

ગરબી.

નંદનો નંદન છપીલો છોગાળોરે,
 સખીરે એની અણિયાલી આંખ્ય કાળજ કારે-નંદ. ૧
 માફ મન મોહું છે એ અલખેયરે,
 પાલિહારીજી ખંભાજી ખંભાજી ખંભાજી ખંભા. નંદનો નંદન. ૧
 નટવર નાગર સહુણો સામજિયોરે,
 સખી એહનું હસવું છે મંદ જુલમી જોરે-નંદનો નંદન. ૨
 અંગ્રાઅંગ માધુરી મનોહર મોહનમારે,
 કહેની કમ વિસેરે એ નંદકિશોરે-નંદનો નંદન. ૩
 વ્રજપતિ બહાલો નથી એ જોજનનેરે,
 સખી તેનું વજ્રયકી કાળજી કોરે-નંદનો નંદન. ૪
 સખી મુને વિકળ કરી છે એની વાંસજિયેરે,
 ખુખી જેની ખસતી નથી નિશ્ચેરે-નંદનો નંદન. ૫
 આવડો રૂપાળો એને સખી કાણી કીધો હસેરે,
 નેણ મારાં એનાં મુખઅંદ્ર ચકોરે-નંદનો નંદન. ૬
 નહનો નિમાવણ એ પ્રીતમ પાતળિયોરે,
 હું તો એને જાણું છું જીવનની દોરે-નંદનો નંદન. ૭
 દયાનો પ્રીતમ આવે અખંડ મ્હારે કાળજે ચડયોરે,
 સખી એતો અતુરાનાં ચિતડાનો ચોરે-નંદનો નંદન. ૮

(૩)

ગરબો.

ગરબે રમવાને ગોરી નીસરયાં રે લોલ;
 રાધિકા રંગિલી અનિરામ વ્રીજવાસણી રે લોલ;
 તાળીદેતાં વાગે ઝાંઝર ઝુમખાં રે લોલ. રાધિકારંગિ. ૧
 સંગમાં સાહેલી બીજી ધણી રે લોલ;
 કાંધકે કહું તેનાં નામ વ્રીજવાસણી રે લોલ;
 તાળી દેતાં વાગે ઝાંઝર ઝૂમખારે લોલ;
 ગિડગિડ તામ છુમ છુમ છુમ છુમકે ખાજે ધુધરારે લોલ. તાળિ. ૨
 ચંદ્રભાગા ને ચંદ્રાવળી રે લોલ;
 ચંપકલતા ચાડે ૩૫ શ્રીં. તાળીં ગીડગીડં;
 લલિતા વિશાખા વ્રીજમંગળા રે લોલ;
 માધવી ને માલતી અનુપ. વ્રીજં તાળિ. ગિડગિડ. ૩
 મનમથમુદા ને મનઆતુરી રે લોલ;
 હંસા હરસા ને હીરા નામ વ્રીજં તાળી. ગિડગિડ;
 કેતકી પ્રંગલભા પ્રેમમંજરી રે લોલ;
 એ આદે સખી સુખધામ. વ્રીજં તાળી. ગિડગિડ. ૪
 વિવિધ વાજાં વાજે છંદમાં રે લોલ;
 તાલ રૂપરે મળી કરે ગાન વ્રીજં તાળી. ગિડગિડ;
 તોલ કેહેતાં તે અધર અરૂણ આપતા રે લોલ;
 લટકે નમી મેળવે સહુ માન. વ્રીજં તાળિ. ગિડગિડ ૫.
 ખેલ મર્યો તે વૃંદાવંતમાં રે લોલ;
 બંસીબટ એકે રસરૂપ વ્રીજં તાળિ. ગિડગિડ;
 ગરબો જોવાને ગીરધર આવીયા રે લોલ;
 મોહ્યા નિરખી શ્યામાનું સ્વરૂપ વ્રીજં તાળિ. ગિડગિડ. ૬
 શ્યામ મોહ્યા તેમ શામની રે લોલ;
 વાખ્યો ખેલુ અંગમાં અનંગ વ્રીજં તાળિ. ગિડગિડ;
 લલિતા લઈ મેળવ્યાં નીકુંજમાં રે લોલ;
 રસભચ્છાં રમાડાં રતિરંગ વ્રીજં તાળિ. ગિડગિડ. ૭
 આનંદસાગર તાંહાં ઊછળ્યો રે લોલ;
 મગન થયાં લાડલી ને લાલ વ્રીજં તાળિ. ગિડગિડ;
 પરમ પવિત્ર એ ચરિત્રને રે લોલ;
 દાસ દયો ગાધ થયો નિહાલ વ્રીજં તાળિ. ગીડગિડ. ૮

ગરબી.

માનીની તું છે મોહનતાથી હો વાંસલડી રે;
 તુને વાહાલમ કરે છે ધાણું વાહાલ, રે હો વાંસલડી;
 મીઠા આવડો ચો મોહોરે, મોહો નંદનો કીસોર;
 તારું આવડું શું જોર, ભુંડી કાળજી માં કોર રે. હો વાંસલડી.
 પીચે આધગમૃત પિયુતલું, તું વાંસલડી રે;
 હમારે સોઝ્ય સરીખું તું સાલ રે. હો વાંસલડી. મીઠા ૦ ૧
 તાંજી વાજી ને વીહવળ કચ્ચાં હો વાંસલડી;
 તું તો પ્રીડે હમારો પ્રાણ રે હો વાંસલડી;
 ભુણુતાં પડે છે નહે-સાંસરાં હો વાંસલડી;
 તાહારા ટકારાથી મોહોળાણ રે વાંસલડી. મીઠા ૦ ૨
 ઝેર ધાણું તારી ઝપટમાં હો વાંસલડી;
 જલાં તુંથી બાલા તરવાર રે હો વાંસલડી;
 એકી વારે તું હણી નાખની હો વાંસલડી,
 આ ભુંડી ચોડ ચોડ મા માર રે. હો વાંસલડી. મીઠા ૦ ૩
 પલિતૃતાનાં પણ મુકાવીયાં હો વાંસલડી,
 તેં તો છોડાવીયાં સતીચોનાં સત્ય રે હો વાંસલડી;
 પનપન કુંજકુંજ ફેરવ્યાં તેં વાંસલડી,
 તેં તો સહુની કરંછે એવી ગત્ય રે. હો વાંસલડી. મીઠા ૦ ૪
 ગરબે મુખાનખરી આવડી હો વાંસલડી,
 તું તો જોની વિચારી તાહારી જાત રે હો વાંસલડી;
 જોતાં તું કાટ કેરો કચ્કડો હો વાંસલડી,
 તુને આજ મળા છે ઠકરાત રે હો વાંસલડી. મીઠા ૦ ૫
 ગતવિહીનું તેં થેલેલાં કચ્ચાં હો વાંસલડી,
 તેં તો લગાડ્યું લાલસું લગન રે હો વાંસલડી;
 ચોરની રાગે સોખી ચોરવા હો વાંસલડી,
 વાહાલે માખણ ચોગ્યું ને નેં તો મન રે હો વાંસલડી. મીઠા ૦ ૬
 માન ન રાખ્યું માનની તણું હો વાંસલડી,
 તેં તો મહુને કચ્ચાં પાએનામ રે હો વાંસલડી;
 ધમાના ગ્રીવમની તસી તું ખરી હો વાંસલડી,
 તેડ રાડુને એકી તું તો ધન રે હો વાંસલડી. મીઠા ૦ ૭

ઘેલી કીધી છે ઘેલી કીધી નંદલાલા તેં તો ઘેલી કરી રે;
 ઓ ગિરિધારિયા તે તો ઘેલી કરી. ટેક.
 કોણ જાણે કેં તુમાં કામણ છે કે, તાહારી છખી છે કામણભરી રે. હો નંદ. ૧
 સાંહાંમાને શીક્ષા દેતી શાણી, સ્વાધીન રહેતી અતી કુળલાજ-ધરી;
 તેં મુને પરવશ પાડી પાતળીયા, માહારી સુધ પુધ સરવે હરી રે. હો નંદ. ૨
 અમૃત સરખી તાહારી સંહુ કહેછે વાણી, સુણી મેં તો જવાય જ મરી;
 મંદહસણી વાંકી ચીતવાણીમાં તેં, વાલમ છાની દીધીછે છરી રે. હો નંદ. ૩
 કોણ ઓધડીએ તુમાં ચિત ઓહોદ્યું તે, માહારી પાસે નંઆવ્યું ફરી;
 પ્રેમને બારણે પ્રોધ દયાના પ્રમુ, તાહારી તો ગરજ સરી રે. હો નંદ. ૪
 (૨)

ગરખી.

ધણિ ગજખી રે, ગિરધારી ધર માસ્યું રે આંખ તમારી;
 સામુ જોતામાં, કાળજ કોરચું, માં રે મદનકટારી. ધણિ ગજખી રે. ટેક
 હું તો આજ લગી મંદ મન ધરતી, સહુ ચતુરાની એજા કરતી,
 મને આજલગી જોતી ધરતી. ધણિ ગજખી રે. ૧
 હું તો નથી સમજતી મન મોહામાં, એ જાડુ લમારા જોયામાં,
 મુને નાંખી ને કુપ દરિયામાં. ધણિ ગજખી રે. ૨
 હવે તમપાપે ક્યમ રહેવાસે, હાંડ્યાં ધીડ્યાં ક્યમ રહેવાસે,
 મેં એ કુપ કેને કહેવાસે, ધણિ ગજખી રે. ૩
 એવું સુણી દશા દીઠી ખીજી, આ દયાના પ્રીતમ ઉપર રીઝી,
 પ્રેમનંદ મગન થયો ચીજી, ધણિ ગજખી. ૪

(૨)

ગરખી.

કાળજ કોસ્યું તે કોને કહીએ, ઓધવ છેલછખીલડે, ટેક.
 વેરી હોયે તો વહતારે કાવીયે,
 પાણુ પ્રાણથી ખારો એને લહિયેરે, ઓધવ છેલછખીલડે. ૧
 ધીકીયે હાંડ્યાં તે કહે નવ રોબિયે,
 હાલાં શું વાલાં નહાને છધયેરે. ઓધવ છેલછખીલડે. ૨
 સોડનો ધાવ માસ્યો સ્નેહી સામજિયે;
 ક્રિયા રાજને રાવે જઈયેરે, ઓધવ છેલછખીલડે. ૩

કુળ ન પડે કાંઈ ચેર ન સુમે,

રાત્ર દીવરા ઘેલાં રહીયેરે. આધવ છેલછખીલડે. ૪

કાંઈ વસ્તુમાં કાણ ચિત્ત ન એહોદે;

અલખેત્રો આવી બેઠા હઈયેરે. આધવ છેલછખીલડે. ૫

દયાના પ્રીતમજીને એટલું જ કહેજો;

ઝાંસુધી આનાં દુઃખ સહિયેરે. આધવ છેલછખીલડે. ૬

ગરબી.

રસીયાંજી તમે ઝાં રમીઆબ્યા રાસ, તમારાં નિંદ્રાફૂલરિયાં નેણુ છે જી;

કઈ વિનતાએ કચ્છાં તમારા વાસ, કે એહવા નિહાં કોહોનાં વેણુ છે જી ૧.

કોહોને મંદીર તમે જઈ આખ્યાં સુખ, કે કોણે આંહોંગન દીધાં બહાલમાજી;

પ્રભુ કપોળે કુજ્જલીનાં નીસાન, કે ટપકું તંબોળનું ગાલમાંજી. ૨.

અગર અંદન પ્રભુ રેલાયાં લેલાટ, અવળાં સવળાં આભણુ પેહરીયાંજી;

પિતાંખર પ્રભુ લપટી રહ્યાછે ઝાંહે, કોહોના આહોડી લાવ્યાછે લેહરીયાંજી. ૩

મુજપર કીધાં સોહોકલડીનાં સાલ, કે ચહુટે વાતો આલશેજી;

દયાના પ્રીતમ કરજોડી ખાયછે સમ, રાધા તમથી બહાવું ખીજી કા થશેજી. ૪

(૨)

ગરબી.

નંદનંદન અલખેલડોરે, એહનાં વાલાં લાગેછે વેણુ, સાંભળ સહી મહારી;

ઘેલું કીધું ગોકળાધુરે, એહનાં કાંમણુગારાં નેણુ, સાંભળ સહી મહારી, રેક

નટવર સુંદર શાંમળોરે, મનગમતો મોહનલાલ;

રૂથાસરસો લેધ લપટાવું, મૂને એવું લાગેછે વાહાલ, સાંભળ ૧

તાલાવેલી લાગી તંનમારે, વ્રોહવન્દિ દહે મારી દેહ;

કાહાની આગળ કહિયે જઈરે, જાડું અંતરનું કુખ એહ, સાંભળ, ૨

ખુલી વિધાતા ચતુર થઈ કે, ગારા કર્મવણો એ વાંક;

નંદકુંવર માહારા કંથ થવનો, એણે શે ના લખીયો ટાંકય, સાંભળ ૩

મુખડે કહેતાં લાજિયેરે ખાધ હુંડ પુરું હેત;

એ નટવર હોત નાવલોરે, તો મનગમતું સુખ લેત, સાંભળ, ૪.

કોણુ જાણય કચ્છા થકીરે, મારૂ એ કારજ શીદ થાય;

કયા દેવને રોચ્યા થકીરે, એહની પુરૂષોત્તમ પરણાય, સાંભળ, ૫

કુંવારોછે હજી દહાન કુંવરે, મૂને એટલડી છે આસ;

ખાયે લાયું સખી તાહરેરે, તું તો જા મુજ માતાપાસ, સાંભળ, ૬

વાત વીવેકે પ્રીછીરે, રૂઠા વીકૃલ વર તું પાતાવડ;
કહેજે શુદ્ધિર એ શામળોરે, માટે તું પુત્રી પરણાવ. સાંભળ. ૭.
જો પરણાવરો પાતળિયોરે, ઇછિત વર એ અવીનાશ;
પ્રસન્ન થરો પરમેશ્વર ખાધ ત્હારી, હું વણ મુસે દાસ. સાંભળ. ૮
સખી હું સમજીશું તુને, કૃષ્ણ વચ્ચાના કોડ;
નિશ્ચયે તું ને પરણાવીરા દાસ, દયાનો પ્રીતમ રણછોડ, સાંભળ. ૯

(૨)

ગરબી.

બાલી એમ ફિરતી કુમારીરે, છાની એક વાત છે મહારીરે. બાલી એમ. ૧.
સાંભળ લલીતા સાહેલીરે, કહું તું ને લજ્જા મહેલીરે. બાલી એમ. ૨.
ખંડીખટ એકમાં દીઠોરે, માહનવર લાગ્યો છે મીઠોરે. બાલી એમ. ૩.
સંક્યાન્ત સમયમાં બેઠોરે, જોતામાં કાળજડામાં પેઠોરે. બાલી એમ. ૪.
રસિક છે રંગીલો રૂપાળોરે, ચિત મહાં ચોરણવાળોરે. બાલી એમ. ૫.
મંદ હસી મુજ રહામૂં જાયુરે, કટાક્ષથી કાળજ પ્રોથુરે. બાલી એમ. ૬.
ત્યારની હું થધહું ઘેલીરે, તેને મુને મળવ સાહેલીરે. બાલી એમ. ૭.
રોયર તોરે પાગે લાગુરે, માહનજીનું મળવું માગુરે. બાલી એમ. ૮.
લલીતા કહેછે મુણ સાહેલીરે, ખણીઠણી તું થા અલખેલીરે. બાલી એમ. ૯.
ચાલ ઊઠ તું મહારી સંગેરે, રમાડું રૂપાળાશું રંગેરે. બાલી એમ. ૧૦.
દયાપ્રભુશું જઈ મળિયેરે, બન્યો સુખસોધુમાં ભળિયેરે. બાલી એમ. ૧૦

(૩)

ગરબી.

રોક્યો પનઘટ રસિયા રાજ, પાનીડાં કેમ ભરીયે;
પીડે લોકડીયાંની ધણી લાજ, પાનીડાં કેમ ભરીયે. ૧.
આજ ચિતની ચેતવણી છે, બીજું મુને ભાસે મારા રાજ, પાનીડાં કેમ ભરીયે;
મારા અંગઠપર નાચે નેણ, પાનીડાં કેમ ભરીયે;
કરે અંચળ ચોરવાનું ચિત, મુને ભાસે મારા રાજ, પાનીડાં કેમ ભરીયે. ૨.
કવેળામાં નાનકડી નાચ, પાનીડાં કેમ ભરીયે;
આવે આચિંતા દુરીજન કોય, ધણું પોતાં મારા રાજ. પાનીડાં કેમ ભરીયે. ૩.
ઘેલાં કહાડયાંની તમને છે ટેવ, પાનીડાં કેમ ભરીયે;
હજી છોકરવાદી નથી છુટી થયા મોટા મારા રાજ. પાનીડાં કેમ ભરીયે. ૪.
ધારયું થારો ધીરજ રાખો આપ, પાનીડાં કેમ ભરીયે;

સમો સાંપડે સહુ સુખ હોશે, ધિરજ રાખો મારા રાજ, પાનીડાં કેમ ભરીયે. ૫
 તોપણ લાજ તણને આજ કહિયેજી, પાનીડાં કેમ ભરીયે;
 હમો સરવે છેયે તમારી દાસી, રખે તરસે મારા રાજ, પાનીડાં કેમ ભરીયે. ૬
 માખાપે અવરકર આપીજી, પાનીડાં કેમ ભરીયે;
 હમો મનથકી નિશ્ચેતમને પરણી, એમ જાણો મારા રાજ, પાનીડાં કેમ ભરીયે. ૭
 આજ કાલજડાંતું કહી નાખ્યુંજી, પાનીડાં કેમ ભરીયે;
 હવાં રાજને રૂચે એમ રંગરસ, માણો મારા રાજ, પાનીડાં કેમ ભરીયે. ૮
 રીઝ્યો દાસ દયાનો સ્વામી સુણતાંજી, પાનીડાં કેમ ભરીયે;
 હૈયે હેતનો સાગર હજાળ્યો, હર આંખી મારા રાજ, પાનીડાં કેમ ભરીયે. ૯

(૧-૨)

ગરબી.

નંદકુંવરજીનું પ્રાણજીવન ધન, રાધા રંગીલી મૃગયાનેણીરે લોલ;
 આપિજ્ઞાનંદદાયક અલખેણા છેલો, તું તો તેને સુખદેણીરે લોલ, નંદો ૧
 કીરતી કુમારી અપુભાનકુલારી, પ્યારી રોષ મહેષની માતારે લોલ,
 તે ગિરધર તારાં ચરણ સેવે, જેનાં સેહે ચરણ શિવ ધાતારે લોલ, નંદો ૨
 શ્રી માહાલક્ષ્મીની અંસ વિભુતી, જગમુંદરી રીવાદીક ન્યારીરે લોલ;
 ક્યાંહાં લગી વરજી રૂપ રૂપાળો રાધા, તે કૃપા તે કૃપા ત્હારીરે લોલ, ૩
 વેદ સરીખા જેનો ભેદ ન જાણે, મોઢા મુનીવર વંછે પદ રેણુરે લોલ;
 તેણે તુને કરી હાર હજયાનો, મણી મુકુટ લોચનનું ધરેણુરે લોલ, નંદો ૪
 ચંદ્રાર ચંદ્ર દેણી મણી જન્મ જળ, ઉપમા શું દેહ પડ્યું કાચું રે લોલ.
 પાસે બેઠી છે પાંચ પ્રતીત ન માને, જાણે સ્વપ્ન હશે કે આતે સાચું લોલ.
 જેહેવી પ્રીતમને પ્યારી પ્રીયાજી, તેહેવા પ્રીતમજી છે તુંને ખારારે લોલ;
 અકેકના છો તમે પ્રાણ પરસપર, નેવન લીનના તારારે લોલ, નંદો ૬
 અમૃતથી અધિકી રસદ્રીડા, સદા વૃંદાવનમાં કરિયેરે લોલ;
 બામાણાં લઈ લલીતાદીક કહે છે; અમો રસ રૂપામાં ભરિયેરે લોલ, નંદો ૭
 અખંડ અવિચળ રેજો આ જોડી, અમો જીવિયે જોઈ નિરા દોડારે;
 નિજ બળથી નિજ જાણી દવાને, આપો પ્રેમ જીગલ પદ ઘોડારે લોલ, ૮

(૩)

ગરબી.

ઘેલી મુને કીધી શ્રી નંદના નંદ; ઘેલી મુને, ટેક.
 સખીરે હું તો જમતાજી ગર્હ હુતી પાણી,

ત્યાંહાં મેં નંદ કુંવર દીઠા ને લોભાણી,
 એ પાણુ મારા અંતરની વાત ગયો જાણી. ઘેલી મુને. ૧
 ંહાલાજી હું પે વાંકી નજરવડે જોયું,
 સાહેલી મહારૂ ત્યારે તો અધિક મન મોહ્યું,
 કાળજ મહારૂ કુટિલ કટાક્ષે પ્રોયું. ઘેલી મુને. ૨
 બહાલ વશીકરણ ભરી મીઠી વાણી,
 મુણી હું તો મુલવિના રે વેચાણી,
 જાણે મન પ્રીતપીડા જાય ના વખાણી. ઘેલી મુને. ૩
 સખીરે એની અલખેલી આંખ આણીયાળી,
 રૂપરસરંગની ભરેલી રતનાળી,
 ભુરકીની ભરેલી વાંકી ભગુટી મેં ભાળી. ઘેલી મુને. ૪
 સખી એનું મુખડું મદન મોહકારી,
 અંગોઅંગ માધુરી મનોહર ભારી;
 મંદમંદ મધુરે હસી મુને મારી. ઘેલી મુને. ૫
 નટવર એ નખશીખ કામણુ બચ્ચો છે,
 આપડા રૂપાળો એને કાણુ કર્યો છે,
 મેં તો મારા મનથકી એને વચ્ચો છે. ઘેલી મુને. ૬
 સખી એની મોરલીમાં મોહની ભરી છે,
 તેણે મુને ઘણી વ્રેહવિકળ કરી છે,
 સખી મારી મુખ પ્રુધ એણે હરી છે. ઘેલી મુને. ૭
 કાળજાનું દરદ નથી કાઢીને કહેવાતું,
 લાગી લાહ રોમરોમ નથી મેં રહેવાતું,
 કર કસો ઊપાય હવે નથી મેં સેહેવાતું. ઘેલી મુને. ૮
 તાલાવેલી લાગી તરફડું છું મેં મરારો,
 કેમે કરી મેળવે મોહન મુખ થાસે;
 લાજને લગાડ પરી જિન મહારો જાસે. ઘેલી મુને. ૯
 વિરહ વનિહમાં બળે છે સમજી ગઈ સાહેલી,
 ખાન પાન બાન કશું નથી લાજ મેહેલી;
 રખે એની થાય અવસ્થા છેલી. ઘેલી મુને. ૧૦
 એવે સમે દયાના પ્રીતમજી પધાર્યા,
 અંક ભરી કુંજસદનમાં સંધાચ્યા,
 આખો આનંદ વ્રેહતાપ સહુ નિવાચ્યા. ઘેલી મુને. ૧૧

ગરબી.

જામા રોહો તો કહું એક વાત મારા ંહાલા, મરડી જાઓછો શાને મુખરેછ; ૧
 વચન દીધું તે પળ્યું નથીરે ંહાલા, હું જાણું છું લાગું તેનું કુંખરેછ. ૨
 મારી અરજ શુણી તો કહું એક મારા ંહાલા, વીચારો નથી મારો વાંકરેછ; ૩
 હું વહુવારે જાળેવેશ મારા ંહાલા, અખળા માણસ ધણું રાંકરેછ. ૪
 સાસરિયાં મુને સહુ સાચવેરે ંહાલા, પરણ્યો નાં મુકે મારી પુરેછ; ૫
 કે સાસુડી ધણી મેહેતાન મારા ંહાલા, નણદી આગળ ન નમે જુઠરેછ. ૬
 જળ જાજ તો જોડે થાય મારા ંહાલા, ગોરસ વેચતાં સહિયર થાકરેછ; ૭
 મારે ટાહક નાખ્યું છે તક તિનારે ંહાલા, આપણે કવુરે કુરિજન લોકરેછ. ૮
 હરિ માફે રૂપું ગુમાન રમે જાણુતારે ંહાલા, તે આપની આગળ તો નથી તેહરેછ; ૯
 તને મન સોખું છે તે દિવસનું રે ંહાલા, દીધી છે નજર નેહરેછ. ૧૦
 જાણું જોજન નથી જાવતું રે ંહાલા, નીંદ્રા ન આવે કરે સેતરેછ; ૧૧
 હું ઠાકી ધીકું છું રાત દિવસ મારા ંહાલા, આપને વિયોગે નથી ચેતરેછ. ૧૨
 ખીલ કસર તો કાંધ નથી રે ંહાલા, સમો જો મજો તો મુખ યાધરેછ; ૧૩
 એજ વિચાર આ આઠ પેહર, મારા ંહાલા, મનકું રે માહાફે ના કહું જાધરેછ. ૧૪
 પાણુ તે તો આવીછે તક આજ મારા ંહાલા, પિયડા પોહોય છે પરગામરેછ; ૧૫
 મહારી નણદી વળાવી આજ સાસરેરે ંહાલા, ગોરસ વેચાડું અગત કામરેછ. ૧૬
 મારે સંજાએ વેહેલા આવજોરે ંહાલા, આપણુ મળીશું ખસીખટ ચોકરેછ; ૧૭
 સંજે સખા ન કોઈ લાવશેરે ંહાલા, હું પાણુ નહીં લાવું સહીયર શોકરેછ. ૧૮
 તેજ પ્રમાણે મળ્યા પેહુ જાણુ રે ંહાલા, પુરણુ અખિલાખ રમ્યાં રંગરેછ; ૧૯
 પ્રસન્ન થયા જીવન દયાતણારે ંહાલા, જીતીઓ અખિત જે અનંતરેછ. ૨૦

(૨)

ગરબી.

નેણુ નચાવતા નંદના કુંવર પાધરે પયે જા,
 સુંદરી સામા જોઈ વીક્લ વાંસલડીમાં વાહા. ગુમાની પાધરે પયે. ૧
 ંહાલા તાફે નિર્લજ ધીટમાં નામ પડ્યું; તું કાંઈ ડાહ્યો થા;
 કાણુ પુત્રી પરણાવશે, ત્હારાં દેખી લક્ષણ આ, ગુમાની પાધરે. ૨
 પનપટ હિયર પાલવ સાહોછો, એ તે કાહોનો ન્યાય;
 કામતીમાં થું કામ, આજથી અવિ વેક તે શા. ગુમાની પાધરે. ૩
 હજવા રહિ હરી જોલ્યા, તાહાફે અધરામૃત પા;
 તો માહાફે મન માને રૂપામાં, એકવાર કહે હા. ગુમાની પાધરે. ૪

આવ ઝોરો એક વાત કહું, તુને કાનમાં કાનુડા ;
સીદ હકીલા અટકે, હું તો તાહરી છું સદા. ગુમાની પાધરે. ૪

(૨)

ગરબી.

નંદકુંવરજીવું પ્રાણુજીવન ધન, રાધા રંગીલી મૃગયાનયણીરે લોલ ;
અખીલાનંદ દાયક અલખેલો છેલો, તેહને તું તો સુખદેવણીરે લોલ. ૧
કીર્તિકુમારી વૃષભાન કુલારી, પારી શેષ મહેરની માતારે લોલ ;
તે ગિરધર તારાં ચરાણુ સેવે, જેનાં સેવે ચરાણુ શિવ ધાતારે લોલ. ૨
શ્રીમહાલક્ષ્મીની અંશ વિભુતી, જગ સુદરી શિવાદિક ન્યાસીરે લોલ ;
ક્યાંહાં લગી વારું રૂપ રૂપાળી રાધા, તે કમળા તે કળા તારીરે લોલ. ૩
વેદ સરીખા જેનો ભેદ ન જાણે, મોટા મુનીવર વંછે પદરેણુંરે લોલ ;
તેણે તુંને કરી હાર હૈયાનો, માણી મુગટ લોચનનું ધરેણુંરે લોલ. ૪
ચકોર ચંદ્ર ફણી માણી જમ્મ જલ, હપમાં શું દેજ પડ્યું કાચુંરે લોલ ;
પાસે ઘેડી છે પીયું પ્રીતીત ન માને, જાણે સ્વપ્ન હશે આ તે સાચુંરે લોલ. ૫
જેહેવી પ્રીતમજીને પારી પ્રીયાજી, તેવાં પ્રીતમજી છે તુંને પારારે લોલ ;
અક્રોકનાં છે તમે પ્રાણુ પરસ્પર, નેન નલીક્ષિતા તારારે લોલ. ૬
અમૃતથી અદકી રસકીડા, સદા વૃંદાવનમાં કરિયેરે લોલ ;
ભામણાં લઇ લલીતાદીક કહેજે, અમે રસ રૂપામાં ભરિયેરે લોલ. ૭
અખંડ અવીચળ રજો આ જોડી, અમે જીવિયે જોઇ નીશ દહાડારે લોલ ;
નિજ બળથી નિજ જાણી દયાને, આપો પ્રેમ જીગલપદ ધાડારે લોલ. ૮

(૩)

ગરબી.

આવો અલખેલારે જહાલા, કહેને તમે ક્યાંહાં ગયાતા નંદલાલા. આવો. ટેક.
સાચું કોહોનીરે અમને, અધરા સમ સામજિયા તમને. આવો અલખેલા. ૧
કોહોને કહાંનીરેસંગે, રજની રમીઆવ્યાછો રંગે. આવો અલખેલા. ૨
સંગી થયાછોરે કહાના, દખી મુને જાઓછો છાના. આવો અલખેલા. ૩
ભાષે ઘેરાણારે ડાલો, મોહન ઘોલાવ્યા નવ ઘોલો. આવો અલખેલા. ૪
લોચન જવાયછેરે મોચી, જોઈને રહાછે દૃષ્ટે નીચી. આવો અલખેલા. ૫
કેરા લપટાણારે ભાસે, કાંજળ કાંહાં લાગ્યું છે ગાલે. આવો અલખેલા. ૬
સાતીરખ કપોળે શી છે, શીદ લાજોછો બહુ શોભી છે. આવો અલખેલા. ૭
કંકણના શલ દીસે પીઠ, શિદ સંતાડો આનંદ થાયછે દીઠ. આવો અલખેલા. ૮

હારનાં ચિન્હ હૃદમાં ધડાંછે, ક્યમ ઢાંક્યાં રહે તંતમાં જડાંછે. આવો અલખેલા. ૯
 સાચા ક્ષણેક્ષણે ક્યાંહાં થારો, ડગતે ડગતે સમ શા ખારો. આવો અલખેલા. ૧૦
 સંજન હરો તે રાખરો છાનું, લોહતો કહેરો મનનું માન્યું. આવો અલખેલા. ૧૧
 જત રહે નહીં જોરે પાંચું, કાંઈયું ગગન ક્યમ રેહરો સાંધું. આવો અલખેલા. ૧૨
 બાલમ માનો કેના માનો, એહનો હું મરમ લહુલું છાનો. આવો અલખેલા. ૧૩
 સુખ દેખો ત્યાંહાં સુખિયા યાજો, તમારૂં મન ગાને ત્યાંહાં બજો. આવો. ૧૪
 વાતડી ગંધધુરે પામી, કહેતો કહું દસદયાના સ્વામી. આવો. ૧૫

(૧-૨)

ગરબી.

શ્રીગુરૂ ગોત્રિંદનેરે, પાપે લાગું પુરે આસ; ૧
 પ્રેમ પરિતાપનેરે, વચને ગારું જારેમાસ. ૨
 કહે સખી ક્યમ કહું રે, કારતગમાસે મુંકી કંથ; ૩
 કાંઈ સુંજે નહીં રે, નિસદિન જોઈ પ્રભુનો પંથ. ૪
 માથસરે મ્હાડું રે, મન મોહન મળવા અકળાય; ૫
 ઢાંક્યાં ધિક્કિયેરે, કાંઈને પીડા નવ કહેવાય. ૬
 પોષે પ્રભુ વિનારે, માહારે મુખડે પડિયા સોષ; ૭
 હું સમજું નહીં રે, મુંકી શા દીઠા મુજ દોષ. ૮
 માહે માહા મોટું રે, માહારે મન વ્યાપું વ્રેહદુઃખ; ૯
 તાતા તેલમારે જ્યમ જળ ત્યમ પ્રભુ પાપે સુખ. ૧૦
 કાગણુ પુલિયોરે, કેસુ હડે અંખીલ ગુલાલ; ૧૧
 બીલટું અંગ બળેરે, જોધને વિના શ્રીગરધરલાલ. ૧૨
 એને ચીતડું રે, ચોણટું, ચરણ શ્રી ગોકુળરામ; ૧૩
 પ્રેમ જડિયે જડ્યું રે, નહિં કુખડિયે કાઈ ઉપાય. ૧૪
 વૈષાખે મુનેરે, વૃજપુર લાગે વસતું પંન; ૧૫
 રોહર સરીખડું રે, વન લાગે હોય જુગજીવન. ૧૬
 જ્યેઠે ઝાળ પડીરે, તાપે તલપે છે સહુ કાપ; ૧૭
 મુજ વ્રેહતાપનેરે, કોટીમો એ અંશ ન હોય. ૧૮
 આશ અસાડની રે, હુતી પાણુ નાળ્યા અવિનાશ; ૧૯
 સહુ પ્રેમદા તણા રે, પિયુ ઘેર આળ્યા આતુરમાસ. ૨૦
 આવણુ સરવડે રે, વરસે વૃક્ષે વળગી વેલ; ૨૧
 રસિયે જોડાયેરે, ત્રોડિ બાળપણમાં પેલ. ૨૨
 પુર્યોત્તમ માસેરે, પુર્યોત્તમ બજ્યાનો ભાવ;

ડ્યાંહાંથી કહાડિયેરે, તેં તો સોકલડી લે લહાવ, ૧૨

ભાદરવો ભલોરે, વરસે બોલે ચાત્રક મોર;

નંદકુંવર વિનારે, લાગે પાહાસરીખા સોર, ૧૩

(૨)

ગરબી.

એક વૃંદાવનમાં હેનિ કુંજના મેહેલમાં, મારા રાજ;

હોજરે જુગલકીશોર ચરિત્ર પ્રેમરસ ગેલમાં, મારા રાજ. ૧

સોળ કળા શરી બીધો કુલી રહી જામની, મારા રાજ;

હોજરે જોડે રહી પ્રખી જોય લલીતાદીક કામની, મારા રાજ. ૨

એક સભ્યામાં બેહુ જણા રંગભર રાણ્યાં, મારા રાજ;

હોજરે શોભા તણા નથી પાર કામ રતિ ખીજ્યાં, મારા રાજ. ૩

કર્યા માંડ્યા છે સાણગાર પરસ્પરે નવા, મારા રાજ;

હોજરે રાધા થયાં નંદલાલ મોહનજી રાધા થયા, મારા રાજ. ૪

સાડી ચોળી પેહેરી સામળે છે મન લોભીઓ, મારા રાજ;

હોજરે પેશ્યું પીતાખર પાગ ર્યામા શિરપચ શોભીયા, મારા રાજ. ૫

સેથો આડ શીશકુલ દામોદર દામણી, મારા રાજ;

હોજરે તિલક તોરા શિરપચ ધરે ખાળા બહુ ખાણી, મારા ૬

નટવર નયને એકત્ર કુકે રૂપ ગોરીયું, મારા રાજ;

હોજરે હેમની અને હાંસડી હરિને હાંસે ધરી, મારા રાજ. ૭

નેપુર આણવટ વિંધુઆ પ્રીયાજીના પાગમાં, મારા રાજ;

હોજરે કદીમખળા વેળીયું વાંસળી રાગમાં, મારા રાજ. ૮

અદલખદલ ઇત્યાદીક આભુષણ અખાર કીધલા, મારા રાજ;

હોજરે વિવિધ માણ્યો રસ આલિંગન દીધલા, મારા રાજ. ૯

શ્રીરાધાર્પે ધણું માન મોહન પાગે લાગીયા, મારા રાજ;

હોજરે હસતાં પરસ્પર જાય સંધે મનના ભાગિયા, મારા રાજ. ૧૦

વિપરીત રમણ રૂડી રીતે મનભરી માણીયાં, મારા રાજ;

હોજરે આબુ એકકને સુખહાસ વિતેથી ભાણીયાં, મારા રાજ. ૧૧

પ્રેમે ભર્યાં બેહુએ પોલીયાં અતીસે આનંદ થયો ઊરમાં, મારા ૦;

હોજરે ગુણ ગાધ સુખરૂપ દયો ખલહારી ગયો, મારા રાજ. ૧૨

(૨)

પદ-રાગ-ભેરવી.

ગિરધારીજી તતથેયે નાચે, વૃજનારીસંગ તતથે નાચે, ટેક.
 રાગ તાળ સ્વર ગ્રામ મુર્છના, તાન માનમે લેધ,
 સારીગમપધની નિધપમગરીસા, જાપજ અનોઠી દેધ. તતથે. ૧
 વીણા વાંસળી ઝાંઝ ડક; સારંગી કરતાલ મૃદંગમે લેધ,
 સંગીત નૃત્ય ગત અકળિત અનુપમ, ઉપમા દેજ કેધ. તતથે. ૨
 સેધ શરિયા જનો ભેદ ન પામે, નેતિ નેતિ નિગમ વેદેધ;
 દાસ દયાનો પ્રભુ રાસ રમે તે, વૃજવાસીનાં પ્રેમસ્નેહી. તતથે. ૩

(૩)

પદ-રાગ ભેરવી.

કાળજ કોરયું મારા રાજ ક્યમ કરીયે, ચિતડું ચોરયું મારા રાજ ક્યમ, ટેક.
 રાજના રૂપની સેહેજે સમાધી, એહેમાં તે કાંઈ નહીં સુઝેરે કાજ. મારા. ૧
 ઝહાલાને ભામે હમે વિહવળ થીયે, તે પેલા દુરીજનિયાને મન દાઝ. મારા. ૨
 દુખદરીઆમાંથી હમને બુડતાં રાખો, ખાધો આપનામની પ્યાજ. મારા. ૩
 મળશા મોહનવર વેદ સહીત કલ, લોકડિયાની તજ સાજ. મારા. ૪
 અંતરના અભિલાખ હમારા, પુરો દયાપ્રીતમજ આજ. મારા. ૫

(૩)

પદ-રાગ-રાંમકળી.

સખી પુછીજો અલી પુછીજો, શે રસીયો રીસાવ્યોરે,
 મનથી રીસાણો છે કે શોક્યે સમજાવ્યોરે. સખી. ટેક.
 સાન કરી તેડયો માહારી પાસે ન આંચોરે;
 સામુએ ન જોયું ધાધને મેં રૂદ્યે લપટાંચોરે. સખી. ૧
 મુણુ માહારી સજની શો વાંક હશે માહારોરે,
 આટલાં વનામાં કિયો કાહાડ નિસ્તરોરે. સખી. ૨
 વાંકલડું જાવામાં શું આંખલડીનો પુણો ખુંચોરે;
 અધર પીતાં શું -હદને અમ પોહોવ્યોરે. સખી. ૩
 ભુજમારો બીડતાં કંકણકણ ગડીયોરે;
 કે શું એને કાળજડે કઠોર કુંચ નડીયોરે. સખી. ૪
 કે શું કટી કરા અંક ભરતાં ન કાવીરે,
 કે શું મોટી મન માની નાહાની તજરેહું નાવીરે. સખી. ૫

ઝ્યાંહાંથી કહાડિયેરે, તેં તો સોકલડી લે લહાવ. ૧૨

ભાદરવો ભલોરે, વરસે બોલે ચાત્રક મોર;

વંદકુવર વિનારે, લાગે બાહાસરીખા સોર, ૧૩

(૨)

ગરબી.

એક લુંદાવનમાં હેનિ કુંજના મેહેલમાં, મારા રાજ;

હોજરે જુગલકીશોર ચરિત્ર પ્રેમરસ ગેલમાં, મારા રાજ. ૧

સોળ કળા શાસી જીદીયો કુલી રહી જામની, મારા રાજ;

હોજરે જોડે રહી સખી જોય લલીતાદીક કામની, મારા રાજ. ૨

એક સજ્યામાં બેહુ જણા રંગભર રાજ્યાં, મારા રાજ;

હોજરે શોભા તણો નથી પાર કામ રતિ ખીલ્યાં, મારા રાજ. ૩

કરવા માંડ્યા છે સાગુગાર પરસ્પરપેં નવા, મારા રાજ;

હોજરે રાધા થયાં નંદલાલ મોહનજી રાધા થયા, મારા રાજ. ૪

સાડી ચોળી પેહેરી સામળે છે મન લોભીઓ, મારા રાજ;

હોજરે પેશ્યું પીતાખર પાગ રૂયામા શિરપેચ શોભીયો, મારા રાજ. ૫

સંધ્યા આડે શીશકુલ દામોદર દામણી, મારા રાજ;

હોજરે તિલક તોરા શિરપેચ ધરે બાળા બહુ બાણી, મારા ૬

નટવર નથને એકત્ર ઝુકે રૂપ ગોરીયું, મારા રાજ;

હોજરે હેમની અને હાંસડી હરિને હોંસે ધરી, મારા રાજ. ૭

નેપુર આગુવટ વિંછુઆ પ્રીયાજીના પાગમાં, મારા રાજ;

હોજરે કટીમેખળા વેળીયું વાંસળી રાગમાં, મારા રાજ. ૮

અદલ પદલ ધત્યાદીક આભુપણુ અંખાર કીધલા, મારા રાજ;

હોજરે વિવિધ માણ્યો રસ આલિંગન દીધલા, મારા રાજ. ૯

શ્રીરાધારૂપે ધર્યું માન મોહન પાગે લાગીયા, મારા રાજ;

હોજરે હસતાં પરસ્પર જાય સંધે મનના ભાગિયા, મારા રાજ. ૧૦

વિપરીત રમણ રૂડી રીતે મનભરી માણીયાં, મારા રાજ;

હોજરે આબુ એકકને સુખહાસ વિતેથી જાણિયાં, મારા રાજ. ૧૧

પ્રેમે ભચ્યાં બેહુએ પોદીયાં અતીસે આનંદ થયો જીરમાં, મારા ૧૨

હોજરે ગુણ ગાધ સુખરૂપ દયો ખલહારી ગયો, મારા રાજ. ૧૨

(૨)

૫૬-રાગ-રામકળી.

તાહારો સમજો તારણી તું મને સહુથી લાગે વાહાલીરે;
 વણતેડયો તાહારા મંદિરમાં જો હું આપું ચાલીરે. તાહારા. ૧
 વાહાલવિના વિખાણું કંઈ ગમે નહીં મુને દીકરે;
 પ્રીતલડીનું વાંકું વચન તે લાગે મુજને મીઠુરે. તાહારા. ૧
 પ્રેમને પારો બંધાયો કેમ શકું હું નાહારીરે;
 નાચું હું નચાવ્યો તાહારો સહુ વેદની હાંસીરે. તાહારા. ૨
 જોગીજનના ઘરમાં હુંતો જાગ ને ના જાગું રે.
 ચિત્ત ચોર્યું તે પ્રેમદા તે આધો ક્યાંહાંથકી થાઈ રે. તાહારા. ૩
 ફનેહસરીખું વરીકરણ મળે નહીં કંઈ ખીજુરે;
 દાસદયાનો પ્રીતમ કેહે હું એક હૈતથી રીઝું રે. તાહારા. ૪

[૩]

૫૬-રાગ-રામકળી.

આવ ઓહોરા અલખેલહા એક વાત કહું હું છાનીરે;
 છાનામાના આવજો તમે માહારે મંદીર ચાલીરે. આવ ઓહોરા. ૧
 એતવણી તાહારા ચિતની હું તો સરવે જાણુરે;
 શું કંઈ જે સમો ન મળે મારે મુખ નવ આણુરે. આવ ઓહોરા. ૧
 ફાંસ નથી મુને ફાવતુ કાંઈ, છે આજનો દહાડોરે;
 મનમાનણ મુખ માહાલીસુ હાય કરીસુ દહાડોરે. આવ ઓહોરા. ૨
 તાહાં મુખ જોતાં મન માહાં ધાણુંથાયછે ટાહાં રે;
 કેહે તો તુજને કાળજડું માહાં કાઢીને દેખાડું રે. આવ ઓહોરા. ૩
 આસંગાવિના આવડું કાંઈ ખેંચી નવ જોલેરે;
 દાસ દયાના પ્રીતમજી નહિ કો તમારી તોલેરે. આવ ઓહોરા. ૪

[૩]

૫૬-રાગ-રામકળી.

ક્યાંથીને પધાસ્યારે પ્રીતમ પાછલીને રતેરે;
 કહું નથી કાંઈયે પણ દીકુંછે માહારી જતેરે. ક્યાંથીને પધા. ૧
 પાછલીને રાતે પધાસ્યા તે પણ હું જાણુરે;
 સાથે એક સંખી હુતી સમજ્યાનું દેખાણુરે. ક્યાંથીને પધા. ૨
 જ્યારે તમે આવ્યા ત્યારે જસોદાજી જાગ્યા રે;

કાચના ફાંસમાં દીપક જેવો ચળકેરે;
 સુંદરીના બેઠામાં તેવો રતીરસ ઝળકેરે. સખી. ૬
 સુણી એહવું આવી ભેટ્યા, રસીક પીહારીરે;
 વચને વેચાતે તે લીધા મુને પ્રાણપ્રારીરે, સખી, ૭
 દયાનો પ્રીતમ પારો પ્રેમરસભોગીરે,
 તેહેને વશ કયમ કરે સાની મુની જોગીરે. સખી. ૮

(૨)

પદ—રાગ—રામકળી.

ગરજ સવાદી ના થઈયે મારા બહાલા, ગરજ સવાદી ના થઈયે,
 સરણાગત કર મહિયે મારા બહાલા ગરજ સવાદી ના થઈયે. ટેક.
 તમમાટે લાજ તણ લોકોમાં ગવાણી, વાહાલા તે વેરીડાં કીધાં,
 તેનું સહાભાકું સખળું રે આપ્યું, વણવાંકે અપોલડા લીધા. મારા. ૧
 સગારે સમંધી મુને પેસ્યપેસ્ય પીડે, સખળ સંતાપે પીયુડા માહારો,
 તે કુખડું હું ના ગાયું જો હોય, ગિટચ મેળાવો તમારો. મારા. ૨
 જે તમમાટે મેં સહુ કોઈ મુક્યું, તેજ તમે મુને મુકી,
 તે અમી અધીકા મારે અંગે, બહાલવેસડી સુકી. મારા. ૩.
 તે કાંદો હર અંતર સળકેછે, દેખી મુને ચિતવોછો આડું,
 દયાના પ્રીતમજી હું કહી પેસ્ય જીવું, પેલી શોકલરીનું શું હેત ગાઢું. મારા ૪

(૨)

પદ—રાગ—રામકળી.

જળ જાતી આજ ધુધડામાં, મોહનનું મુખ દીકુંરે,
 પ્રેમમૃતરસ પાણુ એથકી કીકા પાઈ, એહવું લાગ્યું છે મુને મીઠુંરે. જળ. ટેક.
 એહેને પાણુ કાંઈ નથી રે અબ્બહુ, મુને સાત કરી સમજાવી રે;
 સાંપી રહે કરી હેત જણાવ્યું મુને, સાહામા તે નેન નવાવીરે. જળ. ૧
 શું કહું મુખ કુખ તેજ સમાનું, હર સ્નેહતાણું રાર વાગ્યારે;
 મનમાં આવે તેમ મુખે કયમ કેહેવું, પેલા દુરિજન દેવગસા લાગ્યારે. જળ. ૨
 રસિયો રૂપાળો ચતુર કો એવો નથી, અવર મેં નિસ્ચે ભાળ્યું રે;
 ધન ભાગ્ય જેણે દયાના પ્રીતમસંગ, મનગમતું મુખ માંહાવ્યું રે. જળ. ૨

(૨]

૫૬—રાગ—રામકળી.

તાહારા સમજો તારણી તું મને સહુથી લાગે પાહલીરે;
 વણતેડ્યો તાહારા મંદિરમાં જો હું આવું ચાલીરે, તાહારા, ટેક
 પાહલવિના વિખાણુ કડું ગમે નહીં મુને દીકરે;
 પ્રીતલડીનું વાંકું વચન તે લાગે મુજને મીઠુરે, તાહારા, ૧
 પ્રેમને પારો ખધાયો કેમ શકું હું નાહાશીરે;
 નાચું હું નચાવ્યો તાહારો સહુ વેદની હાંસીરે, તાહારા, ૨
 જોગીજનના ઊરમાં હું તો જાગું ના જાગું રે,
 ચિત્ત ઓચું તે પ્રેમદા તે આધો ઝાંહાધી થાઈરે, તાહારા, ૩
 મેહસરીયું વરીકરણ મળે નહીં કંઈ ખીજુરે;
 દાસધ્યાનો પ્રીતમ કહે હું એક હેતથી રીઝુંરે, તાહારા, ૪

(૩)

૫૬—રાગ—રામકળી.

આવ ઓહોરા અલખેલડા એક વાત કહું હું છાનીરે;
 છાનામાના આવજો તમે માહારે મંદીર ચાલીરે, આવ ઓહોરા, ટેક.
 એતવણી તાહારા ચિતની હું તો સરવે જાણુરે;
 શું કહું જો સમો ન મળે મારે મુખ નવ આગુરે, આવ ઓહોરા, ૧
 કાંસ નથી મુને કાવતુ કાંઈ, છે આજનો દહાડોરે;
 મનમાનયુ સુખ માહલીસુ હાય કરીસુ ટહાડોરે, આવ ઓહોરા, ૨
 તાહાં સુખ જોતાં મન માહાં ધાણુંથાયછે ટાહાં રે;
 કહે તો તુજને કાજજડું માહાં કાડીને દખાડું રે, આવ ઓહોરા, ૩
 આસંગાવિના આવકું કોઈ ખેંચી નવ જોલેરે;
 દાસ ધ્યાના પ્રીતમજી નહિ કો તમારી તોલેરે, આવ ઓહોરા, ૪

(૩)

૫૬—રાગ—રામકળી.

કયાંથીને ખધાચારે પ્રીતમ પાછલીને રાતેરે;
 કહું નથી કોઈયે પણ દીકુંછે માહારી જતેરે, કયાંથીને પધાં ૧
 પાછલીને રાતે ખધાચારે તે પણ હું જાણુરે;
 સાચે એક સખી હુતી સમજ્યાનું દેખાણુંરે, કયાંથીને પધાં ૨
 જ્યારે તમે આવ્યા ત્યારે જોસોદાજી જાણ્યાંરે;

જુઠાં નેત્ર મીઠ્યાં માતા સુખડું જોવા લાગ્યાંરે. ક્યાંથીને પધા૦ ૩
 સુણી એમ હસી બોલ્યા દયાપ્રીતમ કેહવુંરે;
 સખી એતો સ્વપ્ન થયું ભાન રહ્યું એહવુંરે. ક્યાંથીને પધા૦ ૪

(૨)

૫૬-રાગ-રામઝી.

મોહોલે પધારો માહારા રાજ, માણીગર મોહોલે પધારો.
 વાહાલ વધારો વૃજરાજ, માણીગર મોહોલે પધારો. ટેક.
 કરી રાખી છે એકઠી, ધણા દિવસની ગાઠ;
 રાજ મળે તો કીજયે, આવી રહી છે મારે હોઠ. માણીગર. ૧
 હું પણ દાસી રાવલી, ખાંદા મહાત્મી લાજ;
 જોખન દહેરે જાયછે, માણોને માહારા રાજ. માણીગર. ૨
 હું સરખી બહુ આપને, માહારે તો એક આપ;
 રહેવાતું નથિ રાજવાણુ, કોને કહું પરીતાપ. માણીગર. ૩
 સેજ સમારી કુલડે, આનંદ હર ન સમાય;
 પ્રાણજીવન ત્યાંહાં પોહોંડો, હું તો તળાંશીરા પાય. માણીગર. ૪
 પ્રીતમ દાસ દયાનણા, શ્રી વૃજરાજ કુમાર;
 ધણા દિવસની હાંસ છે, પુરો પ્રાણઆધાર. માણીગર. ૬

(૧-૨)

૫૬ રાગ રામઝી.

લોચન મનનો રે, કે ઝખડો લોચન મનનો ;
 રસિયા તેજનનો રે, કે ઝખડો લોચન મનનો. ટેક.
 પ્રીત પ્રથમ કોણે કરી, ન દેકુંવરની સાથ;
 મન કેહ લોચન તેં કરી, લોચન કેહ તારે હાથ. ઝખડો લોચન. ૧
 નટવર નિરખ્યા નેન તેં, સુખ આલ્યું તુજ ભાગ;
 પછી ખંધાલ્યું મુજને, લગન લગાડી આગ. ઝખડો લોચન. ૨
 સુણે ચક્ષુ હું પાંગળું, તું માહારું વાહન;
 નિગમ અગમ કહ્યું સાંભળ્યું, દીક્ષવના ગયું મન. ઝખડો લોચન. ૩
 બહું કરાલ્યું મેં તેને, સુંદરવરસજોગ;
 મને તજી તું નિત મળે, હું રહું કુપવિજોગ ઝખડો લોચન. ૪
 વનમાં બહાલાજીમે, હુંય વસું છું નેણ;
 પણ તુને નવ મેળવે હું, નવ ભોગવું એન, ઝખડો લોચન. ૫

રહેત નથી મન ક્યમ તને, ભેટે સ્થામ શરીર;
 દુઃખ માહારે જાણે જગત, રાત દિવસ વહે નીર. ઝગડો લોચન. ૬
 મન કહે ધીકું હદે, ધુન્ન પ્રગટ ત્યાં હોય;
 તે તુજને લાગે રે નેન, તેહયકી તું રોય. ઝગડો, લોચન. ૭
 એ બેડુ આઘ્યાં બુદ્ધીકને, તેણે ચુકવ્યો ન્યાય;
 મન લોચનનો પ્રાણ તું, લોચન તું મનકાય ઝગડો લોચન. ૮
 સુખથી સુખ દુઃખ દુઃખથી, મન લોચન એ રીત;
 દયા પ્રીતમ શ્રીકૃષ્ણશું, બેડું વડેથી પ્રીત. ઝગડો લોચન. ૯

(૧-૧)

૫૬-રાગ-ખટ.

જાઓજી જાઓજી જાણુ જુઠાછો મેં જાણ્યા, કાલેશું આલ્યાને શું કીધુંજાઓ. ટેકે
 આખી રાત્રની ઉજાગરી રાખી, માહારૂં તન મન શીદને સંતાપ્યું રે;
 ઘાંઝયા ઉપર લુણ દેવાને મુને, આ દરસન શીદ આપ્યું રે, જાઓજી. ૧
 આજ પછે માહારૂં નામ ના લેશો, જાઓ મન માને ત્યાં માહારોરે;
 મ્હોટરે પ્રભાતે માહારેદ્વારશીદઉભા, જાઓ શો ગારંભો કાલેરે, જાઓજી. ૨
 વણજનિના જોખમ શીદ જોઈયે, ચાલો ઉભા ન રહેશો માહારી પારોરે;
 દયાતા પ્રીતમ વાહલા મનમાં વીચારો, જુકું ખાચે તે મીઠાની આરોરે. જાઓ. ૩

(૨)

૫૬.

તમારો તમારો ખારો મનમનિ તે કહોની;
 નયિ ચુક્યો પાણ ચુક્યોહુ મુને દ'કગમે તે દોની. તમારો. ૧
 ધુનેગાર જાણી મુજને એ ભુજપારો બાધોરે,
 સેથી અધીક કરો તો મુજપર, નેનળાણુ એ સાંધોરે. તમારો. ૨
 નાહાશી જઈશ જાણો તો મુજને ઉરકીલે ચઢવોરે,
 કોહો તો ધીજ પતીજ કરૂં શિવપિંડી હાથ ધરાવોરે. તમારો. ૩
 કહો તો અધરા સમ ખાક ખારી, શીદ કરો સંતાપરે;
 સાચો છડ સાચો છડ જુકું બોલું તો એ બાપરે. તમારો. ૪
 એમ શુણી હરાયો બોલ્યાં સ્થામા, આવકું કયાંહાં જાણી આંબ્યા રે,
 હેત ધરી હેડાસુ લીધા મંદીરમાં પધરાંબારે, તમારો. ૫
 પ્રેમ સહિત પરમકે પાઠ્યાં ભમંચે રતિરસ બારીરે,
 એમ જુગલ રૂપતાણી લીલાપર જાય દયો અમિહારીરે. ૬

(૧-૨)

૫૬-રાગ-સારંગ.

મધુવૃત્ત કેહેજોરે મોહનને એટલું સુણ્યું તે દિવસના હરખ ન માય;
 ભાગ્ય મોહોટું કન્યા પામ્યા કંસની કીંકરી, પુર્ણ પુન્યવિના એવું કાનેનવથાય. મ.
 રે મથુરાના વાસી સહુ કુખજનાં સગાં, કિંકરીનું કુળ મોહોટું કહેવાય;
 પરાણ પોહેલાં ઘાભીયે પેહેરાની પેરામણી, દરજીમાળી કુંદયા તે સમંધીએનાં થાય. મ.
 બેનું મન માન્યું ત્યાં તો વેદવિધી થયે, સાસરિયે પાપાચારે મુંદરશ્યામ;
 ઉદ્ધવજી આણવરીયું થયું પુંકેરેગયા, રસિયોજી રીઝ્યા જોઈપનું ધામ. મધુ. ૩
 એ શું વાહલેરે હમને ન લખી કંકેતરી, રે ભક્તું એક ગામ વશ્યાનો વેહેવાર;
 ઇયા પ્રભુને કરવો ઘટે હમારે આંદોલો, તે મોકલવાને પ્રાણુ કચાછે તૈયાર. મધુ. ૪

(૩૫)

૫૬-રાગ-રામકળી.

ઓહોરા આગેની ઊંચું બાળોની રંગીલા રસમાતા;
 છપ્પતા છપ્પતા શાને પિયુજી જાઓ લજવાતારે. ઓહોરા. ૧
 બીહીતા શીદ જોલો કાંઈ કેહેવું નથી માહારે;
 હું તો ધણી રાજી જેમાં સુખજે તમારે. ઓહોરા. ૨
 પરકુમે જાગ્યાજો પિયુજી પરકપકારી;
 શોં હું પાડ માનું જે સતોખી શોક માહારી. ઓહોરા. ૩
 શોકકંડી માહારી જાણીને તમાં ધણા રીઝો;
 એથકી આનંદ માહારે હાવાં કીયો બીજા? ઓહોરા. ૪
 જોઈને આ સુખ ઉપર હરખ ન સમાયે;
 પાણુ ભાગ્ય ઓહું માટે જોવા નહિં જવાયે. ઓહોરા. ૫
 સુંણી એહેવી વાણી જોલો રૂદ બીડી ધાધ;
 દયાના પ્રીતમને ઉર પ્રીત જામરાધરે. ઓહોરા;

[૩]

૫૬-રાગ-સારંગ.

જીવજી વિચારેરે અંતર આપણે, વણુ સમજો શી દેવિરે શીખ;
 જોવા કરકંકણુ જોધયે શીદ આરસી, હેય વિચાર તો પાસે પરીખ. આ. ૧
 તમારાં તો હરિ વ્યાપક સર્વ જો, ત્યારે કોહો અધિકને ઝોંછા કયાંહ;
 નિત ઉઠી જાણી જાણી શીદ કરી રહ્યા, એવકુંશું ડાટ્યું છે મધુપુરી માંહ. ઉ. ૧
 ભ્રમર છે લોભી ગંધ કમળને કેતકી, દુરથકી લાવેછે સુગંધી ગૃહી વાય;

તેજેથી હૃદય રંજન ન થાતું હોયતો, શિદને ઘેરાય શીદ કંટકમાં જાળ. ઉંચં ૨
 દસેલીશા શિરો ઊઘોત ઇંદુવણિ, પણ જગલગી અમને આયે ચંદ;
 સાગર ક્રમોદીક કુચેનો કુચેજો, પણ નિત ચકારને ઉપને આનંદ. ઉં ૩
 વિચારો તો મનને સેહેજ ૨૬ રૂપની, કોણ જાણે વદન વધુને શું વેર;
 વ્યાપકની સાથે કરી કહો કોને વાતડી, વાતડીવિના તે રી સુખની દહેર. ઉં ૪
 ત્યારલગી દયાના પ્રીતય નથી જાળખ્યા, ત્યારલગી સત્ય નથી સાકાર;
 રૂપરસ પ્રેમતીવીડ તે ત્યારે પ્રીછરો, અમુખતથારો આધવ કાઢવાર. ઉં ૫

(૨)

૫૬.

મુને અંગે અંગે લાગી લાહ્ય, કાળજ કાઢ કાપેરે;
 મારું વ્રેહકુંપ સહુ નવ જાય, કાળજ કાઢ કાપેરે. રૂક.
 મુને રોમરેમ વીછી વળગિયા, લાગી નખરીખ તાલાવેલ;
 પ્રાણનાથજી પ્રભાતે પધારો, મારા હૃદયમાં મારી સીલ. કાળજ ૧
 પીયુષજેલાં તું તો ક્યમ નથી જાતો, તેહ મારા પાપી પ્રાણ;
 મોહનવર તો મધુપુરી વસસે, પછી તારો જીવન કોણ. કાળજ ૨
 અરે દૈવ મુને શીદ સરજ, શીદ આપ્યો અખજાનો દેહ;
 શે ન કરી મુને મુરખ થાત નહી, નંદકંવરજીનેહ. કાળજ ૩
 ક્યાંહાં જાએ સખી કાણુને કહાયે, ન કરિયે ક્વણુ ઊપાય;
 પાપે પડું કાઢ એવું કરેરે, બહાલાજનો વિજોગ ન થાય. કાળજ ૪
 અરે વૃદ્ધ ગોપ કાઢ કેમ નથી વારતા, મુદ સરવકો અખજાણ;
 અરે વિધાતા વિધન પાડ હેવું, પીયુષ ના કરેરે પ્રવાણ. કાળજ ૫
 અહો સખી મરજાદારે મુંકી, રોકીએ રસિયો રાયે;
 તેથી ન માને તો પડો ચક્રવચ્ચે, મારીને જાય તો જાય. કાળજ ૬
 પ્રેમ પીડાતી ને મન અભિલાખીને, વ્રજલલતા વ્રજભુપ;
 પરિભ્રમણ કરતાં રાહુ પારીને, રહે રોખું નીજ રૂપ, કાળજ ૭
 હરિચંદન રજ પાણ રહી ઊઝતી, ધરણી દળી આજનંદ;
 દયાપ્રીતમ શ્રી ગોવરધનપર, દીધું સકળ નહે દરસાન. કાળજ ૮

(૧-૨)

૫૬-ગાગ-સોરઠ.

કામણ દસેછે અલખેલા તારી આખમા રે;

ભોળું જાખ મા રે, કામણ દસે છે અલખેલા. રૂક.

મદં હસીને ચિતકું ચોર્યું, કુટિલ કટાક્ષે કાળજ કોર્યું;
 અદ્યપડિયાળી આંખે ઝિણું ઝાંખ મા રે. ભોળું ભાખ કામણ. ૧
 નખરીખ રૂપ ધાણું રદિયાળું, લટક્યું સધળું કામણગાળું;
 છાનાં ખંજન રાખે પંકજ પાંખમાં રે. ભોળું ભાખ કામણ. ૨
 બહાલભરી રસવરણી વાણી, તારણીનું મન લે છે તાણી;
 ભૂગુટીમાં મટકાધ ભુરખી નાખ માં રે. ભોળું ભાખ કામણ. ૩
 દયાપ્રીતમ નિરખે જે યાયે, તે મેં મુખડે નવ કેહેવાયે;
 આ પિતતી આતુરતા આવડું સાંખ મા રે. ભોળું ભાખ કામણ. ૪

(૧-૨)

૫૬—રાગ સોરઠ.

તેતો ધટધટમાં ધર કીધું વાલમ વરણાગીયારે,
 કાળજ કોરાણું કંદ્રપનાં શર વાગિયાં રે, તેતો ધટધટ. ટેક.
 રોમરોમ રસિયો તું વસિયો, ભવવૈભ સેજે તું ખસિયો,
 વિરહેના અંગારા અંગે જાગિયાજો, તેતો ધટધટ. ૧
 માત પિતા, મૈયર સંતાપે, સાસરિયાં અતિ આરત આપે,
 દુરિજન દુશમન સહુકો પુઠ લાગિયારે; તેં તો ધટ. ૨
 કહાન કટાક્ષ કરી તું ભાલા, તેમાંનું કંઈ નહીં હસિ રાંલા,
 તે સાચું સમજ પીલે લોક અભાગિયારે; તેં તો ધટ. ૩
 દયાપ્રીતમ પ્રીત કરી ના કાવી, વાયુ વેપારે જોખમ આવી,
 કહુંના માને પ્રાણ થયા અનુરાગિયારે; તેં તો ધટધટ. ૪

(૨)

૫૬—રાગ સોરઠ.

રૂડા દીસોછો રાજેશ્વર મંદિર આવતારે, રૂડા દીસોછો. ટેક
 જરકસી હરી જામો પહેરી માથે ખાંધી પાધ મુતેરી,
 રૂડા રેડા હોડી મનબલવાવતારે; રૂડા દીસોછો. ૧.
 હૈયે હાર ગુલાબી ફોરે, ચિતકું રોકી રાખ્યું ચોરે,
 ગજરા કાળુ ખાળુ મુજ મન ભાવતારે; રૂડા દીસોછો. ૨
 કનકછડી સુંદર કર લઈને. ગજગર્ભ આલે હજવા રહીને;
 ચીતકું ચોરી મીઠું મીઠું ગાવતારે. રૂડા દીસોછો. ૩.

દયાપ્રીતમનો નામ વિહારી, જાણીં તુજ વદન કમળપર વારી;
હેનેશું જોલાવી તાપ સમાવતારે, રૂડા દીસાછો, ૪

(૩]

૫૬—રાગ—કાફી.

ચતુરાચેટક એવું જાણુરિ, એણે કમવેળાનું કામણુ કચું છે. ચતુરા. ટેક
જોલાવી મધુરી વાણી, મ્હાડું ગન લેછે તાણી;
નિરખ્યાવના તહિં રહું નંદલાલને, જેમ ચંદ્ર જોઈ ચકાર શું ચળ્યું છે. ચ૦ ૧
મળ્યા હેને એમ ન કીજે, પોતાનો કરીને લીજે,
તુ તૌરા ધીરજથી ગુણ જાણુરે, મૈયામાં આવી અંખુજ હર્યું છે. ચ૦ ૨
પ્રીત કરીને ખારી, શું રોહોછો મૈયાંથી વ્યારી;
વજીડયાં બહાલાં જુદાં નહીં યાપરે, જેમ રાલીતાનું તીર સાગરમાં ભળ્યું છે. ચ. ૩
તેણે કરી આંતંદ પાંખી, મળ્યો દયારામનો સ્વામી;
એવાં પુણ્યે પુણ્ય પાંખી પારરે, મનડુંતો જાણે વિહારમાં વળ્યું છે. ચ૦ ૪

(૧-૧)

૫૬—રાગ—કાફી.

રૂપાળી રાધા તારું તનરે, સેહેજે તે સુંદરતાનું ભર્યું. છે રૂપાળી રાધા. ટેક
વિના અંજન દીસે આંખડલી આંજરે, સલુણી રથામા;
રંજ્યાવના રક્ત દસન વસનરે, જળગિંજ મુધા માનનું ભર્યું છે રૂપાળી. ૧
વિના સુગંધ બહેકે આઅંગ તહાડું રે, સલુણી રથામા,
વિના સકળ ગુણ રૂપ નિધાનરે, અનુપમ્ય કાંઈ ચિતકું ંચ્યું છે. રૂપાળી. ૨
વિના અંગ રંગ દીસે કનકલતા સુરે, સલુણી રથામા;
વિના માહાવરચરણ અણુરે, બિંદુ કપાળે અજળ કર્યું છે રૂપાળી. ૩
દયાનો પ્રીતમ ખારો વિધનું મોહનરે, સલુણી રથામા;
તે મોહો મોહો મદનગોપાળરે, લદ્દૂ કરીને મનડું હર્યું છે રૂપાળી. ૪

(૨)

૫૬—રાગ—કાફી.

કાનુડો કામણુગાળોરે સાહેલી આ તો, કાનુડો કામણુગાળોરે. ટેક.
કાનુડો કામણુગાળો, રસભચ્ચો ને રૂપાળો;
આ શું આંખડલીના આળોરે, સાહેલી આ તો કાનુડો. ૧.

રંગરાનો મદમાતો, વાંસલડીમાં ગીત ગાતો,
 નેણાંશું કરેછે વાતોરે; સાહેલી આ તો કાનુડો. ૨
 ભરવા હું ગધ પાણી, પ્રેમપીડા ભરી આણી ;
 ઘેલી થઇ હું આવી રાણીરે, સાહેલી આ તો કાનુડો. ૨
 તે કહ્યું તે મેં નહિ માન્યું, આજે મારી જાતે નાણ્યું;
 આવડું મેં નોતું, જાણ્યુંરે, સાહેલી આ તો કાનુડો. ૪
 ઘેની તાહારે પાયે લાયું, બહાલાવીના ઘેલું લાયું;
 દયાનો પ્રીતમ માયુંરે, સાહેલી આ તો કાનુડો. ૫
 (૨-૧)

૫૬-રાગ-ખંભાયચી.

ગિરધારીયા ગુમાનીરે, વાહલાજી તં તો મને મારીરે;
 મંદસણી તાહારી વંકવિલોકણી, તેથી કાંઈ સારીછે કઠારીરે. ગિરં દેક.
 ઘેર્ય વિવેક હરે સર્વેનાં, આંખ્ય એહવી છે કામણગારી. ગિરધારિયા. ૧
 કળ ન પડેરે મને કાંઈરે ઠકાણે, શી વલે થરો હાવાં માહારીરે. ગિં ૨
 હું વહુવાર સાસરિયા વેરા, શી ગતી તં તો મહારી ધારીરે. ગિં ૩
 મોહની મુરત તાહારી ચિતડામાં ચોંટી, વિસરે નહિ તે વિસારીરે. ગિં ૪
 દયાના પ્રીતમ પ્રીત કરીતે નિભાવિ લે, લાજ તજી કહું છું હું તો તહારીરે. ગિં ૫
 (૩)

૫૬-રાગ-કાલિંગડો.

સખી હું તો જાણુતી જે સુખ હશે સ્નેહમાં-સખી હું તો. દેક.
 હું શું જાણું જે પ્રાણ પરવરા પડશે,
 અનિ હશે આખી દેહમાં, સખી હું તો. ૧
 પીડા પામે પરો થરો નવ ભાવે,
 બપુડો એહવો જે કાંઈ એહમાં. સખી હું તો. ૨
 રૂપને ગુણ સહુ તે તેમાં દેખે,
 મન માન્યું જેવું જેહમાં. સખી હું તો. ૩
 સ્વાધિનને પરાધીન કરી નાખે,
 નેહવિના એહ જળ કેહમાં. સખી હું તો. ૪
 હું કુઃખી મહં ને બહાલો વિકળ ત્યાંહાં છે,
 સુખી ના મળે કાંઈ એહમાં. સખી હું તો. ૫
 દયાનો પ્રીતમ સદા સમીપ વસે તો,
 બીજી રહું આનંદ મેહમાં. સખી હું તો. ૬
 (૩)

પદ-રાગ-કાલિંગોડો.

રાંક માહરી રાધને દગો એણે દીધારે,
 ફાંદમાં નાખ્યાને એણે ફાંસીરે દીધા, પારધાની પેરે ધીરનીને છવ લીધારે. રાંક. ૧
 મંદ હસીને વાહાણે વકે વિલાકી,
 પ્રાણ પ્યારીજીનો પોતાને વસ કીધારે. રાંક માહરી. ૨
 દુઃખે દાધાં કહિયે એટલું પણ રાધા લોચન,
 પ્યાણ ભવોભવ કાળજીકું વીધારે. રાંક માહરી. ૩
 દયાના પ્રીતમ એહવા તો એહવા રહેજોરે,
 કપટ કરીને એણે પ્રેમરસ પીધારે. રાંક માહરી. ૪

(૨)

પદ-રાગ-મિહાગ.

હો મોહનાર મુને માયા લગાડી, મન મોહ્યું ગિરવરધારીલાલ;
 મોહનની મોરલીએ ચિત્ત ચોરી લીધું, માહરું મુને સુતી જગાડી. મુને. ૧
 અસખેલિ આપની આણીએ પ્રાણ પ્રોયા, કીધી ધાયેલ ધાડી. મુને. ૨
 કાળજી કાઢાડી લીધું કામણુગારા, નેદ નેન દેખાડી. મુને. ૩
 પેદ વાહાલાજી મારા રોગનો તું છે, કોહોને દેખાડું નાડી. મુને. ૪
 લોકી ધીકું છું તાહરા વિરહની આગે, પ્રીતમ પાડની ટાહાડી. મુને. ૫
 સાવજી સરખી કીધી રાણુણા, તેં માણુસમાંથી કાઢાડી. મુને. ૬
 મન મધુકર માહરો મુકેતો છે નહિ, તાહરા રૂપની વાડી. મુને. ૭
 દયા પ્રીતમ મીઠું પોલી મંદ હસી, મોહના ફંદમાં પાડી. મુને. ૮

(૨)

પદ-રાગ-જગલો.

એટલું તું મારું કહ્યું માન હો પ્યારીજી, એટલું તું મારું કહ્યું માન;
 તેડ ગિરધારી તને કુંજનો ગિહારી પ્યારી, એટલું તું મારું. ટેક.
 આતુર છે મણા અસખેગોજી, જાભા કુંજમાં પંથ પેપે;
 હો પ્યારી વિવિધ કુસુમ તારી સેજી સમારી, પ્યારી એટલું તું મારું. ૧
 દયાના પ્રીતમજી પ્રાણપ્યારીને, નથી કોઈ પ્યારી હો તુજ સરખી;
 હો પ્યારી સાચું કહું કરજોડી પાલવ સહી; પ્યારી, એટલું તું મારું. ૨

(૩)

પદ—રાગ—ખંભાયચી.

મનડાના માન્યા મોહન માહારે મોહલે આવો.
 માહારે મોહલે આવો કહાના શીદ તરસાવો. મનડા. ટેક.
 રીત તો વિચારો નરનારી પુઠે ડોલે, ગુગાન ભરેલી ગોરી યોદ્યા વિના યોલે;
 તે સામી આતુર થઇ જાયું કહોને તમતોલે. મનડાના. ૧
 તમારા વિરહને દરદે વિકળ ફરું છું, આતુર છો વિચારો આતુર વિનતી કરું છું.
 દયાના પ્રીતમ હું દહિં નિશ્ચે મરું છું. મનડાના. ૨

(૨)

પદ—રાગ—સોરઠ.

રંગભર આવે સલુણો છેલ, પ્રીતે પધરાવું મહારે મોહલ. ટેક.
 એક તુને આપું અનુપમ વસ્ત, નથી જેની ઉપર કોઈનો દસ્ત;
 તે આપે ચતુર થાસ મદમસ્ત. રંગભર આવે. ૧
 જેયકી તું અજીત તોયે જુતારા, આતમારામ પાણુ માહારે વરા થારા;
 એવો મીઠા અદભુતરસ તુંને પાસ. રંગભર આવે. ૨
 નથી દીઠા સાની વેરાગી મુની જોગી, સરવ કોઈ એ રસના છે વિજોગી;
 એક તુંજ ભાળ્યો તે રસ ભોગી. રંગભર આવે. ૩
 જે પીતાં ન એછો રહે એકો અમિલાખ, ફીકા ખીબ લાગરો રસ લાખોલાખ;
 તે વેળાનાં સુખમાં મન તારું સાખ. રંગભર આવે. ૪
 જેની ઉપર વાઈ અમૃત સુખસ્વર્ગ, એવારીને નાખું અમૃત આનંદ અપવર્ગ;
 જેને ન અનુભવ્યો બ્રહ્માદીકે ભર્ગ. રંગભર આવે. ૫
 જેને મંત્રામના કશી નહિં નર્મ, એક મને વાહાલો છે બહાલો મારો પર્મ;
 દયાપ્રીતમને વિરલા જાણે એનો મર્મ. રંગભર આવે. ૬

(૧-૨)

પદ—રાગ—સોરઠ.

ચાલ બહેલી અલખેલી ખારી સધે;
 તને તારો કાન યોલાવે, તને ધનસ્થામ યોલાવે;
 તને તારો પિયુ યોલવે, સરસ સમય સાધે સાધે; ખારી સધે. ચાલબહેલી. ટેક
 નથી તુજ સમા કોઈ અખિલ વિશ્વનામાં;
 રચી સાવિત્રી હમા રામા;
 તે પાણુ નહિ સમોવડ વ્યવર કાણુ કામા;
 ત્હારી તુલના, ત્હારી તુલના. એક તુજ, કે વ્રજમુપ;

તુલે રૂપ, ગુણ સ્વરૂપ, વામકૃપ, અચ્ચ પુપ;
 સદૃશ રૂપ, બેઠું અનુપ ગતિ અગાધે અગાધે. ખારી રાધે, ચાલ. ૧
 કેસરી આભિય તણ તૂણ કેમ ખાય;
 સ્વાતિ સલિલવાણ ન ચાતકતરસ જાય;
 વન વિરાખ્યા અગ્રજગ સીપ ઝટાય;
 એ દષ્ટાંત, એ દષ્ટાંત, અર્થ આણ; શ્વાન ગાન;
 મુકી માત, પ્રીતમ કહાન, દે રસદાન. અધરપાન;
 બાળવાન, ન કો આન, તું સમાન, સુતા માન;
 તજિ ઊપાધે ઊપાધે, ખારી રાધે. ચાલ બહેલી અલખેલી. ૨
 રાલિલહીન મીન છયે ન કોય,
 જ્યવિહીન થયું ખગડે તે તોય,
 તણિ મેઘ મેન તણિવાણ ન સોય,
 કરિ જો વિચાર, કરિ જો વિચાર, વાર વાર, એજ સાર,
 માચ્યા માર, ધારધાર, સહુ સૃંગાર, મ કર વાર, નંદકુંગાર;
 પ્રાણુઆધાર, ને હરહાર, કર અખાધે, અખાધે; ખારી રાધે; ચાલ બહેલી. ૩
 એમ કહિ પનિ અતિ રતિશૃતી કરાપી,
 સંભળ્યા સૃંગાર જેમ તેમ સંગળતી,
 લાપી લલિતા પટરાણીને પધરાતી,
 સાંપી રથામા, સાંપી રથામા, સુંદરરથામ, કરિ પ્રણામ, વળી વામ;
 કુંજધામ, પુરણકામ. નિગમ વામ, સો વિગમ, તે ગુણગમ;
 કયે આગ, દયારામ, હર્ષ વાધે વાધે, ખારી રાધે; ચાલ બહેલી. ૪

(૧-૧)

૫૬-રાગ-સોરઠ.

ચાલ ચપળા બૃહસ્પતની દુલારી; ટેક.
 તુને ધનરથામ બોલાવે, તુને પાસે લાલ બોલાવે,
 તુને તારો પિયુ બોલાવે, પ્રાણુકેરી ખારી ખારી; ચાલ ચપળા. ટેક.
 રથા તંત્ર દોષ નિષ્ણ છે રાખાટે;
 નહિં વિચા વર્ષ માસ રહે હયાટે;
 હરિશિપુતી જુએછે ત્હારી વાટે;
 તેગાટે ચાલ રથામા, ગુણુગમ, બાહુનામ, સ્નેહરામ,
 ગંનનામ પ્રિત વિચારી વિચારી; ચાલ ચપળા બૃહસ્પતની. ૧
 જા રાખી હાથ નહિં બેસું તુલસાધે;

ચંદ્ર મુખી કલંક દીધું માંહા રે આયે ;
 એવા નાથને કયમ ગિફું ભરી પાયે ;
 કેમુણ સુતાભાન, વાલોવાન, અતિવાન, મુકી માન, કર હરે વારીવારી, ચાલ ર
 હારે એમ કહી કરી જેમતેમ સમજાવી ;
 સજાવ્યા સૃંગાર કંચુકી કાળી ;
 કટાક્ષમાત્રમાં કુપ નાપે દાળી ;
 કે એટલું, જોષ પ્રકાર, તુજનાસ, કંજઅવાસ, દાસદયાના મોરારી મો. ચાલ. ૨

(૩)

૫૬-રાગ-વેળાવળ.

૨સિયે વળાડી રંગ વાંસળી, વાંસળી મહારી પ્રોધ ;
 વિકળ કરી મુને વાલમે, વાંકી દહેરે જોધ. ૨સિયે વળાડી. ૧
 સખી પનઘટ હપર હું પડી, મહારી કાચારે કંપે ;
 ભેદ ન સમજે કા ભામની, લેઈ લેધ રૂંધ્યાથું ચાપે. ૨સિયે વળાડી. ૨
 કાંધ કહે અંખતર તો અંકચું, કાંધ કહે કાળે રે કરડી ;
 એક સખી સમઝી ગધ, લાલ લેહેરે રે મરડી. ૨સિયે વળાડી. ૩
 તેણે કહ્યું સરકા સહું, એક મંત્ર હું પાસે ;
 સંભળાવું એના અવણમાં, તિખ ઊતરી જાસે. ૨સિયે વળાડી. ૪
 તેણે કહ્યું ગારા કાનમાં, હું છું શ્યામની સંગી ;
 નિશ્ચયે હું તેને મેળવું સુણી ઉઠી ભમંગી. ૨સિયે વળાડી. ૫
 સરવે વખાણી તે ત્રિયા, તિખડું તે વાળ્યું ;
 ધ્યાના પ્રીતમ તેણે મેળવ્યા, માંહે વ્રેહકુખ ટાળ્યું. ૨સિયે વળાડી. ૬

(૧-૨)

૫૬-રાગ-સોહાણી.

મુને કાંઈ કાંધ કાંધ કહેછે; રે
 લાલ તમારો લાડકવાયો મોટો આગળ સરવ કાંધ કહેછે; મુને. ૧
 મુજ મારગ રોકી મોહનજી આટો આવી રહેછે; રે
 લોક દેખતાં કુંવર તમારો માહારો પાલવ આવી ગ્રહેછે; મુને. ૨
 મુજ મુખ દેખી વાહાલો નેન ત્યાવે મધુર મધુર હસીદેછે; રે
 પનઘટપર પ્રિતમ ધ્યાનો મારી ખલેયાં લેછે; મુને. ૩

(૩)

(૨૧૭)

૫૬—રાગ—રોહણી.

લાલ તમારો લાડકવાસો, મુને કાંઈકાંઈ કહેછેરે;
હારે મારો મારગ રોકી ઊભો રહેછેરે, લાલ તમારો. ટેક.
ગોકુળથી મથુરામાં જતારે, મારાં દાણુ દધીનાં શાને લેછેરે. લા० ૧
પ્રદાવનની કુંજગલીમાં, હારે મારો પાલવ શાને ગ્રેછેરે. લા० ૨
મુજ સામું જોઈને બહારો નેન નચાવે, મુને શાન કરી સમજાવેછેરે. લા० ૩
દાસ દયાના સ્વામી અંતરજામી, મારા રૂપા કમળમાં રહેછેરે. લા. ૪

(૩)

૫૬—રાગ—કાફી.

હાવાં નહીં મુકુંરે, માહનલ માનો ખરી;
ક્યાંથી મજો છોછારે, એ અલખેલાલ કરી. ટેક.
ધણે દહાડે માહારે હાથે ચઢ્યા છો, મન ગમતું સુખ લેશ;
ખટખટ મુકીરા ખુશી ધંધને, ગમશે તારે જાવા દેશ;
જો જોઈ કરી જાશેરે, હું તતક્ષણ જઈશ મરી, હાવાં ૦ ૧
જે કહું તે જગજીવન છો, માહારે નથી અન્યનું કામ;
પ્રેમપંથોથી પાતળીયા, મારાં વેલકુખનાં વિશ્રામ;
આંતું કહેવું શાનેરે, જાજો તનતાપ હરી. હાવાં નહીં મું ૦ ૨
તન મન માહાર તમમું પાંધ્યું, પ્રભુ હાવા શું કહું વિશેષ;
માહારા ભાગ્યેગમાં છો તમે ભુખર, એ લખ્યા પીધાતાએ લેખ;
હર ન દુરીજનથીરે, લજ્જા મેંતો મુકી પરી. હાવાં ૦ ૩
આતુર જનની આશ પુરવી, સતુરનું લક્ષણ એહ;
દાસ દયાના પ્રભુ હું છું તમારી, મેંતો તમને મોપી દેહ;
પુરો કોડ મનનાંરે, અમપર મેહરે કરી, હાવાં નહીં મુકુંરે. ૪

(૨)

૫૬

મહારા બહારે લાગોછો વાહલા, પીયું પ્રાણુજીવન નંદના લાલા;
ખીજ વાહલા લે કહેવાના ઢાલા, મહારા બહારા. ૧
બહારા બહાર સરીખું નથી કાંઈ ગીકું, અમૃત પણ એવું નવ દીકું;
હૈ સ્વાર્થનું તે તો અજકું, મહારા બહારા. ૨
ગીઠી વરનું સઘળો પ્રેમનજો, તેહને જોગળ્યા પછે સતોપ વજો;

પ્રેમરસ પીતાં તૃપ્ત્યા ન ટળે. મહારા ંહાલા. ૩.
 સાનાદિકે તમે વરા ન થાઓ, મોક્ષા દિકે દેહે અળગા બાઓ;
 ંહાલા ંહાલથકી તમે ખંધાઓ. મહારા વાહાલા. ૪
 પ્રીત રીતમાં પંડીત શું બાણે, અનુભવથી અમ્ભણ્યા અવગુણ આણે;
 એનેજે બાણે તે નિત્ય માણે. મહારા ંહાલા. ૬,
 મુખે દીઠ મહારી આંખ ંરે, તે મનકું ધીરજ નવ ધરે;
 કુખી જળ માછલડી તરસે મરે, મહારા વાહાલા. ૬
 તંન થાકો કાચે મન રખે થાકો, નાથ સુખી કરવાને નિત ચિત્ત તાકો;
 નિત્ય નિરખું પણ તૃપ્તી નહિં આંકો. મહારા વાહાલા. ૭
 મહારે મન રહેજો તમસું લાગ્યું, મહારે તન મન રહેજો તમપાસે મારું.
 દયાપ્રીતગજ દેજો એ મારું. મહારા ંહાલા. ૮

(૨)

રાગ—સિંધભેરવી.

માડી નંદનો કુંવર મારી કુંડે પડયોરે, માડી નંદનો કુંવર મહારી. ટેક.
 મુજ મુખ દર્ખી વાહાલો નેન નચાવે;
 મિષેમિષે આવે મારે અંગે અડયો. માડી નંદનો કુંવર. ૧
 મુને પણ એવાના ખીજો જોવો ગમે નહીં,
 નિરાદિન આવે મહારે કાળજે ચડયો. માડી નંદનો. કુંવર. ૨
 મને એમ સુઝે માડી એને વફં તો;
 જ્ઞેકું શોભે બાણે મણી કુંદને જડયોરે. માડી નંદનો. ૩
 દયાપ્રીતમને મહારી પ્રીત પુરવ બાણે;
 હો માડી વર એ વિધાતા મારેમાટે ધડયોરે. માડી. ૪

(૨)

રાગ—સિંધભેરવી.

નંદનો કુંવર પરણાવ;
 રે હો માડી મુને નંદનો કુંવર પરણાવ. ટેક.
 ંહેલી થા નહિં તો કાધ વેવા કરી જરો;
 મારી સખીઓનીસાથે કાંઈ કહાવરે. હો માડી. ૧
 મહારા પિતાને કહી કુમકુંગ કચોળે ભરી;
 ંહેલો ંહેલો વિપ્રને પોલાવરે. હો માડી. ૨
 રૂપવંતો ને ગુણવંતો ન એવો કાધ;

તુને ધણુ જો ગોકુળિયામાં આવે, હો માડી. ૩
 આંખડે એવાતત વરેથી મારાં, જનમાક્ષરજોવડાવે, હો માડી. ૪
 શીરાધાનાં વચન સુણી કીરતીછ હૃદયે ચાંપી;
 એમજ કરીશે બેઠા આવે, હો માડી. ૫
 મેં પણ દયાનો પ્રભુ તારો પર ધાસ્યો;
 બેની તું કાંઈએક ધીરજ મન લાવે, હો માડી. ૬

[૧]

પદ.

વિકૃત વાંકલડું માં આપે, તારી નેણુ કરારો છે. વિઠલ વાંકલડું ટેક.
 નવ આવે સમોવડ આંખને કાંઈ કરારડી સારી છે;
 તે તો હરી હજી તારી આંખ મળ્યાને મારણહારી છે, વિકૃત વાંકલડું. ૧
 રનાળી રસની ભરી કાંઈ કામણુગારી છે;
 દયા પ્રીતમ હું ક્યમ છવું, ગને છત્તી મારી છે, વિકૃત વાંકલડું. ૨

(૨)

પદ.

વીરલ વાંસલડી માં વાસે, મ્હારું કાળજ કાપે છે. વિકૃત વાંકલડું. ટેક.
 એના ટહુકા સુણતાં તનડામાં વેદવલ્લિ વ્યાપે છે;
 મદનની પીડી માનનાં શીદ સંતાપે છે, વિકૃત વાંકલડું. ૧.
 ડાઘ લાગ્યો છે હૃદમાં શીદ રાગ અલાપે છે;
 એકીવારે હજીનાખ દયાપ્રભુ શીદ અદાપે છે. વિકૃત વાંકલડું. ૨

(૨)

સારંગતી હોરી.

સખી આ જોની લાલે ગુલાલે મારી આંખ ભરી. ટેક.
 આંખ ભરી મેં તવ જોવાયું, ત્યારે સહી કરીને !
 મન માન્યું તે કીધું એણે, વળગા ઝુમી કરીને. સખી. ૧
 મેં વાચ્યા ને વાલમ ના માન્યું, સમજી રસ ના લીધો ;
 એક દિવસમાં સહુ સુખ સાંત્યું, જગત બવાડો કીધો. સખી. ૨
 ઉર મુખ ઠંડ્યું જ્યાંહાં લગી રહેયો, દુરિજન ગુરજન જોરો ;
 કાલે રમતા નહિ જવાય મેં, ત્યારે શી ગત હોરો. સખી. ૩
 સખી કેહે ચિંતા તજ ચિંતથી, આપણુ નિત્યે જોઈયું.

આવજો મંદિર છોનામાંના —છેકાંઈકેહેવું. આ તે ૨
હેતે ન હત આંખડલી દીઠી વાત કહી તે લાગી મીઠી,
દયાપ્રીતમ મુકી વસીઠી—એવું ને દેવું. આ તે ૩

(૩)

નીતિ—ભક્તિ

ધોળ.

ધન સરવસ્વ સદા મહાજો હે શ્રીનાથજી;
સહજે સઘળાં કારજ શુધારો દીનાનાથ,
વિવિધતાણા અપરાધ ક્ષમા કરો દુઃખ હરિ દાસના,
સહાય નિરંતર કરોછો ઝાલો જોહનો હાથ. ધન સરવસ્વ ૧
પ્રસન્નપાળક દીનજનભયહર સહજ સ્વભાવછે,
આનંદમંગળકારી હરી અશુભ ઉચાટ;
નેત્ર પલકનીપેરે નિજજન રક્ષક છો સદા,
કરુણાકર આંતરસ જીવ્યો નવી નિત વાટ. ધન સરવસ્વ ૨
નિઃસાધનના સાધન નિર્ધનના ધન શ્રીહરી,
જનની જનકની પેચે પ્રસે ન નીજ જડ દોષ;
અવગુણનાં ગુણ ભાષે ભૂત્યતાણા ભગવંતજી,
અયોગ્ય યોગ્ય કરીને આપો આનંદકોશ. ધન સરવસ્વ. ૩
મહાપ્રભુ અસરણ શરણ અનાયના નાથ દીનખંધુ છો,
પતિતપાવન અધમોદ્ધારણ પુષ્ટિપથેશ;
કેવળ નિજ કરુણાખળ નિજસમ નિજજનને કરો,
ચિંતા કાઈ વાતની રહેવા દો નહિ દોશ. ધન સરવસ્વ. ૪
વિધી વિપત્તિ સંકટછેદક આધીવ્યાધિના;
પણ માગે સહુ સુખ દો વિભુજન પુણકામ;
આત્મસાતનું અવળું સવળું સર્વ કરો સદા,
અખંડ ભક્ત-હૃદયમાં નિવાસ સુદરશ્યામ. ધન સરવસ્વ. ૫
નિજજન બુદ્ધિપ્રેરક પ્રાણુજીવનજી આપ છો,
તે વિધા કરો જે વિધિ ગમતી હોય;
કરતા હરતાપાણું નિજમાં તો જંત્રીની તરે;
જન લહી જંત્રસરીખો દાપ ન માનો કોય. ધન સરવસ્વ. ૬
નિજ જન સહુ સુખ ભુક્તાવો અત્રેપ રાખો સદા,

જ્યમ રસના ન અડે ચીગડ પકજાન;
 કાંઈએકે ભીતી રખાવો હિજવવા મન દીનતા,
 જે થકી કૃપાવૃદ્ધિનિજજન હપજે નહિ અભિમાન. ધન રાન, ૭
 ત્રિકાળ સત્ય સંકલ્પ સત્ય ગિરા કો વિધે કહી;
 કૃપાકરો ત્યાંહાં પાત્ર કૃપાત્ર રહે ન વિચાર;
 હિલર અવધી સદગુણસાગર ધાણું ગંભીર છો,
 જન ધાણું ગુણો તદપી કૃપા ચળે ન લગાર. ધન સરવસ્વ ૮
 જનનું વાણસે કુશું ન તે પણુ જનન તમો કરો,
 સરવેશ્વરાત્મા નાગર નંદકિશોર;
 માયા કાળ કરમખળી દુઃસ્વભાવ આલે નહી;
 એહવો પ્રમળ કરો જન દમે નહીં ખટ ચોર—ધન સરવસ્વ, ૯
 માહાઈ સધણું ખળ છો આપ એકે શ્રીતાથલ;
 હું છું સકળ ધરમ સહુ સાધન સદગુણહીન;
 સેવા સમરણુ તથી સત્સંગ અવિદ્યાએ ભસ્યો.
 સદ્જન દુઃખદ વિષ રતિ સકળ પાપ કરી પીન. ધન સરવસ્વ, ૧૦
 ક્રોમળ નિર્મળ નહ્ય કરો માહાઈ કરણાનિધિ;
 નિત્ય નિરંતર જુગલકીશોર કરો ત્યાંહાં વાસ;
 પ્રપંચ વિરમૃતિ નિજ આરાતી ભક્તિ અહિતુકી;
 આપો સતત સેવાઅસન કહી નિજ ઘસ. ધન સરવસ્વ, ૧૧
 મુખને શાચો સંત કરો ગુરુ ભગવદી ભાવ લો;
 ભાવે ભાણું એહેવાં લક્ષણુ આપો નાથ;
 માહારા મુગટચણી લોચનનાં ભુષણુ શ્રીહરી,
 જન્મ મરણુ દુઃખરાણો ઝાલો નિજ લહિ હાથ. ધન સરવસ્વ, ૧૨
 આમાહાપ્રભુકળ સાંજો છું મંખધ વિચારિને;
 શ્રીલ સહજે કરિયે મુખપર કરણાદૃષ્ટ;
 સધળાં શિશ્ર દયાનાં કારજ તતક્ષણુ થે જરો;
 સહુ મુખ યારો સધળાં ભાગી જરો કહુ. ધન સરવસ્વ, ૧૩

[૩)

ધોળ.

શ્રીગુરુદેવ મન અભિલાષ જે માહારા પુરો તે દિન ક્યારે આવશે. દેઃ
 શ્રીલ ગણવાળાં પ્રતિખંધ છે જને સુરસે. તે દિન ક્યારે. દેઃ.
 પ્રપંચ મટી કૃપાઆરાતી યારો;

પુષ્કલકિત દૃઢ પ્રેમરસ પીયુષ પાશે. તે દીન ક્યારે. ૧
 નટવર રૂપરસમાં મન માંછલકું રમશે;
 શ્રીરાધાપદ-પદ્મમાં મુજ મતી મધુકર ભમશે. તે દીન ક્યારે. ૨
 શ્રીગોકુળ શ્રીવૃંદાવનમાંસી નિરાંત રોહો શુ;
 ગોપીજનબુધમધ્યે રમતાં બુગલને જોશુ. તે દીન ક્યારે. ૩
 જન્મમરણકાળ કર્મની કાંસી ટળશે;
 નિત્યે સત્સંગ સેવા સ્મરણમાં મન ગળશે. તે દીન ક્યારે. ૪
 હરિના સહુ વલ્લભ મુજને કીકરી કરશે રીઝી;
 દયા તું દાસી મહારી કહી કર સાહારો શ્રીજી. તે દીન ક્યારે. ૫

(૨)

ધોળ.

સાંભળો સહુકો આ છે સીખામણ સારી, જેહને પ્રસંન કરવા હોય શ્રીગીરધારી. ૧
 દેવને દુર્લભ મોઘો મનુષ્યાદેહ આપ્યો, હરિ ના ભજ્યા તેણે એજે ગમાવ્યો. ૨
 સફળ તો થાય છોડે માયાઆશક્તી, નાનદિવસ કરવી શ્રીકૃષ્ણની ભક્તી. ૩
 નવધા ભક્તિ તો સહુ સાધનમણી કહિયે, પ્રેમલક્ષણ તો સર્વોપરી સહિયે. ૪
 તે તો શ્રીગુરુ વૈષ્ણવ પ્રસંન જો થાય, તેની કૃપાએ પ્રેમભક્તી પમાય. ૫
 તે ભક્તી આવે તેનું લક્ષણ આવું, સાંભળો સહુકો તેહની રીત ખતાવું. ૬
 હસ્તપડે તો કરે શ્રીકૃષ્ણ સેવા, ચરાણ દ્રોણવે હરિનાં દર્શન લેવા. ૭
 નેત્રે તો નિરખે નંદકંવરનું રૂપ, જાણ કથામૃતે પુરે કર્ણના કુપ. ૮
 નાસા પ્રસાદી સુધે તુલસીની દામ, રસના રટે રસિક શ્રીકૃષ્ણ નામ. ૯
 ચિત ચિતન કર સુંદર શ્યામ, સર્વાંગે કરે પ્રભુને હંડ પ્રણામ. ૧૦
 આત્મા નિવેદી હરિસું દાશતપ રાખે, તન મન ધન જીવન જહાલાપર વારી નાખે. ૧૧
 ભગવદી જન સહુને બંધુ સરખારે જાણે, સર્વ પ્રાણીની ઉપર ફર્યા બહુ આણે. ૧૨
 પરહપકાર પ્રીતી ઝાઝરી લાવે, કદાપી કોઇનું હદ ના કુખાવે. ૧૩
 માત અપમાન હાની વૃદ્ધિ સમજાણે, જે નીપજે તેશ્રીહરીની ધરિયા પ્રમાણે. ૧૪
 અંતઃકર્ણ નિર્મળ વાણી સત્યજ્ઞાણે, પુરષોત્તમ પાપે ક્યહું મન ના ડાલે. ૧૫
 હરિ ગુરુ હરિજન એક વિવેક જાણે, પારકું સુખ દેખી મનદુઃખ ના આણે. ૧૬
 દીનતા રાખે ન કરે નીજનાં વખાણ, પ્રેમભક્તી આબ્યાનું એજ પ્રમાણ. ૧૭
 પ્રભુની પ્રસાદી ખાનપાનમાં લાવે, માયા વિષમાં ધંદ્રીઓ ના દ્રોણવે. ૧૮
 એ રીતે શ્રીકૃષ્ણની ભક્તિ જો કરિયે, તો ભવસાગર નિમિષમાં તરિયે. ૧૯
 એ શિક્ષા સાર ધોળ ભાવે જે ગારો, તેહને દયાનો પ્રભુ પ્રસન્ન થારો. ૨૦

(૨)

ધોળ.

શ્રીમદ વલ્લભ કંકણારસ સમુદ્ભવી, નિર્માણે રત્ન નિકળ્યાં દસેંગાર ;
 ક્રિયાં ક્રિયાં નેહ વિવેકે વરણબું, સાંભળજો સદુ દેવીજીવ નરનાર. ૧
 પેહલું તે રત્ન શ્રીનવનીતપ્રિયે, ખિન્નું શ્રીમથુરેશ નિર્માણ નામરે ;
 ત્રીજુ રત્ન શ્રીવિદુલેશ રાયજી, ચોથે શ્રીદ્વારિકેશ પુરાણ કામજી. ૨
 પાંચમું રત્ન શ્રીગોકુળનાથજી, છઠું શ્રીગોકુળચંદ્રમાજી કહિયેજી ;
 સાતમું ને રત્ન શ્રીમદ્દન મોહનજી, આઠમે શ્રીગાળ કૃણજી લહિયેજી. ૩
 નવમું ને રત્ન શ્રીનટવરાયજી, દશમે શ્રીજમુનાજી મહારાણીજી ;
 એકાદશમું રત્ન શ્રીગિરિધરાયજી, બારમે શ્રીગોવરધન લો જાણીજી. ૪
 તેરમે શ્રીધામોદર રોષહી સંગે, ચૌદમે શ્રીગોકુળસેહે ઘૂમરે ;
 ઐશ રત્નમાળા મધ્યે એક દુગંડુગી, મધ્યે મોતી લળકે ગોપીનાથ રે. ૫
 એ માળાં કંઠે ધરી સુંદર રેખલિયા, ચિંતામણી શ્રીવિદુલેશરે ;
 એ માળા જે ગાય ને સાંભળેરે, ખલિહારી જાણે દયો દાસરે. ૬

(૩)

ગંગળી:

ત્રિવેકં સુંદર મુગટમાણીરે, તમે રસિયા ગામાંનાથ, મારા વહાલાજી ;
 શરણાગતવત્સલ શ્રીજી, તમે ઝાલો મારો લાય, નંદલાલાજી. ૧
 શ્રી વલ્લભજી ૩૫ ધરી, લમો પ્રગટ કર્યો પંથ પુટ, મારા વાલાજી ;
 કેવળ કંકણાખળ, શરણાગત તાર્યા જે ખંજ કુટ. નંદલાલાજી ; ૨
 જે મોઢી મુક્તિ મુનીજનને, તે તો સદાવૃત્તને હાંમ, મારા વાલાજી ;
 મોક્ષ નહીં સ્ત્રી શુદ્રને, તેને આપ્યાં વૈકુંઠધામ, નંદલાલાજી. ૩
 મહીસાઠે મુક્તિ આપી, અહો ભાજીમાટે ભક્તિ, મારા વાલાજી ;
 માણ પ્રભુદાસ જલોટાદાસ, ગદાધરદાસ અતુલિત શક્તી, નંદલાલાજી. ૪
 પુષ્પસૃષ્ટિ નિજ ઇચ્છા વરા નહીં, કાળ કર્મનું જોર, મારા વાલાજી ;
 પાધક કર્મ કર્યાં સાર્ધક, જયમ વળાવા ચોર. નંદલાલાજી. ૫
 શ્રી માહાપ્રભુ મારગ અજેચ્ય, જ્યાંહાં શિવ જ્ઞાતા ગોપવંશ મારાવાલાજી
 આપ અનુગ્રહથી પ્રાપ્તી, નહીં સાધન નહીં ખળ લેશ. નંદલાલાજી. ૬
 દેવીજીવને પુરાણ કૃપા કરી, ખર્દ પોતાનું જોષ, મારા વાલાજી ;
 સેહેજ ટોટ કળ, નિસાધાન, નહીં શાસ્ત્ર નિવામક કોષ નંદલાલાજી. ૭
 પુષ્પ પંથનો પ્રતપ, વરણી શકે ન રોષ અતુલ, મારા વાલાજી ;
 રાવો દયાનો તેથી, તમપર સોંપો વલ્લભકુળ. નંદલાલાજી. ૮.

(૩)

શ્રી વૃંદાવન સુખાકારીરે, સમરે નાહાસે સહુ પીડા;
જ્યાંહાં શ્રી રાધા ગિરધારીરે, સદા કરેછે રસક્રીડા. ૧.

જ્યાંહાં રસમય ગિરિ ગોવરધનરે, રસમય શ્રી જનના રાણી
રસરૂપ વૃક્ષને વેલોરે પૃથ્વી રસભય લો જાણા. ૨.

રસરૂપ ચંદ્રમા અચ્ચતિરે, રસમય છે દિવસરેણી;

રસરૂપ સર્વ સામગ્રીરે, યુગલ રૂપને સુખદેણી. ૩

જ્યાંહાં ખટકતું સદા વરસેછેરે, જેહને ધરતી તે થાયે;

છે સર્વ સમય હરિસવાધીનરે, દીવસ રાત્રીપણે થઈ જાયે. ૪

જ્યાંહાં પ્રવેશ નહીં કોઈ પરતોરે, નવ ચાલે કોઈની માયા;

ગોપી પણ તે સહુ ગોવીંદરે, જ્યમ કાંઈ રવરૂપ અને છાયા. ૫

જ્યાંહાં પુરૂષ એક પુરૂષોત્તમરે, પાકી સરવે વૃજનારી;

તેમાં લક્ષીતા મુખ્ય સખી છે રે, મધ્યએહુની અધિકારી. ૬

જ્યાંહાં જીગલ કીશોર રમેછે રે, નવરસલિલા નિત્ય નવી;

અનુભવિનું અંતર જાણેરે, શકે વર્ણવી કેમ કવી. ૭

જ્ઞાનની ગતિ નવ પોહોંચે રે, પ્રેમરસ પ્રેમીને જરે;

જ્યમ દુધ સિંધણીકેરે રે, સિંધણસુત હોય તોજ કરે. ૮

એ પ્રેમ પરમ આનંદ રસરે, રખે વિખચર સમ આણે;

એમાં શુક મુનીને શિવ છાડ્યારે, તે શું કામી જન જાણે. ૯

જેણે કામને મોહ પમાડ્યોરે, તે પ્રભુ કામવશ ક્યમ થાયે;

ત્રાણ રસક્રીડા ગાતાં રે, કામરોગ ભ્રમી જાયે. ૧૦

માહા અધમઉદ્ધાર કરવા રે, ભુતળ લીલા કરિ નાયે;

જ્યમ ધૃત વિપજનર વાળાનેરે, તેજ અમૃત ઐશ્વર્યસાયે. ૧૧

હોય જીવની અવળી બુદ્ધિરે, માટે એ શિક્ષા જાણી :

સમજી અનુભવતાં નિર્મળરે, થારો શ્રી ભાગવત સાખી. ૧૨

એ ભાવે હરીરસ ગાતાં રે, સુગુતાં હરિ વાહાલા થારો;

ભજો દાસ દયાનો પ્રીતમરે, સહુ સુખ સ્થેજે થઈ જારો. ૧૩

(૨)

ગિરીવરધર ગોવીંદરૂપ, એક ગીરીવરધર ગોવીંદરૂપ;

જીગસનાં ગરણક્રમણ થો પી. ટેક.

જ્યમ પ્રતિજ્ઞાસંગ ખેડે ખાળક, એમ લિલા ઓપી. એક. ૧
 કરીમાં મુકતી ને શ્રાગેકુળ વાહલે, પ્રેમવેલ રોપી. એક. ૨
 વ્રજવિનયને વરા થયા નિકુલ, વેદવચન લોપી. એક. ૩
 શુદ્ધ ચિતે પ્રેમસં ના પીધા, શુ થયું પેહરે ટોપી. એક. ૪
 દયાપ્રભુ લીલાએ મુખ મરડ્યું, તેને કાળસેના કોપી. એક. ૫

(૮)

ગરબો.

મોહિયાનું વચન સુખધામ, કૃતી રીતે કરીયે;
 તે કરે આહાય તે કામ, આપણુ તો મરીયે, મોટા. ટેક.
 પેરનારીકીડા કરી કૃણુ, તે તો આપણે યયારે;
 ઉર્ધ્વેત અગતી પીવા, આવરધન કેમ ધરાય. કૃતી રીતે. ૧
 શિવ અર્ધાગે ભમીયા રાખે, પણ આપણને બીહીયું રે;
 ત્યમ કરીયે જો કામ ખાળિયે, ખાણે હળાહળ પોવું. કૃતી રીતે. ૨
 રૂધિર માંસને ભોગે ભવાની, આપણે હઠીયે ત્યાંયારે;
 સીંહ ચઢી દાનવ દળવાએ, કાઢીયે તે ખળ કયાહાથી. કૃતી રીતે. ૩
 ખરું જોઈ પશુ પુત્રીલાંછન, બ્રહ્માને કહેવાયરે;
 તે જોઈ ત્યમ કરીયે પશુ આ, સૃષ્ટી કેમ રચાય. કૃતી રીતે. ૪
 ચંદ્ર હંદ્ર શું પેની રમીયા, ત્યમ કરવું તો મુલભરે;
 ગાંડ પ્રકાર અમી જુદી, નગપાંખો છેદન કુલભ. કૃતી રીતે. ૫
 અમીભક્ષણ સર્વ કરે પણ, કાઈ કહે નહીં મેસરે;
 તે જોઈને તું તેમ કરીશ તો, સરવે ડહેરો પેલો. કૃતી રીતે. ૬
 કલેશ પ્રીય નારદને છે જોઈ, રમે તું પેલાં કહાડરે;
 તેહનો સંગ ભવભયભજન ને, ત્હારો સંગ ભવ પાડે. કૃતી રીતે. ૭
 આસુર પ્રતિગ્રહ સુરાપન, શુક્રાચાર્ય નવ જોરોરે;
 દીવ્ય કૃતી મૃતસંજ્વન, વીદ્યાવેળા પછી રોગો. કૃતી રીતે. ૮
 ગંગામંથે મુતી પારારાર, દીમરકન્ય ભોગનીરે;
 વ્યાસ પ્રગટ મહાગંધા, મૃગમહાગંધા કરી એ યોગી. કૃતી રીતે. ૯
 કુંતા કૃપણા પંચ પતી પણ, સતી શોગિગણી કહાવરે;
 તેહનું જોઈ મતી અન્ય કરે તો, નીશ્યે નર્કમાં આવે. કૃતી રીતે. ૧૦
 શંકરસ્વામીનું જોઈ શીયે, સ્વપચના કુકડા આધારે;
 સીસું નવ પોવાયું સંગે, યધા બહીમુંખ ખાધા. કૃતી રીતે. ૧૧
 પુત્રીતણી એ પુત્રી કશ્યપ, થઈને પ્રીતામહ પરીયારે;

ગરબી.

શ્રી વૃંદાવન સુખાકારીરે, સમરે નાહસે સહુ પીડા;
 જ્યાંહાં શ્રી. રાધા ગિરધારીરે, સદા કરેછે રસક્રીડા. ૧.
 જ્યાંહાં રસમય ગિરિ ગોવરધનરે, રસમય શ્રી જન્મના રાણી
 રસરૂપ વૃક્ષને વેલોરે પૃથ્વી રસમય લો જાણી. ૨.
 રસરૂપ ચંદ્રમા અમ્યણિતરે, રસમય છે દિવસરેણી;
 રસરૂપ સર્વ સામગ્રીરે, યુગલ રૂપને સુખરેણી. ૩
 જ્યાંહાં ખરડતું સદા વરસેછેરે, જેહેને ધરદ્રષ્ટા તે થાયે;
 છે સર્વ સમય હરિસવાધીનરે, દીવસ રાત્રેપ્રભુ યથ જાયે. ૪
 જ્યાંહાં પ્રવેશ નહીં કોઈ પરનોરે, નવ ચાલે કાંઈની માયા;
 ગોપી પણ તે સહુ ગોવીંદરે, જ્યમ કાંઈ રૂરૂપ અને છાયા. ૫
 જ્યાંહાં પુરૂષ એક પુરૂષોત્તમરે, બાકી સરવે વૃજનારી;
 તેમાં લલીતા મુખ્ય સખી છે રે, મધ્યએહુની અધિકારી. ૬
 જ્યાંહાં જુગલ કીશોર રમેછે રે, નવરસલિલા નિત્ય નવી;
 અનુભવિનું અંતર જાણેરે, શકે વર્ણવી કેમ કરી. ૭
 જ્ઞાનની ગતિ નવ પોહોંચે રે, પ્રેમરસ પ્રેમીને જરે;
 જ્યમ કુધ સિંધણીકિંરૂ રે, સિંધણસુત હોય તોજ કરે. ૮
 એ પ્રેમ પરમ આનંદ રસરે, રૂપે વિખચર સમ આણે;
 એમાં શુક મુનીને શિવ છાડ્યારે, તે શું કામી જન જાણે. ૯
 જેણે કામને મોહ પમાડ્યોરે, તે પ્રભુ કામવશ ક્યમ થાયે;
 કામણ રસક્રીડા ગાતાં રે, કામરોગ ભરથી જાયે. ૧૦
 માહા અધમહિહાર કરવા રે, ભુતળ લીલા કરિ નાયે;
 જ્યમ ધૃત વિપજનર વાળાનેરે, તેજ અમૃત આપધસાયે. ૧૧
 હોય જીવની અવળી ખુદિરે, માટે એ શિક્ષા બાખી;
 સમજી અનુભવતાં નિર્મળ રે, થારો શ્રી ભાગવત સાખી. ૧૨
 એ ભાવે હરીરસ ગાતાં રે, સુગુતાં હરિ વાહાલા થારો;
 ભજો દાસ દયાના પ્રીતમરે, સહુ સુખ સહેજે થઈ જારો. ૧૩

(૨)

ગરબી.

ગિરીવરધર ગોવીંદરૂપ, એક ગીરીવરધર, ગોવીંદરૂપ;
 જુગલનાં ગરણકમળ ધો પી. ટેક.

જામ પ્રતિષ્ઠા'અસંગ' ખેલે બાળક, એમ લિલા ઓપી. એક. ૧
 કાશીમાં મુક્તી ને શ્રીગોકુળ વાહલે, પ્રેમવેલ રોપી. એક. ૨
 વ્રજવિનયને વરા યથા વિઠ્ઠલ, વેદવચન લોપી. એક. ૩
 શુદ્ધ ચિતે પ્રેમરસ ના પીધો, યુ' યયુ' પહેરે ટોપી. એક. ૪
 દયાપ્રભુ લીલાએ મુખ મરડ્યું, તેને કાળસેના કોપી. એક. ૫
 (૩)

ગરબો.

મોહોટાનું વચન સુખધામ, કૃતી રીતે કરીયે;
 તે કરે ચાહાય તે કાગડ, આપણુ તો મરીયે, મોટા. એક.
 પેરનારીકીડા કરી કૃષ્ણે, તે તો આપણે યથારે;
 હૃદયેત અગની પીવો, આવરધન કેમ ધરાયે. કૃતી રીતે. ૧
 શિવ અર્ધગે જીમીયા રાખે, પણ આપણને ખીલીવરે;
 ત્યમ કરીયે જો કામ બાળિયે, પાણે હળાહળ ખોવું. કૃતી રીતે. ૨
 રૂધિર માંસને ભોગે ભવાની, આપણે હૃદયે ત્યાંયોરે;
 સીંહ ચઢી દાનવ દળનાએ, કાઢીયે તે બળ કયાહાથી. કૃતી રીતે. ૩
 ખડું ખોડું પણ પુત્રીલાછન, અજ્ઞાને કહેવાવરે;
 તે જોઈ ત્યમ કરીયે પણ આ, સૃષ્ટી કેમ રચાય. કૃતી રીતે. ૪
 ચંદ્ર હંદ્ર ગુરૂપત્ની રંગીયા, ત્યમ કરવું તો સુલભરે;
 આડ પ્રકારે અમી વૃષ્ટી, નગખંખો છેદન દુર્લભ. કૃતી રીતે. ૫
 અખીલક્ષણ સર્વ કરે પણ, કોઈ કહે નહીં મેલરે;
 તે જોઈને તું તેમ કરીશ તો, સરવે કેરો મેલો. કૃતી રીતે. ૬
 કલેરા પ્રીય નારદને છે જોઈ, રમે તું બેલાં કહાડેરે;
 તેહનો સંગ ભવભયભંજન ને, ત્હારો સંગ ભવ પાડે. કૃતી રીતે. ૭
 અસુર પ્રતિગ્રહ સુરાપન, શુક્રાચાર્ય નવ જોરોરે;
 દીવ્ય કૃતી મૃતસંજ્ઞન, વીદ્યાવેળા પછી રોગો. કૃતી રીતે. ૮
 ગંગામંથે મુતી પારાશર, દીમરકન્ય ભોગવીરે;
 વ્યાસ પ્રગટ મહાગંધા, મૃગમદ્ગંધા કરી એ યોગી. કૃતી રીતે. ૯
 કુંતા કૃષ્ણા ખંચ પતી પણ, સતી શરિભાણી કહાવેરે;
 તેહનું જોઈ સ્ત્રી અન્ય કરે તો, નીશ્ચે નકમાં આપે. કૃતી રીતે. ૧૦
 શંકરસ્નામીનું જોઈ શીડીયે, સ્વપચના ટુકડા આધારે;
 સીસું નવ પીવાયું સંગે, યથા બહીર્મુખ બાધા. કૃતી રીતે. ૧૧
 પુત્રીતાણી જે પુત્રી કશ્યપ, યદને પ્રીતામહ બધીયારે;

તેહેનો દાષ આપણે ના જોવો, તે ધર હરી અપતરીયા. કૃતી રીતે. ૧૨
 જવની રાખી જગજાય પંડીત, તે તો સંજન ખતી આવેરે;
 ખાવન સીદી ગંગા ચઢવી, તે તો વેવલાં વીણાવે. કૃતી રીતે. ૧૩
 મેહેતે અનામીકને ઘેર ઓચ્છવ, કીધો તે નવ જોધયેરે;
 હરીયે હાર મેહેતાને આખો, તે વેળા પત ખોધયે. કૃતી રીતે. ૧૪
 માટે પ્રમાણ વાટે ચાલવું, ભજવા ગીરીવરધારીરે;
 મ્હોટાની ગતી મ્હોટા બાણે, દયા દીનતા સારી. કૃતી રીતે. ૧૫

(૩)

ગરખી.

જીવ બાણીલે, - જરખીત જુગદીશ વિના નવ સારી;
 મન માનીલે, પુછી જો અનુભવિલેય જે નરનારી. જીવ ૦ ટેક.
 એમાં ડાહ્યા ઘેલા થઇ જાએ, વણતેડ્યા તે પુંઠળ ધાયે;
 ના ગણે જગમાં હાંસી થાયે, જીવ બાણીલે. ૧
 તેની લજ્જા સ્વધર્મ સહુ જાયે, તે નકટ નિર્લજ્જ કેહેવાયે;
 શું કરે મનમાં ખહુ દુઃખ થાયે, જીવ બાણીલે. ૨
 જે પાંચ લોકમાં પંકાયે, જેનું બુદ્ધિખળ કલ્પ્યું નવ જાયે;
 તે પણ સ્નેહીને વરા થાયે, જીવ બાણીલે. ૩
 ત્હેનું વિકળ ચિત્ત સહુધી થાયે, તેહને વિચારમાં વાહાણાં વાયે;
 તે કલેશ કોઇને ના કેહેવાયે, જીવ બાણીલે. ૪
 થઇ જાય તેજ વરાની હાની, તેલી નિંદા કરે સહુ મનમાની;
 તોયે ન છુટે પામે ઝાની. જીવ બાણીલે. ૫
 તેહેને ભોજન ના ભાવે બાણે; તેહેની મન પીડા કોઇ ના બાણે;
 તેહેના સર્વ કાઈ અવગણ આણે, જીવ બાણીલે. ૬
 કોઇ રાક્ષા દે તે ચર લાગે, વિખવેણ અમૃત સ્નેહનાં લાગે;
 તે બાણે, જેને અનુભવ જાગે, જીવ બાણીલે. ૭
 એવો પ્રેમ જેને પ્રભુસું લાગે, તેહેનાં સરવે દુઃખ મેહેજે ભાગે;
 દ્યો કરગરી કૃણપાસે સાગે, જીવ બાણીલે. ૮

(૨)

ગરખી.

રૂપાળા શ્રીરણજોડ છેજી, રાજ, રૂપાળા શ્રીરણજોડે. ટેક.
 રૂપાળા મન ભમે રસિયામાં, નીરખવાનાં ધણાં કોડછેજી રાજ રૂપાળા. ૧

શ્રીરામકૃષ્ણ શિવજી સર્વેસ, ઉપનિષદોની ખોડ છેજી, રાજ રૂપાળા, ૨
 હપમાં દયા નથી કંપ બીજી, એ અલખેતો અલોડ છેજી, રાજ રૂપાળા, ૨
 એહને મુકીને બીજને બળે જો, તેહમાં મેર જોવડી ખોડ છેજી, રાજ રૂપાળા, ૪
 ડાકીરના ઠાકીર નથી વાહલા તે, રવાન વ્રથભની જોડ છેજી, રાજ રૂપાળા, ૫
 ખુગટ સુરજ છે સંસારમાં દયા પ્રભુ, દુખે નાં આળખે તે ઘોડ છેજી, રાજ રૂપાળા ૬

(૩)

ગરબી.

ધન્ય જેણે હરી ગુણ ગાયા, સંસારમાં, ધન્ય જેણે હરિગુણ ગાયા, ટેક.
 સુખા સંસારમાં તે નર છત્વો, ખાકી સહુ બાણે બહાવા, સંસારમાં, ૧
 જમના ઝપેટાથી નવ ચેત્યા, ધુળ મળ્યું ડહાપણુ હ્યા, સંસારમાં, ૨
 હામી ઘોડા સુખપાળે બેશે શું થયું, શું થયું મેળવી ઘણી માયા, સંસારમાં ૩
 કંઠ સાહીતું ને કહાડો પલકમાં, દુર રહેશે સગાં વીત જાયા, સંસારમાં, ૪
 દયા જપો નિત્ય નામ નંદુ વરનું, સફળ થશે ત્હારી કાયા, સંસારમાં, ૫

(૩)

ગરબી.

સરવના શિશિભાણી શ્રીનાથજી રે લોલ,
 આપના સ્વરૂપવિશે સર્વ, મારા વાહલાજીલે ;
 સર્વ સેત્રા મેં તમેને સેવતાં રે લોલ,
 સગ કો ભુવણુ આયુષ છે રે લોલ, સેવામાં રહું તજી ગર્વ, મારા બહાલા, ૧
 અલલોક મુગટ માહારાજનો રે લોલ,
 સાખ્યજોગ કુંડળ યેહુ કરણ, માહા બહાલાજીલે ;
 છત્ર છે વેકુંઠ સમર ધર્મ છે રે લોલ,
 દેવી બવ સ્વરૂપ ગોરધરણ, મારા બહાલાજીલે, ૨
 ચક્ષુ સુરજ ચંદ્રમા છે મન વીરો રે લોલ,
 ભક્ટી જસરાજકેરૂં એત, માહારા બહાલાજીલે ;
 ઉર્ધ્વરઘો અધર લળયછે રે લોલ,
 દેહકાંતી તન કમળનેન, માહારા બહાલાજીલે, ૩
 આ વનમાળ હાસ પેન વીરો રે લોલ,
 જેની ભક્ટીતણી નીવાસ, માહારા બહાલાજીલે ;
 કેશ મેધદીરા અવણુને વીરો રે લોલ,
 વંદન વંદની દીરા વાયુપાસ, માહારા બહાલાજીલે, ૪

માહારે નથી જળે સાધનરે, ધરમનું, નથી જળ ભક્તિ જ્ઞાન વિવેક,
 સેવા સમરણરે નાં મળે, મેં નથી સતસંગ કસ્યો ક્ષાયું એક રારણ. ૩
 પાણુ પાણું તમારે જોઈને, મુજને જગન કેહે હરીભક્ત;
 હું છઉં જુકારે જીવણજી, નથી માહાર મન તમથી આરાધ્ય. રારણ. ૪
 તે અંતે ઊઘડીરે વાગસે, પાસું દેશો જો મહારાજ;
 જળવંત પામુરે લાજરો, હું નિરલજ્જને રાંગી લાજ, રારણ. ૫
 પાણુ એક ભરાંસોરે એછે, અંતરજામી છે, તમે સાક્ષ;
 ખરદ વિચારીરે કૃપાનિધે, સહજે કરો કૃપાકંડાક્ષ. રારણ. ૬
 મોઢમ રાખેરે મોટમ ધણી, ઊઘડું પાડે ઝોછ જણીય;
 માચો સંઘરે સહુ કરે, જુડું નગવે જગ જસ નથાય. રારણ. ૭
 જોહેવો નેહેવો છું હું રાજનો, દીન લહી કરીયે કંઈજાનંદ;
 દાસ દયાનીરે વીનતી, કૃપણ કૃપાનીધી ધરજો કાંન. રારણ. ૮
 (૨)

ગંરખી.

દરશણુ દ્યોનીરે દાસને, માહારા ગુણનિધિ ગિરિધરલાલ;
 નાથ નિવાસોરે ત્રાસને, આપો આપહંપર અતિ વાહાલ. દરશણુ. ૧
 શ્રીનટવરનંદનેરે નંદના, ભાવે, મુને મદનમનોહરરૂપ;
 ચિત ના ચોહોઠેરે માહેરું, મુને અનુભવ વ્યાપક બ્રહ્મ અનુપ. દરશણુ. ૨
 જપું નહીં અજખારે જાપને, ગમે ના સુણવો અનહદ નાદ;
 યજ્ઞ સમાધીરે ના ગમે, નંગમિ સ્વરગ સુક્રિતના સ્વાદ. દરશણુ. ૩
 અન્ય ઉપાસનેરે ના ગમે, નિના એક પુરણ પુરષોત્તમ;
 ફીકાં લાગેરે સાધન સહુ, પડી મુને પ્રેમભક્તીમાં ગમે. દરશણુ. ૪
 મુને શ્રી વદ્ધજમુતરે ગુરુગમ્યા, સહુ વિધિ શ્રીકૃષ્ણજી સમાન;
 જીવનાં સાધનરે નાં જીવે, વાહાલો નિજખળે કરે નિજાનંદાન. દરશણુ. ૫
 સરવ તપાસ્થુરે કરીફરો, કેંચીત કંઈ નાં દીકું સાર;
 સુખ એક દીકુંરે સધવગી, સેવા સમરણ નંદકુમાર. દરશણુ. ૬
 શ્રી માહા પ્રમુતીરે કહાણથી, મુજપર રીઝો રાધાનાથ,
 અમુળ અવિદ્યારે તો ટળે, હરિજી ઝાલો મુજ હાથ. દરશણુ. ૭
 શ્રી વૃંદાવનનીરે, કુંજમાં, જાંહાં કરો જુગલકીસોર વિલાસ;
 દાસ દયાનીરે વીનતી, મુને દાસી કરી રાખો નીજાસ. દરશણુ. ૮
 (૧-૨)

ગરખી.

જે કોઈ શ્રીને કહયાણુ ચાહો તે અમ્મીની સંજોત સંજોતે

કુમ્ભ દરીઓ પાંચ પુતળી, શાણા સમઠા ભજજોરે. જો ૧
 જડ જુદી નીરદ સોભીત, ગંદી છળ રચનારીરે;
 સાહગ કેરતી નીચ હડીમી, સદાકાળ સદુ નારી રે. જો ૨
 સ્વારથ થાતો હોય તદા, અમ્મી પતિ પુત્રાદિક માચેરે;
 ના કરવાનું કરે વીરતાં, વિધિ નિયમિન વિચારેરે. જો ૩
 મર્યા પછી પાછાં કરાએ નહીં, જર જસે તપની હાંતી રે;
 હરીની ચાત-હદમાં ન આવે, અનુમતી લેજો માનીરે. જો ૪
 પણ ન મળે પરવાર જાંઠાં સગી, ગમતો પુરુષ નવ દસાધેરે;
 નારદને હરિ કહ્યું પતિવ્રત, તાંહાં સગી અમ્મી સારેરે. જો ૫
 અક્ષીમને અબળા એ સરખી, ગળે પડ્યાં નવ ધુટે રે;
 તાંન ધન સુધરત સહુ વણસાડે, નરકપરે, તનકુટેરે. જો ૬
 પ્રેમદા પુરુષ સરીખાં સમજો, નીરખે મન મોવાએરે;
 ચોળ્યા પાછળ તેવાં ન રહે, ચિત પસતાવો યાગેરે. જો ૭
 સાણગારી તરવાર જાપર સારી, અંતર રહે કટારી રે;
 તેમ સુધર અમ્મી મોહનચયતી, કાળજીમાંહી કટારી રે. જો ૮
 કામે દામે ચાત ન ચાહે, સંત સગા વાહાલા જેહને રે;
 દયો કેહે સાધુ તે સાચો, શ્રીહરી ન તજે તેહને રે. જો ૯
 (૨)

ગરેખી.

સદુથી સમરથ રાધાવરનો આસરો;
 જેહના જનને દુભવી સકે નહીં કોય જો;
 જમનું જોર ન ચાલે દોષ કરે કદો;
 કમા કરે કે હરી ચાહાયે તો જોય જો, સદુથી. ટેક. ૧
 જુદા હરીનો બક્ત જુદામાં યમ કરે;
 એહવાનું પણ માધવ રાખે માનજો;
 પાનું પોતાનું જોષ પાળે વરદ તે;
 જયમ જડ પ્રાહીતને પોખેછે જનમાન જો, સદુથી. ૨
 ખીજ સદુ મોહોટા પણ હરિના હુકમમાં;
 મુર શ્રદ્ધા ગણપતિ શક્તિ શિવ શોખજો;
 કેરાવ કોપે કાંઈનું પણ ચાલે નહીં;
 એ સદુ રહે હરિજન ડરે ન લેશ જો, સદુથી. ૩
 રાણુ દિરાણુકરપુ, શ્રદ્ધાદિમાયતી;

કુરંગોધનને પક્ષ હતો બળરામ જોડ
 કોથા કૃષ્ણ તદા સરવે જોતા રહ્યાં
 હરિજનનું કોઈ લેઈ શક્યું નહીં નામ જો. સહુથી. ૪
 કરણ કુંવર સુર્યનો અનુન મારીઆ;
 સબળ સુયોધન બીમે મરણ પમાડ્યો જોડ
 હરિ રાખ્યા સુર ગણેસે વિદ્ય થયું નહીં
 ચિત્રકેતુ સહપડ્યો ન આખા પાડ્યો જો. સહુથી. ૫
 માયા કાળતણો ભય કાઢ્યો ના રજોડ
 અભય અચળ કરવા સમરથ નહીં કાય જોડ
 વિના એકે શ્રી ગિરિવરધારી લાલજોડ
 કોણ રાણુ જતાંમાં રાનમુખ જોય જો. સહુથી. ૬
 સેવા કરતાં અવળું પડે અન્ય દેવને;
 પીંજું રૂ કાંત્યું પળમાં થાય કપાસ જોડ
 કાપી કષ્ટ પમાડે તે વળી લાભમાં
 બહુ અમથી કાંઈ ક્ષણ આપે હેય નાશ જો. સહુથી. ૭
 શ્રીજી જનના અવગુણુ તે પણ ગુણુ ગણેડ
 સદજ કરે રાણુગત આપ સમાન જોડ
 સમોવડ કીધો રાણુ જતાં મળમાસને;
 આપી લીધું પુરુષોત્તમ અભિધાન જો. સહુથી. ૮
 એહેવા કુરુણાનીધી સમરથ શ્રીનાથજી
 દાસદવાના પ્રીતમ પ્રાણુ આધાર જો.
 એહેને મુકી અનયતણો આશ્રય કરે;
 તે નિર્ભાગી મુરખના સરદાર જો. સહુથી સમરથ. ૯
 (૧)

હરિનામ માળા.

૭૦૬. સવૈયા. એકંત્રીશા.

ગુરુ ગોવિંદ, કૃપાનિધિ કેશવ, કમળાનાથ કૃપાળ;
 કમળનયન કુરુણાસાગર, શ્રીકૃષ્ણ હરે ગોપાળ;
 ગોપીજનવદ્ધસભ ગિરધારી, ગોપીનાથ ગોવીંદ;
 ગોકુળેશ ગરુડેશ્વર, ગોવરધનધારી વ્રજચંદ. ૧.
 ગોકુળચંદ્ર ગદાધર, ગોમતિપ્રીય રમેશ;

નારાયણ નરસિંહ, નિરંજન નિરાકાર નરેશ;
 નરકાંતક નરવીર નરોત્તમ, નંદલાલ નમરૂપ;
 જગન્નાથ જળશાધ જનાર્દન જોતિર્મય જગભુષ, ૨
 જમદાધાર જશોદાનંદન, જમણનંદ જગનેસ;
 શ્રી જમુનાવલ્લભ જગવંદન, જુગદીશ્વર જમુનેરા;
 ચક્રપાણી ચતુર્ભુજ અચ્યુત, ચિદાનંદ શુભકદં;
 ચતુર્બાહુ ચાણુરતનમર્દન, શ્રીધર પરમાનંદ, ૩
 દયાશિંધુ દામોદર દિત્તપતિ, દીનનાથ દયાળ;
 દીનપંથુ પ્રભુ દેવકીનંદન, નરપતિ શૂરપતિપાળ;
 શ્રીપતિ પદ્માપતિ, રાધાપતિ, કમળાપતી ભવેરા;
 દક્ષિણપતિ રૂકમણિપતી શાગર, મુનાપતી રૂપિકેસ, ૪
 પદ્મનાભ પુરુષોત્તમ પરિશ્રવ, પરમપુરુષ પરમેશ;
 પુષ્કરાક્ષ પરમાક્ષ પરમપ્રભુ, મધુસૂદન મધુરેશ;
 ખરાશીધર અવનીધર ભુધર, વસુભતિધર મહિધારિ;
 કોસ્તુભધર પીતાંબરધર, પંસાધર કુંજવિહારી, ૫
 માધવ મુરમર્દન મધુમરદન, મતિવિક્રમ સુખધામ;
 મુકુંદ મેઘવર્ણ મહાપ્રાહુ, જદુપતી સુંદરધામ;
 રામચંદ્ર પ્રભુ દશરથનંદન, દયાસિંધુ ભગવંત;
 ગાં પાહિ માં પાહિ પહિ માં, પુર્ણાનંદ અનંત, ૬
 અઘ્રોતરેશ નામ કૃણુનાં, ગણિ ગણિ જે જન ગાય;
 રોગ દોષ કુખ કલેશ જરો, વળિ પળમાં પાપ પળાષ;
 મનવાંછિત ફળ તેતે મળશે, દયો કહે ધ્રુવ વાણિ;
 કોટિક કારજ તજિને ભણ્યે, દુઃકરિ સારંગપાણિ, ૭
 (૩)

૫૩.

તોરે અમુલ્ય અવસર ભયરે ગોવિંદ ગરે;
 ગોવિંદગા ગોપાળ ગા ગોપીજન વલ્લભ ગારે;
 જોને કાણેક્ષણે હાની યાવ બીરીવરધારી ગાને ટેક;
 મુરખ તું સમજે નહીં આપુષ બોધું યાવ;
 જ્યમ સરોવરની માછલી, સગળે નહીં સલીલ મુકાયરે. ગા '૧૬'
 તેનું તે બારો તુને, બાર બવાર રહીર;
 પહીં ભનું બાણે નહીં, જ્યમ નદિએનું મીર. ગા ૦ ૨

અમુનખ સટકું લાભનું, એત્યા તે પાગ્યા પાર;
 ચાર દિવસની ચંદની, જાતાં નહિં લાગે વારરે. ગો. ૩
 માયાની મધલાલથી, કાણુ ધરાયું તું ધરાશે;
 કુધામાં બજે જશે, પાછળથી પસ્તાશેરે. ગો. ૪
 કાલાં થોથાં કુટતાં, પ્રુટયું દીપક તેલ;
 મતના મનોરથ રહિ જશે, જોગીંતા તુટી જશે ખેતરે. ગો. ૫
 માયા એવો મીઠડો, જ્યમ જવરમાં ધીજ;
 હરી રસાયણ ગુણુ ધણો, જોષધ જાણીને પીજરે. ગો. ૬
 પ્રભુ પામે હે પ્રાણિયા, કામમાં પ્રીત કરીશ;
 તારું કંકડું અંતર ખીકશે, યજ્ઞીને તલસી મરીશરે. ગો. ૭
 અંતે આવી પણ નહીં મળે, જો કરે કાટિ ઊપાય;
 વિચાર વિઠલ વણુ બજે, પ્રથા કંહુ સહુ જાયરે. ગો. ૮
 તને અનંક વાતની એક કહું, સમપાઈ માળાપ;
 દયા નામ શ્રીકૃષ્ણયકી, સમશે સહુ પરિતાપે. ગો. ૯

(૨)

૫૬

હરિ હું શું કરું રે, મારો માયા ન મુકે કડો; ટેક.
 કાટી કદપ સુધી એણે બમાંવ્યો, ભમું હજુ નહિં છડો;
 મુજથી ન છુટે ન આપ છોડાવો; મારો કોયે કાળ નીવડો. હરિ. ૧
 સેવા સમરણ કામ કરું, મારો ક્ષણ એ ન છાડે હડો;
 શું ગળું મારું એ અવિદ્યા જીતી, કરું ચરણ કમળે નેડો. હરિ. ૨
 આપવિના એતા સહુ એલા, કાને કહું કુખ હડો;
 દાસી તમારી જાય પ્રેરો ત્યાં, પાછી ફરે જ્યારે તેડો. હરિ. ૩
 કરગરી કહું છું કૃષ્ણ કૃપાનિધિ, ચરણ પડયો ન ખસેડો;
 સાચાકાળ અમીથી ખમે દયો, કૃષ્ણ કૃપાજળ રેડો. હરિ. ૪

(૨)

૫૬

હરિ જેવો તેવો હું દાસ તમારો, કક્ષણસિંધુ મહેલે કર મારો;
 હરિ જેવો તેવો હું દાસ તમારો. ટેક.
 સાંકડાના સાથી સામળિયા, છો ખગડયાના ખેલી;
 શરણ પડયો ખજા અમિત કુકરમી, તદ્દપી ન મુકો ઢલી. હરિ. ૫

નિજન જીવની જાતી લજ્યા, રાખોછો શ્રી સગુણોડ;
 શુન્ય ભાગ્યને સફળ કરોછો, પુરો પાઠ ગણ કોડ. હરિ૦ ૨
 અવળતું સવળ કરો સુદરવર, જ્યારે જન જાય હારી;
 અયોગ્ય યોગ્ય પતિત કરો પાવન, પ્રભુ દુષ્પ કુદૃતહારી. હરિ૦ ૩
 વિનતિવિનાં રક્ષક નીજ જનના, દોષતાણા મુગ્ધ માનો;
 સ્મરણ કરતાં સંકટ ટાળો, ગણો ન મોઠો નાનો. હરિ૦ ૪
 વિકળ પરાધિન પીડા પ્રજાઓ, આંતરનું દુષ્પ જાણો;
 આરત ખંધુ સહિસ્તું અમયકર, અવગુણ જીર નવ આણો. હરિ૦ ૫
 સરવેચર સર્વાત્મા સ્વતંત્ર, દયાપ્રીતમ ગિરિધારી;
 રાસણાગત વત્સળ શ્રીચ આરે, મોટીછે ઓય તમારી. હરિ૦ ૬
 (૨)

રાગ ખમાચી.

હો મનવા શ્રીહરી રાસણે રહેજે;
 અવર ઉપાય નથી કંઈ ખીજો, કૃત્ય કૃત્ય મુખ કહેજે. હો મનવા. ૧
 અકળ અવિદ્વાતી જાણમારે, પડ્યા પડીત શુર;
 સાનિ વૈરાગી જોગિ જતારે, આવી કર્યા ચકચુર. હો મનવા. ૨
 સ્ત્રી એજ મોટી મોહનીરે, ખીજું સહુ એની હેઠ;
 પોહોંએલાને પણ પાડે પલકમાં, છેલિ સિદ્ધિલગી હે.હો મનવા. ૩
 સાન વૈરાગ્ય ગ્રાહે નહીરે, ન ઉપજે હરિશું હેલ;
 જાય વિવેક વિકળ રહેરે, જ્યારે અતુરાં ચોરે ચીત. હો મનવા. ૪
 ધંદ્ર ચંદ્ર પારાસર મુનીરે, એકલરાંગી મુન્ય;
 શિવ પ્રહ્લાદિક ભુલીપારે, એથી મોટો કાણ અન્ય. હો મનવા. ૫
 મન તો ભ્રષ્ટ ખધી વિશ્વગુરે, નવ રહેલું સ્ત્રી પાસ;
 ધીરાને અચળ કરેરે, ધાલે સત્યાનારા, હો મનવા. ૬
 અતુરાઈ સહની ચુગે પડીરે કાઠનું ન ચાલે જોર;
 દયા જગતમાં તે ખમે, જોનો કર ગ્રહે નંદકિશોર. હો મનવા. ૭
 (૨)

પદ.

દામોદર કુખમાં કાપોરે, પાવલે લાયુ;
 નંદલાલ નિજનંદ આપોરે; એ વર માયુ. ૧
 વહાલાઈ હું હું પળપળનો અપરાધી;
 બરેલો આધી આધીરે; પાવલે લાયુ. દામોદર. ૨

વાહાલાઈ હું તો તમારા બળથી ધણી ગાળું;
 બણિછો કહું શું ઝાળુરે, પાવલે લાગું. દામોદર, ૨
 વાહાલાઈ હું જેવો તેવો તોએ છું તમારો;
 આધાર અમર નહિં માહરો રે; પાવલે લાગું. દામોદર, ૩
 વાહાલાઈ માફે જેર નથી જો તરછોડો,
 શું રૂઠી કરે મં કોડો રે; પાવલે લાગું. દામોદર, ૪
 વાહાલાઈ શ્રી મુખ પોતાનો કાણેછો મારે લાડ,
 ખીળું બળ ક્યાંથી કાણડું રે; પાવલે, દામોદર, ૫
 વાહાલાઈ જનનું ગાન વધારો જગતમાં,
 ગમે તો ધરમાં મારો રે; પાવલે, દામોદર, ૬
 નૃપનાં ગજ ઘોડા મસ્તીખેરને આન મોહોડું,
 મારે ના માન ખોટું રે; પાવલે, દામોદર, ૭
 દયાના પ્રીતમ પાણી મલો છે તો નીભાવો,
 મારો દાસપણુનો દાવોરે; પાવલે લાગું. દામોદર, ૮

(૨)

૫૬. રાગ-લાવણીનો

સાંભળ શિક્ષા તું મન મારી, સાચી કહું એક વાત,
 મનુષ્યા દેહ દુર્લભ ભજ હરિને, જ્યાંસગિ તન કુશળતા;
 સેમો ગમે પરતાપશ પાર ક્યાં, એ જ્યાંથી અયડતાં;
 તે કરતાં શું દુઃખ ધાયું છે, ધરમાં ગોવિંદ ગાતાં. ૧
 ખર અવતાર થશે હરિ ભુલ્યે, પીઠે કાઢશે તારી,
 ભુલ્યે તર ક્યો કાંઈ નહિ પુછે, રીત વધવા તપ ભારી;
 પાછળ માર ધણધણ પડશે, કાંઈ એક મંદ ચલાતાં,
 તે કરતાં શું દુઃખ ધાયું છે, ધરમાં ગોવિંદ ગાતાં. ૨
 સ્નાન ચઢ્યા ભગવવાનને ભુલ્યે, હંકાપશ ઘેર ઘેર,
 મળ મુત્રાદિક ખાનખાન બહુ, કંઈ સહિરા શી પેર;
 કંઈ નહી આ જન્મ જશે એમ, લાત લાકડી ખાતાં,
 તે કરતાં શું દુઃખ ધાયું છે, ધરમાં ગોવિંદ ગાતાં. ૩
 ધાયું ગંદુ તન વિવરણ હરિ ન બળે તો થારો,
 મુત્ર પરીર
 અડી સહુ નારો;
 મરાતાં.

કૃષ્ણ કીર્તનમાં આજણા આણિ, એ મડે યાણું;
 વણુ યાંકે પાળે ને લેએ, કસાધ કરમાં.
 આકાળમૃત્યુ રાગમાર પીડા, અનિરાય ક તા.
 તે કરતાં શું દુઃખ ધણું છે. ધરમાં ગોવિંદ ગાતાં. ૫
 હરિ ન બળે ઇલાહીક અધમ તેના, ગણતાં ન આવે પાર,
 નરકકુંડની આખડ આસનો, કેમ કડું બચ્યાર;
 કેશ વણુ કોઈ રોકે ન છોડવી, જમકોંકર લઈ જતાં;
 તે કરતાં શું દુઃખ ધણું છે, ધરમાં ગોવિંદ ગાતાં. ૬
 દયા પ્રિતમ ત્રિશે રતું બાધ્યું; ને ચેત હળુ તો ચેતાય,
 વિષય સુખ સદુ યોનીમાં ત્યાં, કૃષ્ણ ભજન નહિં યાય;
 આ અવસરમાં લે સગરી, પછિ પાર નથી પસ્તાતાં;
 તે કરતાં શું દુઃખ ધણું છે, ધરમાં ગોવિંદ ગાતાં. ૭

(૨)

રાગ—કાશી

વરિયે તો સામળિયો વરિયે, વરિયે તો પાતળિયો;
 વરિયે તો છળોલો વરિયે, ચતુરવર—૧૬.
 સંસારીનું સગપણ કાચું, પરણીને રંગણું ખાંધું;
 એને ઘેર તે પાણી શીઠ ભરિયે, ચતુરવર. ૧
 સંસાર તો સરવે જુઠા, શું યારો કઠા કે જૂઠા;
 તેહને તુચ્છ જાણી કરીયે, ચતુરવર. ૨
 જેહને પરણે દુઃખ જાય, આખડ હેલાતાણુ યાય;
 તેની સાથે પ્રીત કરિયે, ચતુરવર. ૩
 સંસાર તો સરવે ખોટો, પાણીમાલિનો પરખોટો;
 કુટી જશે નાહાનો મોહોટો, ચતુરવર. ૪
 દયા પ્રીતમકરો વાણલો, નાગર નંદલાલો;
 તેહનો સાલો કરી મદાલો, ચતુરવર. ૫

(૩)

રાગ—સારંગ

સદા શ્રીકૃષ્ણ સેવોરે, સદા શ્રીકૃષ્ણ સેવોરે, સમજ લો સુધો સિદ્ધાંત;
 વાત કહું તે વિચારમાં લાવો, ભાગો મનની આત. સદા. ૧૬
 સદુ ખરાખર કૃષ્ણ છે નથી કૃષ્ણ ખરાખર કોઈ;
 સાગર છોળ્યોને વાચાર શાણા સમજ બોધ. સદા શ્રીકૃષ્ણ. ૧

વાહાલાજી હું તો તગારા બળથી ઘણા ગાળું;
 બાણીછો કહું શું ઝાળુરે, પાવલે લાગું. દામોદર. ૨
 વાહાલાજી હું જેવો તેવો તોએ છું તમારો;
 આધાર અવર નહિં માહારો રે; પાવલે લાગું. દામોદર. ૩
 વાહાલાજી મારું જેર નથી જે તરછોડો,
 શું રહી કરે મંકાડો રે; પાવલે લાગું. દામોદર. ૪
 વાહાલાજી શ્રી મુખ પાતાનો કાઢીછો ગાટે લાકડ,
 બીજું બળ ક્યાંથી કાહાડું રે; પાવલે. દામોદર. ૫
 વાહાલાજી જનનું માન વધારો જગતમાં,
 ગમે તો ધરમાં મારો રે; પાવલે. દામોદર. ૬
 નૃપનાં ગજ ઘોડા મરતીખેરાને આન મોહોડું,
 મારે ના માન ખોટું રે; પાવલે. દામોદર. ૭
 દયાના પ્રીતમ પાણી ગ્રહો છે તો નીભાવો,
 મારો દાસપણનો દાવોરે; પાવલે લાગું. દામોદર. ૮

(૨)

પદ્મ રાગ લાવણીનો;

સાંભળ. શિક્ષા તું મન મારી, સાચી કહું એક વાત,
 મનુષ્યા દેહ કુર્લભ ભજ હરિને, જ્યાંલગિતન કુશળાત;
 સેમો ગમે પરતાપશ પાર. ક્યાં, એ આશી અથડાતાં;
 તે કરતાં શું કુઃખ ધાયું છે, ધરમાં ગોવિંદ ગાતાં. ૧
 ખર અવતાર થશે હરિ ભુલ્યે, પાંચ કાદરો તારી,
 ભુલ્યે તર ક્યો કોઈ નહિ પુછે, રીત વૃથા તપ ભારી;
 પાછળ માર ધડાધડ પડશે, કાંઈ એક મંદ ગલાતાં,
 તે કરતાં શું કુઃખ ધાયું છે, ધરમાં ગોવિંદ ગાતાં. ૨
 સ્નાન થઈયા ભગવતને ભુલ્યે, હંકાઈયા ઘેર-ઘેર,
 મળ મુનાદિક ખાનપાન બહુ, કંઈ સહિરા શી પેરે;
 કંઈ નહી આ જન્મ જશે એમ, લાત લાકડી ખાતાં,
 તે કરતાં શું કુઃખ ધાયું છે, ધરમાં ગોવિંદ ગાતાં. ૩
 ધાયું જાંદુ તન નિટવરાહનું, હરિ ન બળે તો યારો,
 મુઝ પરીશની હાર વાસ ત્યાં, તને અડી સહુ નારો;
 નાસે દીઠ સાની ભુંડા, જ્યાં ત્યાં ફરે મરાતાં,
 તે કરતાં શું કુઃખ ધાયું છે, ધરમાં ગોવિંદ ગાતાં. ૪

કૃષ્ણ કીર્તનમાં આ પાણી, આજ કુંડલે પડે યાવું,
 વાણ વાંકે ખાળે ને લેમે / કરમાં જાણું
 આકાળમૃત્યુ રાગમાર આનિશય કંઠ કપાતાં,
 તે કરતાં શું કુંઝ ખાણું છે, માં જોવિંદ ગાતાં. ૫
 હરિ મે ભજે છત્વાદીક અધમ તાતા, ગણુતાં ને આપે પાર,
 તરકકુંડની આખડ આચનો, કેમ કરે ભચાર;
 કરાવ વાણ કોઈ રહે ન છોડવી, જમકીંકરે સધ જાતાં;
 તે કરતાં શું કુંઝ ખાણું છે, ધરમાં જોવિંદ ગાતાં. ૬
 દયા પ્રિતમ વિશે રહ્યું જાણ્યું, ને ચેત હજુ તો ચેતાય,
 વિવશ સુખ સદુ યોગીમાં ત્યાં, કૃષ્ણ ભજન નહિં ધાય;
 આ અવસરમાં લે સમરી, પછિ પાર નથી પરતાતાં;
 તે કરતાં શું કુંઝ ખાણું છે, ધરમાં જોવિંદ ગાતાં. ૭

(૨)

રાગ—કાશી

વરિયે તો સામળિયો વરિયે, વરિયે તો પાતળિયો;
 વરિયે તો છળીલો વરિયે, ચતુરવર—૧૬.
 સંસારીનું સગપણ કાચું, પરણીને રંડાવું ખાણું;
 એને ઘેર તે ખાણી શીદ ભરિયે, ચતુરવર. ૧
 સંસાર તો સરવે જુઠા, શું થાશે રૂઝા કે વૃઢા;
 તેહને તુરજ બાણી કરીયે, ચતુરવર. ૨
 જેહને પરણે કુંઝ ખાય, આખડ હેવાતણ ધાય;
 તેની સાથે પ્રીત કરિયે, ચતુરવર. ૩
 સંસાર તો સરવે ખોટો, ખાણીમાહિનો મરખોટો;
 કુટી જશે નાહનો મોહોયે, ચતુરવર. ૪
 દયા પ્રીતમકરો વાણલો, જાગર નંદલાલો;
 તેહનો સાલો કરી મહાલો, ચતુરવર. ૫

(૩)

રાગ—સારંગ.

સદા શ્રીકૃષ્ણ સેવોરે, સદા શ્રીકૃષ્ણ સેવોરે, સમજ લો સુધા સિદ્ધાંત;
 વાત કુંડ તે વિચારમાં લાવો, બાજો મનની બાંત. સદા. ૧૬
 સદુ જરાખર કૃષ્ણ છે નથી કૃષ્ણ પરાખર કોઈ;
 સાગર છેખ્યોને વાચાર સાણા સમજ જોઈ. સદા શ્રીકૃષ્ણ. ૧

વિષ્ણુ હરિ રૂપ એ રીતે સાચું સર્વે કાળ;

ન્યાય નહીં તે ગોપાળથી પણ ન્યારા ખરા ગોપાળ, સદા શ્રીકૃષ્ણ. ૨

કાયા થઈ કાયા સખધે કાયાગાહિ સમાયા;

કાયાથી છાયા છાયાથી કદિન કાયા કષ લેહે છાયા, સદા શ્રીકૃષ્ણ. ૩

મુખ ઇંદ્રાગ્રો પડ ને ડાળાં એમ હરી સંસાર;

કૃષ્ણ ભજે દયા કોઈ ન પાડી વેદ પુરાણ વિચાર, સદા શ્રીકૃષ્ણ. ૪

(૩)

ગંગા—ગૂર્જરી.

સાચા સંત તે કુખ દે તેહને, પણ સુખ દે મન સાચે;

દોષ ન રાખે કદ્યાણ તેહનું, પ્રભુની પાસે બચે, સાચાં ૧

વણ અપરાધે પ્રહાદે પીડયો, હિરણ્યકશ્યપ આભાગીર;

શ્રી નરહરી પાસે પ્રહાદે, તેની પણ ગતી માગીર, સાચાં ૨

ચંદ્રહસેન, દૃષ્ટમતિ, વણ વાંકે કષ્ટ પમાડયોર;

તેહનો દોષ ગણ્યો ન મુવેલો, દેવીપાસે છવાડયોર, સાચાં ૩

પાંચ પુત્ર પાંચાળકિરા, અસંસ્થાના બળ માસ્થાર;

ભીમસેન હણતા હુતા, ધારી દયા દ્રોપદી વાસ્થાર, સાચાં ૪

નારદની મર્યાદ ન માની, કુળેસુત એ કામીર;

આપમિષે શ્રીહરિ એળવિયા, હરખ્યા ભક્તી પામીર, સાચાં ૫

ગોવિંદરવામીને ધુવરાખ્યા, મુલસ્થો કંકર પાપીર;

તેહને દંડ કસો નવ દીધો, હરીની ભક્તી આપીર, સાચાં ૬

નંદદાસને વૃશ્ચીક ડસિયો, વારેવારે ફરિનેર;

તેહને જળના જગમાં ખુડતો, રાખ્યો કરાણા કરિનેર, સાચાં ૭

અંબરષ જે ભક્ત હરીના, તેને કુર્વાસા ધણું દમિયોર;

વેપં એ; કુખ ક્ષૂધા ભોગવ્યું, મુતી સુખી કરીને જમીયોર, સાચાં ૮

જયદેવતે લુટી કરે કાપા, ઇંગે કુપમાં નાખ્યોર;

તે ઇંગે નૃપપાસ પુળવ્યા, મ્હેલો સંશય ભાખ્યોર, સાચાં ૯

આશ્રમીતીએ વાનરિયે, મોરધી રાખ્યો કુખ સોરીર;

અતી અપરાધસહિત સુખ દીધું, સ્વર્ગ પમાડયો દોષીર, સાચાં ૧૦

હરિજન જનમાં કુદે લુટ્યો, નાંખ્યું અંગ સહુ કાપીર;

તદથી દોષ તેહનો નવ માન્યો, પ્રસન્ન કસ્થો મણી આપીર, સાચાં ૧૧

ઇંગ વેળુખને વેશે નારાયણ, દાસતણી સ્ત્રી મારીર;

પ્રભુ સમઝ્યા તદથી ન નડ્યા, સ્ત્રી છવાડી ગિરધારીર, સાચાં ૧૨

સાધુપાત્રું તું શીખ શૂન્ય, પીઠ સહી પર મોશોરે,
દયા પ્રીતમને તે જન વાહાણો, રિપુ રંજે ચિત મોશોરે, સાચી, ૧૩

(૨)

ગાગ—બિલાવલ.

કોટી પ્રયત્ન કરો તોયે પણ, સુખ દુઃખ હાય હરીને રે,
થાવાનું સેહેજે પણ ચારો, હરિભજ ભાવ ધરીનેરે-કોટી પ્રયત્ન. ૧૬,
ચંદ્રહાસને વિષ વિપયા કરી, દૃષ્ટમતી પછે હાસ્યોરે;
જાણુ નિચારે મદન મારિયા, કોણે જો મરવો ધારયોરે. કોટી પ્રયત્ન. ૧
અભામેજ સરખાને વણુ શ્રમે, તેજ દેહમાં મુકતી રે;
આધવ પ્રગટ મળ્યા મુચુકુંદને, તદ્દપી જન્મ કહાં મુકતી રે; કોટી પ્રયત્ન. ૨
ધીરજ ધરે કે કરે ઉતાવળ, કોણલહે સુખ સેહેમારે;
મનુષ્યમાયે પણ કાંઈ નવ સમજ, હરિ સમજે એક એહેમારે. કોટી પ્રયત્ન. ૩
કર્મોદીકનું ત્યાંહાંલગી બળ હરી, જ્યાંલગી મનમાં નાણેરે;
નહિતો કંઈલાધી ધંધર પદ, શાને વેદ વખાણેરે. કોટી પ્રયત્ન. ૪
અહા આપ જોતાં વાણુપાકે, સહુ પાદવને લાગ્યોરે;
ભિખવ ધજતાભ, વંચાવ્યા, મન સંધે સહુ ભાગ્યોરે. કોટી પ્રયત્ન. ૫
કર્તુમ અકરતુમ અન્યથા કર્તુમ, સમરથ ઇશ કાહાવેરે;
સર્વેશ્વર સર્નાત્મા સ્વતંત્ર, તેમ કરે જેમ ભાવેરે. કોટી પ્રયત્ન. ૬
સુખ થાવા સહુ દુખ જાવાનો, એજ ઉપાય એક સાચોરે.
મન ક્રમ વચને કૃત્ય ભજો દયા, અવર નિચાર સહુ કાચોરે. કોટી પ્રયત્ન. ૭

(૩)

ગાગ—લલીત.

હરિ ભજન થકી; હરી મળે તે સાચું સહુ મુતી ગાગ્યે,
પણુ સ્વતંત્રછે, દીવસ પ્રયાસ પ્રગાણુ ન કોયકી થાય. હરિભજન. ૧૬,
જ્યમ પાડ્યા દાવ પાસે ન પડે, પડે સહજ અમે કદી અતીસે, અડે;
નાખી દીધા દાંતર થઈ કેયમે ન જડે. હરિભજન. ૧
કુપ ખોદતા નિકળે પાણી, કહેવું કંઈલે કર કો રહે જાણી;
જ્યમ ત્યમ જગદીશ ગતી જો નાણી. હરિભજન. ૨
વિધી પ્રાણી મુતપા શ્રમ ભાળો, જોઈ કુચ નરસંઘ મહેતો ત્યાંહાંલો હરિભજન. ૩
મૂળંગ અભામેજ ગુણકા જુઓ પારથી પુતના જોઈ સંદેહ પુગ્યો.
ભય પ્રાચીન બહિસ નૃગ પાચ્યો કુગ્યો. હરિભજન. ૪

મુચ કુંદ ભત્તને વિલંબ કરી; ગિરધારીદી તાસ્લા તુર્ત હગી,
 ગમી ગોવિંદને તે વાત ખરી હરિભજન. ૫
 ખાંડવ કુબ્જ મધુપુરી મ્હાલી તેને રહેજમાં રીઝયા વનમાળી.
 બિભ્ન સાધન નીધી રહ્યા ભાળી હરિભજન. ૬
 સેહેજે દુર્ધભ સંન કદરજને મળ્યું ગોપી સહજ, પ્રેમ મન હરિમાં ગળડું;
 અવરને એવું ન ક્ષણ શ્રમે ક્ષણું, હરિભજન. ૭
 કોઈ સાધન બાણે ન કુલ્યા કરસો, નિસાધની હમડીમાં મારસો.
 દયા દીનતાએ હરી મને હરસો. હરીભજન ૮

૫૬—શગ-રામગ્રી.

કૃષ્ણ કેહેતાં શું બેરો નાણું, મુરખ તને કૃષ્ણ કેહેતાં શું બેરો નાણું. ટેક,
 મિટયા લવરી કરે મનગમતી, નહીં તેનું કામ ને કકાણું. ૧
 દાગનું કામ નહીં પરીમમ, ગાતાં ગે વાદ ગુણગાણું મુરખ. ૨
 કિંચિત્ત શ્રમ ને લાભ ધણેરો, નહીં કોઈ એહ સમાણું. મુરખ. ૩
 ખાતો ન હોય તો નખળો કહું તુને, જોઈએ બેરોનું બાણું. મુરખ. ૪
 હરિ ભજતાં તુંને આળસ આવે, ભવ ભટકણું નિરા વાહાણું મુરખ. ૫
 કો દહાડાતું કાલીન યત્ન જે, કૃષ્ણ કિરતન મુખ આણું મુરખ. ૬
 પ્રભુસમરણવિના ભવ ન તરાયે, હું નીશ્ચે કરીને બાણું. મુરખ. ૭
 જન દયો કેહે હરી ભજ મન માહારા, કરી નહિં મળે આ ટાણું મુરખ ૮

(૨)

૫૬—શગ—રામગ્રી.

કૃષ્ણ કહણ્યા કરી રૂપ નટવર ધરી, કોટી કંદર્પથી અતિરે સાઈ
 આપો દરસન તો થાગે પરશન હું, ટમટમે નિરખતા મન મ્હાઈ. કૃષ્ણ ૧
 ભજન સમરણતાણું ત્રિય મ્હારે મહી, જોયિ હું તાહરી કાંતિ દેખું
 ધંદ્રાદીક દેવને દૃષ્ટે આવો નહીં, તે આગળ માહર કાણુ લેખું. કૃષ્ણ ૨
 ભક્તિથી હીન હું દીન દામોદરા, અન્ય એકુ નથી મ્હારે દાવો.
 મનતણાં કોડ તે મનવીરો, રહી જરો, નહિં સુણો નાથજી મ્હારી રાવો. કૃષ્ણ ૩
 કર્મ જોરો મ્હારાં તો કમ્પું નહિં બને, દીન હ્રેસો તો કાંઈક હજરો;
 ભેટોની ભુધરા રંક બાણી મને, કાર્ય સરશે ત્હાઈં ખર્દ પળરો. કૃષ્ણ ૪
 કોટી ભક્ત ભક્તિથી આવી મળિયા સરાણુ, શ્રીકૃષ્ણ ગુણુ તે ગાતેગાતે;
 તેમાં એક અધિક પતીત લઈ પાળજો, એમ બાણો દયો ધર્મખાતે. કૃષ્ણ ૫

(૨)

૫૬-રાગ-રામઝી.

જેને સહાય શ્રીકૃષ્ણની, તે તો મુખમાં મહાલે,
 વૈર પડે પાધા વિચમું, કાઠનું કાંઈ ન ચાલે. જેને ૧
 દોશના ગુણ માને હરી, જેને કીધા પોતાના;
 બહાલથી વાંક વસે નહી, એ સ્વભાવજી માનો. જેને ૨
 અવળું તે સહુ સવળું કરે, ગાધવની મેહેરે;
 ભક્ત ગણે લક્ષ્ય વિના, પાંડવની પેરે. જેને ૩
 કૃષ્ણ કૃપા થઈ તે થઈ, ફરી જાએ ન ફીટી,
 ભાંતી ખોળે રંગચોળની, જમમ કરતલલીટી. જેને ૪
 નિજ જનમતી હરી હાથમાં, ગમતું હોય તે કરાવે;
 જન્મની જુગતી જન્મીનીજ છે, દોષ શી પેરે સાવે. જેને ૫
 સહુ વાતે સમૃથ હરી, વાણી વેદે અસાધી,
 તદપી અહીત નીજ ભક્તનું, હરિથી યાય ન કદાપી. ૭
 સત્ય સંકલ્પ શ્રીપતીરે, સદા સત્ય છે વાણી;
 તદપી અગ્રાધ ગતી અકળ, કોથી જાએ ન જાણી. જેને ૭
 કૃષ્ણ કૃપા ધણી દેખીને, જનને છાંડી ના જાવું;
 દયા દીનતા મુક્તિ, પડે જોથું રે ખાવું. જેને ૮

(૩)

૫૬-રાગ-રામઝી.

શ્રી ગોવર્ધનપર ભાડીસારે, સંજે શ્યામા પારી;
 જુગલ રસરૂપ આ જોઈને, ફરે આંખડી માહારી. શ્રી ગોવર્ધન. ૧
 અવતાર અન્ય ખહુ આપના, સવળે તેજ તમારું;
 પાસુ આ રંગીલી જોડી વિના, મન માને ના માહારું. શ્રી ગોવર્ધન. ૨
 દીપજ્યોત એક અનિધી, સમળે જુઓ ભગે;
 તદપી ચક્રારમુખા જુઓ, એક અનિધી ભાગે. શ્રી ગોવર્ધન. ૩
 આજળ ભીતી હતી ભજે, ધર મતિવૃત્ત ફેરે,
 હાવાં ધોળા ધવપુતળી, ચીત છોડ્યું ના છુટે. શ્રી ગોવર્ધન. ૪
 ધાનાર તેવેથી યજ્ઞ, ખાધુ ખગડીરે જાજો;
 પણ દયાની એ દંપતી વિના, મતિ ક્યાંહાં ન લોભાજો. શ્રી ગોવર્ધન. ૫

(૨)

૫૬-રાગ-રામકળી.

કર ચિત ચિંતન કાંઈ પ્રકારે, સદાનંદ શ્રી કૃષ્ણ તાથું;
 પરમાનંદ હોદે ધાય અંતર, ન રહે પાપ સંતાપપાથું, કર ચિત ૧

સુંદર પાળક રૂપ રસાળુ, ચરણુ લંગરી વાગેરે;
 ઠંણિતો યશોદા પાલવ ગ્રહી, હઠ કરી માખણુ માગેરે. કર ચિત. ૨
 નાકે મોતી લટે લટુરી, સુંદર મુખપર જુમેરે,
 હૈયે હેત વધ્યું, જોધ જસોમતી, લેધ લેધ શ્રી મુખ ચુમેરે. કર ચિત. ૩
 સુંદર મુખપર દધિ લપટાણું, નિરખે લાગે બહાણું,
 નહીં ખાણું ખાણો ધાવીશ માડી, ખાલે તોતલું કાણુંરે. કર ચિત. ૪
 કહે ક્યહું ગુહ્ય કરે કામનિશું, કુષ્ટ કષ્ટ ખચાવેરે;
 કે વાંસલડી વાતો વિહલ, ગૌ ચારી ઘેર આવેરે. કર ચિત. ૫
 શ્રી ગોપીજનનાં ધરમાહે, મનગમતું સુખ માહલેરે;
 કાઈ સમે ચોરી મહી નહાસે, કદા ગોપિકા ઝાલેરે. કર ચિત. ૬
 શ્રી બૃહાવન રાસ મંડળમાં, નાચે જુગલ કિશોરે;
 ઇત્યાદીક લીલાધર દયાને, દયા તું નિશ દિન લોરે. કર ચિત. ૭

(૨)

પદ-રાગ-રામકળી.

શ્રીહરિ શરણુ રહેજે હો મનવા શ્રીહરી શરણુ રહેજે,
 અવર હયાય નથી કંઈ ખીજો, કૃપણુ કૃપણુ મુખ કહેજે. હો મનવા. ૧
 અક્ષય વિદ્યાના જોરમારે, પડિત પડિયા મુર;
 સાની વેરાગી ને જોગીયા, આદેઆવી કીધા ચક્રચુર. હો મનવા. ૨
 સ્ત્રી મોહોટી મોહનીરે, ખીજું સર્વ એહની હેઠું;
 પોહોએલાને પાડે પલકમાં, છેલી સીડીલગી દહ. હો મનવા. ૩
 અવાર માયાખળ એટલુંરે, હોય અંગણુયાં બહવાય;
 જાણીતીને છતરે, એવી મોહનકરી માય. હો મનવા. ૪
 સાન વેરાગ્ય ગોઠ નહીરે, હરિષું ન હપજે હેત;
 જાય વિવેક વિકળ રહેરે, જ્યારે ચતુરા ચોરે ચિત. હો મનવા. ૫
 ચંદ્ર ધંદ્ર પારાસુરે, અક્ષયશૃંગી મું-ય;
 શિખ બ્રહ્માદીક ભુલીયા, એથી કાણુ છે મોટાં અન્ય. હો મનવા. ૬
 મન તો અસત્ય આખી વીધનુંરે, તનથી ન રહેવું સ્ત્રીપાસ;
 ધીરાને ચંચળ કરે, એ તો ક્ષણમાં ધાલે સત્યાનાશ. હો મનવા. ૭
 ચતુરાધ તાહરી ચુલે પડીરે, કાઈનું ન ચાલે જોર;
 દયા જગતમાં એમ ખચે, જેનો કર ગ્રહો નંદકીશોર. હો મનવા. ૮

રાગ—રામકંઠીનું—પ્રમાન.

શ્રીદ્વારકાધીરા છો શીશ મહારે ધણી, ઇશ નહીં અવર વાગ્યુ વીચનાથ;
શ્રીગિધરણુ તવ ચરણને શરણુ છું, જન્મને મરણુ હરીગ્રેન્થો હાથ. શ્રીદ્વારી ૦ ૧
પાપ આણુમાપ ત્રય તાપ સંતાપ સૌ, કાપવા પાપ છે નામ તાહારું;
સર્વ સાધનં રાજનં અભિષંનં તન, અન્ય પ્રસન્ન નહિ મનં માહારું. શ્રીદ્વાર ૦ ૨
દાગ ને ધામ તન વામ શું કામનું દામ વિદ્યામ નહીં શ્યામ પાખી,
ત્હારો હું દાસ અવિનાશતુળ પાસ રહું, વાસ વૈકુંઠનોધું અભીલાખી. શ્રીદ્વાર ૦ ૩
અચળ તવ ભક્તિ રસયુક્તિ સતસંત દો, જગતથી દુર આરાકતી માહારી;
નિધિ દયાધરી દયા જન દયા પરદયા કર છડું ત્હારો ગિરિવરધારી. શ્રીદ્વાર ૦ ૪

(૨)

રાગ—રામકંઠી.

માહારા શ્રી માહાપ્રભુજી હું એ વર માંગું,
સહજે કૃપા કરી આપો પાવલે લાગું. માહારા. ૧
પ્રિયસહ પ્યારા યદ્ય પ્રસન્ન રહે રાખો,
નિજનો બાણી નિત્ય શ્રીમુખ દાખો. માહારા. ૨
ચિત માહારૂં રાખો સદા તમારે ખે ચરણે;
અળગો કરી અવિદાયી રાખો સદા શરણે. માહારા. ૩
આપનું ઉચ્ચિષ્ટ સદા માહારે ખાતપાન,
નિત્ય જ્યાંહાં સેવા પુજા થાયે ગુણગાન. માહારા. ૪
અભય નિજનંદ સદસંગ આપે,
લીલા સંહીત વાસ મુજ હીર થાપે. માહારા. ૫
આપને રૂચે નિત્ય કૃતી રે કરાવો;
દોષ માહારો એકે મનમાં ન લાવો. માહારા. ૬
નિરભિમાન હીપમ લક્ષણા ભક્તિ,
સદા સ્મરણ કૃત્ય બચસન આસક્તિ. માહારા. ૭
સદા સહુ સમીપે નાય નિત્ય વૃજાસી,
કહાવું પ્રભુ તમારી અચળ દાસ દાસી. માહારા. ૮
અમ્મંડ આશ્રય મુને તમારોજ હોજો,
સેવક દયાને કરણા દ્રષ્ટે નિત્ય જોજો. માહારા. ૯

૫૬—રાગ—રામકંઠી,

કહો કંઈપરે કહિએ પ્રભુ કાયર કે બળિયારે, ટેક
નિડાહેતો કાંત કયમ થાઓ કંસદાસારે,

દયાળુ તો કયમ તરસાવ્યાં વૃજ્જવાસારે. કાહોકધ ૧
ખલ્લચારી હો તો કયમ કાહાવો ગોપીકંથરે,

કામી હો તો કાલિંદી ના આપે સ્ત્રીને પંથરે. કાહો ૨
નાગપારો ખંધાયા ને લીલા નાચ્યો કાળીરે,

તમને ના કહેવાય કાંઈ નમિયે વાળીવાળીરે. કહો ૩

કાળને કંપાવો ક્રમણ ભયંકર એહવારે;

કામને લખવે રૂપ કોહોની કહિયે કહેવાયરે. કહો ૪

ગુહા કહેતાં દોરા લાગે વેદ અવલીનરે,

સાચા છો તો પાંદ્યો કેમ ખચારા ખળીનરે, કહો. ૫

શાંત શા નૃસિંહરૂપ ક્રોધના ભંડારરે,

ક્રોધી હો તો સહ્યો કેમ ભૃગુપદ પ્રાહારરે. કહો. ૬

સધળું તમોમાં છે ને. કષ્ટું પણ છે નહિરે,

એથી પણ અગ્ર કહું પર છો એ યેનીરે. કહો ૭

કાંઈન મન વાણી નવ પોહોંએ. અનિવાર્યી દવારે,

નિશ્ચે ના બોલાય કાંઈ, આહવા છોક તેહવારે. કહો ૮

જેવા છો તેવા છો માહારા શ્વામી આપો સેવારે,

કાસ દ્યો નીજનો બાણો કાંઈ નથી લેવા દવારે. કહો ૯

(૨)

પદ—રાગ—રામકળી.

કાંઈ નથી જોતા કમણ કપા જ્યાંહાં કરોછોરે. ટેક.

કુડિ કતી તેહની સહુ રૂડી માની લોછોરે. કાંઈ નથી. ટેક

પાંડુસુને વેદથી વિરુદ્ધ કસ્યાં કર્મરે,

તમારી પ્રસન્નતાએ ઠસ્યાં તે સુધર્મરે. કાંઈનથી. ૧

વાલી માચ્છો ખંડુસમંધને પાપેરે,

તેજ કીધું વિભીશણ સુગ્રીવે જોયું આપેરે. કાંઈનથી ૨

કાહો શું ચુકી સુપનેખા નાક તેહનું કાખ્યુરે,

સાધન શું કુખળ કીધું પતિસુખ આખ્યુરે. કાંઈનથી. ૩

સેહેજે અરધે નામે ગુણકા વૈકુંઠ પમાડીરે,

સંત ખીજ પડયા રહ્યા રટતા નામ દહાડીરે. કાંઈનથી. ૪

નહીં તેહનું નહીં બાવ્યું તેહનું સરવે બાવ્યુરે,

વાંકે રો! હગારો પ્રભુ તમથી ચાલ્યું આલ્યુરે. કાંઈનથી. ૫

(૨૪૭)

ગોહવી દયા દયાભીષ કરારે કરશે હરિજીરે,

કર્યાણના સચુદ્ર મારા પ્રણુનતિ શ્રી ડરે. કંઘ નથી ૩

(૨)

પદ-ગંગ-ભગવી.

હરી માહાઈ અંતર શુદ્ધ કરોરે, હરી મ્હારી નિર્મળ પુદ્ધ કરોરે. દેક.

હરી મુને પ્રાંચ વિસાવોરે, મુજ મન નિજ છપી લોભાવોરે. હરિ. ૧

હરી હું ભાવું એહવો કરોરે, હરી મ્હારા તનમનતાપ સમાવોરે. હરિ. ૨

હરી મ્હારી દુરમતી દુર કરોરે, અંતર ભક્તીભાવ ધરોરે. હરી ૩

હરી નીજની લીલા દરસાવોરે, નિશદિન સતસંગની ભાવોરે. હરિ. ૪

હરી માહાઈ ચિત ચરણે રાખોરે, દયા તમારો શ્રીમુખે ભાખોરે. હરી. ૫

(૨)

પદ-ગંગ-ભગવી.

નંદનંદન ભજ ભજ ગન માહારા, કાઠી કલપના કલેરા ટળોરે. દેક.

જન્મમરણનો ભય જન્ય ભાગી, ધમકિકર સ્વપને ન દમેરે. નંદ. ૧

આનંદસિધુ હોદે યાચ અંતર, જો સેવે શ્રીનાથ ગમેરે. નંદ. ૨

અદ્વાદીક ત્હાઈ ભાગ્ય વખાણે, ઇદ્રાદીક જર ધુમેરે. નંદ. ૩

ચારે પદારથ દ્વારે રહે ઉભા, ચૌદલોક તુને ચરણ નમેરે. નંદ. ૪

ખાતું શ્રીહસીરસું ન ધરે, તાઈ ચિત્રગુપ્ત હિયારે નમેરે. નંદ. ૫

અનુભાસીધ નવેનીધ સંપત્ય, અનાયાસ ત્હારી પુઠે ભમેરે. નંદ. ૬

નિશ્ચય પદપંકજ પુષ્પોત્તમ, જેને રોષાદીક સમાન નમેરે. નંદ. ૭

તે તુજને આપશે દયા પ્રીતમ, નિશદિન તાહારા રૂદિયામાં રમેરે. નંદ. ૮

(૩)

પદ.

હો સ્વતંત્ર શ્રીજી કરો તમે જે મન ભાવે;

ધંધરપ્રત્યે જોર કોનું નહીં કાવે;

સરણ પડ્યાને માયા પ્રણુ અકળારે, હો સ્વતંત્ર. ૧

નડતું કોધતું નાથ કરે નહીં વેદ ગાય;

જિન અસંકલે એ નિજ પાળે કમું નવ, યાય;

કોહો તણ જિત ભુકતેક કિયે ન્યાય. હો સ્વતંત્ર. ૨

શુભિ રમૃતિ રાસર સરવ એમ ગાય;

હરિ મમરતાં સદ્ય સકળ દુષ્પ જાય;
 તે સ્તવે ખરું પણ દ્રષ્ટિયું નવ દેખાય. હો સ્વતંત્ર. ૩
 હરિગુણ ગાતાં કષ્ટદિ રહે નહિં નામે;
 ગતી ધરડા થયા મોહોવાયક કામ દામે;
 કહેતાં કાંઈ કાવતું નથી એણે કામે. હો સ્વતંત્ર. ૪
 રામ રહતાં દેહ તુલ્યો દસરથ સ્વર્ગે;
 નામ જપતાં છુટ્યું કપાળ નહીં ભટકે. હો સ્વતંત્ર. ૫.
 એક મહારે નાસે હું સરખો નર થાય;
 નિત્ય નિરંતર નામ તમારું ધણું ગાય;
 શું કહિયે આધિવ્યાધિ વીધે તે પિણય. હો સ્વતંત્ર. ૬
 કૃપા કરોછો કાઠએક પ્રભાદીથી ઝાણ;
 તદ્દપી તેહેને સંતાપે માયા મનમાં ખાઝી;
 કાળજ કુટાણું ક્યાંહાલગિ હળધર સાજી. હો સ્વતંત્ર. ૭
 તમારો છું એકજવાર કહે કાઠ;
 શ્રીકૃષ્ણ તેહેને આપો અભય ખરદ જોઈ;
 તે પણ અધુના નથી દેખાતું રહિયે રોધ. હો સ્વતંત્ર. ૮
 સ્વદેપ ધર્મ પણ મારો માહા ભયથી રાખે સાચું;
 શ્રીમુખથી યોદ્ધા આપ કેવાય કયમ કાચું;
 અભય તદા રહું આપ કૃતિમાં જદ્દપી નાચું. હો સ્વતંત્ર. ૯
 સુણો ઝાણવા દયાયે આદરે વખાણ;
 વિશ્વસૃષ્ટી પાવન થાય તેજ ટાણ;
 સમૃદ્ધ તદ્દપી સધુના સાથી કાણ જાણે. હો સ્વતંત્ર. ૧૦
 નામે પાપ નાહાસે પાપ નાસે ત્રાસે
 શ્રીકૃષ્ણ કહું છઉ શી પેરે પાપ નહદેમાં વાસે,
 શાથી મળતાં છો નહી કેમ દોશ મારા ભાસે. હો સ્વતંત્ર. ૧૧
 વેદાદીકનાં વચન સકળ સ્તવે દાવે,
 પણ ત્યારે જ્યારે તમારા મનમાં આવે;
 કરો આહો તે સરવેચ્છર શંકા કોહોની લાવે. હો સ્વતંત્ર. ૧૨
 ધણા શરણાગતનું સાધન સાધ્યું પણ નાજોવું;
 નિજમળથી નિજજન જાણી દુષ્પ હવે જોવું;
 દયા પ્રીતમજી નહિં શોભે જોવું મહારૂં રોવું. હો સ્વતંત્ર. ૧૩

પદ.

- હે હરી હું તો હાવાં હાસ્યો જે ગમે તે કરો,
 અતીસે અઘ્નમાણનો મારણો. જે ગમે તે કરો. ૬૬.
 હરિ હું સહુ શુભ કૃતીથી હીણો,
 જે અનિશય દ્રુતનો પણ ઝીણો, જે ગમે તે, ૧
 પઠિ અવિદ્યા મહારી પુઠે,
 મુખાસ્થાંમાં નાખે મુઠે, જે ગમે તે, ૨
 ભૃષ્ટ-હૃદ માને નહીં શિક્ષા,
 જગમાં લજવી નેશુવની દિક્ષા. જે ગમે તે. ૩
 ભવ ઉદ્ભવ અતીસે પીડે,
 મુકનાં ઉચિત કર્મ સહુ મિડે. જે ગમે તે. ૪
 શરણાગત જોણું ગતિ મનિ માઠી,
 મુદ્દા કાંઈ હતી તે નાઠી, જે ગમે તે, ૫
 પાપ દુઃખ જે કૃતિ નિરા દિન કરિને,
 જાય મન ત્યાંહાંનું ત્યાંહાં કરિને. જે ગમે તે, ૬
 તન જયમ વૃદ્ધ થયું મન પાળક,
 ભેપર ઉજ્જવળ અંતર કાળક. જે ગમે તે. ૭
 અંતકાળ દુઃખથી કાં પુછશે,
 સત્ય વચન સમરી ભણું છઉં. જે ગમે તે. ૮
 પ્રભુ જયમ રાખ્યો છે તેમ રહું છું,
 જે શીર પાડા છો તે સહું છું. જે ગમે તે. ૯
 જાણું છું કર્યો સહુ સાચું,
 પણ વણુસમજે ભાડે મન મ્હાકું. જે ગમે તે. ૧૦
 જિવથડી નિવડગડી નિજગણ કશું નથી ચાવું,
 મનેપાતમાં ગાડું ગાવું. જે ગમે તે. ૧૧
 જેવો શરણ પડ્યો છું,
 માણ પ્રભુ રાખ્યો અટળ આડ્યોહું. જે ગમે તે. ૧૨
 મનુષ્ય કોઈથી બહાલ ન હાલે,
 ગગન પવન સહ ભરાઈ ન ચલે. જે ગમે તે. ૧૩
 પિનતી દયાની એ ફરી ફરીને,
 પ્રગટ મળ્યું સેવું હું કરીને. જે ગમે તે. ૧૪

૫૬.

જીવતો મુખ્યેરે મુખ્ય જીવતો મુખ્યો.

તેં ભજ્યા નહીં ભજવાંન મુખ્ય જીવતો મુખ્યો. ૬૬

પેટને અર્થે પાપ કરતાં દીલમાં ન ડસ્યો;

પાડોશીને ઘેર પુણ્ય કરતાં આડો જઈ પડ્યોરે. મુખ્ય. ૧

કુડની માળા કાઢમાં ઘાલી કોંધી ગુરૂ કસ્યો;

ત્યારે મૈથુન કરવા લાડ્યો અંતર ના ડસ્યોરે. મુખ્ય. ૨

બહુનાગીને ઓળખ્યાવીના, અંતર બહુ પડ્યો.

દયાપ્રીતમ દિલમાં વસ્યો કારજડો સસ્યોરે. મુખ્ય. ૩

(૮)

૫૬.

વૃજ વાહાલુરે વેકું નહિં આપું, મને ન ગમે અતુરભુજ થાવું;

નંદકુંવર ક્યાંહાંથી લાવું, વૃજ વાહાલુરે. ૧

સોહીયે લક્ષીતા ત્રિવેણીમારે ગીરધારી, સંગે સોહીયે જ્યાંહાં રાધે પારી

તેવિના આંખ ન ઠૂરે માહારી, વૃજ વાહાલુરે. ૨

ત્યાંથી શ્રીજમુના ગિરિવર છે એ નહીં, મુને આરાકનીછે ધણી બેહેની;

તેવીના માહારો પ્રાણ પ્રસંન રેહે નહીં. વૃજ વાહાલુરે. ૩

ત્યાંહાં શ્રીવૃંદાવન રાસ નહીં, વૃજવનતા રાંગ વીલાસ નહીં;

કિણ્વ વેણુ વાયાનો અભ્યાસ નહીં, વૃજ વાહાલુરે. ૪

વૃક્ષે વૃક્ષે વેણુકા મારી, પત્રે પત્રે હરિભુજ ચારી;

હેવા રમ્પુરમ્પુ છું સંગીત મારી. વૃજ વાહાલુરે. ૫

હેવા વિશ્વશિવ સખીરૂપ થયા, હેવા રમ્પુરમ્પુ તે રસનારે રહ્યા;

ભિધવ સરખા તે ત્રણ કૃષ્ણ થયા. વૃજ વાહાલુરે. ૬

મુખ્ય સ્વર્ગનું કૃષ્ણવીના કડવું, મને ન ગમે 'ધન' અદન અડવું;

ધિક જન મુખ્ય પામી પ'છું પડવું. વૃજ વાહાલુરે. ૭

શું કહી શીઘ્ર સહુજ પાંગી, તેહેમાં નહિં આપણુ ઓ સ્વામી;

મારે દાસપણુમા આવે શી પાંગી. વૃજ વાહાલુરે. ૮

વૃજનન વેકું મુખ્ય જોઈ વળી, ન ગમે તો 'ધન' અંગારે ભક્ષી;

એવા સ્વર્ગનાંદ અર્તસેં ગળી, વૃજ વાહાલુરે. ૯

ગુરૂખણે ગોકુળવાસી યદ્યશું, શ્રીવલ્લભ રાણે નીત્ય જઈશું;

દયાપ્રીતમ સેવી રસ જસ ગાઈશું. વૃજ વાહાલુરે. ૧૦

(૨.)

૫૬—ગગન—હૃદય:રી.

હરિને ભજે નહીં ને અવર આરાધે, અનન્ય ભક્તી ન કરુવેરે;
 આતે સહાય કરે શ્રી કૃષ્ણ કો પ્રાણી, આગળથી અથડાવેરે. ટેક
 ભક્તનાં ભગવંત કાંધ ન રહે પાડી, મુળનું પાણી સમજે પોહાંધેરે;
 શાખાઓ છાટે તરતૂળા ન થાય, સર્વ પામે સિંચાયરે. હરિના. ૧
 ઘેર ગોવિંદ ને આંગાને આરાધેરે, અજગર ગયા પીડા પામ્યારે;
 છુટ્યા તો જ્યારે શ્રીકૃષ્ણે ઓડાવ્યા, દેવતાં દુખ નવ વામ્યારે, હરિ. ૨
 પડવને ઘેર પ્રભુ પ્રગટ વરયા પશુ, શિવાદીકનાં સેવા અદ્ધા મનમરે;
 કુંતીસંખધે કરાવ કટ પશુ ધાયારે, ત્રિવિધ વિધે નિંખાણા વામ્યારે, હરિ. ૩
 અભયનો આમય કીધો અમૃત હરિ ભક્તે, દુવાસા દુખ દીધુરે;
 એહવા દત્તિસસ સરળમાં સમજેરે, અન્ય આમય કીધે એનું યાચરે હરિ. ૪
 ખાડુ ધરનો જામ ભુજે મરેરે, ઓળખા કાઢના ન દેવાયરે;
 એક આશક્તિવિના ચિત નહિં હમારેરે, સેવેત્યાંહાં સિદ્ધિસાનારે. હરી. ૫

(૩)

૫૬.

તારાં સહુ દુખ જારો ગોવીંદ જાની;
 સેહજે સહુ સુખ યારો, ગિરિવરધારી જાની. ટેક.
 ભવના વૈભવનો ચિતમાં એહાટોછે રંગ;
 એના એ ભોગ કરડો ખારો ભુજંગ. ગિરિવરધારી. ૧
 પ્રણીરે ગુચવણીનાં એ અવિદ્યા જાળ;
 નાહાસવા ખારો એક શર્ણુ ગોવાળ, ગિરિવરધારી. ૨
 કો સમે મોહ તને કો સમે રોક;
 એ બેમાં અથડાતો તું તો એ ચિંતો ફેક. ગિરિવરધારી. ૩
 જોહેતું તું સુખ માણે તે દુખનો ભંડાર;
 પડતા પેજારાં ખાતાં નહિં આવે પાર. ગિરિવરધારી. ૪
 કેવળ કલેશ ભસ્મો આ સાગર સંસાર;
 નાવ તર એક નામ નંદકુમાર. ગિરિવરધારી. ૫
 આવ્યો આવરો પાછો વચમા વહિજાર;
 વ્યાપ્રભુને ભુજે પાછલ પસ્ત્રાશરે. ગિરિવરધારી. ૬

(૨)

૫૬.

મોક્ષા સીરને માયાકૃદ માડી, શ્રીકૃષ્ણ રો નાભને;

ત્હારા મનપદી દેને સર્વ છાંડી, તો ત્હાર કામ નીપજે, ટેક.

તું કહીશ કે મ્હારે હાથે ધન મેળવી, માહારી કામનાગો ક્યમ પુરી થારો,
તે તો મનુષ્ય આપોઆપ મળુર, તો ધન્યર ક્યમ ભુની જશે શ્રીકૃષ્ણ. ૧

તું કહીશ કે ધંધા વીના ધન ક્યમ મેળવું, ધન વિના ધર ક્યમ પાલે;
તે તો આયુષા સુધી પેહાંચાડે પ્રારબ્ધ, મિલ્યા હું પદમાં માહારે શ્રી. ૨

તું કહીશ કે નિવૃત્તી આગળ ધડી ન બેસાગ, માહારી દહીયાકે છેક માતા;

તું હસ્ત ચરાણુ તું કરની કારજ, વદને પિકલ ગાતારે. શ્રી. કૃષ્ણ. ૩
વિશ્વંભર ખધી વિશ્વનું પુરતો, ખાન પાન અખર જો વિચારી;

તે પ્રભુથી તું કેમ રહેછે અગગો, તો ખમર ન લે તાહારો રે. શ્રીકૃષ્ણ. ૪

તોહો તાહારું મન ન માને તો, ચારે પોહાર કમાની;

ત્રણ પોહાર નિંદ્રા કર નિસ્ચે, એક જામ હરિગુ મ ગાનીરે. શ્રીકૃષ્ણ. ૫

જે જે વાતના ખાંચા તેં કહાડ્યા, તે તે મર્ગ ગતાવ્ય;

કેશવકીરતનને ભક્તિ ન ભાવી, તો અઠાવારો તાહારે ભાગ્યે આઠવારેચોરાશી. ૬

દામ ન લાગે; હાંડ ન ભાગે, ગાતાં ગે વિંદ ગોપાળ,

પણુ દયો કહે જેને ભક્તો ન ભાવી, તેહેને લક્ષાટે લંખિયાછે કાળારે. શ્રી. ૭

(૨)

રાંગ—ફાલીંગડો.

માહારો કર મ્હો કેશવરાયરે, માયાદળથી મુંકાવો;

રાસણાગત વત્સલ તાણું રે, ખર્દ પાળો માહારો દાવો. માયા. ટેક.

હયાની હોળી કાને કહાયરે, કોહો તોહો કામ શું થાય,

આપતો અંતરજનીછો, હરી માહા સમરય સુખદાયક. માયા. ૧

કેહેતાં કાંઈ ખનતું નથી રે, ધણી ગુંચવણી ને કુખ;

જેને સોંખ્યો તેને કહાં નથી કર, ઝાત્રો તો સધળું સુંખ. માયા. ૨

કષ્ટ પામીને કાયર થયોરે, નથી માહારે એક ઉપાય;

કાન ધરો તો કહું તો ભુલું નહિં તો, માહાર સગળ હન રાય. માયા. ૩

કસા યોગ્ય હું છું નહિં રે, જેહો તેહેવો તમ દાસ;

અકળાયો છું અવિદ્યા કુખે, મથે કાળતો મોટો ત્રાંમ. માયા. ૪

પ્રસન્ન થાઓ તમો, એકવી કાંઈ નયો મારી પાસે વસ્ત;

નિજ બળથી નીજનો કરો તો તો, અખિલ કષ્ટ હોય અસ્ત. માયા. ૫

કરગઈ કામ આલ્યું કશું રે, ઊત્તર ન આપને મન;

પણુ વિચરોને કું કહેને કહું, તમપાપે માહારે કાછે અન્ય. માયા. ૬

દયાના પ્રીતમ દીનનાથજી માહારી, સામું જીવો એકવાર;

દાન નિજનંદ કરો પાપો, પ્રેમરસ પ્રાણ આધાર. માયા. ૭

(૨)

રાગ—એવાડા.

કેલે કંચિ ચિહારે રે, હવ અંપ વાળિયો, મુખે મુનો મોહ નિંદ્રાનીમાંય;
 ભગીનો તિયારારે પુછ્યો યોધ ગાંધારે, કરજ કરી ચાલ્યો ભરીને ભોંય, કેલે ટેક.
 શક્ષ કોટી ફેરારે, કચ્છો ચાર પાણ્યગારે, એકવાર મનુષ્ય ફરે કૃપાનાથ;
 રકને લક આપારે, છુટવા ચક્રગનેરે, આવી સોવરણી હાથ. કેલે. ૧
 મુલ્યક અવસરારે, આલ્યો હરીભજનનારે, જેથી છુટે ભવજનન કર્મપાસ;
 તે મુકો તે કંકુરે, કર્મ ચમારનુંરે, તેજ તારે ધાદ્યુ સત્યનારા. કેલે. ૨
 મોહ તને મોહારે, કામને દામનારે, તે ખમ્મે કલેશ નકે કુંડ;
 કૂળ તેલુવું હમણારે, જગનની જીતીયોરે, અતે પાછું નકે કલેશ મુદ. કેલે. ૩
 બીતી તો તે બીતીરે, રહી સાંભળનીરે, હરી ભજ ભાવે ભલ્ય થયા ભંગ;
 દયા દયા કરશેરે, કૃપાશુ કૃપાનિધીરે, જમમ કરી મુકુરતમાં પટપાંગ. કેલે. ૪

(૨)

પદ—રાગ—સોરઠ.

૨૮ શ્રી રાધા રાધાવર ગિરધારી,
 શુ' પુરાણ પ્રેમ ધરી, પ્રગાદ દુર કરી, આ સમય ક્યાંથી ફરી;
 એલું મન ધારી ધારી, ૨૮ શ્રી રાધા રાધાવર. ટેક.
 પાપ ચતુરવિધી પળકમાં પળારો, નિવિધ તાપ તુર્ત ભસ્મીભુત થાશેરે;
 અભય પરમાનંદ શિંધુ હર ભરશેરે;
 તે બીના જ્ઞાન ધ્યાન ધર્મ, દાનકર્મ, તપ ન ધર્મ, નિર્ધર્મ;
 સ્થિતિ હર્મ, અભિદ્યર્મ, વસ્તુધર્મ, મવીનર્મ, પ્રાપ્તધર્મ;
 મુનિ પુકારી પુકારી, ૨૮ શ્રી રાધા રાધાવર. ૧
 અવિદ્યા રળે કૃતાંત કંપ ખાયે;
 ભુડા ભાળ અંકે અરળ પાશુ બુસાયે;
 મૂંડે વૃંદાવકમાં તું પ્રસંસાયે;
 મારે એત સ્વરૂપ કાળ, ગા ગોપાળ, નંદ્યાળ, દિનદ્યાળ, પ્રાણુતપાળ;
 દંશકાળ, મહાકૃપાળ, કમ્પરસાળ, શ્રીગનમાળ, હર્ષભાળ;
 કટહારા હારી, ૨૮ શ્રી રાધા રાધાવર. ૨
 સેપ એજ નામ ગે પળ ન ભુલે;
 હિમા શંકર મન મનન કરી કુલે;
 નારદાદીક આનંદ ડાળ કુલે;
 જળિ ચતુર શનકુમાર, નિગમચાર, શ્રુતિકાર, ગણાધારે;
 મુકશ્યં પ્યાર, ધીમૃગાર, ધનાગાર, ભા અંખાર;

સુર સરદાર શ્રીમુખકારી. ૨૮ શ્રીરાધાવર. ૩
 વાણ પ્રયાસ મન પ્રપંચ મોહ ત્યાગે;
 ધર્મ અર્થ કામ મોક્ષ રૂપ લાગે;
 ઝોતી પ્રેમભક્તિ સહજ હૃદય ભાગે.
 તદુપરાંત, નિત્યરાસ, જીવનિવાસ શ્રી અધિવાસ, આણુંદરાસ;
 કેલીહાસ, જ્યાંહાં પ્રકાશ, ત્યાંહાં નાવામ, અનાયામ, નિપટપાસ;
 દયો દાસ, કરે વિહારી વિહારી. ૨૮ શ્રી રાધા રાધાવર. ૪

(૨)

શ્રીપદ.

હરિ ભાવવીના, કેવળ કૃતી કરેથી કાર્ય ન થાય;
 જ્યમ અભિવીના, ભરમાં ધૃત હોયે એણે. ૧
 જુઓ સર્પ સમીર ભક્તિને રહે, જુઓ ચાત્રક તે પિપાસ શહે;
 જુઓ ઉચ્ચ અખંડ ભાગ્ય રહે; હરિભાવ વિના. ૩
 જુઓ મીન તીર્થ જળમાં બહાયે, જુઓ ગુણમે નૃત્ય કરે ગાયે;
 જુઓ પાંહાણો પાપે શું સુખ થાયે; હરીભાવ વીના, ૨
 જુઓ મગઆદીક પશુ વનવાસી, જુઓ ગુનેગાર સેહછે કાંસી,
 જુઓ કાસદ પણ ભય છે કાશી, હરીભાવ વીના, ૩
 જુઓ તેલીનો બળદ પરિક્રમા કરે, પનગ પેટે ચાણે ડંડવૃત ન કરે,
 જુઓ તપોધન દેવણે દેવળ ફેરી ફેરે. હરિભાવ વિના. ૪
 જુઓ વટ જતાનો યોજ શહે, જુઓ અંધ સદા કર ડંડ ગ્રહે;
 જુઓ ખર તન રાખમાં રોળું રહે હરિભાવ વિના. ૫
 જુઓ નટ્યો અખધુન વેરા ધરે. જુઓ અગસો દૃઢ થઈ ધ્યાન ધરે,
 જુઓ મુક વગત મુખ નવ ઉચરે. હરિભાવ વિના. ૬
 નાહું વૃંદલ વિષય તાણી આપદા, ઉભું વૃક્ષ ને ક્રોધ મળે ન કદા,
 જુઓ અજગર નિર્ભોભી છે સદા. હરિભાવ વિના. ૭
 ભાવે પ્રદહાદને સ્પંભગાંથી મળ્યા, નામદેવને ભાવે ભુતગાંથી નિકળ્યા;
 વણ ભાવે મંડળીકને કાળ ફળ્યા. હરિભાવ વિના, ૮
 હરિ તેહેવા થાય જોવા નાણે, નિજ ભાવ પ્રમાણે ફળ માણે;
 દયો કેહે જુઓ સર્વ ઢકાણે. હરિભાવ વિના. ૯

(૧—૨)

પદ.

ચિત્ત તું શિદ્ધને ચિંતા ધરે, કૃષ્ણને કરવું હોય તે કરે. ૧
 સ્થાવર જંગમ જડ ચેતનમાં, માયાનું બળ ફેરે;

(૨૫૫)

સમગ્ર સુ દર શ્રીકૃષ્ણનું દ્રવ્યું, જન્મ મરણ જામ પરે. કૃષ્ણને. ૧
 નવમાસ પ્રાણી કૃષ્ણનું દ્રવ્યું, જ્યાન ગર્ભમાં ધરે;
 માયાનું આશ્રય કર્યું ત્યારે, લક્ષ્યોશી કરે. કૃષ્ણને. ૨
 તું આંતર બિંદુએ ધરે, તેથી કારજ શું રહે;
 પ્રણીનો ધાસ્યો મનસુખો, હર પ્રજાથી નવ કરે. કૃષ્ણને. ૩
 દોરી સર્વની એના હાથમાં, ભરાવ્યું હજુ ભરે;
 નેવો જન્મ વગાડે જન્મ, તેવો સ્વર નીકરે. કૃષ્ણને. ૪
 ધનાર વરતુ થયાં કરે જયમ, કૃષ્ણ કૃષ્ણ પાણી ભરે;
 જનાર વરતુ એણિપરે જરો, જયમ ગજ કોહું ગરે. કૃષ્ણને. ૫
 જેહવું જોઈયું જો જયમ કાળે, તે તેહને કર હરે;
 એહમાં ફર પડે નહિ કોઈથી, શીદ કુદાઈ તું મરે. કૃષ્ણને. ૬
 ત્યાંકે ધાસ્યું થાતું હોયતો, મુખ સચે દુખ હરે;
 આપપણું અસાત કુળ એ, મુજ વિચારે ખરે; કૃષ્ણને. ૭
 યાવાનું આણસિતવ્યું યારો, કૃષ્ણનીધિ જોયરે;
 રાખ ભરોસો રાધાવરનો, દયા શીદને હરે; કૃષ્ણને. ૮

(૧)

૫૬.

નીચ્ચેના મેહલમાં વસે મારો વાલમેરે વસે વ્રજલાડીલોરે,
 ને રે ભણે તે જાણી પામે છરે;
 ભુલા ભમે તે જીજ્ઞાસદનમાં રોષેરે;
 હારી નાં મળે એકે કામે રે, નીચ્ચેના. ૧
 સતરાંગ દેશમાં ભક્તિ નગર છે રે, પ્રેમની પોજી ગુઝી જાજોરે;
 વ્રહ્મતાપ પોજાગ્યાને ગળી પોલે પેશજોરે. સંડી ચડી એજ થજોરે ની. ૨
 દીનતા પાત્રમાં મનમણી મુકરે, ભેદ ભગવંતજીને કરજોરે;
 કુભાનપુ જાવનો છાતર કરોનરે. શ્રીગીરીવંદરે વર તમે વરજોરે. ની. ૩
 એરે મંડાણનું મુજ હરિ ઇચ્છાગે, કૃપાવનાં સિદ્ધી ન થાયરે;
 શ્રી વલ્લભચરણકી સદૃષ્ટિ સેલુરે, દૈત્ય ન પ્રતી દ્યો ગાજોરે. ની. ૪

(૨)

૫૭.

એક વચ્ચો જોષીજન વલ્લભ નહીં સ્વામી ખીજો;
 નહીં સ્વામી ખીજોરે મ્હારે, નહીં સ્વામી ખજો. એક. ટંક.
 અપર કોઈનું કામ ન મારે, રીજો કે ખીજો,

કૃપાળુ કરે પ્રપાંચુ, કાળજ વાણસે સીજો;
 પ્રાણુ બળે પાણુ અન્ય કૃતીમાં રૂપે રમે ભોજો. એક. ૧
 સુખી દુખી જન્મ રામે તેમ ગળે યોગે ગુણ ગાકે;
 વિનો મુશનો ધર ગુલામ વેચે તો વેચાકે
 એજ ગમ્યો એવા મન ગાન્યુ બીજો નવ ચાહું;
 એના અતી અતાર હું કાળનો દાસ ન કેહેવાકે એકે ૨
 કૃપાળુનીનાં શીર અવર નમે તો છે દંડ,
 નંદકંવર જાણુ નામ જપે તો છોડા કદ સતખંડ;
 અવર દેવતી આરા કરે અથ ભાજે ધન્યાંડ,
 અંત અમર દરશણુ હોડે પગે તો પાકું પીડ. એક. ૩
 હું ચાતક જળ આતી શી છું, હું જપ હરિ વારી,
 હું હારીલ કાઠી હરી દ્રવ્ય તો ધારી તે આરી;
 અન્ય ન પતો વ્રત જ્ઞે નહીં તે કહીયે વ્યભીચાર;
 શ્રીગુરુ દેવને ભજ્યો કહે દયે સદા ટેક મારી. એક. ૪
 (૨)

પદ.

જો વીચારી છવ તારી શી વલે થરો;
 શી વળે યથોરે મુરખ, શી ગતી થરોરે, જો વીચારી. ટેક
 જન અમુલ્ય જનમ અર્થ ગયો કંઈ હશે ચેતના કંપુ ન કાળ અચક આવરો;
 ના ભજ્યા શ્રી કૃપાળુ કોણુ ત્યાંહાં છોડાવરોરે. જો વીચારી. ૨
 છળ કરી અધમે દ્રવ્ય મેળવ્યું કપ્પે, પાશુ નિજ કુટંગ કણુ પડ્યો ન પરમુખે;
 નિત્ય હાય દેવ પસકે ના કસ્યો મુખે;
 રાધિકાર મણુ, ભજ્યા ન રહ્યો આ રૂપેરે. જો વીચારી. ૨
 રકંઠ પંચમે પોકારી નક કુખ કંઠુ.
 પાસ ભાળે મુણિગી કચમ જશે સહુ
 માટે હજુ ચેત કણુ સેવ કરે કંઠુ;
 ત્યાંહાં તો પછી વાઢ્યું તેહેને જોધરો વહુરે. જો વિચારી- ૩
 ભણે તું જન્મળીણુ તે ક્યમ ભજન કરે;
 પાણુ વિચારી લેકે સર્વ મનથી કરે પર;
 તુ રામ નામ રેઠણુ ચીત નાખ આધરે;
 બળતે કુંપડયો ખની કાલાકયું તે ખરેરે, જો વિચારી ૪,
 ભજનવિના વાત સર્વ બાણુને કૃપા;
 મુકી કુણા ને સાંભળ કસણુની કથા;

આત્મચાની તુંજ તાહરો ન થા નયાં ;
દયાપ્રોતમ પિના જનિ નયો સર્જયારે, જો વિચારી, ૫

પદ.

ભજની શ્રી હરી કરી સહુ કલ્પના પરી,
કલ્પના પરી કરી સહુ કલ્પના પરી રે, ભજની, ૧
તાહારી કલ્પનાએ વાત કહે કરી સારી,
નિત્ય નાણી જોય તોહ શિદ મથે મરી ;
આ અમુદય સમય ગયો નહી મળે ફરીકે બુંડા ભજની, ૨
જોની કુપ મૃત્યુ કોણ માગવા બાય છે,
તે જો સહજ સમય આવી પ્રાપ્ત થાય છે,
તેજ રીતે મુખ સર્વ શાસ્ત્ર ગાય છે,
હું પણ માની તું શિદ દરદમા દજાય છે રે, ભજની, ૩
જેહને નીમત નીમ્યું જેક તેહ ત્યાં કરો,
અમે પ્રણ કરા ન થાનું કોઈનું હરો ;
ધાયુ ધણીએ તેજ ધયું ધાય છે થરો,
તું બધર્થ નિરૂપણુ કરેશ તેજ હોયરો રે, ભજની, ૪
કરવો ઉચ્ચમ કલ્પો છે પણ રૂડો રીતનો,
તું તો છેકે ભજન બુઝી કરે અનિત્યનો ;
એકો આશ પ્રભુ વિરો તુને ન પ્રીતનો,
હાજે ના વિચાર ચિન રાખે છતનો રે, ભજની, ૫
રાખ દદ ભરોસો એક નાયજી તણો,
જેહ થકી લાભ હમય લોકમાં પણો ;
વીપ્રીત સુપ્રીત કરી જાણી જન આપણો,
રેક ધર દયા પણો તે કુદગુથી પણો રે, ભજની, ૬

[૨]

પદ.

સેવની શ્રી કૃપણુ રસીક સંધીકા પતી,
સંધીકા પતી ગોવીંદ ગોપીકા પતી, સેવની, ૧
મહાત્માક્ય તત્ત્વમંસી મરમી તે તણા મુનીંદ્ર,
હીન જેહમાં સ્વરૂપ તેથી પરમ્પતી, તે સેવની, ૨
પ્રદા વીધણુ ભવ અનંત અંત ના લેહ અચીત,
અર્થ સાધને ન સાધ્ય યોગી ન તું પતી તે, સેવની, ૩

આત્મરામ પુરાણ કામ ધામ ધામ વામ ગ્રામ,
 ક્ષય સદમ નામ શોભ અદભુતાકૃતી તે. સેવની૦ ૬
 સ્વયંભુ સ્વતંત્ર ગૃહી શકે ન કોપી મંત્રે મંત્ર;
 પ્રાપ્ત શુદ્ધ પ્રેમાનનં ભક્તિ દીનમતી તે. સેવની૦ ૪
 લલિત છળી ત્રીભંગી લાલ મદન મોહન અતી કૃપાળ;
 જોહેને નીરખી તૃપ્તી દયાને નથી થતી. તે સેવની૦ ૫

(૩)

૫૬.

જે કાઈ પ્રેમઅંશ અવતરે, પ્રેમરસ તેના ભરમાં હરે. ટેક
 સિંહણકેડું દુધ હોય તે, સિંહણ સુતને જરે;
 કનકપાત્ર પાપે સહુ ધાતુ; કોડીને નીસરે પ્રેમરસ૦ ૧
 સકરખોરનું સાકર જીવન, ખૂરની પ્રાણજ હરે;
 ક્ષાર સિંધુનું માછલડું જ્યમ, મીઠા જળમાં મરે. પ્રેમરસ૦ ૨
 સોમવેલી રસપાન શુદ્ધ જે, આહાણ હોય તે કરે;
 વગળવંશીને વગન કરાવે, વેદવાંણી ઉચરે. પ્રેમરસ૦ ૩
 હિતમ વસ્તુ અધીકાર વિના મળે, તદપિ અર્થ ના સરે;
 મત્સ્યભોગિ ખગલો મુક્તાકળ, દેખી ચંચુ ના ભરે. પ્રેમરસ૦ ૪
 અમ કાટી સાધને પ્રેમવીનાં પુરૂષોત્તમ પુંઠ ન રે;
 દયાપ્રીતમ શ્રીગોવરધનધર, પ્રેમભક્તિયે વરે. પ્રેમરસ૦ ૫

(૧-૨)

૫૬.

હરિ મોટા હરિ મોટા, સહુથી હરિ મોટા હરિ મોટા;
 ખીળ જીભા સર્વ ગપોટા, સહુથી હરિ મોટા. ટેક.
 હરિ સમાન બુદ્ધી સહુ સુરમાં, તેજ અસુરમાં ખોટા;
 એક આદ હરિ સદા સ્વયંભુ, ખીળ સહુના જોટા હરિ૦ ૧
 માયા કાળા અતી અનાદી, ખીળ જળ પરપોટા;
 આઅપુ અવરનું અનીત હરિવાણુ, માટે સમજો છોટા હરિ૦ ૨
 રોશાદીક પણુ હરિથી હેંઠા વીચારો પડીત ઢોટા;
 હરિમાયાકૃત મોહીડોળે, સરવે ખાધા જોટા. હરિ૦ ૩
 પ્રતી અક્ષાંકે અક્ષાદિક સુર અક્ષાંક અગણિત કોટા;
 દયાપ્રીતમ શ્રીકૃષ્ણ ભજનવિણુ, નવ છુટે જેમસોટા. હરિ૦ ૪

(૨)

શ્રી લક્ષ્મણભટ્ટનાં બાવે લીજે બામણાં,
 તલંગતિલકને વિપ્ર શિરોમણી બુખજો ;
 એજીના સુત શ્રીવલ્લભનાં લડે પારણાં,
 દ્વિજવર રૂપે પ્રગટ્યો અનલરૂપજો. શ્રી લક્ષ્મણ ૧
 ધર્મ ધોરિધર એ સુત શ્રીવલ્લભ દેવના,
 પ્રગટ કર્યા વેદ તણો વિસ્તારજો ;
 ગુણસહોદર ભરિયા શ્રી ગોપીનાથજી,
 હજી મુશળધર હજીધરનો અવતારજો. શ્રી લક્ષ્મણ ૨
 શ્રીગોવરધનધર ધીર વીર બળદેવનો ;
 રસના રૂપે કહિયે શ્રીનંદ કુમાર જો ;
 તે પુરોહિત પ્રગટ્યો શ્રીવીરનાથજી,
 તિર્થુણુ બ્રહ્મ તે સગુણ સ્નેહી સારજો. શ્રી લક્ષ્મણ ૩
 શ્રી વિહ્વનાથજીના સાતે સાત સોહામણાં,
 સજીયી મોટા શ્રી ગિરિધરજી માહારાજ જો ;
 શરણુ ગજાને સોંપે તે શ્રી નાથજી,
 કર્યા મુદર સેવા કરા કાજ જો. શ્રી લક્ષ્મણ ૪
 શ્રી ગોવિંદરાય તાણાં મન પ્રસન્ન હુલાસમાં,
 આપે તેને આપે આનંદ દાનજો ;
 શ્રીબાળકૃષ્ણજી કોગલ અંગે રસ ભચ્યા,
 કરાવે છે આધાર મુધારસ પાનજો. શ્રી લક્ષ્મણ ૫
 શ્રી ગોકુળનાથ જણાવે જીગતે જીતને,
 એનાં પોતે કિહિયે પરમ કૃપાળજો ;
 શ્રી રઘુપતીજી રૂડા નયણી નીરખતાં,
 વદન સદનની બુલે લેરો સંભાળ જો. શ્રી લક્ષ્મણ ૬
 જોયા સરખા દીસોછો જડુનાથજી,
 જે છે વાણીઓ અગળાનો આધારજો ;
 દેખી દેવીજી સદા ધનસ્વામજી,
 ઉપર રેડે અર્મતરસની ધારજો. શ્રી લક્ષ્મણ ૭
 એ સાતે લાલનો વંશ સદા સંસારમાં,
 પ્રગટ વિરાજે પુરોહિતમ પરીબ્રહ્મ જો ;
 દયો દાસ અધ્યમ છે તે આદનો,
 એ શુભાણુ શ્રીવલ્લભકુળનો મર્મ જો. શ્રી લક્ષ્મણ ૮

શું કહીયે શ્રીજી રાણ પડ્યાને સંતાપો,
 એ મોહ્યું કાતક કુટુંબિનું સુખ આપો, શું કહીયે ૦ ૧
 શૂનનો પરિકર આતિ વલ્લભ તેહને પ્રેમમાં ખાખ્યો,
 વધુ વધારી આતિ વિશદ વાંસવો તેહને પાળ્યો, શું કહીયે ૦ ૨
 વણ માપે પ્રદલાને પીડ્યો જગત જાણે,
 અસુર પોપી કોઈના પીડ્યો તે પ્રમાણે, શું કહીયે ૦ ૩
 પોતાનાં દીવા પાંડવ સાધુને સંતાપ્યા;
 અતિખર્ચે દુરીજન કૌરવને રાક્ષણ વૈભવ આપ્યા, શું કહીયે ૦ ૪
 હરિશ્ચંદ્રને વિદ્યાગિત્રે બહુ દુખીયો કીધો;
 તે કોરિકને ડંડ તમે કશો ના દીધો, શું કહીયે ૦ ૫
 માધવ તુલશીદાસ વ્યાધીનું કુખ ના ખોયું;
 પાપપુતળું પારથી પાંચો કરું ના જોયું, શું કહીયે ૦ ૬
 દસસણ લોભી અંગદ તેહને કુસેહે કાહડ્યો;
 નિંદક શત્રુ શિશુપાળને વૈકુંઠ પમાડ્યો, શું કહીયે ૦ ૭
 દોષકોશ કળિ તેહને રાજ્યાસન દેવું બાવ્યું;
 ધર્મધામ પરીક્ષત તેહને રાજ મુકાવ્યું, શું કહીયે ૦ ૮
 અજમેળ ગુણીકા વર્યાં એ વૈકુંઠ ગમેછે;
 બહાલો વૈષ્ણવ હનુમાન ભુતલગાં ભમેછે, શું કહીયે ૦ ૯
 નિજ દુષ્પદાયક આધાસુર તેહનું તેજ પીધું;
 પિતા પોતાના દસરથ તેહને નાં નિજમદ દીધું, શું કહીયે ૦ ૧૦
 પાપપુતળી પુતનાં ઊપર દમાબાવ લાવ્યાં;
 શુક મુલી સરખા સાધું વૈકુંઠ ના વસાવ્યા, શું કહીયે ૦ ૧૧
 સહિત જંતુ સ્વાન પાપી માહાપદ લીધો;
 નિજસગ ઊધવ તેહને ભુતળમાં મુકી દીધો, શું કહીયે ૦ ૧૨
 સંત પીડ્યાની દેવ તમને પડી છે,
 કાણ જાણે રૂડી વસ્તુ તેમાં શી જડીછે, શું કહીયે ૦ ૧૩
 તમને ઠપકો દેતાં કાળજીનું માહારં ધ્રૂજે;
 દયો કહે મને બહુ દુખમાં હરિ ભજવા તવ મુજે, શું કહીયે ૦ ૧૪

(૨૬૧)

પ્રહ લોક તથા પરલોક, એના એ એહવા;
 પરમ અરધને કામ મોક્ષ, તેથી નહીં લેવાવેલા. માં. ૧
 ક્યે ન તમને જોઈ પદારથ, મુને હજો વિષ જેવા;
 તમને પ્રીય જે તે સેહેજે, હુથી ખનજો તતક્ષેવા. માં. ૨
 અપર માગુ નીજ સંગી સંગત, જાંહાં બક્ષીરસમેવા;
 કયા દયાને એજ કરો, મન નિસ્વર્ણ તમપદરેહેવા. માં. ૩

(૨)

(૫૬.)

અમરો દિવસ એક આવરો, અલખેલા શ્રીછ; ત્યાંહાં શુધ લેજો માહારી. ટેક;
 તે લેખા સગાં વાહાલાં સહુ રેહેરો અખગાં. ૧
 ત્યારે જમના કીંકર ઝપટાવરો, અલખેલા શ્રીછ; ત્યાંહાં શુધ ૧
 અવસરે આવી કર સાહસો નહીં કૃત્યુછતો;
 દુરામનનો દાવો કાવરો, અલખેલા શ્રીછ; ત્યાંહાં શુધ ૨
 દાવ રૂપી જો દીનાનાથ ઓસરસો તો;
 તે સમે કાણુ છોટાવરો, અલખેલા શ્રીછ; ત્યાંહાં શુધ ૩
 કુપુત્ર કરા અવગુણ દાકિ, શોભા પિતાની;
 પ્રકારો પોતાને લગપસે અલખેલા શ્રીછ; ત્યાંહાં શુધ ૪
 જોહેવા તેહેવા પાણુ દયા કાદાવ્યો તમારો પ્રભુ;
 તમ વીના કાણુ નીઆવરો, અલખેલા શ્રીછ; ત્યાંહાં શુધ ૫

(૩)

૫૬.

હાવાં તો હરીને બજારે બજારિ મન; હાવાં તો હરીને બજો. ટેક.
 ચાવીને કુચો કર્યો તે સંસાર સુખ, હાવાં એહમાં નથી રે મજારે મજારેમા
 સાધ ગહને સપતી આવી જુઓ, કાંઈ તો લાલાધથી લગારે લગારે મનર
 વૃદ્ધ નકામો બાણી સહુ તુને હાં કરે, તોહે તૃણા ન સેં તજરે તજરે મ.
 ટાણુ ટળી જાય પછી પસ્તાશોરે, માટે કાંઈ વેહેલા સમજારે સમજારે મ.
 કાળ કંપને જમનું જોર ન ચાલે, દયા એવી સગઈ સજારે સજારે મ. ૫

(૨)

૫૬.

શામ સેવીયેરે, ગોવિંદ ગાધયે; કોરી કથનીથી શું યાવ. શામ. ટેક.

આનહી શી અંડખીરે, રંકપર રાજ્ય ધરો. કૃપાસિંધુ. ૧
 અનેક ભક્તના પુસ્ત્રા મનોરથ, મન ધટછા તત્કાળ;
 એક મુને ઠાળ્યો તેમાંથી, તે ના ઘટે ગોપાળ;
 ખરદને છે બદોરે, દાસને કરતાં પરો. કૃપાસિંધુ. ૨
 દોષ દયાનિધિ ક્યાં લગી જોશો, મારા ગણતાં નહિં આવે અંતઃ
 છો સંકુમાર અમીત થારો, માટે ભુલી ભુલી જાઓ ભગવંત;
 બધેને ગુણ થારો, એજ ઊપાય ખરો. કૃપાસિંધુ. ૩
 સ્હારી આશા પુરાણ કરતાં, નાણું નહિં ખેરો નાથ;
 છો દીક્ષર, અતિ અંતરજામી, હું છું દીન અનાથ;
 સમુદ્ર, નહીં ખુદેરે, બિંદુ એક કરના વરો. કૃપાસિંધુ. ૪
 પ્રમાણ મુંકી બળ પ્રમય ધરો, ત્યારે સીધે માહારાં કાજ;
 હું કહું છું તેહની કહેણુ વિચારો, તમે મન સમજો માહારાજ;
 દયાનાં કુપ કાપોરે, રંગીલા રૂદામાં ધરો. કૃપાસિંધુ. ૫

(૨)

૫૬.

સીતાપત્ની રાજની સેવા, જાણો મન મીઠાં મેવા. ૧
 કમાધ શી કમાયો, ગિરધરલાલ ન ગાયો. ૨
 યેનાં બેઠાં ફરવું નાણું, ન જાણ્યું રાતને નહાણું. ૩
 માળા તને ન ગમે દીઠી, નિંદા મને લાગે મીઠી. ૪
 હાથપણેનો કાટ વાળ્યો, ધર્મનો ભાગ ઠાળ્યો. ૫
 ચતુર્ધ ચુલે પડી, હરી ભજવાની આ ધડી. ૬
 જોખનીયું અટક્યું લટકું, ધડી એક ચારતું ચટકું. ૭
 જવાનીના જોરમાં માતો, હિંડછે રંગમાં રાતો. ૮
 કાઠી તારી કાચનો કુંપો, હીંડ તરે દશના સુખો. ૯
 પરપોટો ફુટી જશે, શી ગતી તાંહારી થારો. ૧૦
 આવ્યો તારે લાભ લેવા, જશે, ત્યારે મુળયું ખોવા. ૧૧
 આંચો ત્યારે ખાંધી મુંઠી, જમડા લેશે લુટી. ૧૨
 કહું છું તો કમંકટયા, કરી લે અધુરા પુરા. ૧૩
 રાવણુ રામ લંકાપતી, મંદોદરી રાણી સતી. ૧૪
 પંચન ઘેર ભરે પાણી, નવે ગ્રહ ખાંધ્યા તાણી. ૧૫
 એવા નર ગયા હડી, પછાડી ધુળની મુઠી. ૧૬
 સગું તારા સુખનું બેલી, રેસે નાણાની ચેલી. ૧૭
 અલંકાર અળગા રહેશે, કાટમાં ફુંકી દેશે. ૧૮

This book belongs to
Dave Shamji

Ambarkant

an inhabitant of Dho.

near Bombay

21. 5. 1908. Ind.

કંઘેરો તો છોડી દેરો, પછાડી રડતી રહેરો. ૧૯

દ્યારામ દાસ કહેછે બને તેનો તોલ રહેછે. ૨૦

[૧]

૫૬.

૨ ગાળેરે ગોળીંદ ગુણુ નીચે ગાળે. ૧૬.

૧ વડ કરજે હરિસેવા, ચરણે હરિદરસાગુ ધાળેરે, ગાળે. ૧

૧ નિરખજે નંદનંદને, હરિજસરસ અવણુને પાળેરે, ગાળે. ૨

૧ ણુને પુષ્પ પ્રસાદી તુળશી, પ્રભુનો પ્રસાદ સાધુ સંગે પાળેરે, ગાળે. ૩

૧ ભ કરે શિર હરી હરીજાને, તીર્થનાં તીર્થમાં નીતન્હાળેરે, ગાળે. ૪

૧ મધુવ્રત પદકમળે રાખે, દાસ દાસ હરોનો યાળેરે, ગાળે. ૫

૧ સંગ વીના પલક ખેડામાં, કુટ્ટ સંગથકી દુર બાળેરે, ગાળે. ૬

૧ ધરી સહુપર દયા રાખે, હરી ગુરુ હરીજનસમ ચાળેરે ગાળે. ૭

૧ મો રીંદ રાખ કૃપણ સાથે, છળ કરી વીચને માં બહાળેરે, ગાળે. ૮

૧ શીક્ષા દયો કહે સંધી આવે તો, વણુ અમે વેકંઠ બાળેરે, ગાળે. ૯

(૩)

શ્રી-૫૬.

સર્વ તણને ભલ લે ભલ લે, શ્રીગોવિંદને,

જે નારાયણ નોંધાસનો આધારજો, બાગે સંકટ કુડારે સંસારનાં;

તેનાં નામ થકી તો જીતરિયે ભવપારજો. સર્વ તણને ૧

અપર્માને વચને ધૂલ વન સાંચચા,

નારદજી દીધા છે જીપદરાજો, સાનદૃષ્ટિ વૈરાગ્ય તે મનમાં આણિયાં;

હરી ભલયા તેણે જઈ બાલવેરાજો, સર્વ તણને ૨.

દેવપુત્ર પ્રદાદણને આગે યયા,

લાગ્યો છે દંઈ પીતા પુત્રનો વાદજો, સ્તંભથી પ્રગટચારે નૃસિંહરૂપથી,

શ્રીમાદા પ્રભુજી દીધા તેને સાદજો, સર્વ તણને ૩

લાખા ગ્રેહમાં પાંડવને વળી આવીયા,

ભક્તજનને દીધીછે ઘણી ધીરજો, સમરણ પ્રેહેલાં આબ્યાછો તમે સદા

ભક્તજન ઉગાર્યા પાચે વીરજો, સર્વ તણને ૪

સુદામનુ દારીદ્ર બાણુ ધણુ,

મુઠીએક તાંબુ આરોગ્યામાહારાજો, એમ દાસદ્યાને પ્રભુજી કંઈક કીલ્યે

ભક્તજનનાં કીધાં કાટીયા કાજો, સર્વ તણને ૫

(૩)

મહારૂં ઢણકતું ઢોર ઢણકે સહુ નયમાં, સીમખેતર ખણું કાંઈ ન મુકે
 ના જાવું જાય ત્યાંહાં ના ખાવું ખાય તે, રખડવું નીત્ય તેહમાં ન ચુકે. મહારૂં ૧
 વાળી હાવું ઘેર ને ઘોતું માંડવું ગલ્લું, લીલું નીરધું પાણુ તે ન સુધે;
 કોહેલાં રાડાંઓ ધાસ કહ્યું કુસકા, માર ખાઈને પાણુ તેજ દુગે. મહારૂં ૨
 હેડલો હોડરડો મહારો માંચો નહીં, થયું હરાડું હાવાં હું તો હાચ્યો;
 વરામહારે નથી તદપીગહારું કહાંચું, માટે રહુધું જયળીતચીતાનો માચ્યો. મહારૂં ૩
 હેગુરૂ આગોપાળ મેં અરચ્યું એ આપને, વરા કરી રાખો નીજપાસે; માયું,
 સાધુપાણુ શીખવી ઘંઘાવન ચારણો, કલેષ મહારા ટળે પાયલાયું. મહારૂં ૪
 હેરૂશીકરા એ કલેશ મુજ મનતનતણા, આપ ટાળો કરો શુદ્ધ સાચું;
 રમરણુ સેવન બને અહરનિશ આપનું, અચળ આનંદ માણુ એહ જાચું. ૫
 મનમતી ખગડતાં સર્વ કાંઈ ખગડીયું, ડરવું બહુ નાયલ દયા આણો;
 જન દયાના પ્રીતમ શ્રીગોવરધન ધરણુ, કંઈલા દૃષ્ટે જુઓ નીજનો જાણો. ૫

(૧-૨)

૫૬.

મેં શ્રીકૃષ્ણજી વચ્ચા રાધીકેશ એક મેં શ્રીકૃષ્ણજી વરચા ટેક.
 કલ્પ સારસ્વત પ્રગટ પુરાણુ સ્વયમેવ,
 શ્રીભાગવત ગાય સેવે શ્રીવલ્લભ દેવ. મેં શ્રીકૃષ્ણ. ૧
 ત્રીગુણપર પ્રધાન પુરૂષ કાળાક્ષર ધસ,
 સ્વધર્મર સર્વાત્મા કાણુ જોહેને શીરા મેં શ્રીકૃષ્ણ. ૨
 મનક્રમેવ ત્યાંહાં જન મન તેમનો આધાર,
 તેમને સમઘે સમે સહુનો સત્કાર. શ્રીકૃષ્ણ. ૩
 નીંદા નહીં સ્તવન અન્ય આરા નહીં ત્રાસ;
 દેવ દેવી સરવ હાડું મુજ પ્રભુના દાસ. શ્રીકૃષ્ણ. ૪
 પુરૂષ એક દયાપ્રીતમ અવર સરવ વાસ;
 બજે વામનું શું સરે કોહો કામ. શ્રીકૃષ્ણ. ૫

(૩)

૫૬.

એહવા શ્રીહરીને શો નવ ગાય, રાહોને અચડાય;
 ભજતાં શ્રીકૃષ્ણ સર્વ સુખ યાય, અવસર વહી જાય. એહવા શ્રીહરીને, ૧
 જોહેને પુતના કુખ દેવા આવી, સ્તન વીરા લપટાવી;

તેહેને જનુની પદ દીધું ધાવી, ભર કંઠણા ભાવી, એહવા શ્રીહરીને. ૨
 જેણે મહા ગરલ મીરાંતું પીધું, ધૂવ ધૂવપદ દીધું;
 ખળીનું જેણે દ્વારપાળ પાણું દીધું, અમરીપદુખ લીધું. એહવા શ્રીહરી. ૩
 દામાણ માટે માહાર કાઢાવ્યા, જનતાપ સમાવ્યા;
 સેનાસાર નાપીક થે આપ્યા, નવ દાસ કુખાવ્યા. એહવા શ્રીહરી. ૪
 હરિ નીજ ભિષમપ્રતિજ્ઞા રાખી, જન વસતા દાખી;
 નામાનું છાણું છાપર પરપાખી, પ્રીયા હત અભિલાખી. એહવા શ્રીહરિ. ૫
 મુકી પ્રભુના પરી લઘુતા લીધી, ભૂત્ય ભૂત્યતા કીધી;
 થકને દીનપાંધુ અભયતા દીધી, અગગુણતા પીધી. એહવા શ્રીહરિ. ૬
 જ્યેનો વિધી વેદે બેદ નાં બાણે, પદમા સીર નામે;
 સ્વયતાં શિવ રોપ ક્ષાણુ ન વિરામને, સમરે કુખ વામે. એહવા શ્રીહરિ. ૭
 નથી રે નથી કૃરણું સમો પ્રભુ કોઇ, નિશ્ચે કશું જોઇ;
 ભુદ્યા તે અંતકાળ ગયા રોઇ, કહું શુતી વચન દોહોઇ. શ્રીહરિ. ૮
 નથી રે નથી એમાં એક પક્ષની ખામી, સર્વે ગુણધામી;
 ભજરે એવા દાસ દયાના સ્વામી, પ્રભુ અંતરજામી. શ્રીહરિ. ૯

(૩)

પદ.

શું બાણે વ્યાકુળી, વસ્તુને, શું બાણે વ્યાકુળિ;
 મુખ પર્યંત ભર્યું ધૂત તદપી, સ્વાદ ન બાણે વર્ણિ. વસ્તુ. ૧
 સુંદર રીતે રાકે વધાર્યું, ભોગ ન પામે ભરણી;
 અંતરમાંહે વસે અર્ચન વસે પાણુ, આનંદ પામે ન અરણી. વસ્તુ. ૨
 નિજ નાભીમાં કરેતુરી પાણુ, હર્ષન પામે હરણી;
 દયો કહ ધન ડાટ્યું છાણું, જ્યમ ધનવંત કહાવે નિર્ધણી. વસ્તુ. ૩

(૨)

રાગ—આસાવરી.

શ્રીગોવરધનધર લાડીણા, સંગે શ્યામા આવી
 જુગલ શ્વરૂપ જોઇને, હરે આંખડી મહારી. શ્રીગોવરધન. ૦. ટેક.
 અવતાર અલ્પ બહુ આપના, સમળે તેજ તમારું;
 તદપી રંગીલી જોડી વીના, મન માને ન મહારું. શ્રીગોવરધન. ૧
 આગળ ભીતી હતી ગજે, પર પતિવ્રત તુટે,
 દાવાં થયું ધૂમ પુતળી, ચીત છોડ્યું ન ખુટે. શ્રીગોવરધન. ૨

આવાનું એથી યજ્ઞો, બાંધુ બગડીરે જાજો;
 દયાની એ દંપતી વીના, મન કહ્યું ના લોભાજો. ઔગોવરધન૦ ૮
 (૨)

રાગ આશાવરી.

કરો માહારા મર્મનો ઉત્તર જાણી, પુણું પડીત ખુદ્ધભિમાની. ટેક.
 હરીએ કરી એક શી વસ્તુ, હરીનું નમ્ય જાણાણ;
 હરીનાં ધરમાં શુ નથી, શું નાં નીપજે વીચનો રાણા; કરો ૦ ૧
 શ્રીહરી નામ માને ને નવ તારે, ધર્મ પાપ થાય કહાનેણ;
 પાપ તે ધર્મ રૂપ કહાવે ક્યાંહાં, જુઠા જાણી સાચા સાધ જાણે; કરો ૦ ૨
 હાર પોતાનો કોણ નવ જાણે, ક્યાંહાં થાવો ધર્મ અધર્મણ;
 પ્રેત ઉદ્ધારના પર ભક્ત કહાળ્યા, હરિભક્ત હોય કાં નર્મણ; કરો ૦ ૩
 સંચીત, ક્રિયામાણ, પ્રારભ્ય, એ ત્રાણમાં કોણ છે આદીણ;
 દેહ પ્રથમ કે કર્મ પ્રથમ, હોતાં સંભવે નહિં એ અનાદી; કરો ૦ ૪
 કરવું જીવ કરે કે ઈશ્વર કરે, નિશ્ચે ખતાવો કાયણ;
 જીવનું કરવું થાય તો, હરીમાં ન્યુનતા હોયણ. કરો. ૫
 હરીકરી મુક્યું છે તે ખરું, કે કરશે તે ખરું ખેલું કહેની જો;
 અકથ અકળ ગતી દયાપ્રીતમ, ત્યારી સર્વની કહેણી જો. ૬
 (૩)

રાગ—કેદારો.

હે નાથ હું શું કરું ચલન માહારું ન કરુપુષ્પિ-પ્રેરક તમો શોચ કંહારો;
 મન પવન અખધ એ રોક્યાં કહો કેમ રહે, એ ખેની રોકણી કર તમારો. હેનાથ. ૧
 ના જવું જાય ત્યાં મનની પ્રકૃતી, અવળચડી જોવી રીત એહની;
 મંત્ર ડાકણીંતણો ખેની મેળે આવડે, ભુલે ભુલાય ના સ્મૃતી તેહની. હેનાથ. ૨
 કાપે કૃતક સહુ શુભ મતિ દ્યો સદા સંત સાચો કરો સહેજ શ્રીજી;
 કલેશ સધળા હરો યુગલ મુજપર કરો, હરી અવિદ્યા ટળો પ્રગટ રીજી. હેનાથ. ૩
 સ્ફુટ કરી શું કહું કસું અજાણ્યું નથી, જાણી સંતાપો શું કૃપાસિધું;
 દીન નાં કુખ હણો જન દ્યો તમતણો, ખરદકેમ વીસરું દીનખંધું હેનાથ. ૪
 (૪)

પદ—રાગ—સોરઠ.

શાણુરે સમજણ એહવી રાખો,
 પાત્ર આ રીતે ઝાળખી તેથી તેહ જાખો. શાણુરે. ટેક.
 હરીના હિમાયતી હરી સરખા તેને નાહાના ના જાણો;

નેને આગ્રય હોય નેહનો તેહને નેહના પરમાણો. શાણુરે. ૧
 નાહાને નાહાના મોઢે મોઢા. એવી આમયની રીત;
 વેદે પણ વરણન કચ્ચું સાંજળો ધરી પ્રીત. શાણુરે. ૨
 મધ્યમ દેવતા ઘસનું વરણું બળ જોને;
 અમીત બળ ધણું તે થકી હરીજન મન પ્રીતે. શાણુરે. ૩
 ચંદ્રશું પ્રીત ચકારને, અગ્ની આપણું છે ચારે;
 અમૃત જડીના જોરથી, નોળ નાગને મારે. શાણુરે. ૪
 સોંજ વીરતી બળ પકજ જુઓ, પાણી નવ પરસે;
 રસના ચોગટ નવ અડે ઓજ અનળનું દરસે. શાણુરે. ૫
 મેઘ ગિત મહિમા થકી મોર વૃશ્ચક ચર્ચે;
 અબળા અનંગ પ્રમાવથી બળી અનર ન ચાવે. શાણુરે. ૬
 સુવર્ણ શુક્ર શર્યાકનું રયામતા નવ ભાગે;
 જલ ખલ જમ હાલું ચઢે પાછું નવ ભાગે. શાણુરે. ૭
 માયા કાળે કંપે સહુ અઘ્ઘાઘીઃ બાય ધારે;
 થોડામાં કહું તે જાડું હરી ભકતથી હારે. શાણુરે. ૮
 હિતમ અધમા અમ થકી ઓશિયાળા થાયે;
 પ્રગટ વસ્તુને પ્રમાણશું, સેહેજે શમજાયે. શાણુરે. ૯
 અમલ જીવ હરિ આસરે હરિસમ બળ દાખે;
 દહ આગ્રય શ્રીષ્ઠ તણો દયા રો નવ રાખે. શાણુરે. ૧૦

(૨)

પદ.

હરી તુને પ્રસન્ન તે કયમ થાયે, તાહારા મનનું કપટ ન બાય;
 તાહારા દોહનો છળ નવ બાય, પ્રભુ તુને પ્રસન્ન તે કયમ થાય. ટેક.
 હરિ-કીરતન હરિનામ રટણમાં, અતીસેં આજસ તાહારે;
 ડાચાકટ લવ પરનીદામાં, આખો દિવસ ન હારે. હરિ. ૧
 પ્રભુનું પુજન કરતી વેળા કાયા તારી કંપે;
 ગંજકા સોકટા કુટતાં આઠ પોહાર ન ઝંઝે. હરિ. ૨
 પ્રભુનું ચંદન નવ ઘસાય, તુજ અમથી શરીર ખગડે;
 કેડી કુતકે મરી મસાલે, ભાવે ભાંગ તું રગડે. હરિ. ૩
 એકાદશી ઓચ્છવનું જાગરણ, અતિ અધકું તે લાગે;
 ભવાઈ કે શુભિકા નૃત્ય નારિસંગ, જાગિની આંખી જાગે. હરિ. ૪
 બે પેસાની ગુરસેના ખતાવે, ત્યાં ગણગણતું બાલે;

ધરવી સ્ત્રી સેજ મગે ધરેણું, ત્યારે હરખ મગન થઈ ડાલે, હરિ. ૫
 ખોટાં મોતી કાચ કીડીવાં, ભગવત ભુખણુ ધાલે;
 મેં; તું રૂપું મણી મુકતા વિના, સ્ત્રી સુતને ના ચાલે, હરિ. ૬
 હરિના ભગતને લુપ્તું મુકું; વેઠ વળગી હોય જાણે;
 સગાં, સખંધી ઘેર પ્રાહણા આવે, મિષ્ટાન પ્રીસે પ્રાહણે, હરિ. ૭
 જગ દેખે તાંહાં જગને ખેસે, પાકી નાહાય નાં ખાવા;
 ગળાં કાપે ક્યમ થાએ ગરગળો, એ વેણુવતા વાહાના. હરિ. ૭
 આ કરવું આ ના કરવું, એમ સહુને શિક્ષા દેશે;
 તેમાંનું તું કંઈ નથી કરતો, અનુચિત કરમ કરેછે. હરિ. ૯
 અંતરનો છળ અન્ય ન લેહે, પણ જાણે અંતરજામી;
 એતો સાચાના સંગી છે, દાસ દયાના સ્વામી. હરિ. ૧૦

(૨)

૫૬.

શ્રી વલ્લભ વિઠ્ઠલ શ્રીજી સ્વામી, સાંમળીયા વાહાલા;
 સધળું સમજોછો અંતરજામી; નંદલાસારે, ૧
 ભયતો ભાગેછે મુજને ભારી, સામં અંતકાલે શી વળી થારો માહારી; નંદ ૨
 સેવા સગરણુભાવે ના કીધું સામં, રંકે સાધુને કુખદીધું નંદ ૨
 હીણો સાધન સહુ ધરમે સામં, પરીપુરણું ધું કુકરમે; નંદ ૪
 જકત જાણેછે સંત સાચો સામં, પાપાંડી પુરો તેમથી કાચો નંદ ૫
 શ્રીગુરૂ સાંચો તે વિચારી સામં, તે સમે લેજો શુધ માહારી નંદ ૫
 પાહે પ્રહ્લાની લાજ ધરજો સામં, પોડ ના પાંચું એહેવું કરજો નંદ ૭
 માહારાં મન, મુખ, લોચનમાં આવી રેજો સામં,
 દોષ ન જોરો દરશણુ દેજો નંદ ૮
 શ્રી મુખ ખોલ્યા તે સાચું કરજો સામં, તે સમે કુખ દયાનાં હરજો નંદ ૯

(૨)

૫૬.

જેહેના સમોવડ કોઇ ના કહેવાય, એવા હરિજન મોટા;
 જેના જસ જગદીશ મુખે ગાય, એવા હરિજન મોટા. ટેક.
 અનંતકોટી પ્રહ્લાંડ જેને ઉદરે એવા, વેદે હરિ ભાખ્યા;
 તે હરિને રાધે કમળ મેં નિશ્ચિત;
 હરિજન જુઓ રાખ્યા, માટે હરિજન મોટા. ૧

શિવ ધ્વજા પદ્મા જોગો પાર ન પામે વદે, સેહસ્થ શેણાધારી;
 તે હરિ વરા કરી રાખ્યા હરિ ભક્તે જોહેને,
 પતી પ્રતિવૃત્તા નારી, માટે હરિજનમોહણા. ૨
 શ્રી ભાગવત એકાદશમાં ભાષ્યું, શ્રી ગુપ્તે અવિનાશો;
 ભક્ત પુરુષે ફરે પદરજમાટે, જકત પવિત્ર થવાની આરો, માટે હરિજન. ૩
 માયા કાળયકી સહુ કોઈ કંપે જોહેને, મસ્તકે પગ ધરીયા;
 એના હરિજન દયા પ્રસંન થયા જોહેને, સકળ અર્થ સરિયા, માટે હરિજન મોટા ૪

(૩)

પદ.

નામ સાર છેરે નામ સાર છે,
 હૃદય જ્યોતી શ્રીકૃષ્ણનામ સાર છે. રેક.
 દામ ના લાગે ને હાડ ના ભાગે, બાવું પડે નહીં વંન;
 ખાતાં પીતાં ખુણી કરતાં, તપવું ના પડે તન, નામ સાર છે. ૧
 સકળ ધરમ સકળ સાધન, નામેથી સુકલ થાય;
 એકા હોપમ્કર એન ના જોઈએ, સેહુ સેહુ જવાય. નામ. ૨
 એથી અવિધિ યાપ ને યાપ ત્રિવિધના, સદા સંમુખા બાય;
 કાળ અવિદ્યાનો ભય ભાગે, કામાદીક પળાય. નામ. ૩
 ત્રણ કરમને ચારિ વિધિયુ, છુટે કુપ સંસાર;
 અષ્ટમાસિધ હાજર, હાયમાં મુક્તી ચાર. નામ. ૪
 રાધા કૃષ્ણ વસે જહદયમાં ખુદિ, કદા નહીં વક;
 સંધે ફરે નિત રક્ષાય કર્યા, ચતુરભુજનું ચક્ર. નામ. ૫
 જપ તપ તીરથ ધરમ નેમ વ્રત, જનમ અનેક સધાય;
 તેનું ફળ એ કોઈએક જનમે, નામે પ્રીતી થાય. નામ. ૬
 કદાપિ કુત્સિત કરમ ખને તો, જમ ના પુછે જન્માય;
 કીરતન સુણવા કેરાપ જાણા, પાસે ખાળે યાપ. નામ. ૭
 ચાર તથા ખટ અષ્ટાદશ, ધતિહાસનો એ સિદ્ધાંત;
 ખાવન ઉપનિષદ બોલે પછે, ભષ્ટ જે રાખે બ્રાંત. નામ. ૮
 પ્રેમલક્ષણભક્તિ પ્રગટે, પુરુષોત્તમ પમાય;
 આઠ પ્રકર આનંદમાં વીતે, દયા ગુરુજન ગાય. નામ. ૯

(૩)

તું તો સાચો રહેજે જન, શ્રી ગીરીરધરલાલસંગે સાચો રહેજે જન;
 તું તો સાચો રહેજે સંગી સત્યના ગોપાળ;
 સમજ સમજ મન તું તો સાચો રહેજે. ટેક.
 છળવાને સંસાર શીદ મરેછે મથી;
 એ અંતરજ્ઞમીને કરું અજ્ઞાણું નથીરે, તુતો સાચો રહેજે જન. ૧
 તું ધકી નહીં થાય કરી અધિક ન્યુન વસ્ત્ર;
 કાળજનો કુંચી સહુનીં શ્રીહરીને હસ્ત, તું તો સાચો. ૨
 ધરમ જરો ધન નહીં મળે, અનમના જગતાત;
 મટલીશ ને સુધીર રહેશ પગડરો બેહુ વાત, તું તો સાચો. ૩
 દયાપ્રભુ પ્રસન્ન રહેતાં જે મળ્યું તે લાખ;
 અવરથી કરું ન ખને, અન્ય પાણુ રાખ, તુતો સાચો. ૪

(૩)

સાધુ અમ ના કરશોરે, કોટી પ્રયત્ન ગરધન થશે નહીં ગાય;
 માટે અમ ના કરશોરે, કાણુ બોલી કાળજ ખાળે;
 હરીમજન બુધાય, માટે અમ ના કરશોરે. ટેક
 કામળાકેરી કાળક સોમણુ સાપ્તથી ના જાય,
 આનની પુંછડી થાય ના સીધી કરે બનેક ઊપાય. માટે અમ. ૧
 કુલક્ષગુથી સીધળ પડ્યો, પુરષે પુરષ થાય,
 પણુ વ્રંદલ મરદ હોય ન કદા, સોમણુ પારો ખાય, માટે. અમ. ૨
 કસ્તુરીકયારે વાવો તોહિ લસણુ તો ગંધાય,
 ઝોરાડ આખડી માનના માને, વાઝણી કયંહ ના વાય. માટે. અમ. ૩
 ફળે ના કુલે ન નેતર મુખા જો સીંચાય,
 આઠ પ્રહર ઊકાળીયે તોહિ કાંકણું ના બકાય. માટે. અમ. ૪
 વાંસ ઝેરંડો થાય ન ચંદન, મળીયાચળે વાય,
 જોહેકાળે જે સરજાછે, તે તેહમાં લોભાય, માટે. અમ. ૫
 પરાપુરવથી પ્રભુના છે તેનો, પ્રભુતણા ગુણુ ગાય,
 દ્યો કુષ્ઠને ડાખાં મુકી, બજે શ્રીજીરાય. માટે. અમ. ૬

(૨)

૫૬.

પુલ્કા શું ફરે છે રે બુલ્કા બવકુપમાં પડ્યો,
 મનુષ્ય રહ માંધીરે ખોયો મણી હાથે ચડ્યો. ૧
 શું સંપત્તી ધણી મેળવી. શું થયું મોટે પ્રણાર,
 નિશ્ચય થઈ હરિને બળે નહીં, બુંદ ધિક તારો અવતાર,
 ધિક તારું જીજ્ઞુસે, દેવે તને રાને ધડ્યો. ૨
 હાલો થઈ કુનીવામાં ફરે છે, તેણે શું સીધું તારું કાજ
 જમની કચેરી છતવી કઢણ છે, નથી રહેવાની તારી લાજ
 હાણપણ તારું તારેરે, જ્યારે જમને કરે ન ચડ્યો. ૩
 વાંકી મુછ જોયાર વાટ ઉઠી રે, નફતી વાટે તું ધડ્યો.
 મિથ્યા જનુની ભારેરે મારી, એવા જન્મ ધડ્યો ન ધડ્યો;
 માટે જોતી જાગી રે, અવસર આત્રી અડ્યો. ૪
 સમજ મન મારારે ઝડુ છું, મોહમાયા મમતા તજ;
 સ્મરણ કર પરમજી પુરોત્તમ, રાધાકૃષ્ણ હરી બજ;
 દયો એવું બાણિરે, તે સર્વથો સરસ પડ્યો. ૫

(૨)

૫૬.

ગર્ભવાસ રાખ્યોરે, કીરમા તને ખડુ કરી;
 રાધા મુખ આપ્યું રે, તેને કેમ ગયો વિસરી. ૧
 દરા પંદર સુધી પુરાણ પાઠ્યો, પરણાવ્યો ખડુ ધર;
 તોજે એક ધડી ધધર ન ગાય, મનમાં ન આણી કાંઈ મેર;
 વિશે વલો પુરોગે, દેવામાં ન લાડ્યો હરી. ગર્ભ. ૨
 પરણાગીમાં વાંકો હાંડે છે, પગસ થયાં પરમાણુ;
 છેલાઈમાં તું છાકી ફરે છે, અહંકાર ને અભિમાન;
 ત્રીસે મોહો અંતરે, માણા માણા નેહ ભરી. ગર્ભ. ૩
 નાત ભત્રીયાં નામજા કાઢ્યું, કળુદિ બાત કઠાર;
 ધતને કાલે ધુતનો કરે છે, જેમ હરાયું દોર;
 ચાળીશે તું ચાલીરે, છતમાંહિ રહો છરી. ગર્ભ. ૪
 મરધામાં ધેત્રી કરે છે, ગાયા નહીં જગપાણ;
 પરાક્રમ તારાનો પાર ન આવે, પુડે ખડુ ધધે જલજા;
 પચાસે જઈ પેહાચ્યોરે, દેકાણે ન ગોઠા કરી. ગર્ભ. ૫
 દયા દાન ને પુરુષ ને લાંબે, સાત ને ગરીબાઈ;

અહંકારમાં તું જ્યો અંકુષાતો, લોભ લાજ્યમાં લેવાઈ, સાહેબુદ્ધી નાહીરે;
 તારણ કંઈ ન આણું, તરી, ગર્ભ ૦ ૫
 સિતેર થયાં તારે સુદ્ધ ના રહી, ભાજ્યો પોતાનો ભાર;
 કુટુંબ કપીલો કાઢ નવ માને, તોજ્યે ન મેલે અહંકાર;
 સુમારજ ન આજ્યોરે, ડગલું નવ મેલ્યું ડરી, ગર્ભ ૦ ૬
 ઝિંસી થયા ત્યારે આંખે ન સુઝે, થરથર ધ્રુવે તારી કાવ;
 કાષામાં કંપવાયુ પ્રગટયો, તોજ્યે ભજન નહિ થાય;
 મુરખ નવ એત્યોરે, માંયાએ તને લીધો ઘેરો, ગર્ભ ૦ ૭
 ધરડો થયો ત્યારે અતજ ભાગી, ગાયા નહીં પરમ્પ્રહ્લ;
 ઘન પુણ્યનું નામ ન જાણ્યું, સમજ્યો નહીં કાંઈ મર્મ;
 માઈ-માઈ કરતોરે, વર્ષ નેવું ગયાં વરી, ગર્ભ ૦ ૮
 કુકર્મના બહુ બંધન છુટવા, આજ્યો મનુષ્ય અવતાર;
 સોજ્યે વર્ષે તારી અવધજ આવી, ભર્યો ભુંડાઈનો ભાર;
 ભુદ્યો બાધા ભવમાં રે, ફાગટનો ફેરો ફરી, ગર્ભ ૦ ૯
 ધન્યરને અંતર નવ ધાસ્યા, જાણ્યા ન જુગદધાર;
 અંત્ય સમે જ્યારે બાધીને આણ્યો, પડ્યો કરો પોકાર;
 ઘણું કુખ દેખીરે, રોરો બહુ નયણાં ભરી, ગર્ભ ૦ ૧૦
 સત્તા પુરવે સિદ્ધીમાં જોયું તાઈ પાનું પુસ્તક નિરધાર;
 ખાતામાં ધણી ખાટજ દીઠી, તાણો નર્કમોઝાર;
 પાપી એ છે પુરોરે, પુછો એને ખાટી ખરી, ગર્ભ ૦ ૧૧
 કાષર થયો ત્યારે કાલાવાલા; કરવા માંડ્યા અપાર;
 હરી હવે ભજન નવ ચુકે, તાઈ એકવાર કાઢોને બહાર;
 ઘસ ઘસારામનોરે, હરી હાથે ઝાલો ફરી, ગર્ભ ૦ ૧૨

(૨)

પદ.

માહારે અંત સમય અજમેલા, મુજને મુકરોમાં;
 માહારા મદનમોહનજી છેલા, અવસર ચુકરો માં ૧
 હરિ હું જોવો તેહવો તમારો, મુજને મુકરો માં
 શ્રીગુર સાથે ગ્રહ્યો કર માહારો, અવસર ચુકરો માં ૨
 માહારા દાષ કોપ સંભારી, મુજને મુકરો માં;
 રાસજાગતવત્સલ ગીરીધારી, અવસર ચુકરો માં ૩
 હરી માહારે ધરમ નથી કોઈ સાધન, મુજને મુકરો માં;

નથી સતરાંગન સમરાગ્ય આરાધન, અવસર યુક્તો માં ૪
 શીખતી સર્વભા સર્વોત્તમ, મુળને મુક્તો માં
 માહારા ગ્રાણ્યુત્પત્ત પુરોચતમ, અવસર યુક્તો માં ૫
 સમરથ ક્ષણાસિધુ શીલ, રથને મુક્તો માં,
 માહારે જોય નથી કાઈ ખીલ, અવસર યુક્તો માં ૬

(૧)

૫૬.

માયા કાળ કરમ ભજ બારી, શીલ સાક્ષ કરો,
 ખાંચ અઘાની લાજ વિચારી, શીલ. ૧
 મુળને સંત્રી મળ્યા ખડુ ખાધક, શીલ.
 આપ કૃપાવીણ કાઈ ન સાધક, શીલ. ૨
 વિપવિષિ ચિત્ત બાધ નિરંતર, શીલ.
 ખળે ન તદપી કલેશાલ્યંતર, શીલ. ૩
 કેહેણી મોહોટી કરણી જોટી, શીલ.
 કૃપાવિના અમ મિથ્યા કાટી, શીલ. ૪
 કદી તન ખાળ્યું મન નથી ખળતું, શીલ.
 કે હોઈ હૃદય અહરનીરા ખળતું, શીલ. ૫
 હરા વંડુ તપો ભર જંડુ, શીલ.
 ગાય વખાણુ પરને નંડુ, શીલ. ૬
 કાપ મુરખતાદિક ગાડુ ટાળો, શીલ.
 માહારું મન તમ ચરણે વાળો, શીલ. ૭
 દુરમતી દુષ્ટ સ્વભાવ નીચાંગ, શીલ.
 અધોગ છું તદપી ભવ તારો, શીલ. ૮
 મો વલ્લભની કહાણી વિચારી, શીલ.
 ઘાત નિમ્નનંદાં હા કર પારો, શીલ. ૯
 સહારી વિનંતી હૃદયમાં ધરીને, શીલ.
 જનનાં જહર માં દેશી ફરીને, શીલ. ૧૦
 મદુ મુજ પાપ તાપ ભય કેડા, શીલ.
 કહણા ખળ નિજ નિદે તેડા, શીલ. ૧૧
 દુગ સતી હૃદય તપે નિજ મળવા, શીલ.
 સવાં ન હો દાને ખળવા, શીલ. ૧૨

(૧)

હો હરી હું તો હાથો હાથો, જે ગમે તે કરો,
 અતીસે અકળામણનો માંચો, જે ગમે. ૧
 હરિ હું સહુ શુભ કૃતીયો હીણો, જે, અતીસે અદૃશનો પાણુ ઝીણો. જે. ૨
 પડી અવિદ્યા મારી પુઠે, જે, સુધરામાં નાંખે મુઠ. જે. ૩
 ભ્રષ્ટ નહોતે માને નહી શિક્ષા, જે. જગમાં લજવી વૈભવની દિક્ષા. જે. ૪
 ભવ ઉદ્દેગ અતીસે પીડે, જે. મુક્યાં ઉચિત કરમ સહુ મીડે. જે. ૫
 શરણાગત જોઈ કૃતી મનિ માડો, જે, અદ્વા કાંઈ હતી તે નાહી. જે. ૬
 તદપો મન મળવા અવિનાશી, જે. સહુને સુણતાં આવે હાંસી. જે. ૭
 પદુ કુપ્પ નીરાદીન જે કૃતી કરીને, જે, જાયે મન તાંહાંનું તાંહ ફરફરીને. જે. ૮
 તન જેમ વૃદ્ધ થયું મન પાળક, જે. ઉપર ઉજવળ અંતર કાળક. જે. ૯
 અંતકાળ કુપથી કાંપુછું, જે. સત્ય વચન સમરી ઝંપું છહીં. જે. ૧૦
 પ્રભુ જેમ રાખોછો તેમ રહું છું, જે. જે શિર પાડોછો તે સહું છહું. જે. ૧૧
 જાણું છું કરસો સહુ સાંઝું, જે. પાણુ વણુ સમજે ભટકે મન માંઝું. જે. ૧૨
 જીવ થકી નિજમળ કંસુ નથી થાવું, જે. સનેપાતમાં ગાંડુ ગાવું. જે ૧૩
 જોવો તેવો શરણ પડ્યો છું, જે. માહા પ્રભુ શાંખો અટળ અડચો છું. જે. ૧૪
 મનુ સહુકથી વ્યહાસ ન હાલે. જે. ગગન પવન રાઠ ભરાય ન ચાલે. જે. ૧૫
 વિનવી દયાની એ ફરીફરીને, જે. પ્રગટ મળ્યું સેવું હરને. જે. ૧૬

(૨)

શિરગણી સાધન દીનતા સચી, દીનતા સાચી એક દીનતા સાચી. ટેક.
 સહુ સાધનળળ મનથકી નાસે, આપણની યોગ્યતા નવ ભામે;
 નીજતા દેષ સ્ફુરે શુભ ગોનીંદ મન ક્રમ વચ અભિમાન, એક
 આગ કશુદ્રુગ પ્રભુપદમની રાચી. શિર. ૧
 એક નહીં નહીં જાપાય કાંઈ બાજો, રાખીકારમણુ નહોતકી રીજો; ૧
 જોહોતર લક્ષ્મી નામ કહું કામ રામ પંધાયા દીનભાવ પ્રાપ્તી વદમા
 ત વ્યાસનંદન વાંચી. શિર. ૨.
 સકળ પદારથ કૃણુસદ્ગુણ શોભે, નવલ જોદ નયો કાંઈ જોયો નાય હોભે;
 મુનતાનું એક એજ દીનતામા પ્રભુપાશ માટે પ્રસિદ્ધ હોએ ધૃત
 પ્રપંચ દીનભાવ પરી વૃદ્ધ છે અવર પાન કાચી, શિર. ૩
 દીન દયાળ હરી વેદ વખાણો, સાધને સાધનથી સરવ ખાણો;

નીજનાં ખળ જીખાં જળનીધી તમે નહીં તદ્દપી કરવું સરવ પાણુ અગર
જેહુધું દધારાંગ મલ દરી રૂચો સમ નાચી. શિર. ૪

(૩)

પદ.

સાચું તે સગપાણુરે, સગબ મમ રૂયાંગતાયું.
પાકી સહુ જીકુંરે, કશું નથી કામતાયું. ટેક.
ભાત તાત સુત ભાત ને ભગતી, સગાં સહોતર સોય,
કુળ કુટુંબ સખા જોત્ર ને સાતી, એહમાં તાર તે છે નહીં કાય;
સચું એતો સરવે રે, મુખ ને દામતાયું. સાચું તે. ૧
જનુની જનક એમાં કચ્ચાં કટલા, તે જોટલી ધરી દેહ;
દેહચુદાણીનો સખધં તુટયો, ત્યારે મુકી ગયાં તેહ;
કાઠએ ના ખતાવ્યું રે, ઠકાયું વીરાશમતાયું. સાચું તે. ૨
જોની આ હરિવણુ હેત ધરને, કાણુ આપે મનુષ અવતાર;
પશુ પક્ષી ફેડીને આખ્યો, તને ભજનતણો અધીકાર;
ભજે તેને આપેરે, પદ નીજ ધામતાયું સાચુ તે. ૩
આણું આરાકુતી કયકું માં રાખીય, માયા મતયા છોડ;
નિશ્ચિંત યદ્ય સહુ શોક તણને, પ્રીત પ્રમુદ્ધમુ જોડ;
દયા દિતરજનીરે, રદાણુ કર રામતાયું. સાચું તે. ૪

(૩)

પદ.

મનજી મુસંદરે, સાક્ષો નિજ દેરાખણી;
મુલખ વાણા જોયરે, મુગાફરી ઘઘછે ધાણી. ટેક.
રવપુર જવાનો પથે આનંદો છે, રખે ભુક્તા ભાઈ;
ફરીને આ મારગ મજરો નહીં, જોડેલી છે અવળાઈ;
સમજીને સાક્ષો સંધારે, ના જગો ડાંગા કે જમણી. મનજી. ૧
વચે ફોરીઆ વાટ મારવાને, જોઠાછે એચાર;
માટે વળાયા રાખો જે ત્રણિક, ત્યારે તેના નહીં ભાર;
મખ્યોછે એક ભેદોરે, કહેલી ગતિ સહુ તેતણી. મનજી. ૨
હાથાં માલ વેહારોતા વોહોરો શેઠના નામનો, યાય નોંડયકું અટકાવ;
આપણો કરતાં જોખમ આવે, કાવે ધણીની દાય;
એવાસારે, નાં યાવુ વોરતના ધાણી. મનજી. ૩

(૨૯૮)

જો જો જીવજીવી નવું છે, કશો સંભાળીને કામ;
દસ દયાને એમ જમે છે, હવે જઈએ પોતાને બામ;
મુઠ્ઠા છે હવે હવે રે, અવધ યહ છે આપણી. મનજી. ૪

(૧)

૫૬.

ગાગ—દેસ.

સોચા ગંગા સમર શ્રીગીરધર, કાંઈ સમે નવ મુકે;
આશતવેળા સહુ રહે અજગું, કાંઈ નવ આવે કુંકરે. સાચા. ૧
સદૃશી વાહાલ માથું માતાનું, વેદ પુરાણિ વાથું;
બદે રોગે તેહનું હેન પાથું, મેં દીકું છે લાંચુરે. સાચા. ૨
પુત્ર પિતાનો આત્મા કાહાવે, લખ્યું વેદને પાને;
અન્યાય નળ અતીસે કહે તારે, તેપાથું કરડ કાનેરે. સાચા. ૩
પ્રતિ પુત્ર જેન ને બાંધું, તું બાણે મુજબસી;
ગાઈ તાં તાર્ કચ્ચાથે, તે પાથું મુકે ટૂંલારે. સાચા. ૪
સદૃશી વાહાલી ધરધણીઆણી, જેમાટે સહુ છોડે;
પુરુષારથ પેસો ન હોય, તારે ને પાથું કરડા મોડે રે. સાચા. ૫
તેમ પત્નીને પતીપાથું સ્વારથ, સરે તાંદાંલગી પંજે;
કદા કુરુપણી ટળી કામથી, પછે સામું નવ બાળેરે. સાચા. ૬
કાંઈથી સાચો રનેહ હોય, જેના નિશ્વાસન છુટે;
કુમ્ભચન કપટ લોભ દેખાડે. ત્યારે તેનું હેત પમુ ટૂંરે. સાચા. ૭
જ્ઞાતી જન્મજન રાજ્યતાદી કાંઈનું, હેત મન રમે ધારે;
ઝોરી હન્યા અન્યાય થાએ કદી, સરવે જીનીઓ ગારેરે. સાચા. ૮
ધનમાં પાથું ધાથું ન સાઈ, પગિણામે દુખદાતા;
પ્રાણુ જીવ કે પ્રેત કરે કદી કુળેયુદ્ધ વિતુ બાતા રે. સાચા. ૯
એ સરવે અવસ્થાનાં યાવ સર્ગી, વાત કહુધું બીતી;
અરે દયા તુતે પ્રમુ મુકી, સાદ કરે કડકું પ્રતારે. સાચા. ૧૦
(૨)

૫૬.

ગાગ—કડયાણ.

શ્રીજી સાર સરવનો છે છે છે.
શ્રીજી શ્રીમૃગુમાનવંદની એક વસ્તુ છે નથી જે બે બે. શ્રીજી. ૧૬

(૨૭૬)

પ્રાપ્તિ આનંદ બહિષ્કારી તેહની, તે શ્રીગુરુ જાગે રે રે રે,
દીનભાગથી દાસપણુ યહી, એક આશ્રિત ધેરે રે રે રે. શ્રીજી. ૧
કુટ સંગથી ફર પળાવું આહિસ જ્યો સહી જો બે બે,
તે સહુ મુજ દયા સદગતની, શ્રીગુરુ પદજ શિર લે રે રે રે. શ્રીજી. ૨

(૫૬૦)

જેનું ધન્ય ભાગ્યેજ ભવમાં જોણે વ્રજમંડળ જોયું,
જોણે વ્રજરજમાં તન લોચનું તેણે જનમ મરણ જોયું. જેનું. ૧
શ્રીધંદાવન રાસરમણ ક્યણ જોણે નહાણે તીરખ્યું,
જેના ભાગ્યેજમાં કેલુજ સુખ છે તે કોઈએ ન જાણ પરખ્યું. જોણે. ૧
શ્રીજમુનાબળ કતાન પાન સેહેજે તેને નુતનુતનુત મળીયું,
કદાપી કુશ્મિત કર્મ અને તેએ જમપુરી જાવું ટળિયું. જોણે ૬
ચોરાશી કોરાની પરીક્રમા કીધી તેને ચોરાશી નથી ભગવું,
વન હવન જોઈ આનંદ આનંદ તેને હરીસંગ ઇચ્છું રમવું. જોણે ૩
શ્રીગોવર્ધન શ્રીમાલ રાણી જોણે પ્રેમ ધરી પુજ્યા,
તેહના એકોતેર રાત પેહરી પ્રાણી તેને હરીનાં ચરણ સુઝ્યાં. જોણે ૪
સેઆ સમસ્તા જોણે શ્રીનંદાનંદન શ્રીગોકુળ વસીને,
દયાના પ્રીતમ તેહેન પ્રેમે પાતાનો કરી હાથ ગ્રંથે હસીને. જોણેવ્રજ ૫

(૧)

૫૬૦

વદન કમળ જોયું જોણે જોકવાર, શ્રીતાવચન વદન કમળ જોયું,
કોટી કલપનું મેકું ચાલું મન, એક પલકમાં મોયું. જોણે ૧
મનપાદિ જોહેનો સજ્જણ, જનમ મરણ કુળ જોયું. જોણે
મેવાડ દરામાં ખીરાજે મારા વાલમો, જેમાં રોશ રાંકરે ગીત પ્રોયું જોણે
કમળચોક રત્નચોક જગમોહન જોયું, રણ્યુએક તેણે ખાકી રોયું. જોણે
દયાના પ્રીતમ છું પ્રીત નથી જોહેન, માતપિતા નામને વગોવ્યું. જોણે ૬

(૨)

૫૬૦

જેશુષ નથી થયો તું રે, શીર ગુમાનમાં ધુમે,
દરિજન નથી થયો તું રે, ટેક
હરી જન જોઈ હૃદય નવ હરખે, ફરે ન હરીગુણગતા,

કામ ધામ ચૂકી નથી ફટકી, કોથિ તોચન ગાતાં. વૈં ૧
 તુજસંગે કેઇ વૈરાગ્ય થાયે, તોતું વૈરાગ્ય સાચે,
 તારા સંગનો રંગ ન લાગે, તાંહાં લગી તું કાચો. વૈં ૨
 પરકુપ દેખી નદે ન ધબે, પરનિંદા નથી કરતો,
 વહાલ નામ વિઠ્ઠલસું સાચું, હડે ન હુંડું કરતો. વૈં ૩
 મોખારે પ્રીત ન તુજને, સ્વાસ્થ છુટચોછે નહી,
 કહેણી નેહની રહેણી ન મળે, કાંહાં લખ્યું એમ કહેની. વૈં ૪
 ભજનાની રચિ નથી મનનિચે, નથી હરિનો નિવાસ,
 જક્તતાણી આરા છે. જાંહાલગી, જક્તચુડ તું ઘસ. વૈં ૫
 મનતાણો ગુરુ મન કરેશ તો, સાચો વસ્તુ જડશે,
 દયા કુપ કે સુખ માન પણ, સાચું કહેલું પડશે. વૈં ૬

(૨)

પદ.

હદે આ રૂપ રંગીલું રાખો, શ્રીકૃષ્ણ નામ સનત મુખ ભાખો. ટેક.
 મોર મુગત્ દલકતો શિર શોભે, મકરાકૃત કુંડલ મન લોભે;
 તીલક સુકેસર, નૌસિક સુખેશર, કોટિમંદ્ર મરદન;
 મંદ અંદન વંદન, સદન સુધારૂપ રસીક આખો. હદે ૧
 પીતાંબર રસના કટિભાજે, કૌસ્તુભ ભરપર વેશ્યતી ધિરાજે;
 ભુજ અંગદ કર કંકણ, મુદ્રિકા નેપુર પંતળ સુલક્ષણ;
 ખટદશ શિવ શીમ સદા હદે એવું દ્રખા જાળો. હદે ૨
 નટવર નાગર લલિત ત્રિમગી મદન મનોહર રમિક સસરંગ;
 ગુરુકેહ પીછકૃત વંતસ છેલ, અલખેતા મંદોરમત કુટીલેશ્વર;
 કમળનગર, ગધુડા મોરલી ગન વિધા રાખો, હદે ૩
 સર્વેશ્વર સર્વાત્મક સ્વામી આત્મારામ સ્વયંભુ અંતરજામી;
 કોટી અલ્પ પતિ અવતારી, તે દયા તુજ પ્રીતમ પ્રાણુ ધ્યાન;
 ભાગ્ય તનમનધન વારી વારી નાખો. હદે ૪

(૩)

પદ—લાવણી.

દુસ્ત્રભાવથી છંતાડો દુરનતિ ટાળો માણ,
 શ્રીગોપીજનવત્સલ અતિલભ મુને કરેશ શ્રી યુગનાથ. ટેક.
 એમંડ અનપાએલી આપો ગા સુદૃઢ પ્રેમભક્તિ

પ્રપત્તિ વિસ્મૃતિ પુરવઠા દો મા શ્રીકૃષ્ણચક્રિતિ;
 માનસી સેવા મુખ્ય વ્યસન દો સરણગત સાચી,
 શ્રીકૃષ્ણ કૃપાએ તુ દો દીનતા નહિ કિંચિત કાચી;
 દૃઢ આશય શ્રીનલ્લભવરનો અચરિત ગુણ ગાઈ,
 સતત રહે શ્રીકૃષ્ણનામ મુખ દુષ્પી નર થાઈ;
 આપ સમાગમથી મા સકળ સિદ્ધિ ગંગાઈ, શ્રીગોપીજી ૧
 કામક્રોધ મદ લોભ મોહ મત્સર કરો દુરા,
 શ્રીકૃષ્ણ મીલનમાં અંતરાય, જે તે કરીએ ચુરા;
 અસુર દુષ્ટ કળિકાળ કરમ પ્રતિષ્ઠક ભય ટાળો,
 કૃતરક કુભાવ કુવાસના કુશ્ચિત કૃતિ ઝડ પાળો;
 દુસંગદોષ મુને જળ પંકજ પ્રમાણ નવ લાગે,
 બળી બીલીપત બ્રહેલાદનકિ પેરે ભય પાંખી ભાગે;
 કરો કૃપા એવી ચે મુજપર ખીરદ બજો રાઈ, શ્રી ગોપીજી ૨
 મારી ચુરણ કરો સહુ ચિંતા જનમ મરણ ભય કાપી,
 માયા મોહયકી મુકાવો નિગનદ આપી;
 સાધન ધરમ ન કીંચિત છે અનુચિત કૃતી તનમનની,
 સેવાને સમરણ તમારૂં કરવા આરાધ્ય છજી જનની;
 જેહવો તેહવો દાસ ક્ષમા અપરાધ કરો માગ્યે;
 કુપુત્ર તો કંદી હોએ કુમાતા કદાપી નવ થાએ;
 શરણ પડ્યો સંતાપ હરો વિનતિ કરી ઝાઝી, શ્રી ગો. ૩
 તુર્યપ્રિય શ્રીકૃષ્ણવલ્લભા યમુને જગમાતા,
 નરકનિવારણી યમભયહરણી ભવતારણી સાતા;
 સ્વભાવ દુર્જય વિજયકરણી નીજ દાસ દુખહરણી,
 સકળ પાપ સંતાપનીવારણી અતિ અદભુત કરણી;
 શ્રીવલ્લભ શરણાગત લહિ મારી પુરણ કરો તૃપ્ત્યા,
 જીગલક્ષ મગ હદે વસાવો કૃપા કરી કૃષ્ણા;
 દાસ દ્યો મારો મુત શ્રીમુખ સકૃત કહો ગાઈ, શ્રી ગો. ૪

(૧)

૫૬.

રાગ—કલ્યાણ

રાધાકૃષ્ણ રાધાકૃષ્ણ રાધા વ્રજરાય, રાધાકૃષ્ણ ગાય તેના પાપ તાપ ભય
 પાપ તાપ ભય, તારી રૂદમાં સમાય, વ્રજલાડીલા હો લાલ, રાધા. ૧

જ્ય તપ તીરથ દાનથી કંઈ કામ, નહીં પોતે અમ કંઈ નહીં એસે દામ,
 નહિં એસે દામ સેજે રીજે સુદરશામ, વ્રજ૦ ૨૦ ૨
 સધા પુર્ણ પુનથી પ્રતીતી નામ, નામનો વીશ્વાસ આવે સરે સધળાં કામ;
 સરે સધળાં કામ આપે વૈકુંઠધામ, વ્રજ૦ ૨૦ ૩
 કળીમાંડેવળ કુંણનામનો આધાર સહુ વેદશાસ્ત્ર શોધ્યું નિકળ્યો એક સાર;
 નિકળ્યો એકસાર દયાપ્રીતમ નંદકુમાર, વ્રજ૦ ૨૦ ૪

૫૬.

રાગ—ખમાયચી.

વ્રજલાડિલાને ખમા રાંજ ખમા રેડ; વ્રજ૦
 વેદ સરીખા જેના ભેદ ના જાણે, રોવે રોશ સદાશીવ બ્રહ્મારે, વ્ર૦ ૧
 લોચનના સણુગાર રસીક જેને, પ્રાણજીવન મમ ધના;
 જેના સેવક હવ તેને શુરસરિ, આદે સહુ કરેછે પરકમા, વ્રજ૦ ૨
 આક્ષ આદની નિરંજન તેથી, પરીપુરણ પુરષોત્તમા;
 એને મુકીને પિળાને ભજેછે, તે અભા ગયા અધમા, ૩
 સદગુણ સાગર નટવર નાગર, જેને નહીં કાઢની તમા;
 શધિકારમણ ગોપીજનવલ્લભ, દાસદયા પ્રીતમા, વ્રજ૦ ૪.

ભાગ ૨. હિંદુસ્તાની.

સતસૈયા. *

મંગલાચરણ.

(કુહા.)

શ્રીગુરુ ખલ્લભ દેવ અરુ, શ્રી બિલ્લ શ્રીકૃષ્ણ ;
 પદ પંકજ પંદન કરે, કુઃખર પુરણ તૃણ. ૧
 ખલ્લભ તે કુર્લભ કહા, સખહી જાકે હાથ ;
 જંગલમે મંગલ કરે, ખાખા બિલ્લનાથ. ૨
 શ્રુતિ નેતી મન ગો અગમ, ત્રિગુણ અક્ષરાતીત ;
 સૌ શ્રી ગોપીનાથકાં, અભિવંદન અગનીત. ૩
 સરવેશ્વર સર્વાત્મ પ્રભુ, હરિ હર્ષવ ભગવાન ;
 કીજે કૃપા કટાક્ષ મમ, આત્મસાત કરિ દાન. ૪
 શ્રી રાધાપર જાહિ ખરા, તાપદ પુસ્કર ખેહ ;
 પંદન કરિ માગું રાદા, તાપે ગુતન નેહ. ૫

ભગવદ્સ્તુતિ વિદ્યસિં.

કુહા.

હખિહોં આપ જી આપપન, આપ નેન ગોપાળ ;

* એ સતસૈયાની દીકા કવિયે પોતેજ ગુજરાતીમાં (હિંદુસ્તાનીમાં નહી)
 કરેલી જણાય છે પણ તે પુરાણીઓની ઢબ પરમાણુ અને સાંખી સાંખી
 હોવાથી સર્વ લોકથી સમજાય તેવી નથી અને તે ઠીક કરવાની તથા તેમાં
 મારી તરફનો ઉમેરો કરવાની હાલ મને કુરસદ પણ નથી માટે તે આ
 મુસ્તકમાં છાપી નથી. અંધની સમાપ્તિયે દુહા છે કે ' પથામતી પદ અંધકા,
 દીનો અર્થ પ્રકાસ ; દીન દાસ રણછોડને, કરનાખળ અવિનાસ ' એ રણછોડ
 અને કવિ દયારામના પદ ગાનારો રણછોડ એ બે એકજ હોય તો એ રણછોડ
 સાથે પડેલા પ્રસંગ ઉપરથી હું કહી નાકું છું કે એ રણછોડનામાં સતસૈયાની
 જેવી દીકા મારા જોવામાં આવી છે તેવી દીકા કરવાની શક્તિ હોય
 એમ મને લાગતું નથી. એમ ધારું કે પોતાના શિષ્યનું માન વ-
 ધારવાને માટે અથવા અંધકારે પોતાના અંધની દીકા પોતે કરવી એ,
 કવિના મનમાં અપિવેક જેવું લાગ્યું હશે માટે, દીકા કરેલી તો કવીએ
 પોતેજ પણ દીકાકારનું નામ રણછોડનું રાખેલું.

તો કા પાપ પ્રતાપ મો, હરિ હરિહોં કુખખલ, ૬
 તૂઠોં મો સિર કર ધરો, રૂઠોં લો હર લાત ;
 પં નિજ ઐરનપે નહી, યહ જ્યુ જગતાત, ૭
 કૃતિ સો હે પ્રભુ દેખિહોં, તહું ન ચિંતા મોહિ ;
 નિહયે મો તુમ દીકીતે, કુખ ન ભુખ ન હોહિ, ૮
 તૂઠોંગે પ્રભુ રૂઠિહોં, તોહું કંચુ ન સોખ ;
 કોધ તિહારો સુહુ હમે, દગો ફલ ખર મોખ, ૯
 અપને અપને સીલકો, સખકો કરત નિભાવ ;
 તુમ કપાળ હમ જુહ તો, સહજહિ કુટ મુગાવ, ૧૦
 સાધન સાધિ ન હોં સકયો, તાંકો મોહિ ન તાપ ;
 મરદી હિય હરી ખરદકી, સાધન સાધ્ય ન આપ, ૧૧
 ભક્ત ન હો સો સાચ પરી, અધમ પતીતહુ મેં ન ;
 મો સુધિ અજહુ ના, લધ, કેસે પંકજનેન, ૧૨
 બિસચો ખરદ કીધો હરિ, એક બિસારયો મોહિ ;
 કુહુમેતેં કહુ તો ભયો, નાંતર મમ ગતી હોહિ, ૧૩
 કૃપા ન જામે રો પ્રભુ, દેખે સધિનરાહ ;
 તુમ તો ફરનાકે નીધી, કયોં ન નિયાજ્યો નાહ, ૧૪
 લિહુ છિનાય મન દંડમે, નાય ઐર નહિ ધન ;
 રાખો મો નિજ કુતકી, ચૌકીમેં નિસદિત, ૧૫
 ધુનેધાર સાંચ્યો ઠચો, ત્વહરો હો ધનશ્યામ ;
 હેં ન દેનકોં દંડ કહુ, ધરકો કરોં ગુલામ, ૧૬
 છુટુગો દરખારતેં, કરી કરી હોં કૃતિ નીચ ;
 ખાંધો અપને ગુનનતેં, રાખોં ડીકી ખીચ, ૧૭
 આહુ ખસાયે હદયમેં, ધરં ત્રિભંગી ધ્યાન ;
 તાતેં રાખ્યો કુટિલ હર, હોહિ અસી સોચ્યાન, ૧૮
 હરિ બિટલ અધમુદરન, ઇત્યાદિક નિજ નામ ;
 અર્થ કહો યહ શબ્દકો, કહો કૃપા કરિ શ્યામ, ૧૯
 અનંત હે અપરાધ મમ, કેસે પેહોં અંત ;
 અમીત હોહમે ખીસરોં, સકુમાર ભગવંત, ૨૦
 શ્રીહરિગિન કંચુ કરી હરી, કહું સકે નહીં કોય ;
 કહિ શુતિમેં કૃતિકા કરી, હરિ મો ગતી ન હોય, ૨૧
 દેવી નાંહિ ન દેવ કો, નિજ ઐતારહુ કોન ;
 રાજહુ રાધાકૃષ્ણ જુગ, નિતિ મો સિર જીરજોન, ૨૨

ચિંતા બિઘી નીમળ હોં, ભયો ગહે કો હાથ;
 એક તીહારો સરન હેં, ખડવાનલ ખૃજનાથ. ૨૨
 પચો મનોરથ પોંન હેં, આપ્રતમધી મનતુલ;
 માધો મતીધર તુમખીના, ના ટરીહે ધન કુલ. ૨૪
 શ્રીખલ્લભ ખલ્લભ સમે, સહખલ્લભ મો હોહુ;
 સહજ સદા દિગ રાખીયે, અપનો જાનો મોહુ. ૨૫
 લલીત ત્રીભંગી છેલ છપ, નટખર નંદીસાર;
 શ્રીરાધાસહ મો હદે, ખસો ચીતકો ચોર. ૨૬
 મતી ધરમ રતી કૃપાશુ મમ, ગતી ખૃદાખનધામ;
 કૃતી સેવા શ્રીનાથ કપ, હોહેં ૨૮ હરીનામ. ૨૭
 અસી માયા મોપર ફેરા, ચલે ન માયાજોર;
 માયા માયારહીત દીહુ, નીજપદ નંદીસાર. ૨૮
 ગોકુલ ખૃદાખન હોહુ, મોપ જુગલપત્ર;
 પલટો મોકો દેહુ ફીર, ગોકુલ ખૃદાખન. ૨૯
 મોપર મેરે પ્રાંતપતી, અતરાલ જો આપ;
 તો ન પાપ પરતાપ સખ, પુહ્ય હોયગે પાપ. ૩૦
 તુમસોં જુકો તહું ખરો, જગત લલો હરીદાસ;
 ખાનો લજિહેં નાથ જો, અલીકજનહુ ભપહાસ. ૩૧
 દીનખંધુ અધમુદરન, નામ ગરીખતીવાજ;
 યહ સખમે મેં કોન જો, સુધી ન લેત ખૃજરાજ. ૩૨
 કપન હોત કયો કૃપાકર, તનક દેત નહીં ખોટ;
 દીનપાત્ર હો દીહુ દયા, દાન ખાન ઈક કોટ. ૩૩
 સખ સરનાગત સમ કરમ, ભોગ પ્રતકાખીય;
 ખટ્ટો હેં હરી ખરદકો, સ્વજન ગનત સર નીચ. ૩૪
 કહત ખને ન કછુ સખે, જાનત અંતરજામી;
 ખાંહી ગહાં તો તોહિ ખરે, નાંતર ખુશો સ્વામી. ૩૫
 મન અજાન ઉલટો ચદ્યો, સુનીહો પ્રભુ મમ રાધ;
 દગા કીચો પરધાન જ્યો, નટખ જીતન નહિ દાવ. ૩૬
 તારો મારો હો ધની, તારો મો નહીં રોશ;
 પેં કહીયેં ન અસાકયકો, ખુર્યો તેરે રોશ. ૩૭
 સુમતી દેહુ જો મન હરી, સુસંગ નીજપે ખાર;
 ફીરો ન જાણુ તો દીજિયેં, મો સીર લખ પેગર. ૩૮
 આપ જરી જાખરે કહે, મોતે માયા કંદાન;
 તો જાખરે જો હોડ મેં, તુમહીતે ખજવાન. ૩૯

કરીહો નીકી નાથ સખ, મેરી મો, ખીસ્વાસ;
 ભલી કરતહોં જગતકી, હોં તો ધરકો દાસ. ૪૦
 જાનું કંધુ ન અપિધિ, ખીધી સરન પશ્યો ખૃજરાય;
 આછી લગે જુ આપકું, સો કૃતિ લેહુ કરાય. ૪૧
 ભગવતકે ધરમે ખરન, સીવ સ્વામીકે અંત;
 સો મેં અચ્ચોં આપેકોં, રસ શ્રીરાધાકંત. ૪૨
 ડારયો મો ભોજલધિ હરિ, અબા ઉપલં પધિ પાય;
 દાર કર દિય નાહ નિજ, તરયો ન ખુરયો જાય. ૪૩
 દુર્ખલ જિહિ અસહાય અનુ, સકત રી રાતૃ અનેક;
 ધસ ઉપેક્ષા જો કરો, ક્યોંકરિ નિવહે ટેક. ૪૪
 દુખી દાસ સખ ખિમુખ સુખિ, ભલ ભગખંત ખીયેક;
 કા ન હોય શુખ તુમ કરો, કો પ્રતિપદ અનેક. ૪૫
 દેહેને સુખ સંત બહાં, તાતેં ખ્યાં નહિ કોય;
 પરિ જો લો પ્રભુ દોગી તલ, કા કંધુ અપજસ હોય. ૪૬
 ખલિ ખિલિખત પ્રહ્લાદ ધૃવ, ભજ સમોગ ભગખંત;
 તાતેં વિદુર સુદામ દિન, સૃતદેવ સુ ખડ સંત. ૪૭
 ભક્ત ભક્તિ કિય ભદ્ર તુમ, કરી ખ્યૌહારકિ ચાલ;
 તામેં તારો એક મો, નાતેં ધરે ગોપાળ. ૪૮
 ભુખ ભગો કે ભોગ લો, કે ટારો વહ ભાન;
 કહાન કહું હોં કોનસોં, ક્યોં ન ધરત ખતી કાન. ૪૯
 તુમસેં તારન નિકટ મો, ખુરત ગહોં ન હાથ;
 સાખિ ખનત વહ સમયકા, ભલે ઠરોગે નાથ. ૫૦
 કાલ બ્યાલ ખિખ ખિકલ જિય, કા કરી સેવ સ્તુત;
 સહજ કપા મનો છુવઈયેં, અભુત બૈદ અચુત. ૫૧
 મો ઉરમેં નિજ પ્રેમ અસ, પરિવ્રહ અચલિત દેહુ;
 જૈસેં લોઠન દીપસેં, સરક ન ટુરક સનેહુ. ૫૨
 કબકોં હરિ હરિ રટતહું, કટત ન ક્યોં સંતાપ;
 હરન ખરદ ખિસરયો કીધો, ડરપેં લખી મો પાપ. ૫૩
 ભજન ખીના દુખ ના ટરે, ખિકલ ખને ન ભજન;
 કા કરિયેં જ્યોં ત્યોં ખન્યો, તાતેં તુમ ન પ્રસન્ન. ૫૪
 નિજ સોં સખ સખકા દિખે, જો વહ સાંચી ખાત;
 તોં મો તુમ કરીહો કપા, સમુજિ અમલ જગતાત. ૫૫
 ચુક જીકોં ધરપ યે, છમાધરમ પ્રભુ આપ;
 આયો રારન નિવાજ નિજ, કરી હરીયે સંતાપ. ૫૬

પતિતાહું કહી ગાં પેં ન મન, તાતેં કચે નપુત ;
 મેં અલીક નીજ સાંચ કુર, સહજ કપા અચ્યુત. ૫૭
 ખિસરત હરીજન સખ દીયો, તાકૃત કુકૃત સોહ ;
 લીલ સીલ ખીસરન પચ્ચો, ત્યો જન ખિસરોં મોહિ. ૫૮
 હોં નિસલોસ દયાનીધિ, કયો સંગમ મો આપ ;
 વિસ્મૃતિ રસમી તમ જુગમ, યુય વધ મિલાપ. ૫૯
 સાધન સાધ્ય ન આપ પ્રભુ, પ્રેમ તિહારે પાસ ;
 દયા ન કરિયતુ દીન લહિ, કહાં મીલન અભ આસ. ૬૦

પ્રેમબર્નન ઐર નાઅકાબર્નન.

લહી ન અંત અકાસ કહું, ચિંતામતી ન મોલ ;
 સખ્યા નાંહી છોકી, તેસે પ્રેમ અતોલ. ૬૧
 મોહન મન હો હો અલત, સખ કહિ સાચી ખાત ;
 સોહિ સદખસ પ્રેમકે, સહજ અતી ઠહે જાત. ૬૨
 બ્યાધ કંદ મૃગ પરતુરે, બંધ અહેરી ઠહે ન ;
 પ્રેમ અજળ ખાગૂરમે, પારનહાર બચે ન. ૬૩
 ઐર પ્રસસ લગેં ન કચિ, કીતી અતિ મનુહારી ;
 જો સિ મનોહર માધુરી, લગે પ્રેમકી ગારી. ૬૪
 લલો પ્રેમ જળ જાનીયે, ખીરહ ખિકલ તન છીન ;
 કહુ ન કહું સુહાય છિતુ, કુતિકે હોધ અધીન. ૬૫

સોરઠો.

સખતેં પારો પ્રાન, પત પારી હેં પ્રાનતેં ;
 સહિ તાહુકી હાંત, વાપેં પ્રેમપિયુષ જો. ૬૬
 લોકલાજ પેદ છુટે, સખે ખિયે કપલ ;
 પેરે હદે જળ છેદ, કુસહ પ્રેમકે ખાનકો. ૬૭

ફુહા.

ચક્રમકસુ પરપર નયન, લગન પ્રેમ પરિ આગિ ;
 સુલગિ સોગહા રૂપ પુત્રી, ગુન દાર દહ જાગિ. ૬૮
 દટી દુરિજનકી લગેં, સખ કહી મો ન પત્યાપ ;
 ઐસી સજ્જનકી લગે, પ્રાનસંગ નિઃ જાપ. ૬૯
 બીચ અમલકા સમલ બીચ, રાહુ કલેજો ખાપ ;

ડીઠિ અસિતતે સિત ખુરી, કંચુ ન જાહિ ઉપાય. ૭૦
 રતિખિન રસ સો રસહિસોં, રતિખિન જાનં સુખાનં ;
 રતિખિન મિત્ર સુમિત્રસોં, રતિખિન સખ શખ માન. ૭૧
 પીર ન ત્યારી મેંન જો, નારી નારી મેંન ;
 અલી અયાનો બિષકમે, ઇશક કિશક સમુજે ન. ૭૨
 લાલ લલી લલિ લાલકી, લેં લાગી લખિ લોલ ;
 દયાય દેંરી લય લાલકર, દુહુ કહી સુનિ ચિત ડોલ. ૭૩
 જદપી રવિ આતપ ભચ્ચો, સીતલ લગત સરોજ ;
 સકુચેં લખિ સો સુધાકાર, સંસમુઝ પ્રેમકી ચોજ. ૭૪
 નોંધા ખ્હોક સુગંધિતેં, હરિ હરિ મન સુચ પાય ;
 દસર્થ પંકજ પ્રેમખિન, રૂકે કહું નહીં જાય. ૭૫
 સુખરાસી સુધી નાં રહી, લખિકેં મુખ સુખરાસિ ;
 રસ લેતેં રસ ખીખરયો, પનધટ ભધ ઉપહાંસી. ૭૬
 પનધટ પન ધટજાય પન, ધટ પનધટકો ધ્યાન ;
 પનધટ લાલ ચલાય દેં, અલિ પનધટ સુખખાન. ૭૭
 શ્યામા શ્યામ પુકારતી, શ્યામા રતે સયામ ;
 અલી અચંબો આજ ખડ, જુગેલ જપત નિજ નામ. ૭૮
 પ્યારી પ્રીતમસોં લિખ્યોં, મત ધરિયો મો ધ્યાન ;
 તુમ મોસેં ઠહે જાગ્યોગે, કરી હેં કાપેં માન. ૭૯
 હરિ હરિવદનીસોં લિખ્યોં, હમ ધ્યાવત તુમ ધ્યાઉ ;
 કા ચિંતા હમ તુમ ખને, તુમ હમસેં ઠહે જાઉ. ૮૦
 આગીતેં બેલી ખઢેં, જલ સોચત કુમલાય ;
 સિરકે પલટેં કળ મિલે, મુખખીન ખાયોં જાય. ૮૧
 કરેં સહેદરતેં સરસ, દેખિસરાધેં ઘેર ;
 પ્રેમી પાની પરસેતેં, સુધા સરસ હુધ ઝેર. ૮૨
 ઝેસો મીઠા નહિ પિયુષ, નાહ મિસરી નહિ દાખ ;
 તનક પ્રેમ માધુર્યપેં, નોંછાવર અસ લાખ. ૮૩
 દુઃખ કેં સુખ સનેહમેં, ખિલન દેહુ જુખાપ ;
 જોં દુઃખ તો સખ કરત ક્યોં, ક્યોં સુખ તોં પરીતાપ. ૮૪
 ખીખધ ખીખ ભચ્છન કરત, ખહુત ખીગારત મુખ ;
 પેં મન હેં રચ ત્યાં સમુઝી, રતી દુઃખ મેંહુ સુખ. ૮૫
 રતિ રૂઝમેં સુખ સમુઝ મન, પેં કહી સકે ન પાક ;
 કંટુતાધમેં મીઠતા, જઘસેં કરેલા સાક. ૮૬

થોડે મોઝો તીરે દીઠું, પેં છન રેડું કમાન ;
 કમાન લાગત તોર મમ, તીરે લગત પ્રીયપ્રાન. ૮૭
 કુલું હેં લખી લાલકો, પિયરે ઘેના ગાત ;
 સો હિતુ કયોં વે કુર જમ, કુલુંકી જિલટી ખાત. ૮૮
 સહજ સંવારત સરસ છખ, અલી સો કા સુચ હોત ;
 સુતી સુખ તોં લખી લાલ મો, મુદ મોહનચીત પોત. ૮૯
 મો મનકો તુમ મન પ્રિયે, મો તન તુમ તન આહિં ;
 તિરાસ કીજે તાહિકો, પ્રીતમ ! જો પ્રીય નાંહિં. ૯૦
 મનરસ રસ ગંધક મિદ્યોં, ચપલ અચલતા પાય ;
 ચોર જતન ખડુ બુદ્ધીતેં, જ્યોં જ્યુ ગલો ન જાય. ૯૧
 નહિં પ્રમાન હિત હોંનકોં, રૂપ ખરત ગુન કોષ ;
 કહાં અમર ધંધનધુવા, મૃગમહસોં ગતિ પોષ. ૯૨
 પ્રેમ પ્રભુડોતેં પ્રથુ, વિપ્રુધ પિચારોં છેડું ;
 કપિસંકેધ રઘુનાયે લિય, સીસ ચઢાય સનેકું. ૯૩
 પ્રેમામૃતકો સ્વાદ કસ, કો કષ્ટુ કલો ન જાય ;
 અનુભવિકોં હિય જાનહી, મુક મીસરીકી નાંધ. ૯૪
 પીતાંખર પરીધાન પ્રભુ, રધા તીલ નીચોલ ;
 અંગ રંગ સંગ પરસપર, યોં રાખ હારદ તોલ. ૯૫
 રહેં પલક નાં પ્રયક કુંડું, છમી સીતલતા અખુ ;
 અલગ અંગ ખાતેં કરત, તહું મીલિ રહ પ્રતિખીખુ. ૯૬
 યોગ યસ જપ તપ તીરથ, જ્ઞાન ધરમ વ્રત નેમ ;
 વોહિત વલ્લમી વલ્લભા, કરી હરી ધક ખલ પરમ. ૯૭
 બાનીક નટખરલાલકો, લીખત તોષ દીત રેન ;
 પાન કડેં ખાસેં મરે, ખતચર હયોં ગમ નેન. ૯૮
 ગલ ખાંહી દુહતહું રે, કીત ખાંસી પીજી કીન ;
 મીલત પેરે ન પ્રતીત યહ, પ્રીતી રીતી ખીપ્રીત. ૯૯
 મુકર મુકર સખ ખસતુ બધ, નયન અપન કીધ લાલ ;
 દ્રગ પસાર છતજત અલી, તીતતીત લખું ગુપાલ. ૧૦૦

સોરઠા.

જાહી જાહીયેં ખાર, તાકો સખ ખારો લગે ;

સમુદ્ર ન સખ સંસાર, ખીતી સોહી જાનહી. ૧૦૧

કુહા.

ખારો જે સો ખાર પ્રીય, તસ પ્રીય નંદ કુમાર;
 તાપદ પંકજરજ સદા, હુહિ ગમ પ્રાનઅધાર. ૧૦૨
 રૂપ દ્રવ્ય ગુન હિય રતી, પોષક રોગ સત્ય;
 લય પરલગન કીતવ કુવચ, જદપી ભઈ દ્રઢ અત્ય. ૧૦૩
 સાની તપસી અનંત પેં, શુદ્ધ પ્રેમી કહું એક;
 જે સે કરી હરીજયુક હ્યો, સીંહ ન હોહી અનેક. ૧૦૪
 રતીઆરતી જાનત ન તુમે, મેરી હે પ્રીયપ્રાન;
 જસ મો તુરા તસી કા તુમેં, લગીહે હુઈ તપ શાન. ૧૦૫
 પ્રીમધામસી હોં તુમેં, સીસીરાતપ તુમ મોહી;
 દે છુટકાર નીભાવ કીત, યહ પ્રીતીકાં હોહી. ૧૦૬
 ચહી ન પેરે રૂઝ ખીખી દધ, મીલન કઠીન અતી નેહુ;
 મીતી મીલાપ નીતી સુગમ, દેં નાંતર પ્રીતી લેહુ. ૧૦૭
 સમતા સખ ખીધી નેહ અતી, ત્રપી ન અચલ મીલાપ;
 કુકુકાં નીભય યહ તહરેં, પેયેં દેં હરી આપ. ૧૦૮
 ફીરી ફીરીકેં વેહી કહે, અરુચ ન હુઈ રતીઆત;
 ના નીવટે ગુતન લગે, અનુભોં જાની જાત, ૧૦૯
 સસી ચકોર અરખીંદા અલી, દીપ પતંગ મૃગ રાગ;
 જન ખીન ચલ્યો ન કયો તજે, જદપી એક અનુરાગ. ૧૧૦
 કારન કહું રતી હોય ધર, ચહી ફીર રહુ યા જાપ;
 બેલી જખ મંડપ છહી, બહોરન, કાંમ લગાવ. ૧૧૧
 રતીસુખં કુખ જાને ન કો, ખીન ધક અનુભોંકારી;
 ખીદીત ન પીર પ્રસુતી, ખાંઝા નાગરી નારી. ૧૧૨
 સખ મીઠા માશુકકો, ખીસાની કહી સાચ;
 શકળ મનોહર લખી લગે, સચ્ચદરત જ્યો કાચ. ૧૧૩
 જ્યાખીન અસુ ન રહે સુખડ, જોર જાય તહુ હીન;
 પય પાંનીતેં મધુર પેં, બહાં પરી જીએ ન મીન. ૧૧૪
 હોત પ્રીતી નીકી લગે, ફીરી અરીદ્યો લેં પ્રાન;
 કુંભીના નીગલત જખ ન કુખ, પાછેં જ્યોં જીય જાન, ૧૧૫
 દકી જીએ પરસી ન છુટેં, માશુક આરાક ધન્ય;
 જે સે લોહ ચમક લગી, દરે ને લખી ચૈતન્ય. ૧૧૬
 સુખ પાવેં કી કુખ લહેં, લગી ડોં નહી પ્રીતી;
 લપટી વૃક્ષ જમી વદસરી, છુટી ન કણ યહ રીતી. ૧૧૭

श्रीः सुधी प्रुधी जल क्षपतही, भायुः आगः जल;
 आली कटार ज्यों जंरा कट, मृदु सरोज मुरझाय. १८
 सौध नैह नरसाक्षर, प्रकटी न पावे. ज्योन;
 जस असी सुरासीनको, ज्येयो होध न आन. १९
 रसाक नेन नारायकी, अज्ज अजोणी रीत;
 दुसमनको परसे नही, भारे आपनो भीत. २०
 २५ पुपके राजमे, यह भक्षन अन्याय;
 नाम न ले को मुठको, आतुर भारे जय. २१
 ज्येयत तन आगारहीस, भीत रावरी ज्योर;
 ज्यों न सके छुटी डंठे, पुण पवनके ज्योर. २२
 प्रीती नीलाध दे सके, धकसु न नीचहलहारी;
 देणी सुनी न कहुं जल, ज्येक हायसों तारी. २३
 प्रीती ज्यारची सरस पे, करीमों कहीन नीलाय;
 ज्येयो जसधीपार परी, मे'ही कागदनाव. २४
 संकर समुझी सनेहपीतु, तील ताने लीय सीस;
 त्याही नीती नोनीत धस्यो, कर कीसोर अजधस. २५
 त्याही कल्या प्रीय जसत वही, धसत भीसत नही नेन;
 प्राथी ज्योर थडार ज्यगी, तडपीतु हे दीनरेन. २६
 दुज नीर नीज सम झीयों, गादी जययो जंन लागी;
 छिरी गय पावक परी, पुज यो धनी अंतुराजी. २७
 मेरे रती छलही जल, के रती आरती नाम;
 भाजी रतीने डेली लही, दे दे रतीरुज धाम. २८
 पाड कौतीक धक ज्ये दीज्यो, रती आरतीही ३५;
 तामे होत प्रतीती मुण, नीपुन रंक का मुण. २९
 अटपटी पती अती रती गली, पती सती मती हती जय
 इसे न नोडसे को यतुर, सप रागी मुण लाय. ३०
 प्रेमनेम वह वह लहे, लहे मन्न नीती देह;
 जरे पीना दीपक न ज्यो, जयत पोवन सनेह ३१
 पार थागीकर मन मनी, मेनजाय तुछ लाय;
 तापीन जयत स्वाद श्री, मुपन रती वे पांज ३२
 मोही मोह तुम मोहक मोहन मो कहुं धा ३
 मोहन मोह नवारीय, मोहनी मोह नीवारी. ३३

સોરઠા.

બેલાએ ચાતુર, સખ સઃ છાંડી સનેહ બધી ;
 'તોમે' પીર પ્રચુર, સુખ પ્રતીતી બડ અચભો. ૧૩૪

કુહા.

દ્રગત લગન મન મગ ન પરી, અપને ગગનલોં જાતી ;
 ભગન ભગને કુળ જગન સહી, હરીસોં સો બડભાગી. ૧૩૫
 પ્રીતીં સો સહરાધયેં, અસુ અનન્ય દે અંગ ;
 ગતિ ધક્કી સો ઝિારકી, જિમી કારંડ વિહંગ. ૧૩૬
 ગિખાંદ અર્થ સમંધતા, ત્રિય રહ જદપ પરોક્ષ ;
 ખાઠ્યોં ઝોર સનેહ કીત, પ્રથમ હોધ સહુ મોક્ષ. ૧૩૭
 મિલતહુ કુખ ગિહરતહુ કુખ, સુખ પ્રિય અચલ મિલાપ ;
 સુન પતંગ સારિંગ જ્યોં, કહાં જુડાવ નિતિ તાપ. ૧૩૮
 મુરઝ મન પછતાય નિતી, અખ ન કહે સોં ખાય ;
 અહો પ્રેમખલ પ્રસહુ, ભોરેયોં ભુલ જાય. ૧૩૯
 સેવે અતી પ્રીય જીજી નીજ, તાકો જહાં લગન ;
 કો કાકોં એસાનકર, ંહાં મન હોધ મગન. ૧૪૦
 પ્રીતી ંહાં નીતી નહીં, નીતી ંહાં નહીં પ્રોત ;
 રયાનપ અર મદછાક જીમી, નહીં ધક્કત કહું રીત. ૧૪૧

અનન્યાલોકાર.

કહુ ન પ્રીય પ્રીયપાનસોં, સો તુમસો નહીં પ્રાન ;
 તુમ પારે ધક તુમહીસે, નાં પટતર સમ આન. ૧૪૨
 રાજપરસપાંનસુખ, સમુઝતહેં મો નેન ;
 ચં ન બેન હેં નેનકાં, નેન નહીં હેં બેન. ૧૪૩
 કૈસે પારે લગત હો, કહત ન આપત પીય ;
 કહે દીખાવત પાંતી જો, દૈ દૈ હોતી હીય. ૧૪૪
 અનલ ભખે શરીરતી હીતુ, ચકોર ગીનત ન તાપ ;
 ભસ્મ હોધ ભવભાલ લગુ, હુધ કષુ મીત મીલાપ. ૧૪૫
 ઝાં મન બેલી ંહાં ન અમ, વ્રીડ પ્રમાદ અધમીતી ;
 ધન તન જીત સહજ દેં, ભે ચીત પ્રતીપ્રતીતી. ૧૪૬
 ઝોર અરીસ્યા ખીરહ કુખ, હીલગ અંગ બડ દોધ ;
 સીખી ધુમ ઝોતાપ ખીત, જીમી કહું કદા ન હોધ. ૧૪૭

ઐગુન ખલ્લખકો કપ્પ, ટીકો નહીં હર આપ ;
 જ્યોં સખ સગરપેટમે, રહે ન નીકસી જાય. ૧૪૮
 આં જાહીકો મન ગન્યો, સો તાકો મુખદાય ;
 જ્યે ન ગરકીટ સરકરા, ધીજખી સરી મરી જાય. ૧૪૯
 પ્રીયપ્રાનસમ સખ ખદે, મેરે મન અસ નાંહી ;
 પ્રીયકી પીર ન સહી પરે, અસુરજ સોસી જાહી. ૧૫૦
 કીત દુલખે હમ કીય કહા, જો તો સગી અનીતી ;
 યાતોં દુનો યાહી વખ, કરી તું હમે ઠરી જીતી. ૧૫૧
 ગારી મંત્ર પુકાસું રજ, મોહની મુઠી હરીજી ;
 જીલમી તહુ ઘટી સાર્ધ ત્રય, સો નહીં સગત મરીજી. ૧૫૨
 રતી ચહલે માતંગ મન, ફર્યોં ન નીકસન પાય ;
 ખલકરી તીકર્યોં ચહત હે, ત્યોં ત્યોં ધસતહીજાય. ૧૫૩
 સખી પીય સુરત સુરત સુરત, સુરત સુર તનપીર ;
 સુર તનહીન સુર તન નહી, સુરતનય સરીતીર. ૧૫૪

પ્રેરિતભતીકા નાયકા.

ખારી ખારી ખારિયે, ખારીલોં દે ખારિ ;
 ફીરિ ખારી દધ ખારી જનું, ખારીલોં ખનવારી. ૧૫૫

ક્રિયાવિદ્યા નાયકા.

દોહા આટારી પોઠ દે, કિયે દરસ આદર્સ ;
 શિલી કર ને દે ચુટકી ત્રય, પિય તિય હૃદયો હૃદય. ૧૫૬
 જોકોં અજ ધસ અહીસમા, લાછે પદરજકન ;
 સો તુવ પાય પહોટિયો, લહિ કુલે અલી મન. ૧૫૭
 ઘટિ ઘટી ઘટી કખ ગખ, અખ આયે પ્રિયપ્રાન ;
 યત સપતિ કરી હરી, ખરી ધરી ખરી લ્હાન. ૧૫૮
 કરી પરી નહી કહત મો, સદા અયે ખલપીર ;
 ખાત તાત ખધુ ખિધુમની, ચીર રહિયે અતી ચીર. ૧૫૯
 નિજ ઈશ પ્રતીપંધ કો, પે જની રખ્યોં ધનસ ;
 જ્યોં જ્યોં મેધી ચીજ જો, ત્યોં ત્યોં મિષ્ટ ખિસેસ. ૧૬૦
 રસ નાયક નહી નાયકા, કુતિહુ ન મીલી ત્રીસંગ ;
 નેસે ચુતા પાન આર, ખેરસારસહ રંગ. ૧૬૧
 અપાપે અપની પ્રીતી હે, સો અધીન જિહી નીત ;

તાપેં હીત ચિત ધીજીયેં તખ પેવે વહ મીત. ૧૬૨
જિમિ આરતી તિમી રતી બઢેં, અની યહ હિલગ અનુપ; ૧૬૩
જ્યોં તચાધ્યેં ત્યોં અધિક, જ્યોં અઘાપદરપ. ૧૬૩

સોરઠા.

રતી આરતીઆગાર, રતિપતિ પીતુમીન જિંહિં બધ; ૧૬૪
થેં રતી અતીહી અસાર, ખાર રતીહુ કહાં કૃણુસો. ૧૬૨

ફુહા.

બલ્લભ અસ્તુ ન અઢક દે, જ્ઞાની ન ભખત હિચીજ; ૧૬૫
ક્યોંહુ ન ગસ પ્રીયપ્રાનતેં, જલજખી પ્રવર સુધજ. ૧૬૫
મિત્ર ચીત જાન્યો અનત કુખ, કુસહ ન છુટેં ખ્યાલ; ૧૬૬
મનગતી બહા ખરજ્યોં ન રહી, જ્યોં રસના મુખ સાલ, ૧૬૬
શુતિ લોચન લોં મીત દે, અપર આત્મ દો દેહ; ૧૬૭
સખ ભાંતીસોં અકયતાં, એસો દુર્લભ નેહ. ૧૬૭

ક્રિયાવીદ્યા નાયકા.

ખરક સવારો કર ભરે, ગોખર છુટ જીર છોર; ૧૬૮
એહે બડ કો ખાલ તુમ, લાંબીય નંદકીરોર. ૧૬૮

વાકવિદ્યા નાયકા.

ખીર ચલેંગી તું ચલે, હમ સખ ભાંન સુખોંન; ૧૬૯
ઠેર સુનાઈ સખિત મીસ, સુની કલ પરી પીયકો ન. ૧૬૯

ક્રીયાવીદ્યા નાયકા.

રપટ્યો પગ લીગ કો નહી, સુનીવે ગોકુમનાય; ૧૭૦
સાચ કહુ સમજો સમય, એચલેહુ દહેં હાય. ૧૭૦

ક્રીયાવીદ્યા નાયકા.

મજનત મોહન જમુન જલં, લખી સચુચ ચલી ખામ; ૧૭૧
મીસ કર મેલી કર નઈ, જયકૃણા કહી નામ. ૧૭૧

ક્રીયાવીદ્યા નાયકા.

ચપલા ચમક સધન ગરજ સુની, ડરી ખારી જાતી; ૧૭૨
લાલ લાયલઈ હીય કસી ખતી રાંક સુખખાતી. ૧૭૨

(૨૬૫)

ક્રીતામીદધા નાયકા.

સકે હર દુરીનતે, ધર રહે મો પીઠ;
જક ન પરી ખીન સખન મુખ, મુકર ગીસ દે દીઠ. ૧૭૩

ખંડિતાવિદધા નાયકા.

અધિ ગુન બુજ ધત્સન હતી, દીઠુ દુજ સનસી લગાય;
કે હર સુવંદ અલય મો, ધીજ હર રીર કર દયાય. ૧૭૪

સ્વયંદુતીકા નાયકા.

જો દુપેરી દુસહ તપ, મુનહુ ખટાજી છેલ;
પુરતે પર ખન સખનમે, ધરી ટકી ગઈયો ઝેલ. ૧૭૫

અનુસયાતા નાયકા.

નુટપો સદન સંવારી કો, સતન કીયો નીવાસ;
મુખ ગાન્યો સખ મુની કીયો, સલના કાહુ હસાસ. ૧૭૬

ખંડિતાઅધિરા.

ખેરન પર પલકાન કિય, અલીક સોહ કિત ખાત;
પેપો પગી પલ પીક નિક, સાંચો કહો કધુ પ્રાત. ૧૭૭

ખંડિતા નાયકા.

સખ ઠાંગુનીકે સંગતે, પાવે સખ સનમાન;
અંગુનતી હરપે હરી, કયો ન હોધ અપમાન. ૧૭૮.

ખંડિતા નાયકા.

ઝીલ્લ બરે પ્રતીઅંગ પીય, ઝીલ્લ સોહ કીત ખાત;
નીપટ છલ્લ કો મો ગીની, પ્રગટ દુરધયત ખાત. ૧૭૯

ખંડિતા ધીરાધીરા.

તોધી મેરી સોત પીય, મોકો ચહ અસાન;
પ્રાપ્તપકાર કરો કહા, ભેટ કરોંગી પ્રાન. ૧૮૦

ખંડિતા ધીરા.

સાલ લખો છખી આજકી, અનંદ ભર ન સમાય;
પે રતી અતીકમતાસુ અખ, જાની છયો નહીં જાય. ૧૮૧

(૨૯૬)

કલહાંનરિતા નાયકા.

હા હા કર હારે હરી, મેં ન ગની પંરી પાય;
મોલાયેં અળ લાયદે, કો દેં લાય લલાય. ૧૮૨

ઉત્કંઠીતા નાયકા.

છાંહી ચાંહી તન છોંહી પીય, અળ અલી આવે નહીં;
ફરકત મો અખી દાહીની, કાઢુકી ખાંહી ખાંહી. ૧૮૩

કુહો.

પીય પાંતી આઘ ખચી, રચી સચીકી ખાત;
ખચી કંચી રતીપતી પ્રાનકા, જાત પ્રાનહી જાત. ૧૮૪

રૂપગર્વિતા નાયકા.

અલી અલીકે એ ખાત ખર, જાત ડીઠી પર પાસ;
નીજ નારીમુખ લીખત કળ મોલત હોંહી અખકાસ. ૧૮૫

ક્રિયાવીરબા નાયકા.

આકેપાત સ્ત્રીફલ ધસ્યો મુરલી ખરકે પ્રાન;
દીગ બહો જોરી સખીપ્રીયા, કંધ છુઠાયો કહાન. ૧૮૬

કૃશ્ણાભીસારીકા નાયકા.

કારી સારી કહું છપા, છુપત જાત દ્રુમ ઝોટ;
કુરી ન રહે ધુતી દેહ તહું, જ્યો સસી ખદરા ગોટ. ૧૮૭

ચૈત્સનાભીસારીકા નાયકા.

ચંમકી ચહુદીસ ચંદની, ગોરી ધરી સીત પાસ;
ભુક્ત સક્તી લોભીલી ચલી, કુંજસદન પીઠપાસ. ૧૮૮

શાતઅસાતયોવના નાયકા.

કટાછ નોક ચુભી કીધો, ગડે ઉરોજ કહાર;
કે કટી છોટી મે હીતુ, ફંચી ન નંદકીસોર. ૧૮૯

દિવાલિસારિકા નાયકા.

અનુનાભરન જશબખર, કનકલતા સો અંગ;
અભિજિત વય આભીરસુતા, મીલન ચલી આરંગ. ૧૯૦

(૨૬૯)

રૂપગવિતા નાયકા.

રૂપે ન મોહી બિયોગમે, મીલત ન પીય રૂપી માન;
ભુખન ન ભુખન મોહી કરે, ભુખન ભુખન દાન. ૧૯૧

સ્વાધિનપતીકા નાયકા.

અલિ ભલી ખતીપતીયા પતી, જોલત દુજે જાંહી;
સો કા આગે ઓંધ પીય, આપે આવે નાહી. ૧૯૧.

રૂપકીયા નાયકા.

ખંભાવધિ સોમા સદન, કરે સહગમન મોંધ;
સ્વકીયાકી ચહુ તીન કૃતી, પરકીય કબુ ન હોધ. ૧૯૩

મુખ્યા નાયકા.

અલી તનો સંકોચ કા, અજહુ પરસ પીય પાન;
જ્યે તોહીતે ભલે, સંભાલુકે પાન. ૧૯૪

વાસકસજળા નાયકા.

મલિન નલિન દિય તટપ ભોં, તટપમાલ કુમલાય;
સાજ આજ પિન કાજ મો, અજહુ ન આપે આય. ૧૯૫

નિપ્રલબ્ધા નાયકા.

લખે ન લાલ સહેટ ગે, લલના લાલિ અનુપ;
મો તનુરંગ અનંગડર, જાત રૂપકો રૂપ. ૧૯૫

વાક્યવિદ્યા નાયકા.

તોં સોં ખારી ઝોર સખ, સખસી તું નહીં ખારા;
મુની અસ રસ હરી પચન ખત, બહુયો ગઈ ખલહારી. ૧૯૭

પ્રાવજિતભૂતિકા નાયકા.

કલકિ ન કલ પલકા ન પલ, પલકલગી અલી મેરી;
પ્રાનપ્રાન કલ જાત મો, પ્રાન જાત નહિં ડેરિ. ૧૯૮

આગમપતિકા નાયકા.

કાગદ કા ગદ સધિકા, કાગ દ્યે જો સોન;
સરકત સરકે કચુકી, પરસન કોંપ્રીપ્રાન. ૧૯૯

કલહાંતરિતા નાયકા.

હા હા કર હારે હરી, મેં ન ગની પેરી પાય;
મોલાયેં અળ લાપર, કા દેં લાય લલાય. ૧૮૨

હિન્દીતા નાયકા.

છાંદી ચાંદી તન છાંદી પીય, અળ અલી આવે નહીં;
ફરકત મો અખી દાદીની, કાઢુકી ખાંદી ખાંદી. ૧૮૩

કુહો.

પીય પાંતી આઘ ખચી, રચી સચીકી ખાત;
ખચી કેચી રતીપતી પ્રાનકા, જાતે પ્રાનહી જાત. ૧૮૪

ફંગવિંતા નાયકા.

અલી અલીક એ ખાત ખર, જાત ફીકી પર પાસ;
નીજ નારીમુખ લીખત ફળ મોલત હોંદી અખકાસ. ૧૮૫

ફિયાવીદંધા નાયકા.

આકપાત અફિલ ધચ્ચો મુરલી ખરકેં પ્રાન;
હીઝ બહો જોરી સખીપ્રીયા, કંધ છુબ્હાયો કદાન. ૧૮૬

કૃશ્નાબીસારીકા નાયકા.

કારી સારી કહું છપા, છુપત જાત દ્રુમ ઝોટ;
કુરી ન રહે ધુતી દેહ તહું, જયો સસી ખદરા જોટ. ૧૮૭

ચૈત્સનાબીસારીકા નાયકા.

ચામકી ચાહુદીસ ચંદની, ગોરી ધરી સીત ખામ;
મુક્ત સક્તી લોખીલી ચલી, કેંજજસદન પીઢિપાસ. ૧૮૮

સાતઅસાતયોવના નાયકા.

કટાછ નોક મુખી કીધા, ગડે હિરોજ કહાર;
કે કટી છોટી મે હીનુ, ફંચી ન નંદીસોર. ૧૮૯

દિવાલિસારિકા નાયકા.

અખુ નામરને જરાખખર, કેનકલતા સો અંગ;
અખિજિત વય આબીરસુતા, મીલન ચલી ઝીરંગ. ૧૯૦

(૨૬૭)

રૂપગર્વિતા નાયકા.

રૂએ ન મોહી બિયોગમે, મીલત ન પીય રૂચી માન;
ભુખન ન ભુખન મોહી કડ, ભુખન ભુખન દાન. ૧૯૧

સ્વાધિનપતીકા નાયકા.

અસિ ભલી ખતીપતીયા પતી, એલત ફુલે જાંહી;
સો કા આગે આંધ પીય, આધે આવે નાહી. ૧૯૧.

સ્વકીયા નાયકા.

ખંસાશ્વધિ સોઝા સદન, કરે સહગમન મોધ;
સ્વકીયાકી ચહ તીન કટૂતી, પરકીય કબુ ન હોધ. ૧૯૩

મુખ્યા નાયકા.

અલી તનો સંકાચ કા, અજહુ પરસ પીય પાન;
રૂએ તોહીતે ભલે, સંભાલુકે પાન. ૧૯૪

વાસકસજ્જા નાયકા.

મલિન નલિન હિય તલપ ભો, તલપમાલ કુમશાય;
સાજ આજ ખિન કાજ મો, અજહુ ન આધે આય. ૧૯૫

વિપ્રલબ્ધા નાયકા.

લખે ન લાલ સહેટ ગે, લલના લાલિ અનુપ;
ભો તનુરંગ અનંગડર, જાત રૂપકો રૂપ. ૧૯૫

વાઙ્મનિદંબા નાયકા.

તો સો ખારી આર સખ, સખસી તુ નહી ખારા;
મુની અસ રસ હરી ખચત ખત, બહુચો ગર્ધ ખલહારી. ૧૯૭

પ્રાવચિતભૂતિકા નાયકા.

કલકિ ન કલ પલકો ન પલ, પલકલગી અલી મેરી;
પ્રાનપ્રાન કલ જાત મો, પ્રાન જાત નહિં ડેરિ. ૧૯૮

આગમપતિકા નાયકા.

કાગદ કા ગદ સધિકા, કાગદ એ જો સેનિ;
સરકત સરકે કચુકી, પરસત ગોપ્રીયપ્રાન. ૧૯૯

(૨૬૬)

કલહાંતરિતા નાયકા.

હા હા કર હરે હરી, મેં ન મની પરી પાય;
મોલાયેં અખ લાપડ, કો દેં લાય લલાય. ૧૮૨

ઉત્કંઠીતા નાયકા.

છાંહી ચાંહી લન છાંહી પીય, અખ અલી આવે નહીં;
ફરકત મો અખી દાહીની, કોહુકી ખાંહી ખાંહી. ૧૮૩

કુહી.

પીય પાંતી આછ ખચી, રચી સચીકી ખાત;
અચી કચી રતીપતી પ્રાનકા, જાત પ્રાનહી જાત. ૧૮૪

રૂપગર્વિતા નાયકા.

અલી અલીક એ ખાત ખર, જાત હીકી પર પ્રાસ;
નીજ નારીમુખ લીખત કખ મીલત હોંહી અખકાસ. ૧૮૫

ક્રિયાવીરઘ્ના નાયકા.

આકપાત આફલ ધચ્ચો મુરલી ખરકે પ્રાન;
હીગ બહો જોરી સખીપ્રીયા, કંધ છુબ્હાયો કહાત. ૧૮૬

કૃત્તશાબીસારીકા નાયકા.

કારી સારી કહું છપા, છુપત જાત દુમ જોટ;
દુરી ન રહે ધુતી દેહ તહું, જ્યો સસી ખરો જોટ. ૧૮૭

ચૈત્સનાબીસારીકા નાયકા.

મમકી ચહુદીસ ચંદની, ગારી ધરી સીત ખાસ;
ભુક્ત સક્તી લોભીલી ચલી, કુંજજસદન પીઢપાસ. ૧૮૮

શાતઅસાતયોવના નાયકા.

કટાછ નોક ચુબી દીધા, ગડે ઉરેજ કઠાર;
કે કટી છોટી મે હીતુ, રૂચી ન નંદકીસાર. ૧૮૯

દિવાલિસારિકા નાયકા.

અખુ નીભરન જરાબખર, કેનકલતા સો અંગ;
અનિજિત વય આબીરમુતા, મીલન ચલી શ્રીરંગ. ૧૯૦

(૨૬૭)

રૂપગર્વિતા નાયકા.

રૂએ ન મોહી બિયોગમે, મીલત ન પીય રૂચી માન;
ભુખન ન ભુખન મોહી કર, ભુખન ભુખન દાન. ૧૯૧

સ્નાધિનપતીકા નાયકા.

અસિ ભલી પતીપતીયા પંતી, બોલત કુળે જાહી;
સો કા આગે ઓધ પીય, આપે આવે નાહી. ૧૯૨.

સ્વકીયા નાયકા.

બંસપ્રશ્નિ સોઆ સદન, કરે સહગમન સોધ;
સ્વકીયાકી યહ તીન કૃતી, પરકીય કબુ ન હોધ. ૧૯૩

મુખ્યા નાયકા.

અલી તનો સંકોચ કા, અજહુ પરસ પીય પાન;
રૂએ તોહીતે ભલે, સંભાલુકે પાન. ૧૯૪

વાસકસજ્જા નાયકા.

મલિન નલિન હિય તહપ ભોં, તહપમાલ કુમલાય;
સાજ આજ પિન કાજ મો, અજહુ ન આપે આય. ૧૯૫

નિપ્રલબ્ધા નાયકા.

લખે ન લાલ સહેટ ગે, લલના લાલિ અનુપ;
ભો તનુરંગે અનંગડર, ભત રૂપકો રૂપ. ૧૯૬

વાક્યવિદંબા નાયકા.

તો સોં જારી ઝોર સખ, સખસી તું નહીં પારી;
સુની અસ રસ હરી બચન બત, બહુચો ગર્હ બલહારી. ૧૯૭

પ્રાવચિતભૂતિકા નાયકા.

કસકિ ન કલ પલકા ન પલ, પલકલગી અલી મેરી;
પ્રાનપ્રાન કલ ભત મો, પ્રાન ભત નહિં ડેરિ. ૧૯૮

આગમપતિકા નાયકા.

કાગદ કા ગદ સધિકા, કાગ દમે જો સેન;
સરકત સરકે કંચુકી, પરસેન કો પ્રીયપ્રાન. ૧૯૯

પીયુ પધારે સુનત તિય, સખે છાંડી સહ નેમ;
બેઠ ગત નિજનિસય તન, મનિમંડન જીવ હેમ. ૨૦૦

લક્ષિતા નાયકા.

સ્વામા ભટ્ટ મનસ્વામ પે, દે દે છોટ અવાર;
સિયે અવાર બડ જ્યાંગમદલ, કો જીત કરો ખીચાર. ૨૦૧
રસ્યો તાપ જારખે હરખ, ખિલ્યો અગલ મુખમંદ;
રતિ ખઠિ દહિ કજ સોતી હિય, ખેસિ રંગ રસકંદ. ૨૦૨

નાયકા અજી, મુખ્ય વાસડસેજી નાયકા.

કહાં સુકવલચખ મુખ હો; પ્રભુ સંકેત ન આય;
સેજસાજ ખેકાજ ભલ, કલ એ ગતિ બહાં જાય. ૨૦૩

પ્રેમગર્વિતા નાયકા.

જીતનો તનમદન તિયા, તિતો ખંઠ્યો મન મોદ;
સખ સોતનતે રાતગુનો, ઝલકયો મદ દ્રગકોદ. ૨૦૪

મુહિતા નાયકા

કહાંન કહી જો કાનમે, કાનનમે કહિ કપાંન;
કાનન કહેતી બહાં ચાલી, કો ન ન લાવન જાન.

વાડ્યવિદ્યાસહ ક્રિયાવિદ્યા નાયકા.

મહિ દગી મોહન કહો, દોના દીનો દાર;
માંગ્યો કધુ દીનો કધુ, રીજેહ નંદકુમાર. ૨૦૫

માનવતી નાયકા.

માંન તજે જન મોન તજ, માંન ધીતો ખય મોર;
બેઠ કરી લખિ લલન પિય, મોર પંખ પદતોર. ૨૦૬

ક્રિયાવિદ્યા નાયકા મોર નાયકા માંનવતી.

માંન ન એહુ ના કરજો, કો મનપ્રીતિ ખિસારી;
કેતવ છિકા ખાધ પિય, ફૂલ નય ખેરી ખાર. ૨૦૭

मानवनी नायिका,

हुँहरे

राधे छप पिय लियमें, आननहें नुब जाम ;
 सोल छल इगतें गले, समुद्र सवांनी आंम, २०८
 अथा अथको दैत जसी, भारी प्रीतम प्रांन ;
 न्हये तैरो आन तो, अमर जेलिसो भांन, २१०
 स्थाभा आनन आन तिय, सपन न देनी स्थाभ ;
 अप्प न अरिस्था डर जसी, ताके गिन्ता आंम, २११
 भाहये कहँती हार पिय, पधिया कहँती ज्हाम ;
 वाके डर अहेआगि जसि, कित असुथा जे लाज, २१२
 बलि कहाँ ज्योवे कान पिय, ज्यो तो पिन कल नांदि ;
 मानहें रगि नहि मोली रजि, राधे वे नुब छांदि, २१३
 ज्योरी देरी मत करे, मेरी कही तुं मान ;
 कहा पकर्ये रस जहँजो, भांन आहि कछु पांन, २१४
 रे मन मेरो गांन तुं, रहन न दैत धरीनु ;
 पिय मनाय पिनभीत्रे का, तोहि कुणान परीनु, २१५
 मन अधीन अलि रसिक सप, सो रसिकसः गिल्योनु ;
 जर्व धरी-छक हो रही, मेरो कछु न अह्योनु, २१६

सोरठा.

तदपि लालसों लज, ज्यधपि मनहें नपुंसक ;
 ज्यो न मान हुँछ जल, वे नटपर हो कानिनी, २१७
 भिसरी भांन समान, परसत दरस कठार कछु ;
 पे रस इपहि ज्ञान, पदन समुद्रमें डारिये, २१८

हुँहरे

गिरहानल अति दुसह दुःख, अप्पिल कष्टको ज्ञान ;
 जे सप मनिका शिरमनी, गिन्तामनी सम कान, २१९
 पिन पल्लव गिरही हिये, सप सुप ताकी नांछ ;
 तयो धाम जिमि जेक ज्यो, लहि सुग इनिदुन छाछ, २२०

प्रोपितभृतिका नायिका.

पीर गिरह दुःख अति दुसह, जिन दे के जुगहीस ;
 ओर कष्टकी का बली, मरखु मन्यों आसीस, २२१

કુહા.

તાતી બ્યાર ન લગિ સહે, એસોં બ્યારેં બ્યાર ;
 અહુ નિજ ખિરહાનલ ખરત, પહુ સુનિ મોદ અપાર. ૨૨૨
 બુજવે ઓર ન અહઅગત, બિન પ્રિય દરસન તોય ;
 સમ તબખેં કહુ નિજ દિસા, સુનિ વાકો ધટિ હોય. ૨૨૩
 બિધના પ્રીતિ કરાય ક્યો, પ્રીતમ લીને છીન ;
 રનેહી દેં કે રનેહ લે, યહકારે કુખ દીન. ૨૨૪

પ્રોખિતભૂતિકા નાયકા.

કુહા.

નાક સુહાય ન મુક્ત મન, રહો લાલસોં લાગિ ;
 પ્રિય ધનસ્થામ મિત્રેં ન ંહાં, સોંતિય સુખસખ આગિ. ૨૨૫
 બચીગધ ખાંચે બિના, લખિ સખિદર પિય પાતિ ;
 હુહિ તાતી છાતી ભધ, સીરી જો ધિકિ બતિ. ૨૨૬.
 દેવા યહ કા ંહે ગયો, બુજતિ નાં યહ કોન ;
 સમઝ પરેં નહિ વાહિ બિનું, કયો તરસત મો પ્રાંન. ૨૨૭
 હે આશા દ્રુત સક્ષ હોં, કીધો તું ંહે જા નાશ,
 જાય જાય મો કુખ ટરે, ભાજે જગજીપહાસ. ૨૨૮
 તુમ તો આય સકે નહી, ઓધ ટરી તહુ કહાંન,
 કા ચિંતા તુવ પાસે હોં, મિલન પહંજી પ્રાંન. ૨૨૯

પ્રોખિત ભૂતિકા નાયકા.

હિય ઉધન હરિષ સુધિ; ખીરહ તાપ બચ સુર;
 અખ જીવન તજ આસ અલી, ભૈ ત્રિલોષ ઉઝપુર. ૨૩૦
 દાગ ધરી ધનસાર સખિ; ખરણઠ ખિરહનિ ખાલ;
 હોરિ દિવારી એક વય, પ્રગટી દીપક માલ. ૨૩૧
 રેસ્મર હર ધોખે ન હરિ, ખિરહી હતિ સર દેખિ;
 ગોરેષ ગોરી કહાં, હનિ સુખે ન દિગ પેખિ. ૨૩૨
 ખિરહદરદ નટસાલસો, સાલતહે હિયગાંહિ;
 નિકસે ઓર ઉપાય ધહ, બિન પિય ચુંબક નાહી. ૨૩૩
 બીના ખીરહ અનુભો દધત, અતિ રતી ઊપજે નાહી;
 જમી બીનું આતિપ તાણું તયે, મિજ ન લગે દ્રમજાહી. ૨૩૪
 ખીરખીના પ્રીતી કહુ; ચિતમ ન સુની અવાપ

તાપખીલીન ત્રણા ન જીમી, ખીનત્રણા ન સંતાપ. ૨૩૫

ખીરહા રતિતે રતી પદે, પે રંગી પદન ન કોય;

ખાસો જખમી જ્યે તણુ લહો ન ત્યાગે તોય. ૨૩૬

મીત મચ્છો સુ જિયો જિયો, મચ્છો અખેલ ભો એક;

લાકો મિરી કુતોં ખન્યો, દુઃખ ખળ પદ્યો અનક. ૨૩૭

સોરઠા.

પ્રીય પ્રાનસમ દાય, મેરે બાય ન સખ કહે;

પ્રીય ખીછરત દુઃખ હોય, પ્રાન ગયે પાછે ન સો. ૨૩૮

મિલન પ્રીય પ્રતીખંધ, કોરી કતાન હુતે દુખદ;

કુમતો અન્ય સમંધ, જાસું હીલગ તોકોં બયો. ૨૩૯

જિતો ખીરહ સંતાપ, તોતો પ્રેમ પરમાનીયે;

યહ સનેહકો માપ, સમુજ લેહુ અનુમાન તે. ૨૪૦

કુહી.

ખીરહ વ્યથા જાસું કહું, તપે તાહકો તન;

અહો ખસે હિય તહુ રહે, સીરે મનમોહન. ૨૪૧

ગોપી ગોપીનાથકો, ખિરહ ઝોરહીં જાતિ;

જામેં લુગારકી સાંનધી, છનું સીતલ છનું તાતિ. ૨૪૨

બેર કોરી કરજોરી કહું, હાહા એ ધમિ નાસ;

મહાખિયોગ મત ચીતકોં, દીહુ દ્યાલ બડ ત્રાસ. ૨૪૩

હારે અંગન લાલ મો, મન હરપે લલચાય;

આવે એ કમલોં ન કહુ, આઉ જાઉ કહિ જાય. ૨૪૪

ધતિ દયાસતઝૈયામાં વિરહ નાયકો સમાપ્ત.

અથ રૂપવર્ણન.

કુહી.

સ્થામા તું જન જાય સર, ખિન ધુંધટ કપ્પ લોસ;

પરિહું તેરો ખદન લખિ, ભોર કાક મુખ સોસ. ૨૪૫

સ્થામા આનન સખી લખન, ચકોર તરસત નાહ;

માન પરખ કે તોં અન્યોં, ઘરત ન ધુંધટ રાહ. ૨૪૬

ધલ્સન સેલ રૂ ભોં અસી, જનું ગોલક અહિ દોલ;

રાધે તેરે નેનનેં, કીત લાલ ખિદાલ, ૨૪૭

લિપટે પિયકો પાનિપિન, ખાંતીગિન કહે ખાતઃ

અહો સલોને દ્રગ અલી, કરે રાસખિનું ખાત. ૨૪૮

લલના લોચન સિત અસિત, જોલક ડોરે લાલ;

મદ ત્રિપોંનિ મળજન લહી, મુદિતિ પિરહ જોપાલ. ૧૪૯

અભિ પ્રિધ રસ રતી તરહતા, કપા તપા રચિ માંનઃ

જલ્પાદીક મુણ સદન ગ્રી, લોચન હપમા કાંન. ૨૫૦

ખારી તેરો અધરસા, ક્યોં ખીસરે જોપાલ;

એસર નિરમળ મુક્તહું, જેહી પરમત જોં પાલ. ૨૫૧

મહાવર તું સાચો ઠચો, પાય ખડન પદધાંમ;

રાખ ખર ખર નટખરહુસો, તો પદ કરત પ્રતાંમ. ૨૫૨

કટિસોં મદ રતિ યેની અલી, અપસી ખડાઈ ધારો;

કુચસેં ખચ અખિ જોઠ જોં, મગ ગતિ મનિહિ ખિસારી. ૨૫૩

હરિકેસો મુખનયન હરિ, કચ કુચ કટી કર પાય;

હરી સુખરન ગતી યેની છખ, રાધા હરી સુખદાય. ૨૫૪

જાતી રયાંમા હરિ તકો, ખિકેય ભયે શ્રીરંગ;

થલ દલ કુખ સુકુગાર પીય, કરિ કેલી કાગાંગ. ૨૫૫

મીલન રામય મંડન કહા, સુ તન દપેં લગી સાલ;

હીરી આછેં ખપુ વરમત્રો, તનકે દુર જખ લાલ, ૨૫૬

રહી મોં સંસે યહ સદા, કાપે ભજો જાય;

પ્રીયા તનકે તન અતુલ ભા, સો કસ રહીં સમાય. ૨૫૭

સહજ ગતી સુધી ચલે, તીરછે પર જિય લેન;

જે પુષ્પલકે પદનીં, ખારે ત્વહારે નેન. ૨૫૮

ધંબ રતી તેરી કટી, હીય રાધા મુખ રયામ;

અનુરાગ લહી રતીપતી, ખીતું રતી કરી કરી દાંમ. ૨૫૯

કુમહી લાલ ખીત હપરના, નીલ તનું નંદકુમાર;

પ્રેમ લપટી અનુરાગ સીર, માંનું મુરતી મંગાર. ૨૬૦

કૃષ્ણસુ રાધા રાધિકા, કૃષ્ણ યથા રાખદાર્ય;

ક્યોં સંભવતા ખિતગતા, કહેં નિયોગ સુઅર્થ. ૨૬૧

અલી અદરદી હરિ ભયે, પિરહ દરદ હોં ચુર;

કપૂર ન રહી ખીન મીર્ચ જ્યોં, મીર્ચ ન ચાહી કપુર. ૨૬૨

તરહેં કુહુ મન મીલનકોં, ગહ્યો દોહુ ધન માંન;

સહી કોપ મીલચે કુતી, કુહુ પીય લગી પ્રીયપ્રાન. ૨૬૩

ગતી દયાસતસેપામાં પ્રેમકરણે નાથકા તથા ખીરહ તથા રૂપ ખરનન સમાધ.

અથ હોરા વેધ પ્રકરન અરનનં.

કુંહા.

મીનકેતુ રહા કવી પચ્ચો, હૃષ્ય ખુદી ગહી મંદં ;
 મંગલ મય તટ તરનીજા, બસી ન બજે ધ્રુવચંદ. ૨૬૪
 અભય કૃષ્ણ આરાધીકા, ઐર દેવકીઆસં ;
 જામેં નહીં પલભદ્રકો, જમના ભાજે ત્રાસ. ૨૬૫
 સાસ ગવાય પદાય દો, પુત્ર ખધુ ગિજ પાય ;
 કૃષ્ણ રવસા સુત વારી મો, દ્યો મગ ખાત ચલાય. ૨૬૬
 અવન અનુ રાધા કરો, કહે ગિસાખા ખાત ;
 હસ્ત ખરન લખિ ખોલી તો, રોહીની મુલકે ખાત. ૨૬૭
 શુની કંન્યા અખભાંનકી, તુલા ન તેરી કોય ;
 મીનકેતુ કુખ દેતુ પીય, મીથુન મીલકું સુખ હોય. ૨૬૮
 મે ના કહું ઇકં શુક્રકું ચહ, નીલકંઠ દુરગાકું ;
 હરી ભલ્યે સારીગધર, કુજે ન પરભત કાકું. ૨૬૯
 ઇંદ્ર રૂપહા શિવ બજે, તાસું પ્રીતિ કરી પ્રદિ ;
 આયુરમાન સુમાગ્ય ધૃવ, હરખ નખીન શુભ સિદ્ધિ. ૨૭૦
 ધર્મ ભટ ઇંદ્રો ગિકલ, નારદ અસ ભોસુર ;
 અજકુ ન શિવ ચાહત ખસુ, હરિ બજરે મન મૂર. ૨૭૧
 ગા નટતાપક લલિત શ્રી, સારિંગખાની કહાન ;
 જાહિ ગોરિશંકર બજે, જદપિ રૂપ કલ્યાન. ૨૭૨
 પ્રથમ ધરમ જો નર ચલે, ભીમમય ન કુખદાય ;
 કૃષ્ણ નકુલ સહદેવ મનિ, બજ સુ ભદ્ર વૈષાલ. ૨૭૩
 કૃષ્ણ પિત્રુ પિત્રુ બંસ મની, ખાસુદેવ પ્રીય ધર્મ ;
 નરમંદન કૃષ્ણાપતી, કુસાનકંદ નિકર્મ. ૨૭૪
 જગજીવન જનતાપહર, ચપલા ખો ખપુ રયામ ;
 ખેળો ખલ્લભ નીલચિત્ર, હરિ માધોં જસ નામ. ૨૭૫
 ભય સેવતી ઓં જુહી, સો સકેત નિકુંજ ;
 ચંપક અતસી ખરન કુકુ, જહાં મિલિહે સુખપુખ. ૨૭૬
 ખજ સુરખાહન ઇસગિત્રુ, હરિપ્રિય રિપુ સારિંગ ;
 ગેરોહ દ્વિજરાજ શુભ, કંચન ખરન સુચંગ. ૨૭૭
 ગિરીનીવાસ માધોં પ્રિયે, નિકંઠ ત્રિયા જિતદામ ;
 નીલકંઠ પિત કાંન અસ, બલકાલ હળધામ. ૨૭૮

ભવરસ ગન આસકૃત સો, વિપતી પદ સદ પાય ;
 ખત નિગન રહે કાગના, અદાસ પ્રીય ખન જાય. ૨૭૯
 મેં ન હતી સુરભી સમે, લખતી લાલ ગુપાલ ;
 ખીલ્યો ભાન રતીકિજ ખદી, કહાંન મીલન વહી કાલ. ૨૮૦
 પ્રોખીતભૂતીકા નાયકા, યોર અર્થસોં મુદીતા નાયકા.
 કાળખ નેનામેં આછો, કલ નાંહી કંધુ એસી ;
 કા ખ્યો આવે ન સંધનમેં, ખુજત હોં કહે કેસિ. ૨૮૧
 જમુના પરસન તું કરે, જમુના પરસે પાસ ;
 અખીનાસ ચરન ન બજે, ક્યાં ન હોય અખીનાસ. ૨૮૨
 મેં નરિપુસોં રતી કરી, મેં નતાતસોં તોરી ;
 કેસો સમુગ્રો નહિં કંધુ તો સિરીરપે ખડ ખોરી. ૨૮૩
 આત્મા ખાંમ કૃતાંત રસ, ખત માયા વૃખ સાર ;
 હરિ હરિ ધતનો દીજિયે, કં ભવ બલ અજી માર. ૨૮૪
 કુમાર જનક બિમાપતી, પત્નગધર નિધનરા ;
 રાંખ ખરન શિખનામેં ધર, ખરનન એહી ધજેરા. ૨૮૫
 દધિ સુતધર ભુધર ધરન, ભુતનાથ પશુપાલ ;
 રમાય કહે રાંકર બએ, વૈજિણ કહે નંદલાલ. ૨૮૬
 મનન કરે કેશવ ક્યા, કૃષ્ણ નામ નહીં ગાય ;
 ધન સાધુકો લે બજે, સો હરી દરસન પાય. ૨૮૭
 રસના રસ નાહે કંધુ, જસો એસો એહ ;
 રસ ખલ ખધત સનેહ વે, રસખલ ખધત સનેહ. ૨૮૮
 જોખનમેં હરિ તે બજો, સો વૈભવકી આસ ;
 ખિલગ ગયો મેં ન માય ખત, યહ કરતખ અખિનાસ. ૨૮૯
 અસાની અતરાજીતે, હોઈ ખત રૂ ગત શોખ ;
 દરિદ્રકો ધરીદ્ર ભર, દોખ મનન રચિ મોખ. ૨૯૦
 તેરો ધર પિત જાન માતિ, તેરો ધર પિત જાન ;
 હરી હરિ હરી ભજખો ચહો, ક્યોં ન હોય હરમાન. ૨૯૧

ધતી દયાસત એયાયાં હીરોવેધ પ્રકરણ સમાપત.

આથ સંગવર્ણન.

કુંહી.

મહિમા ખડો સુસંગકો, મુરખ લહે ન કોય ;
 હોત મિલાઈ દારકો, કાગ સુકાગદ હોય. ૨૯૨

ચોદિ અપમકે સંગતે, ખડે છોટપત પાપ ;
 પરસાત નિષ્ટ નકાર સદ, થવ સુયતન ઠહે ભાવ. ૨૯૩
 સુધો કુલિકે સંગતે, દેત સિખે પર પીર ;
 કેળાડ મિલી કમાન ભયો, દોરિ હતત છે તીર. ૨૯૪
 અધમ જાયકે સંગતે, સદ્ય સદ્રશતા પાપ ;
 પત્તન ખિયિ કીદ અસુચિ મીલી, ગંગ ગંગ ઠહેભાવ. ૨૯૫
 કલુસ કોરિ મ્હા ભસ્મ દુર્ધ, પરસાત સુર સર ભુત ;
 અસ્ત હસ્ત ગોતા લિયે, અગનિત ખને નપુત. ૨૯૬
 કુરિજન સભજન અજનો, પ્રીતિ રીતી પહિચાન ;
 કુગને તિગતે ગનુસમ, ધત જીત હાનહિ હાન. ૨૯૭
 પ્રત હિતે કુડુ પ્હેર લો, કુષ્ટ પ્રતિ લો છાંહિ ;
 સભજનકી દિરિ સંજિ લગ, પદત ધટત કિત જાંહિ. ૨૯૮
 દિરદે કિજિયા કરસસો, ક્યોં કરી રસ સદ ખેત ;
 તદિય વ્રંદોર માન દુર્ધ, પુરત રહે નિકસેત. ૨૯૯
 સભજન કુરિજન એકસે, કલુક ખીય ખીય ખીય ;
 ધક પિછરત અસુ લેત સદ, એક ગિલત દુધ ખીય. ૩૦૦
 કો કુ દેવ પર જોરધ અધ, ગતી ખીય ખડ ખીય ;
 ચોદિ અનંત રજ સરત મીલી, હોધ મીલત કંકોચ. ૩૦૧
 ગંગ પાપ શશિતાપ આર, દરિદ કલપદુગ નાસ ;
 ધત્વાદિક આરકુ દને, મીલત દાસ અખિતાસ. ૩૦૨

ક્રિતિ સંગપ્રકરન સમાપ્ત :

અધ ભક્તિપ્રકરન.

સખતે ભક્તિ પ્રતાપ ખડ, સખ કરી લેલુ પિચાર ;
 ખીમુખ દાસ દરાકધ તફ, ખસ ખરલ્યો સસાર. ૩૦૩
 માતાકે સુનુ સેત રખી, દુવ છત્રીકે ખાલ ;
 દેવે શાહી પરૌકમા, ભક્તી ખડ જોખાલ. ૩૦૪
 રૂદ્ર અસ જુદુગસ મનિ, કુખાસ તપખાની ;
 સો નૃપ અધિખ ભક્ત પદ, ન એ કોટ્ટી ખડ માની. ૩૦૫
 મુની માંની ભુરી તપસ્વી, ખરે જગ સમ પાપ ;
 એ સખરી દરીમક્તકે, અંખી કિ એખાપ. ૩૦૬
 અંખની ભક્તસો ક્યોં ભરત, ખીના કીયે અનુમાન ;

કૃષ્ણ આપ રૂળ ભક્તિ કે, વાહી મુક્તકો દાન. ૨૦૭
 અતી કુર્લભ શાની અમૃત, ભક્ત સહજ હરી પાપ ;
 નૌનીત ધૃતલો ભક્તિ પ્રયુ, સાંખ્ય ધુનાક્ષર ન્યાય. ૨૦૮
 પીર પ્રધાન ન ભક્ત દે, સ્વામીની ભક્તી હીય ;
 યોગ ગ્યાન બેરાગન, દમે તદાશ્રીત તીય. ૨૦૯
 હરી તુરી ગણો ન છાંડહી, ચહે અનાદી ચાલ ;
 ભક્ત દ્રગનકો પીરતહી, દોહુ તજે તકાલ. ૨૧૦
 ભક્તપાલ ખડ ગ્યાની સુત, જુગમ ભની જદુરાધ ;
 પે ન પાર પાછલ્ય બહાં, સીસુપે અતી અધીક. ૨૧૧
 પ્રતીકલ સાંચે ભક્તકો, સુધ અનુકુલ નીરધાર ;
 મનુ વહ તારી પુનઃનકી, જન જસ મની ભંડાર. ૨૧૨
 દોષ દીખે નહીં દૈતકો, નાથ ન જુઠી કોધ ;
 ખાલી હત્યો છંહી પાપ કરી, ખંભુપન સુઝોવ સોધ. ૨૧૩
 દ્વીજ દ્વીજે હરી ભક્તી ખીન, ખગ ખગસે જુત ભક્ત ;
 શકળ ક્રાંત ક્રાંત સગ, કં કં પ્રયુ નારકત. ૨૧૪
 સાધુ પરસપદ પરસસો, ઊલટ પરસ ખળ મુખ ;
 પરસ પરસ રૂળ નરમ વીત, વીત્યય નરમ સ દુઃખ. ૨૧૫
 અવધવ સખ જન સંત સગ, પરી પ્રગાવ ન સમાન ;
 જસધૂવ ઉડ ઉડ સઃજસો, ચે ખળ અમલ મહાંત. ૨૧૬
 ગ્યાની ભલ્ય અસ ધસકો, કનીહુ બંદન ખીચાર ;
 મસ લસ અધર્મ ગતી, જેસે ખરન રકાર. ૨૧૭
 રૂની નૌતસ દીપી સીંધુ, સુધા નાહીં ખુખુખ ;
 ગરલ પાત અર ક્ષાર દો, પતી મૃત કંઠ પીખુખ. ૨૧૮
 બહે સંત ભગવંતે, ચે ખળ અધીકો દાસ ;
 ધયો લોહ બર્ધ ન ગણો, જ્યો કછુ સરળ ઉનાસ. ૨૧૯
 હરી જનકે સુત દુખીધી જગ, બંદક નીલસક્ત ;
 દો ધન સુકૃત રૂ પાપ રન, સદા અમતહે ભક્ત. ૨૨૦
 અક્ષશાનતે ભક્તી ખડ, કુર કોખીદ અનુગાન ;
 નીબનંદી શુક આતમા, એર્યો હરીગુન ગાન. ૨૨૧
 માર મન્યુ લય લોભ કીય, હરી ન બજે ધરી ટેક ;
 મો મન ભયોં અધીક તું, કીલ કુજ અજગર એક. ૨૨૨
 કૃષ્ણ ભજન ખીન કર્મ સખ, તનકે ભટ રૂલહાંન ;
 અક્ષ સક્ષ અમ સુધરતા, જસ મૃદંગી બંત માન. ૨૨૩

નોનીતલેં હુ માણ મૃદુ, સદા સંતોષે હોય;
 જે પીધરત પાવક પરસ, એહ સુની પત્ર કુખ દુર. ૩૨૪
 ફરી હરીજન ખીન કોત આસ, પુછેં પરચખ તોય;
 આગી લગી પ્રતીસંદન પુર, કો કાકી રૂજ ખોય. ૩૨૫

૪તી બક્ષી પ્રકરણ સંમાપ્ત.

અથ વાદપ્રકરણ.

કુહા.

નીરાકાર સખજો કહે, પેં પ્રભુડે સાકાર;
 જો અવયવ નહી ધસ તો, લલ્લો કહાં સંસાર. ૩૨૬
 અજ્ઞ સુ ગેળાકાર થો, બદે નીવાસી દુર;
 પરતુલસે સખ જયો કહે, અરૂન લખે છખી સુર. ૩૨૭
 પાંતી પાવ ન ગ્રહે ગતી, થહ ખીધી સમ કહી અલ્પ;
 પાકત નહી અવયવ અખીલ, આનંદ મય રાતી અલ્પ. ૩૨૮

સોરઠો.

જો ન રૂપ જગજામ, ડ્યોં સંભવ કર તત્ત્વતા;
 એકાદં બહુ સામ, રાતી નીરોધ કરત ન ખને. ૩૨૯

કુહા.

કછુ કહે કો કછુ કહે, બીન સકલ કે દેસ;
 સા સખ સંભવ જારીકો, વેલી પુરત પરચેરા. ૩૩૦
 ભયો અલ્પ તેં છવ ફીરી, અલ્પ હોય કહી મુઃખ;
 જયોં દધી પયસોં હોત સો, બહોરે ખને નહી કુઃખ. ૩૩૧

૪તી વાદપ્રકરણ સંમાપ્ત.

અથ નામ મહાત્મ.

કુહા.

ખીત ભાવ ખતુ ચરસીયા, સહજ પુકારે રીમ;
 પાકોં પદ પથ ખીખત બહુ, લખી પ્રતાપ હરી નામ. ૩૩૨
 છયો જો ફરી અંત કહી, દોખ દહી લંહી જોખ;
 છખી ગંછડા આખરી, ફતત ખુજ રાહ સોખ. ૩૩૩

ખુરે ખોરે ગ્રાવ સો, સો ભય નાવ કહા બાવ;
 લખીયે કાળ નામ શ્રી, રામ પ્રગટ સુપ્રભાવ. ૩૩૪
 ચીત્તા ન રહ્યો યીર તહુ, કહા રટીયા કીન્ને રામ;
 ખોમન જ્યેહુ ભય ધુવ, ત્યો વેહુ સીધ કામ. ૩૩૫
 કહત લહત હી પસુન મલ, બલહુ ન હોત પ્રકારા;
 અસ લાખ લખ ભવકેહુ હરી, ગહત નાહ પદ નાસ. ૩૩૬
 ઠેરે ન શ્રીહરીનાંહસોં, એસો અધ નહીં કાય;
 એસી બસ્તુ ન હોય જો, નભ નીમસ નહી હોય. ૩૩૭
 બલ જેતો હરીનામ ધક, દહન પાપકો આહી;
 કાટી કલપ કરી કરનકો, તીતો ઝોજી છય નાંહી. ૩૩૮

ઇતીનામ પ્રકરન સમાપ્ત.

અથ આશ્રય.

કુહા.

પ્રભુ ભુ આશ્રય મુલ છુટી, નર નધીન કુખ પાવ;
 પાખકે પ્રિય સહુ પ્રાણ લે, દેત સહાય જલાય. ૩૩૯
 લખી હી સુસો હે ચક્ષી, માય છાય ચક્ષીઆય;
 સીટિ તાહી જે જો ગહે, તો વે ભાજી ભય. ૩૪૦
 આગ્રે ધન ધનચાગ જિહી, સો કબુ જની ન નીરોસ;
 જલદ અનાવટીહુમે, બુજાત ચાતક ખાસ. ૩૪૧
 રે જન જન જિન ત્રાણ ધર, ધર ધર ધર ધર આસ;
 સંગી અંગસાખી હરે, ભિખન પત્રી ઉદાસ. ૩૪૨
 રહત રામ તજિ અહાર ઉદ, સતત અજ્ય ગુનમહેરી;
 પુરા કરભ મુખ કેટીપદ, કીન હરી કીન સુમરેરી. ૩૪૩
 ચીત્તા તું ચીત ક્યોં કરે, ખીસ્વંભર શ્રજાપાળ;
 સકર સકર ખોરાજોં, દધી મધી દેત દયાળ. ૩૪૪
 હરી આશ્રય ખાનો શુભડ, કેવલ કતીહી ન સત્ય;
 ખેલ કુખી જલીવર્ધે સુખ, છમી દેખડુ દુહુ કાલ્ય. ૩૪૫
 બડ આશ્રય સોધ બડો, જાનહુ જલપ્રી રંક;
 લખી ચડોર પાલ ચંદ્રકે, અંગત ખાત નીસ્સંક. ૩૪૬

ઇતીઆશ્રય પ્રકરન સમાપ્ત.

અથ વિવેકસિક્ષા.

મનન કરો કંસારી છબ, મન ન કરો સંસાર;
 હરી નીવારસો છારવે, હરી વારીધી સગ સાર. ૨૪૦
 આજ સુ કાલી ન અપ સુ ધરી, ઘણે ચાલ જગ ખ્યાસ;
 નભમે નભ જયો પ્રગ્ધ પળ, સીત અસીત પીત સાસ. ૨૪૮
 મનકો મુર જો હોઈ મન, પલટું સદ્ય સુમાહિ;
 હીરા હીરાતે જયો બીધે લગી નહી એર કપાહિ, ૨૪૯
 સહ સુખ કુમગી ઉદુખ કમુ, તહુ તજી સુખ આપ;
 જુરી તરી ચહારી સુ સયાન જયો, સાહમ પર કપાય. ૨૫૦
 રે મન યો રહી ભવ બીખે, ભગવત પંથ તું લીન;
 છમી કુપાર મધી ધર નીત; યુમના ખેલત મીન. ૨૫૧
 કી કૃષ્ણ કીષ અમલ ભર, કૃષ્ણ નામ નહી લેત;
 રમ ન કહુ જ્યોં બોય બીન, હો ન સુધચ્છો ખેત. ૨૫૨
 તમી તજના તમ અસીતતા, ક્ય બત બે સીત પ્રાત;
 અપ વે કતી મન બીગમ કરી, ભજ હરીપદ જસજાત. ૨૫૩
 કંકુ રંગ કંસાર સુખ, હીખે સહી પેં હે ન;
 અમને અમ તાસો તપા, અધોક સમુગ્રી સખી નેન. ૨૫૪
 કખડુ કૃષ્ણધન્સા બીના, ડાલે નહીં ઇક પાત;
 એહિ દ્રઢ ચીત રાખીયો, સચ્ચ જાતકી જાત. ૨૫૫
 બીન બીખેક કીજે ન કહુ, તાપે જો ફીરી હોય;
 નજ ધન્સા ભગવતકી, અપનો દોષ ન કોય. ૨૫૬
 બીખકે સો બાચી ન ટરે, સોગ કરો મત કોય;
 જુન બીચારકો કે છતો, પાછે તાપ ન હોય. ૨૫૭
 સીસ સીંધી મુખ સુખ રહે છતી ગાખી ન રાખી ક
 તજી ગુગુ સોરભ સાર જીમ, દોષ છહાર લુકુ ચાખી. ૨૫૮
 ખમ ન ફરીયે ખડનકી, અમલ સમલ તહુ હેહી;
 કખડુ કખડુ આપયુ કરી, અતધરહે કુળ દ્રોહી. ૨૫૯
 પ્રપુને તો કહુ ડરી કહા, નીજ ચત્રે દ્રમ મીચ;
 અરે નીચ અબીમાન તજી, પચ્છો રીચમુખ બીચ. ૨૬૦
 ખાહ્યો ખન મન નાવ નર, ડરે ભડોં પાંહી;
 નાંતર જુરે દોહુ વે; સગી હરીદે બચ આહી. ૨૬૧
 સોબી દોષ અસ સામ તે, રતબધ જોરોયે પાંતી;
 જડ અનુષ્ઠતી કે ચત્રે, બીજુધ સત્ય બહી ખાંતી. ૨૬૨

શારા નીંદા સંપદા, પરજન છન કરી ખાર ;

પારી સોઈ પ્રાંત લે, જેસી ભાટ કટાર. ૩૭૩

ખોડા ખાંચારે ચોરકો, બડો આપકો સ્વાઈ ;

રજ કારે હમી સુરપે, પરે સુ નીજ મુખ આઈ. ૩૬૪

આંતી હઠ કરી જો પર ખુગ, કરે ન લાહી સુખ સોઈ ;

આઈ તીજકે સાર હતી, રવપકી કચ્ચી હોઈ. ૩૬૫

મુકતી બહાં માયા નહી, માયા બહાં નહી મુક્ત ;

સુતે ન દેખે કહુ કબુ, તેજ નીમીર હોં યુક્ત. ૩૬૬

જો કરની પ્રભુ સો કબુ, મેટીસકે નહી કાઈ ;

નહી કરીયેકી કયોં હુ કરી, કાહું સો નહી હોઈ. ૩૬૭

શીશુ રત ભટ સુરસ્તુતી સન્દહ, નૃપાસીસ નીજ દાર ;

ઈતને થલ દોખ ન કબુ, જો કીજે તું કાર. ૩૬૮

સુખ કહાં ખીના મીલાપ હરી, હરીકહાં ખીન બહેતાપ ;

તાપ કહાં ખીન શુદ્ધ રતી, રતી કહાં ખીન સદ છાપ. ૩૬૯

ખીના સમુઝ જો સુખ કરે, સો સુખ કુખ બહે જાપ ;

જખ હો લપટયોં ચમકસોં, તખ જ્યોં પરસ છુતાય. ૩૭૦

કરતા સળકે રતખંભુ, કોન જાકી સમ સીસ ;

શેરા રગા શીવ બેઠ ખીંધી, પતી સુ આનાદી ધસ. ૩૭૧

ખડે નામતેં કા ભયો, કાજ ખડો નહી હોન ;

કહે ચારક સખ આકકું, પેં ન હોત હિલોત. ૩૭૨

પથમેં ગુન અભીમાન ખીન, તીયદ્રગ અદ્રક ન હોઈ ;

કાતર ખડ સનમાન લહી, અસ જુગ ખીરલા કોઈ ;

ખડે કરે સખ સમુઝીકે, ભુલે નહી કા કાર ;

ખીંધી બેટીપેં ચીત ધસ્યો, નહી કહુ કારન ચોર. ૩૭૩

હોનહાર હીયમેં ખમેં, ચીતકે લર હીકે ખલસ ;

ચલત અંખુ પ્રતીપત લખત, પ્રટ જલપી નહી ખલસ. ૩૭૪

કરખખરી ખડખેખરી, કરની કરની ન સંત ;

રખખખાની મની એ લલો, અશીવ કતી અરીહંત. ૩૭૫

પ્રાપત કલેશ કુસીલકો, મેટીસકે નહીં કોઈ ;

હમી અંજનકી અસીતતા, જાપ ન કાપેં ઘોઈ. ૩૭૬

દીયો સંતસંતાપ ભલ, ખુરો કુટ સનમાન ;

સુર તચી ખહુ જલદાન દે, ખલ જખ ભખ લે પ્રાંત. ૩૭૭

તેરો તન હરી લેખીલો, પ્રતી ખીંખ તો સુત ;

તો યુગ્મ અરપ ધસ સો, તોહી મીઝે લખી તુર્ત. ૨૭૯
 કોપ કરે તો કોષપે, નીંદે તો નીજદેઃ
 ક્રોડ કરે તો અધ્ધમકો, કરી તો હરીસોં નેહ. ૨૮૦
 હાર પુતરી જન્ન શુક, મરકટ પરખસ બાળ;
 તેસે હરીખસ જન્ન સંગ, કરે કરાગ્યે ખાલ. ૨૮૧
 મરતદેસ યા હુરતગ, બાગ્ય મન કંઈ હોય;
 સીધું કુપા સરી કહુ ભરો, મીઝે પાત્રે તે.ય. ૨૮૨
 કીધો ભુત સો અખ લહો, અખકતી આગે જાની;
 બે ભવોસકી તો દીપે, કરલે જો મનમાંની. ૨૮૩
 ભવક ભવન નહીં આયે, અયે દેન મનું સીખ;
 સમુદો પુરવ ન હમ દીધો, સો અખ માગે બીખ. ૨૮૪
 નર વીહાર વરનન આયે, સો સ્વસ્તિદ શ્રીરંગ;
 જુરીઘત ગરવહી જીમી અમી, હોઈ જુરાંકુસ સંગ. ૨૮૫
 જો પ્રભુ પ્રિય તો તપ કેહા, પ્રિય ન તેકું તપ અર્થ;
 કપુત કીધો જીમી સપુત તહુ, સંચ યેંહી ખીતુ અર્થ. ૨૮૬
 ખિન ખીચક કો ના કલે, રંક કીધો હુધ ભુપ;
 નારી નખલ જ્યોં નકળીહીન, લગે સુરપ કરપ. ૨૮૭
 અહાર ગુણ બીતી વિષય, સકળ દેહી પદ ચાર;
 નર ખર અધીક ખિચકસોં, જો ન તોસું અનુશર. ૨૮૮
 ખડા ખીચે ખિચક નહી, કુર કોખિદ અનુમાન;
 દીર્ઘદેહ સખતે કરી, હરી લેત પલ પ્રત. ૨૮૯
 જન કલંક યોહી હરી, જાની દિવાયે જાન;
 કમનિયમત કુમાર જ્યોં, દેન દીઠાનો માત. ૨૯૦
 ખીન ખિચક જમુ ખપ દિયે, સોભા કોડે ન પાપ;
 કુંડી પાસુરી રસ નજ્યોં, આંગુરીખોના લગાય. ૨૯૧
 સંપતિ ખીપતિ પાપકે, અસ ગતી હુધ ખડ છુદ;
 જસે ખરખા ગ્રિમ લહી, છોટ સરી ર સમુદ્ર. ૨૯૨
 ભાકો જાહી અમુત ખરયો, વે ગુન જ્યોંહુ ન માન;
 નખલોં નખલોં જ્યોં કહે, નદિ પ્રપત કેદાન. ૨૯૩
 નામ ખિસાંબર કૃણુકો, જન મન સોચે રંગ;
 ન્દેયે ધ્રુડ ધર દરી દરિ, યુગન રગિક ચંચ. ૨૯૪
 ગર્થ ન તો ભવ અર્થ અતી, અર્થ હુ અનૃપદામ;
 જ્યોં તન અન ખીતહુ ન રહે, બ્રહ્મા ભોજન જીવ ખાપ. ૨૯૫

સોખદ સો સોખદ ભયે, યહ દિન ખીન ન પ્રમાણ ;
 ઓર ઓર અનુપાનતે, ભેયજી જ્યાં હિયમાવ, ૨૯૬
 દુઃખ સુખ પચવન દોહુકો, એહીહો હિયમાર ;
 અધકો લખીએ આપને, કળેસ ગરવ સંહાર, ૨૯૭
 સહજ લહે સુખરૂપ દુહુ, સુંદરી અર સતમાન ;
 ખીરસ હોધ ખજોરિને, જેસે અરીકાં ધાન, ૨૯૮
 લઘુતાને પ્રભુતા ખમે, પ્રભુતા લઘુતા ભાન ;
 દુઃખ ધરે સીર વાનવા, તાલ ખડક કોન, ૨૯૯
 રસ રહસ્યકો મીલતુ સંગ, દીર્ઘ પ્રાપ્ત સુખ ગદ ;
 ખડ દલ દુર અદુર લઘુ, લહે કંજ મકરંદ, ૪૦૦
 હરી ખીસરી, મની માંત તણ, જાન મની કુર કો નીચ ;
 મીલીહે ત્યોં સુખસંપદા, જ્યોં આયાય દુઃખરીચ, ૪૦૧
 હવે દોખ ગુન કુટ કરે, પરહરી જાત યહ ચાલ ;
 લખી શિવ દુહુ દધાતે લહે, ગરવ ગીલ્યો રાણીભાલ, ૪૦૨
 દુઃખમે દુઃખ સુખ સુખનમે, દીનદીન ખતડી જાય ;
 અપની અપની જાતમે, સખડો જાત સુધાય, ૪૦૩
 ભયો એહી ધૂન જાહીમે, હરીકો અર હરી મેર ;
 બાધક સાધક અહ મમ, સહજ ખલાવા ઓર, ૪૦૪
 કરમ કાળ અર સીલ મહ, કોધ ન સુખ દુઃખદાય ;
 એકહો હરીજ્યોં હરમિગેરી, કહુ ખસી મહી કહી જાય, ૪૦૫
 માંનુ માત પિતાહુતે, નીંદીકકો અતી નેહુ ;
 વેધિવે મલ મુતકર, યહ રસના લખીલેહુ, ૪૦૬
 નીરસ સોજી રસમાન ખની, કીયે જાતન અભ્યાસ ;
 દેખહુ મમતે હોત જામી, જાખ અરરી જો કાસ, ૪૦૭
 તજત કુખસન ર દેત રન, સુતા મરત તતકાલ ;
 કળેસ પાંન ઓખદ કરત, ખરી ખરીનામ ખુસાલ, ૪૦૮
 ગુન નીકલ અવદાત રઝ, સહી કરી પરદુઃખ નાસ ;
 હાંપતહે પરગુલકોં, શ્રીહરીદાસ કપાસ, ૪૦૯
 ગર્ધ સુ ગર્ધ ગહિને રહી, હરીગુન મનમનિ હોય ;
 મદુરતમે અડવાંગલોં, ખહીહુ સહીસી હેય, ૪૧૦
 મુમરન કાલ સુ ટરગયો, મુમરન કાલ ટ રેન ;
 કાલકાલ મુરિ ન હરી, કાલકાલ સુ યરે ન, ૪૧૧
 જોતો જાતન નીજ તનુ રખત, તિતો તનુજ નત ખોન ;

કનકકરપુ. ચોંહી પરચો, કરી હરી ધારી સોન. ૪૧૨
 જાતી બરત ખીચિત્રપે, સખ ઘટ ઈકે ધનર્યામ;
 હરીત અરૂન સીત પીત અસિત, જ્યોં સખ પરીછયોં ર્યામ. ૪૧૩
 સરનીમસ સીર સલીલ અતી, તાકો તનક ન બાર;
 અપની કરી ઈકે ગગરી લઇ, લગત ગરીઠ અપાર. ૪૧૪
 સહસા માયા નીરહયા, અસુગી અનૃત જડ લોભ;
 ઇતે દોષ તીય સ્વભાવીકે, ક્યોં ન સંગ તસ છોહ. ૪૧૫
 ધરગી હીત અંધરમ ધરમ, અહીત ધરમ સુ અધર્મ;
 અસુદેવ દસરથ લખોં, પાએ સુખ દુષ્પ પર્મ. ૪૧૬.
 સોભા બડપત રાખનકોં, જા ખીચ સખ ખીઆગ;
 એસેહે શ્રીકૃષ્ણ, તાતે શ્રીજી નામ. ૪૧૭
 જીવ ખીંડુ દુરી અંકકે, સંગ સુ લેખો હોય;
 ના તર મુન્ય સુ મુન્ય સમ, પરસ કરે નહીં કોય. ૪૧૮
 રે જીવ તો જો કીત ગહો, ક્યોં ન ચલે અખ ભીઠી;
 તું કચ્ચો નીજ મુર્ખતા, જસ કરસહી મુઠી. ૪૧૯
 તુંહી અપનપ્રાં ખીસરી જીવ, ચોંહીં પયત તું પીર;
 સપર ગીધાય ગહોં ગયો, જ્યોં નહીનીકોં કીર. ૪૨૦
 સુગુર ખાંની ભાંતી જટે, ખીન મન ચીરત ન પાછ;
 ઇત જીત અતી રૂઝત ફીરે, મગસોરાકી નાંઈ, ૪૨૧
 એસે ખારે આહીયેં, સંતતી અખ રૂ તાત;
 હહી તુસાર આહીબેલીપત, રાત કોસહુ જરગત. ૪૨૨
 છહયો મન્યું મન જખ લગે, જીવ નીચ સંગ રૂપ;
 જીવી કહુ ગહાનીસી વય દીખેં, સખ સગાન નગ કેપ. ૪૨૩
 પ્રીય અપ્રીય તીય પ્રસવ વય, શુક પડીત નરનારી;
 અસ ધી જીભાય અચળ રહે, તો તુ દુર ગીરીધારો. ૪૨૪
 જેસો ચીત સમરાંન ગત, પ્રાન દેખીકે ઓર;
 એસો નીતી રહી હરી કહે, વહ ન પેરે ભવ બહેર. ૪૨૫
 પુત્ર જન્મ લખી જન્મ દુષ્પ, તાત મરન ગતી મર્ત;
 સમુઝી આપકો એહી ખામી, સર્વ ગહે ગીરધર્મ. ૪૨૬
 કહુ દુષ્પ સુખ બહુ સુખ કહુક, દુષ્પ અતી કૃતી સખ દોર;
 પે મનસીકો કહુ ન સુખ, કળોરા અખે ફીરી બહેર. ૪૨૭
 અંહ ખાગુર રચી કકી ગયો, મહુર ન અખ નીકસાય;
 જેસે કીટ કુસીટકો, આપ મુંઝી મર નાય. ૪૨૮

સોખદ સો સોખદ ભયે, યહ દિન ખીન ન પ્રમાણ ;
 ઓર ઓર અનુપાનતે, ભયજ નયોં હિયમાન, ૩૯૬
 દુઃખ સુખ પચવન દોહુકો, એહીહેં હિયમાન ;
 અધકો લખાએં આપને, કળેસ ગરવ સંહાર, ૩૯૭
 સહજ લહે સુખરૂપ દુહુ, સુંદરી આર સનમાંન ;
 ખીરસ હોધ ખ.જોરિતે, જેસેં અરીકાં દાંન, ૩૯૮
 લઘુતામેં પ્રભુતા ખમેં, પ્રભુતા લઘુતા ભોન ;
 દુઃખ ધરે સીર પાનવા, તાલ ખડાડ કોન, ૩૯૯
 રસ રહસ્યકોં મીલતુ સગ, દીધેં પ્રાપ્ત સુખ.ગદે ;
 ખડ દલ દુર આદુર લઘુ, લહે કંજ મકરંદ, ૪૦૦
 હરી ખીસરી મની માંન તણ, જન મની કુર કો નીચ ;
 મીલીહે ત્યોં સુખસંપદા, ત્યોં અપાચ દુઃખરીચ, ૪૦૧
 હયેં દોખ ગુન કુટ કરે, પરહરી જન યહ ચાલ ;
 લખી શિવ દુહુ દધાતેં લહે, ગરવ ગીદયો રાસીબાલ, ૪૦૨
 દુઃખમેં દુઃખ સુખ સુખનમેં, દીનદીન ખલતડી જાય ;
 અપની અપની જાતમેં, સખકો જાત-સુદાય, ૪૦૩
 ભયો એહી ધૂન જાહીમેં, હરીકો આર હરી મેર ;
 બાધક સાધક આહં મમ, સહજ ખજાવા ચોર, ૪૦૪
 કરમ કાળ આર સીલ ગ્રહ, કોઈ ન સુખ દુઃખદાય ;
 એકહો હરીજ્યોં હરમિગોરી, કહુ ખસી મહી કહી જાય, ૪૦૫
 માંનુ માત પિતાહુતેં, નીંદીકકો અતી નેહુ ;
 વેધાવે મલ મુતકર, યહ રસના લખીલેહુ, ૪૦૬
 નીરસ સોહો રસમાન ખની, કીયે જતન અલ્યાસ ;
 દેખહુ શ્રમતેં હોત જામી, જીખ આરરી જો કાસ, ૪૦૭
 તજત કુલ્યસન ર દેત રન, સુના મરત તતકાલ ;
 કળેસ પાંન ઓખદ કરત, પરી પરીનામ ખુસાલ, ૪૦૮
 ગુન નીકેલ અવદાત રઝ, સહી કરી પરદુઃખ નાસ ;
 હાંપતહે પરગુલકોં, શ્રીહરીદાસ કપાસ, ૪૦૯
 ગદ્ય સુ ગદ્ય ગહિને રહી, હરીગુન મનમનિ હોય ;
 મદુરતમેં ખડવાંગલોં, જાહીહુ સહીસી હેમ, ૪૧૦
 મુમરન કાલ સુ દરગયો, મુમરન કાલ ટ રેન ;
 કાલકાલ મુંગેરે ન હરી, કાલકાલ સુ થરેં ન, ૪૧૧
 જોતોં જતન નીજ તનુ રખન, તિતો તનુજ નત ખડોન ;

કનકકમ્પુ ચોંહી પરવો, કરી-હરી ધારી સોન. ૪૧૨
 જાતી ખરન ખીચિત્તે, સખ ઘટે ઈકે ધનસ્થાન;
 હરીત અગ્ન સીત પીત અસિત, જ્યોં સખ પરીછવોં સ્થાન. ૪૧૩
 સરતીમસ સીર સલીલ આતી, તાકો તનક ન ભાર;
 અપની કરી ઈકે અગરી સહ, લગત ગરીજ અપાર. ૪૧૪
 સહસા માયા નીરયા, અસુની અનૃત જડ લોભ;
 ઇતે હાખ તીય સ્વભાવીક, કયોં ન સંગતસ છોહ. ૪૧૫
 ધરગી હીત અધરમ ધરમ, આહીત ધરમ સુ અધર્ગ;
 ખસુદેવ દસરથ લખોં, પાએ સુખ દુખ પર્મ. ૪૧૬
 સોભા ખડપન રાખનકોં, જા ખોચ સખ ખીચાગ;
 એસેહ શ્રીકૃષ્ણુ, તાતેં શ્રીજી નામ. ૪૧૭
 જીય ખીંકુ દુરી અંકકે, સંગ સુ લેખો હોય;
 ના તર સુન્ય સુ સુન્ય સમ, પરસ કરે નહીં કોય. ૪૧૮
 રે જીય તો ભોં કીત ગહો, કયોં ન ચલે અખ ભોં;
 તું કચ્ચો નીજ મુખતા, જસ કરસહી મુઠી. ૪૧૯
 તુંહી અપનપ્રોં ખીસરી જીય, ચોંહીં પયત તું પીર;
 સપર ગીધાય ગહોં ગયો, જ્યોં નક્ષીનીકો કીર. ૪૨૦
 મુગુર ખાંતી ભાંતી જટે, ખીન મન થીરત ન પાછ;
 ઇત જીત આતી રરક્ત ફીરે, મગરોરાકી નાંઈ, ૪૨૧
 એસે ખારે આહીયેં, સંતતી અખ રૂ તાત;
 હી તુસાર અહીયેલીપત, રીત કોસાહુ જરખત. ૪૨૨
 ઇહયોં મન્યું મન જખ લગે, જીંચ નીચ સગ રૂપ;
 જીગી કુહુ ગહાનીસી વય દીખેં, સખ સમાન નગ કંપ. ૪૨૩
 પ્રીય અપ્રીય તીય પ્રસખ વય, શુક ખલીત નરનાર;
 અસ ધી ભાવ અચળ રહે, તો ન દુર ગીરીધારી. ૪૨૪
 જેસો ચીત સગરાન ગત, પ્રાન દેખીકે એર;
 એસો નીતી રહી હરી કહે, વહ ન પરે ભવ બહેર. ૪૨૫
 પુત્ર જન્મ લખી જન્મ દુખ, તાત મરન ગતી મર્ન;
 સમુઝી આપકો એહી ખપો, સર્ન ગહે ગીરધર્ન. ૪૨૬
 કહુ દુખ સુખ ખહુ સુખ કહુક, દુખ અતી કૃતી સખ દાર;
 પે મનસરીકો કહુ ન સુચ, કળેરા અખે રૂંરી બહેર. ૪૨૭
 અહ ખાગુર રચી કમી ગયો, મુર ન અખ નીકસાય;
 જેસે કીટ કુસીટકો, આપ મુરઝી મર જાય. ૪૨૮

કેકી પત્ત્રી પછ અધમ, શીશ ધરે નંદલાલ;
 તળ નીરત્રીરાધ જનનકો, પ્રીય કરી કરે ન ચલાલ. ૪૨૯
 ચારી મીત અધરમ, પથ્ય હુધ મહા બીખ;
 બીપરીત સુમરીત સળ સદા, જો પ્રસીદ જુગદીસ. ૪૩૦
 હોં હોં હોં રાખખ કહે, જોગ દાય લહી પ્રદાર;
 મેં ન નામહી માત્ર રાગ, સ્મરકે ખસ સંસાર. ૪૩૧
 કામ ક્રોધ મદ મોહસોં, છુધેવોં પ્રકટ રૂ સાંત;
 કપાહુ લોભ અકારકો, ધાવત મીલે ન અંત. ૪૩૨
 તુન કુષ્ટ ભર સરાસન, રસના છુટી ખચ ખાંત;
 છમા કાટકી જોટ ગેં, તું ઉખરે જો કયોં ન. ૪૩૨
 આસ અગન ખુતુ નહી, કહા ધની ધનકોસ;
 સાંચે ધની સો સંત જીહી, અખુટ ધન સુખ તોરા. ૪૩૪
 દીઠ દીખત સળ જાતહે, ગએ ધન તંત છાંડી;
 રે જીય તું કા અચળ હેં, બેઠા માયા માંડી. ૪૩૫
 દયા ન દીલતેં છાંડીયે, જધપી પૈયેં પીર;
 લખીલેં જીન લગી ભર્તનેં, ધારે જુગમ શરીર. ૪૩૬
 અગ જગ જીય, મીય ચયેં નાં, અંડ ગોદીતેં ખાય;
 કીતો તુડ કષ્ટ હાય કન, મીહી હરિજન ગીરી જાય. ૪૩૭
 નીં દે હરી હરકોં ભજે, કીયો પુણ્ય પડાપડ;
 ભવ પાયે તહુ પતહે, યહ પ્રભુ દશ પ્રતાપ. ૪૩૮
 કરની કરનો ચુપ છુપી, તીતની પદ, કહી બેદ;
 સમુદ્રો સળ અનુમાનસોં, પ્રકટ ન ભાપે ભેદ. ૪૩૯
 અરૂન સીખ જનુ દેરી કહી, ચુકી બજઈ ગુલાબ;
 ચારી અંતઃ શીર તહુ ન જ્યોં, હરી જપ કરે સતાપ. ૪૪૦
 સાહસ કબુ ન કીજયે, હોય પુનઃ પરીતાપ;
 ભયો ખંચરે ખીનહી જ્યોં, ગહેં છછુંદર છાપ. ૪૪૧
 ધુતેધાર દારીદ્ર રૂની, જો બૈરાગી જાય;
 ભકે બહાને દુઃખ દરચો, કાન હોધ હરી ગાય. ૪૪૨
 સદાકાળ યહ નહીં રહે, યો બીચારી પ્રતીછન;
 હરખ સોખ આપે નહીં, રહે એકે રસ મન. ૪૪૩
 જીવતજોં ભત્સન અરૂં, મરન દારી દે તાપ;
 અહાર યોગ રત્સન મરગ, કરીહેં આયુર આપ. ૪૪૪
 કરનીકે ખસ સંગતી, સંગતકે ખસ મન;

મનથીકે ખસ રસીક સખ, રસીકનેકે ખસ તન, ૪૪૫
 આછો અગ્યાની કીધો, નીકા પુરત ગાંન ;
 ખુરો જી સંકરખતી સો, જાંનહુ ખરો અજાંન, ૪૪૬
 દાંતો દુસમનહુ બચો, ખુરો ગીત નાદાન ;
 અહીતહુમે હીત સુતરો, લે જડ કો હીત પ્રાંન, ૪૪૭
 જતન કેયોંસંમ્યક પ્રાગ, સખ કૃતલીમાંજ સુખાંન ;
 રડ્યોં ન રહી ફીરી ગુન્ગ જ્યો, ખરી ખરીયાંન કયાંન, ૪૪૮
 સમજ સમુઝી સુખદર મુખર, સદા સુખદ ધક નાંહી ;
 જાણુ સીત સીત જાણુદા, જામી કુપગપ ખરછાંહી, ૪૪૯
 સીમલ સુમન ચ્ચી રોઝ લગી, રમ્ય સમરખત દુર ;
 કૃષ્ણ સુસમ સરવજ ધક, લખી અસમીપ હજુર, ૪૫૦
 તનકે ખુરાધ તુરતબલ, જનમે અતી પરીનાંમ ;
 કંક કોટ કટુ નાં કહે, સો ન સધાનો કામ, ૪૫૧
 હરી દોનો કરને હરી, હરી ચહુ ખાને સેલ ;
 પેં મન કમખચ હરી હરી, ખનનોંસં મુસકેલ, ૪૫૨
 જો પાલન લલચાધ તું, જોપાલ ન ચીત ચાહી ;
 જો પાલન જો નાહી અખ, જોપાલ ન ગહી પાહી, ૪૫૩
 હરીસત્તાસોં બલ અબલ, કૃતી સખહી તો હોઈ ;
 ખન જામી હીતમની દીપદ્યો, અલગ જામય ફલ સેધ, ૪૫૪
 ચિત એક દૂંયેંન દે, કોકે ન લહિયતું રહેન ;
 જડ કુચેયો ગાકયો, કુડે જસ સંગ ખને ન, ૪૫૫
 પરદુખ દે અસ લેત સુખ, પર સુખ દે અસ દુખ ;
 પી પાની દે રશ્મિર વે, લે ખય ખલડી પીયુખ, ૪૫૬
 સાંધ અસાદાહુ હોખ કીલ, કિય સમુઝિ અભ્યાસ ;
 હરી અતી અછતહુ ખસ કરે, પ્રેમ ભજનતેં દાસ, ૪૫૭

સોરઠો.

જખ તરૂંવરકી કુલ, તખ વાદા ફળ હોત હો ;
 લે લખી નર માત બુઝ, જો કુલ્યો તો ફળ ગયો, ૪૫૮

દોહરો.

યુતી રીપુ ઓગુનતેં ન મરી, ગુન અમી ઓર મીલત ;
 વ્રત મધુ સમ સંજોગ ગર, લ્યોં મગુલે મનીયાંત, ૪૫૯

પ્રાકૃત-શ્લઘા ધરમ સો, સુદ્ધ કાંસિ એ માંતી;
 ખીખ મોદીક દે રાજ સુખ, બહોર નર્ક અસુ હાંતી. ૪૩૦
 સોચ પોચ જિવ કયો કરે, હરી કૃતી સખ સુખદાય;
 તુરત હિલટ સમુદ્ધ ન પરે, અતીહી ગુપ્ત અભીપ્રાય. ૪૩૧
 ઇતી વિવેકશિક્ષાપ્રકરન સમાપ્ત.

અથ શીક્ષા વિવેક.

(દુહા.)

ભલો ભલેકાં સખ દીખે, ખુરો ખુરેકો હોધ;
 કુટ્ટ ધુધીટીર નાં મોળ્યો, સાધુ સુયોધન કોઈ. ૪૬૨
 સજ્જન દુરીજનસોં ભીડી, કપ્પહુ ખીજ ન પાય;
 ક્યેંહુ છુરી ઊચે નીચે, કકરી કાટી જાય. ૪૬૩
 નીચ ન નીકા રૂતી લગ્યો, બડેહુકો દુખદાય;
 કીસ તુપક જ્યેં કરન લગી, ઊદર હોવે લાય. ૪૬૪
 પુટ રહે પર કષ્ટમેં, એહી કુષ્ટ સુભાય;
 આક જવાસા ગ્રીશ્મમેં, હરે ઝોર દુખ પાય. ૪૬૫
 સ્વાસ્થ્યખીનહુ અમ કરી, ઝોર ખીગારે કામ;
 એસે જગમેં દોષહેં, મુસા ઝોર-ગુલાંમ. ૪૬૬
 એસો ગુન ન મીલ્યો ભગ્નો, કરી અહી ગો મૂળ સુર;
 ભતેં સુખ કહુ હે ન ગુની, પ્રાંનહાની તનં ચુર. ૪૬૭
 દીયો ગીયો પ્રીય દુસહ દુખ, તતછન મહા ખીયોગ;
 વારો તાકે કદનપેં, અરખ અરખ સો રોગ. ૪૬૮
 સુખદાય જો સખનકોં, કુષ્ટ લગે દુખદાય;
 હેતેં ઝયોંન સુખ ઝયોંન નીસી, દ્રષ્ટુ દીખત દુલખાય. ૪૬૯
 નીખલ હોય ખડ ખાત. કહી, સો કાહુ ન પત્યાય;
 નભ યાંખન. કોં કુરરી જસ, રાખેં હંચે પાય. ૪૭૦
 ગુમપેં ગુન રાખ કરતું હે, યહ જગ રીત પ્રકાસ;
 યં એઃગુનરેં ગુન કરેં, હરી કંધો હરીદાસ. ૪૭૧
 ધન તીવ નિંદુ કલંકપર, પંચુ કલીય મુક અધ;
 ખીરલા જાની હોત જગ, જાકો સંત સમંધ. ૪૭૨
 કુષ્ટ-હદેનેં કપટ કષ્ટ, ટરે ન સતસંગ લાગી;
 જલ નીભસ ત્રીતી તહુ રહે, પાહન ઊર જસ આગી. ૪૭૩
 હરે ઝોર અચ્છાન ખુધ, તાકોં કીર ખુધ ઝોર;

મીસત દીપ જ્યોં પરસ્પર, ટરે તીમીર કુડુ ડાર. ૪૪૭
 કરે એક બલ અબલ જાતી, દુખ સુખ આતી હ્ય હોય;
 બગીચ અરુ જ્યોં રાક કતી, ગંગા હલ્યા દોય. ૪૪૮
 દે સો આવે બેદ બચ, પેં કયોં કહીયેં સત્ય;
 બકી આવો માહુર દ્યો, કરાપાઈ સુખ ગત્ય. ૪૪૯
 જલ્લ કહે બગ્યાંતહુ, દે ફળ ભાવ પ્રમાન;
 હરીયે સરકી બ્યાધ દે, લલ્લો સતત સુરમાન. ૪૫૦
 સો બડ સુધે મગ ચડે, કુટીલ ગતી મતોમંદ;
 મખી લેહુ રાતરજ જ્યોં, સુતર એર ગપંદ. ૪૫૧
 હરી ન ગડે હર બડેસો, એસે જગમેં જાંતી;
 સખ જ્યોં કહત બડો બયો, હોત દીપ જખ હાંતી. ૪૫૨
 જખીરસ હરીજય બચત, છતસોં કછુક કુખાંત;
 મગેં દુરાહ બહાં સંકલ તતન, સીતલ સુરખી સમાંત. ૪૫૩
 સુખદ સકળ ધંક દુખદકોં, પોચ કહે અમાંત;
 આજ અખીલ આતંદકર, જ્યોં કુપર્ય જુરમાંત. ૪૫૪
 ગુન સો સખકોં હકે, અગુને મૃતક સમાંત;
 ખીના હપારી જંત જ્યોં, કીકો રમે ન કાંત. ૪૫૫
 કીસખ બડો તીહુ લોકમેં, પેયે દે જુગદીરા;
 જ્યોં પાયે પધરી ધીયા, ચઢી મરદ કે રીશ. ૪૫૬
 સોભરીકો હલ્લાહ કા, કીત ગુનીકા કીત અમાંત;
 ખાત મારખદ મેગ બડો, હરી ધંત્યા બળવાંત. ૪૫૭
 આજ ન એરો ક્રમજુ કો, ત્રમ કરે તુવ નામ;
 અધ અધાયકેં જ્યેગોં, પડગો મો હરધાગ. ૪૫૮
 સાધનબળ હોં તરંગો, પ્રભુકા તુમ એમાંત;
 કરોહોં તારન બરદ કા, ડારો સિધાની લીન. ૪૫૯
 ખુશ્વો તારો આપ બળ, તખ તારન સેત નામ;
 ચાહી ઉપલ બિદ્દર્નકા, ખસવ તુબખાકોં કામ. ૪૬૦
 કુરચીત કતી જાંતો ખની, એડી અખીલા જોર;
 નહારી ખની લેત ચોં, જાંનહુ કો ચીત ચોર. ૪૬૧
 જસ જાંનેં હરી હોધ તસ, યહ નહેચે નીઃસંશ;
 ભાવ માંત ભાસેં સખન, રંગ સ્થળ દ્રહે કંસ. ૪૬૨
 કછુ મતી કહુ સીદાંત ચોં, દે દ્રષ્ટાંત ખુતાપ;
 અગુ અતસર બપનયન હમી, દે કુદ અદ્દ દીખાપ. ૪૬૩

કોઈ અપ્પન પડ છોટ ફેલી, ખનીતાસોં અનુ ઝોર;
 મોલી પનહી આસી છુરે, ભણે સળે નીજ ઠોર. ૪૯૧
 સુસટ હિલટ દુરખીંદસો, ધરમ લઈ કવી મહુર;
 ખસ્તુ મીચ કુહુ ચોં દીખે, દુર નીકટ દીગ દુર. ૪૯૨
 મક મંચુ ખીધી આપુજ શરી, લક્ષ્મ ક્ષાર કં કેસ;
 એસે સકળ સદારાહે, હરી એકહી નીરદોસ. ૪૯૩
 અંતરજાંમીતેં કહુ, દુરેં નં સત્ય અસત્ય;
 મન મુરયોં. મનસુગન જ્યોં, રહી જાતેં ઉતપત્ય. ૪૯૪
 જાકો કૃષ્ણ સમંધ સો, પ્રથા ન યોલે ખાત;
 મંડકી સિર જ્યોં કસોટી, કહે કનક જો જાન. ૪૯૫
 જડ હારદ સમુજે ખિના, લે ભાજ ખત યોલ;
 બાખા બાખે સકળ જ્યોં, ખિન વીવી ચંડોલ. ૪૯૬
 રચના રંજે જાહિકી, મોહ પદાવે મન;
 વહ કરતામેં કા કમી, કયો ન ભજે હરિજન. ૪૯૭
 જિન માચ્છો તાકો અસો, પાચ્છો તાકો પ્રેમ;
 તાકી ખિદ્યા જીન પઠી, ભજે વાહિકે પ્રદ. ૪૯૮
 ભચ્છો કરસ આનંદ રસ, નયેગિન ઝોર લહે ન;
 બયે ત્રિગંજી તાહિતેં, કૃષ્ણ કૃપા કે ઝોન. ૪૯૯
 સરનો તાકો લીજ્યે, જીડી અરી ચણે ન જોર;
 કાંમ પામતેં ઝેર જળ, ભો જ્યોં કૃષ્ણકિશોર. ૫૦૦
 સપટ જેઅરી કલસ ખધી, ડારી કુર્ષ કહુ ખાનિ;
 જહાંલોં આસ અખીલકી, ત્યોં સમંધ હરી જાનિ. ૫૦૧
 નામ બડો નહિ સુગુન બડ, કરે પ્રતતકો ન્યાલ;
 કા ગુપાલ ધક નંદસુત, ઝોર નજોંપ ગુપાલ. ૫૦૨
 અપેય રસસોં રસધી રસ, રસ ભોં મીલી રસ અંગ;
 ફીરી રસધર મુખ રસ જાન્યો, લખી ફલ ભલ ખતસંજ, ૫૦૩
 રસન ખસન પર અમ ન કહુ, શ્રીગોવ પડખોંન;
 ક્યોં ન રહે આયુર ઘટે, કહિં તો ખરજે કાંત. ૫૦૪
 જુઠ ભખનકોં પાપ બડ, જુઠ ભખનકોં પુણિ;
 પરહિતુ ધક પર ભાવગિન, દોહુ ફલમેં સુન્ય. ૫૦૫
 ગુલ સમુજિ ક્રતિ જો કરે, કઠીન સરલ સુઅચીર;
 ખરતુલ ખિધ સત તાલ જ્યોં, એક તીર રમુખીર. ૫૦૬
 રસિક રાય રાગી સુખર, નટખર નંદકિશોર;

કામીની કંઠા કામ છત, ખાંધે શિખર નોર. ૫૦૭
 ગન ખોગાર પલપલ પ્રથક, આકય સકત કમિ કાંત ;
 છમી કુસમ્મનિ હસકતી ખરન, પલટે ચાતી ભા ભાંત. ૫૦૮
 નાય હુર નાહક દિયો, ભલકર પદ મુતિ પાક ;
 એક પાહિ લગિ જાત સમ, ધર્મ તેજ ખલ નાક. ૫૦૯
 ચીત ચીત સહજહિં ચારી, ચારિ ચારિ સહજહિં ચીત ;
 ખાલી ખરે મુગ્રીવ કાં, કવિ મથકે કહાં હીત. ૫૧૦
 જો છહી કલકો પાવહે, તોતે રીઝાવત તેહ ;
 સ્વકિયા અર્થ ન રજહી, સામાન્યા પતિ નેહ. ૫૧૧
 તિમોસે અવમો અમિત કો, વાદસ સુકત ન સંક ;
 હરી રાજરિ ઇક તીમીગલ, અનુકાસ પુર રંક. ૫૧૨
 કાસિપ રાવન મુયોધન, ધાતા હર ખલ પહુ ;
 સ્વજન ક્રોહિ લહિ હરિ હતે, તખ ન ભધ પિત પહુ. ૫૧૩
 અખ તપા રૂઝે પિતથ, કાહિ ધસ્ત્રો જન દેહ ;
 ભયો અજા ગ્રીવકરજસોં, કીજત ના હરિ નેહ. ૫૧૪
 હોધ ન કહું કનિષ્ઠસો, કખહુ કાજ મહાંન ;
 મુત્યો ન દેખ્યો આજલો ; કુક ચાહ્યો જસ જાત. ૫૧૫
 આનીષે ધીરસુ ખીર ખડ, અનિજિછ તસ ન કહાય ;
 યહ ભય કરે કતાંતતે, સખ જિહી જાય ધિધાય. ૫૧૬
 છિનમેં તુષ્ટ અતુષ્ટ છિન, નહી ધીરતા ખેન ;
 ભુત કેસી વહ સંગતી, હુધ નીધાન દુખ એન. ૫૧૭
 કુકર હાર ચખાય વહાં, આવત લખે ગયદ ;
 ભુસ ભાજે લે સુગઝિયો, લેગા યહ મતીમંદ. ૫૧૮
 છત ગોર સખ જડતહે, હારેકો હરી એક ;
 મરમ સમુઝીકે ખોલોગા, એસો ખીરલ ખીખડ. ૫૧૯
 જનમ દેત જુગદીસ જિહી, તસ ખલ હોધ નીલાવ ;
 જ્યો હીમ ખોચ ખીલકરી ખસુન, મુખક ન આવર ખચાવ. ૫૨૦
 જનમપત્રી સખ જડતકી, રચી રાખી ગેપાળ ;
 તામેં તેં કરી અઝકલ, લખત મિધાતા ભાલ. ૫૨૧
 દહન દુઃખ કુરતરહુ સદ, જો કરતખ હરિઆપ ;
 ખજનાભ બિંધવ ન કયેં, સાજ્યો દુઝકોં આપ. ૫૨૨
 હરિજનન કંરની ન ખસ, ધરન તજત નહીં તાપ ;
 હાત ઇસ ઇત્યાહિતે જસે કંચુકી સાપ. ૫૨૩

જનક જનનિગત પરિત્યા, સુતું આરાધ્ય પિતૃ માતા;
મિત સંકટ દારીદ્ર તીય, ખાંટા ખાંટત ભાત. ૫૨૪

સોરઠો.

ભાસે આપને દોખ, સકલ કારે ગુન ઓરકે;
સો જો સુધરમ કોસ, પરતા પ્રતી પ્રતિખિંબસી. ૫૨૫

દોહો.

કોથી તોહું અમલ ભલ, કપટી રાંતડું નિષ્ઠ;
જાનહુ ખીછુ સાપહયો, આરતિકર ધક રીષ્ટ. ૫૨૬
દર રાખ્યો હરી તખ રમા, તમ કિંસતો અરી તેજ;
મિલુ હેતડું સાવધ લીખ્યો, ગરૂ ધ્રજ અહી સેજ. ૫૨૭
પ્રીમા મિલાપ અરિહાંની અરૂં, આત્મગરુતી તિયનેત;
ધખિસતલ સખ કાહુકો, લગી અમૃતકે એન. ૫૨૮
સમુઝ પરી હરીખાત કંધુ, અનત લગ્યો ચીત ભય;
ખીખ મિલાય સીધુ પિવત જસ તસ રવાદ વહ પાય. ૫૨૯
પરકો રેમે દોખ આનું, અપનો આતી સમજો ન,
કરપજો રિ ખીધુ એક હે, જ્યો અહી ખતી ગુન એન. ૫૩૦
મીતા તું સુધરડું સાધ્ય, કરે ચતુરકો સંગ;

ખ્યાની મુઝ નચીતતા, ખડુત રંકપે રંગ. ૫૩૧
ખહુજ મિલોકત ખદન છળ, લગત કલક અમંદ;
મનો ભયે અજચદ તુમ, નમ ચોથકે ચંદ. ૫૩૨
સાચ હરગો ખરદ ક્યો, અધમુધર હરી આપ;
સુખ ક્રંતી નિતી પ્રતી પચુ ગો, જો ન કરૂગો પાપ. ૫૩૩
હરકે સધરી ખાંખા, ઓર ખાસનાં ખાંખ;
કરી મો સુહી ઊર ખોમસે, ખસો કુજ ંહાં ખાંખ. ૫૩૪
ભવભય હરી હરી કરી સુખન, દીજે ભવરસખાંખ;
મેરો નહેમન તખ સુજળ, ખીનતી કપાનીધાંખ. ૫૩૫
કામ કાણુ તમ ઝિલ્લ મદ, જનત્વ હ રજત મોહ;
લોભ ભજન મસર અધમ, કરિયો કનકજી લોહ. ૫૩૬
જહાં ન કામ ચાતુર્જકો, એસો નહી કો કામ;
કપુ ન ખને પકવાંત જ્યો, ખિના સ્નેહકો કામ. ૫૩૭
જીતમ મધમ અધમકી, કૃપા રીસ અસ ભાધ;

ગાંઠિ લોમ પ્રતિલોમ છામી, પાટ કુકુલ રબધ. ૫૩૮
 બ્રહ્મા ક્રુણ્ણિસી સરૂચી ઉડ, લ્પે છગનું ઝળકારું;
 તેસે કલિપાલી અમ અખમ, સાધુ સુગત ભંડાર. ૫૩૯
 જો મતી પાછે કપલ, સો કયો ભઈ ન બેગ;
 એહી ધત્વા કૃગ્ણુકી, છાન મન ધરો ઉદ્દેગ. ૫૪૦
 ગુનગનપે અભિમાન કપ્પ, હોઅે પિત ન રહઈ;
 પગાપાધ ગભીર જ્યો, જોરિ યોહિ પરીખઈ. ૫૪૧
 હરિપ્રસાદ ગુનવૃદ્ધિ જ્યો, મદ છિનતા ત્યો પાય;
 છામી સાલી રૂલ સુદ્રમરસ, લહિ તસ નયેહી બાય. ૫૪૨
 અખ ન કામ કષ્ટુ રામ કહું, લહો અસન કો કાલ.
 કંઠ્યોસુ અપનો ખરત ગ્રહ, લે યો ગાય ગુપાલ. ૫૪૩
 પરાધીન આમ્રે રહે, વહ કિલ હતહિં બાંધ;
 જસ ધરાળકો મોહરા, અપને મરત ન ધાઈ. ૫૪૪
 બકો મુલ હીમાયતી, રચી તા ધર ઉસ્તાદ;
 હનિ તાકો મોહરા ઉડત, હતત રાખલ જ્યો પાદ. ૫૪૫
 જુઠ અચન નિજ પરાજય, બલ્લભકો કુખ પુર;
 સખે અદ્ય રચહું કલ, બંનક રસિક ચતુર. ૫૪૬
 જો કાહુકો સહજ કુખ, સો કાહુ લે પ્રાંત;
 જ્યો જન કરિકો જખમ જુર, ઊલટ સુચટ અનુમાન. ૫૪૭
 લોભા બહાં સોભા નહી, નહી પ્રેમ છહી નેમ;
 જિહી કામ બહાં રામ તતુ, ના કુંસંગ જિહી લેમ. ૫૪૮
 કાવ્ય દેખી હુધ કરામલક, કનિકે હિયકી પાત;
 મુલ રૂપ પ્રતિનિધી, તેહુ બંદુ જાંન્યો જાત. ૫૪૯
 કામ પરા મતી કાહું સો, ખીજા ભક્ત ભગખત;
 સખકો નીકે વાહિલો, જ્યોલો કીયો ન તંત. ૫૫૦
 ખડે છોટેસો મતિ, કુહુ ગિધી કુખ જામાહિ;
 જો હારે અપ કીર્તિ અતિ, જીતેહુ જસ નાહિ. ૫૫૧
 જમર ખડા ખડ લેખપર, જો નહિ આને મંચ;
 કાહુ સમયકો ગુન કીયો, ખડ માનિ જે રચ. ૫૫૨
 સખ કાંઈ સુખ સીતલ હિય, અસિતલ કુખ તસ જાન;
 દિસા દેખાયે દોહુકી, તોખી પીરહી આન. ૫૫૩
 પોખી પ્રમદ લેખીની, ગઈ સગઈ પર પાની;
 ફિરી કપ્પુ લહિ તાહુ મરગલ, બઝ બસ લિહુ જાંની. ૫૫૪

હતાસત્ય સંસાર ભીત, ખીચોગ . મદે કુ : સંગઃ
 હરિ હરિ હંતનો ધા રજો, ખરન કરત ધર ભંગ. ૫૫૫
 સાર અસાર ન સમુઝ જિહિ, ગુડ રૂ ખોલ ઈકે તોલ ;
 બહાં સખકો સુનીયો ગુની, હચીત ન ખદીયો ખોલ. ૫૫૬
 જિય પટ ખરન અનેક ગહે, મન ખન ધોવત જાય ;
 ચઢ્યો ચિત્ત જળ રંગ જો, સો ફીરી જળ ન ખહાય. ૫૫૭
 હરી ભગતીહી છાંહી તો, મુક્તી મુક્તી ખતપાય ;
 હરી ભગતીહી છાંહી તો, મુક્તી મુક્તી ખતપાય. ૫૫૮
 મિલી સખતી દો સખતિ, એક ખીજતી ન ખોસ ;
 સભર તુન સર આરે દો, સકત ધનુ ન સમાસ. ૫૫૯
 ગુઠ ખરતુ ખહુતહુ ન ભલ, નીકી તન કહુ સાંચ ;
 અહપ આમીકો કામ જિમી, કરે ન પય મન પાંચ. ૫૬૦
 મો હિય સંસય યહ હરી, સુઝત નહી કહુ મુક્ત ;
 મેમી ભક્ત કા દેહુગે, અરિ અસુરે દે મુક્ત. ૫૬૧
 કાહુ ન માલુમ કાન ખિધી, તુટ રૂ ભગપંત ;
 ગિધ ગુનીકા ખૈકુંઠમે, ભુતળ ભટકત સંત. ૫૬૨
 ખડ ખિખકે ખળવીર તુમ, કયોં કહિયે અંધર ;
 અળમેલસોં હું ન મેં, સુનત ન મેરી ટેર. ૫૬૩
 સુખ દુખ રૂપ અખિધ ખુધ, લહિ કહિ સખ સમુઝાય ;
 અહો માય ખલવત્ર હરિ, ત્રાસેં ફીરી ફસજાય. ૫૬૪
 હરિન હરિન ચરન આકા, ચિત ચરન આગાર ;
 વાકો ફળ સંસારહે, વાકો ફળ સંસાર. ૫૬૫
 ભપુ ખલતેં ખલધી અધીક, પેં જો દે અખિનાસ ;
 ખિખધર જ્યોં ભરની હને, ફેકી જ્યોં ફેકલાસ. ૫૬૬
 સતત ખેંન અનૃત કદા, સત્ય પરે ન પ્રતીત ;
 જોસેં માન્યો ભત નહી, કુષ્ટ કરે કબુ હીત. ૫૬૭
 સુધર સનેહ સનેહ રસ, પરી ન પેરે કાષ ;
 ફીન તુતસ મહા મુખ્ય જિય, પેં રકે દેખે સોધ. ૫૬૮
 ખરજ્યો સંજન કીજ્યેં, માંની હેત તામાંહી ;
 જ્યોં ખીચ જલધી સિકંદરી, કહી સખ આપન નાંહી. ૫૬૯
 મીલે તું નીતિ પ્રિય-જાય મન, જ્યોં ન સંગ દ્રગ લેત ;
 પાંચો વાકોં જાહીતેં, ખિસચ્ચો તાકો હેત. ૫૭૦
 ખિરહાનમ ઉપચાર તોં, ખહેં અનોખી ચાલ

૫૫ પરસત જ્યાં હોત ખડ, તમ તસતે જ્યાલ. ૫૭૧
 રૂપાંત તહુ ગુન રહીત, તમજ ગુનિ ખિન ૫૭૨
 હંદ્રપાપના અરુનકા, અગમદ અસીત અનુપ. ૫૭૩
 કહુડુ ગુનતે રિઝિયે, ખીજિ ન દોખ અધિ હોધ;
 મિષ્ટ સોત સોત સાગર હો, માંતલ ક્ષાર ન કોધ. ૫૭૪
 સંત ન ભદ્ર અભદ્ર દે, નીજ મન કીછ ખોજ;
 જ્યેં ખાલી રાત્રીકો, છતે તાકે ઓજ. ૫૭૫
 જેહે ખેજો તો તણ, કે તું તંજો તાહિ;
 ચીત અચીત ન ચીત્તદે, હરી ભજ નીતિ સુખ આહિ. ૫૭૬
 દિયે ખોત સંતાપ કણ, સાંતહુ કે હુધ રોરા;
 અતિ ધરસનતે હોત છમી, ચંદન ચિનગિ ન દોરા. ૫૭૭
 જોખિમ જુઠ સદા ખણ, નહી સાંચ કણ આંચ;
 તુરત દીપ્તિ કહુ અંત તહુ, મનિ મનિ કાચસુ કાચ. ૫૭૮
 અધરમ પછછ ન દીઝિયે, તુછછ દિપ્તિ નિગરૂપ;
 ખરખર કહિ કો કોમુદી, ધુપ સુ કરે ન ધુપ. ૫૭૯
 કામ પરે તે સખનકો, જાંચો જાય સરૂપ;
 મોલ ખોલ ક્રતિતે ગિલે, રંકે ચોચ ખડભુપ. ૫૮૦
 કથની કોરી ન કામકી, કરની રંચકુ સાર;
 હડ ન દાર હારીયે, સખિ સખ મન અંગાર. ૫૮૧
 જે જ્યાં તે ત્યાં રહેંગો, નૃત્ય ગાન ચેકાર;
 સમુદ્ધિ સયાને જંત્રકો, અચક તુટેંગો તાર. ૫૮૨
 જો કહિ ગ્રહકો સુખ કુખદ, મે કહું વાહિ અધાંદ;
 રાવન ખાધે નોતકે, ખિન દુઝડાપક કાંન. ૫૮૩
 કુતિ ન કુતિય કો પતિસી, છાતિ ખાતિ કહિ ચીત;
 સાચિ અમંદિ ગંભિર અતિ, સહજ કરે ખડુ હીત. ૫૮૪
 અતિ દુર્લભ જન જન્મ છપ, હરિ ભજિ આયો દાવ;
 બહો ન મિલે હે જોગ વહ, જ્યાં લોહા ગત તાવ. ૫૮૫
 સહજ કૃપા હરિ દિન સહી, અભિમાની ન ગ્રાચસ;
 ક્યોંકુ ન નગ રહિ નીર જ્યાં, મો સર આપુ ન ખાસ. ૫૮૬
 અધમ ક્રતિ ખિરવાસ ફલ, નસ જીતમ દૃઢ હોધ;
 આસુ અંધિ અરખિંદ હરિ, ભહે ન સંરાવ કાધ. ૫૮૭
 જાંનિ માપ કરિયે ન કણ, માપ તાવ દે દમાય;
 માસુ માપ દિરિ તાવ વહ, સંખસ તુટન ન માય. ૫૮૮

કલિ હરિ નાંહિ પ્રભાવ ખડ, તખ ચિત લુટા હુંડ;
 ઘો ચોડી અહિ લખ જ્યો, દમડેમેં વા ઉંડ. ૫૮૮
 ગુન ગુપાલ સંગત કરે, સો ગુપાલ સદ પાય;
 જ્યો દેખે વે સહજ સુર, જો આતપમેં જાય. ૫૮૯
 અનુભવિ સચરાચર ખિખે, દેખે જુગજીવન;
 અંજન ખિખા જાહિપે, સો લખિ જ્યો સખ ધન. ૫૯૦
 હરી સમંધ ગિન જૈપરી, ખરી ખરીસી માનિ;
 જો હે તોવે સરખિ, અખીલ ઇકલ સુખ દાનિ. ૫૯૧
 ખડ ઉત્તમ આગમ સુને, નીચ અધમ અખતીર;
 સિંહ હંસ મહિં દેખિયતુ, કાક શ્યાલકી ભીર. ૫૯૨
 હરિ વ્યાપક સખ કાધ પે, ચક્રઅગ્યાંન બીચ આહી;
 છલોં કાહી જ્યોં સર સજલ, લહિ ખીલા જળ ખાંહી. ૫૯૩
 તન સખ જગડો ખદન હરી, પોખત ઊપજે તોખ;
 સમાધાન પ્રત્યેક ક્રમ, અકળ ઓર ખડ દોખ. ૫૯૪
 અટલ આધ આકૃતિ જખ, ઇક હરીસરન ઊપાય;
 ખરી સફરી જિમી જાલ જો, ખચેં જાત્રી પ્રદ ધાય. ૫૯૫
 ખુદિ મિતે ન દામતે, ખુદિતે મીચ ન દામ;
 નાંતર ધનિ જડ ક્યોં રહે, ક્યોં દરિદ્રિ ધીધામ. ૫૯૬
 ખિત રતિ કોં ખડ નિકટતે, નાં જોગારી જોતીર;
 નિપટ લપટિ રતન તહુ રગત, લહે દુર જાહ ખીર. ૫૯૭
 પ્રમુકં કહત ખને ન કધુ, જાકી ગતી અકલીત;
 અહીતે ખંધે અહી તચ્યો, યતન ખજે હરજીવ. ૫૯૮
 રાખી સાખી ગત લાખ કરિ, અહિ ન લહી કો ફીર;
 કાટિ જતન જાતી તા મીતે, ગયોં મુનિકો ભીર. ૫૯૯
 જુકિત અધિક જળ ખિચને, જો દેખ દીની હેઈ;
 સુસરી અનુભ સુદ્રકી, નાં કહી શકે ન કોઈ. ૬૦૦
 લહે જાય ગુન કહેને, સો ગુની કહે ન જાય;
 દીસે જો મનિ, દીપસો, વહ જ્યોં મનિ ન કહાય. ૬૦૧
 ગુન અનંતમેં દોખ અનુ, સો કરીસકે ન ખાધ;
 જ્યોં ન લોન કલિકે મીતે, ક્ષાર પયોધી ગાધ. ૬૦૨
 સખ રસ ભોગે સંત કધુ, તહુ રહે નિરૂપાય;
 સિંગખ પગી રસના જામી, અલેખ અગન પ્રતાપ. ૬૦૩
 ઓછોં જો હિચો ખને, નને ભારી અભાંત;

ના પ્રતીતિ તો, થેહુ સખિ, તાકડીકો દ્રષ્ટાતઃ ૬૦૪
 મિત્ર અવચ્છાદિ મિત્રી લચ્છકુ ન, સુખ સુલચ્છા પરચ્છા ;
 જ્યોં ચોપટ મિત્ર અચ્છા ખેલ, છતે ન દચ્છા સપચ્છા. ૬૦૫
 સમય સમુદ્ધિ કૃતીનકીલચે, હસુ હોઇ સુખાંતી ;
 ખાલી સુયોધન કંધસ, ગત અસુસહ રજવાની. ૬૦૬
 ગરાળ પાક પીક કા સમ, ખરન કછુક આકાર ;
 પેં ગુન સમ નહિં મિત્ર કૃતી, પ્રય જળ જલપત ખાર. ૬૦૭
 મતલબ પારી સમીપકો, ખરતુ ખાર નહીં કોય ;
 જ્યોં જઈમુત છપન સંકળ, અચ્છા અનોસર હોય. ૬૦૮
 અલપાદ ભવ અત્ય છાંદી, અલપાદર પુછ અલપ ;
 લંકનિવાસી કરતા જસ, કંકચંચુ કં ૬૬૫. ૬૦૯
 જ્યોં તેરી કપુ ઓરી, જ્યોં હું ન ખનીહં ખસ્ત ;
 કુખ પ્રપન્ન તજ ઓર કીન, ત્યોં પરીહે તો હસ્ત. ૬૧૦
 રનેહ રનેહસી ક્રોધપિતુ, ગુની ગુતી સમ જાંતી ;
 હરખ હરખ સોહી સમુદ્ધિ, શોખ શોખ પરમાતિ. ૬૧૧
 જો પ્રપન્ન મત તો ન હરી, હરીચે તો ન પ્રપન્ન ;
 જેસે ખાપસ દીઠખલ, ઈકે દ્રગ એક ન રચ. ૬૧૨
 કુસાર પા કલિકાલમે, ધર્મ ન્યાત નહીં ધત ;
 નિર્ને કાને નૃપાદિક, જો જોરાતર ભાવ. ૬૧૩
 નહિ કરીયેકી બે કપુ, સોહિ હુતખતા જાની ;
 બહોર ન ખજાંકળ કોહાડીયે, છમી પાહન સીચ પાંતી. ૬૧૪
 સે શિર લ લછમી ગનેરા, ગ; ર સવી મ મધો નામ ;
 પંચ ખરન પંચાંગ મય, ભજિ ઈક સાલીગરામ. ૬૧૫
 દેખર શોભઅભસોભસો, દેત ન લેત સુખાંતી ;
 જ્યોં સો તીચ સુખ લલુહે, જો પ્રીતમ સુખદાંતી. ૬૧૬
 સમ કર પ્રભુ કરતા ન કછુ, કુદુ પહ કહત ખને ન ;
 અકળ આપ દ્યોં કલીસકે, નમન નમન ગવી ખેવ. ૬૧૭
 ગુન આધુપાત નમૃતા, નં મૃત ભુખત ગુન ;
 લોન ગિષ્ટ છમી અજ્ઞે, અત્ર મિષ્ટ છમી કુન. ૬૧૮
 સખ સતમુખ જમ જાંતીયે, જ્યોં કુપુ સનમુખ ;
 પેં નિમુખ ત્રી હોતહે, અકુખ દાખ સખ કુખ. ૬૧૯
 તું બિલસત સંસાર છય, આયુ જામે નહીં જાંત ;
 સર સલિલ પ્રતિછીન પદે, જ્યોં જળ ખેં ન જાંત. ૬૨૦

માને ઝીરી ધરસેમ ધરની, પાપે સંતતિ સંત ;
 વેસે જન જીગ સંગ કેરી, સ્વાત્મા લક્ષ ભગવંત. ૬૨૧
 કીરતી જનકી કિરતીયે, અતી રતીહિં જાહિ ;
 તાકી રતી ખડ રતીપતી, પીતુરતી તજે ન તાહી. ૬૨૨
 સીલ ફીરે નહી સંગતે, નીત્ય નીકટ અસી દાલ ;
 ધાતક ઇક ત્રાતક લીખો, કુહુકી ન્યારી ચાલ. ૬૨૩
 કરની કરી સુભોગની, હલે મીમાસી ખાંત ;
 અજમેલ ભુગ એ ખીના, ક્યોં પાચો નિરવાંત. ૬૨૪
 હીરા લાખન મુલકો, રંકમું લીયો ન જાય ;
 તાંતે દયા દયાળ જાલ, દીનો દીયાળનાય. ૬૨૫
 ચાતકે સ્વાતીખુંદ ખિન, અએં ઝોર કબુ નીર ;
 તહુ તુંતો મન જન ધરે, આસ ખીનાં ખલખીર. ૬૨૬
 નારીનેહ અધીકે ચેં, સ્વારથ સમલ ખીચાર ;
 રૂપ દ્રવ્ય ગુન આદી કહુ, નહી તહુ જનની પાર. ૬૨૭
 જનની જનક અરૂ સહોદર, અખીલ એકે સંસાર ;
 તા ખીનું અખળા આદીસખ, ચહીયે જીહીં તૈયાર. ૬૨૮
 ઈખદ લગ્ને સુખસમય અતી, ત્યો કુખ ઊલટ પ્રમાન ;
 જાંનીપરે નહી અમલ પછ, લાગે સમલ મહાંન. ૬૨૯
 ખડ અસીસ ખડ તપહુતે, કરીલેહુ અનુમાન ;
 જનનીજનક જુગ કૃષ્ણકે, તારતમ્ય સુખદાંન. ૬૩૦
 સચર ચરમે સમુઝીયોં, કીનાં કૃષ્ણ નીવાસ ;
 દીખે ન પેહે ધંટરન, અરૂ જ્યોં સુમન સુખાસ. ૬૩૧
 અજાજાલ હરી રચી રહેં, અલગ ઝોર હિરઝંહી ;
 ફીરી લયહુ નીજ ધન્ય કૃતી, હિરનનાભકી નાઈ. ૬૩૨
 અંખાદીકો આહીપે, અખળા દોહદ હથ ;
 વે રોવેં એ તન તજે, પતી પ્રયાંત લખી સદ. ૬૩૩
 જહ સજ્જન પરવીવર લખી, યોં રાખે મનમાંહી ;
 જ્યોં જનની જાતલસુત, ગુણકંપ જીમીછાંહી. ૬૩૪
 પ્રીતી જુરી પ્રકૃતી ન મીલી, જહ કુહુ પપ્પ કુખ પાંચ ;
 રોટી ગંડરી ચંબી, ક્યોં ડારે ક્યોં ખાય. ૬૩૫
 પ્રેમ પ્રીયા કે રીર ખસે, વેણો જન કે ખીચ ;
 તાકોં કુચખીચ રાખીયે ; અજા અલગ રહી મીચ. ૬૩૬
 લોભીકું જસ દાંમ પ્રીય, કાંમીકું જસ કામ ;

જો અસ પ્રીય મનસ્થામહે, જપિએ તાકો નામ . ૬૨૭
 કારનસે કારજ ન કીલ, પુતલુ સખ પીતુ સે ન ;
 મની અહીસો કીત દીપ મીરા, હમ કસ પ્રથુ ખેન . ૬૩૮
 મલ્લો અંધ પથ તુલસી હરી, દે સુકાલહુ તાસ ;
 અમીયુટીખલ નકલ જ્યો, કરે નાજખલ તાસ . ૬૩૯
 હોતહી હરી પપપાંન દીપ, જળ મતી ગતી ખચ નાહી ;
 સો અખ જો ક્યો ભુલીહે, તું સોચત ચીતમાંહી . ૬૪૦
 ફરાચારી અતીતહુ તરે, કધુ સમંધળુ મુરાર ;
 નહાલો મરે ન જામી કરી, કર અંગુલ કં બહાર . ૬૪૧
 તોહુ સુખકરહી સગે, જો પ્રીતમ દુઃખદાય ;
 જ્યો કેકીકો કંદ અર, કજ કેતકી ખટપાય . ૬૪૨
 પ્યારી પ્યારીસી સજે, સળે ગરીબી દેખી ;
 રૂપવતી ગુણુખંતકી, સાંચ સજાદ ખીસેખી . ૬૪૩

અતિ રીક્ષા પ્રકરન સમાપ્ત.

અથ પ્રસ્તાવ પ્રકરણુ.

ફુલો.

હસ્યો કસ્યો હરિ જમિત મન, હરિસું ધસ્યે અમિપાન ;
 રસ્યો ચિપ્પુક કુપયકી પ્રિયા, તાહી અખખ દે રાન . ૬૪૪
 જાતે પ્રતાપ પદવી પ્રભુ, તાસુ સુ કણુ ન અરન ;
 ચિત્તામનિ દાનીકં જિમિ, સખ કધુ દીતો નુન ; ૬૪૫
 મસજ નેન આધિ ખચન, કેહત કેહત સકુચાય ;
 લલના સમુઝિ સર્રહસો, લિય હિય માલ સજાય . ૬૪૬
 માનનિ પ્રીતિ પરિછકો, કુતિ અરને પિય દોરા ;
 મુનત લાલદ્રગ નહે અયો, માનું રોરાકે કોરા . ૬૪૭
 પ્રીતિરૂપ મો કન્યાકા, તુંમે બ્યાહિ મેં કેહાન ;
 ખરખટ રાખો આપ દિગ, દેહુ છુડાય કુખાંન . ૬૪૮
 જીવ અરા હો આપકો, સીખ્યો કરન કુકેલ ;
 તાત મજોમે જો નહી, ડોરો હઠિ નિજ ગેલ . ૬૪૯
 હરિ હરિ લહારો મન ખલી, ખલ લિય સ્વાલનિ માય ;
 મેરે નાહિ ખસાય કધુ, લિનુ હઠિ આપ છુડાય . ૬૫૦
 હો મલેતે તકુ સમ ન કીલ, ધક અસત ધક સંત ;

કાલ તાલુસોં જીમિ ભમ્મે, મ્હેરા મ્હેલુર દંત. ૬૫૧
 કહે મિમાસિંક ધસના, સુની મન જીન ધરી પ્યાગ; ૬૫૨
 ધુ ધુ ધને ન જાંનહી, તહુ જ્યોં મુરહે સાંગ. ૬૫૨
 સકલ ગણિત સખ જન્મકે, હર ધક નામ મુરાર; ૬૫૩
 દિખત દીપ અગિતાબદકોં, જ્યોં નિહાર સંહાર. ૬૫૩
 ધાત લાત સહિ અધમકી, ભોરિ ટીપ દહિ ગાત; ૬૫૪
 અર ટકોર દરકે ન તહુ, કરસે સરસ લખ પાત. ૬૫૪
 જો જાહિકા અંરા હોધ, તાહિ ભજ વે તેહ; ૬૫૫
 ખરજ ન અયોમિ મહિસી જ્યો, મહીસ ન ગોપય નેહ. ૬૫૫
 જો ન ખરજી તરછી ડે, મરે સુ કરછી માર; ૬૫૬
 દેખો બંડ ભડ સિસમસે, દોરા કિય ખસ અહાર. ૬૫૬
 ખાલ લાલ ધક દીઠિતે, અચેલહોં દલિ બાધ; ૬૫૭
 તરલાહોત સુની નાઉ નીજ, તું નીપટીકી નાંધ. ૬૫૭
 જળ તખ વેસોહી દીખ, તનુ દીપસીખ નદીનાર; ૬૫૮
 ધેં વહ વહન કંકુડ જ્યો, તેરો આયુ ખીચાર. ૬૫૮
 બાંતાદીકતે અનધ ભવ, હરો ન સાંચ લીનું રાગ; ૬૫૯
 રવી લીનું જીમી ન જીવાદીતે, અહર હોધ નીસી ભાગ. ૬૫૯
 પદસી પરે પ્રતીતી કળુ, અસંત સત સન અસત્ય; ૬૬૦
 આરકુટ કહિ પુરટ સખ, રાય રકે જ્યોં ગત્ય. ૬૬૦
 બાંતી દુરખલ હોધ નાં, ખીરહી કળાહુ ન પુટ; ૬૬૧
 સાધુ કપટી નહીં કહુ, સદ્ય ન દેખે કુટ. ૬૬૧
 લગત રૂપ ખડ ગુનહુ તેક કર દેખત અનુમાન; ૬૬૨
 કરે જખમી ગુની જાતી ધક, રૂપી કુહુ જાન અજાન. ૬૬૨
 કોંત ન પુજે તાકે કીરી, બોહાન અર હરીભક્ત; ૬૬૩
 રૂપખંત સુહુ ગુની જીમી, તાપે સખ આરકુટ. ૬૬૩
 ધકરસે કૃપા કૃપાલ જગ, સહજ ચોત્રતા પાધ; ૬૬૪
 અમીકર અમીકર આનસમ, ભીન આધવીકી નાંધ. ૬૬૪
 અતર તારી જાણો અજર, જતે અજીત શીનાંધ; ૬૬૫
 કા ન કરો જો ચાહુતો, સખ કર હર નીજ હાથ. ૬૬૫
 સખ જગ પુરશોતમ પ્રજા, સખપે પરમ સમાન; ૬૬૬
 અધીકોં લગે પ્રમત્તપે, કલપદ્રુમ જ્યોં ઘાંત. ૬૬૬
 કરી મસાગત અફલ સખ, ખીજેક ખીનુ નહે બાય; ૬૬૭
 જ્યોં મહીયોં પ્રતીપદકોં, પુનઃ હુ પાઠ નસાય. ૬૬૭

બિપ્રાધ્યાય કુટન ધુરત, નદ જો બહુ અત ગ્યોર;
 ધનસોં છલ સ્વીએ ન કપ્પ, એ સંખ છલી શીરમોર. ૬૬૮
 રે જિય અબહુ ન જ્ઞાન હરી, જ્ઞાની ન સુની કુરખાન;
 ગજર અરે મંગલ લરે, જ્યો પોરીકો સ્વાંત. ૬૬૯
 પચધરકે પ્રનયરસ, રસીક ભક્ત બિનુ આંત;
 દીકે ન જિમી દુજ શુદ્ધ બિનુ, સોમવદ્ધી રસપાંત; ૬૭૦
 કુલીન ભયહુ કઠોરતા, છાડત નાહી નકુર;
 કાંકર જ્યો મુગ માકસો, હો આંત તહુ દુર. ૬૭૧
 વેસો કરજ તીહારી કુખ, જેસો કરજ નહાર;
 પે કછુ ભલ વહ દરત દુત, યહ નહાર ખીસ્તાર. ૬૭૨
 રશિ નીસ ખત હરી નર નરી, મુખ રદ શીશ મિકુર;
 ઇત્યાદીક ભા પરસ્પર, જન રહી તીય પીય દુર. ૬૭૩
 પ્રાપ્ત સમય બડખશ્તુકો, જ્ઞાન ન તીહી બડ હાની;
 કૃષ્ણ બીજલુ હે પ્રણી કલ, સખ જ્યો રકે ન જાની. ૬૭૪
 અતી બલ્લખ દુર્લભ સુલભ, કહી તહુ પુર ન પ્રતીતી;
 લહી કપ્પ કદખી અધીર હીય, હે અનાદી રીતી. ૬૭૫
 હરી ગુર હરીજન એક ત્રય, જ્યો ગંગા ત્રીધાર;
 ભોગખતી ભાગીરથી, મંદાક્યની ખીચાર. ૬૭૬
 હરીજનમે હરી જાનીલે, હરીજન હરીકેમાંહી;
 દીપકમે જ્યો પાહીરે, દીપખહીમે આંહી. ૬૭૭
 હરીહીમે સગ જકાહે, જગમે હરીયો માની;
 જલનીધામે સખ ખીચી જ્યો; ખીચી જલનીધી જાંની. ૬૭૮

છતી પ્રસ્તાવ પ્રકરણ સમાપ્ત.

આય કાઠીહ્યાર્ય પ્રકરણ.

ફાહી.

કરીબી બિદક કે હરી રમા, રદન દ્રગન ખટ નામ;
 અરથ ન તુરે ખટ ખરત, કરો દુર નહી કામ. ૬૭૯
 દેત મીલિતે દુખ દરે, સ્વજન મીલત સુખ જાય;
 પ્રાન રહે વીખ્યાંત તે, હરીભજન દુખદાય. ૬૮૦
 ગામી તો હરીજન ખરો, પીપા હરીજન નાહી;
 પાપકરેતે સંતકે, દોશ કરે સખ જાહી. ૬૮૧
 કપત સોધ દાતારહે, દાતા કપતમુ અંગ;

સખ તણકે વે જાત હે, સુલે ચેલત સખ સંગ. ૬૮૨
 કો'ન કો'નસો કહું ખીખુધ, નીગમાગમ ખાંમ;
 શ્રીરાધા કે રૂપમે, આશક માશુક પાંચ. ૬૮૩
 રાસી રાસી નહી પ્રીયા, તેરી જુગમે કાય;
 મદનરાસીપતિકી સુતા, પતી તુવ છખી ચીત પોચ. ૬૮૪
 ખલ્લભ સખ સંસારકો, તા રાસીકી રાસ;
 તારાસી અરી અરી અરી, અરીપતીકે હમ દાસ. ૬૮૫
 કા ખસ્તુ જાને ન હરી, કા કરિશકે ન ક્રમણ;
 કા નહી વીનકે નીલયમેં, દીહુ બિતર ત્રી પ્રણ. ૬૮૬
 નહી સંજોગ ખીજોગ પ્રીય, તીય સો નીતી મીલજાત;
 સુખદાયક દુખ દાયક કપુ, ખંડી અસંભવ ખાત. ૬૮૭
 મીલન ન ખીછરન મીતકે, અસ નપુસ કહે એક;
 તાખીન ભલ ખીરલા કહે, જડ જન કહે અનેક. ૬૮૮
 કહે હરી દુતી તું ભલી, પેં અતી ભલધક દુત;
 લીન ખીન પારી ના ફીરે, એસી ક્રતી અદભુત. ૬૮૯
 અતી તીય તેં ધક નર ભયો, અતી નરતેં ધક નારી;
 નારી સેવત હરી મીલે, નરસેવત જગદારી. ૬૯૦
 ખીધી ન રચી ધક સ્ત્રી અનુપ, અદભુત સખ શીરમોર;
 રાધા ત્રીગુણ ત્રીયા નહી, ઉરખસી આદીક જોર. ૬૯૧
 દુર્ગ કાખ્ય કુસમાંકુ કુચ, ઉખ કરોર ત્યોં સાર;
 તન મન ખાની તુલસીદલ, ભલ કોમળ ચહ ચાર. ૬૯૨
 ખરન ચોર અતિ અર્થ સહ, અમલ સરસ સદ હોધ;
 કૃપા ભારતી કૃણુ ચહ, કાખ્ય ન એસી કોધ. ૬૯૩
 ઉત્તમ કખી ક્રતીસેં ખરન, અધમ કછુક આકાર;
 પેં સમાન કહાં આકફલ, નીરસ સરસ સરકાર. ૬૯૪
 ખીન સમંધ હરી કાખ્ય સખ, અતી અદભુત હું નકાંમ;
 આરકુટ ભુખન રચીર, પેં જીમી મીત્રે નં દાંમ. ૬૯૫
 જોર ખરન હું સફલ સખ, જો સંજોગ ધનરયામ;
 જ્યોં કંસારી મુરારી, મધસુદન સુકીનામ. ૬૯૬
 શ્લોક પુરાંની સંસ્કૃત, ખાંચત સખ ધતરાય;
 કુદય સુફલ ગીરખાંન જખ, ઓતાલે સમુગ્રાય. ૬૯૭
 પ્રુધ કહી ભાખા ખાદજો, સુરખાની ધક સાંચ;
 તો હમ કહીમે મુખ હે, સાંચ ન લાવે આંચ. ૬૯૮

બેદ ખડે ગીરખાંમતે, નારાયણકી પાની;
 બ્રજભાષા ભલ તાહીતે, બ્રજપતી ભખી મુખ જાંની; ૩૯૯
 સમર સમર મન સરસ છપ, નટ્યાર નગધર કાણુ;
 જસ પદપદ હર સરધરત, અધર બર સખ ત્રણુ, ૪૦૦

અથ ઓકાક્ષર ફુહો.

નેનૈ નેતી નેન ને, નેનાં નાંન ન નૂન;
 નૌ નાનાને નાનુતા, નાગવ નૃ નૃ નૂન. ૪૦૧

અથ દ્વાયાક્ષર ફુહો.

હરી હરી હી હરી હી, હરી હીરા હી હાર;
 રહે રાહ હરી હર રહે, હરેહરે હું હાર. ૪૦૨

અથ પ્રતિષાદાક્ષર ફુહો.

કં કં કં કં કં કં કી, ખં ખં ખં ખં ખાખ;
 ગો ગો ગાગં ગા ગ ગો, લલી લાલ લે લાલ. ૪૦૩

અથ પ્રતિ અક્ષરાર્થ.

ગ્રી રાંક ર ભં આ ગ ગો, ભા ત ઓ કુંકં ધી સુ;
 અ વી વૈ મા યુ દ ઘો મ હી, સખ નાયક ગાપીસુ. ૪૦૪

અથ પ્રાણોત્તર ફુહો.

મન ન કરે હરીરૂપ કો, નમન કરે હરી ધામ, ૪૦૫
 કોક ગ્યાની પ્રીય કામ હે, કોક રૂચી અપધામ;
 સુતહરી હરઅરી સીખી ન કા, મન ઊડ કુજ પતી કાન;
 કરમતાપ ભવ હરન કો, જવાપ મેંત રાશી ગ્યાન. ૪૦૬
 નો કા હરીપ્રીય જન જીવન, કહા મીઠુ ખળ સાપ;
 કો કપાંધ સુની પ્રાણુ સત, રસ દે દ્યો જવાપ, ૪૦૭
 ખીણુ ખરન કો સકળ પ્રીય, સદ જન કહા અહીત;
 હરી ન હુદે ક્યો જવાપ દે, દ્યો ભયો અસુચીત. ૪૦૮

અથ ગતાગતખર્નન.

ફુહો.

સરસ જલજ કેન નક સુ મા, વલ્લભ સો સોન;
 નવીન નવીનબા કાલીકા, જોહી ન વે સો સોન. ૪૦૯

(૩૩૨)

અથ ચીત્રકાવ્ય.

અથ ગોમુત્રગતી, અસ્તગતી ત્રીપદી અને કપાટખંધ.

કુહો.

રામનામપે પ્રેમ તો, ભઈ ભલી સખ જાની;
કામદામપે પ્રેમતો, ગદ્ય ફલી જખ માની. ૭૧૦

અથ ધનુષખંધ, કમળખંધ અને હારખંધ.

દોહરો.

રામ નામ પ્રેમ ધામ દ્રુમ, લેખ પ્રેમ સિમ રુયામ;
સોમ ધામ તમ ગ્રામ-અમ, હોમ કામ ભ્રમ દામ. ૭૧૧

અથ છત્રખંધ.

સંવૈયો.

લાભ સનાદ સખે જસ સેવત શ્રીખર પુરત રોલ કલા;
દામ ન કામ અયાસ કધુ રસના જસ ગાત સુસિંધ કલા;
ધન્ય સુભાયગ કહેત દયો જી સિરોમનિ માનત નંદલલા;
લાભ સદા સરદાર ધની, સુ સુની ધરદાર સદા સભલા. ૭૧૨

(૧-૧)

કુહો.

અતિ સુભ ગુર્જર દેશમધિ, દધન પ્રયાગે રચીર;
મહા સરિત શ્રીનર્મદા, અતી સુઠિ ઉત્તર તીર. ૭૧૩
નીકટ નિપટ બહાં ચંડિપુરી, વિપ્રનકા સુચી થાન;
જિહિ રાજતહે સદા શ્રીરોષણી ભગવાન. ૭૧૪
સોપુરિમધ્ય નિવાસ કવિ, દયારામ હરિ દાસ;
જનિ વિપ્ર સાઠોદરા નાગર ન્યાતિ પ્રકાશ. ૭૧૫.
ધર્મ સુ જૈભનાં પાલભાની, શ્રી ગુરુ દેવ પ્રતાપ;
કિયે સાતસોં દોહરા, કૃષ્ણ સમંધ અલાપ. ૭૧૬
રાકે અષ્ટાદશ કુહોતરા, શુભ પચ્છ નભ માસ;
મિતિ શ્રી રાધાઅષ્ટમી, પાર ગુરુ શુભ રાસ. ૭૧૭
તાલીન સંપુરન ભયો, સતસાધયા, સુભ અંથ;

પહેલું સુને સીમે સુગતિ, લભ્ય કૃપણ પદ પંથ. ૭૧૮
 પુરુષોત્તમ ગોપીરા શ્રી કૃપણ મનોહર રૂપ; ૭૧૯
 તદ પ્રીત્યર્થ સુઅંધ યહ, નહિ રિઝવનકો ભુખ. ૭૨૦
 જ્ઞાન ભક્તિ સુખિષ્યેક યુત, પ્રેમાદિક પ્રસ્તાવ;
 પુર્વ અંથ સમ્મત લસિત, નાગરતા હરિભાવ. ૭૨૦
 પિંગલ પદ્ધતિ દેખિકે, રચના રચીત અદોષ;
 તદપિ હોય કૃપુ સમઝિયો, હરી ગુન જન તજી રોષ. ૭૨૧
 દયા સતસિયા અંથ યહ, ખિરચિત પરહિયકાર;
 સખ સંજનન કુપ્પન તજી, ગ્રહન કીજીયો સાર. ૭૨૨

વસ્તુ પદ્ધતીપીઠા.

દોહા.

પાંદુ શ્રીગુરુ પદ્ધતિ, સકલ સિદ્ધિ દાતાર;
 શ્રીમહાપ્રભુ ગોસ્વામીશ્રી, સહ શ્રીનંદકુમાર. ૧
 સખ કેલેસ જાતે ટરે, હરે સુધી હિય આપ;
 પુરન હુધ અભિલાષ સખ, અસપદ ગુરુ હરિરાય. ૨
 ગમ્ય નહિ ગિરવાનકી, આહિ સમુઝિ સખ નામ;
 તિનલગી દયા યથા મતિ, પુટકિન ખસ્તુ જી આમ. ૩
 નાનાં કુમરસ મક્ષિ લે, રચત મધુરા આપુપ;
 ખિખિધા ગમતે નાજોં ત્યો, ગહિ ધહ અંથ અનુપ. ૪
 ધક દો ત્રિયોં કમસહીત, ગુહિ ખસ્તુ પદ્ધતિ;
 અંત હોત સખ અર્થકો, શ્રીકૃષ્ણસો સમંધ. ૫
 ઝોર ખરનહ સદ્ગુણ સખ, જો સજોગ ધનસ્થામ;
 જ્યો કંસારિ મુરારિ અરુ, મધુસુદન સુઠિ નામ. ૬

એક ખસ્તુનામ.

દોહા.

રવની ધકશ્રીરામ જી, ગનનાધક ધક દંત;
 રોષ, અંદ્ર, મન, આતમા, પતીવ્રતા ધક કંત. ૧
 સિંહની વૃશ્ચિક કદલી અન, સુકતી ન ખસ્તુ અનેક;
 શુકદહિ રવીચક અરુ, શ્રી પરમેશ્વર એક. ૨

(૩૩૪)

દેખરતુનામ.

દોહા.

દે સુત હેં હરીભક્તીકે, શાન અવર વૈરાગડં
 તસે દે સુતુ શીરામકે, કુસ અરૂ લવ બડભાગ. ૧
 ધર્મરૂપે દે યમ ધરમ, દિખેં રાત્રુ ધક મિત્ર;
 સુર્ય ચંદ્ર દે બંસ જગ, કીન પ્રભુ પ્રગટી પવીત્ર. ૨
 દે પ્રસીદ્ધ જગ સંપ્રદા, સ્મારથ બૈષ્ણવ નામ;
 નયન, અવન, કર પદ ઉભય, કીન પ્રભુ દંછન વામ. ૩
 અટી હેં દે ભાંતીકી, દૈવી આસુરી ઓર;
 દે ભ્રમ કંચન કામીની, ભુલયે હરી સવ મોર. ૪
 ક્રમ, સુકલ દે પક્ષ હેં, છિત્તર દરછન અયન;
 અહી મહી રાવન કુહુ હતે, કપીસ કવળ દલ નયન. ૫
 બીધીક બીય પ્રારાદ્ધ હેં, રેન લોસ કહેં સોય;
 અખીલ જુગલકે સીરમની, રાધા માધવ દાય. ૬

તીન શિવનેત્ર ઓર દેવનામ.

દોહા.

તીન નયન મહાદેવકે, રવિ રાશી અનલ અનુપ;
 તીન દેવ બીધી, હર રૂ હરી, શ્રીકૃષ્ણ સરપ. ૧

તીન લોક ઓર ગુનનામ.

લોક તીનહે જાનીએ, સ્વર્ગ મૃત્યુ પાતાળ;
 ગુન ત્રય તમ, રજ, સત્વ પુનિ, શુદ્ધ સત્વ ગોપાલ. ૨

તીન રામ ઓર બેદનામ.

રામ તીન ધક દાસરથી, પરશુરામ, બલરામ,
 મુલ બેદ ત્રય રગ યગુર, શાંત ગાની ગુન સ્વામ. ૩

ગંગાકી તીન પ્રભાનામ.

ગંગાવતી, ભાગીરથી, મંદાકિની શુભ નામ;
 તીન પ્રભા ગંગાગ મનુ, હરિ જસ દ્વજ સુખધામ. ૪

ત્રીન નાડી નામ.

નાડી ધંગલા, પિંગલા, ત્રિતિય સુસુમના નામ;
કહા દિખાવત બેઠકો બેઠ સમરિ ધનશામ. ૫

ત્રીન તાપ નામ.

અધિભૌતિક અધ્યાત્મ અગ્નિ, અધિ દૈવિક ત્રી તાપ;
સમુલ જાય જરિ પલકમેં, કૃત્ન નામ કરિ બાપ. ૬

ત્રીન અગ્ની નામ.

લૌકિક અગ્ની જાનિ ધક, જહરાનલ પુનિ ઓર;
બડવાનલ યહ ત્રીન હે, કૃત્નુતેજ સખ ડોર. ૭

મુખ્ય ત્રીન જવર નામ.

વાત, પિત્ત, કફ ત્રીન જુર, તાતે ઓર અનેક;
તોકોં છુવે ન એક છય, કૃત્ન નામ રદિ એક. ૮

ત્રિપેત્રી નામ.

ગંગા, યમુના, સરસુતી, નિલત ત્રિપેત્રી સોધ;
ગંગ ગિરા બડ તહુ ન શ્રી, યમુના સમતા કોધ. ૯

ત્રિકાલ નામ.

પ્રાત ઓર મધ્યાન પુનિ, તિસરો સાયકાલ;
ગિનત જાત સખ કાલ બજ, કાલકાલ ગોપાલ. ૧૦

ત્રીન મુખ્યા વસ્થા.

ગાદ્યાવસ્થા ખિત ગધ, ચૌખાહુ બહિ જાત;
કો વ્રદ્ધકો ભરોસો, ભજ હરોપદ જલ જાત. ૧૧

શરીરકી ત્રીન અવસ્થા.

અંત અવસ્થા ત્રીન તનુ, ભસ્મ, કીકીટ, વીટ જાતી;
તોકોં તુ અભીમાન તજ, બજ હરી સખ સુખ ખાની. ૧૨

ત્રીવીધ પવન.

મંદ સુગંધ, રૂ શીતલ ઠહો, ત્રીવીધી પાન સુખ રૂપ;
શ્રીરૂદાપન યમુનતટ, જહાં બીલસત વૃજ ભુપ. ૧૩

ત્રીન ગ્રામ નામ.

પરજ ઝોર મધ્યમ સમુઝી, ત્રીસરોં ગ્રામ નીધાદ;
યહ ખીધ સમુઝીન તખ સુફલ, સહ હરી ગુનાનું વાદ. ૧૪

ત્રીવીધી પ્રાનાયમનામ.

પુરક કરી કુંભક કરે, પુની રચકખીધી જન;
યહ પ્રાનાયમ તખ સુફલ, મન મોહન દ્રઢ ધ્યાન. ૧૫

ત્રિસુતાનામ.

મનુજા, આકૃતી પુરખ, પ્રસુતીઝોર અનુપ;
દેવહુતિ ધનિસુત ભયે, કપિલદેવ હરીશ્વ. ૧૬

ત્રિકુટાનામ.

સુંદિ, મિરચ, પુની પીપરી, ત્રિકુટ નાજ મિલી યોગ;
તુચ્છ રોગ ધનતે ટરે, હરે ક્રૂન ભોરોગ. ૧૭

ત્રિફલાનામ.

હરડે, બેઠે આંબરે, ત્રિફલા ધનકો નામ;
કહેવકે ફલ ઝેહિ પરિ, સાંચે ફળ ધનસ્યામ. ૧૮

ત્રીન પ્રતિહૃતુનામ.

સુશ્વ, દ્રવ્ય અર ગુન સમુઝિ, પ્રીતીહૃતુ ત્રીન;
ક્રૂન ન કિલતાકો મિત્રે, જો ધનકે આધીન. ૧૯

ત્રીન સ્નેહાવસ્થાનામ.

પ્રેમાશક્તી, બસન યહ, ત્રીન સ્નેહ કે અંગ;
કરિ કંઈના દે શ્રી ગુર, તખ ખસ ખની શ્રીરંગ. ૨૦

ત્રિવાધ નાયકા નામ.

સ્વકીયા, પરકિય અર સમુઝિ, સામાન્યા ઇહ ત્રીન;
ક્રૂન નકિલતાકોં મીલે, જો ધનકે આધીન. ૨૧

ત્રિવીધી પતીનામ.

પતિ, ભાપપતિ, બેશીક યહ, ત્રીન કહે પતી જાય;
કોઈ રીતિહુ રતી કરી, પતિ કરી, શ્રીખૃજરાય. ૨૨

(૩૩)

ત્રિવિધી જન્મનામ.

પ્રજ્ઞ ર મરીયાદા કહે, પ્રવાહી તીસરે જીવ ;
૩૧, બાની પુની મનહીતે, રચે રાધીકા પીય, ૨૩

પુત્રિ ત્રિવિધી જન્મનામ.

પિસાર્ધ, મુમુક્ષુ, મુક્ત પદ, ત્રિવિધી જન્મને જીવ ;
કનકદંડિ સળકો રચે, શુકળાતી સખ શીવ, ૨૪

ત્રિરૂપનામ.

દેવ, યોત્રી આર મનુષ્યન, ત્રીન વહ સળકો આહી ;
કરી બાવ સરવાત્મ હરિ, જન્મ લગ સરન ન બાહી, ૨૫

ત્રિકર્મ નામ.

સંચીત આર ક્રિયમાન ગીની, ત્રિતીય જાની પ્રારબ્ધ ;
તુરે ન કષ્ટ વહ સંજલા, બયબીન મન હરી ભક્ત, ૨૬

ત્રિવિધી માનનામ.

સોરઠા.

ભધુ, મધ્યમ, ગુરૂ માન, ઘરે રાધીકા કનકપે ;
દે છુડાય પ્રીય માન, ખેલ ગિતધ બય યોપરી, ૨૭

આર ભરતુનામ.

આર બેદનામ.

દોહા.

રેગ, ગણુર, આર સ્યામ ગીની, અયરબેદ વહ બાર ;
નેતિ નેતિ જનકો કહે, વહ શ્રી નંદકુમાર, ૨૮

આર ઉપબેદ નામ.

દોહા.

શિવપરાશ્વ સો અરયતે, બાની લોકુ બેબેદ ;
રજમે આપુરબેદ પુની, પ્રગટ ખતાયો બે, ૨૯

ગોપીઠ ગોપી ગુની, ગાનકળા જો ગામ ;
ધનુરખેઠ ભોં યજુરતે, પઢે જી. રથુ યદુરાય. ૩

ચાર પદારથનામ.

ધર્મ, અર્થ અર કામ પુની, મોક્ષ પદારથ ચાર ;
તાકે અંગન વસી રહે, જ્યાકો પ્રભુપદ ચાર. ૪

ચાર પ્રકારકી મુક્તિનામ.

મુક્તી એક સાલોક્ય હેં, સામીયહુ ખખાની ;
તીસરી સો સારૂપ પુની, સાયુજ્ય સુલહી જાની. ૫
કુર્લભ મુક્તિ જી ચાર ચહ, લહી કો ખિરલ પ્રયાસી ;
સો ગિરીધર પદમેગમલ, વૃજ્જન કીની દાસી. ૬

ચાર ભાષા નામ.

નારાયન ભાષા સુ અતૂતી, સુરભાષા ગિરવાન ;
ભાષા ભાષા નાગકી, નર ભાષા કુટ જન. ૭

ચાર સનકાદિક નામ.

સનક, સનદન, સનાતન, ચતુરથ સનતકમાર ;
અમચારી શિક્ષાર્થ સખ, ચેહુ કૃત્તન આંતાર. ૮

ચતુર્ચુહ નામ.

શ્રીખામુદેવ, શંકરશન, પ્રદ્યુમન રૂ અનીરૂદ્ધ ;
મોક્ષદ હેં ભુભારકૃત, પ્રગ ધર્મધર શુદ્ધ. ૯

ત્રીહરીકે ચાર આયુધ નામ.

રાખ પાંચઅજન, સુરદરશન, ચક્ર કૃત્તનકે પાનિ ;
ત્રિતિય ગદા કૌમોદકી, લિલાપદ્મ સુખ ખાની. ૧૦

ધનકે ચારકાળનામ.

રાખ અધીદેવકે ઊદક, ચક્ર લેજકો રૂપ ;
ગદા રાક્ષતી ભગવંતકી, કજ અલ્લાહસુરૂપ. ૧૧

ચતુરાયુધ નામ.

હરીકર સારિંગ ધનુરહે, અરિ અસુહારકે પાનિ ;
રાત અંદ્રાક્યાદક ચરમ, અસી ખિલાધર જાન. ૧૨

(૩૩૬)

છનકે ચાર કામનામ.

મહાકાલ દેવત ધનુરા, ઇંદ્રી તરવહે ખાંત;
ચરમ અધાદેવીક તિગીર, ખડગ વ્યોમ હરી જાન. ૧૩

શ્રીકૃષ્ણકે ચાર સ્થાવનામ.

સેન્ય ઝોર સુગ્રીવ પુત્રી, પુષ્પ હેં નામ;
જહોર ખલાહક કૃષ્ણરંગ, યહ ચો તુરી અબીરામ. ૧૪

ચતુરાંગની સેનાનામ.

રથ, તુરી, હસ્તી, પદાતી, યહ ચમુકે ચો અમ;
સેન્યા ઝોસી અગ્રીતહી, દ્વારાવતી પતી સંગ. ૧૫

ચાર ખરન નામ.

ખલન, છત્રી, ખેરા, પુત્રી, શુદ્ર ખરન યહ અચાર;
પ્રવર બિપ્ર જન જાનિયે, સેતે નંદકમાર. ૧૬

ચતુર્વિધ આંતઃકરાણી નામ.

મન, ચિત, બુદ્ધી ઝોર ગીન, અહંકાર મિલિ અચાર;
તીન આદી ધરી કૃતપદ, આંત એકે સંહાર. ૧૭

છનકે ચાર પતીનામ.

મનકે સ્વામી ચંદ્રગા, વાસુદેવ ચિત ધસ;
ધાતા બુદ્ધીકે પતી, અહંકાર ગૌરીશ. ૧૮

ચાર અવસ્થાનામ.

જાગ્રત સ્વપ્ન કે સુશુપતિ, તુર્યાવસ્થા ચાર;
અયોધી વલ્લભ યેગીકો, જન હરીસેવા સાર. ૧૯

છનકે ચાર દેવનામ.

સજસ તેજસ પ્રાસકેર, પરમાત્મા ક્રમ અચાર;
અચાર અવર્યાકે પતી, કોવીદ કહત પુકાર. ૨૦

ચાર ખાનનામ.

આંરજ, શિવગિજ ખાની લે, રવેજા ઝોર જરજ;

વીકસન થહ ઓખાનીતે, હરીખીન અન ન હિયાયું. ૧૧

ચાર આહારનામ.

બ્રૂય, ભોજ્ય પુતી હહેજ્ય હે, ઓપ ચતુર્વિધ અહાર;
હરી જઠરાનલરૂપ કરી, પચવત સખ સંસાર. ૨૨

ચતુર્વિધ પાપનામ.

કાધક, વાચીક, માનસીક, સાંચિક ગહ ઓં પાપ;
હીર ન કરે તો સખ ટરે, છતુક કરત હરિભપ. ૨૩

ચાર ધામનામ.

બદ્રીનાથ, જગદીશ શ્રી, રામનાથ, શુભ ધામ;
સીમ દ્વારીકાંધીરા પ્રભુ, સખ ખીધી પુરન કામ. ૨૪

ચાર સંપ્રદાનામ.

ખીનુસ્વામી શ્રી મધ્ય પુતી, નીખારક થહ ચાર;
ઐનોકે હે સંપ્રદા, કૃષ્ણ મીલનકે દ્વાર. ૨૫

ચાર ખાનીનામ.

પરા ઓર પશ્યંતી પુતી, ત્રીતીય મખમા ખાની;
તુર્ય વૈખરી તખ ભલી, ખોલે સારીગખાની. ૨૬

ચાર આશ્રમનામ.

બ્રહ્મચારી ૩ ગ્રહસ્થ પુતી, વાનપ્રસ્થ સંન્યાસ;
થહ ચતુરાશ્રમ જખ ભલે, ભજન ખને અખીનામ. ૨૭

ચાર દસરથ સુતનામ.

શ્રીરામચંદ્ર, લકષ્મન ૩, ભર્ત શત્રુઘન સાર;
પરમ્મલ શ્રીરામહે, ત્રી મીલીકે બુહ ચાર. ૨૮

ચાર કલકીપુત્રનામ.

સોરઠા.

રાધદત્ત ઇકે જાંતી વીજ્ય, મુંજળ પર પરાજીત;
અન્ય ખાહુ ઓખાની, પુત્રકલિકે ઓંતારહરી. ૨૯

(३४१)

अथार क्षतीनाम.

होहा.

जनभाष्टमी सुकृन्नी, आमनद्वादि गनी;
दि नरसीहयतुर्दशी, रामनोमो सुपण्णानि. ३०

अथार श्रीगनीनाम.

पक्षनी, श्रीननी, सपिनी, हरितनी गनी, अथार;
शुद्ध पक्षिनी राधीका, नारी नन्दकुमार. ३१

अथार पुरुषगनीनाम.

ससा ३ मृग वृष तृतीय तुरी, पुरुष यही ओ गत;
ससलच्छन श्रीकृन् शुद्ध ओर सु केहे भात. ३२

पुनः अथार नायकनाम.

अनुकुण दच्छीन सुसह अथ, प्रष्ट सनायक अथार;
सम कृन्, शीव कंधसा, अनुक्रम समुजि भीथार. ३३

अथार धर्मथरनाम.

प्रथम सु तप अथ सौम्य पुनी, दया सत्य ओ धर्म;
महा कलिमे ओह हुन, कृन् नाव उदर. ३४

अथार दीगगनाम.

विध वपुड करपरगित, आमन दीगग अथार;
हरीप्रभात प्रह्लादको, धनते तुष्टो न पार. ३५

अथार विध सृष्टिनाम.

सृष्टि पुष्ट, मरीयाद अथ, प्रवादी अथुरी अथार;
प्रवेत्तम त्रिप पुष्ट अनी, तिनकी हो पसीहार. ३६

अथार धरानाम.

होदयना गृहयना, वीत्तरानाहु आदी;

अथरथ के पुत्रयना, हरीजन ओह नदी. ३७

ચાર પ્રલય નામ.

નિત્ય, નિમીત્તીક, પ્રાકૃતીક, આત્મીક યહ ચાર;
પ્રલયે મેં આવે નહી, જે જન નંદકુમાર. ૩૮

ચાર યુગ નામ.

જાત, જેતા દ્વાપર પુત્રી, કલિસહ યુગ યહ ચાર;
ધ્યાન, યજ્ઞ, અરચન કઠિન, કલી હરી નામુદાર. ૩૯

ચાર યુગ પ્રભાણ વર્ષ નામ.

દિવ્ય વર્ષ રાત બાર કલી, દ્વાપર દુગતો માન;
તીગતો ત્રહેતારાજ પુત્રી, ચોગુન કૃત હરીધ્યાન. ૪૦

ચોખીધ છત્ર બસકરન ચો ઉપાય.

સોભી હોધ બમ દામને, રતબધ જુરતે પાનિ;
જડ અનુવૃત્તોકે ચત્રે, બુધ હરીજન સત પાની. ૪૧

ચો અંગ બસીડી નામ.

સામ, દામ ત્રીધી ભેડ પુત્રી, હંડ બસીડી બીધચાર;
હરી કરી કોરો નાહો ગતી, મન્યો ચે.ચે પ્રક. ૪૨

શ્રીકૃષ્ણકી મુખ્યચો પ્રીયનામ.

શ્રીમધુના, ચંદ્રાવતી, રાધા સહચરી તીન;
અમર રાધા વૃષભાનુભ, બાહી કૃષ્ણ આધીન. ૪૩

પંચ બસુ નામ.

પંચભુવ નામ.

હરી, આતીલ, અપનેજ, નમ, ચેરી પંચમહા ભુવ;
તીહીં તનુકો અભીમાન તણ, ભણ ધધર અદ્ભુત. ૪૪

પંચ તન્માત્રા નામ.

મંથ, રામદ, આરૂ રૂપ, રંગ, પરસ પંચ તનમાત્રા;
હરી ભીષીકૃ કરી ભેગ દે, જો બાહકી પાત્ર. ૪૫

પંચસતેન્દ્રી નામ.

નાસા, સૂતી આરૂ ચક્ષુ ગીની, રમના, ત્વક ખા પંચ;
હરી કામધી ખીન બચન લે, નાહી સાન તણ સોંગ. ૪૬

ધનકે પંચ દેવનામ.

અમ્બનીકુમાર દીદઃ અદઃ, બાનુ, અમ્બી, અમ્બીલ;
ધનકી સત્તા સાંગો, ધન સત્તા હરી કીલ. ૪

પંચ કર્ગદ્રોનામ.

પાક, પાતી, પદ, ઉપસ્થ કે, પાણુ કર્મ ગો પંચ;
હરી હરી સેવન સમંધી, બો બીર હેન રંચ. ૫

ધનકે પંચ દેવ નામ.

ગિરા, રાજ, જામન, જિધે, યમ ધન પાંચો દેવ;
ધનકે દેવ સુ કૃણ તીન, કર મન કમ બંચ સેવ. ૬

પંચ ખંધ ગોડ ખીપ્રનામ.

ગઉડ, બીન્કલ, સારમુત, કાન્યકુબજ કૈયીલ;
ઘોધી બાતી દૂજ અબામીન, તરસો નાઉ હરિ કીલ. ૭

પંચ દ્રવિડ દ્વિજ બાતીનામ.

કરનારા, ગુર્જર, દ્રવિડ મહારાષ્ટ્ર કે તૈલંગ;
શ્રી ખલ્લભ, ગિદ્દલ બહાં, પ્રકટે સ્વય શ્રીરંગ. ૮

પંચ દેવતરનામ.

મનકામદ, મંદારતર, પારિબત સંતાન;
કલપદ્રુમ, હરીચંદન કે, રજ હરિપદ ન સંગાન. ૯

નિત્ય પંચ હિંસારમણ નામ.

ખંડની પેશનિ ચુલ્લિ છળ, માર્જની જનિત ગુ હાપ;
હરિ ઉદેશી જો કરે, તો યહ સાધન આપ. ૧૦

પંચ મહાપાપનામ.

કનકચોરી, ગુરતલપ ગતિ, ખલ્લપ્રાત મદપાન;
વહ ઝાં સંગતી મહા અમ, ટરે ક્રાંત ગુનગાંન. ૧૧

પંચ કલિવર્જ નામ.

છંદ અરીલ.

અખીલિત સંજાસ કે, મપ્પ પશુ ખંડહે;
દેવસ સુત હિતપત્તી કે, આમીશ પાંડહે;

સો યા કલિમે નાંહી, કહે અલખામ હે;
(હરીહાં) હચીત કુન ઇક નામ, નામકો નામહે. ૧૨

પંચ પાંડવ નામ.

દોહા.

ધરમ, ભીમ, અર્જુન અરૂ, નીકુલ ઓર રહેદેવ;
સદા પંચ ઇહ પંડુસુત, કરત કૃષ્ણકી સેવ. ૧૩

પંચા મૃત નામ.

સોડા.

કુન્દ, દધી મધુ ગાન, પાછેં ધૃત પુતી સરકરા;
યહ પંચામૃત રનાન, કરત કૃષ્ણ હિસાહ દીન. ૧૪

પંચયોતીશાંગ નામ.

દોહા.

તીથી, વાર, નચ્છત્ર પુતી, યોગ, કરન પંચાંગ;
બીન ખીચારહુ સફલ સખ, કૃતી હરીજનકી સાંગ. ૧૫

પંચ રંગ નામ.

અમર, હરિત, પીત, સીત, અસીત, બની પંચ યહ રંગ;
શ્રી પાવે તખલી મીલે, કૃષ્ણ અંગકે સાંગ. ૧૬

પંચ અંગુલી નામ.

અંગુષ્ઠસંગ તરજની, મધ્યમ અનામીકાહુ;
ફનીટીકા મીલી પાંચસોં, હરી સેવેં તવ લાહુ. ૧૭

પંચાંગ પુજનીક નામ.

ખીનુ, રીવ, શકતી, સુરજ, ગનનાઇક મીલી પંચ;
એકહોં સાલીગ્રામતેં, ઊરજેન ન્યુન ન રંચ. ૧૮

પંચ ભગવદ્દેવ નામ.

ભુજ રૂપ શ્રીકૃષ્ણ અલ, દુસરોં બ્રહ્મ સ્વરૂપ;
કાળ રૂપ રૂ. બીરાટ પુતી, વૈરાગ્યપદુ અનુપ. ૧૯

પંચ કંથ્યા નામ.

અલહા, તારા, દ્વૌપદી, સચી મંદોદરી પાંચ;
કંથ્યા કૃત્તન પ્રતાપતેં, કલંક ન લાગે રંચ. ૨૦

(૩૪૫)

પંચ હવનમૃત નામ.

પરાખીન, નીત પંચી જડ, દારીદ્રી અરૂં રોગી;
હવનમૃત હહ પાંચ યે; ખડ હરી નામ વીચોગી. ૨૧

પંચ સાનનામ.

અહાર વિપર્ણ, નિંદ્રા, રૂ ભય, ક્રોધ સપ્તન મહ પાંચ;
સાન ન જો જગદીશ તો, ગીટે ન કળુ ભવઆંચ. ૨૨

પંચ પરવ અવિદ્યાનામ.

મોહ, એધતામિત્ર, તમ, મહા મોહતામિત્ર;
કૃન્નરાશનપિન ના ટરે, કહાં જો દર કામિત્ર. ૨૩

પંચ કાવ્યનામ.

ભાષ, તુર્ય, યુગ્મસ પુની, કીરાત ઐર કુમાર;
ત્રેષદદિ ત્રમ તપ સુદક્ષ, સમુજે નંદકુમાર. ૨૪

પંચ રત્નનામ.

મીતાનામ સહસ્ત્ર અભિ, અનુસૃતી રતવરાજ;
જળે દ્રસોક્ષ સપંચતે, શિખ મીલે ખૃજરાજ. ૨૫

પંચ પુરાણલક્ષણ.

છંદ અરણિ.

સરગ અરૂ પ્રતી સરગ, અરૂ નીરમાનહે,
ગન્વંતરદી કયા રૂ, બંસે બખાનહે;
પુરાનલચ્છન લેહી, પાંચહે માંનીચે;
(-હરિહાં) રહાપુરાંન દસ બાગ્વત, હરિહી બંનિચે. ૨૬

પંચ કામખાનનામ.

હોહા.

અરોહ અરૂ અરગિંદ ગુત, મલિંઃ સરસોંધુલ;
મહી રમરસ પંચતે, ખચે જીહરી અનુકળ. ૨૭

પંચ કમલજાતીનામ,

અરિષ્ઠ.

કંવલ, કોક નદ રક્ત સુ, બિભલ નીલહં
અસીત ધંદીવર પુંડરીક, સીત કીલહં
પીત ખરત અરણીદ, કમલકો જાનીયે;
(હરિહં) નિલહિતપલદલ સ્યામ, કૃષ્ણ પહીયાંનિયે. ૨૮

મુખ્ય ખટરાગકી પાંચપાંચ સ્ત્રી તીનકે નામ,
જેરવી પુતક સ્નેહી અર, ખંગાળી લેં જાની;
ખીલાવલી રાગાંગના, જેરોંકી પહીયાંનિ. ૨૯

માલકોસીક પંચ રાગનીનામ,

ગુડી ગંધારી અર, માલસરી ગીની સાંચ;
જેજ, શ્રીધન્યાશ્રી મીલી, માલકોરા તીય પાંચ. ૩૦

હિંડાલકી પાંચ રાગનીનામ.

ભુપાલી અર ખસંતી, દેવગરી સુંદરિ
પુની અહરી હિંડાલકી, પ્રીયા પંચ ગીની પુરી. ૩૧

દીપકી પાંચ રાગનીનામ.

સારંગી, મઠ, મંજરી, શુભર્જરી દોડી ચાર;
મિલત કમોદી પંચ યહ, રાગ દિપકકી દાર. ૩૨

શ્રીરાગકી પાંચ રાગનીનામ.

જેરાડી, કરનાદિ અર, સિંધવિ, ગૌરી નારિ;
સામેરીસહ પંચ ધહ, શ્રીરાગહિકી ખારી. ૩૩

મેઘરાગકી પંચ રાગની નામ.

સોરઠી જ્યૌર કનીયસી, આસાવરી મહારી;
રામગીરી યહ રાગીની, પંચ મેઘકી ખારી. ૩૪
પંચ પ્રીયા પ્રતી ટાગ યહ, અઠ અઠ સુનુ અબીરામ;
કહોહિં અઠ એ ખરગમે, કુટ કરી સંખકે નામ. ૩૫
સુદ સકલ યહ રાગની, ગાય સકત નહી કોઈ;
જગણુ ખંસીમે ગાઈ જખ, મોહ સીવસે મોધ. ૩૬

(૩૪૭)

પુરાણાતરે અન્યેકતી નામ બેઃ રાગીની પાંચ પાંચદે નામ.

બૈરવી, વૈરાડી; પુની, મધ્ય માધવી જાની;
સિંધવી પંખાલી સહીત, બૈરવતિવ પહીયાંની. ૩૭

માલકોસકી પંચ રાગની નામ.

ઝાંડી તોડી ગુનકલી, ખંભાયચી કુકબચ;
માલકો સંધરૂંની ગીનો, એહી પાંચો શુભ. ૩૮

હીંડાલકી પાંચ રાગીની નામ.

રામકલી દેશખ, અરૂં, લલીત, બીસાવરી આશ;
પદમજરી ચીલી પંચ ચહ, હે હીંડાલકી દાર. ૩૯

દીપકી પાંચ રાગીની નામ.

રેશી, કમોલ, કહાનચો, રાગીની નટકીદાર;
૪૬ પાંચો ગીની લીછયે; હે દીપકી દાર. ૪૦

શ્રીરાગકી પંચ રાગની નામ.

માલસરી, આસાવરી, ધન્યાસરી, અરૂ માર;
પસંતસહ શ્રી રાગકી, પંચ પ્રિયા ચહ ચાર. ૪૧

મેઘરાગકી પાંચ રાગનીનામ.

ટંકલ, ભુપાલી, અર, દેશકાર મહાર;
ગિની ગુરજરી સુપંચ ૪, મેઘરાગ મૃદદાર. ૪૨
ચહ જોતસોં રાગીની, મુર્તિમાન સહકંત;
ખસો ઝોપીકા ગ્રીવ જખ, રાસ રચ્યો બજવંત. ૪૩

મુખ્ય પંચ વાજિંત્રનામ.

તલિ, વિતંતી, ધન સુખિર, ધન મુતમ ચહ પાંચ;
પાળે શ્રી બૃજરાયકે, પાળે ફૂન હરીઆંચ. ૪૪

પંચ બાવનામ.

અરિલ.

વિભાષ હે ૪૬ બાવ, આલંબનં બનીવે;
હરીપન બાવ ર, અનુભાવ બખાનીવે;

રથાર્થ બાળ યહ પાંચ, હોય દસ સંમકે,
(હરીહાં) કીને રાધા કનન; એન રતી રંગકે. ૪

પંચ માતાપિતાનામ.

દોહા.

જન્મદ, ગુરુ, સંસ્કારકૃત, આજ્ઞદાત બચનાત;
સ્ત્રિ પિતૃ પંચ યહ જનનિ પીતુ, ધુર શ્રીહરિ જતાત. ૩૬

પંચ મધ્યનામ.

કુમ્ભ, દર્શી, ધૃત મુનગો, ગોમય ગવ્ય જી પાંચ;
પ્રશન્ત કરત પવિત્ર સખ, ગો ગોખિંદમય સાચ. ૪૭

ખટ બસતુનામ.

ખટ રાંગ.

દોહા.

ભેરોં હ માલકોસહે, હિંડોળ દીપક નામ;
શ્રીમેધરાંગ ખંસિમે, ગાવત મેધશ્યામ. ૪૮

ખટ રસનામ.

મધુર, તિકટ, કટુ, આમલ આરુ, મોહ, જરા પુની મીચ;
ખટ ઉરમી યહ સોજિતે, હરી જિનકે હિય ખીચ. ૪૯

ખટ ઉરમીનામ.

સુધા, પિપાસા, રોક આરુ, મોહ જરા પુની મીચ;
ખટ ઉરમી યહ સોજિતે, હરી જિનકે હિયખીચ. ૫૦

ખટ પ્રીતઅચન.

જ્યાં આર જ્યાયખો, દન લેનકો રીતી;
સુનની, કહની ગુમ ખત, કનન કનન ધહ નીતિ. ૫૧

ખટ ખિત્રકે કર્મનામ.

સોરઠા.

દેવોં લેવોં દાન, દરિવોં યસ કરાયવોં;
શ્રીનારાયનખાન, સાંગા બેદ પઠિ પઠેં યોં. ૫૨

(૩૪૬.)

ખટ મહારાત્તનામ.

કામ, ક્રોધ, આર હોભ, મોહ ગરવ, માછર્ધ ખટ ૧
ખડડેકો દ હોભ, ટરે ભક્તિ દહ કુળ નખ. ૫૩

શ્રી પુરુષોત્તમકે ખટ ઐશ્વર્યનામ.

દોહા.

પ્રથમેશ્વર્ધ ૩ વીર્ય થરા, શ્રીજ્ઞાન સુ વેરાગ;
થસ ખટ ગુની જોવિંદકો, સેવે સો ખડભાગ. ૫૪

એ ખટગુનકે ખટ૩મ નારાયનનામ.

અડિલ.

અદીનરાયન શ્રી, નારાયન ઓરહે,
સેવનરાયન સુર્ધ, નરાયન બહોરહે;
બેદનરાયન નર, નરાયન જાનિયે,

(દરીહાં) પુરુષોત્તમ ખટ ધરમ, ૩૫ પહિઆનીયે; ૫૫

ખટ રતુનામ.

દોહા.

શિખ, જૂપા, આર શર્દ રતુ, હીમંત, સીસીર ખસંત;
છદુ છહ ખૂંદાખન સંદા ખસ પારની બગવંત. ૫૬

ખટ રાકપરતીનામ કંઠીકે.

કુધીછીર હસ્તીપુર ખસે આવંતી ખીઠમ ધારનઅ બયે શાસિવાહન સો જાનીયે,
પિંગ્યા બિતંદન આખ ગિજકુટમે બહેહ નાગા જીન તાપાછે રોહીત વાંહા માનીયે;
અગુઃછકલી ઇતી રાકપરતી ખટ બાખે તીન બયે તીનહો હાહ સો પહીઆનીયે;
અહ સખે ખીલુતી શ્રી કૃણુ દયા રામ તહુ ખડભાગી ધર્મ ભુપ ભક્તમે ખખાનિયે. ૫૭

ખટ ભવસાગરતરનકે નામ.

દોહા.

હરોતુપસી એકાદસી, ગીતા યજ્ઞન, આશ;
ભવતારન ખટ નાવ સુની ગરર કહ્યા ખટજરાય. ૫૮.

(૩૫૦)

અટ રાક્ષસહાર્યાનામ.

અડિલ.

અજ સુમિત્રાંશાચાર્ય, બ્યાસ બેદાંતકે;
શાંખ્ય કપીલ જ્ઞાતમ, સુન્યાય અભાંતકે;
વૈશેષિક કાણ્વાદ, પતાંજલ શેષહે;
(હરિહાં) કૃષ્ણભક્તિ સિદ્ધાંત, સોષ સરવે સહે;

અટ ઊપારાક્ષનામ.

દોહા.

બેદક, ચોતીસ કેક પુત્રી, મંત્ર, ધરમ અર નીતિ;
મહ ઉપરાક્ષ પઠે સુરલ, અટ તખ હરિપદ પ્રીતી. ૬૦

દેહકે અટચકુનામ.

અડિલ.

પ્રથમાધાર ૩ અધિષ્ઠાન, પર જાંનીયે;
મનીપુરક અર અનાહતકુ, પહીઆંનીયે;
દ્વિશુદ્ધ અખીપાત્ર, યહી અટ ચક્રહે;
(હરીહાં) કૃષ્ણનામ જાલ યોગ, પંચકા બક્રહે. ૬૧

મટીકે કુ:ખદ અટ ઇતીનામ.

દોહા.

અનાવૃષ્ટી, અતી સુખભ શુક, રવપર ચક્ર અટ નામ.
અમરીજીપદ્રવ પ્રજકો, ટરે હરે, ધનરયામ. ૬૨.

અટ નાગરનામ.

અમરીલ.

ખડનખરે ૩, વીસલ, નગરે સાઠાદરે;
કંઈનારે ક્રમુર, ચીત્રોડે હે ખરે;
દ્વિજનામરકો ન્યાતી, એહી અટ સત્યહે;
(હરિહાં) હરીજન હાદીક ઇરા, હિસાં હિતપત્યહે. ૬૩

(૩૫૧)

ખટ મોહનામ.

ત્રિપેદી ચાતુરપેદી, જોડી જાનીયે;
તાદસજે અગીયારસલે, પહેં જાનીયે;
ગોર ધીનાજે મોહ, જાતી ખટ પેહિહેં;
(હરિહાં) ખટ એકી કૃતી, તજે, ગુ કૃત્ણુ સનેહીહેં. ૬૪

ખટ સ્ત્રીઅવસ્થાનામ.

સતહયો કંન્યા ગોરી, દ્વાદસ પરસહયો;
ખિસહયો કંન્યા, ગોરી, દ્વાદસહયો;
પ્રોદાસગ ચાલીસા, ફિર ખૃદ્ધ જાનીયે;
(હરિહાં) ખટ રંજી ત્રીપ સંગીત, હરીપ્રીય જાનીયે. ૬૫

ખટ દરસનનામ.

ફોહા.

જોગી જંગમ સેવડા, અર પ્રાદાન, દરવેસ;
સંચારીસહ તોધીયે, જાની જન પરમેસ. ૬૬

ખટ આતતાઇકર્મનામ.

ક્ષિતી, ધન, ત્રીપ હરી, સુપ્રહતી, અનસ ગરસ રે કુખ;
આતતાઇ ખટ કરમ યહ, કરે ગુ કુનવિમુખ. ૬૭

ખટ ચક્રવર્તીનામ.

અરિહ.

મોધાતા અર ધુંધુમારે, હે જાનીયે;
કાતિવીર્ય, પુની અજે, પાલ, પરમાનીયે;
ભરતેષર, પુરવા, ચક્રવર્તી કહેં;
(હરિહાં) ધનમે કૃત્ણુ વિમુતિ, અધિક ખડ પદ સહે. ૬૮
ખટ રત્નુ હરિકૃપાસો આવે તારકનામ.

ફોહા.

ક્રમ્ય, દાન, સુરત, અર, જોગ્ય ર જોગ્યસકિત;
રમનીવર પલ રમન દુહ, ચક્ર ખટ અસ હરિ ભકિત. ૬૯

(૩૫૨)

અક્ષાંકે ખટ આધાર નામ.

અરિહિ.

પૃથિવીનીચે સેવ, કેરમ જોનલ રહે,
તિનકી તરે વરાહ, ભેક તાતર કહે;
તાનીચે કલામિ, રૂઢ નિરધારહે,

(હરિહાં) તાહી શક્તિ આધાર, સુ હરિ આધારહે. ૭૦

ખટ સાત્વિક પુરાન.

કુહા.

કિનુ, વરાહ ર ભાગવત, ગુરુક, નારદી, પદ્મ;
મહ સાત્વિક પુરાન ખટ, મોચ્છદ હરિગુનસદ્ગ. ૭૧

ખટ રાજસી પુરાનનામ.

કુહા.

અક્ષા અક્ષાયૈવર્તક ર, મારકંડ અક્ષાંક;
વામન, ભવિષ્ય, રજ સુદિવિ, હરિ ખિન ભોગ પ્રથંક. ૭૨

ખટ તામસી પુરાનનામ.

મત્સ્ય, કૃર્ગ, શિવલિંગ હુત, કંધ તમસ ખટ જાન;
અધોગતી ફલ હરિવિમુખ, શિવખચ પદ્મપુત્ર. ૭૩

સસ બસ્તુ નામ.

સમરૂપી.

અરિહિ.

વિશ્વાગિમ, યમદમિ, ભારદ્વાજહે,
જોતમ, અત્રિ, વસિષ્ઠ, શાનિ સિરતાજહે;
કશ્યપસહ મુનિ સમ્ર, યહી ખડ માનિયે,

(હરિહાં) હરિજન કુવકું નિતિ, પરિક્રમ તમુ જાનિયે. ૧

સમ સમુદ્રનામ.

દોહા.

સવન, ઈશુ, મધુઃ ધૃત, ધી, દોર, મુહ જલસાત;
યહ સખતે હરિગુનાર્નવ, સુચિ અતિ ખડ વિખ્યાત. ૨

(૩૫૩)

સમ્ર દ્વીપનામ.

જંબુ રાલગલિ કુશદ્વિપ, ક્રોચ રાકઃ અરૂ ખસક્ષ ;
પુરુર પદ સત જંબુ બડ, કૃણુ પ્રકટ પ્રતક્ષ. ૩

સમ્ર છંદનામ,

અનુષ્ટુપ્ત્રીષ્ટુપ્ત્ર પ્રહતિ, અરૂ, જંકિત પંકિત ઉનીક ;
ગાયત્રી ચદ સખનમે, કૃણુ વિભુતી અધીક. ૪

સમ્ર સ્વરનામ.

બવ, ખાલવ, કોલવ તેતલ, ગિર પુનિ બનજ રૂ પિષ્ટિ ;
કદ્યાનિ સુ હરિજનનકો, કૃણુદાઈ સખ સીષ્ટિ. ૫

સમ્ર સ્વરનામ.

સોરઠા.

અરજ, રિખજ, ગાંધાર, મધ્યમ, પંચમ, ધેવતર ;
નિખાદ, સુરસત સાર, સુરજ કોનગુનગાનસહ. ૬

સમ્ર પુરીનામ.

કારી, કાંચી, અવંતીકા, માયા મોક્ષદ જાંની ;
અવર અયોદ્ધા, દારિકા, મધુપુરિ હરીરતી દાંની. ૭

રામાયનકે સમ્રકાંડનામ.

સોરઠા.

ખાજ, અયોધ્ય, અવન્ય, કિસકંદા, સુર, પુતી,
મંકા ભિત્તર ધન્ય, ધન્ય ગાય રધુતાંય ગુનિ. ૮

શ્રીકૃણુકી સમ્ર મુખ્ય રાક્ષસીનામ.

કુહા.

જ્ઞાન, ભક્તિ, ઈત્સા, ક્રપા, પ્રભુતા કાર્યાનંદ ;
મુખ્ય સમ્ર યા જાંનિયે, રાક્ષસી ગોકેળચંદ. ૯

હરિભક્ત સમ્ર ગોવંકે તારે તાકે નામ.

છપય.

પિતા પછય ચોપય, વીસ માતા પુનિ જાનો ;

ત્રિયા સોલ પરમાન, પુત્રિકે ખાર ખખ્ખો ;
 એકાદશ કુળ ભમિ, કુદીનકે દસ કિલ લેખો ;
 જનનિ સ્વસાકુળ અજ, સ્પષ્ટ સૃતિસંમત દેખો ;
 ગિન પ્રમાન ઇકરીત એકકો, ધ્યારામ હરિજન કહ્યો ;
 હરિભક્ત હોય જા ખસમે, સમ ગોત્ર તારે લહ્યો. ૧૦

સમખસનનામ,

અરિહ.

દુતરમન મૃગયા, પલ ભચ્છન રંગહે ;
 મલપાન ગુતકા પર, ખારી સંગહે ;
 ચોરીસહ યહ સાત, વસન આગમ કહે ;
 (હરીહાં) નથે નાય ખલિ વદે, સમ સો એહીહં. ૧૧

સમ ચિરંજીવી નામ.

કુહા.

અશ્વત્થામા, વ્યાસ, ખલી, પરશુરામ, હનુમાન ;
 મારકંડ, ખીખીછન જુ સત, ચીરંજીવી જન કાંન. ૧૨

સમ દેવપરવતનામ.

સુમેર, હીમાચલ અર, ઇંદ્રકીલ કૈલાસ ;
 જોધ્ય અસન મંદરાચલ, અધીપ વર્ચ હરીદાસ. ૧૩

સમ ધાતુનામ.

ત્વક ર મેદ મજની પુતી, અસ્તી, માંસ, ઓણીત ;
 સુક ધાતુ રાત તતુ સરળ, જળ હરીસેવન હીત. ૧૪

સમ ધાન્યનામ.

તાંદુલ, વીધામીત્ર અગો, ધુમ દ્વીદલા અન્ન ;
 દ્વીદલ મુગદ, માંસાન્ન સત, સુચી જન્મ હરી અરપન્ન. ૧૫

પ્રાણડકે સમ આવરનનામ.

ભુ, અપ, તેજ, આનીલ, નભ, આહંકાર અર માય ;
 એ સત આત્મન એદીકે, યોગી મીલન હરી જાગ. ૧૬

(૬૫૫)

સપ્ત ચુખનરૂપનામ.

અધર, કપોલ, લિલાટ, દ્રગ, ચિત્રક, કંઠ અર હીયઃ
વદ સતતલ ચુખન કિયોં, કૃષ્ણચંદ્ર પૂજતીય. ૧૭

સપ્ત સુખનામ.

ખાન, પાન, ધર ત્રિયા સુત, નિરોગ સુખસ સુરપ;
વદ સત સુખ તાકોં મિલેં, જડું તુષ્ટ પ્રજ્યુપ. ૧૮

સપ્ત જાતીકે ભોતીનામ.

શુકિતજ, રાખજ, શુકરજ, વોચુજ, રૂનિજહુ, નામક
તિમિંમલજ ગજમુક્ત સત, દામ ધરત ધનશ્યામ. ૧૯

સપ્ત નદનામ.

કુકર દેં દેં છોટ ખડ, બોગાવલ અદભુત;
મરહાવલ અર રૂપાવલ; ઘઠર પિધિકો સુત. ૨૦
રત્નાકર સુત કૃષ્ણકો, જડી પિરજા માત;
ખિન યમુના સપ્ત સરિતપતિ, સો મિલિકે નદ સાત. ૨૧

શ્રીવલ્લભી સંપ્રદાયકે સાત ગાદીપતી નામ.

શ્રીગિરિધર, ગોવિંદ, શ્રી, ખાલકૃષ્ણ સુખધામ;
શ્રીત્રાકુલપતી, રઘુપતી યદુપતી શ્રી ધનશ્યામ. ૨૨

ધનકે સાત સેવ્ય રૂપરૂપકેનામ.

અરિહ.

શ્રીમથુરાધીપ વિદુલેશ, દ્વારિકાનાથ જ્યું,
શ્રીગોકુલેશ શ્રીગોકુળ, ચંદ્રમા સાય જ્યું;
શ્રી મદનમોહન, ખાલકૃષ્ણ ઠાકર જાને,
શ્રી ગિરિધરાદિ સત ખાલક ક્રમ સેવ્ય બખાને;
મથુરાનાથકિ ગોદકે, શ્રી નરપર જ્યું જાનિયે,
શ્રી નવનિલપ્રિય જ્યુ દયાપ્રમુ, શ્રીજી હિતસંગ માનિયે. ૨૨

સાત વારનામ.

કુહા.

ભાનુ, ચંદ્ર, મંગલ રૂપ, ગુરુ ભગુ, મંક ઈ સાત;
ગિનત ગિનત દરિ, બજનખિન, ચેતિ જનમ હલેખત. ૨૪

(૩૫૬)

સાતસોની સૈ-યા પાંડવકી તાકો પ્રમાનનામ.

અરિહ.

અથુત હરિત રાત હિ, રથ જાનિયે,
પ્રતિ રથ તુરિ રાત તુરી, પ્રતિ નર રાત માનિયે;
ધકે અસોની અસ સત, પાંડવકોં હતી,
(હરીહાં) હરિકરના તિન ગ્યારહકોં, રોકી હતી. ૨૫

અષ્ટ વસ્તુનામ.

અષ્ટ ગત, તથા તિનકે રૂપ, દેવ, કલ, ખરન, ખંસ એ પડંગ પ્રત્યેક નામ,
પ્રથમ મગનકો ઉદાહરન.

દોહા.

ત્રિગુર રૂપ ક્ષિતિ દેવતા, શ્રીકલ સ્વેત ખરન ;
કૃષ્ણ મુખજ દ્વિજ ખંસતે, ઉતપત ભયો મગન. ૧

નગનકો જી૦.

ત્રિલધુરૂપ સુર સ્વર્ગ કલ, યશ ધી ચીત્ર ખરન;
હરિખાહુજ કલ છત્રીતે, ઉતપત ભયો નગન. ૨

ભગનકો ઉદાહરન.

ભગન આદી ગુર ચંદ્ર સુર, કલ આપુર પ્રસંસ;
કૃષ્ણાં શુકસોંખરન પીત, ભોં ખીલાધર ખંસ. ૩

યગનકો ઉદાહરન.

રૂપ આદી લઘુ સલીલ સુર, કલ અનંદ અગન;
સ્વામરંગ ધનસંયામલ્યો, એ સર્ગંસ ઉતપત્ત. ૪

જગનકો ઉદાહરણ.

રૂપ મધ્ય ગુર સુરજ સુર, શેગદ પીત ખરન;
કૃષ્ણદાસ પિતુ પવનકલ, ઉતપત ભયો જગન. ૫

રગનકો ઉ૦

રગન મધ્ય લઘુ અવલ સુર, કલખિનાસ કલકાલ;
રક્ત ખરનહે જાંનિ જ્યોં, ગીરા પ્રીયા જોપાલ. ૬

(૩૫૭)

મગનકો ૩૦

સગન અંત ગુરુ પવન સુર, ફલ દે દેશ પુણ્ય;
પવન બંસ બો નીલ ખરન, જસો બદારાય. ૭

તગનકો ૬૦

તગન અંત લઘુ દેવ નભ, સુન્ય ફલ ખરન સ્વામ;
હૃતપતી કમ્પાદ ફલ, જ્યો દાચ્છો શ્રીરામ. ૮

એ અષ્ટ ગનકે અષ્ટ રૂરીનકે નામ.

અશીલ.

મ ન ભ વ જ ર સ ત, અષ્ટ ગન સુક્રમ જાનીલે,
કસ્યપ કવી અંગીરા, અગ્ની રૂપી માનીલે;
ગૌતમ કુરુમ રૂ કોશિક, વસિષ્ઠ જમ તથા. ૯
(હરિહાં) હરીપલકો રોષને, ગુરુસો કહી કથા.

એ આદ્યનકે અષ્ટ વાહનકે નામ.

મનમથ જર સત ખાહન, ક્રમતે જાનીયે,
હસ્તી હંસ તુરી ડાખન, પદાતિ માંનિયે,
વરાહ રસારિંગ કુમહ, એહિ અઃ નામ હે,
(હરિહાં) સેષ હિતે યૌં સુન્યોં, પાંચ ધનરથામહે. ૧૦

અથ દયાદાર નામ.

દોહડા.

આદી ન આપન દીલ્યે, હ, ઝાં ધાં રાં પાં ભાં મઃ નસોમ;
કેગન આદી અરૂ દધરૂર; હરીજસ હેરા ન કોમ. ૧૧

મુખ્ય સરૂપ અષ્ટ નાયકો નામ.

છપય.

મિરહની પ્રાસિત ભૂતિક; ખડિતા પતિપર રતિ રિસ;
કેલહાંતરીતા પ્લોર; ધરે દુખ મનિ ન મૈતે ઇમ;
ગિપ્રસપ્થ સકેત; ન લખી પ્રભુ હુધ વિશાદ લસ,
કયોં નહિ અયે સહેટ; કૃષ્ણ હતકા હર પહે તીસ;

જન દયાનાથ આગમ, નહીં; તુ ખાસકસમ્જન સર્ધ કરી;
પુનિ સ્વાધીન પતીકા કંત ખસ; અખિસારિક મિલિખય હરિ. ૧૨

હોહા.

૧ ધક પ્રાવચ્છિતભૂતિકા, આગમપતિકા ઓર;
પ્રોધિતપતિકાને ભધ, સખ ધર નંદકિસોર. ૧૩

પ્રતિરાગ અષ્ટ અષ્ટ પુત્રનામ.

અરિહ.

મધુ માધવ દેસાખ, હરખરો જાનિલો;
પંચમ ઓર ગિલાવલ; ખટ ચો માનિલો;
ભેરો સુત અઠ સમ્મમ; વહ ખંગાલહે;
(હરિહાં) અષ્ટમ લલિત ૩ લલિત; ત્રિભંગી લાલહે. ૧૪

અથ માલકોસકે અષ્ટ પુત્રનામ.

અરિહ.

મારૂ ચંદ્રકા યસ, મિહાંગ સુ માનીયે;
ખર ખર અરૂ મેવાડ, ૩ ખોખર જાનિયે;
માલકોસ સુત ભમર; ઓર આનંદ હે.
(હરિહાં) ધનકો આનંદદ; હરિ પરમાનંદહે. ૧૫

હિંડાલકે અષ્ટ પુત્રનામ.

અરિહ.

ચંદ્રખિંબ સુમનિંદ; ખિમાકર રાગહે;
ખિનોદ બર્ધિત અરૂ; ખસંત ખડબાગહે;
સુત હિંડાલ સુદેશ; મંગળ નામહે;
(હરિહાં) મંગલરૂપનિધાન; સુ સુંદરશ્યામહે. ૧૬

દીપકકે અષ્ટ પુત્રનામ.

અરિહ.

કલિંગ કુંતલ કલ ચંપકલ સુ જાનીયે;
આહુ કસુમહે માલ, રાગ પહિયાનીયે;

(૩૫૬)

હીપકમુત યદ સત આઘો; ધક સમહે;
(હરિહાં) સત્ય રામ શ્રીકૃષ્ણ સકલ સુખધામહે. ૧૭

શ્રીરાગકે અષ્ટ પુત્રનામ.

અરિહુ.

માલવ અર કલ્યાન ગોર ગંભીરહે;
અગર ઝોર પિહાગર, ગાવત ધીરહે;
શ્રીસુત કુંભ રૂ ગુન સાગર મીલિ અષ્ટહે;
(હરિહાં) સાચે ગુનસાગર ગિરિધારી રૂપજહે. ૧૮

મેઘરાગ અષ્ટ પુત્રનામ.

અરિહુ.

કહાનર નઠ કેદાર, ગજધર હેં કલો;
જલધર ટકલ સુ, હાવ ગ્રંથન લલો;
મેઘપુત્ર મીલિકુંભ, સંકરા અરનેહે;
(હરિહાં) સાચે સંકરા ભરૂન, કૃષ્ણ ગિરધરનેહે. ૧૯

રાવનકે અષ્ટ પ્રધાનનામ.

અરિહુ.

તુંગઝોર મહાતુંગ રૂ, સંખર ભાનિયે,
અરીદ્દન જલદામ, જુ કેધર માનિયે,
પુતી મહેંદ્ર પરધાન, ઝોર એક ચુડ હેં;
(હરિહાં) રામન સુભુખ કલો, નાયક બડ મુંડ હેં. ૨૦

અષ્ટકલ પર્વત નામ.

અરિહુ.

સુમેરૂ હિદિયાલ, અસ્તાચલ ભાનિયે,
સુવેલશૃંગાર રૂ, મહાનિલાદ્રિ માનિયે;
ઝોર ગંધમાદન, પિંધાચલ ગરિત હેં,
(હરિહાં) હિગાચલ સહ અષ્ટ, પર હરિ અસ્તહે. ૨૧

અષ્ટાંગ યોગનામ.

દોહા.

યમ નિમ આસન પ્રનાયગ, ઝોર જુ પ્રત્યાહાર;
ધ્યાન મારના સમાધી હરિરતિ બિન નહિં સાર. ૨૨

(૩૫૮)

જન દયાનાથ આગમ, નહી; તુ ખાસકસમ્મત સર્ધ કરી;
પુનિ સ્વાધીન પતીકા કંત ખસ; અખિસારિકે મિલિબાય હરિ. ૧૨

દોહા.

૧ ઇક પ્રાવચ્છિતભૂતિકા, આગમપતિકા ઓર;
પ્રેષિતપતિકાને બધ, સાખ ધર નંદકિસોર. ૧૩

પ્રતિરાગ અષ્ટ અષ્ટ પુત્રનામ.

અરિહ.

મધુ માધવ દેસાખ, હરખરો જાંનિલો;
પંચમ ઓર ગિલાવલ; ખટ યો માનિલો;
ભેરો સુત અઠ સમમ; વહ ખંગાલહે;
(હરિહાં) અષ્ટમ લલિત ૩ લલિત; ત્રિભંગી લાલહે. ૧૪

અથ માલકોસકે અષ્ટ પુત્રનામ.

અરિહ.

મારૂ ચંદ્રકા યસ, મિષ્ટાંગ સુ માનીયે;
ખર ખર અરૂ મેવાડ, ૩ ખોખર જાંનિયે;
માલકોસ સુત ખમર; ઓર આનંદ હે.
(હરિહાં) ધનકો આનંદદ; હરિ પરમાનંદહે. ૧૫

હિંડાલકે અષ્ટ પુત્રનામ.

અરિહ.

ચંદ્રખિંબ સુમનિંદ; ખિમાકર રાગહે;
ખિનોદ બર્ધિત અરૂ; ખસંત ખડભાગહે;
સુત હિંડાલ સુદેશા; મંગળ નામહે;
(હરિહાં) મંગલરૂપનિધાન; સુ સુંદરશ્યામહે. ૧૬

દીપકકે અષ્ટ પુત્રનામ.

અરિહ.

દલિંગ કુંતલ કલ ચંપકલ સુ જાનીયે;
આહુ કુંસુમહે ખાલ, રાગ પહિયાંનીયે;

(૩૫૨)

દીપકમુત ચહ સત આઠયો; ૪૬ રામહે;
(હરિહાં) સત્ય રામ શ્રીકૃષ્ણ સકલ સુખધામહે. ૧૭

શ્રીરાગકે અષ્ટ પુત્રનામ.

અરિહ.

માલવ અરૂ કદવાન ગૌર ગંભીરહે;
અગર ઓર પિહાગર, ગાવત ધીરહે;
શ્રીમુત કુંભ રૂ ગુન સાગર મીલિ આટહે;
(હરિહાં) સાચે ગુનસાગર ગિરિધારી રપટહે. ૧૮

મેઘરાગ અષ્ટ પુત્રનામ.

અરિહ.

કદાંનર નટ કેદાર, ગજનધર હેં કલ્હો;
બલધર ટકલ સુ, હાવ ગ્રંથન લલ્હો;
મેઘપુત્ર મીલિકુંભ, સંકરા અરૂનહે;
(હરિહાં) સાચે સંકરા ભઈન, કૃષ્ણ ગિરધરનહે. ૧૯

રાવનકે અષ્ટ પ્રધાનનામ.

અરિહ.

તુંગ ઓર મહાતુંગ રૂ, સંપર જાનિયે,
અરીહન જલદામ, જી કંધર માનિયે,
પુતી મહેંદ્ર પરધાન, ઓર એક ચુડ હેં;
(હરિહાં) રામન સુમુખ કલ્હો, નાયક બડ મુડ હેં. ૨૦

અષ્ટકુલ પર્વત નામ.

અરિહ.

સુમેરૂ ઊદ્યાચલ, અસ્તાચલ જાનિયે,
સુવેલશૃંગાર રૂ, મહાનિલાદ્રિ માનિયે;
ઓર ગંધમાદન, પિંધાચલ મરિત હેં;
(હરિહાં) હિમાચલ સહ અષ્ટ, પર હરિ અસ્તહે. ૨૧

અષ્ટાંગ યોગનામ.

દોહા.

યમ નિમ આસન પ્રનાયમ, ઓર જી પ્રત્યાહાર;
ધ્યાન ધારના સમાધી હરિરતિ ખિન નહિં સાર. ૨૨

અષ્ટ ધાતુસંકારણુ નામ.

અરિહ્.

(હરિહાં) રાંધા સીસા વિર્થે, જાનિલે ધંદ્રકો,
સિવ પારદ સતિ ગંધક, કનક કેસુ ચંદ્રકો,
રવિ રજત હલધરકોં, અભરખ માંનીયે,
મનસીલમા હરિતાલ, સુ હરિખલ જાનિયે. ૨૩

અષ્ટ ગંધનામ.

અરિહ્.

(હરિહાં) સિંગરક કરતુરી, કેસર કરપુરહેં,
અગર તગર ગોરો, ચંદન ચુરહેં;
અષ્ટ ગંધ યહ મરદી, ઇકરસ કીજિયેં,
કૃષ્ણ કવચ લખિ ધરિ, હરકાં સુને બીજિયેં. ૨૪

અષ્ટ ઉપદ્રીપ નામ.

અરિહ્.

(હરિહાં) સ્વર્ણપ્રસ્થ આર ચંદ્ર, શુક્લ હેં જાનીયે;
આવરતત રમનક ઉપદ્રીપ જાપાનિયેં;
મંદર હરિત ૩ પાંચ, જન્ય ધંક નામહેં;
સિંહલ લંકાપતી, બિભિખનજન રામહેં. ૨૫

અષ્ટ વસુનામ.

હોહા.

વિભાવ સુવસુ આર્ક ધ્રુવ, દોષ અસિ અર પ્રાન;
પુનિ સુદ્રેન જો નંદહેં, કૃષ્ણ જનકે જગ જાન. ૨૬

વાર્ણોચ્ચારકે અષ્ટશ્યલનામ

હર, ત્રિવ, શિર દ્વિજ ઓઠ, નક તાલુ રસના મુળ;
યહ આઠ તલતે અસા ખરન, કહુ જસ હરિ અતકલ. ૨૭
યહ અષ્ટકાજ હરીસદ્રરા હોય તામુંહીપતે તારકે નામ.

અરિહ્.

ભવિષ સાન અર ત્રીય, ચરિત્ર નીક લહે,
દે મિદાય પ્રારબ્ધ, કામના જડ દહેં;

(૩૬૧)

કરે વૃદ્ધો તરુન, જિવાવે જો મર્યો,
(હરિદાં) સીલ જીતે મેટું કુળ, આપ સુહરિ :શ્યો. ૧૮

અષ્ટ દીગજનામ.

અરિહ.

એરાવત, પુંડરીક, વાગત જાંનીયે,
નધુપર કુમુદાજન, પુષ્પદંત જાંનિયે;
સર્વભોગ સુપ્રતીક, અષ્ટ દિગ્ગજ કહે,
(હરિદાં) હરિસત્તાવે સુદિ, ધરા ગંભીરહે. ૧૯

અષ્ટ દિગ્ગપાલકી અષ્ટ પુરીનામ.

અરિહ.

અમરાવતી અર ભોગ, વતિ શુભ નામહે,
નયનવતી અર સીદ્ધવતી, અભિરામહે;
અર ગાંધર્વવતી, કાંચનવતી જાંનિયે;
(હરિદાં) આલકાવતી કુશ યશોવતી, પહિઆનિયે. ૨૦

દોહા.

વહ અઠ પુરી દિગ્ગપાલમે, વિધવાદિક સખ ભોગ;
કૃષ્ણગિલન જોપચાર પિત, હરિજન મન સખ રોગ. ૨૧

અષ્ટ કુલ ઉરગનામ.

અરિહ.

ધલાપત્ર મુખ ચોર, અનંત સુ જાંનિયે,
પદ્મશંકુ અસુકમલ, વાસુકી ગાંનીયે;
અજિત કરકોટક તક્ક, અહિ આહહે,
(હરિદાં) ધનકો ગરલ ન ચહે, કૃષ્ણ જો પાહહે. ૨૨

અષ્ટ દિક્ષાપાત્રનામ.

દોહા.

ધંદ્ર અજનિ યમ નેરત ૩, પશન વાયુ વિનેશ;
ધરમાન આઃ દિક્ષાપાત્ર વહ, પિતૃતી આહી બ્રજેસ. ૨૩

(૩૬૨)

અમૃ સાર્વત્રિક ભાવનામ.

કુહી.

સ્તંભ કંપ સ્વરભંગ અરૂ, બિખરન અસૂ એદ;
પુલક લીનતા અષ્ટ યહ, હોત કૃષ્ણ સૃતી એદ. ૩૪

અમૃ સિદ્ધિનામ.

અણિમા, મહીમા, ગરીમતા, લધિમા, પ્રાપ્તી, કામ ;
ખસાંકરન અરૂ ધસિતા, હરિજન અષ્ટ ન કામ. ૩૫

અમૃ વ્યાકરનીનામ.

અરિલ.

ધંદ્ર ચંદ્ર અરૂ કાશિ, કારછન જાનિલે,
પિરાલી સાકરાયન, પાણિનીય માનિલે ;
અમર જૈન સહ, વ્યાકરણા આ પ્રવીનહે,
(હરિહાં) જો હરિભક્તિ પ્રવીન, એતાપુર દીનહે. ૩૬

અમૃ પદ્મવીનામ.

દોહી.

અકલ નેત્ર કર ઓપધ રૂ, પુહુપ રાખદ પુનિ ભાખ ;
વસ્તુપદ્મવી સુધરતા, કલન ભક્તિખીન ખાખ. ૩૭

અઠકે શ્વાભાવીકે અમૃ દોષ.

સહસા માયા નીરદ્ય, અસુચિ અનૃત જડ લોભ ;
હઠ અઠ દોષ જુ સહજ તીય, તજ હરિજન લહિ છોભ. ૩૮

અમૃ મહા તીર્થનામ.

અસી કામ્ય આરણ્યકા, પ્રયાગ શુલ્ક પ્રભાસ ;
તિર્થ ખનારસ દ્વારીકા, દાયક હરિપદ ખાસ. ૩૯

ગંજિકે અમૃ રંગનામ.

અરિલ.

સુરખ, ખલાત, કુખાસ, ચંગ ભલ ચોરહે,
નાજ સુચેત ગુલામ, તેગ ધન જોરહે ;

(૪૬૩)

હતે આખરી તાકી, બુઝ જ્યો સોખહે,
(હરિહાં) કહે કુન આસાન તાલી, ત્યો ખોખહે. ૪૦

શ્રી હરિશી અષ્ટ પ્રતિમાનામ.

દોહા.

શિલા દાર સો પ્રનમઃ, લેખા લેખ્ય રપટ;
મૂઠા મનિમર્ધ મનોમે, કુબનપ્રત્યયા અષ્ટ. ૪૧

શ્રી છકે અષ્ટ દર્શનાનામ.

અરિલ.

મંગમારની દરસ, દરસ રૂંગારહે,
ગ્વાલ દરસ પુનિ રાજ, ભોગ સુખસારહે;
હત્યાપત પુનિ ભોગ રૂ, સંઘ્યા દરસહે,
(હરોહાં) સેન સંઘરી હરિ દરસ, કુનછપિ સરસહે. ૪૨

અથ કુન અષ્ટ પઠરાનીનામ.

અરિલ.

શ્રીશકમનિ શ્રીજાંખ, વતી વીક્ષાતહે,
શ્રીસતભામા કાલિંદી, જગમાતહે;
મિત્રખિંદ સત્યા શ્રી, ભદ્રા માતીહે,
(હરિહાં) શ્રીમદ્મના જી સદ, હરિ અઃ પઠરાતીહે. ૪૩

શ્રીકુન કે અષ્ટ સખાનામ.

છપ્પય.

સુરદાસ સો કુન, તોક પરમાનંદ જાનો,
કુનદાસ સો અંસુ, કુમન અરજીત બખાનો;
નંદાસ હે રખલ, ચતુર્ભુજ ખિરાલ નામી,
છિત સ્વામીહે સુખલ, શ્રીદામા ગોપિંદસ્વામી;
પદ અષ્ટ ગોપ ગોપાલકે, સખા હતે બૃજરાયકે;
દિર વેહી સખા દયાપ્રભુ, શ્રી બલ્લભશિર નામકે. ૪૪
શ્રીરાધિકાટકી ભીમામે મુખ્ય અષ્ટ સખિતકે નામ.

અમિતલ.

લક્ષિતા જ્યોર બિશાખા, ચંદ્રબગા સુતી,
સંધ્યાવલિ તુંગમદ્રા, સ્થામા બહુ ગની ;
બામા તુલસી અષ્ટ, એષ્ટ સખિનાગહે,
(હરિહાં) દ્યારવામીની શ્રી, રાધા સુખધામહે. ૪૫

જ્યોર ધનકી આતરંગ અષ્ટ દેલીનીનામ,
કવિત.

દેહેલ ખવાસીકી શ્રીલક્ષીતા જી મુખ્ય કરે,
ચંપકલતાકો સેવા, બોજનકી સાર હે ;
વનકી જો દેહેલ તુંગા દેવી રાદા કીયે જાપ,
સારીંગાદેવી જીકો દેહેલ સુભંડાર હે !
દહેના જો જડાવ તાકી સેલ્વધ સારીંગાદેવી,
આરજભાતાકું સુમગ સેવા સૃંગાર હે ;
વચ્ચકી જો દેહેલ સોતો કરીયત વીશાખા જી,
સખે શ્રી ચંદ્રાવલી જી દીના અધીકાર હે. ૪૬

શ્રીજીકો સાટાંગ પ્રતાપનામ.

દોહા.

હરિ સીર દૃષ્ટી મન ખચત, કર પદ જાનું અષ્ટ ;
બવ છુતાય હરી કાનમે, સો ન લહે બો કષ્ટ. ૪૭

શ્રીદેવકીજીકે અષ્ટ પુત્રનામ.

કીરતીમત શુખેણુ અર, ભદ્રસેન રંગુન ;
સંભરદન પુત્રી ભદ્ર શ્રી, રામકૃષ્ણ અઠ તંત. ૪૮

નવ—રસ સ્થાઈભાવ—વાર્ણ દેવ ચતુરત્મક રાખલીત નામ.

દોહા.

સ્થામ ખરન રાગાર રસ, સ્થાઈભાવ રતી જન ;
સુર તાકે શ્રીજી હે, રસ ગ્રંથન સુ પ્રમાન. ૧

હાસ્યરસ સાંગ.

સ્વેન ખરનહે હાસ્યરસ, થાઈ ભાવ હુ હાસ ;
શ્રીવામન તસ દેવહે, જો પદ ગંગ પ્રકાર. ૨

(૩૧૫)

કરનારસ સાંગ.

મુખ ખરન કરના સુરસ, યાદ ભાવ તસ રોક ;
પરમદેવ જો રક્ષહિતુ, પ્રકટ નાથ ત્રિલોક. ૩

રૂદ્રસ સાંગ.

આરન રંગ હે રૂદ્રસ, યાદ ભાવ હે કોપ ;
રૂદ્ર દેવ જો સખનકો, કરત કૃપા પ્રતિભોધ. ૪

વીરસ સાંગ.

પીત ખરન હે વીરસ, યાદ ભાવ ઉત્સાહ ;
ધંદ્રદેવ જાડો મુખ્યો, ગરવ રાધિકાનાહ. ૫

ભયાનકરસ સાંગ.

અસિત રંગ રસ ભયાનક, યાદ ભાવ ભય માન ;
ક્રાળ દેવ તસ જાનીયે, જાકે કાળ કહાન. ૬

ખિભત્સરસ સાંગ.

નીલ ખરન ખિભત્સરસ, યાદ જુગુપ્સા જાતિ ;
મહાકાળ સુર જો કરે, એક જાત ભય માંનિ. ૭

અદ્ભુતસ સાંગ.

પીત ખરન અદ્ભુત રસ, યાદ ભાવ આશ્ચર્ય ;
મદન દેવ જાતે પચે, કૃષ્ણદાસ જો વર્ષ. ૮

સાંતરસ સાંગ.

ચંદ્રખરન હે સાંતરસ, યાદ સમસ્થા ભાવ ;
શ્રીહરિ તાકે દેવહે, દયાસુમર લે હાવ. ૯
પ્રગટ યાદ સુર ખરતસહ, ખરને નો રસનામ ;
રસ યો કહિયે પ્રેમરસ, જાકે ખસ ધનશ્યામ. ૧૦

નવ નિધિનામ.

અરિહ.

મહા પદ્મ ધકે પદ્મ સુ કચ્છ ખાનિયે,
મકર મકુદ રાખે, પર્યનિલ માનીયે ;

(૩૬૬)

કુંદસહિત નવનીધી અતી, કુર્લભ જન્મકો,
(હરિહાં) સો હિય તુરછ લગત, સામે હરીભક્તકો, ૧૧

નવ ગ્રહનામ.

હોહા.

રાનિ, રવિ, સરિ, કુંજ પુષ ગુરુ શુક રાહુ પુનિ કેતુ ;
મહ નૌ મહ તાકુ બલે, સતત તાજી હરી લેતુ, ૧૨

નવ નંદ નામ.

ધરાનંદ ધૃવનંદ જ્યૌર ઉપતંદ હે,
અભીનંદ અગિનંદ સુતંદ સખ્યંદ હે ;
કરમા ધરમાનંદ નંદ જી જાનિયે,
(હરિહાં) ખડખાગી અદ્વૈત કબ્જસુત માનિયે, ૧૩

નવ યોગીનામ.

કવિ હરિ કુમિલક આવીર, હોત્ર પ્રપુદ્ધે,
અમળ પિરપલામત કર, ભાજન શુદ્ધે ;
અંતરિક્ષા નિલિ નાં, યોગી યહ જાનીયે,
(હરિહાં) શ્રીપુરૂષોત્તમ પરમ, ભક્ત પહિયાંનીયે, ૧૪

નવ દુર્ગાનામ.

શૈલપુત્રિ ધક, પ્રહ્લાચારીણી અન્ધે,
અતિય ચંદ્રધંટા, કુઆંડા ધન્યે ;
સ્કંધમાન કાંત્યાયની, રાત્રિ કાલે,
(હરિહાં) મહાગૌરી અર સિદ્ધિ, ધાત્રિ નાં ખાલે, ૧૫

કુહા.

નવ દુર્ગા મહ માંનિલે, મહામાયાકો રૂપ ;
દાસીકુ સેવે સદા, શ્રીગિરીધર વૃજભુપ, ૧૬

નવ ખંડનામ.

અરિહા.

ભરતખંડ હરિમખ ખંડ કુરુ જાનીયે,
ભદ્રખંડ ભદ્રાક્ષ કિં પ્રરૂપ માનીયે ;

પ્રસાવતે આર કેતુમાલ ખંડ દેવ હે,
(હરિહાં) બર્ત ખંડ નોં એજ ખને હરિ સેવહે. ૧૭

નમ શાસિગ્રામ ચરણામૃત પ્રકારનામ.
શિલા, ચક્ર, ચંદન, તુલસીદળ હોયહે;
તામ્ર પત્ર, પ્રચારવ શંખ સુનોયહે;
પુરુષ સુક્ત પુત્રી પ્રાદ્યન મિધી બેલોકતહે,
(હરિહાં) યામ બીચે હરી તકુ બદ્ર પથ બકતહે. ૧૮

નોમરહે રૂપ નવરતનામ.

છપ્પથ.

માનીક રવીક રૂપ રૂ, રાશિ સુક્તામળ માનો,
બીકુમ મંગળ પુદ્ગ, રૂપ પત્રા પ્હેચાનો ;
પુષ્પરાગ ગુર શુક્ર, બજ, સની નીલમનીહે,
ઝામેદકસો રોકુ કેતુ વેદુર્થ ભનીહે,
યહ નોં ગ્રહમય નોં રત્નખર, જીતીત સદ્ય સુખર્તકે,
હે સુહત સુકર આસ નોં ધરા, દયાનાથ ગીરીધરનકે. ૧૯

નવ ધાતુ નામ.

અગ્નિદ્વિ.

તાંખાં કાંમા સીસા હોંહા ધાત હે,
તરવા ખીતળ જસલ ધાતુ કહી જાતહે ;
રૂપા અરૂ કંચનસોં સખમે સારહે,
(હરિહાં) યામે અધિક વિભુતી ન દકુમારહે. ૨૦

નવ કુળ નાગનામ.

અગ્નિદ્વિ.

પુંડરીક કુમુદેજન વામન નામહે,
કુર્પદંત પુત્રિ સરવજોગ વિપદામહે ;
સુપ્રતીક ઝિગ્યાજન વાસુકી નામહે,
(હરિહાં) અનંત હરિકો રૂપ બલ્લ પદ્મજાહે. ૨૧

નીરહીકે નવ લક્ષ્મી નામ.

અરિહિ.

લે જીસાર ગંભીર પીત મુખ હાયહે;
સજ્જલ નેન કછુ ખયત ન સુકત જાયહે;
લધુભખ નીંદ હરાગ હિદાસી ખેતી રહે;
(હરિહાં) ગો પિનાથ ખિન ગોપી ગતી એસી લહે. ૨૨

દસ ધરતુ નામ.

દસ વિધનભક્તિ.

છપય.

અવન પરીક્ષત કરી, ભક્તી કીરતન શુક કીની;
સમરન કરી પ્રહ્લાદ, રમા પદસેવન ભીની;
પ્રથુ પુજન અકૃર, સુખદન કપિ કિંકરતા;
સખ્ય ભક્તિ અરણ્ય, આત્મા બંધિ અરપનતા,
કરી, પ્રેમભક્તિ બૃજગોપકા, એસી કાહુમું ન ખતી;
જન દયાનાથ ખસ કરલિયે, અખિત ઇસ ચુડામની. ૨૩

શ્રીહરિકે દસ અવતાર સહ માતાપિતા, ગુરુ, ક્ષેત્ર, પ્રાગઢ્ય કારન

એ પડાત્મક નામ.

અરિહિ.

પિતા દેવ શંકર માતા શંખાવતી,
માંધાતા ગુરુ ક્ષેત્ર હંસ પુર, સુચી અતિ;
હતન હેતુ શંખાશુર પાપી જાનીયે,

(હરિહાં) ધાસ્યો ગીન શરીર કૃણુન માનીયે. ૨૪

પુરુષા હં પિતા માત્ર ચંદ્રાવતી,
સહસ્રાદિત્ય સુગુર ક્ષેત્ર શિવપુરપતી;
હનનહેતુ અંધકાસુર ખલ લહતહે,

(હરિહાં) ધાસ્યો કુમુદ શરીર કૃણુન મુતી કંહતહે, ૨૫

દેહબંધલ હં જનક અંખ પદ્માવતી,
ગુરુ એકાક્ષર ક્ષેત્ર સકલ સરિતાવતી;

- (હરિણ) ધ્મન હતત દંભકે, દેવહિતુ હેં કલો,
ધાસ્યો જપુ ખરાહ કૃષ્ણ સૃનિસો ભલો. ૧૬
પિતુ હરિતાક્ષ ૩ જનની હેં લીલામતી,
ઘડાક્ષ ગુર અર સેત્ર મરસ્થલિ શ્રી અતી;
હિરણ્યકશ્યપ દુષ્ટ હતનકો અર્થ હેં;
- (હરિણ) ધાસ્યો નરહરી દેહ સુ કૃષ્ણ સગર્થ હેં. ૧૭
જનકાલિય ૩ માત દેવકન્યા કહી,
રૂપિરાજ ગુર સેત્ર કુગસ્યલી હેં લહી;
ખલિ હલિ પદ સિરધારનાર્થ ઓંતારહેં;
- (હરિણ) શ્રીમામન જીયહ ધૃત નંદકુમારહેં, ૧૮
યગદ્ગિનિ પિતુ માત રેગુકા જાંનીયેં,
ગુર ભાર્ગવ અર રતહર સેત્ર સુ માનિયેં;
વધનહેતુ સહઆર્જુન, મુખ ગિચારહેં;
- (હરિણ) પરશુરામ તનુ ધર સહુ દેવ મુચારહે. ૧૯
દસરથ તાત માત કૌસલ્યા નામહેં,
ગુર વરિષ્ઠ જુ સેત્ર સુ લંકાકામહેં;
રાવન રાક્ષસ હતન હેતુ ધુર રૂપહેં,
- (હરિણ) પ્રહ્લે શ્રીરઘુનાથ સુ કૃષ્ણ અનુપહે. ૨૦
વસુદેવ જુ જનક દેવકી માત હેં,
ગુર મુનિ ગર્ગાચાર્ય સુ જગ જિજ્ઞાસ હેં;
સેત્ર મધુપુર હતન કંસ આદિક રિપુ;
- (હરિણ) અવતારી શ્રીકૃષ્ણ ધસ્યો હલધર ખપુ. ૨૧
વત્સરાજ પિતુ અર સાવિત્રી માતહેં,
ગુર નારસ પદિ ઠાગુ સેત્ર સતી માતહેં;
ખાપર ખલ હતવેકા ધુરકારત્રહેં,
- (હરિણ) ધાસ્યો ખુદ ખપુ શ્રીજગજ્જન હેં, ૨૨
યશુધર પિતુ માતંગી સામલી માતહેં,
અંતર્યેય માંડલીપુર પ્રહ્લ કહાનહેં;
સ્વાભાગુર નિકલકી કરત ક્ષિતીહિતુહેં;
- (હરિણ) કલકિ રૂપ ધૃતકૃપા ધરમકેસુહે. ૨૩

દોહા.

સાંગા એડી એનાર દસ, એતારી શ્રીકૃષ્ણ;
જાકી પદ્મજા આસરે, પુર્ન દયો સખ જન. ૨૪

દસ વિધિ લક્ષ્મીનામ.

આરિહ.

શી કલત્ર સુત સહેંગાં સુ મામહે,
પશુ મહાં કુંજા કસ સ માદ અ મહે;
મહ દસ વિધી બો લાછમિ કમલ પાદયે;
(હરીહાં) તહુ નારાયત લાહી રતી તજિ હાર ગાધયે, ૮૫

દસ આવનામ.

આરિહ.

લીલા વિહરતી વિલાસ લલિત ર જાનંયે,
વીચછીત વાલમ અમોલાખ પહાંગાંયે,
કુટમીત પુતી દસ ગુમાન સ દસ કહે;
(હરીહાં) રાધા મોહનરતી સમય સમિહે લહે, ૮૬
પુતી અગાંતરે દસ હાવનામ.

મદન ર નિલમ વીક્રમ વિધારક જાનીયે,
કીલકીઓન વીચોરે ર વીચછીત માનીયે;
મુટાછત કુટમીત ર ગોધક નામહે;
(હરીહાં) મહ દસ હાવ પ્રાંયે રાધા ધનરયામહે. ૮૭

દસ વીરહઅવસ્થા નામ.

દ્રગ, રૂચી, રમૃતી અભીલાખ રહેત્રીક જાનીયે
વ્યાધી, પ્રનાય, પુતી બિનમદ અગાંતીયે;
જડતા ઓર મુર્છના તનગયતા કહી,
(હરીહાં) ચેહિ આજી કનખિના ગોપીન લહી. ૮૮
દસ વિધી આલનનામ.

દેવ મુતી દ્વિજરાજ વૈશ્યહુ માંનિયે,
સુદ્ર બિહાસન પશુ મ્યેચ્છ પદિય નિયે;
અર આંલસ ઈ દસખિય આંલન સૂતિ કહે,
(હરીહાં) સખતે સો દ્વિજ અષ્ટ જી હરીબડતી લહે. ૮૯
દસ પ્રાનનામ.

પ્રાણ પાન પુનિ પાન સમાન ઉદાનહે

નાળ કુરંગ અરૂં ઝાકલ દેખાતાહે,
 મિલી મનંગ્ય પહ દસ રાગ પ્રીય પ્રાનહે,
 (હરિહાં) પ્રાનાનિક પ્રા બહુવનકે ભગવાનહે, ૪૦

શ્રીનાગવતકે દસ લહનામ.

શુભ વીમર્ગ માન યોગ પુરી જનનકુ;
 હતો મના ૧૨ ધસાન પડવાનકુ;
 નિરોધ મુક્તો આગરે દમ લીલા મુનો,
 (હરીહાં) શ્રીનાગવત શ્રીભગવત કહું કું ન હતો. ૪૧

શરીરકે દસ દ્વારનામ.

દોહડા.

કરન થયુ, દો ગ્રાન મુખ, નાળી અથો દો દ્વાર;
 દસ સહિદ્ર તણ ગરગ તણ, બહુલે નંદકમાર. ૪૨

દસ શિયાનામ.

અરિહાં.

દેનર દરિદ્રન પૂરવ પચ્ચીમ લેખીયે,
 ધસાન અગિ નેરુન વ બહુ દેખીયે;
 અથોભીમમદ દસો દીસ નીરગય સદા,
 (હરિહાં) જો હરી ભજિ મુન ગાય તાહિ આર ન કદા. ૪૩

દસ પ્રકાર તૈલનામ.

કડવા મીઠા તૈલ અલગિકા જાનકી,
 ધરંડિયા ડોલીયા કનકીય અંતકી;
 રાને જોપર ખાખત રેગા તૈલહે,
 (હરિહાં) નામ એક મુ. બીન મુ હરીજન ખેસહે. ૪૪

દસ રહી નાગનામ.

તક્ક પક્કર મહાપક્ક કંકોન હે,
 રાખયુક એગવન ગરવ અતોલહે;
 કરકોટક મહાગરલ દધો જાન દંપતી,
 (હરિહાં) સેપરવ વંત મૂરન સખકી જી રતી. ૪૫

ઐકાદશ જાસાનુનામ.

ઐકાદસ રૂદ્રનામ.

કુંડલિયા.

મન્યું મનુ મહા શીવ, મહીન સકુનુ દૂજકાળ,
 હિત્રેત ભવ ધૃત વૃત્ત, નામદેવ ધતો જાલ ;
 નામદેવ ધતી જાલ, ગાર ધતી રૂદ્ર કલાવે,
 મહારૂદ્ર સો ભીન જાહી સુરભોગ ન ભાવે ;
 દયાનાથ શ્રીકૃષ્ણખીન, રૂચી કદા ન અન્યુ,
 કહાં કેલાસનીવાસી, કહાવે આદી જુ મન્યુ. ૪૬
 ઇનકી સ્ત્રી ઐકાદસ રૂદ્રાનીનામ.

હોહા.

ખૃત્તી ધી જીરાના ઈલા, ઉમા અંખીકા જાની ;
 નીઝિત્સર્પિ દીક્ષા સુના, ધરાવતી રૂદ્રાની. ૪૭
 યહ ઐકાદસ રૂદ્રતીગ, સખી ગિરીધર રસ રાસ ;
 પિપ્પસ સીધીલ કટિ અંધી પટ, જલપિ હે પીપ્પ પાસ. ૪૮
 મહા અંધકારત્થ અન્ય ઐકાદસ રૂદ્રનામ.

અરિલ.

અભેદ, અમર, અછેદ, અકળ સુ નામહે,
 અમ્બીકારા તપતાક્ષ રૂ સદ્ગોવામહે ;
 પુત્રી અધાર તત્પુરૂષ મહેશ ત્રિગોચનાં,
 (હરિહા) એહુ ગાર અશોરા ક્રૂત દુષ્પ્રમોચનાં. ૪૯
 શ્રીકૃષ્ણ પુન્યેકે ઐકાદસ સ્વજનામ.

હોહા.

સુર્ય, અનલ, આહન, ભુ જળ, ગો, ખાધુ નભ સંવ ;
 ક્ષાત્મા પરમાત્મા વિશે, પુજે હુ શ્રીભગવંત. ૫૦

ઐકાદસ ઇન્દ્રિનામ.

સાન કરમ સંહુ ઇન્દ્રિ દસ, ઐકાદસ ચોં મન ;
 સાક્ષી હોઈ હરિ ભજ દયા, કરિવે સખ અરપન્ન. ૫૧

દ્વાદશ મુનીયનામ.

સવેયા.

માતા વિવસ્વાનં ચર્યગા પુરા ત્વજા નામ,
સતીતા ભગ ૧ વીધાતા વરુનકુ મીન શકુ અભીગમાનં
ઐસર હરકમ મીલી રવી દ્વાદશ હરીભુતો સૃતી ડાલો;
ધ્યાનાય શ્રીકૃષ્ણય દ્રકી અન્તાસો જગ ડાલો. ૧
પુરાણાંતરે પ્રથમક દ્વાદશ મુર્ચનામ.

અરિહ.

પ્રથમાદીત્ય દીવાકર ભાસ્કર જાનીયેં,
ઐસર પ્રભાકર હરીદયશુ ખખાતીયેં;
ત્રીલોકયત્રોચન સહસ્રાંશુ રવ હે તપન,
(હરીહાં) પુત્રી દ્વાદશાત્મક ત્રીમુતિ સુર્ધ સહગન. ૧

દોહા.

યહ જો દ્વાદસ નામ શુભ સુરકે શુર મુની ગાત;
બકી શ્રીયમુના સુતા, શ્રીગીરીધર ભગાત. ૨
શ્રી રાધા સેવા તત્પર દ્વાદસ સખી નામ,
છાયે.

આચછાદકાં વીક્ષેષકા, યોગગાયા મીની,
કાલ્યાયની દેવી પૃથ્વા, શ્રી અંદ્રાવલી બની;
અરુ દેવી સંકેત લલીતા; મીંગતી બાનો,
નો બારી ચોખારી, દેવી અનંદી માનો;
યહ ધ્યાનાય શ્રી કૃષ્ણ પ્રીય પ્રાન રાધીકાકી સખી,
નીત સેવતાત્પર રહતહે, પુત્રીત નામ લીજે બખી. ૪
દ્વાદસ સંકાંતો સોઘ રાસી તાકે નામ.

અરિહ.

મય વચ મીથુન કરક હેં જાનીયેં,
શીંહ ૩ કન્યા તુલા, સુ મૃશ્વક માનીયેં;
ધન મકર પુત્રી કેવ મીન સંકાંતીહેં,
(હરીહાં) નહી જુ માસયેં સો, બક કેશવ કાંતીહેં. ૫

દ્વાદશ હરીનાંમાંકીત તીલકનામ.

કવિત.

તીલક ભાલ કેશવ ગોવિંદ ગ્રીવ દાય માધો નારાયણ નાભી કૃત્તન પીડી નામહે,
 ગદ્યસુદન ત્રીપાઠક પીઠાયુ એ દરજના, અપાહી અનુક્રમ આદુ અગી કૃત્તી ઠામહે;
 શ્રીચરે આ રૂપકેશ પામન વામાગતરે, કંડ પૃથ્વી શ્રીદામોતર ગુણગીરમહે,
 પાની પ્રસાલનંગે માનિ સિર છીરકો લેહુ પાસુદેવ પડિકેયો કલો દયારામહે. ૬

આદ્યનાંકે દ્વાદશ ગુન નામ દ્વે પ્રકારકે.

છાંદ્ય.

ધરમ સત્ય દમ તમ રૂ, નિનિશા અમાત્સજ્જહી;
 યસ દાન ધૃતી શાઞ્ઞ, અનસુયા ધંડુ દ્વાદશ શ્રી;
 ઓર પક્ષ રામ દમ રૂ, રોચ તમ કાંતી આરજન;
 વીરકતના આત્મીકય, સત્ય સંતેષ સુ આર્જુવ;
 ગીન સન સહીત વાંસન ગદુ, દ્વાદશ ગુન દ્વાજપુત્ર;
 તહુ હરપદ પીમુખ ન પુત્ર નીજ, સપત્ન ભક્ત કલ મુક્તહે. ૭

સખકે પુન્ય પાપકે દ્વાદશ સાક્ષી નામ.

અરોલ.

પ્રગમ અનીલ અંધ તેજ, દીશા સુર યોગહે,
 ગાયહુ સંધ્યાકાળ, સુર્ય અરૂ શોભહે;
 અહરનોરા ધહુ ખાર, સકલ કૃતીસાક્ષહે,

[હરીહાં] ધનહુ કે અંતગત, હરી કમલસહે. ૮
 શ્રીહરી નામ મહાત્મજ મુખ્ય દ્વાદશ નામ.
 અક્ષા નારદ શરિય રાનકાદીકે કાંપીલ હે,
 જનક બ્રહ્મા પ્રહ્લાદ ભીષમ શુક કીલ હે;
 બલ્લીરાજ નૃપ ધરમ ભક્ત વર ખારહે,

[હરીહાં] જાનંત નામ પ્રગાવ જુ દેવ મોરાગહે,
 શીબજવદાસાતે મોહશાસ્ત્ર પ્રગટ કરીકે છવકું હરીવીમુખ.

કરનારે દ્વાદશ હરી નામ.

હરી કરણા મૃદુલ રૂ રાક્તી કપીલ હે,
 દુરવાસા ગોતમ હિમંત્યુ કીલહે.

જેમુની વમદની સતીના પુત્રી પ્રવરણતી,
(હરીશી) ભારજન ભટ્ટ કરે બપ આપસે શીવતી. ૧૦

શ્રીકે દ્વાદસ આજન નામ.

ઓસાઈ.

પહીસો આજન હે આરનાન, દુલો સંદન ચોલી જાન;
તલો માંગે સંસાર પાદ, એથો આજન રમેલીલાદ. ૧૧
પંચમ આજન લોચન ધરે, રાજ સુનાગણેલી મુગ ભરે;
આજન સપ્ત નાસા મેડી, અગ્રા કરત કુલ ઉલોલી. ૧૨
ના આજન માતશ્રીવ ધરે, દસથે ભુખ પેત કરકરે;
એકાદસ કટી કેકતી છાજે, દ્વાદસ ચરના ભુખન ખાજે. ૧૩
ચક્ર દ્વાદસ આભુખનધતી, શ્રીરાધા ગોરાર તીથ સતી. ૧૪

દ્વાદસ એવ નામ.

આરીલિ.

તક્ષક કંબુમ સુત્રાં તક હીમગોલીહિ,
મહેદ્ર વજરંદર પુત્રા નદરાલીહિ;
વિષપ્રઃ મુગેપ કરકાક આર બાલુકી,
(હરિકાં) પૃથુવ જાનકે ખારકેસ હરિ કોતુકી. ૧૫

દ્વાદસ ગણેસનામ.

કુંડલિયા.

ગળતન ર ગળપતિ ગિકિ, ભાલચંદ્ર ધક નામ ર;
વક્રતુંડ ગજમકન આર, ભંગદ્રષ્ટ આશિરામ;
હેમદ્રષ્ટ અભિરામ, કૃષ્ણ વિગાશક જનને;
ધુન્નયરન સંચોદર, સિદ્ધિનિંપક ગાંગા;
બુદ્ધિ પ્રિતાપક દયા, કૃષ્ણ કીરતિ નિતાનન;
આદિ પુરુષ ભો નિહિ પ્રભાવ જગને મુગળનન. ૧૬

આર પ્રલેસમયકે એવનામ.

દોહા.

આવર્તક સંવર્તક ર, પૃષ્ઠર દ્રોન બુ આર;

(૩૭૬)

ખરખે જળ પાછા કરે, પ્રલપદિં ભંદુગાર. ૧૭
શ્રી ભાગવતકે દ્વાદશસ્કંધ, શ્રી કૃષ્ણકે દ્વાદસ અંગ હે તાકે નામ.

નાનાચછંદ.

પ્રથમ દ્વીતિ પાદ હે ત્રિ ચાર પાદુ જાળિયે,

નિતાંબ પંચ પદ્ધતિ સુજઠરા ખળાળિયે ;

સુહસ્ત વાગ સપ્ત અઘ્નનાં સતત હે કલ્પો,

હદે સુદસ્ય યો ધંદ સો સુરી ગહો લલ્પો. ૧૮

દ્યુપાર યો સુહસ્ત ઓર દચ્છનો શ્રીનાંખકો,

છે દ્વાદશાંગ કૃષ્ણરૂપ ભાગવત ગાયકો. ૧૯

દ્વાદશ શિવકે જ્યોતિલિગરથકે નામ,

ઓપાઈ.

સેમનાથ સોરઠમે કહે, ગલિકારગુન શ્રી શેલહે ;

ગહંકાલ ઉજ્જનમે આહી, જાકાર અમરેધર કહાહી. ૨૦

હિમાત નાગપૃષ્ઠ કેદાર, ત્રિમશંકર ડાકાણાગાર. ૨૧

ગિચ્છેધર ખાગારસી ખસે, ત્ર્યંબકેસ ગોતમીતથ ખસે ;

ચિત્તભોગી જૈવનાથ પાસી, દાશક બેન નાગેય મિલાસી. ૨૨

સેનુપંથ રામેસર રાજે, ધુમેસર મુચિવાલય બાજે ;

જ્યોતિલિંગ સિવપાર ખખને, દયાનાથકે ધ્યાની જાન. ૨૩

તેરહે ધરતુ નામ.

ત્રયોદશ ભાગવતનામ.

અરિહિ.

શુક નારદ પ્રહ્લાદ પરાશર સંતહે,

હકમાંગદ આચ્યુત વ્યાસ ગુ મહંતહે ;

આંખંસીય શોનક મિનિખત રૂ ખસિટહે,

(હરિહાં) ભાગ પુઢીકાદિક શ્રીહરી ધજહે. ૧

ત્રયોદશ સમાસનામ.

સધુ માધા અરે જોટાપાડ સુ જાતીયે,

ખીંચ નભ કુઆર કાર્તિક અપહન માનીયે,

પોપ ગહા હમગુન ભાંવચા કીર ફેરહે,

(હરિહાં) હરિપ્રિય પુરષોત્તમ સુમાસ મીલી તેરહે. ૨

ત્રયોદશા કમ્પપતીનામ.

ચોપાઈ.

કમ્પપતી ત્રયોદશા જાની, નામ સંતલી કહત બખાનાં;
પુરવ અદીતલી પ્રગ્ન ન છોટી, જ્યાં કે સુત સુર તેલીસકોટી. ૩
ઘોર દીતીહુ પ્રસાધ ન ધોરી, જસ સુત ઘનવ કુહુતર કોટી;
નોં કુલનાંગ કદુકે નંદા, સોત આશ્વિનો તારક ચંદા. ૪
ભાનુ યોગેશ્વરી સુર ખારા, અંરન ગરઠ પતિતા સુકેખારા;
સત્યલાભા રૂપી સસ્ત્ર અઠધાસી, સુપવાહીની રાશીતપ્રકારી. ૫
સતદશા ઊનધક તાકી સંક્ષા, ખનરૂપતી જનની કનક દીક્ષા;
સંખ્યા જાકી ભાર અઢારા, અખ અટ નેત્રા કહું બીસ્તારા. ૬
પ્રકટે પવન ઉનપંચાસા, કુલ છત્તીસ નૃપ બચે પ્રધાસા;
દ્વાદસ મેધ ઘોર નોં દ્રાનાં, મેધનાદીની પુત પ્રખાના. ૭
કાલાન્નિક પુત સુજાને, અઠ કુલ નગ સત સીધુ બખાને;
આધવ છખનકોટી જી લેખા, તીનકી જનની લહોં સુજેખા. ૮
સપરીવાર તેરહુ વહ જામ, હરિગત્તા જિન સૃષ્ટિ નીપામ;
ત્રીભાગવત બીન દહુ નામા, વહ પુરાન કુલે કરી રાગા. ૯

ત્રયોદશા ભરવનામ,

કુંડળીયા.

ભરવ કાળકૃતાંત, અંક માંસારાની કપાળ;
રમરાનીભુતાત્મન અર. ખટુક પ્રાક્રમ ખાળ;
ખટુક પ્રાક્રમ ખાળ, નાગપારા ભુતભાવન;
સેનપાળ પિંગળ લોગિન, વ્યોમકેશ ગીનગન;
કહે દયો હરીદાસ, બયદ જન હોલર. ખરે અખ,
પ્રખંદાસ કે દાસ સદા, ભાખે જો ભરવ. ૧૦

અતુરદશ અસ્તુજામ.

સમુદ્રમયતકે અતુરદશ રત્નનામ.

અંરિલ.

કમેળ કોસ્તુભ હરી ખનુ રાખ સુરા વૌધ;
પિખ ઘેરાવત પારીજાત કૈશીચર સોધ; ૩

રંભા કામધેનુ ધનવંતી સખ ભણે,
(હરીહાં) ઓર ઉચીત તસ દીએ માદીઓ હરી લીએ. ૬

ચતુર્દશ વીરનામ.

છાંપે.

ધનસાન રસાયનાખીધે, પઠી જોડ જાને,
ચોનોસ કાજલ તરીઓ, ગતી ધનુ પહિચાંને;
દીઅ ખરન લખીઓ રૂ, ચીત્ર તુગી ભેનસન ધૂડ,
કોકકલા જોધન પ્રકાર નર, ચોરી પ્રગીત ખડ;
ગીન ચોડ મિંચા યહ સકલ, ખડુ આગ કરી કંબુ હીય જટી.
તહુ જાડતો ન જો ખૃજાજ તો, ચતુરા ચારૂ નકકટી. ૨

વીરાટ ચતુર્દશાંગર ચતુર્દશ લોક નામ.

છાંપય.

પુરય પાદ ભુ નાભિ, પુર હિય સ્વર્ગ ઉરમહેર;
ત્રિના જન સેન તપ, મસ્તક તત્ર સત્યલોક ખર,
કટિ આતલ ગરૂ વીનલ, જાનુ સુતર;
છડ ચોદ લોક અવયવ સમુદ્રી, સ્થુપ આન સુગીરાટકો;
તિનડેહુ જીન શ્રીકાણુખોન, નામ ખૃયા ગો ક્યો પંકો. ૩

ચોદ ખાણાધિપતકે નામ.

અરિહુ.

ભૂત સહસ્ત્રાંશુન પ્રથુ સંતતુ જાનિયે,
પરશુરામ વૃષટેતુ કરન પહિચાનાંયે;
કારતીકય ગગે દ્રોન માધાનહે,
(હરીહાં) પારથ પ્રથૂમન રામગંદ્ર વિક્ષાતહે. ૪

ચતુર્દશ ખાણામાગકે નામ.

કુલેયા.

કુર્ગા ભદ્રકાલી વિજયા અરવેતી કુમુદા કલિયે,
ઓર ચંડિકા કાના માનવિ ઘોર કનકા લહિયે;
માયા નારાયણિ. ધરાની પુનિ સારદા નામા,
સહિત અંબીકા ક્રૂત દિયો ખર માયાકું સુખધામા. ૫

અનુદર્શ મન્નતરનામ.

સેવા.

સાવસ્રણી અર દક્ષ, સાવ્રણી પ્રજાસાવ્રણી,
ધર્મસાવ્રણી રૂદ્ર સાવ્રણી નામ લે-ગણી. ૬
દેવસાવ્રણી ધંદ્રસાવ્રણી અનુ દશઅસરા,
જિનકે રક્ષાતેતુ એકે હરિકો આવતારા. ૭
હરિ અનુદર્શ યુગપર્યંત વટપત્તપર પોહોડે તાકે નામ.

કુંડળિયા.

અંધક ત્રિભાંક્યભુદ્રુદ ૩, પુત્રિ ભુદ્રુદાકાર,
અનુ મન્નતર માંગલ ૩, ધગન ધગાધર માં ૩,
ધગન ધગાધર માં ૩, ઓર તાતાઆ તારક,
પુત્રિતન્નાગ અનાગી, અરન મન્નતરકું હે ધંક,
કહે દ્યો હરિદાસ, જ્યો હરી નીંદ સગધક,
બે પ્રહુડે ખડપોત, નામ યુ, આદિ નુ અંધક, ૮

આથ પંચદશ અરતુ નામ.

શ્રીરાધાજી યુગ ચરણારણિકે પંચદસ છત્રાદિકે ચિન્હ
હે તાકે નામ.

દોહા.

છત્ર પદ્મ કમળ યત્ર, અંકુશ ઉચ રેખ;
શ્રીરાધા દેવજન ચરન, સગ ચિત્ર પદ લેખ. ૧
ગદા કંજ રથ સારિત નગ, કુન્ડળ ખેરી મોન;
શ્રીકૃષ્ણમાપદ ખામ આઠ, ચિત્ર અધકુખ છીન. ૨

અંગગિ કામળાસેતકે પંચદશસ્થળનામ.

ઓપઃઈ.

પાસત કામ પુરુષ તિથ દેહ, તસ ગિનિ નામ સમુજિ મુત સેહ
પુરુષ અંગ દેહેને જો જ્યો, તિથકે પાગ અંગ સો તથે. ૩
સુકલપક્ષ નમશિખ ચદિ જાપ, કૃષ્ણપક્ષ તદ મગ અધ આધ;
સિત ખામાં પદ ખામાં ગુદ, પ્રતિપદમે ન પસે મત રદ. ૪

પદ્મલ કુળ એડી ખસી તીજ, ગુદ્ધ એંધિ ઝંધ પંચમિ રીજ ;
 સટી મદન મદન દન ભંડાર, સાગી કટિ આઠ નાભી કાર. ૫
 હદે નોંચિ કુચ દસગી કામ, જાન કદા એકાદશિ ઠામ ;
 દ્વાદશિ ગ્રીવ કપોલ ત્રિયદસી, ચોદસ આધર અનંગ રહિ ખસી. ૬
 પુન્યોકે દિન લોચન કામ, શુભપચ્છ પ્રતિ દિન યહ ધામ ;
 કૃષ્ણપચ્છ એકમ સિર ખાસ, કુળને પ્રકરી બહાર નિવાસ. ૭
 તિજ એકતલ એંધિ કપોલ, પાંચે કંઠ ખસેં નહિં લોલ ;
 સટી કદા સુખમી કુચ, આઠચો ભરનો નાભી રચ. ૮
 કટી કંદ્રપકો દસમી દહેરા, ભગ એકાદસી મદન ખસેરા ;
 દ્વાદસી જંધ ગુદ્ધ તેસી, ચોદસ એડી મન સુત ભસી. ૯
 આવસ પદ્મલું રતિપતિ થાન, અસિ તપચ્છ યહિ બિધી પ્રમાન ;
 આ રીતી હમ સમુઝી એન, ખંડિ ચુમલી જગદ્ મેન. ૧૦

દોહા.

રતિકેશી ધજરાજ સુત, કીની પૂજ્યપુસંગ ;
 આકલ રસ ગ્રથે કિયે, જાન્યે અજિત અનંગ. ૧૧

પંચદસ અરન્યનામ.

છંદરોલા.

આદિ ચંપકારન્ય ગદ્રિકારન્ય અખાનો, ઐર દંડકારન્ય તીમિપારન્યહુ જાનો ;
 અવર અરપુદારન્ય રૂ પદ્મારન્ય કલોહે, ઐરહુ ધર્મારન્ય રૂ અજ્ઞારન્ય લલોહે. ૧૨
 ગુહ્યારન્ય રૂ જંબુકારન્યહે અભિરામા, પુન્યારન્ય રૂ દેવદાકારન્યહુ નામા ;
 એસારન્ય રૂ નધુપારન્ય રૂ દ્વૈતારન્યા, સખસિરમનિ શ્રી પૂંદુરન્ય કૃષ્ણપ્રિય ધન્યા. ૧૩

ચૌદસ યશવત્ નામ.

શ્લોકે ચૌદસ શૃંગારનામ.

હુરિગીતા.

કરિ પ્રથમ મંજનન ઐર, ચાર ચીર તન ધારન કરે ;
 ત્રિતિયે તિલક સુભ ભાલ માંગહુ તુર્ય નેત્રાંજન ધરે,
 પંચ યેં અતિતાંક અટયેં મુક્તનય નાસા ભરી ;
 સત યેં સુગેની ગુહી આઠ યેં માલ પુષ્પાદિક ધરી. ૧
 કટિ મેખલા આર નેં યેં કર સુકંગન દસ ભયો,

अंगार यो कुच लेख कुंभकुंभ अंगराज सु नारयो ;
 नेपुरादि पदसहित अंगार तेर यो यह जानिये,
 मोह यो अंचल द्रुमविशोदन पतिव्रता पहियां नियो ;
 तपोस्य चरन पंचदस यो अतुरता भोलि सोलहे,
 शृंगार आभा अंग संगत अंगे अपि स अंगोलहे ;
 श्रीराधीका सज्जि सोल पुरन भिलो नाथ निकुंजमे ;
 युन गात गुगलकिशोरके जन हयो आनंद पुंजमे । ३

अथ पुरुषके सोल शृंगारनाम.

छंद मत्तगयंद.

क्षीर इ मंजजन अंगर सुंदर तिहके सुभास इ अपेन अंदन,
 कुंडल कानन मुकुट मुद्रिक कंकत पान कृपान धुरी अमन ;
 आनन पीरी पल्लव सुपावन आरति तुंड सुसिल गुनमान,
 यातुरता सह सोलहु आलहि नाथ ह्यासु समंध भोलि तान । ४

श्रीकी सोल उसा नाम.

चोपाछ.

सोलकजा संपुरन पांती, हंसमती सो पद्मनि जानी,
 शाम बार अर अज्जल आरी, पीन बार बारगन आरी, १
 शाम केस अतिही धुपारि, गिरह करी जिन देण गंवारे ;
 पुतरी श्याम श्याम तिल सोहे, कुच मुप देपि श्याम मन मोहे, २
 सोहे स्वेत मंगडी उंडी, अतही स्वेत नयनकी पिंडी ; ३
 योकी स्वेत स्वेत नयन अने, जिहि अपमा हिराकी जिन. ४
 नाक अंधर कर पल्लव छिन, अति सकुमार लंडीकी कीन ;
 सुभर गाल अर सुभर कलाध, पीन भयोधर धुल गुलाध. ५

दोहा.

सोल उजा सु पद्मनी, परनही कोपी वेद,
 जो पावे रसरीनीको, सो पावे यह वेद. ६
 श्रीराफ सो पद्मनी, कृपन लहे यह अम्भ ;
 उदीपतु ओर सु कहनके, लहे न आरति अम्भ. ७

પદ્મલક્ષ્મી યોગી પાસે તીજ, ગુણ યોગિ યુધ્ધ પંચમિ રોજ ;
 સદ્ગી મદન મદન દન ભંડાર, સામગ્રી કદિ અઠનાભી ઠાર. ૫
 હલે નોંધિ કુચ દસમી કામ, જાન કદા એકાદશી ઠામ ;
 દ્વાદશી ગ્રીવ કપોલ ત્રિપદસી, ચોદસ અધર અનંગ રહિ પસી. ૬
 પુન્યોકે દિન લોચન કામ, શુભપચ્છ પ્રતિ દિન યહ ધામ ;
 દૃઢગુપચ્છ એકમ સિર પાસ, દુર્જને પ્રકરી બહોર નિવાસ. ૭
 તિજ યોગલક્ષ યોગિ કપોલ, પાંચે કંઠ ખસે નહિ લોભ ;
 સદ્ગી કદા સુખમી કુચ, આઠચો ઊરનો નાભી રૂચ. ૮
 કદી કંદ્રપકો દસમી દહેરા, ભગ એકાદસી મદન ખસેરા ;
 દ્વાદસી જંધ ગુણ તેજસી, ચોદસ એડી મન મુત ભસી. ૯
 આવસ પદતલુ રતિપતિ પાંચ, અસિતપચ્છ યહિ બિધી પ્રમાન ;
 આ રીતી કમ સમુગ્રી એન, ખંડિ ચુમલી જગદ મેન. ૧૦

દોહા.

રનિકેશી પ્રજ્જરાજ મુત, કીતી પૂજ્યપુસંગ ;
 આદ્ય રસ ગ્રંથે કિયે, છત્રે અજિત અનંગ. ૧૧

પંચદસ અરન્યનામ.

છંદરોલા.

આદિ અપકારન્ય અદ્રિકારન્ય અખાતો, યોર દંડકારન્ય નીમિષારન્યકુ જાતો ;
 અપર અરપ્રદારન્ય રૂ પદ્મારન્ય કલોહ, યોરકુ ધર્મારન્ય રૂ પ્રજ્ઞારન્ય લલોહ. ૧૨
 ગુહ્યારન્ય રૂ જંબુકારન્ય હે અભિરામા, પુન્યારન્ય રૂ દેવદાસકારન્યકુ નામા ;
 યોગારન્ય રૂ નયુધારન્ય રૂ દ્વૈતારન્યા, સખસિરમનિ શ્રી પૂજારન્ય કૃત્યપ્રિય ધન્યા. ૧૩

ચૌદસ વાસતુ નામ.

શ્રીકે ચૌદસ શૃંગારનામ.

હરિગીતા.

કરિ પ્રથમ મંજજન યોર, ચાક ચીર તન ધારન કરે ;
 ત્રિતિયે તિલક સુભ બાલ માંગલુ તુર્ય નેત્રાંજન ધરે,
 પંચ યોં મુતિવાંક ખટ્યોં મુક્તનય નાસા ભરી ;
 સત યોં સુગેની ગુંહી અઠ યોં માલ પુંખાદિ ધરી. ૧
 કદિ મેખલા શૃંગાર નોં યોં કર સુકંગલ દસ ભયો,

અગાર યો કુચ લેખ કુમકુમ અગારાનું મુ અગારી ;
 નેપુરાદિક પદસહિત અગાર તેર યો પદ જાનિયે,
 ઓઘ યો અંગલ દ્રગવિદોઢન પતિવ્રતા પદિયાનિયે. ૨
 તંબોલ ચરવન પંચદસ યો અતુરતા બોલિ સોલહે,
 શૃંગાર ક્યામા અંગ સંગત બચ્ચે અપિલ અમોલહે ;
 મીરાધીકા સજિ સોલ પુરન મિલો નાય નિકુજમે,
 યુન ગાત જુગલકિશોરકે જનધ્યો આનંદ પુજનમે. ૩

અથ પુરષકે સોલ શૃંગારનામ.

૭૬ મસગયંદ.

કોર ૩ મંજન અગાર મુદર તિલક મુખાસ ૩ ભેપત અંદન,
 કુંડલ કાનન મુકટ મુદ્રિક કંકત પાન કૃષ્ણન કુરો અન ;
 આનન ખીરી પન્દરપ સુગાયન બારતિ તુડ સુસિલ યુનગાન,
 આતુરતા સહ સોલહુ બાલહિ નાય દયાસુ સમંધ બીલિ તાન. ૪

ઓકી સોલ કલાનામ.

ચોપાઈ.

સોલકળા સપુરન ખાંની, હસગતી સો પદાનિ જાંની,
 રામ આર અર ઊજાલ ચારી, ખોન આર આરગમ બારી. ૧
 રામ કેસ અતિહી ધુવરારે, જિરહ કરી જિન રૂપ ગંવારે ;
 પુતરી સ્યામ સ્યામ તિલ સોહે, કુચ મુખ દેખિ સ્યામ મન મોહે. ૨
 સોહે સ્વેત મંગડી હંડી, આતહી સ્વેત નયનકી પિંડી ;
 ઓકી સ્વેત સ્વેત નખ ખને, જિહ્વિ જાપમા હિરાકી બિને. ૩
 નાક અધર કર પત્રવ છીન, અતિ સકુમાર લંકીકી કીન ;
 મુભર ગાલ અર મુભર કલાઈ, પીન પયોધર મુખ તુલ્કાઈ. ૪

કોહા.

સોલ કળા સુ પદાની, ખરનહી કાવીર વેદ,
 જો પાવે રસરીતીકા, સો પાવે પદ બેદ. ૬
 મીરાબા સો પદાની, કૃષ્ણન લહે પદ અખ ;
 કહીયુ આર સુ કહનકે, લહે ન અમરતિ અખ. ૧૦

શ્રી કૃત્તચરત ખટલસ ચિન્હ તાકે નામ.

છંદ મેત્તગચંદ.

સ્વરિતક અષ્ટ સુકુંન ચલીયવ જંબુ ધુજાંકુરા હરધરેખડું,
પંકજ એને વ દહન પાપ-ધરે હરીદાઇ સદાશિવ લોખડું;
મહન ત્રિકાન ધનુષ ૩ કુંભરવ ગેપદ સારથ ચંદ્ર સુદેખડું;
વામ ચરણ સુગીત થહે સંત ચિંતન સુત પાને હરિભેખડું. ૧૧

શ્રીકૃષ્ણ મહા પ્રસાદધીકારી પોડરાનામ.

કુંડળિયા.

શંકર શુક સનકાદી ખલિ, હનુમાન અકરૂર,
નારદ કપીલ ૩ ભિમ ધ્રુવ, અપ્સરીય રસપુર;
અપ્સરીય રસપુર, બિલીખન ઉદય અનુન,
પરમ ભક્ત પ્રહલાદ, ૩ ત્રિશક્ત્યેન તમે કુત;
કહે દયો હરિદાસ કૃત્તક ઇતેહી કિંકર;
મહા પ્રસાદે કેરવાદી, આદિ જો ભાષે શંકર, ૧૨

ગોલોકવાસી શ્રીકૃષ્ણકે પોડરા દ્વારપાલ તાકે નામ.

છંદ રોડા.

બીરમાનુ અર ચંદ્ર ભાનુ ઓર સુર્યભાનુ,
વસુભાનુ પુત્રી દેવમાનુ શુભ નામ બખડું;
શકભાનુ આર. રત્નમાનુ ગોપતકે નામ;
સુપારથ પ્રતિ સુમલ સુલભા અર શ્રી દાગી. ૧૩
યહ એકાદસ વલ્લભ ડાહિયે રહે રોપી,
ઓર પંચ દેહરી વહારછ કંઝન ગોપી;
સોળુચન નાયકા તાહીકે કયો લહું પારા,
કહું પાંચકેનામ પ્રવર સખતે તો દારા. ૧૪
ચપકલતા ચંદ્રિકા ચંદ્રબગા ૩ ખસોખા,
શીલલીતા યહ પોચ ઓર સાખનકી સાખા,
શ્રીરાધા ઓહનકે યહ સેવક યહ દામી,
ઇતકો સુમિત્ર કરત દયા પરમાનંદરાસી. ૧૫

શ્રીરામચંદ્રજીએ ખટસ સચીવ જો પ્રવાન તાકે નામ.

છપ્પમ.

સૃષ્ટી વિઘ્ન જ્યાંત, નીતી પર સુચીર પીતીતા,
રાધવ વર્ધન નીપુન સુરાશર પરમ પુત્રીતા;
આરોક સદા આનંદ, ધર્મપાલક તત્વેતા,
મીત્રીવીર્ય સુમંત, ચતુર જગતીચંજેતા;
સો અનાયાસ રઘુમની પ્રાપ્ત, બવસાગર દુગ્ધતર તરે;
પ્રાપ્તે જાકતી અનપાયની, રામ મુચીવ સુમીરન કરે. ૧૬

દક્ષકી પુર્વરૂપકી રોહસ પુત્રીનામ.

છંદ અગિલ્લ.

અદ્ધા ગૈત્રી દયા સાંતી શુભપ્રાગલે
તુટી પુટી આર ક્રીયા કનતી નાગલે;
ખુદી મેધા તીતીક્ષ્ણ હજીહિ લહી;
(હરીલા) મુરતી સહીત, યહ તેર ધરમ મળી કહી. ૧૭

રોહા.

સ્વાહાઅગ્નીકા દધ, સ્વપ્ના પિત્રિકાં દીપતઃ
સેતી દધ મહાદેવકા જન રતિ હરિપદ પાત. ૧૮

અગ્નિકૃત્તે સાર અગિહં તાકે નામ.

કવિત.

વેદાનાં લોચનીક પાવક ઝોમંગલહેં મુર્ગ દુતી-મારદ મૃદુ મંગલ કહેહેં;
ગારરપત્ય સુ આર બલવાનલતેજો મેંદાવાનલ જઠરા ક્રાંધાનલ લહેહેં;
ક્રોધાનલ હુતાસ વિરહાનલ સો-સો અગ્ની કાકું ન જલાં રૂપધારી રહેહેં;
દયાપ્રણુ કૃપણુ જીવકા ભાવાનલ સિરામની જગને મિલા-સોતાકે તો દહેહેં. ૧૯

ચંદ્રકી સોળ કળા તાકે નામ.

સંવયા.

સ્વેતકળા આર આરત સીતજ કૃપણુ ર રક્ત ર પીત કહેહેં;
શ્યામ ર ધુન્ન ર કોમલ તામસ રાજસ સત્ત્વ સાન લહેયે;
સુખ ર વીર્ય ર અશ્રુત જો જીવ સોળકળા સસિમેરી રહેહેં;
ભાહિ મુમસ પ્રમદ દયાપ્રણુ ભાકી કળા સળા જત છહેહેં. ૨૦

સમક્ષે બસતુ કે નામ.

અંધાંતરે સપ્તસ ખરજીત ખરનકે નામ.

હોહા.

ડ. મ છુ ટ ડ હ વખ ફળ બમર, લસ હસ તહ જાનિ;
રીજે નહિં નર કપીત ખર, હરીગુન દોષ ન માનિ. ૧

અષ્ટાદશ બસત કે નામ.

અષ્ટાદસ પુરાન.

છપ્પે.

‘બલ બિન્નુ સિવ લિંગ પદ્મ અરૂ રકથ પુરાના;
વામન મીન વસાહ, આમી પુત્રી કુર્મ ખખાના;

મારકંડ બ્રહ્માંડ બ્રહ્મ, વૈતકે જાનો;

ધુર રચે સપ્તસ બધાસને, તડુ ટચો નહીં હલખત;
કીર તખ સુખ બો પ્રીતમદયા રચો કૃહનમ બાગવત. ૧

જનકી દ્વિલોકસંખ્યા કયન.

કુહા.

સમક્ષે તે ધસ અરૂ ચોધસ, કીર આધાર;
પથવન સાઠી ધકાસી દસપુનિચોદહાર—૨
કીર ચોધસ અરૂ પંચદસ, બહલ સહીત સતરધાર;
પ્રતિ દસને દ્વાદસ અરૂ હજાર ફેર અઢાર—૩
સાડે ચોદહજાર કીર પંચગીસ પરમાન
કીર અઢાર કીર અઢારહી, સંખ્યા દ્વિલોક ખખાન —૪
પુરાન ક્રમસહ યહુ ગીની, સખ સલોક લખચાર;
તામનેં થી હંસ હવે, હરીરસમથ પથ સાર—૫

અષ્ટાદસ ઉપપુગનનામ.

છપ્પે.

‘બલ ઝોર નરસીંહ બીન્નુ શીવ ધર્મ સુ જાણો,
દોરવાસ સરૂ નારંદોકત કાપીસ પુત્રી માનો;

ગાનન અરૂ જોશાનરત કીર બ્રહ્માંડ બહારહે,
કાલીકાક વાજન માહેવર સાંખ્ય વારહે,
નિન સૌર રૂ પારાસર કલો, કર્મ ઓર ઇક ભગવત;
યદુ જીવ પુરાન દસ આહલે, ધ્યાબક્તિ દરિવર સુખત. ૩

અષ્ટાદસ ભગવદ પારસદ નામ.

હરિગીત.

ગિત પ્રથમ નંદ સુનંદ જય અરૂ પિજ્ય ખવ કર પ્રપલ કટ્ટે;
ભદ્ર સુભદ્ર પ્રચંડ ચંડ રૂ સોલ ઓર સુસિતલહે;
કીર વીનિત કુંભુદ અવરહુ પારસદ કુમુદાક્ષહે,
અરૂ સુમેનરૂ વિષ્ણુસેન શુ ભગત નીતી કમલાક્ષહે. ૪

મહાભારતકે અષ્ટાદસ પરવ તાકે નામ.

છંદ અડધસ.

આદી સગાંખન પરખહી જાનો, બેરાટહુ હિલોગખખાનો;
મિત્ર દ્રોણ રૂ કથન કલોહે, સંલપ ગદ્ય ઔઝનીક લલોહે. ૫
ઓ શાંતી અનુસારાનહે બલ, અશ્વમેધ પુની બ્યાસ રૂ મુસન;
કેવર્જી ચોદન સહીત અદારા, માહા ભારતકે પરવ હિચારા. ૬

દોહર:

માહાભારતકે ગિત પુરવ ઇક, અયતન દસ અરૂ આઠ;
પચપ્રાનમે રત પચ, મિત્રે કૃષ્ણ પદી પાઠ. ૭

અદાર ભાર વતરપતી પ્રમાન.

છંદ.

દમકાટી દસકરછ, રાઝ સત્યાસી મીલાઈ,
કુગને કીજે તંહી, ભાર ઇક રાખ્યા ગાઈ;
સફલ બૃહ્છ અસ ભાર, ચાર અરૂ અફલહુ ચાર;
કંટકસહ પુની ચાર, બેલી ખાટભાર ખીચારા;
સુની ભાર અદાર શુ પતરપતી, યા ખીધી સંખ્યા જોરીયે;
હે રોમાવલી ભગવંતકી, દયા બની નહીં તોરીયે, ૮
અષ્ટાદસભાર સુપરન કરન દાન દેતાયા તાકે પ્રનામ,
સાંસેહી ખાટ જવ ઇક, ત્રીન જવ ગુળા બની.

ત્રીગુણજ ધક બાલ, બાલ સોરહી ગદિયનિ ;
 સો ગદીયાને સોલ, માન તાકોં પ્રલ કહિયે,
 મલકેંઠસોં પ્રમાન, હોધ જખ ધરી ધક કહિયે ;
 ગીન સો ધડી દસકોં ભાર ધક, અંસ અજાદસ નીતપ્રતી ;
 નૃપ કરન કનક દેં ખીપ્રકોં, તહુકા કરી નહી કૃષ્ણરતી. ૯

અજાદસ સ્મૃતીનામ.

છાપે.

મનુસ્મૃતી આત્રે વેણુવી, હારીતક જામી,
 જાગવણીક અંગીરા, રાનીશ્વર સ્મૃતીક નામી ;
 કાત્યાયની રાખીલી, જાતમી વશીષ્ઠ દાખી,
 સુરગુરુ આસાતપી, પરાસરકન મુની બાખી,
 અસાપાસ ઉદારધી, પરલોક લોક સાધનસોં,
 દસઆઠ સ્મૃતી જીન ઉચરી, તીનપદ સરસીજ ભાલસોં. ૧૦

મીરામયંદ્રજીકે સહચર અજાદસ પદ્મવાનરકે જીથપતીનકે નામ.

છાપે.

દીનકરસુત હરીરાજ, બાલધછ કેસરી ચોરસ,
 ધધીમુખ કુવીદ મયંદ, રીંછપતી સનકો ચોરસ ;
 હિલકા સુભટ સુધેન, કરીમુખ કુમુદ નીલ નળ,
 સરભંગ વૈગવાછ, પનસગંધ માદન અતી બળ ;
 યહ પદ્મ અદારહ જીથપતી, રામકાજ ભટ ભીરકે,
 શુભ દૃષ્ટી વૃષ્ટી મોપર કરો, જો સહચર રઘુખીરકે. ૧૧

અજાદસ ખરનનામ.

કુહા.

ખરન બેદ યુગ ચાર તીહુ, ત્રીસંધ્યા ત્રીલોક ;
 ખરન બહાર સુ યહ કહે, જસ પતી હરીહર રોક. ૧૨

પુનઃ ગરૂડપુરાણોક્ત અજાદસ ખર્નનામ.

છંદનરાજ.

સુવીપ્ર ક્ષત્રી ખેર્ય શુદ્ધ ખર્ન ચાર ખર્નીયે,
 રજ્જા ચર્મકાર નક ર ખરદ ખર્નીયે ;

૩ કુંવરતકા ૩ મેઢ બીલ્લ સાત હેં જીને,
 ૪ અંત બાર ખટુ ઓર બિખનતી સો મુનો, ૧૩
 ૫ પલ્લ રાસકાર મ્લેચ્છ બિહરાદી પાલહેં,
 ૬ ભાગપાલ ન, વકે પ્રચારક કલા લહેં;
 ૭ ઘેહોં અઘાર બર્ન સેસ બર્ન સંકરા,
 ૮ ગરૂ રોં દયાપ્રભુ ગુપાલ યા કહી ગીરા, ૧૪

અથ વિશ અશતુ નામ.

શ્રીરમુનાથજીકે ખીસ ચરનચીત્હતામ.

છપ્યે,

અંકુસ અંબર દવળ, ધનુ પદ રાખ ચક્ર યજ્ઞ;
 અષ્ટકોન, ત્રીકોન સ્પતી કદા ભવડ;
 કુલીસ સેકલ જંબ કંજ, જંબુકલ અરૂ અથ ઇંકુ,
 બિધરેખ ધનુ ઈંદ્ર, ઓર ગીન વીસચોં ખીંકુ
 યહુ ખીસ લક્ષ જુગ મીલી અસુખ, હરન જન સુખ કરન;
 શ્રીરામચંદ્ર ધારન કરે, દયા નાથ અસરનસરન, ૧૫

મુખ્ય ખીસ જાતીકે મનીનામ,

કવિત.

સુરજકાંતી ચંદ્રકાંતી સ્ફટીકે ૩ કંચન મતી ઇંદ્રનીલ પદ્મારાગ મહા નીલમનીહિ,
 ગરૂડોદ્ધારકકે ભર શીત હરતક સંજીવન મૌકીતક ધંભીર્ય ઓમની મરકતમનીહિ;
 મનોક કીશોર સ્પરશુ સ્વમંતક વૈદુર્ય મની ચીંતા મની કૌસ્તુભહરીહર શોભાખનીહિ,
 દયાપ્રીતમ ઇલ્યાદીકે મનીકેહુ શીરામની ચુડામની મુકુટમની કુળ અખીલધનીહિ.

ત્રિઓવિંશ અશતુ નામ.

ત્રિઓવિંશ કુદાજાતી.

છપ્યે,

અમર ૩ ભામર સેરબ, સેન મંકુક મરકટ, ભલ,
 કેરભજાતી નર હંસ ૩, મદકલ પયોધર ૩ ખસ;
 વારાણ ત્રીકલ ૩ કેલ્સ, મલ્સ, શાદુલ બોધકુ ઝીન,
 બ્યામ ખીગલ ૩ સોનક, મુખક રામ એને બન;

ગુરૂ ખાધસં લધુ ચોં ભોરે ધર, ગુરૂ મટી લધુ હો ખાધસં,
મીધ સેસ કહી હરીયાંન ક્રમ, દયા નામ જીની કાઢીયે—૧

અથ ત્રેવીસ અક્ષોની મૈત્ર્ય લેકે જરાસંધ શ્રીકૃત્તકે સામી
લડવેકોં આયો હતે સો ક્ષોનીક પ્રમાન.

છાંપે.

૨૫ ઈક ઇસ હજાર, સાતસોં તાપર સીતર,
ગજકો યહી પ્રમાન, નાંહી કધુ ન્યુન ન ઊતર ;
તુરી પેસેટ સહસ્ત્ર, ૩ ખટશત પુતી દસ જાનો,
એક લક્ષ નોં સહસ્ત્રાર્ધ, ત્રય શત તર માનો ;
મુની અક્ષોની ઇક યહ કહી, એસી તેઢસ જોરીકે,
અક્ષી આયો ખેર અક્ષર પ્રભુ, કારયો માર્યોં તોરીકે ૨

ચતુરવીશ વશતુકે નામ.

શ્રીકૃત્તકે ચોધસ અવતારનામ.

છાંપે.

આદી વરાહ મુ પરા, પુરૂષ કપીલ દત્તાત્રય,
સનકાદીક મુ મુની નરાયન, નરધ્રુવ પરદય.
પ્રભુ રમેશ હય શ્રીવ, મીતક મઠ જી નરહરિ હરી,
સામન મરાલ મનવંન, ગુપ્તા ધનવંતરી,
મોહની ત્રીરામ બુધ બ્યાસ અર, કલકીરૂપ ખટખીસહે,
હો નારદ મોહની હે, કહું ન દયા કલા અજ ધસહે—૧

દત્તાત્રયકે ચોધસ ગુનગ્રહન ગુરૂકે નામ.

પૃથવી અનલ આકાસ, નીરહુત શરૂ રતી અજગર,
કપોત સીંધુ પતંગ, હરીત ગજ મધુહા શરકર,
મધુ મક્ષી ત્યાલી મીન પીંગળા કુમારીકા અહી,
કોરન પ્રક્ષી શીશુ હરનનાભ, યંહ ચતુર્વીસ લહી,
ઈતિ સળતે કર્તવ્ય ગુન ગહ્યા, સમુગ્રી સાર અસારહે,
દત્તાત્રય મુની જન દયાપ્રભુ, કૃત્તવ્યસ અવતારહે—૨

ચોધસ પરામકી એકાદશાનામ.

ચોપાઈ.

માર્ગસીર મોક્ષા અર સંસ્લા, પૌષ પુત્રદા પુનઃ જીતીલા; ૧
માધ જ્યા વીજ્યા દૂ હેં મુન, સીત મરદકી આધમોચતી કાશ્યુન. ૨
મધુ લક્ષીલા ર વરૂચી નીપરા, માધા મોહીતી અન્ય અપરા;
જેષ્ટ નીર્જલા યોગીતી આર, સુરસયનીકામીકા સુ ખેર. ૩
શ્રાવન સુતદા ધરમ પ્રદા, નખ પક્ષા ર પંદીરા સદા;
આન્ધીન પપાંકુશાર માનીક, પ્રયોધીતી ત્રીરપરા સુ કાનીક. ૪

દોહા.

એ ચોધસ એકાદસી, કરિયે સખ કરિ હિત;
આતિ પ્રિયવ્રત શ્રીકૃષ્ણલોકે, અન્ન ન ભયિ ધરિ ભીત. ૫

સત્ત્વસીસ યાસનુ નામ.

સત્તાધસ નક્ષત્રનામ.

ચોપાઈ.

અધનિ ભરનિ પુનિ કૃતિકા ગનિ, રોહનિ મૃગસર આરદ્રો ભનિ ૧
પુનરતસુ પુષ અશ્લેષા પુનિ, મધા પુરવા હોતરા કાશ્યુનિ. ૨
હસ્ત આર ચિત્ર પુનિ કૃત્તી, વિશાખા શુ અમુરાધા પાંતી;
જેષ્ટ મુલ એહી કમ જાંતો, પુરવ હોતરાપાઠ ખખાંતો. ૩
શ્રવન ધનિષ્ઠા અર સત જોખા, પુર્વોત્તર ભાદ્રપદી લેખા;
રેવતી ગિલ સત્તાધસ સહાયે, અભિજિત છાંતી રોહની ભધહે. ૪

દોહા.

સત્તાધસ નક્ષત્ર યદ, તિયા ચંદ્ર સખ જાની;
પ્રકટે જિતકે ખસમે, કૃત્તન સકલસુખ ખાની. ૫

સત્તાધસ યોગનામ.

ચોપાઈ.

વિષકુલ પ્રીતી આપુરાગાન, સોમાય શુભતરૂ અતીગંજ જાંન;
સુકર મારૂ ધત્તી શુભ કેહાત, ગંજાધિ કુવ પુતી આધાત. ૬

હરપણુ વજસિદ્ધી વતીપાત, અરૂં ખરીયાંનં પરીષ રિષ ખ્યાત;
સાધ સિદ્ધી શુભ શુકલ રૂંધલા, ઇંદ્ર રૂંધ વૈદ્રત એ પ્રરીકમા,

ફુહા.

એહી ગ્રંથ જોતીસમેં, કહે સમખિસ યોગ,
યા પહીયો જન તખ સુફલ, મન હરીપદ સંજોગ,

અઠાઈસ ઇસ્તુ નામ.

અઠાઈસ તત્વનામ.

છંદ દંડક.

પૃથવી અપ તેજ વાયું બ્યોમ રાખદ સ્પર્શ રૂપ,
રસોગંધ ઓત્ર ત્વચા ચક્ષુ નાસ માનીયેં;
જીહ્વા પચ હસ્ત લીંગ પાદ ગુદા મહતત્વ,
અહંકાર સત્ત્વ રજો તમો ગુણ જાનીએ;
મન અરૂં હેં જીવાત્મા તાકે પતી અઠાઈસ,
તત્વનામ એહી પહીચાંનીયેં;
સાનીતકો સાધન હેં રેનદોસ એ ખીચાર,
દયાભક્તકો ન કુંટ કૃત્યપ્રેમ માંનીયેં. ૧

અઠાઈસ મુખ્ય નાયકનામ.

કવિત.

વાક્યવિદગ્ધા રૂં ક્રીયા લચ્છિતા રૂં ગોપતાહેં,
અનુશાસના મુદિતા કલદાહું માંનીયેં,
રૂપ પ્રેમગર્વિતા રૂં ગુનગર્વિતા સુખરી,
કુખીતા સંભોગ અન્ય ધીરા પહીચાંનીયેં;
ઓર હેં અધીરા અરૂં ધીરા, અન ધીરા ગિન,
મુખ પ્રગદભા યોપનાસાતાસાત જાંનીયેં;
આદી પ્રોષિતપતિકા દસ પહીલી ભાખીહેં,
કલદાંના સત્તાઈસ કૃત્તકે ખખાનીયેં. ૨

અઠાઈસ નરક નામ.

છંદ ચરચરી.

અધતામીચ્છ હેં હકતામીચ્છ રોશ જાંનીયેં,
મહારોષ કુંભિપાક રૂં કાલસુત ખખાનીયેં;

આસિપત્ર બન અરુ સુરમુખ પુનિ અધકપદ્મ નામહે;
 કમીભોજન અરુ સંદરાસો કુખકો ધામહે. ૭
 તમભુમી વજ્રકંઠક કુટ રાહમલી જોરહે;
 પુયોદર વૈતરનિ પ્રાનનિરોધ વિસરન બ્હોરહે;
 સારમેયાદન રૂ સાલાભક્ષા કટ અતકહે;
 અવિચિદયઃ પાન અરુ ઇકક્ષાર કરદમ નકં હે ૪
 રક્ષોગણુ ભોજન પુનિ ઇકશુભપ્રોતઃ હેકલો,
 દંદશુક અરુ અવટોરોધન યાર્યવર્તનહુ લલો;
 સુચીમુખ યહ નકં અદ્વાધસ રૂજભંડારહે,
 દયા એ કુખદહન જોખદ નામ નંદકુમારહે. ૫

ત્રીસ બસવનામ.

ત્રીસ ભગવદીકે લચ્છનનામ.

હરિગીત.

સુકપાલતા નહિ દ્રોહ કાહુરુ મહનરાક્તિ અતિ રહે,
 નિનિ સત્યભાષન અરિયા નહિ સુખ રૂ કુખ સમતા લહે;
 સર્વોપકારક તારુ કામસુ ક્ષોભ કપ્પડુ ન પાવહી,
 સખબ્દાર ઇંદ્રિયજીત મૃદુચિતે સત્તાર તજે નહીં. ૧
 અરુ સંઘહિ નહિ ક્રિયા દેષ્ટા દ્રૃષ્ટ્યુક્ત આહારહે,
 મન જીતે રૂપધરમ દૃઢ દ્વાક્રય સદા નંદકુમારહે;
 અરુ મનનરિલ હરિભજનસાવધ ઊરવીકાર રાકલ દહે,
 દિલુ હોય નહિ આપત્તિ લખિકે ઊરમી ખટ જીતી રહે. ૨
 નહિ માન ઇચ્છા અન્ય માનદ દક્ષ બહુ તપ જોધહે,
 હિય નિકપટ પરભદ્ર અતિદય ગરવ લોભ વિરોધહે;
 પુનિ જ્ઞાનસંયત અન્ય આશ્ચર્યહિત રાસજાગતિ પ્રમુ,
 અઘમિત ભજન સંચન કરે શ્રીકૃષ્ણ લહી સાખતે ખીલુ. ૩

દોહા:

ભગવદીકે લચ્છન કહે, શ્રીમુખ શ્રીહરિ ત્રીસ;
 સોસેવત ન્દેએ મિત્રે, દયા નાય જોપીસ. ૪
 અલોકે ત્રીસ કલપનામ, મચ્છપુરાણીકલ.

દુહા.

શ્વેતકદમ નીલલોહીત રૂ ખામદેવ હે ઝોર;
 તનિરય રોરવ પ્રાન પુત્રી, બૃહત્ રૂ કંદ્રપ બહોર. ૫
 પદ્મકદમ ધીરાન પુત્રિ વાન સારસ્વત બની;
 ઉદાન ગરુડ રૂ કુર્મ કુમ, વિંધીરાકા લોભાની. ૬
 મૃસિંહ આર સામાનહુત, સોમ રૂ માનવ નામ,
 કીર ઉદાન વૈકુંઠ આર લક્ષ્મી હે અભીરામ. ૭
 સાધીત્રી પુત્રી ધોર ગીન, વરાહ આર નૈરાજ;
 ગોરી ગાહેશ્વર પુત્રી પીત્રી કહુ સમાજ. ૮
 મહ બ્રહ્માકો ગાસગીત આસ આયુષત આબદ;
 સહુ ભજની છતુભંગ જીવ કયો ન રતત હરીશચ્છદ. ૯

ત્રીસ આંગૂળનાગ.

છપે.

છકે દસ રત રૂ સહસ્ર, અયુત લખ પ્રયુત કોટી ગીની
 દસકોટી પુત્રી આબજ, ઝોર દસ અબજ ખરવ ભગી,
 દસ ખરજ રૂ પુત્રી પદ્મ બહોર દરમદ્મ ચોક લહી;
 દસચોક રૂ છકે દસ છક, અજ દસ અજ સમુદ્ર કહી;
 દસ સમુદ્ર લીલ મદ સલીલ મર્ધક, ગદસધર્મ પારમહી
 દસ પારમ રાખ્ય રાખ્યા દસ, બહેલો હરીયુગ અંત નહીં. ૧૦

રાવણુકી ખાસ સેના અસોની ત્રીસેસ પ્રમાન.

અરિશ્વ.

અયુત હરિત રથ દુગન સુમટ લખ બાનિયે,
 તુરિ દસ લખ આદલ છત્તિસ લખ માનિયે;
 રાવણુ આસ અસોની ચક્રો લે ત્રીસકો,
 (હરિહાં) સહિત સઘન્ય સે હત્યાં ન અમ જગદિસકો. ૧૧

બાતીશ બસતુ નામ.

ખતિસ લગ્ન.

ચોપાદ.

મુકલિ બુ સીલવત પરમાન, સતી સૌચ સુપરાક્રમી બન;
 પ્રદિવંત ઉત્તમ ઉપદાસ, પરદાર વરજિત પળાસ. ૧૨

માને લોક પિયારી હોય, માત્રસિ પરિપુરન સોય ;
 સદા સંતોષ પિયીચ્છન ચિતા, સજ્જન સુલપ કામરસ મિતો. ૨
 ધંદ્રજીત અરુ સુલપ અહારો, ગુરુભક્તી ધરમી દાતારી ;
 માતા બક્ષે પિતાકી સેવા, પરલેપકારી પુજહિ દેવા. ૩
 પુરન અર્થ ગુન પુજહિ ધસા, અલપ નીંદ લછન બીસીસા ;
 કૃપાશુદૃપા જાપે સો પાવે, જિન અમ દયા હાય નહી આવે. ૪

પુરાણાતરે અન્યોક્તિ વાકી.

છંદ નરાજ.

મખીત પદ્મન સુમેનુ નૃત્યગીત તાલપં,
 ગનીતહુ બરીત વશ જીપરીક્ષ આલખં ;
 મુસારથ ૩ અદ્વનં ભગવ લેપ સાગુ હે,
 ૩ કૃત્ય ચૌર બીભિચારી જાન કૃત્ય ધાતુ હે. ૫
 ગતી જિરદૂરંજન ૩ દૃષ્ટિ ભેદનંબલં,
 સુમલ્લહર્ષગત્ય રજ ભેદનં ક્રિયા અલં ;
 ૩ સાહસા કરંમ ઉત્તમેત્ત દાનશુરતા,
 દયા સમસ્ત ભુત આત્મ પ્રાક્રમી સુપુરતા. ૬

દુહા.

છહુ લચ્છન બીસીસ હે, અવર અંચકી ખાંનિ ;
 પરિપુરાણ તામે લહોં, જિન હરિરસ મતિ શાંનિ. ૭

પુનઃ વૃદ્ધ્યાનાખ્યગ્રયકે.

સંવેષા.

લચ્છન એક હિકે હરિકા બકકા ઇક ચો કુરકુકે લેહુ,
 ખાયસકે કુની પાંચ સિખો ખટ સ્વાનહુસો તિન રાખબકેહુ ;
 ખટ મયુર સુતીન અહી ગુરુ માતા પિતા ઇક એક ગહેહુ,
 તોસ અરુ દોય ભયે જિનિદ્યોં જન તાય દયા જખ પ્રાપ્ત ભમેહુ. ૮

ઈનકો લિલાહરંજ.

સિંહકો.

ચોપાઈ.

ખડ સધુ કામ કરન જો વધાયો, તામે ભલો ન આલસ સાધો ;

(૩૬૪)

આરંભહિ કરેનાં સુ તતચ્છન, સિખિલે ધકે યહ હરિકે લચ્છન,
બકકો લચ્છન.

સખ ધંદ્રિય ચંચલતા ચારે, દેસ કાલખલ આપ બિચારે ;
રાખ કારજ સાથે સખિબેક, બકલચ્છન યુધ જ્યે યહ એકે. ૨

કુરકુટકે લચ્છન.

ગુપ્ત સ્થલ રાખે યુધ કલા, બંધુ પિભાગ દેનકું ભલા ;
ભોજન કરે સહિત નીજ નારી, ગહે કુરકુટ લચ્છન યહ ચારી. ૩

વાયસકે લચ્છન.

ગુપ્ત રતી નિરલજ્જુ કહાવે, સમય સમુઝીકે સધન બનાવે ;
અખિરવાસિ આલસ નહીં રચ, લે લચ્છન બાયસ યહ પંચ. ૪

સ્થાનકે લચ્છન.

બહુત ખાચ અદ્યપદ પરસંજ, સતત સનિંદ્ર શિશુ ચેતન ;
સ્વામી ભક્ત શુર બડ લહો, લચ્છન યહ ખટ સુનસું ગહો. ૫

ખરકે લચ્છન.

અમિતહુ બોજા હાચે જાંહી, સીત ધામમે સમુઝે નાંહી ;
સદા અતોષી ત્રી લચ્છન, ગરધભતે ગ્રહે હોધ બીચીચ્છન. ૬

ઝોરકે લચ્છન.

બડ સુખરન સખકો પ્રીય ભાખે, ગાઠ કટખ મોહ અનુ રાખે ;
સમય કાલ સમુઝે રીપુ ઝીતે, ખટ લચ્છન યહ સીખ સીખીતે. ૭

સરપકે લચ્છન.

સવીખ રહે ધન રચ્છન કરે, ગુરૂકી આસા સીરપર ધરે ;
એહી સર્પકે લચ્છન તીન, સીખે જો કોઈ હોય પ્રતીન. ૮

ગુરૂ માતપિતા મીલિકે.

શ્રી ગુરૂ માતાપતાકી આસા, કેસીહુ હોધ કરે ન અવસા ;
સો સખ હીતવ્રત સાધે પુર્ન, એહી બતીસ લચ્છન પુર્ન. ૯

(૩૬૫)

હોહા.

કદાહરન સહ સખ કહે, ધંકુ લગ્નન ખતીસ ;
પરીપુરાણ નામે કરે દયા ભક્તી ખૂબસા. ૯

ખતીસ કાબલપદ નામ.

છપે.

તજકુ ત્રિવિધ અસ્તીલ, ગુણુખ્યા ત્રિડા અમંગલ ;
મૃત્તીકટુ દુઃસંધાન, હીનરસ આચની હીત ભલ ;
યગુ મૃતક સંદીર્ઘ કીલજ પુનઃકિત્તિ નીરર્થક ;
અધીક ન્યુન કમહીન, અર્થ જતીભંગ અસમર્થક ;
અપ્રયુક્ત વિરોધી દેરાપય, સમય લોક આગમ ખરન ;
પુતી શબ્દ ભિંગ અર દોષ ને, સખે કાબરોભાહરન. ૧૦

હોહા.

યહ દુષન જો કાબકે, કથન કીચે ખતીસ ;
કહું ન આવન દીજિયે, દોષ ન જસ જંગલીસ. ૧૧
શ્રીરામાણકી મુખ્ય સહચરી ખતીસનામ.

ઓપાઈ.

સુરીલા શિદ્ધપદલા અર રતી, કદખ માલ ચમુના સતી ;
ગંગા કુંતી પુતી જાન્હવી, સ્વયંપ્રમા મધુવતી માધવી. ૧૨
ચંદ્રમુખી સાધીત્રી મુખ્યા, પદ્મમુખી મુંદરી મુખ્યા ;
ઓર અંબીકા પુતી સરસતી, ચંપા પરણા હે ભારતી. ૧૩
કૃષ્ણપ્રીયા કમલાકુ જની, શુભરૂપા પદ્મા નંદનંદની ;
સરન મંગલા પારિજતા, ગોરી કાલિકા દુરતા ખ્યાતા. ૧૪

અર્થ ઓપઈ.

યહ ખતીસ સખી શ્રી રાધા, જાકે ગુન સખ રૂપ અગાધા.

ચોતિસ જસતુનામ.

ખિબીયારીકે ચોતિસ આવલગ્નન નામ.

ગોલા.

નીરવેદ રૂઆની શકે ગરવ રૂ ચીત ચીતા.

મોહ વીવાદ રૂ દેન્ય ઝોર અમુયા ગીની મીંતા. ૧
 સુખત મદ આલસ અમ અમ્ હનમાદ બખોનો,
 ક્રીડા જડતા હંપ ધૃતી બિદ્રેગલી જનો. ૨
 આકૃતીગોપન ઝોર ચપલતા અપરમાર ભય,
 હિતકંઠા નીંદ્રા રૂ સ્વપ્ન પુની ખોધહુ ગીન લય. ૩
 ઝોર ભિયતા વ્યાધી વીવાદ પુની વીતરક મતી,
 બહોર મતી અમ્ ક્રોધ ત્રાસ ચહ પીભીચારીન ગતી, ૪

દોહા

કહે ભાવ ચોતીસ ચહ, ખસે જાહિકે હીય;
 પલહુમાત્ર જહાં ના કરે, કપહુ રાધીકાપીય. ૫

છતીસ જશપુનારા.

ખટત્રીસ વાછવનામ,

હરીગીત.

સુખીન મુરલી અમૃત કુંડલી જલતરંગ મૃદંગહે,
 અમ્ મદનઝેરી નીશાન કુંદલી, ખંજરી મુચંગહે;
 ખડ નગારા ઘોસા રૂ ધુટકી રાગનાર રૂ તાલહે,
 ડક રાખ ધંટા મહુવરી પુની ઝીલરી કઠ તાલ હે.
 ધુની હોલ ડીમીડીમી ઝાંઝ ગીરીગીરી મંજરો સુરધારી હે;
 ફીરી કુધારા સારંગી યંત્રહુ પીનાક 'સુમનહારી હે';
 સુરમંડલ રૂ સરનાઈ તુરહી રખાખ રૂ કરનાલ હે,
 ચહ ખજે છતીસહુ નંદકે જખ જન્મ શ્રીગોપાલ હે, ૨

મુખ્ય છતીસ કામભોગાસન.

છંદ અડિયલ.

પ્રથમ જનનીલે રતીઆસન હે, અમ્ હિતાપ સંજુગાસન હે. ૧
 મદનોદીતાસન ફીર જાનો, ધંદ્રાસન ચતુરથ પરમાનો. ૨
 ફીર લાલસાસન ધક લહીયે, વીપરીતાસન ખટ યો કહીયે. ૩
 ઝોર અખુજસન જાહોહે, રૂચીપોસકાસન કહોહે. ૪
 હીતાસન રૂ મૃગાસન આહી, પરપરાસન ગીનલે જાહી. ૫
 આય તમાલાસન જાન્યોહે, પુની મૃનાલાસન જાન્યો હે. ૬

શુક્રપદ્મવાસન ફીર નામા, મહાપીલાસાસન અબીરામા. ૭
 મુરતાસન ૩ ચાલસાસન હે, સંક્રાંચાસન રૂચીકર મન હે. ૮
 સીયલાસન ૩ ગેડુકાસન હી, કદીન ઉદરપ્રીદાસન વનહી. ૯
 પરપરાસન જાનુ આસન, ચાલસાસનમે કષ્ટ નહી તન. ૧૦
 હીડાલાસન લલીત પ્રસંગા, એકે આસન હે ખડરંગા. ૧૧
 કાલકંઠ આસન પહેચાના, ગલકંઠાસન હે રસો રાના. ૧૨
 બિર્ધાસન જઠરાસન જાન્યો, ઉત્તાનાસન અથ જખાન્યો. ૧૩
 પગપદ્મવાસન હે ઓરે, અગાસન ખંભાસન બહોરે. ૧૪
 બ્રહ્માગાસન નામ કહાવે અધરાસન પુરન મન બાવે. ૧૫

દોહા.

મહ છત્રીસ આસનમે, પ્રાપીન સુ જીગલકીશીર,
 શ્રીરાધા મોહન કરે, રતીકેલી નીશી ભાર. ૧૬

જીનચાલીસ અશતુનામ.

આગનચાલીસ રોગનામ.

છંદ અડિયલ.

રાંજલો મુરછી ૩ પ્રમેહા, પાંડુરોગ ખીગારત દેહા. ૧
 રોહાકાવીગ રૂચીકા, ૩ જલધેર, વીસ્ફોટીક આધરા ભાગદર. ૨
 સનેપાત જી તેર કહાલી, અતીસાર સંગ્રહની આલી. ૩
 અરૂચી હલક ૩ હીકકા સુરા, રુચાસ કાસ પુતી પાપુ પનુરા. ૪
 દક્ષ કષ્ટ અનીલ ફીર ઓરે, મરતક નેત્રરોગ ફીર બહોરે. ૫
 ખાંચીક રોગ સુગડ ગુમડ હે, કંઠમાલ નાક દુખ ખડ હે. ૬
 કરનમુલ અરૂ અપરમાર હે, લીંગ રોક કે દુખ અપારહે. ૭
 ચોળા ખરન રૂગુર દસખાલી, મુતકંચ રોગકી જગ ખખાલી. ૮
 ગુદમરોગ અરૂ વીસુચીકા હે, રક્તપીત રોગ સુદુખદા હે. ૯

દોહા.

પ્રત્યાહીક ખડ રોગ હે, કેવળ દુખકે ધામ,
 તાકે પરસી ના સકે, જા મુખ રટી દરીનામ. ૧૦

ચાલીસ અશતુનામ.

શ્રીમગપાનકે બિખે મુખ્ય ચાલીસ ગુન હે તાકે નામ.

હુરિગીત.

ધ્રુવ સત્ય શોચ દયા ૩ કાંતી ત્યાગ અતી સંતોષહે,
 અરૂ આરંભ રામ દમ તીતીક્ષ્ણ સામ્ય સૃત તપકારા હે. ૧
 બળ તેજ શોચ વીરકૃતી સાનેધર્મ કાંતી ધર્મ્યતા,
 સ્મૃતી કૌશલ અપરાધીનતા સ્વાતંત્રતા ગંભીરતા. ૨
 બળ પ્રથમ ભગ પ્રાગલ્ભ્ય માર્દવ હિપરતી કીરતી લહી,
 સહ યોગ શીલ સ્વેધ માનાસ્તેક્ય અનંદકૃતી રહી ;
 ક્ષીત ધર્મ પ્રતી યહ કથન શ્રીમદભાગવત આગમ કહે,
 સુભ ધૃત્યાદીક અતીશુભ દયા, પ્રભુ ક્રૂપ અચલાશ્રીત રહે. ૩

ખેતાલીશ અશવુનામ.

શ્રીમદભાગવતકે ખેતાળીસ પ્રકરન ઝ્યાર ખાર સ્કંધકે પ્રકરનનામ.

ઓપાર્થ.

પ્રથમસ્કંધ ઉત્તીસ અધ્યાય, તાકે પ્રકરન તીન કહાય ;
 હીન ૩ મધ્યમ ઉત્તમ ફેર, તીન તીન અધ્યાય પુનીતેર. ૧
 દસ અધ્યાયો દ્વીતીયસ્કંધ, તામે પ્રકરન તીન સંમંધ ;
 દ્વે અધ્યાયો તત્ત્વધ્યાન, હૃદય પ્રસાદહુ દ્વેકાં માન. ૨
 તૃતીય મનન ખટ અધ્યાય લહે, તામે દ્વે પ્રકરન ફીર કહે ;
 ઉત્તપતી અરૂ ઉત્તપતી દ્વે નામ, સખ મીલી પંચ ભયે અભીરામ. ૩
 તેતીસ અધ્યાય તૃતીયસ્કંધ, પ્રકરન તામે પંચગુસંધ ;
 ચતુર્થા પ્રકરન અધીકારી, ગુનાતીત અરૂ ચાર ખીચારી. ૪
 તૃતીય સંયુગકે તીન અધ્યાય, ચતુર્થ કાલધ્યાનો ગાય ;
 પંચમ તત્ત્વહી પ્રકરન કહ્યો, સો તેરે અધ્યાયોં લહ્યો. ૫
 ઇકતીસ અધ્યાય ચતુર્થ માનો, તાકે ઓ પ્રકરન પરમાનો ;
 પ્રથમ ધરમ પ્રકરન સત ખાંચ, દુસરો અરથ સુ અધ્યાય ખાંચ. ૬
 ચારહીકો તીસરો જો કામ, બહાર આઠકો મોક્ષ જુ નામ ;
 અક્ષતત્ત્વ ખટ ખીસદ્યો પુજ્ય, પુની ઇકતીસ લગ હરી સાયુજ્ય. ૭
 ખટખીસ અધ્યાય, પંચમ કીન, તાકે પ્રકરન સમુજ તીન ;
 તીન અધ્યાયો પ્રકરન દેરા, ઇકધસ પ્રકરન કાળ અસેસ. ૮
 તીસરો સ્વપ્ન સું અધ્યાય, ઓખીસદ્યોં છવાત્મા સોય ;
 પરમાત્મા ફીર લગે છખીસ, અરૂ ષષ્ઠમ અધ્યાય કિન્નીસ. ૯
 પ્રકરન તાકે તીન શુભ ધામે ; તીન અધ્યાયો પ્રકરન નામ,
 પ્રકરન ધ્યાનઘોડકો ઝોર, દ્વેકો અરચન પ્રકરન બહોર. ૧૦

સામ્રાજ્યે પંચ અધ્યા, પ્રકરન ત્રીન ચુ રુનીસે રાચઃ
 અસાસના અધ્યા પાંચ, સદાસના પાંચ ફીર સાંચ. ૧૧
 તટીયા સદા સદાસન આહા, સોહુ પાંચ ન્યુનાધિક નાંહી;
 અષ્ટમ અધ્યા ચોધસ સાર, તાકે પ્રકરન બાપે ચાર. ૧૨
 તામસ ચો અધ્યા પરીમાન સાત્તીક પ્રકરન નોકો આન;
 તીસરો રાજસ ફીર નો ગુક્ટી, ઇક અધ્યા કો પ્રકરન મુક્ટી. ૧૩
 નવમ સુ અધ્યા ચોધસ જોય, તાકે પ્રકરન પુરે દોય;
 સુર્વવંશ મર્યાદા પ્રકરન, ચંદ્ર પંસ પુઝી પ્રકરન અન. ૧૪
 ખાર ખાર કુહુ કે અધ્યાય, દશમ પ્રકરન પંચ કહાય;
 સત્યાસી અધ્યા હે બાપે, ત્રીન મતાંતરકે હે રાપે. ૧૫
 સો મીલી નીંછે અધ્યાય ગીનો, પ્રકરન જન્મ ચાર ધર બન્યો;
 તામસ પ્રકરન આઠધસ લયે, કોપક ત્રીન સહ પેતીસ બયે. ૧૬
 તીસરો રાજસ પ્રકરન બાંચો, સુહુ અઠધસ અધ્યાકો સાંચો;
 ઇક ઇસકે ઇકતક ગાયે, તાકે પ્રકરન દોય ખનાયે. ૧૭
 ચોતીસકો ચતુરથ સાત્તીક, ગુન પ્રકરન પંચમ ખટ નીક;
 એકાદસકે ઇકતીક ગાયે, તાકે પ્રકરન દોય ખનાયે. ૧૮
 પ્રકરન જીવન મુક્ટી મર સાર, બિનતીસ અધ્યાલો ખીસ્તાર;
 તામે દોય બે હે સાંચ, બ્રહ્માબાવ ઇક અધ્યા ખાંચ. ૧૯
 ફીર ચોર્ધરા અધ્યા સાપ્તજ, ખસ મુક્ટી હે અધ્યા ધુજન;
 તામે બે દોય ફીર સાંગે, મમતા એક અદંતા ત્યાંગે. ૨૦
 દ્વાદસ ત્રીદસ અધ્યા ગાયે, તાકે પ્રકરન પાંચ ખનાયે;
 સોડામય પ્રકરન ઇક બોદ્યો, બેદામય પ્રકરન ફીર બોદ્યો. ૨૧
 દોહુ દોહો અધ્યાયકે, ભગવદ આમય ત્રય કહી સકે;
 રાખદામય ફીર ત્રીન અધ્યાય, અર્ધાત્રયહુ ત્રય સુખદાય. ૨૨
 હે ચાલીસ પ્રકરન અદભુત, તામે દસ સમુ અંતરભુત;
 ત્રીશન પત્તીસ સખ આદ્યાય, ચાર મતાંતર ત્રીન કહાય. ૨૩
 શ્લોક ખસે દસ આઠ હજાર, સ્કંધ ખાર સામે નીસ્તાર;
 છહુતર સહસ્ર અશ્વલપ્પચ, ખરન સકળ મીલીખીચ ન રંચ. ૨૪
 શ્રીભાગવત સખ ખરતુ અનુષ, દયાનાય મીકન રવંપ. ૨૫

અકતાલીસ વસતુનામ:

ભર્તૃખંડી અકતાલીસ મ્હાનદીનામ.

ગેહા.

ચંદ્રપસા અર તાજપત્રી અવટોદ નામા,

ક્રતમાલા વેદાયસી કાવેરી અભીરામા. ૧
 બેના પથરવાની રાફરાવતી સરી જાનો,
 તુંગભદ્રા કુના બેની ભીમરથી માનો. ૨
 ગોદાવરી નીરવિંધ્યા ઝોર પયોંની તાપી,
 રેવા ઝોર નર્મદા સુરસા નદી આલાપી. ૩
 ચર્મન્વતી સીંધુર મહાનદી વેદ રમૃતી હે,
 અંધનદઃ પુની શોણુ નદઃ સરીતા મુગનતીહિ. ૪
 રૂપીકુંદલા ત્રીસાગા કોરીકી અર મંદાકીની,
 મુમુના સરસતી દુપદ્મતી ગોમતી નદી ગીની. ૫
 સુર્ય બાધવતી સુમતી શરીત સુષોધા,
 ઝોર ચંદ્રભાગા ર સતદ્રુહત મહા દેવા. ૬
 મરૂ દ્વીપા ર વીતરતા અસકલ્લી વીચા પુની મહી,
 કાશ્યપી પયોરણા શ્રીગંગા સખ સીરમની કહી. ૭

દોહા.

સલીતા અહતાલીસમે, સ્વામીતી હેં શ્રીગંગા;
 સુકુ શ્રીયમુના જનકો, ઇસ્સં ચરન પ્રસંગ. ૮
 શ્રીખામન પદ પદા પય, શ્રીગંગા જુ બખાની;
 દયાનાય શ્રીકુનકી, શ્રી ચમુના મહારાની. ૯

પંચાસ બસવનામ.

પંચાસ કોટી યોજન પૃથ્વીનામ.

કુંડલિયા.

જળમેં કોટી સાત છીતી, હિનીસ નગ ખીરતાર;
 છાહી તેર બનરપતી, સમ્રદ્વીપ અગ્યાર;
 સમ્રદ્વીપ અગ્યાર, સખ મીલ ભધ પંચાસા;
 તીમીર ખીચ દસચાર સુર્ય છતીસ પ્રકાસા;
 વહ ભુવ દયોં અનંદ પ્રગટી પ્રમુ ખૃજ મંડલમેં;
 હરયોં ભાર હતી દુષ્ટ, કબુક લાગે ધસી જળમેં. ૧
 પુની શ્રીજાગવતોક્ત પંચાસકોટી પૃથ્વીપ્રમાનનામ.

છપ્યે.

કોટી વેપન, સરખપંચાસ હજારા;

ધતનેમે સતલીપ, સાસામર નિસ્તારા ;
 સાઠે સતપન લગ્ન, કોટીક અકળ રહી છીતી ;
 ઘોરચાલિસ લછકોટી, અઢૂલે કંચનમય ધતી ;
 યહ કોટી સાઠે બાર ગીની, યોજન ઇંદિસકી મહી ;
 ચોં ચોં દીધ મિલી પંચાસકે, દયાનાથ પાલક સહી. ૨

સાઠ બરતુ નામ-

સાઠ સંવત્સરનામ.

ઓપાઈ.

પ્રભવ વિભવ અરુ શુક્લ પ્રમોદ, પ્રજાપતી અંગીરા જમોદ ;
 શ્રીમુખ બાવ યુવા અરુ પાતા, ઈશ્વર બહુધાન જગખ્યાતા. ૧
 પ્રમાયિ ખીન્નમ વૃષભ ખખાને, ચિત્રભાનું સુવીભાનું જનને ;
 તારન પાર્થિવ વય સંવત્સર, યહ બ્રહ્માકા ખીસી ગિનીધર. ૨
 સરવજીત સરવધારી લહે, વિરોધી વીપરીત ખર પુનિ કહે ;
 નંદન વિજય ઓર જય મનમય, દુરમુખ હીમ બિહવ નામહીકય. ૩
 વિલંબ રૂ મુખકત સોતન બહોર, ક્રોધી વીચાવસુ પરાભય ;
 સાધારન વિરોધકત પરિવધ. ૪
 ચરમારથ આનંદ રાક્ષસ નમ, પિંગાલ કાલ યુકત નામ સુભભ ;
 સિદ્ધાર્થ રૂ પુત્રી રૂદ્ર બીચારા, કુર્મતિ કુંડુભી રૂધિરોદ્ધારા. ૫

અર્ધ ઓપાઈ.

રક્તાક્ષ રૂ કોથ ન ક્ષમ જનો, એ ખીસી રાંકરકી માનો. ૬

દોહા.

સંવત્સર યહ સાઠ હે ; તામે ખીસી લીન ;
 મુખકર સખરી તાહીકાં, દયા જી કૃત્તામીન. ૧

સાઠ દક્ષપુત્રીનામ.

શુગીતીકા.

સમ ખિસ પ્રકંઠ ભાખે સામખીસ નંછત ;
 અંબ ધર્મપત્ની દસ કહું સખ લેકું કરિ એકત. ૧
 બાનુ લંબા કંકુભજમી બસુ વિચારનામ,
 મરત્વતિ સાખ્યા મહતા સંકલ્પા અભિરામ. ૨

બુલભાર્યા યુગ્મહે અન્ધા સુરપા સોધ,
 ફીર અંગીરસ મુનિ અંગના સ્વાધ્યા સતી હે દોષ.
 હે દધ દોય કશા ચકાં ધોવાણા અરચી સ્પટ,
 મુની કરમ સમદસ દૈબાસુ સધરી અટ, ૪
 નાહિ તિનકે અદીલી દીતી દનુ ફીર ઝોર,
 કહી કાણા અરીજા સુરસા ધલામુનિ બહોર, ૫
 ક્રોધવશ તામ્રા ૩ સુરભી તિમીસરમા તેર,
 નહિ નામ હે કુટ ચારકે દખે પુરાન ધનેર. ૬

દોહા.

સખ મીલીકે ગહ સાઠ ભે, ગિનીલે કન્યા દક્ષ;
 કલેરા હરન પ્રગટે પ્રભુ, જિનકે મખ પરતક્ષ. ૭

તેસટ બસતુનામ.

તેસટ બરનનામ.

રોલા.

કખ ગપકે ચચજ અઝ ટઠડહણુ તથધન પકે હુ,
 બભમ યરલવ રાપસહ અધ ઉર લૃ અઝે લહુ. ૧
 જાંજ દીર્ઘ અકાર ઝોર ખુત અકાર જાનો,
 દિરધ ૩ ખુત અકાર તસે ઉકાર બખાનો. ૨
 ગિના દિરધ ૩ કાર દિરધ લૃકાર કલો હે.
 અઝે જાઆ અહુ ચાર ખુતકાર લહો હે. ૩
 પુનિહુ અગુનમ અનુનાસિકે ઇહ પાંચ માંનિયે,
 ખિસરગ અઝ અનુસ્વાર કઃ ૫: દોય જાનિયે. ૪

દોહા.

ગહ ત્રીસટી બરનહે, બ્યાકરન બરને જાહી;
 અકાર બ્યાપક સખનમે, કૃબા વિભુતી આહી. ૨

ચોસઠ બસતુનામ.

સિવતંત્ર અંબોક્ષ્ત ચોસઠ કજાનામ.

ચોપાઈ.

ગીત વાદ લહી નૃત્ય સુમેધ, નાટ્ય લેખ્ય ૩ વિસેપક છેધ

तदस्य कुसुम विकारहु ज्ञान, पुष्पास्तरन भीषी पहिथान. १
 दसन वसन अंगराग नागर, मनि बोभीका सुकती उमजर;
 छेक वाटथ छेधात वीविछन, रायन रयन चित्रयोग लच्छन. २
 गाय अंथनकी विकल्प कला, शेषरा पीड योजन लला,
 नीपय योग पत्र कन भोज, सुगंध युक्ती ज्ञाने संग. ३
 धंदुजल पिथी लुपन योजन, द्रोयुमार योगमे भीविच्छन;
 शान करसे राजा सय योजन, किडासुत्र सुधि वाम करन गुन. ४

सोरठा.

भीत्ररा आपुप, भक्त विकार कीया सहै,
 कर साधवी अगुप, पीना उमर पने प्या. ५.

ओपाध.

प्रेलिका प्रतिभाया गुन जन, दुरवयक वीधी पुस्तक अंथन;
 नाटकार अप्पा छका शु दरशन, काव्य समरया पुरण कुती धन. ६
 पटिका पेत्र इ पान विकल्पा, तर्क कर्म विक्षन नहीं अहपा;
 पारतु पिच लही धातुर पाद, इय इ रत्न परिक्षा याद, ७
 मनी रागके सान अगुप, अर अप्पाकर सानमे लुप;
 वृक्षार नहे योगानिधी, मेघ इ कुक्कुट साय युद्ध पिथी. ८
 शुक् सारिका प्रलापन ज्ञाने, उत्साहन भीषि सय पहीथान;
 केसमारजन कुराल अतन्य, अक्षर मुष्टिक कथनहु धन्य. ९
 रवेछ तर्क वीकल्प सुजन, दुरा दुरा भाषा भव सान,
 पुत्त राक टीका निगीत सान, मनसा काय त्रिया पहीथान. १०
 यंत्र भात्रका धारन सहै, गात्र कासु कंथन पिथी सहै;
 गोपन पत्र इ हुत विशेषा, अप्पाकरसन कीडाहु अप्पेपा. ११
 वे नाधवा इ कीडा पाण, विजयीका विद्या हुका पिसाव. १२

दोहा.

ज्योसट कणा प्रणीत यह, दयानाय गिरीधारी;
 मुनी सांघीपनके पढे, मगुष नाटय निस्तारि. १३

वासतु अंधोरकृत ज्योसट ज्योगीनी नाम.

ओपाध.

प्रथम ज्योगीनी पिद्या ज्योर, मंडायोजिनी सिद्धा पहोर;
 गनेधरी इ प्रकाशीया जीनी, कावीनी पुनी काणरात्री भनी. १

નિશાચરી હોંકારી જાંની, સિંબદ્ર વેતાલની માંતી ;
 કોમારી ભિંડીમાલી લહીયે, હર્ષકરણ વિશ્વાક્ષી કહીયે ;
 શુશ્રૂકાંગી અર નર ભોલીની, ખેકારી વિરભદ્રા બીની ;
 ધુન્નાં કલહપ્રિયા રાક્ષસી, ધોરક્યા રક્તાક્ષી લશી ;
 ભયકરિ ઔર વૈરીહારિની, વારાહી ચંડીકાહુ મની ;
 મુંડાધારિની ભૈરવિ વહની, ક્રોધા ઔર કુરમુખી કહની. ૪
 પ્રેતવાહિની કંટકાં આહી, દીરઘ લંબોષ્ટા ગિની તાહી ;
 અસ્તિત્વીધારીની માલિની યોગીની, કાલાસા ચક્રાંગી મોહીની .
 ભુવનેશ્વરી કરકસા કુંડલિ, તોતળા રૂ લક્ષા ચમકુતી ભલી ;
 દરાળની અર વિરાલાક્ષીની, પુનિ કરકટા ગિમાંસ ભક્ષિની. ૬
 બ્યાબલક્ષની વ્રત્તભક્ષના, રૂધિર ભક્ષના હેં રૂકિ અના ;
 રૂધીરાંગી પાત લચરી હેં, ભેરુડિ રૂંઢમાલીની ખરીહેં. ૭
 કુરમતી અહંકારીની નામા, કંપાંગા બિંબા અભીરામા ;
 ભાંગુલ ધારીની યોગીની સહળન, ચતુરધષ્ટિ મહ ભર્ષ પરિપુરન. ૮

દોહા.

યા ચાંસટ ના જોગીવી, હમા અનુચરી જાંની ;
 સોધ હમા શ્રીકૃષ્ણચક્રી, દયા દાસી પહિયાંની. ૯

ખોહોતર બસવ નામ.

રોલા.

લેખક પઠિત કવિચ અંકકલ જ્ઞાનકળાહેં,
 નૃત્યકળા બાજિત્ર બ્યાકરન છંદ ભલા હેં. ૧
 અલંકાર નાટક સાટક હેં કળ નખ છેદન,
 મત્ર છેદ અપુષ્પકળા હેં કળ ગજઆરોહન. ૨
 અશરોહન હસ્તિપરીક્ષા અશ્વહુકી અન,
 રત્નપરિક્ષા ઔર પુરપલચ્છન સ્ત્રી લચ્છન. ૩
 પશુલચ્છન પુનિ ગંત્રવાદ અર મંત્રવાદહેં,
 રસવાદ રૂ વિખવાદ ગંધર્વવાદ યાદ હેં. ૪
 નિદાવાદ રૂ બુધ્યપ્રકાર રૂ યુદ્ધકળામતી,
 તરકળાદ સરેતુત બાદ પ્રાકૃતબાદહુ અતી. ૫
 પુનિ પ્રત્યુત્પાદકળા દેરામાયા કપટકળા,
 ઔર ચિત્રવિજ્ઞાન સત્યસિદ્ધાંત નિરમાળ. ૬

એર કળા વેદાંત આરડીવીલા ભાખી,
 ધંદુળજાવિદ્યા રૂ પિનથવિદ્યા કહી રાખી. ૭
 કળા એર આચાર્યદાનકી કળા શાસ્ત્રકળ,
 પ્થાનકળા રૂ પુરાન પુનિ ઇતિહાસ કળાખળ. ૮
 દશસન બેઠ કળા ખેતરી અરૂ કળાસુ અકમર,
 ગગનકળા પાતાળ ધુરતકળા રોપપન તરખર. ૯
 કાષ્ટધટનેકી કળા વાણીજ્ય રૂ કરની,
 કળા ધટન પાખાન વશીકરન રૂ કૃતખરન. ૧૦
 ચિત્રકળા પુનિ ધર્મ એર કરમ કળા પંત્રકુ,
 રસવંતી કળ કાળ હસિત કળ પ્રયોગ મંત્રકુ. ૧૧
 જ્ઞાનકળા વીજ્ઞાનકળા પુતી પ્રેમકળા હે,
 મેળ પદકળા પ્રખીન ગજતમે કા ખીરલા હે. ૧૨

દોહડા.

કળા કયન કુદુતર કરી, સખ સીખ્યો સોજન;
 દયા ભાહીકો રેનદીન, કબલુમાલનમે મન. ૧૩

ચોરાશી બસતુનામ.

ચોરાસીસાતી આદ્યનકે નામ.

રોક્ષા. ૧

દૂર્ગ દહીય હે સદચ્ચ અરૂ ટોકીલયે આદ્યન,
 અરૂ ખટ નાગર ખડનગરે રૂ પિસલનગરે ઝીન. ૧
 સાઠોદરે પ્રશ્નો રૂ અરૂ કૃનો રૂ જાનો;
 પુતી ચીત્રોડે એ ખટ સાતી નાગર માનો. ૨
 એર મોઢ ખટત્રિપિદિ ચાતુર્યેદિ કહીયે,
 અઝીઆરસ લે જોડીમદ્ર તાંદલજે સહીયે. ૩
 એર ધિનોજે એહી મેવાડે યોગિન તાહી;
 ભટ ચોરાશી ત્રિપાઠી સારથી પરે હુ આહી. ૪
 અરૂ ઝગોડમાસવી પુતી નવિન મેડત ખાસહુ;
 ખિડાવાલ દે ખાલ્ય એર ગિતરે વિપ્ર ખહુ. ૫
 હરિયાને પુકરને સાએરે ગિરનારે;
 ઝરોળે જાણુખાદ્યમ આમાલી ન્યારે. ૬

ખોરસદે નાંદારે ભાર્ગવ માતાલે ભનિ,
કપિલ ખેડુએ બલાદરે ચોવીસે કુજ ગિનિ. ૭
ઓર ઉડુંખર સૌમપરો ગુર્જર અજોધરે,
રાયથલે ભાઠલે ખડા થતે આહી ખરે. ૮

નાર્મદીક વાયડે કરાઢે અંર નંદવાને,
પારાસુર કરેઢ ઓર ધીએ જાને. ૯
મીત્રમોઢ હરસોરે રાયકવાલ જખાને;
રોઢવાલ રવિવાલ ગોમતીખાલ ર માને. ૧૦

દિસાખાલ પુની પક્ષિવાલ ગિન ગયા આલહેં,
પ્રેતવાલ અંર ઉનેવાલ વાલહિ ગુપાલહેં. ૧૧

ખેટવાલ પુનિ કનોજિયે ત્રયુરીયે સારસુત,
જોડ અંર સનોડીયે શ્રીગંગાપુત્રહુ અદભુત. ૧૨

પુનિ દ્રાવિડ તૈલંગ ખિપ્ર મહારાષ્ટ્ર ધન્યહેં;
ગરડ ર ગરડગલિત ગોમિત્રી ગુગલી અન્યહેં. ૧૩

નારદીક નટપરે નાગદે નાહાપલ નામા,
કૃથલાદીયે ર દીસોરે આમેદહુ અભિરામા. ૧૪

કડોલિયે ર ખીનપરે ભારતિયે ભુસુર;
આભીરહીમે સુપ દ્વીપારદીયે સખગુર. ૧૫

વૈનાખલે ભાદ્રવે કુરગમને નાગરહેં;
મોકલવડે જિદિય નામ દ્વીજ સુચી સાગરહેં. ૧૬

ઓરાશી કુજ સાતી યહ ઓર અધિક કહે તેર,
ખડ ન્યાતી ભીતર કુજ તાતે ધતનો ફેર. ૧૭

દોહા.

આજ્ઞાન સખ હરિકે તનુ, કહી મૃતિ આગમન ઓરક
ચે જુ ભકત ગોપીશકે, સોધ દયા સિરમોર. ૧૮,

ઓરાસી સાતકે ખનિકજો મહાજન તાકે નામ.

છંદ કવિત.

શ્રીમાલિ ઓસવાલ પોરપાર વેધવાલ ડીંકુ ઓ પુઃકરવાલ હરસોરા જાનિયે;
મેડતવાલ પલીવાલ નાગરખંડેરવાલ દિસાવાલ નાનાવાલ સુરાના માનીયે,
સુહડવાલ જ્યેમલવાલ બાબુ પોરઆ ઓર ઓરવાલ ચીચા ચિત્રોડા પહીચાનિયે
ચિતરવાલ કોરટવાલ ગુર્જર સોકતીવાલ અનતવાલ ગોલવાલ સોનારા ઢાંનીયે. ૧

ઓરહે અંદર ચાલ મોઢાડ કથરાટી જલહરા પડાયતા ખડાયતાહુ ઓરહે
 ખાપડા કપોલ દરોરા ફનાગહુડા હે અખટ પરગમે વાડાકરદીપા ખોહોરહે;
 બટોરા ૩ હરસહરા ખાપરા ૩ પંચળતી ૩ સીકલે રસીર ખડેરા જોરહે;
 ભાજ હા જિનડા કબોજરા ખઓરહે તિસહરા મધુકરા અધુતી આંનદોરહે. ૨
 ખાજહે સિંગોડ હુ મડખાલમીક પદ્માવતિ લાઠી સંરવાક રોટ ગજહડા બનેહે
 તેલ હતાનીમાખધોનાસે હરિયા વીધુધા કડમાથુજે હરાં ના ભલ ધનેહે;
 સાંચોરા નાગોરા ભુંગડા ભાડિયા ઓર ખાગડું ખરભાના કાકલી પતીક પનેહે;
 મડહેડા સંડોરા સોરઠીયા મીઢાડા મહતીયા સહીત માહાજન સાતી ગનેહે ૩

દોહા.

ઓરાસી સાતી ગિની મહાજનકી એ માન,
 નામે બોકો કુન પ્રિય, યોષ દયા પ્રિયપ્રાન. ૪

ઓરાસી રતિભોગાસન.

ઓપાઇ.

પુરુષાસન ૩ સમાસન હે અન, વિપ્રમાસન ખોડી ખારાસન,
 વિપરીત આસન હે રસ સાંચો, સ્કંધ દ્વીપદાસન ખખાચો. ૧
 એક પદ સ્કંધાસન ઓરે, કક્ષા દ્વિપદાસન ગીનુ ખોહોરે;
 એક પદ કક્ષાસન કહીયે, સત્ર સુખાસન હે ભલ કહીયે. ૨
 જનુ જુગમાસન ઈક આહી, પદવેષ્ટીત કંઠાસન કાહી;
 પ્રથાંગુષ્ઠાસન હે નીકો, નાગપારા આસન નડી દીકો. ૩
 વીરાસન પદ્માસન પેખો, ચક્રાસન ગુદાસન દેખો;
 દ્રવાસન પદ પ્રસ્તારાસન, ગોકરનાસન મુખા પદ્માસન. ૪
 ઓરહે બસ્થાસન કુંદાસન, જાત પ્રમુતાસન હે રસધન;
 હસ્ત ચરન પદાસન ખોલ્યો, મુખપ્રથાસન આહી અખોલ્યો. ૫
 દ્વિલીપ ચક્રઆસન હે ખુન્નો, કરોટ આસન રસિકે મુન્નો;
 ધુંટીઆસન ૩ માખ પ્રસ્થાસન, મુખ પ્રસ્થાસન યથા સુખાસન. ૬
 શીકાસન કુચાસન નાગા, હકટાસન આહી અભિરામા;
 મદતલ દીપાસન છત્રાસન, મદનસદન સંકાસન ગીતી. ૭
 મદપાસન ચોનીમુદ્રાસન, ત્રિપદાસન મંચાસનહુ ગાયો;
 રથાસન મંચાસન ખડ હે હિડોલાસનમે રસ દરહે. ૮
 ઓર પંકજાસનહુ ગાયો, અધરચુંપત્રા સત્ર સુનાચો;
 ચંચલ આસન અવર દિપાસન, નાભી પ્રેરીપાસન કહે મંથન. ૯

જાનુપ્રગનાસન ઈકે કુલો, ચેકુઁ આસન અતિ રસ પુત્રો;
 ચોનીર્યંઆસન પરમાનો પુતી અદૃશાસન પહીયાનો. ૧૦
 વીકટાસન બદ્રાસન ભારી, મુકુટાસન ભ્રમરાસન ધારી;
 મયુરાસન છુગ્ગિસન કહાયો, ભૈરવ આસન ભલહેં ગાયો. ૧૧
 હિદ્રાસન પારેવી કોહુ, ચિડિયા શુકી કુલંગી સોહુ;
 ખાનાસન માંગરાસન હેં ગંધર્વી કુરકટીકો ગનહે. ૧૨
 સિંહનિ કસિની હરિની રીતી, અવ્યનિ વાનરિ પદીકી નીતી;
 જીરમિ કોકિમે પુનિ હંસલી, સારિક ગરરી ચકોરિ બલી ૧૩
 શાધાકૃત્નાસન રસ રાસી, સો મિલી પુનં ચોરાસી, ૧૪

હોહા.

ચોરાસી આસનજે, પ્રગટ કહે થલ નામ;
 રથાપ્રભુ જંદા વિપિન ખિમસે સ્વામા સ્વામ. ૧૫

અથ અનુભવ પ્રકાશ અંચોક્ત ચોરાસી યોગાસન.

ચોપાંઈ.

વીરાસન અર નેતી આસન, પદાસન અર સુર સિદ્ધાસન;
 મત્સિદ્રાસન અંથ બખાંચો, બહોર ભૈરવાસનહે. ગાયો. ૧
 સિદ્ધાસન અનુસંપાસનહે ગોરખ આસન સોહુ અનહેં;
 પંશાસન ચોન્યાસન નામ, ચોર હિદરાસન અભિરામ. ૨
 ક્રાટ્યાસન સમરૂંધી આસન, પુરદાસ ગિનન;
 પરિચમતો નાસન ઈકે ગાહી, આરંભાસન ચોર કહાહી, ૩
 મહા મુદ્રાસન ચોર રીવાસન, ચોનીમુદ્રાસન ભાખ્યો અન
 બેઠ ગારખાસન શુનીજન અર સાયનિ સમાધી આસન ૪
 સોકાસન સીદ્ધાસન ગાનિયે પુતી સાંકડાસન હેં બનીયે;
 ચિથીનાસન હંસારાન અર, ઘલ્લગુરંકિઆસન હેં બર, ૫
 અંધારાન દ્વિતીય ભૈરવાસન, ચોર દ્વિતીય-કુદ્રાસન બેરનન;
 અર બજ રીધારાસન બની, ચોર મુર્યાસનહુ બીની, ૬
 પુતી મુર્યે ભેદારાન ભાખ્યો, ભચ્ચીકારાન હેં કું રાખ્યો;
 કુતીય અધોરાસન હેં મહીયે, નામ વીચો ગારાન ફીર કંહિયે, ૭
 ચોગ મયોગસન ઈકે બનો, ચક્રી આસન બહોર બખાનો;
 મથુરાસન મત્સરાસન ગીન મન, મૃગારાન બેંડગી આસન, ૮
 એકે રીંદ મુકતાવલી મુન્યો, રારારાસન અંથ નયેં ગુન્યો;

છોટ કપાસન અગારાન, મૃતી લેખિકાસન ધ્રુવ નામ, ૯
 (મૃતી પૃથ્વીકાસન પરમાનુ, અગાર આસન યોર અપાનુ);
 સારાસન વિપરિત કુનાસન, હંમેશ કરમ આસન ગિનલેખન, ૧૦
 નારાસન કમલસન યો, ગરબાસન ચાલકાસન બહાર;
 સારંગાસન કુંભકાસન અર, ચક્રાસન યંગાસનહં, ૧૧
 વજ્રાસન સુન્ધાસન લાલિયે, વૃશ્ચક અધોર આસન કલિયે, ૧૨

દોહા.

યોગાસન યોનારી જો, આખે તિનકે નામ;
 રાધન કડીત અર પડનાળ, જો વાકતી ધનસ્થામ, ૧૩

ઓનારી પુષ્પબતી નામ.

રોક્ષા.

કમલ કુમલ કેતકી કમલ રૂ કરનિકાર હે, ૧
 કિમકરેન કરખીર રૂ કરગલ ખેલપ સારહે, ૨
 કંચનલતા કદંગ રૂ કસર કુમુમ કલંગા;
 કુંબી પુની કેકીસ કુંદ કલપદ્રમ રંગા, ૩
 હરીચંદન અંદાર ગારીખત મુ અબીરાગા;
 રુસમ કુસ રંગતાન સેનતી કનક મુખાયા, ૪
 સુખાખ્ય સુંદરી રાય ગુલાબ રૂ સદા સુહાગીની;
 ગામુરી ગાયત્રી ગાલતી મુકતાલસ વેલી બીની, ૫
 માતીયા રૂ મલ્લીકા રૂ મૃગમલ ખેલી યોરે;
 જતની જુગીકા રાયખેલી રતાવતા બહારે, ૬
 રસમ ખડુલ રૂ ખોલસરે ખંદુક ખસેતા;
 ચંદનચાર ચમેલી ચંપક ચેરત બીતા, ૭
 ચંદ્રલતા ધનચાર નીચાર દેવકુલ હે;
 ખેતપુષ્પ રંગરહાર સુસુલાસ મુખ હે, ૮
 આરોક આતરી ધતર બોલીહિ માલ્ય તુશાર;
 ગુલાબ ગુલબાર ગુલસબખા ગંધ અપારા, ૯
 ગુલદાખરી ગુલ અપાર ગુલલ ગુલગોટા;
 ગુલજનાર ગુલમેદી ગુલગોટી કુલગોટા, ૧૦
 ગુલખેટી ગુલના કરગાત કુસુમ કહારા;
 કંજ ખડુલ સીખાંડી પાડપાપ મુખારા, ૧૧

મસખાદક ૩ કનેર કેસુ કુંદો ૩ કમીકા,
પ્રીયગાસકઝારી પગાસ પધુલા પુપ્પરનીકા. ૧૧

એ રાસીસચ્છ છોકરે અવતારગતનનામ.

કુંડલિયા.

રથાવર ખીસ ૩ તીસ પસુ, કમી કીટ અગ્યાન;
નોં જલજનું બિડંગ દસ, મનુષ્યજતી લખચાર;
મનુષ્યજતી લખચાર, ચુરાસીલખ યજ્ઞ કહાયે;
તામે જન પડલાગી, જનું જો ગોવીંદ ગવે;
કહે દયો મોહી ખાર, તાહીપર પ્રાન નુછાવર;
નાંતર સીર પેજર, પેરો તાસોં ભરથાવર. ૧

રાતબસવું નામ.

રાતકોટી રામાયન વીલોકમે ખાંટે તાકી ગતન.

કમીત.

કોટી તેતીસ પ્રથમ તેતીસહી લાછર તેતીસ હજાર ગીનો તીનસોં સજોક હે,
તાપર તેતીસ શ્લોકે દીયે દસ ખર્ચ આર દો ખર્ચ ખાંટે કેસે ખાંટે વીલોકહે
ખાટનહરે નંકર ખાંટેજોં ખાંટે આહેરામ ઘેલી અચ્છર દો લીયે નંદ આકહે
દયાકે પ્રીતમજુકો નાગકો પ્રતાપદેવો નીલકંઠ તારકહે તારે અધોકહે. ૧

રથબ દેવકે રાત પુરગતન.

કુહી.

"એકાસી આહાન ભયે, દસ પ્રયેત નહીં નામ;

નાં યોગીસોં હે, કહે સેવક સુંદરશ્યામ. ૧

અલોકે રાતવધુ કાલપ્રમાન કયન.

મદનમહિકા.

જલજાનું દંડગાનું, નામ તાંહીકો પ્રમાનું;

અનુ દ્વી પ્રમાનું ગીન ત્રિસરેનું અનુ તીન. ૧

ત્રિસરેનું તીન માન તુટી એક તાકું જાન;

સત તુટી સેધ હોય, તીન એધ લગ્ન સોય. ૨

તીન લગ્ન સો નીમેધ છપ સેખ;

પાંચઝળ દોષ જન્મ એક કાશકા સુતબળ. ૩
 એસિ કાજ દસ પાંચ, એક ભણુતાલી રાપ; ૪
 મધુ તામું પંચદસ, એક ધટ્ટિયા સુપરસ. ૫
 ધટ્ટિ સાદિસાત નામ, જાનિ એક તાલી યામ,
 આદ યાગ રેતી દીન એક માસ દોસ તીસ. ૬
 તાકીમય પચ્છ દાય, પીત્રીરેન દોસ હોય,
 દીન ખીય પીત્રી જાન, રેતુ એક સો પ્રમાન. ૭
 તીન રેતુ એન એક અબ્દ દોકો બંબેદ
 એક રબ્દ એક દીન, દેવકો કહે પ્રખીન. ૮
 દિવ્ય અબ્દ રાત પાર, રાજકાલીકો ખીચાર;
 દ્વાપરે સુ યામું કુન, જે હતા ગુનો ત્રીગુન. ૯
 કૃત એ ગુનોહી પાર, મેંતહે હનરખાર;
 એક ચોકટીક જાન, એસી એકતીર માન. ૧૦
 મનુ ધંદરાજ પુર, અરસ દસ ર ચતુર;
 એક વાસ પ્રલ લેખી, રાત અબ્દ અરસ પંખી. ૧૧

કુહા.

એસે મંખે રાત ખરસ, ખીધી આપુર પરમાન,
 તડું અધપ માને સત, જે ન હરીપદ દયાન. ૧૨
 તુ તો છંતુભંચુર દયા, ક્યો ન કુનગુન બાપ;
 જખગારનકી ખાત મદ, કાચો મન ખસાપ. ૧૩

અશટોતર સત ધસતુ નામ.

મુખ્ય અઠોતરસાત છંદનામ.

કગિન.

શહા દંડક અગિલ અડિયમ જગાહા હે ગહા મનુ છપે યોપાધ નગરપદ પિની
 મરદુધી સેરકા સુગિતીકા રૂ હરીગીતા કુંડલીનિસોમસાજ લે, ગીન;
 કુંગારો લલીત હંસ મદનમલ્લિકા રોલા ચતુષ્પદી પદ્યકો પાસ કુલકભનિ
 નવપદીસમાનકા આ પદ્યાવતી ધરતા આગિર છંદ મધુમાર હે મતી ૧
 વીજ્યા અખીતગની હાકલીકા મર હઠીતોમર ખીસેક આ મેતાવલી નામહે,
 સિદ્ધા અવલોકન હે સારગી તરલનેન દોધક ભુજાં પ્રસાગત મેતીદામહે
 કમલ એર કમલા કામની મોહના સીધુ સારકુમ ચિકિતિત તોડકા બિરામહે,

સુંદરી સુપ્રિય પુત્રી આમર અંધલા આરૂ ખીજોલા નિબન ચરગરી આદી આમહે ૧
 માલિની તુંગે ઝોર ઝોલનેહે અનુકુલ ચંદ્ર કલા ગંધિરા રૂ તામર રૂમ બાંનિયે
 છંદહે પ્રામાનિકા રૂ મન ગયંદ હીરા હે હરિલીલા લેરનિ ગાનિલી છંદ માંનીયે;
 કુસુમખિલિયા બહેરે દ્રૂતવિલંખિના ઝોર જગમે હન અગિની મોઠનકું ઠ નિયે,
 મૃથવી કલહંસ સોગરા છ હે પુષ્પલતા તારક સુપદા મનોરગાકું પાખાનિયે, ૩
 સ્વજના પસંતલીલકા પસંસ્થનીત ઝોર પંકજવાટિકા પુષ્પલતા પુત્રા છંદ હેં;
 મદન મનોહર મોદક સંયુતા સંયુતા દૂમસ્થનીતા વાનરછંદ વર્મચંદ હેં;
 મહોદર પ્રહસ્ત ધલ્લરૂપક રૂપમાલા પ્રમીતાક્ષમ રૂ મેધમાલા મકરંદ હેં,
 વિમલા સદેસંચ રૂ હરિપ્રિયા અંગોદક મકરાક્ષા એ ગુપાલ આદી છંદ ઘંદહે. ૪

દોહા.

અટો તારાતછંદકે મુખ્ય કહે યહ નાગ;
 થરન સુદ્ધ તપ્ય કહે દ્યો ગુદે ગુન ધન ર્યામ. ૫

(૩)

અંચ સમાલી વણુન.

દોહા.

અસ્તુખંદ યહ લીપીકા, ધચ્ચો અંયકો નાગ;
 શાસ્ત્રોક્ત પય પીંગલસુ, અસ્તુ છંદ અભીરામ. ૧
 તકુપરાંત કપ્પ ચુક હુધ, કમ્પીજન ગુની ગાનીયે ના;
 કાન સગંધી કેવન સખ, કુરાન કેત ખતે ન. ૨
 જહલુ પુદી ખડમાન ખતો, સિખત સુનત યહ અંચ;
 રામુઝી પઠે સીદાંત યહ, લહેં ભકતી હરોપંચ. ૩
 સ્વારય પરમારય ખતે, પાવે સખકો ખ્યાર;
 નીજ મન નીત રંજન કરે, ચોરમેં ધનસાર. ૪
 પંહિયારસું હરી પ્રથે, તતેં યહ અગ કીન;
 પ્રમુ પ્રસંન તપ્ય મુગમ, સુખ હુધ દુખ અમહીન. ૫
 શ્રીગુર ખલિજલ લાલશ્રી, ગરધર પ્રગલ પ્રતાપ;
 પુરન અંચ કરવાય નીજ, દાસ નીવારયો તાપ. ૬
 ભિત્તમ ગુર્જર દેગમધો, શ્રી નરમંદા પુત્રીન;
 શ્રીશેરાપાદ પ્રમુ છલાં, અચલ નીવાસા કીન. ૭
 આમનામ ચંડાપુરી, કવીજન તાહી નીવાસ;
 દ્વીજનોગર સાઠાદરે, દ્યારામ હરીદાસ. ૮

સંમત અષ્ટાદશ પુત્રી, એઝીચાર ન
કૃત્યુજ્યંતી અષ્ટમી, અંદ્રવાર શુભ રાસ. - ૮
અંચ સમાપતી તાલી દીન, અષ્ટદશા અમાતાં
સંગેકો જ્ય શ્રીકૃષ્ણ હે, જો દેં યામે ચંત. ૧૦

શુંદાવન વીભાસ,

કટિખંધ.

શ્રી બૃહાવન અસ દ્યેયે, પ્રીતમ પારો રસ પ્યેયે. રેક. શ્રીકૃષ્ણ
ધામ, અગીરાગ નામ, જન પુરાણ કામ, બૃહમંડલ ગદ્યો, શ્રીબૃહાવન,
ચેદધન અનુપ, રસરૂપ લાલ, વૃજ્યુપ કૃત્ત, લંલા લલ્લન, હીતહેતુ ધારી,
જડતાંધ જાતી, રૂન નગ પાગ, મૃગ, જડા લતાકુંઝ, નૃન વીરત જેસો,
સખ સોગીત, સતત કાલ, શુન પ્રગાવ ઠહાં જહાં, જંતુ અખલ, અર્ચ-
રૂદ શુદ્ધ રાગેખુધી, સીંહ મૃગસંગ ચરત, વીરુન રત સહમદ કામ ક્રોડ
લય લોભ આદી, સખ રોતુ ખરાંત, આદી સુગંત, સખ ગચ્છ નીરંતર,
ખન જન અજનીન, આનંદ અમીત, ફલકુનકુનકુ નહી, વહ અનંદ
મુખકંદ, જુગલ મુખચંદ ખીન, બૃજલલન ખૃંદ, તદ
નિકટ નિપટ નંદની કસિંદ, કુપ દ્વંદ નિકંદની, બાનુનંદની, નંદનંદન
કેસી આનંદ, વહ ગંદ ખૃંદ, ખૃદારકચે જ્યો. રમારમન, ત્યો ખનનીમે,
બૃહાવન સુદેરા, અનિ અખીલ ચુકામણી બૃહાવન, ખૃંદાવનસો શ્રીઅનંત
મંદિમા અંત ન અનંતસો, કછુ છમી શ્રીગન, ખ. મો દૃમ નતી, જેતી
જહાં, સખ સુદૃમ સમ, ખુગી રજેકન સખ, ચિંત-ગનીસે, ચિંતતો ફલ
દાયક, લાયક નાયક; કલ્યાનૃચ્છકે, તરંગર રાગે, હેંતુ ખૃંદય પ્રતિખૃંદય.
દ્વંભુજ વૃજરાજરાજ, મુન્દીપર નરખર, ચતુરંગદુઃ શ્રીયર પ્રતિલલલ
ખલ અસ દૃગગન, રિચિત્ર ભાંત, અગિન ખતીક, પાનીખલ મંદાર કુંદ,
મુખકુંદ કલપદૃગ, હરીગંદન, ગંદન કંસા, મંતાન અખદૃમ, કદંબખનીખર
અરોક પદ્મ, ગામલ અંપક, કલો કેતકી, પપતી, પાપ, પાસાખંડલ,
ખનસંગૃચ્છ, પુનાલાલચ્છ, સાદમી તાલતર, તમાન શ્રીફલ, કૌંકલ અપ-
ફલ, અપવિત્રકા, લોગ એલચા, અગર પિલ્લક, દાખલ દામ, ચારેજ
ચારે, ગાર મારચ મુદી, કનાદરીતકી, અખ્યુ પ્રાસી, શુખ્યજી.
નાગવલ્લીરી, અનાર પંરંગ, જામફલી, કમરખી રોતોફલી, ખદ્રીખંબુદૃગ,
રાયંતી ખટ, અમ્બીકા ધારી, વાસા અગરત, અરજી હિંગર, પારસ પી-
પર, રત્નજોતા મુસાજરીદીદૃમ, લતાકુમી રહી, તાખીચ લધુ ક્ષુ બૃક્ષ

સુનુંકેમલ મુમુકુદ, કેતકી કમોદ, કરની કમ
 ત? અનેલતા, કદંબ અર કેસ, કુસુમ કલંગી, કુંભી
 કોકીલ, કુંદ કલ્પદ્રુમ, પારીખત મંદાર સેવતી, સુભાગ શુદરી, સદા
 સુનામ, સુનામ માધુરી, માધરી માલતી, મુક્તામ્બી, મોતીયા, મલીકા
 મૃગમદ, ખેલીકેવરા, જાતો જીયોડા, રાયખેલી, અર પાકુલ ખોલસરી, પંડુક)
 ખસંત, આર ચમેલી, ચંદ્રગતાચંપક અતસી ધનસારનીવારા કનક પુષ્પ,
 શૃંગારહાર, દાવદી ગુનનોરા, ગુનગાખાસ ખેરી ગુલમખા, નાદર્ગાન ગુલા
 લા અર કુસાર શીખંડી મલ યમાલ્ય સુખ સુગંધી ચોહદીરા મંચ સમુદ,
 છગી જીંદ જીંદ જનમોહન વીપીન, હરીરૂપ રાસીરસ, કહોં જી કહાંલગ
 કૈયે, શ્રીમદાખન અસ કૈયે. ૧

અસ સુખ પૃથ્વ, લઈનં લચ્છ, કહું સંધન ગુચ્છ કહું ભીર ગુચ્છ
 પાંતી પાંતી, અદભુત ભાંતી, કહું કહું તરખર, ખર એક જાતી, પ્રયેક
 ભીન, કહું લીન છીન, કહું પીન, કહુંકે પગમેલકેલીયમ, કહું કે ચોક,
 અધ ગર્ધ જોકે, લત કોકે એન, પેય કમલ નેન, સુખ દેનુ હેનુ, મનુએન
 એન, ખને કુંજ ભુગન લખી, બપજે રહેન, રત સીધ સેન, મનુપારચી
 મેન, અસ અમત એન, ખરનત ખને ન, ખની દખન નેન, મનોદ્રોસ
 રેન, છખી ઉપગહેન, અસ રાદન રાન પ્રતી, સમીપ સરવર, વારો સીત,
 વારીજ સહીત અલોગન ભૂમીત, જકરંદ હિત, મસરહીત સહીત, અભા
 અમીતદૃમલતા કુમો કુમો, તર ઝૂમી ઝૂમી જન પદ્ય પાંતી, અદભુત સુ
 હાતી ચકુ એકમેર, કલ સહાર હંસ ખરપંસ સખલ સુખ સારસ-ચકોર,
 ચકચકે ચાનકે, પારાખત કીંગ, સારિકા કારંડવ કોકિલ દિદ્વિજગન,
 સમય સમગ્રિ, સખ રતિ રસ ઉદીપક અનુકુલ દંપતિ રસીકરાય,
 રાધા મોહન, તર રાધા કમલ રવ મધુર મધુર અતિ જલજ યજ્ઞ,
 જલમિસિત ભૂમિત, અનિ ભોરે જીડાન પરા ઉડિ પર હરત હિયપરતન
 કહિછપ કુસુમ ધારી ધુધરી કુંજ સુગ પુંજ ગુન અલિસુમના લતની
 પરસ્વામિ સુખદ સુરગાન કરત, મનુ કૈડત અલિંદ જખ, પુષ્પખીલુ
 લીત અગૃત કુંડિ સુખ ગુંડો ખરખન મનોહરત કેલીયમ ભુગોકનક
 મનિગય કોમલ ભલ અમલા-દ્રગારી દીખીયત સખ પ્રતિ ગિંખ મનો
 મહિએંડુ એર ખને કુંજ કુંજ પ્રતિ કેલી મદનકે અખીલ બપસ્કર
 ખનીનો રહે હે, ધંકુ અલોકકે, પુરન સદામલ્લી બિંદી રહતહે, તીનકે
 સીતળ. સ્વચ્છ કરનો કરત કેલી રહત ખનકટીક છગીસી, આર ચંદ્રીકા,
 કુંજ રંધ્રમગ પ્રસરી પરત, જખ સુસુમા કહત, ખનત નહી તાછનું,
 સીતળ મંદ સુગંધ રવન કુંખ ત્રીવીધી પવન મન હરન કરત, ધતત્રી

ધમતા ગંભીર નીર, સુધા પહલ પેગ બરીત લક્ષીત
 મંડિત, કુકુતીર રૂપીર જ્યાં, જગમગાત, તટ ખાટ શ્રીમતી નટીતો
 મોકર રત્નોગની ગય, ખીટ પર પટી રહી લતા લક્ષીત, ગળી કુલો
 સુધી ગન કુંજત સારસ, ગનમરાલ, અર ખીકસત પંકજ, પંચગતીક
 રક્ત કોકતલ, નીચાત્પલ, પુંદરિક સેત હે, અસીત ધીવર, પ્રીત ખરન,
 અરતી દ કુલો રહે, કુમુદ ગધુપ મકરંદ મત્તરમ, ગાન કરત, જ્યાં રનાન
 કરત, મળ તીર્થ સેત, પુરી ધાગ સગીસ, પ્રયાગરાગ નીતી નીકાસ
 અક્ષા, પુનીત હેનકા, શ્રીચંદ્રવસા, ચર્મનવતી, સીંધુ ચંદ્રમાળા સંરવતી
 સાજ્ય, શોન બદ્ર, સુરંગ રંદ, રક્ષિતવતી, તામ્રપેણીતનયા કૂસના કામેરી,
 તુંગગદ્રા, કૃતમાલા ગોધવરી, ગોગતી, કૃત્યુ ગોમતી, નરમદા રેવા, ક્ષીપ્રા
 મહીપુણી, લેદીકા વેદવતી, ક્ષાતા અવશેષ, વૈદ્યવસા બેનાં પપ્પચતી બેની,
 ભીમચી નીરવીષા, વેદભૂતી, નવીય યોગી, આદ્યસુન્દરી, રૂપી કોરાલ્યા
 કોરીકી, અમ્બત દત્તી, શાગમંદાકા, નીંદ્ર સદ્ગતી યોગવતી સુપુત્રી,
 કાશ્યપી સુદોષા, પયોરણા, વીષા અશક્તી જર, જર બે સ્તાદીનદી, પતી
 તંખાવતી, સકલ સ્વામીની, ચંદ્રચુક રીર, જટા જુટમ, સતત નીવાસચી
 અલક નંદની, આત તાઇ ગુર કલમ ગદ્રાહી, ગોજ મની જનક નૃપસુ અ
 ખલા, હનીત મુરાપી, ખલા હત્યાદીક, ઉપ પાતકી, સંદ્ય સુધી છનકે પત પ
 રસત હોત બેદ બચત, સો શ્રીગંગા, બહો પુરમ પદ પદ્મનોય, તાકે જ્યોતા
 રી સાર ભુત, શ્રી મદ પુરાણ પુરપોલન તીનકી પરમ પ્રીયા, પટરાની શ્રી
 યમુના, આરાગની જ્યુ. રાજન તટ શ્રી તુલસી ખૂં, ગાદા સુગંધી, શ્રી
 તમુ ધત્યાર્ક ગતી, અક્યીત રોભા ચીંતીત, ચીત લક્ષ્યચે, શ્રી બૃહબન
 આસ ક્યે, પ્રીતમ આરી રસ પ્યે. ૨.

સતમાનંત, કરી પરિરંભન ચુંળી અધરસ, પીળત પરરપર, હોરજ મદ
 ન. રદન સદન, છતકગંધાત, કટીપટ કાન સીયલીત રતીરસવીલ સીત, પ્ર
 બીન સુદરી, નખરીખસુદર, તરની મનોહર પ્રીતમ પ્રતય બી, કછુક ના
 મકહું, શ્રી ચંદ્રાવલી, લક્ષીતા લલતા ચંદ્રમાળા ચમગ ચંદ્રકલા ચીત્ર
 ચંપકલતા ચંદ્રીકા, ચંદ્રલતા, ચતુરાસખી, ચંદ્રાનના ચીત્રલેખા, ખીમલા
 બૃહા, જી બીરાળા, વૃન્નગંગલા, રમા કૃત્યુ કલ કંડીરામાં, કાવેરી કલ
 હંસી કમલા કુરંગાક્ષી, કમલાક્ષી, કામલના કંદર્પા, રંગા કેતકી ખાલની
 માધવી મુગ્ધામની કુડલા, રંગા ગંગા મનમયમોદા, મનોહરા મલ્લિકા, ચાહ
 ની મનોરમા, રત્ન પ્રમા રૂપા રૂપીસાલની, રાગા સ્તીકલા રસલીલા મુર
 સેની, સૌરભા પ્રીયતમા, સુભા સજોવરી, સોનગુફી, ધમ્બરી ઇંદુલેખા,
 ગુચ્ચુકા, પદા પરમ મંજરી, કીચોરી કનકપ્રમા હંસા નૃપકમા,

શ્રી બૃજલાલકે ચરનકમલ સીર નેચે, શ્રી

હરી હીલી મીલો, રસનીયે રાસ રચો, ગતી અદ્યુત રોગા, સખ.
 મનસોભા, મનોહર મંડલ ખંખોષ ખોળીનકે, ખંખન ખવન, ખીનખાસુરી
 અમૃત કુંડલો જલ તરંગ, સુરમૃદંગ, કંઠ મુખ્યંગ ઝોઝ. ખંજરીતાલ,
 મોરો ગુડી, ગીરીગીરીમધુ, મંજુરા તંબુરા, રખાખ સુમંગલ સારંગી
 હિપંગસોઘ સાગરુર રહ, તીનયાગ મીલીધે કંઠ સમુરછાન, લાગરાટ, ભર
 સારીગમપધન, નીધ મગીસા ગારોહી અવગોહી જોસેં જાન કરત સાખ
 મખ્ય મંજુહર, રાખ મેહન, લેટીત મંદલ, ધૃજ ભક્તનકોં દો લલનાં ખીચ
 ધકધક અચૂત, નૃત્ય કરતહે, ગીલી મંદંગ, સંગીતમાજ, ગાદ્યુત અવાજ,
 ગર્ત અંગ અંગ, ધકધ ધલંગ, ધાંધલંગ ધીંગ કોટ ગોડગોડ ધંગ, કટક
 ધુધુ, કીલટ સુનટ ગી, મીલકે મંજરા કિટ કીટ કીટ કીટ, કર કર કર
 કર કર, કર કર કર કર કર, કરતાલ તામેં ખજત ધુમ્, ધુમ ધુમ ધુમ
 ધુમ, ધુમ, ધુમક ધુમ છરરર, છરરરરર ધુમ આરપ-તીરપકર હિલટ પુ-
 લટ રસમેલ ભાવ, પિપચાદ દીવાવન. હરનકમેદ મૃગીત રાજ, કિપતટ
 અવધટ, ગતી મુખ રટ લગો રહી તંગડતચેઈ, યાચીલાંગ યાચીલાંગ તત
 ચેધ, ચેધ ચેધ ચેન ચેઈ હોતરંગ કલગાત ગગનવોં સુરખીતાન, તની
 ખીલી જુનક, મંજુરા અધીર, કંકન કીંકની ધુની ખની મુની તાર તરલ
 ગતમૃદંગ યંગ કિપંગ જોકમુ, જુની રહેં મૃદુન મુઝ ટંકાર, તારી ઝંકાર,
 મંજુદાર, ભેરે મુંગાર, સંગ હીલકસાર, ફેની રસ રહો હોસે દીરા, તૈસીહી મૃદુપદ
 કચરકે કંઠાલહારકુંડલ લટકન, મટકની ઝડકની પિપુકુંડલ ઝંકઝંક મુગટ લટક
 લટા, આલક મલક મૃદુ, ધરહરાધ ગતિલેલ લાડલાલાલ, રાહલ બૃજલાલ
 રોગની રાગ ગનગાદ્યુત જાગ અનુરાગમેરો લખિત શ્રીમંદ, પનસુખરૂપ,
 ત્રિવંધન દ્વંધ વીવર હિલ, સુરસવ નનનનનન લગન લટપટકુડી હિલ-
 ભેરે સુર ભનનનનનનનાં યુતુચ ધુધરી, ચલત નુપુરરવ, ઝનનનનનનન
 જ્યાંહ સવાહી શીર્નદુટા, તરી જાટા, ચાફ પનધટા, કંદખ દુમધટા,
 સંખ્ય નકટા, કંઠિત ખટપટા, ખેલેત મરકટા, અજાજ હેલજા, મધુર
 મુકટા, કુંળ સુહે જુટા, જુકેન કચ લટા, કેંસરી ઉકટા. રાગત પેતપટા,
 હિપરકટા, ઝોસેં ખરનટા, ભરીત હિલટા, અલ્લ લટપટા, ધર્મ સહખટા,
 મીત સાખગટા, ખસન તોજધટા, અધીન નીપટા, ખંસી છંહી ખટા, રાધે
 મુખારટા, રતરન ખટા, મદનગદકટા, રૂપરસદટા, સતી નમમ છુટા, જાની
 માનધટા, કુંલંગન ઢીટા, દીપત ઠટા, અચ્છ સંગ છુટા, ચરલત યેનું
 ખજવત ગાવત ગીત કાઈ, મૌરચંગ કેર હિપંગ ઓચરી, મધુરી અખત,

અંગીત રાજદ પીપીકાર કરત, પાની પાંજરી ખુમ ખુમ ખુમ, તામે
 તારીસો તાલદેત, કાંધ બદત ખેન મુખ, તત થેધ તથિધ, તીગક તત થેધ,
 થેધ થેધ થેધ થેધ, તીન ખીચ નટપર નટ્ય કરત, ખર છુમ છુમ છુમ
 છુમ, છુમક છુમક છુમ, મધુર મુરલીસુર, તન તન ત તનનનનનનન,
 રાગ સત તીયા, ખજત ખીખીધી ગતી, એસે રચીતનીત ખાલકલી, હરી
 સુખલ સુદામા, તોકરખલ અજુન કૃન, અસમધુ મંગલ, ખીસાલાદી,
 ખલ્લવ ખલ્લવ, પ્રભુ ખસ્તુ પરપર, એક એકકી ઝપટી ખાત, દેહે કાવત
 ચોરત, દેત બહોર દીર, લેત દેત હીત હસી હસી ખેલત, મુખ ભાવ ખલ
 ગગન પખી, જોડી છાહી પરે છીતી, તાહે ગહન, કોરાંગ સંગ, દીરી જોલી
 ખીહંગમ, મૃગ પશુઆદીસુ, તેસીહી ખાની જોલી દીખાવત, આવત
 અસુર ખલ, બની જગતપતી મારી દેત ગતી ચોરહુ લીલા, અનેકભાતી,
 કમલ કૃન મનમોહન લાલ, મધતીરા મધુરી પુતી મોરલી ખાજત, ધજ
 સુંદરીકે ગાયતામ, યજ્ઞરાજ ખુલાવત, સુની સુની સુની આવત, ખૃદાખન
 શ્રી યમુના તટ જહાં, નવપલવ કુમધટા ખન બેલી કેલી, મયલતા લુમી
 ફલ ફુલી ઝૂમી, મકરંદ મધુપ ધુમી ઝંઝર કરત મન હરત રસીક રસ,
 ભરત ચંદની ચ્હેલીસ છટકી લપટ સુગંધી, ખીખીધી પુષ્પકી, છાંહી રહી
 છખ; તાહી સમય શ્રીકૃન ચંદ્ર, પ્રભુ રસીક રાય, છખી મદનમતોહર,
 મીલોક સુંદર; ભગ લલીત સું, નટપર નાગર; રૂપ જીભગર; સદ્યુત સા-
 ગર, સેવોત્તમ કંદર્પકાટી, લાવણ્ય છેલ, ખાકે ખિહારી, નિત તુવ કિસોર,
 શિરસોર મુગટ પટપીતકાછની, ખની ઢની મની ખન; યેજ્યંતીચક્ર, નક
 યોસર, ખર સુજલ અમલ, જીજ્ઞણ મુક્તાકળ લટકત અધરપર; ચિખુક
 ચાક ચિતચોર જોર, છખી જીગ કૃષોળ, કરન ન અમોલ, કુંડળ સુલોલ
 પરી ઝાંધ ડોલ, રતનારે નૈત, રસ રંગ ચોંત, ખદકે સુસેત, મનમોહન
 મેત, કહતે ખનૈત, સુભ તિલક ભાલ, ગિય લગુટી લાલ, મુખ કાટી ચ-
 દ્રછખિ મંદ કરત, તખશોખ અમોલ, આગરન ચરન ગેપર, સુલોલ, રપ
 પીંછ બુરછ આવતંસે મુક, પતી અંગ અમત, સાધુર્ધ ધીર્ય, હરલલીત
 લાલ, એસે લખી મોહિત, કહત સુનત કછુ, ભઈ ચિત્રતત; પ્રચુર પ્રેમ
 ભરી, બનિ રસીક ખર, સંગ મૃદંગ, મન ધનચોર નાદ ગિલિ ધનનન-
 નનન, ગગન કઃક સુરખીમાન અચતિત, રાજગાન સુની, લાવભાવ રસ,
 કલક મલકની, નૃત્ય ગાનચુત રૂપકૃજ, રૂતીજળ ગિહાર રતીરસિંગ સુખ
 મુક્તિમાન, સુગારસાર રંગ, કલા ખની ખરમન, અદા દુવગતી, રોષ
 ગોશ સુગા બેદ ગિધો, એસે મતીપતી, ખાર ન પાવત, વાંછિત ખૂજરજ,
 અજકુ ન લહિ અજ, શ્રી ખૃદાવત રંગ મેહેલ, સુખ રોષેલ, શ્રીકૃત્ય

કા, ખસત જહાં, અખંડ અચલીત, અચલરાસ, અચલીત સળલીલા,
 નવલ નીતીપ્રેમ પયોધી, ઉમળી રહો, જહાં ઉત કલિ કલોત લોલ,
 ચિતહોત ન ચિતીત, અળ ત્રિગુન, અંત કપીજન, એકરૂપ જસ અનુપ,
 અકલીત, ચકત ખાની મન, અતર્ક લીલા, પરમપવીત્ર ચરીત કૃતરસ,
 દયારામ નિતી ગાય ધાય, રતી ખાર ખાર ખળજાયે, શ્રી પુંદાખન
 આસ હાયે, ૪.

(૧—૨)

સરંગાર.

પદ રાગ ભરવી.

આજકો દીન ધન ધન ચોરી ગાધ,
 દુખ છેલ છળ કુંવર કન્હાધ. આજકો. ૧
 મંદ મુસકાની ચીત મેરો ચોસ્યો,
 કુટીલ કટાક્ષે કસેજો કોસ્યો. આજકો. ૨
 શ્રીમુખ દેખત સળ સુખ ફીકે,
 મધુર ખચન ભયે છવનજકે. આજકો. ૩
 અળ અજળ પદરજ નહી પાધ,
 સો લાલન મોહે લાડ લરાધ. આજકો. ૪
 કહત ખને નહી જો સુખ પાધ,
 મો મન જનત કેળજરાધ. આજકો. ૫
 ખહોત દિનકી આરા પુછ,
 દયાપ્રીતમ કહી તોસી નહી કુછ. આજકો. ૬

(૩)

પદ રાગ ભરવી.

તિહારી ચલી ચરમ તલવાર, ધાહેલ મોહે કરગરી,
 પરી નેન કટારી હિયપાર, ધાહેલ મોહે. ૧
 લાગે તળ જાને નહી, અહો રસીક નેનકે ખાન ;
 અળતોં હીયખીચ ગડીગયે, વાકું એચત નીકસે પ્રાન, ધાહેલ. ૨
 રૂપતગરકી ખીચયે, અહો ચલી સરગતલવાર,
 મુરખ હે સો ખચ ગયે, જહાં ચાતુર ખાયો માર. ધાહેલ. ૩
 સહજ મતી સુધી કરે, તસિછે પર જિય લેન ;
 ભયે ખુદ ખળકે પદાંતી, અહો નંદકુવર તેહરે નધન. ધાહેલ. ૪

હોહવાન સો કુછ નહી, વે તો સુધા રહાય નિસાન ;
 નેનવાન તિરછોં ચલે, વે તો લાગત લેવે પ્રાન. ધાહેલ. ૪
 રસીક નેનકે પાનકી, આહો અજળ અનોખી રીત;
 દુરખનકે પરચે નહી, વેતો મારે અપનોમીત. ધાહેલ. ૫
 રસિક નેનકે પાનકું, લાગત લખે ન કોય,
 જો મારે સો જાનહી, કે જાને લાગે સોય. ધાહેલ. ૬
 હેલછખીલે સાવરે, નટવર નદ કીસોર;
 મૃદુ મુસકાની ચિત્ત ચોર, લાયો મેરો હાંચો કલેળ કોર. ધાહેલ. ૭
 અંગઅંગ પ્રત માધુરી, નખારીખ છખી અનોલ;
 દયાકે પ્રીતમ ત્યહારી પાનહ ઉપર, એક ગર્ધ ખીન મોલ. ધાહેલ. ૮

૫૬-રાગ ભેરવી.

આંધ ટરી નહીં આપે મેરે પાલમા; ટેક;
 માહાનીશી આગે આવન કહી પીલા;
 આંખીકે ચંદ છુપાયે મેરે પાલમા. આંધ. ૧
 આવનકી આજ સોંત મુચ્છ મેરે,
 પાલમ તીન ખરમાયે મેરે પાલમા. આંધ. ૨
 સાજ એકાજ પેરો આજ પલકા,
 અખ તન ભુખન ન ભાવે મેરે પાલમા. આંધ. ૩
 જૈસે મેં આપ મીલે દયાપ્રીતમ;
 જુગલ મહા મુખ પાયે મેરે પાલમા. આંધ. ૪

(૩)

૫૬ રાગ ભેરવી.

મોહે નેનાં લાગીરે, રતનારી રતનારી મતવારી,
 જાડવારી; મોહે નેનાં લાગીરે, ટેક.
 હાંશી મંદ માનું મદનકી કાંસી;
 ચિતવની કામકટારીરે, મોહે નેનાં લાગીરે. ૧
 દયાકે પ્રીતમ તહારી મોહની મુરત,
 નખસીખલગ લગે પારીરે. મોહે નેનાં લાગીરે. ૨

(૩)

(४२०)

पद राग बैरवी.

गिरधारी हूँ तो मेरी पियरा;
 नसुं पिकल रहत हूँ नियरा; गिरधारी. टेक.
 मिरह अगन नर गयो रगत सपन;
 तन पखो मेरे पियरा, गीरधारी. १
 बितर कलेज काट रहो हूँ;
 काम दरदर करियरा, गीरधारी. २
 मेक कोपाय दया प्रभु दरशन;
 ताप्रीन कैयौहु न धीयरा. गीरधारी. ३

(३)

पद राग बैरवी.

हो श्रीनाथजी मोषे रहे कयां रिसाय,
 मेरे पीयु सुपधाय, हो श्री नाथजी. टेक.
 दरसणी पासो तलपत अप्पियां;
 श्रीभुज देखे देपाय, हो श्रीनाथजी. १
 दोष समुझे दुरे रहत हो;
 किकरी कटो कटां नय, हो श्रीनाथजी. २
 हां हां करी कर गुरी नक धरा कहुं,
 अचरा परार पर पाय, हो श्रीनाथजी. ३
 कहा पडाध पे हो सगरप प्रभु;
 दीन दासी तरसाय, हो श्रीनाथजी, ४
 आपल आरापुरक दया प्रीतम,
 अपन मोह देखो अपनाय, हो श्रीनाथजी. ५

(३)

पद राग बैरवी.

हो मरीरे मोहनदास, मोहनदास प्रभु मदन गोपाल, टेक.
 रामराम प्रति अंग लगी मोह,
 पीरह अगनकी जाल, हो मरीरे मोहन. १
 प्रान नतहो प्रान छवन पिया;
 अपने मन यह व्यास, हो मरीरे मोहन. २

(૪૨૧.)

દયા પ્રીતગ શ્રી મદનમોહન જી,
દેહો દરસ કરો માહાલ, હો મરીરે મોહન. ૩

(૩)

પદ-રાગ-ભરવિ.

મેરે હિયરા કેસેં રાખું સમઝાય, ટેક.
નિત ખરજી ખરજો નહિં માનત,
સમર સમર સમર દુઃખ પાય, મેરે હિયરા. ૧
મીઠી મીઠી ખનીયાં જી કહત મોઘું,
રહે પર ધર લલચાય, મેરે હિયરા. ૨
દૈયાં દરદકો કંઠે આળ કારો,
કંઠે આળ કોન હિયાય, મેરે હિયરા. ૩
કીર દાઘેપર લોત લગાવેં,
જીઠિ જીઠિ સોજાંત પાય, મેરે હિયરા. ૪
દયાકે પ્રીતમકું દયા નહિ આવત,
તલપ તલપ જિય જાય, મેરે હિયરા. ૫

(૩)

પદ-રાગ-ભરવી.

ઓ ખારીજી, મેરી તુંહી ચિતચોર,
મેરી તુંહી ચિત ચોર, મેરો કહુ નહિં જોર. ટેક.
તેરે ગિરહડુખ ખિકલ રહતહું,
તું સમજન કહુ ઓર, ઓ ખારીજી. ૧
જ્યો નિરખું ત્યો આરત અધિકી,
જેસેં ચંદ્ર ચકોર, ઓ ખારીજી. ૨
સહો ન પરત રોવે મત મેરો,
મે જિય નિકસેગો ફોર, ઓ ખારી. ૩
તુંહી મેરો દ્રગમુખન ખારી,
તુંહી મેરી જીવન ડોર, ઓ ખારી. ૪
ચો કહલાઈ હિયે દયા પ્રીતમ,
પુછે નયન પડ જોર, ઓ ખારી. ૫

(૨)

રાગ ભરવી.

પતિયાં પઠાજી કોઈ મધુપુરે જાય,
 કોઈરે ખટાજી પીયુ ખખર ઘોંચાય, પતિયાં. ટેક,
 તુમરી હમરી યો ખની જોશી મિરચ ખરાસં ;
 મિરચખિના ન ખરાસ- રહે, મિરચ ખરાસ ન ખાસ, પતિયાં. ૧
 તુમ ચંદા ખૃજચંદ હો, હમ ચકોરની ખૃજખાળ ;
 હમ જુરે તુમ દરસખિના, તુમ હમખિના ખુશાલ. પતિયાં. ૨
 હમકું ખારે આપ હો, આપે કુંખળ પુર ;
 જ્યોં મધુકર પંકજ પ્રિયે, પંકજકું પ્રિય સુર. પતિયાં. ૩
 તુમ તો આયસકે નહી, ઝોધ ટરી નહીં કહાન ;
 દયા પ્રીતમ તુમકો મિલન, હું પઠગી પ્રાન. પતિયાં. ૪

(૨)

રાગ ભરવી.

રતનારી નેનાં મોહે લાગી, અનિયારી અખીયાં ;
 જાસું પ્રગટી ખિરહ જીર આગી, રતનારી અખિયાં. ટેક,
 જખતેં દૃષ્ટ પરી નંદનંદન, લોકલાજકું ત્યાગી. રતનારી. ૧
 દિન નહિં એત રેન નહિં નિદ્રા, ભુખ ખિલ ગધ માંગો. રતનારી. ૨
 દયાકે પ્રીતમ ખિનાકલ ન પરત પળ, મતિ મોહન છખી પાગી. રતનારી. ૩

(૩)

રાગ-ભરવી.

ગારી મત દેરે ગુમાની છેલા નંદકે, ગારી મતદે ;
 નહિં કોં તેરી ચેરી ચાર, ગારી મત દેરે ગુમાની. ટેક.
 રાજકુંવર રખ અપનો ગોકુલ, છેડે મત નોર ખેરાની છેલા પાર. ગુમાની. ૧
 મોહની મંવસી ગારી ખિહારી, તેરી મદનદરદકી ખારી. ગુમાની. ૨
 દયાપ્રિતમ મન પુરો મોહે બહોરી, તેરા જિયાકી સંખ જાની. ગુમાની. ૩

(૩)

રાગ-ભરવી.

મેરે નાથ ગિરધારી, શ્યામ શ્યામની ખારી ;
 મેરે સખ બયો, મોંકું સખ મિલ્યો, મેરે ભાગ્ય ખડ ભારી. મેરે. ટેક.
 અખ મેં કૃતકૃત્ય બયો સંસકૃતી કલેરા ગયો ;

દર્યો કાલ કર્મ રાજતે ગહી ખાંહિ ખતવારી. મેરે. ૧
 આહો મે ચિંતામની પાયે, ભયે મનોરથ લાયે;
 તહીં આરા ડર સુરશક્તીકી આદી અલ્લા નિપુરારી. મેરે. ૨
 બાકું તા ત્રિયુગ પરસ; કરે જો હે પ્રધાન પુરખ પરે;
 નહિ ગન્ય મન ગિરા, નિગમકી ગતિ સેસકી હારી. મેરે. ૩
 ગુર ક્રીષ્ણભકે ગયે રાસન હમ જખકે,
 દયાનાથ જુગલ કિરોર સીરપર ધેરાયે સુખકારી. મેરે. ૪
 (૨)

રાગ-ભેરવી.

કોઈ નહી દિલદાર હમારાવે, નંદકુવર ઓક નટવર ખિત;
 દુખ લિયા જગ સારાવે, ટેક.
 ચેહી પ્રાનપ્રિય ચેહી પરમેસુર, ચેહિ પ્રીતમ પારાવે. કોઈ. ૧
 દુખનકો દેવ ધરા ધરાનકો ચેહી જગત બિનિયારાવે. કોઈ. ૨
 દયાકે પ્રીતમ ગોખજન વલ્લભ વેદ પુરાન પુકારાવે. કોઈ. ૩
 (૩)

રાગ-ભેરવી.

ચોહે ઓર ન ભાવેરી, લગી પ્રીત પીતપદ્મારેસું. ચોહે ટેક.
 કછુ કોહો કોઈ કછુ કોહો, મન માન્યો નંદુલારેસું;
 છુપ ગયો ચિતમેં છેલ છખીલો, નિકસત નાંહિ નિકારેસું. ચોહે. ૧
 ખડે ઓર જો રૂપયુગ રાસી, ભયે આધીન તૃજખારેસું;
 દયાકો પ્રીતમ મેરા પ્રાણજીવન ધન, હું મોહી દુગતારનસું. ચોહે. ૨
 (૪)

રાગ-ભેરવી.

મોહે પાંકે નેન ખજરસે લગાય ગયોરે,
 આ લગાયકે ઝગક દિયે લાય ગયોરે;
 ખુની નેન ખજરસે લગાય, ટેક.
 ગજખી લાયેલ કર ગયો દાર દવા ન કોય;
 મલમ માલમ મેહયુગ હરિ, મિલે તખી સુખ લાય હોલગાય. ૧
 મિલ બિહરનકી પીરકું, ખીરન સમઝત કોય;
 કહત ગયાનિ પાહાવરી, જાને લાગી હોયરી. હો લગાય.

સહજ ગતી સુધી ચલે, તિરછે પર જિય લેન ;
 ભયે બુદ્ધિ પલકે પદતી, નંદ કુંવરકે મેન. હોલગાય, ૩.
 નેન નોક નટ સાલસી, સાલનહે હિયમાંહી ;
 દયા પ્રીતમ મુખ ચમક પિન, દરસન નિકસે નાંહી. હોલગાય. ૪
 (૨)

રાગ-ભેરવી.

કહાંલગિ પારનુ મેં આપ બડાધ, તુમસેં હો તુમ ગોકુલરાધ ;
 મેરા ચુકકો અંતર નહિં પ્રભુ, તુમરી ક્ષમા કોક પાર ન પાઈ. ટેક.
 હો તુમેરે ગુન ઓગુમાન ન સુમ માહા, મેરે દોષ ગિનત ગુનમાંધ ;
 અનુચિત કરમ કરતહું મેં નિસદિન, તાપર તુમમોહે દેત ભલાધ. કહાં ૧
 નિગ્રુપકાર અપકાર દાસકે ખિસરત, સીલ રખો સુખદાધ ;
 જો જો બિધી જનકું સુખહોવે, સો બિધિ પારદધરેં હિત દયાધ. કહાં ૨
 કોટિક જનતી જનકસેં બને ન નહિં એસી કરત જન પરછલાધ ;
 તુમ નિજ જાન દયાકોં લડાવત, દયો નમન કરિ પલપલ બાધ. કહાં ૩
 (૩)

રાગ-ભેરવી.

મારી તારી મોહન તેરી નેનમેં, જામેં કિયો બધેરા મેંનનમેં. ટેક.
 મેરો હિયરો હચ્ચોળાવરિ કરડારી, સરસ સલુની તહારી નેનનમેં. ૧
 રેનદિન મોહે ના પરતહેં, માગેં બિદા મેરે ચેનનમેં મારી. ૨
 દયાકે પ્રીતમ તહારી માધુરીસી, મુરત બિકલ કરી મોકું સેનનમેં. મારી. ૩
 (૩)

રાગ-ભેરવી.

સધન બનમેં મોહે કિતલાધરે, તરિમું મેંતો ડરપનહું સુત પંછિનકે રહો,
 કાંહાં સંકેત કહાંવે રસિયા; નટચર નંદકિશોર મોહે. ૧
 તુંતો બડી ડરે નહીં આલી, મેંતો છેટી ગાલ ;
 એતેમેં મિલ આપે અચાનક, દયા પ્રીતમ નંદલાલ. મોહે. ૨
 (૨)

રાગ-ભેરવી.

રાધાગોવિંદરેતું જપરેજિયરાભોરભયો, દુમ મદડોલેપલનહીરખોલેગાદલપિયરા, ૧
 ચક્ર મિલન ગઢ અપને પિયાસો, અંદ્રકલા ભધ મંદ;

ઐર મેં ભાઈ જોનીને જોયે ભયે દિયરા. રાધા ગોવિંદ. રાધા. ૧
સસિત ત્રિભંગી છળ મદન મુખાલજીની ગિરિધર સાલજીની;
મુની બાકા પાર ન પામે રથો કહે પામેતું. હરજો રહેરે દિયરા. રાધા. ૨

(૧)

રાગ-રેવંગીરી.

પાણીડાં નાં જીયેરે, દેખ દેખ ગિરધર મન કુખ પાપ; પાની, રેક.
કામલ પગેં ચુંગે કંકરી, મોપં સહી ન જાય;
કનકકલસ સિરપર ધરે, તેરી તનક કમર સચકાય. પાની. ૧
રાધા રૂપકે આરાકે રસીકવર, જગમોહન પૃજસાય;
પરો ધુપ હેરી ધાગ સજે તેરો, નાજીક મુખ કમલાય, પાની. ૨
પ્રસન રહત મુખ નિરખી પરસ્પર, રાધામોહન દોષ;
દાસ દયાકી છવન જીગલ છપી, ઐર ન પુમે કોય. પાની. ૩

(૧-૨)

રાગ-સસિત. ૧

જોખન રસ કમકાય, રસિયા રોપ તજોછ;
ખારે મુખકી ખાહાર બેહેજાય, રસિયા. રેક.
તુમ મધુકર હમ કેતકી, સદા ખન્યો સંજોગ;
કંટક દોષ પિયારીએ, તો કેસે ખને રસજોગ, રસિયા. ૧
હમ કપુર તુમ ગીરય, મોહનસાય તુમ ખિન હમ હડીજાય;
હમખિન તો તુમ સદા સુખી હો, કહી એસો કહા ખસાય, રસિયા. ૨
સસિત ત્રિભંગી છેલ છપીસો, નટવર નંદ કીરોર;
ભાઈસો ભાઈ અખ બહોત નહી આછો જીવતી જનપે જોર. રસિયા. ૩
પિછસિ ખાત પિયાયિત ના ધરિએ, અખલા હડિલી હોય;
ખિના મુખકી મેં દાસી તિહારી યો કહે દીના રોય. રસિયા. ૪
દેખી દિનતા રતી હટકી પ્રસન ભયે પૃજસાય;
દયાકે પ્રીતમ હસ દોરી અંકભરી અધર કપાલ છુવાય. રસિયા. ૫

(૧-૨)

રાગ-સસિત.

જાકુંકા કહા કામહે ખડનૈનાં, જ્યામે જોતખાન પિત્રામ, હેખડે. રેક.
કામણ દુગણ મંત્ર મોહની મારત સંગડા માન;

(૪૨૬)

ખાંદી નોં ચીતવની નોક, નેનકી પાયલેલ મેરે પ્રાન. હે ખડ. ૧
 મુખ બિના ગોસે પાછાં બિનાં ડાલે, કરખીનાં કરતલેં ધાવ;
 અરિયુ ન પસરે મોર ચીતકું, કાન ચુકી એ નાવ. હે ખડ. ૨
 રૂપ ભરે રસરંજ ભરે, મદ જોખનરસ ઝળકાય;
 નંદ કુંવર હેમા પ્રીતમ દયાકે, અખ મોહિતો અપકાય. હે ખડ. ૩

(૧)

રાગ ધનાસરી.

કર મન જોહિ છેલસોં ધાર;
 પુરૂષોત્તમ પરપ્પમ સનાતન શ્રીખૃજરાજકુમાર. ૧
 ગિરધારી પુરણ અવતારી જાતેં સખ જ્યોતાર;
 શક્તિ દયાકે પ્રાનજીવનધન શ્રીરાધા હરધાર. કર મન. ૨

[૩]

રાગ ધનાસરી.

કારેનેં ડસીરે આ કાનડ કારેનેં ડસી,
 નેંનનાક હેયે કુઃખ વિરહ કુઃખ વિખ, નખ શિખ ગયો હેં ધસી. રેમા કાનડ.
 જ્યોખદ અંજ નહી લાગે રી મોકું, કે જીવી પાવત હો ધસી. રેમા કાનડ. ૧
 પ્રભુ મોરાં મોહી હોવાવો, સખ કુઃખ જાવેગો નસી. રેમા કાનડ. ૩

(૧-૨)

રાગ ધનાસરિ.

ખંડીખાલે તેરે ધાર સખ ખૂજ જાને,
 [સવ અજ જાને, ખંસી તા દીનસો તેરી રોસ્તી મોહનરોં;
 જાદીન આધ પરપમ જાનો, સો ગન સાખી કરે આલી,
 ચાહી જીવી જગત તેરી કા માને ખંસીયાલે, ખંસી. ૧
 યો તેરો મગ મિલ્યો મોહનમેં જો, ગિસરી પયમો સાને;
 દયાકે પ્રીતમ સોહી લગકી ખતીયા, કપી રહી કાકી કાંને. ખંસી. ૨

(૪)

રાગ પુરવિ.

આલીરી ખંસી મોહનકી ખાજેરી,
 સુન લેરી સુરત ધર સામેહી ખાજેરી

બનકે જોડે જે શ્રીરામે નામ બંસી ખાજેરી. બંસી. ૧
 તાખીન હોય ન એકધરાં મુરછાન, સામે મુરઝોર તિન આગ. બંસી. ૨
 આગે બંસી રો ઝોર ગોપકી, અળકે બંસે ગા બને શું દરરપામ. બંસી. ૩
 દયાકે પ્રીતમ સખકે મુખદાયક, બંસી જીવતીન મનપુરન કામ. બંસી. ૪
 (૨)

રાગ પુરવિ.

મદનમોહનકી એ મોરલી મદનમોહનકી, ખાજત ઝોરકી નાહી;
 મુનતમેં જિયા હરત જખમેં, જની એ મદનમોહનકી ખાજ. ટેક,
 તાખીન હોય ન એકધરાં મોરછાન.
 જાનિ હાનિ સપ્તમુર તીન આગ;
 દયાકે પ્રીતમ ખિના રાપે રાપે,
 જાનિ હાનિ જમર ધુમર સપ્તમુર તીન આમ સાધી એ મદનમોહ, ૧
 (૨)

રાગ ગોડિ.

કેસે બજ કેસે બજ કાલાં રહું તંદીશોરે, ટેક.
 આગે ન થસતા પાજ પીછે ન પરતહે,
 તન મન મન તુમઝોર કે કેસે. ૧
 ચાખ ડંડ જેસે છુટે ન પતાકા,
 એ અસત પવન બહુ જોરે કેસે. ૨
 કોડત પવન ચિત ગગન તુમ કીના,
 હોધ ખારકેરે કર દોરે કેસે,
 તું કહે સપર ગધ દયાપ્રીતમ,
 તુમ મેરે ચિતકાકે ઝોરે કેસે બજ. ૪
 (૨)

રાગ ગોડી.

આવો મત મેરી ગલી હિમદારયે, ટેક.
 નો તું આવેગા છેલા મેરી ગલિયનમેં,
 માફી ને નાદા મારે આવો મત. ૧
 ચાતુર હોય તો ચેતકે સરકળ,
 ભોગી નેન તમવાર કે, આવો મત મેરી. ૨

(૪૨૮)

ધરકડી અપિયાં ઝોરકું લગે નહી,
લગે લગાં જ્યાંહાં પ્યારરે, આવો મત મેરી. ૬
કહે દયાકે પ્રીતમ તોરી માધુરી મુહુરત,
તું મેરો સિરકો સિરદારરે, આવો મત મેરી. ૪

(૩)

રાગ ગોડીની કુમરી.

અપ્પ જાનેદે અપ્પ જાનેદે સાંજ પરી ધનશ્યામવે. ૬૬.
હારે દેયાં મેં દુષેરકી આપ, ખીત ગધ જુગ જાગવે. અપ્પ જાનેદે. ૧
જાધર પરેગી ખાત હિલગ રહી, મોસુ લોગ કરે ખલ્લામવે. અપ્પ. ૨
આસ લરેગી મોસેં ખીયુ પુછેગો, કાંહાં કડુંગી જામ ધામવે. અપ્પ. ૩
દયાકે પ્રીતમ કહે તુમ જોરહી જધમો, આજ રહો પિસરામવે. અપ્પ. ૪

(૨)

રાગ-કુદ્યાણ.

ગિરધારીજી અપિયા સળકે, રંગીલી, રસીલી;
રતનારી મતવારી માવ કરે, કારી જ્યે વાંકડી. ગિરધારીજી. ૬૬.
મુખ પદ્મર ગિત પ્યાગે ડોડે લેંડે, સખ જામત ન જાને ધસી જાખડી. ૨
આસ પ્રીતમ જીરી દીડી નાઅ કુતી, સખ ભિધી સુધી અનીખડી. ગિરધારી. ૩

(૩)

રાગ કલ્યાણ.

જાન ગધરે, જાન ગધ ઓ ગિરધરલાલ તોરા જિયરાકી ખાત,
નેતનકી સેતનમેં સખા સરકાય દિયે, છેલા ગોપાલ મેંતો જાન ગધ. ૬૬.
હારે તેરી આતુરીકી ચલગત પહેવાંન ગધરે, શ્રીગિરીવરધર. ૧
દયાકે પ્રીતમ તોરી માધુરીસી મુહુરત,
દખત મેરા મુખ સાન ગધરે, શ્રીગિરીવરધર. ૨

(૨)

રાગ કલ્યાણ.

પ્રાન જાત મેરો લલિતા પથાય ગધરે,
નંદાનંદનશુરે વૃજ સાડીલકું લાજગી મનાયકરે. પ્રાન. ૧
જો મેં કુતી આજ તેરી સો તેરો ઠરે,

કર તેરે ગિરીપર જો મહાયકરે. પ્રાન જાત. ૧
 કહી સો કીની ધ્યા પ્રીતમ મનમોહનરુ,
 મોહનકું ભાગી મેં મોહની મીલાયકરે. પ્રાન જાત. ૨

(૩)

રાગ કાફી-જગસો.

ધર આયે સાલ રીસાય ગયે યેરી મોહ,
 તપ્પતેં કહુ ન સોહાતરે. ધર આયે સાલ. ટેક.
 મદનમોહન પીયા આયે મયા કરી,
 મંદમંદ મુમકાતરી, ધર આયે સાલ. ૧
 પાપ મીલી ના હું યેરી ગુમાનકી,
 હસી ન કરી મીલ પાતરે. ધર આયે સાલ. ૨
 કાસું કહું પદ મેરી મુરખના,
 મેલી કરી મેરી પાતરી. ધર આયે સાલ. ૩
 દયાકે પ્રીતમ અપા મોકું મીલાયકે,
 કોન રખે છપ જાતરી. ધર આયે સાલ. ૪

(૧)

રાગ-કાફી.

માધ તેરા ખાલાકું દેખનકું મેં આપારે. માધ. ટેક.
 ચાહું ન અપાર હમ હે દીગંપર,
 પ્રીતાંપર ચીત ચાહવે. માધ તેરા ખાલાકું. ૧
 ચાહું નાં ચંદન લગાયતરે નંદના,
 હમ તો ખીભુત મગાયાવે. માધ તેરા ખાલાકું. ૨
 ચાહત ન ભીરછા અભયક દીરછા,
 પરમાનંદ મેં દયાવે. માધ તેરા. ૩
 ચિરંછવે. માધ તેરા ખાલાકું,
 મેરે છપ સુખ છાયાવે. માધ તેરા ખાલાકું. ૪
 દયા પ્રીતમજીકે ચરન પરસ રજ,
 રાંકર રીસા ચલાવે. માધ તેરા. ૫

(૩)

રાગ કાફી.

બે યે રાંકર કૃષ્ણ દરસ સુખ પાયાહે,
 ગદગદ કંઠ ભયે પુલકીત તનુ,
 નેન નીર જણાયાવે, બોલે રાંકર. ૧
 તંડુલ નૃત્ય મુમગેન મન,
 રાગી નાદ જાળયાવે; બોલે રાંકર. ૨
 જુક ન જનની ગોરાજ જીવ,
 સો રાંકર મુખ સાયાવે. બોલે રાંકર. ૩
 દવાસીસ દવા પ્રભુ જુકે,
 ગાલેખ જગાવ સધાયાવે, બોલે રાંકર. ૪

(૩)

રાગ કાફી.

ચેરીભારી માનરી ચેતી માનલે મોરી, ટક.
 કીર પસતાવેમી મત તરસાવે પ્રાનેપ્રીયા મિલકારી,
 તોરે ખ્યાન પીયા તોસો ખનેજે ક્યાં દરસેગી દખન જોરી;
 કોરોગી ક્યા જીગલકિશોરી, માનરી ચેતી માનલે મોરી. ૧
 ખારીખીનાં પિપ પિવળજીં ખારી, કહે રસ કુંકું ગોરી;
 છુંદ જનમે રૂઠા ખને, ક્યા ક્યા ખીચારી ખહેરી;
 નિષટ ખન ગોપકી છોરી, માનરી ચેતી માનલે મોરી. ૨
 તું કહે તો તોહે હાય જોરાવું; પેયાં ખહેરાવું તોરી;
 દવાકે પ્રીતમસેં હઠ ચલ દિલમિલ, છાંડ કલ્પના કોરી;
 મંદ હસીલે ચીતચોરી, માનરી ચેતી માનલે મોરી. ૩

રાગ કાફી.

જુઠી ચોરી લગાધ મેયા મોહે જુઠી ચોરી લગાધ. ટક.
 કપ્પ કપ્પ યાકી મેં ગોનહી દોઢું, તાતેયે ધુન સાધ;
 યાકે જાપાકી તું નહી સમુદ્રન, મેં સમજું મેરી માધ. મેયા. ૧
 ચલી પરપર સેનામેની, હિય કપ્પ મુખ કપ્પ ગાધ;
 દવા પ્રીતમ ગોપીહિત હિયકો, લખી મહેરી મુસકાધ. મેયા. ૨

રાગ કાફી.

હો પિપાલ મોસાં બોઝાંજી, હો ખમીહારી, હો પિપાલ;
 મેરે પ્રાનજીવન પારા, મોસો બોઝાંજી. ટક.

ખીરક દેવથી કુખ મહેલ ખડિયાં, શી બૃષ્ણનાન દુશારી. હો પપા. ૧
 જગત કુખી સખ એરો સરન મહેલ, હો કુખી સરન તિહારી. હો પપા. ૨
 દયાકી રંગમીની તિહારી બહુપાને, પાયોલે નાગ તિહારી. હો પપા. ૩

રાગ—ખંભાયમી.

અખ તો મેં બધ તીહારી છ ઉમા ગિરિધારી,
 આમે કહી તામંદી ન રહી કહુ, ભગી મોહે નંન કરારી. મેં બધ. ૧
 રોષ રમો છન સહો ન પરત કુખ, સમન અમન પરજારી, મેં બધ. ૨
 ક્યાકે પ્રીતમ અખ મોહે અપનાવસો, મરૂં કું મેં ખિરકડી મારી મેં. ૩

રાગ ખંભાયમી.

પાર કું સનોદા મેડી ક્યા તકસીર,
 કાદ કલેન્ત મેરા હાજર કીયા, તોપી કું રહેદા હમગીર. મેડી ક્યા. ૧
 દિમળની તું કું કુખ બેહી, તું કું ન પુઝેદા મેરી પીર. મેડી. ૨
 રિભાવેસો કર દયા પ્રીતમ, તેડી રે દેમ મેરાસીર. મેડી ક્યા. ૩

રાગ ખંભાયમી.

માતું હો ચમના, બમા ખંડીખાલે-માંનું હો ચમના;
 નેહ સંગા કરવે તું કીત જાદા મેરી જાન, છકાદી દેવેમાં માનું ચમના. ૧
 રક્ષિયે દોષ કુખિર માતે દોષ બમાર, દયાકે પ્રીતમજો નેહ નહીં તો માનુસે. ૨

રાગ—કાલીંગડો.

માહરે મોહકો જગાધ, મેં તો રોવત રોવત સોધ નિંદનક ન આપરે માધરે
 (મહે પ્રાનાપ્રતમજી સપનમેં, ખિરક ખિસરાધરે;
 મેં ભગી કહુ નહીં રખસો, બહુત કુખ પાધરે. માધ. ૧
 મેં ભર ભર હિયરો, રોમ રોમ ભગી હલાય;
 હાહા ખાખ પાંચ મરૂં, હો કોકી દયાય ગિભાયરે;
 દયા કે પ્રીતમ ખીનાં કહુ સાચ જિયો નહીં ભાયરે. માધ. ૨

(૪)

રાગ—કાલીંગડો.

નંદ મહેરમેં સગા હમારા દીલ ઓર સખનસે ભગા હમારા દીલ. ટેક
 નિંદ કાધ દેવી નહીં કાધ દેવા, નહિ કાધ ઓર અવતારા;

પુરુષ પ્રસિદ્ધતમ આવતારા, રાધા પિયુ એક ખરા. હમારા ૧
જડી સીંચત જલ પોહોએ શીખરલગ, મુખ છંદ્રી ધન સાર ;
દયા પ્રભુ પુજત સખ ચુગ પુંજ, સાચા મત હમારા. હમારા ૨

(૩)

રાગ કાલિંગડો.

હો હરિ રે પીયા જનદે હમકું. ટેક.
હમડુ ધુમડુ ખૂંદાખન છાધલોં, પાત વાત અંખુના પાડર પાધલો ;
કાચલ બોલે કહુ કહુ, પીયા જન દે. ૧
દયા પ્રીતમ ધનધોર સાંવરો, ચાકું રટત ચિત ભયો હેં બાહાવરો. પીયા. ૨

(૩)

રાગ કાલિંગડો દાદરો.

ઝાતીવાસે બના મેં પાધરે, હો ઝાતીવાસે બના. ટેક.
બાકી ખુશી મેરો હિયરા સમુજત, મેરે મુહુસે ખનતન ખનાધરે. ઝાતી. ૧
લંગર ઢીક ગુમાની રસીયા, મેરે નેનામે રહોં સમાધરે. ઝાતી. ૨
નંદમેહરકા લડકા દયા પ્રભુ, નાવ હે કુંવર કન્હાધરે. ઝાતીવાસે. ૩

(૩)

રાગ બેહાગ.

નગર સખ સોંવેરે, ખિરહની બૈઠી ચોલું આંલી ટેક.
ખિરહદરદકી અકથ કહાંની, જાને જો ખીતતી હોવેરે. નગર. ૧
કોઇ ખસ્તુમે ચીન ન ચુને, પીયકોં હિય કે નેન મુખ જોવે. નગર. ૨
દયાકો પ્રીતમ અખ મોકોં મીલાય કે, કુસહ દેકો ખાવેરે. નગર. ૩

(૧)

રાગ-બેહાગ.

શ્યામ મેરે નેનખીચ સમાય રહો,

લોક જાને હેં કજરો શ્યામ. ટેક.

જીત દેખું તીત માશુક મોહન, નેનહીસે મજરો શ્યામ. ૧

પ્રાન પ્રીતમ મેરે હાર હીયાકે, હાયનકો ગજરો શ્યામ. ૨

દયાકે પ્રભુકો છપ ચીત ન ચુંબી, તોફાન હાર સાચો ખજરો શ્યામ. ૩

(૩)

(૪૩૩)

રાગ જોહાન.

ખીલાખીત કુમરી મેં ખારા ખીતા કુમરી,

મેરો પલપલ દિલ જળજળયે. ખીયા. ટેક.

પલક પલક ન વરત પલકાપર, અંગન અંગન લગી દુહારે. ખીયા. ૧

રેત રીવમ મોટુ કળ ના પડેરે, ઘર અંગના ન સોહાયેરે.

દયાકે પ્રીતમ ખીતા, કાશીડુ ના જાગે, લગી મેહિ ખીરદખાયા. ખીયા. ૨

(૨)

રાગ ણિહાન.

તાહારે પેયાં સાગુ રે, તાહારે પેયાં સાગુરે શબ્દ ૧.

આજકી રેત ખડી કીછયે, તાહારે. ટેક.

ધાંહી રહે સ્થિર બહેન ખેરતો, અંગના અંગન સુની રીઝીયે. તાહારે, ૧

બહેન દીનનકી ખામી મેં પીયાકી, આન અધરસ પીછયે. ત્યાહારે. ૨

દયાકે પ્રીતમ નેરે મેહલ પધરે, ને રીસાંના આગે માર્કે કીછયે. ત્યાહારે. ૩

રાગ હિંડોળ.

ખારી રાધેગોવિંદછ કો હિંડોરડો,

અગર ઝોડા લાગે અજયેતો કુચે માકા રાજ હિંડોરડો. ટેક.

કનક ખાગ ત્રિગલ જરીત મતી હડી આરે,

ઝોર શકલ રાજ જરે ઘુમરી ધગકાર. રંગ. ૧

ગિનિધ બાંતી રંગના સોળા ગિનિધ કુલ,

પવન પરમ પિકસ જાન કુંદ નામની તુલ્ય. રંગ. ૨

રંગ કુશાવતી આનંદ મન નયલા ખૂજખામ,

કુશલ મનમેદસદીત રંગાગા અર રૂપાંગ. રંગ. ૩

ખૂશખામસે કુંજલી સોળા સુખ ધાગ,

નિરખ હરખ હિંડોરા ગાવે દયારામ. રંગ. ૪

રાગ જંગલો.

અખતો માતું મિલનવે નંદલાલ લાલ. ટેક.

મેહુખાંધા મિલના મોતો આજકે, જિવતા ખીત મિલને સોખીલાલ અખ. ૧

મિન મેહરંગ કોમ દદે ના પુઝેધા, કંઈકુલે મેંડા હાલ હાલ.

દયા પ્રેમ અખતો નિભાયે ખનગી, દોસ્તી કુરીવે મેંડે તાહાલ નાહાલ, અખ. ૨

રાગ જંગલી.

યાર મેં હો તેરી છેલા બંસીબાલાતું નહીં બુઝા દદં હો ગોપાલાયાર, ટેક
લેકે દેખા તવારી દં લેકદિ મંચું મંતો સેહેદં;

ધરકાદી મેં જગમો દદં હું બેદાલ યાર મેં હો તેરી છેલા. ૧

દયા કે પ્રીતમ કન્હેયા બે દદી નહીં હોના નરાર સોણુ;

લેકો જડ દીની મનુ તેડે તલ, યાર મેં હોં તેરા છેલા બંસી. ૨

રાગ સોરઠ.

યારી નથ હારો મોતી ઝુમાણુ લખકે છે,

દેખ મેં હો જગમોહન ખારો કલેખમેં સજકે છે. યારી નથ. ટેક.

અમુમાન કુમારો યાગ મુખરો રોમા, અદા સરસ ધની, ચલકે િ;

કહી નશકે દયો વે ખાનક જગ, મદ મધુરો મુખ મલકે છે. યારી. ૧

રાગ—સોરઠ.

આંખ અલખેલી યારી બંડી જાદુવારી છે.

ચાર અપલ તરન મદ છાકી, રંગિલી રસિલી કે રતનારી છે; આંખ. ૧

ન બંનાકે આગે કંધ વે ખરછી ખાણુ કરારી છે,

દયા પ્રીતમ મનમથ મનમોહન મેં હો સો ગિરીધારી છે. આંખ. ૨

રાગ—સોરઠ.

ઝીરધર લાલછરો મુખઅદ, મદન ગોપાલ અરખિંદ;

હું કમ દેખુંગી આલો. ટેક.

નટવર ખાનક આનંદ કંદ, કુટીલ કશક્ષ મારો ફંદ;

માનું આલો આવે મુંસાણી મંદ હું કમ દેખુંગી. ૧

છકો મીઠી ખોલણી કટે કુખાંદ. અજન કેસર એ ચલ ગયેંદ;

જગત માધુરા મોરલી મુંડંદ. હું કમ. ૨

માકો ચીત ચોચો શી નદ નંદ,

સખ ફેકો લાગે ખીન ગોવોંદ;

નિરાદીન દયા પ્રીતમજરો ફંદ. હું કમ દેખુંગી. ૩

રાગ—સોહણી.

મુખ રાધા મેંહન તાદૈયા;

નાચત સખ ખીધી ગમી ખિલાસરૂપ, રાસ ઉપગા નચેયા. મુખ. ટેક.

સંગીત નૃત્ય આત્મ આશુભતી,
 ઊલટ પુલટ કર સારીગમપધનો,
 નિધપમગરીસા ઉપજ આનોડી સુંદર,
 કમગાજ ડટ મુર આગ મુંછના,
 તાન રંગ ઉપજન અત્યંત લખ કોકીલ મુર મુખારસ,
 અવ્યકત મધુરી, આરોહી અવરોહી ગહ લખ છાંતી લટક,
 ચુંબા ઊરહી મન મહીયા. મુખ. ૧
 મીલી બજા મૃદંગ તપ અજળ ગની,
 બીડગોડ યાંમ યાંમ હાંમ હાંમ ધાંગડી કમટક,
 અત્યંત લટપટ પટલટ ધાધીકટ,
 થરાં થનાં સખી મુખ નાદરદાની તુંદેદીની નનાં દાની દોની,
 ઊત દોની ડોંગડોંગ, ધાકડ કડકડ, ધીકડ કડકડ,
 ધીનાં ધીનાં તતદીની, ગોપી જન સખગીલ,
 લલિત ત્રીમંગી લાલ, રસીક મુગટ, મની,
 દયા પ્રીતમ રંગરસ મટ છગાપર તન મન મનખખખખ લેચે મુખ. ૨

રાગ જંગમની કુમરિ.

મોહનરે મોહની ત્યાહારી ખંસી, હારે ખર ખંસી મહિ,
 અધર ધરત જળ વેસીક ખનત ખચોરી કમળરમ હંસી મોહનરે. ૧
 દયા પ્રમુ મદનમોહન તુમ મોહો ગેઢ પુરાન પ્રસંસી. મોહનરે. ૨

રાગ જંગમો.

શાંમલડા વે તુહી મેંડા ખારા, રેહ્યો નેહી ન્યારાવે;
 તેરા મેરા દીલ એકડું આવે, તુહી મેંડા ખારાવે. ૧
 અગ કડા મુગાગી વે, દયાદે પ્રીયા ખાસી વે;
 કાણુદી જંદગીયાં સારી જાંહાંત રખી રૂઠગી તોફરેગી કમાલે છેખ.
 તેરે દીલ યે હુવા હે છેલ. સામલ. ૨

રાગ જંગમો.

પિર પેંડા પ્રેમકો નોખો કલાવે, જાકા જેદુ જેદ ન પાવે. ખારે ટક,
 ખીરકી બરી પ્રેમકી ખતીયાં કાંહુ અરમ ન આવે,
 દેખડુ સાચો શ્યામ છેલ જાંકું પાલ લાલ કેહી કે પુઝાવે. ખીર. ૧
 અત્યંત સ્વતંત્ર અત્યંત અલ્પારી નીગમ નેતી નેતી આવે.

સખ સાગન તેં રહીત જી અપળા એ યે યે નાથ નથાવે. ખીર. ૩
જન્મમેં ઝંખે નહી જગદીશર એકાં આહીરકાં પાવે ;
નાથ ન માગ્યો નૃપકો નીમંત્રણ લાજી ખીકરકી બાવે ખીર. ૪
એાં સકુ કટી ભજી જય ભારણ સુકરણ કટકો નહીં જાવે ;
કાઠી પ્રવત્ત કો દયાપ્રીતગ નેહખીના પસ ના આવેં ખીર. ૪

રાગ-સોરઠ.

મહારા મનડા ને માના હો ખીહારી નંદલાલ. ટેક.
રંગેલી રસોલી નેનાં ચીનખીચ ચુલો રહી. અ. લલ જ્યોં નરસાલ. મહારા
નરપર છપરી લકક હોયે અરકી દયાપ્રભુ મદનગોપાલ. મહારા. ૨

રાગ. આશાવરી.

સો તતતતથેના તાથયેયા, રંગકઝુમક નૃત્યત પીય ખારી હો,
સોતતતતથેયા સો તતતથેના ગીડ ગોડંગતતતતથેના. ટેક.
ધીમી કીટી કીટી ધધીલાંગ ખાજત પખપાજ ઝંઝ,
તરતરતર કરતરતર કીરતારીયા સો તતતથેયા. ૧
રાસ રચો ચાક ખૂજ ખૂદખન સંગ લંચે ગાપ કુશારીયાં ;
દયારામદંપતી છપ નીરખ નીરખી દરખ દરખ તતમનધન. વારીયાં. સોતત ૨

રાગ. આશાવરી.

સો દુગન લગીયાં સો આજમરે,
જામરી સજુતો સુદર મુરત બંકી ચીજ ખન ખારીયાં. સો. ટેક.
કમકો ચલત ચલજ ચાપળ મૃદુ મુમકાંની,
પીય ખારેજુકી તારીયાં. સો દુગન લાગીયાં. ૧
ભુસ ગઈ સુધ ખુધાન ખીસારીયાં,
ખસ હેકંજ ખીહારીયાં, દયાલાસ, તલખ તલખ ખીસરત નાંહી ખીસરત
નાંહી કડીન પ્રીત કારીયાં. સો. ૨

રાગ સોહિણી.

મં કાણુ મેંત્ર સાધ્યો રાધા ખારીજી. ટેક.
દવારા દેવપે પૂં. સેથા કરાવત,
એસો કાન દેવ આરાધ્યો. રાધા. ખારી. ૧
શિંધુમુનાકો ગિલત નહિ મંત્ર. એ,

કોન ગુર સીં યાને લાવો. રાધા ખારી. ૧
 ત્યારો પ્રીતમ ખારો અલત યે છત્યો,
 રંગ છેલ અજંધ યે ખાંચો. રાધા ખારી. ૩

રાગ—સોહીણી.

નવમ સનેરી ધન સાંમનડો, બાવરો ધુતારો કચુ કરમયોરો. નવ. ૧
 દેખ દિવાની છેલ ગુમાની, વનમાલી મુત જીર ધારી ગયોરો. નવ. ૨
 છવનપ્રાન સુ જાને હમારો, પર બુવન રસ બરી ગયોરો. નવ. ૩
 કામગુમારો છપી મનવારી, હસી હેન દેખાઈ ચીત હર ગયોરો. નવ. ૪
 ઘાસ દયાકો પ્રાનસનેદી, બિજનારી મોતારી ખસ કર ગયોરો. નવ. ૫

રાગ સોહીણી.

કેહેરો પ્રેમ રસ માળો મારા રાજ,
 જો રસકીયા મેતો ખાસી. માકા રાજ. ૧
 રાવરા યુખરી ઉઠી અબીલાખા,
 બીન મુઠરી મેં ઘાસી. માકા રાજ. ૨
 ચાર પદારથ મેં નહી ચાહુ,
 ચાહો મેતો ખાસા દિખવાસીઃ
 દયારા પ્રીતમ માકી એહી અરજ હે,
 ખસોં જા બૃજરા બિલાસી. માકા રાજ. ૩

રાગ—સોહીણી.

યારા લેહેરીયારી નોકા નંદમાલ,
 યુલી માકા હૈયેમેં સધરે ગુમાનીગલ ચારિ. ૧
 મૃદુ મુસકાની ચારી નીકી લાગે છે,
 અમકે પુધરવારો લલકે; ગુમાનીગલ, ૨
 ચારિ લોહણિયારી નોકા નંદમાલ,
 મોહની મુરત યાંકા મનહર મનિલ
 મુખ લખી પલક ન મકકે,
 યારા પ્રીતમ યાકી છપપર મોહી,
 જુઠમી જોખનીયુ યાંકે અલકે; ગુમાનીગલ. ૩

રાગ મદહાર.

માઈ કેસે કહે પ્રીયા ખસે મુજાર બપ.

भरी तो कुछ लहे नही पीर, माधु कैसे कहे, १
 मेरे आवन मेरे आवन परजे,
 दुखो आवन द्रव टपके तीर, माधु कैसे, १
 आवनकी आली अवनध पनी गध,
 भीकल लये मन मेरे नही धीर, माधु कैसे, २ ।
 करे लहु अण कण ज्यों गिजे गो,
 क्याके प्रीतम पानकी पीर, माधु कैसे, ३

राग-कुराओ.

जयानि हमारां और तुमारां कथा,
 दलका दोपटा पजान, दिया, जयानि हमारा, १
 मेरे प्रान तन दो देणनमें,
 जहान जहाने रखा न दया, जयानि हमारा, १
 अशुक गाशुक देना परस्पर,
 मुज देपे न जने टिकया, जयानि हमारा, २
 क्या प्रीतम तुम मेरे में तुमरी,
 दीस दानांनर छपमे छकया, जयानि हमारा, ३

राग-कुराओ.

मे तो मेरे पाला जेवन दीयो न दलालकु,
 दियो न दलालकु, वे सांवरें गोपालकु, मे तो मेरे, १
 बालपनेसे मेरे मोहन गातया,
 कैसे अथु गालि कैसे पारनु गोपालकु, मे तो मेरे, १
 सगर दीट गुगना रनियो,
 कयो कर छोड वेतो न्यागत बालकु, मे तो मेरे, २
 क्याके प्रीतम पारो प्रेगररा लोगी,
 बाजी न जाने पाके आलुन अयालकु, मे तो मेरे, ३

राग-कुराओ.

प्रानप्रिया सज कया ना पाले पालवरी,
 अथुमानगुकी दायरी, प्रानप्रिया, १
 क्या दुःख दे आली डया दुःख पावे,
 क्या दुःखको तेरे दाय दायवरी, प्रानप्रिया, १

પાદપલસે ધૂળ નહિ ગીરધર,
 યુગે કલેરે જરે નંતનકે ધાવરી. પ્રાનપ્રિયા. ૧
 દયાકે પ્રીતમયું તું કહ ચલ હીલમંલ,
 અંચરા પરાર મેં તો પર તરે પાવરી. પ્રાનપ્રિયા. ૩

રાગ-કુર્ણો.

ખનમે ગુજરિયાં લુટી, આહિરીયાં લુટી,
 લુટી લુટી મદન ગાપાલ. ખનમે. ૧
 કંચનકે કલસ દોડે લુટી, હરે લુગે અધરકી લાલ. ખનમે. ૧
 ચોચો ગીત સુખ પુત્ર લાની, કરડારા બેઝાન. ખનમે. ૨
 ભાડા જન્ય સો સાગ કાઢ રેલિ, પાતે બઈ હું પુરાલ. ખનમે. ૩
 દયાપ્રતગ રસપ્રેમ લુટારે, કીવી નેનનમે ત્યાહલ. ખનમે. ૪

રાગ-કુર્ણો.

નંદકે નંદસોં નેનાં લાગી, છેનસોં નેનાં લાગી,
 મેરો પાદપર ખર. નંદકે નંદસોં. ૧
 કોની હાથ સો કોહો મેરો આલિ, કોહો સારી દુનિયાં;
 હોય ચુકી હોનાર. નંદકે નંદસોં. ૧
 કૃષ્ણજી પ્રતજીવન ધૂન મેરે, ચેલી પ્રતગ ચેલી પાર. નંદકે નંદસોં. ૨
 દયાકે પ્રતગકી નેં દાસી, મેરો ચેલી સન્દાર. નંદકે નંદસોં. ૩

રાગ-કુર્ણો.

મેરે નેનાં મોનમેં જાપ, ખરજો નાં રહે. ૧
 કરકરે દેખો કહો ન માને આસી, કરકે કોટી ઉપયા;
 મેરે નેનાં ત્યાં ત્યાં અધિક અધિક સમયાય,
 જોસે લોહ ગમકપર દરે, નેસે મેરે નેનાં મેહનમેં જાપ. ખરજો. ૧
 દયાયે પ્રતગ અંદ્ર ચક્રાગ ચક્ર મેરે દયે જનાય;
 હરે કહ ચાહો બિન ખનાય, નેસે મેરે નેનાં મેહનમેં જાપ. ખરજો. ૨

રાગ-કુર્ણો.

ખરસાનિકી ઝગર ખતર, મેં લુધીરે ખનાર;
 ખરે પડે ખરે છેલ. ખરસાન. ૧
 બેહાજ રાગ સંગરી રાહેવિયા, મેં તો પુત્ર પરી ખેમ. ખરસાન.

જાણુમાન ગોપકી મેં બેઠિયાં, જાંતો નંદ બાળાજીકે મેહેવ. ખરસાંતે. ૨
કયાકે પ્રીતમકી ભઈ અંખ બેરિયાં મેં તો ભુલ કડે દેહન, ખરસાંતે. ૩

૫૬.

તુમ દુગખાન મન મારેં, મેહન હું મરીરે, તું મત મારે. ટેક.
તેનેં ધાયો ધાવ ખીચ મારે,
જીલગી બિચ જાડગી નેનંતારે,
કા કધુ નહિં મેહેર બિચારે. લાલકું. ૧
મોઝી જીવે નહીં તેરી મારી,
જખ પાડ જાલ મારેં ખનવારી;
મોહે મદન અંગપર જારે, લાલકું. ૨
મોહે મેહન નહીં તિરેવાં,
કલેળ ચુંબી રહે સલકત સેનાં,
માર ડારી તો મત ખીસારે. લાલકું. ૩
મોહો ખારી ધાવલ કર ડારી,
કાંનસેં કહું દદ દીલકા ખારી;
દયા પ્રભુ ખિનાં કોન બિચારે. લાલકું. ૪

રાગ દુમરી.

મરેશ પનધટ જાગ્યા તો જાગ્યા. મેં તો પનધટ જાડંગી. ટેક.
નાગર નટ મોહે દેહુ ચાપ ધટ, બહાં કધુ ગોરહી લાહો,
છુટે નેનસેનકે ધાયેં; તાસુ ખીન.મેલ હું બેચાલ ગઈરી. મરેશ. ૧
બહી પ્રીત જખરી ત્યાહીનમેપે લાલનકોં અની ચાહે;
મોહુકો વિનખિન તન દાહો, મોહનદયા પ્રીતમ મે.યે મે.હ લઈરી. મરેશ. ૨

રાગ દુમરી.

ખંસી ખાજી સો મરેશ મન પાસ ગઈકે,
લેખ લેખ ખીરજકે બં લેખે. ખંસી ખાજી ટેક,
નાજી નાજી સોં હીયમેં હાજિયરે, રસ લુટયો ખસી; ખર જંગલેમેં ખંસી. ૧
રીઝી બીજી દયાપ્રભુ ખાતનમેં, ધર આધ રસીક રસ રંગલેમેં. ખંસી. ૨

રૂપતો,

ખંસીકે ખંખતે વાણે સો મરેશ દિલ કયા થુગયા. ટેક.
મીમાંનાનું સત્તાને મેં તેરે હાથમેં કયા આયા. ટેક.

અપલ કાઠે કેરી છતીયાં, ફેર ન ખતીયાં ખીનવતીયાં;
 ઝરેમે કયો ન દીની કતીયાં, જ્યો તમ પાનીયો એસી ભતીયાં. ખંસી, ૧
 મેરા જિગ જસાતા હેં આપ ખેમના ખાતા હેં,
 હાય દુલાર દયા પ્રીતમ માથુક મેહેર, નહીં લાતાં હેં ખસીકે. ૨.

રખતો.

એક ખુગ સુરત ગપર યુવઝાર સાંવરા,
 નારીકે ઝગા કર હેં સગ લાંતરોં ખલા એક, ટેક. ૧
 ધસ ખગરકી ડગરમેં મેરા બીન ચુરા ચલા,
 દહેતીયી સગ આલમં ચેહે નંદે લલા. એક.
 રખી મુઝે નીલા બરત ખસો એ દુગા ફેલા, ૨
 ચિતખનમેં કુછટોના કીધ કછુ કલા એક, એક ખુગ. ૨
 અનંત આગ લગી વેતન ભતહેં જલા,
 હા બચગા જરર સગાં સગન ના મિલા, એક. ૩
 ખુઝનીઓ એસા દઈ ખોરહ હેં ખલા;
 તો મેં બસી પલકે જનમ પકરતી પલાં, એક. ૪
 મિલએ કોઇ મેહેખુગ દુસરી ન હેં સલાં,
 આકે પ્રીતમ ખીન મરગી કાઠકેં બલા. એક. ૫

રખતો.

મદનમેલન આરે મેહેખુગ મેરાદેં;
 દિહાર દુઆ જખરો દયા દિલમેં ડરા હેં, મદન. ટેક.
 ધરકે જખમકી મારી ભધ મેં દીવાની,
 કોઇ ખેલી નહીં સાહેજી શોખી દિલકી ચે બની, ખત. ૧
 ધડગચે હસીપર આઇ મેરા હવન,
 દુઆ ખદકે સારા ખારા કછુ લગતોં હેં ન મન. મદન.
 એક યાદ મીઠી યતીયાં છતીયાં કાઠ જનીહેં,
 કછુ કહે મેં નહીં આતા નેવાં બરબર આત હેં. મદન. ૩
 મતખપકે ગજા આલમં જાન કેહેલતેહેં,
 દયા પ્રીતમ ખેતરાહી ખાલકાર કેહેલતેહેં, મદન. ૪

રખતા.

લગી હેં યાદ પ્રીતમકી, તલકેં જિગ બવેશ;
 મુઝે સો કહો મેવાં મેરી, મેરા જાગી કયા આવેશ. લગી. ટેક.

ભગા મેરે કલેજેમેં ધરકકા, જખ્મ તો જુદમહેં,
 દહિં મેરા મેહેરંમ માલુમ, આલમ સારા ખેમાલુમહેં સગી. ૧
 ખીલા ગુલચમન જોખનકા, બેલીકા પાહાર જતાહેં.
 મુદત તો આલી આપાહેં પર દિલગરતો હજુ ન આતા. સગી. ૨
 ઉનોને મુજે હેગક ખુઝી, કીધા કીના બરમાપાહેં,
 કહેગી કપ ઝુગાં મેરી, દયાકા પ્રીતમ ધર આપાહેં. સગી. ૩

(૧)

રેખતો.

નંદનંદન ખારે જુ તેરી અખિયાને મુઝેં,
 કયા જુઝું તે કયા કીતા;
 તું સાંડે બેનનિ ચોરાય મેરા દિલ લેતા,
 તું સાંડી હુધ દીલબર, તન મન ધન લીતા;
 સદા દીદાર દા સળાળ માનુંં કર્મ મીતા. નંદનંદન. ૧
 તેરી કુદાઇ અળ મેં પદકબર બી ન સહુંગી,
 તેરે ગિનમોલ દી જાંતી પાંદી હો રહુંગી;
 તેરે ગિન કદમ જોર સુકન સપન મેં સહુંગી,
 તેરી સળ જાંનકે મેઘી અપને મુખ કહુંગી, નંદનંદન. ૨
 ધરક જખ્મકા દહિં જિસકું લગા સોહી ખુઝેં,
 લખન દા ધાવ ઝોરે દવા દારૂંસેં ન રહેં,
 દિવાની હુધ તેરે દરસ ખીના ન કુછલી સુજેં,
 મેરે પુકાર મેહેર કયોં ન આતિ હેં બે તુજે. નંદનંદન. ૩
 તું સાંડે દરદા દારૂં મિલના હેં તું સાંડા સજન,
 ઘેહિ પાંદી દી અજ્ઞ હરકેં ટક બતા બન પદન;
 તેરે ગિનગિય ન મુજેં પાડુન સતાતા હેં મદન,
 અમે હજુર રેહેતાં દયાપ્રીતમ સુખકે સદન. નંદનંદન. ૪

(૨)

લાવણી.

(સાખી.)

ધસકકે મેહેમ મત ધસો કાંઈ દુર, હિતે ભલાહે અંતર ઝાલ અગનકીછાં
 ખેર સપનિ પંડિતખને દીવાને, સુજે ન દેશ અપના ઝોશી હે રીત લગનકીછાં. ૧

ધોસો.

પ્રેમકે પંથ નહીં પરનાં, પરે મરનેસે નહીં હરનાં ;
 ભાજકા ઝાઝ કૃપા દેનાં, ઝડાંતમેં ખદનામી લેનાં ;
 મગન લગ પીછુ પચ મરિયે, ન છુટે નિસદિન જિય જરિયે ;
 સોઢ બમાજ શક્તિલાગી, દયા લગી હરંસોં ખડભાગીલ. ૨૮ તુંહી તુંહી. ૧

લાવણી.

સિખું લ્યાઓ પ્રીતમકું પતિયાં, મેરી ભરઆઇ છતિયાં ;
 ઝહાનસું કહું મનકી ખતિયાં, પ્રીતમકું પતિયાં—ટેક.
 ટરી આઇ તહું નહીં આયે, કાઇ ખાલા ખિરગાયે ;
 કિધોં મેરિ મુખ ખિસરન પાયે, મેહિ કાં છોડી ;
 કહું નવલી પ્રીત જોરી, અટલ રતિ અંતરકી તેરી ;
 મોલખિન દાસી, મુખ દરસનહીં પારી ;
 ન છુટે પ્રેમકંઠ કાંસી, મીન ખિન પાની કયોં જાવે ;
 સો ખિલગાની, કા જાંગન નહીં જાંગી ;
 કઠિન હોય ઠહે બેઠે કતિયાં, પ્રીતમકું સિખું લ્યાઓ પતિયાં. ૧
 પિયુ માનસુ હઠ કપુ લીનાં, મેં તુમકું દુખ દીનાં ;
 માલમું અપ કા મુખ કીનાં, ખચન નહીં માંખો ;
 મેં અપનોં મત કાંખો, ખારેસો અપકા મુખ આંખો ;
 ફેરી તહું વહારી, પ્રભુ કીની પ્રાનપારી ;
 ભુલ તખ ભુલ્યો ગિરધારી, જાંનિ નિજ મેરી ;
 મોહિ ખિરહ દરદનેં ઘેરી, અપ મત કરિયો દેરી ;

પ્રાન છુટેગો ખત રતિયાં—સિખું. ૧

પિયુ જોર દરદ જો હોવે, તો બેદ નારી જોવે ;
 આપખિન યહ દુઃખ કા જોવે, ખિરહકી આગી ;
 નખસિખા દહન લાગી, આપખિન કા ખુઝવેં જાગી ;
 પ્રાનપતિ પાઇ હોં રાગનાગત આહી ;
 અનાદી આપહિકી બ્યાહી, નાય મેં મરીરે ;
 ડુઃસહ ઠહે ખાવક પરીરે, નાહિ કીકર ધરી રે ;

જિઝગી એમ મેં કાન બતિયાં, પ્રીતમ.

યે કહતહી મુઝી આઇ, ગરી વન નહીં આઇ ;
 પ્રાનપતિ હિય પપન પાઇ, સંઝ સુખ દીનાં ;
 પ્રભુ અભિગત કીનાં, અધરસા પાયોં અજ પીનાં ; ૨

શાધિકા જાહેન, નહિં બિપોજ નિયેં જાહેન ;

બિનિ જમલોં બેકરસા સોડન, ચરંત જન લાગી ;

લે સદા રસ અનુરાગી, દયારાગસે ખડમાગી ;

નહીં યહ સુખ યેગી યતિયા. પ્રીતમ, ૪

(૧-૨)

સાવણી.

પ્રથમ નામ લઈ શુર ગેવિંદકા, આનંદ મંગમકાગી ;

જ્યન શ્રી ગોકુલગંદકાજી, પ્રથમ ચગનસરોજ ગિત લગઈ ;

સમજ સંત જનકેં યેહી સિદ્ધાંત સુતિછંદકાજી. ૧

ધોસા.

મેરા પ્રભુ કૃષ્ણચંદ્ર ખંકા, જગનમે હેં બિનકા ડંકા ;

બલ્લ (રાવ રોપ રીરા તોરા, હસોપર નહિં કેઈકા જોરા ;

શીસપર મોર મુગુડ રાજે, મયુર ધુતિ મુખ મુરલી જાજે ;

દખિ મુખ કામ કેટિ લાજે, ગોપીકા ગંડલ મધ જાજે ;

નામસોં પાપ તાપ જાવે, ધ્યાનસોં મનમંછિત પાવે ;

યહી કંકિડ મેરા માસુકે, દયો હસોપર અખંડ આશુકજી—૧૮. પુંહી પુંહી. ૨

સાવણી.

લગન મગ મન પરિયો ભાધ રે, લગનકી ખગલ પુરી ભાધ ;

મત પરિયો જરીહો પુઝાનકી દયા-ન કો પાધ. રેક.

લગન હેં જ્યેસી રાખ ગધ,

રસિક હેમ ભૃજરાજ કુંવરગિન સખતી દુઃખતાધ. લગન. ૧

સોહી લગન કઠીન યા મનકી,

જોઈ લીયે સુનો મેરે પારે લાજ જાય તનકી. લગન. ૨

ઝોર ફિર હાંતી ખઠપનકી,

ધર્મ જાય જગ હસે પીર કાઠ જાય ન નિસંદિનકી. લગન. ૩

ભગે વિખસી સિખ રાજજનકી,

કહિ ન જાય ચટપટી લગી રેહે યાર દરસનકી. લગન. ૪

લગી સી જાંને બેરદી રહા પહિણિ,

રાખ જાંહાંન મુખ જન જાંને કડે કડે રેહનો ગમ ખાધ. લગન. ૫

ખાન આર પાંન જાંને જાવે,

બિન નહિં રહેવ રેંન દીનમેં નિંદકું નાં આવે. લગન. ૬

પ્રાનસો પ્રિય પ્રિજન પેપે,
 રૂપ સંલિ ગુન સગ મિત્રી આશુકે માથુએ' દેખે. લગન. ૭
 મિત્રજી ગીત કામ ન કંટુ સુઝે,
 એક રતેહિ સખમ ગીન સગ જગ ભજડ સો ખુજે. લગન. ૮
 ઉદારી આવે, બેહયો કાંડુજે ન ભાવે,
 રાગ મુખિ લિખિ દુઃખ બિધ લાવે, પરે પલપલ કુતિકે પાધ. લગન. ૯
 પ્રીત પ્રમુસો બેચી લાગે,
 બિન સાધન બિન ધર્મ નેમ હૃત ભાસકંઠ ભાગે. લગન. ૧૦
 મિત્રે તો પર્માનંદ પાવે,
 સુગર સુનર હરિ તરત રૂવે 'જડગાથી કહાવે'. લગન. ૧૧
 અનકુ અજ અંચી રતિ કાવે,
 મિત્ર હરિ જન કૃપા ગહ અમ્બુ કાપે' મતિ આવે. લગન. ૧૨
 બને તખ બનો, હરિ પુર્ન અનુચર ગાનો;
 તાહે ભક્તરાજ પહિચનો, તરુનું નહિં દુર ચડુગધ. લગન. ૧૩
 પ્રેમ જો જન્મ ગયું હેતુ,
 સોહિ કૃષ્ણને ભયો 'ભયો તખ ભવસિંધુનેતુ. લગન. ૧૪
 દોષ કંટુ 'પરતુમે' નાહી,
 લક્ષ્મી પાડ પમ જ્ઞાન મિલાવે' મિત્ર બિચેક માંહી. લગન. ૧૫
 સાંચો હરિદાસ રાત્ર ને'યે,
 ભવ અચર્ય ભગવંત ચરન રથ ભક્ત ભજન પેપે. લગન. ૧૬
 શોખ પહ સચી, રાગ બેદ પુરાનન ખાંચી;
 જન દયારાગને' ભચી, પરી હરિકી જપે' ભધ. લગન. ૧૭

(૧)

લાવણી.

પસોમતિ કહે સુનો મેરે લામ જુકું મે' પ્રમે,
 તેરો બિડા હોત નહિં સખિ ચૌર લાંગામે;
 બૃખમાન ગોપકી બેટી સો કલ મે' દેખી,
 મુન રૂપ સુનર રાધિકા મે' તોસમ પેખી;
 મેરે મન ઉઠયો અભિજાપ ખાહુરિયાં થસી,
 મેરો સદન સુહે' પે' દુઃ કંટું મે' કસી;
 મે' પસોખ ખડુત સુત્રાધ રાણી કીરતકિ,
 સિ પ્રતિકર નહિં દિયો ભાંતિ રહો બિચકું;

ખદિ પ્રખિન લલિત મેરી લલી,

દખત ચંપાસી કલી ;

ઇતતી કહિ સખ કછુ બલી, ખાન ખૂદ પરમે—તેરો. ૧

એસી માત ખાત સુની જોલે કુંવર કન્હૈયા,

તું ફીકર હમારી મત કર મોરી મૈયા ;

તે દખી જિનકી ઘેટી જો નીકી લાગી,

સો દેવેંગે પરપાય જો દેત ન માગી ;

ચો કહ નદખર ખદ ખૂંદાવન આયે,

ખૂખમાનતંદની સખિનિય દખત પાયે ;

ચલી ભૂકુટીકી ચોટ,

તોરો મદ ધીરજ કોટ ;

મુસકાઇ મંદ કરી લોટ પોટ દ્રગ સરમે—તેરો ખીલાહોત. ૨

બેબાન લાડલી લલિતાદિક ઘર લાઇ,

મુખ દેખી પ્રભાવતી મુગ્ધીત અતિ દુઃખ પાઇ ;

મેરી ખારીખૂજી ઉજિયારી એસી કયો ભધર,

અખ કંઈ મેં કોન જાપાય ભયો કા ધર ;

લલિતા કહિ કારેનેં ડમી એસી જિય આવે,

ભલી કરેં ગારૂડી કાઇ નંદકો લાવે ;

ભડે હુન્નરકો નહિં તાગ,

ચાહે ખુજે કો ખડભાગ ;

જિનેં નાચ્યો કાલીનાગ, પેઠી વિખજુમે—તેરો. ૩

તખ જોલિ ખિસાખા ખિન લાલચ નહિં આવે,

આવે ખિખકી કાંચલી મૃત્યુકું જિયાવે ;

તખ પ્રભાવતી કહી ભલી કરે લલી મોરી,

મેં સખ ખાલકૂખકું ખ્યાહ દજ સો તોરી ;

સુનિ દોરિ ચંદ્રભાગા સો લાલ લે આવે,

ગન ભાંધ ખાત સુની કુંવરો કુંવર ઉઘાઇ ;

એસી દેખી કૃતી અદભુતા,

મન પુર્વ કહત રાંચુતા ;

ધસ્યો જનની જનક કર સુતા સ્વામકે કરમે—તેરો. ૪

ખૂજરાજ કુંવર કહે મોહી કહી તુમ જૈસી,

ખાખા મૈયાકો નંદગમ કોહો તૈસી ;

ચો કહ હરી ખૂજપુર માત તોત સિ આવે,

જૂખાના તિલકડું તુરત પિપ્રા પઠાવે ;
 સુતકી સગાઇ સુન યસોમતી અતિ સુખ ભીની,
 યોલિ ધન્ય ધન્ય મેરે લાલ કહી સોકી-કી;
 તેરો પાર કાકિ નહિ પાવે,
 તું સોઇ કરે જો ચાહાવે ;

જન સ્વારાગ જસ આવે આનંદ ભરમે—તેરો. ૫

(૨)

લાવણી.

નંદ મેહેરકા નિહર કનહુયા, ચિત્ત ચોરકે ઠંઠમ ચડાઈ,
 કન્યકા કેહેતી સુન ખતમાલી હમ જલખીય ઉધારી ;
 કુંમલ તન કંપે સીત લગત ભારી અહો નિર્દય કિસિકા,
 ૧૧ તું ના જુઝે, જો સા લગત તન તુઝે ખિજડા ;
 એસા સગડું ના જુઝલ. ૧

સાખી.

અપને દિલમે સમજ નહિ, કહ્યા ન માને જોર ;
 હમ અણસા ભરિ લાજકી, સંકે કહ્યા કર જોર ;
 સગી મતલબકા વે ખદદો ખડા. નંદ મેહેરકા નિહર ૨
 જોર ધક યોલી જૂજકી ખાલા,
 તે પડુકુક નંદલાલા ;
 બે હમસે મંત કરિયો એસા ખ્યાલા,
 અહો લંગર ખે ધતની કાણે સીખ્યો ખેલ અસાઈ,
 સુધે તાત તેરી આત સુધી હે હે તેરા હળપર, ભાઈલ ;

સાખી.

ખે અદખીકા કામહે, મેહેરી જનકી હાંસા ;
 સખ ગિલ પકર લેખાંખે, જૂજખુપતકે પાસ,
 કહ્યા કર મેરાવે, તું કહાકું અડા. નંદ મેહેરકા નિહર ૩
 તખ ધક યોલી સુનરે પ્રાનપ્રિયા,
 તનમન તુમકું દીપા ;

ચાહોસો કરે સગડું અ.પ. નીપા, સુને પારે હમ કીયા ;
 પ્રીતમ તુમ ખાવતકું, સત્ય ખચત ખવાતકું ફિર કયા કેહેનાં ફિર પરતાવતકું.

શાખી.

દિલ અંદરકા માંયના, કહે દિયા સખ સાદ.
 મેહર કરો મેહરંગ મેં, તકસીર કરો સખ માદ;
 હુકમકો ખંદો દિલ કદમેસેં જડા. નંદ મહેરકા નિહર. ૪૦
 ઐસી અર્જ સુન જોત્રે કૂન કહે અલો ખૂજનાર;
 કપાહુ ન આધ પઠ ડારેં સુનાહ પદ પ્રગંપુચે જન પુકારેં;
 સુનો સુંદરી ખૂતકા ફલ જો તુમ ચાહે,
 નિકલ પહાર રખ આઝો, જોડ કર સુરજ દેવકું સિરનાંઝો;

શાખી.

કહાં નાથ સો સખ કીયા, પ્રસન ભયે અવિનાસ,
 હીનેં ખર તુમ સંગમેં હમ ખેત્રેજો રાસ;
 થાકે પ્રીતમ, દીયે સખકે કપાડા. નંદ મેહરકા નિહર કંઠેયા. ૫

(૨)

લાવણી.

બેનુ માહનકી, સુન સુંખ ના રહી તનકી. બેનુ. ૧
 કોહ ચલી ઊતટી ધર ઘડેનાં;
 કોહી ઉતટા અખર ત્યહેનાં;
 હેં કમજલ કોહી એકે નેનાં;
 ડર ધરતી નહિ રેનાં, સુરતી ખાંધિ ખંસિ ધુનકી. બેનુ. ૨
 કોહી દોહોતી ચલી ઉક જૈયાં;
 ખગ દાધ ન કોહી ખડેયાં;
 ખરજી ન રહી ધર લોગા;
 તજી સકુચ તાંત મૈયા, દોરી આતુર જગજાનકી. બેનુ. ૩
 સખ આધ ગિલિ નટખરકું;
 પટકે ખર ધર સખ ડંકું;
 કહુ કહી સુનો ગિરધરકું, જાંત લાધ ખાત પ્રમુ મનની. બેનુ. ૪
 રચો રાસ શ્રી ખૂંદાખનમેં;
 સસી પુરન ખીલ્યો ગગનમેં;
 ખેત્રે જાખી જાંવિંદ મગનમેં;
 હેં પ્રીખીન તીરનમેં, આસ પુરી સખ નારીનકી. બેનુ. ૫
 તિજડત્રયે મુખ જોત્રે;

રસ પ્રેમગદ વહે જોડે;
 લે અલાપ પિયુ સંગ તોડે;
 કરે કટાક્ષ અનસોડે, કરે ક્રીડા આભિમનકી, બિન્દુ. ૧
 હો સખીખોચ એક એક રૂપા;
 પ્રગટતો રસ મર્યા અનુપા;
 પુરી આસ દાસ રૂપા;
 જનપદલ એક એક રૂપા, આસ પુરન રૂપાજનકી, બિન્દુ. ૨

(૭)

લાવણી.

નાગર નરે, મિલ જલો મોહન પારે. ટેક.
 તુમ મોહન જેનુ મનદં, કોહો સાંચ ન હમેં ખુલાધ;
 હમ સંગ તજ ધાધ આધ, આવ નીકરે મિલ જલો. ૧
 હમેં રૂપ સકુન્તળ પૂજ પાસી, નહીં વ્યાપક મલ્લ જાપાસી;
 તાહે ક્યો છંડા અખીનાસી, તુમે અધરે, મીલ જલો. ૨
 હમ નીપટ મુઠ પૂજ પાસી, તુમસોં કીયો અરવ નંદલાસી;
 સો કાગા કરો પૂજ પાસી, હો ઉમ્મર ધરે, મીલ જલો. ૩
 કંચિ કુટુંબ સહોદર બેરી, ભાઈ બિનામુત તુમ બેરી;
 તુમખીન કાઠિ હમેં ન હેરી, ખીચાર હે ધરે, મીલ જલો. ૪
 પોં કહે રોધ સગ પાગા, તખ દયા પ્રગટ મનસ્વામા;
 સખ દાયા લઈ બરકામા, યમુના ચરે, મીલ જલો. ૫

(૮)

લાવણી.

સકલ સખી મુખ તાથેવા, જોર સખી મુખ તાથેવા;
 રમકુમ રમકુમ અણુઅણુ, બુધક પાજે હરીકે રેવા. ટેક.
 સદમાસ મુનમકા થા, સેલ કલા સસી અજળ ખીલી;
 નંદલાલ અખુલાનનંદની, જોર સખી સખ સાથ મીલી;
 પદ્માવતકી કુંજગલનમેં, રચી કૃત્તનેં રાસલીલા;
 સોલસહસ્ર પૂજકી પૂજનારી, કુંજગીહારી એકીલા. સકલ. ૧
 એક સખી કરતાલ ખખવે, કોષ દીરતાલ ખખવતી;
 અવાજ નાદ સુમકાર કરે, કોષ સારંગી મુર મુનુવતી;
 નૃત્ય કરત શુભાર સકલ, નેનમેં કાજલ લગાવતી;

લાલ કંઠ કર ડાર્યો સખી, કાઈ તાન ગાનસોં મીલાવતી. સકલ. ૧
 નૃત્ય કરત સખી હાવભાવસો, મુખ હસહસ કર દે તારી;
 દો દો સખા મીલ ફીરેં કુદી, રાસરંગ ભધ મતવારી;
 ખાત લેત પ્રભુ લીએ સખી, દો ખીચખીચ રહે ખનગાલી;
 સુરીનર મુનીવર દેખ ડંઝ ભડે, એસેં પ્રભુ તુમ હો ખ્યાલી. સકલ. ૩
 છે મહીનિકી નીસા ખનાધ, જળ રાસ ખાસ સખ સુખ પાઈ;
 સકલ મનોરથ સીદ્ધ ભયે જળ, આપ આપકે ધર આધ;
 ચરનકમળકી આસ દયાનેં, રાસ લાવતી ખનાધ;
 હરિગુનપર પાવેં નહીં સુરીનર, કઈસેં ખરનું હું ભાધ. સકલ. ૪

(૨)

રાગ-હોરી.

કો ખેલે એસી હોરી, લાલ મેં નાં ખેલું તુમસેં હોરી. ટક.
 કલ કેસરકી પીચકારી મેરો મુખ, તકીતકોકેં આજી તુમ મારી;
 મેરી ભીજ ગધ તધ-સારી. અંગીયાં રંગમે રસખસ કર ડારી;
 મોહે દધ બીધારી ગોરી, સુની મેરે દેવર જેઠ સખ નરનારી;

મોહે અખીર ગુલાલમે રોરા;

માસુ ખહોત કરી ખરજોરી;

મારે સાસ નનદકી ચોરી; લાલ. ૧

તુમ ગાવત ખળવત આઓ લાલ, મેરે આંગનમે ધુમ મગાઓ;
 તુમ ખ્યાલ ફાગકે ગાઓ, તાનકી ટોક મેરેપર સખ લ્યાઓ;
 આજી અપનો જિયકો ભાવ પ્રગટ કરી નેન રોનમે ખતલાઓ.

લાલાજી મેં ચુપકર પારી જોરી,

તુમ પ્રગટ કરો કયાં હોરી;

મેં ખડે ગોપકી છોરી, લાલ. ૨.

મેરી અંગીયાંકે ખંધ તોરે નખનકે ધાવ કીયે ઉર હેં ચોરે;
 સો બીધર પટે તન ગોરે ખદનપર ચીન્હ પરે કયાં રહે ચોરે;
 તુમ મત જાનો સખ ભોરે, ગોકુલકે લોક કુટીલ ચકોરે;

લાલાજી તુમ પ્રગટ કરો પ્રીત ચોરી,

મેરે પ્રાનજિવન તુમ હોરી;

દયાકે પ્રીતમ કહું કર જોરી; લાલ. ૩

(૨)

રાગ અસાવરી—હોરી.

વેતો હોરીકે ખેલજાર, ખારો લગર નેદકુમાર ;
 આલી ક્રધસે જાજી ભરનકું મેં પનિયાં—ટેક.
 જાવ દિખાવત નેન નચાવત હેત ગલધયા મેરીરે ;
 ઓર સખિતકો જાનિ દેત એક રાખતહેં મોહિ ઘેરી,
 હાર દેખન મી સહીયરે, પરસેં દખત હેં સખ દુગિયાં, વેતો ૧
 બોલું નહીં તખ જારી સુનાવે, ખચન કહે મન બાયેરે ;
 ક્રધસી ખચેગી બાળા મોસોં, હોરીકે દીન આયે ;
 બાબાકી સોં તોકું ન છોકું, તેરે મેરે આય ખતેયા, વેતો ૨
 સખી કહે સુન અલી મેરી, ખાત ગાન લે એતીરે ;

આખર યાસુ ખચેગી નાં મીલી, જોડજો પ્રિતમ દયાકો રસિયો છેલ છગનિયાં, વેતો.

(૧)

રાગ ખંભાયતી—હોરીનો ખ્યાલ.

આલી હોરીકો છેલ મોહિ દુઠ્ઠ ડાલે, ટેક.
 કાંહાલો છુપછુપ રહું મેરી આલી દુર નાતો દખે યાસુ અલખલ આલે, આલી. ૧
 મોતે કહે બારી તું મેરે લાયક, તેરો મેરો રૂપ ગુન સખ સમ તોલે, આલી. ૨
 હાય જોરી હાહા કરી કહે યો, મેં તો તોષે એ જગ્યાં ખિન મોલે, આલી. ૩
 હયાકે પ્રિતમ હોરી આય મપટ હીયે, હસહસકે મેરો ધુધટ પોત્ર, આલી. ૪

(૨)

રાગ બેરવી—હોરી.

મેં તો રંગીકું રંગીલિકે રંગમેં, નટવર છખ લલિત ત્રિભંગમેં ;
 મોકું ઓર રંગ આખ નાહી લગે, એહી પ્રાનપ્રીતમ ઓછંગમેં, મેં તો, ટેક.
 આલો સો રંગો કસર કુંમકુંગ, આલો ગુનાલ પતંગમેં ;
 મેતો ખસન હસકે રંગન રહે, ચટકી દેત અંગઅંગમેં, મેં તો, ૧
 સુવર મિલ્યો રંગરજ અનંગ દુઃખ જોયો, દીલ અનંગ અનંગમેં ;
 અખકે હોરી મેતો ગુડી લાજ ખેલુ, પ્રગટ દયાપ્રણુ સંગમેં, મેં તો, ૨

(૩)

રાગ પરજ—હોરી.

હોરી કે દીન કયોં ખરજો રહેજો,
 યા રતમેં ગન રાખ કોજી સકલ, કાંહાં ન કોસોં ધિંગા રે, હોરી. ૧

કુરિબનકો ડર આજ ન હમકો, મુરબન કલો હું ખગલો ;
 થાકે પ્રીતમ રાંજે ખેલે, ખડબાળી સો લહેગારે. હોરી. ૨

(૩)

હોરી.

ખારી તેરી સારી ખસંતી ખનીહે, દેખી પ્રસન ભયે ગીરધર પીય,
 જરી કીનારી મોર પડે પલ્લવ, રંગકી ચટક મનીહે. તેરી. ૧
 તું અલખેલી રસીકખર ખાલમ, ત્રિભુવન મુકુટમનીહે. તેરી. ૨
 ક્યા પ્રભુસંજ રાધે ખેલત ખુલી, રંગ રાતી તું ખની કનીહે. તેરી. ૩

(૩)

રાગ જંગલો—હોરી.

કેસે હોરી બેધુ દેયારે, યાકે રંગીલે નેનાને માર કારીદ. ટેક.
 હાંસી મંદ મદનકી ફાંસી, ચીતવની કામ કટારારે. કેસે ૧
 અખીરકી આંધી ગુલાલકી ગરદમે, ધાય ભરી અંક વારારે. કેસે ૨
 ક્યાપ્રીતમ ખિનખોલ કરી ખસ, યાં છતે હું હારી. કેસે ૩

(૩)

રાગ કાલિંગડો—હોરી.

નંદો નટ નાગરરી ખરજોરી, ખેલે સખતે હોરી. ટેક.
 ખરખટ પનખટ દે હ્યાય ધટ, કહે કહુ નેનન મરોરી. ખેલે ૧
 તે મેરી ગંદ ચોરાધ હું ખારી, લેત યાં અંગિયાં ટોરી ;
 ક્યાકો પ્રીતમ છેલા લંગર રસિયા, કા સમજું હું જોરી. નંદો ૨

(૩)

રાગ જંગલો—હોરી.

પ્રેય પ્રાન ખાંન રસિયાકે નેન,
 કેસે જાડારે ધામ કર લગે ન કામ, પલ પરે ન તે ન. ૧
 હોરી ખેલત હીયે હોરી પ્રગટી, ગ્રેહ દરેદ ગરદકી યા મલકે સેન. ૨
 જાહની મંત્રસી ગારી ખિહારીકી, ચોમરોમ ખામુ લયો હું મેન. ૩
 થાકે પ્રીતમ ખિના અલપ કલપસમ, કેસે કહુંગી અખાલોસરેન. ૪

(૨)

નં. મહોરો

જિન બગેરે આજ કોઈ પતિયાં ભરન,
 મોઝે મગમે કાણન એક એકકું, મારત પીચકારી તકતક. જન૦ ૧
 મોઢાળે વાકું રંગમે બીંબલે, તારી દવાયે ગાવે ગારી બકબક. જન૦ ૨
 દુરહીસે મેતો ડર બાગીરે રાધયાં, મુખ અપનો ખેર ખેર ટકટક. જન૦ ૩
 પાછી કંપન લાગે સિસા ધુનન લાગે, છતિયાં કર લાગી નારી ધકધક. જન૦ ૪
 દેવનકો દેવ જુજ્યાસિનકું, હસેહેં બહોત મુની ટકટક. જન૦ ૫
 રંગસે પ્રીતમ જુડી રંગીલી રસીલી લાલા, રતિપતી કુડી મતિ રહી ચકચક. જન૦ ૬

(૨)

રાગ હાલેરો—હોરી.

મહેરો હોરી ખેત્રો પીગાછરે, આજ મેકું જો તો બંજીં બલિહારી ;
 દેખું હોરી ખેત્રો પીગાછરે. ટક.
 કાલ અવાનક તુમ હત ગયે, હમ જાને નહીં ગિરધારં ;
 અપકે આગોનો મરદ કહું લાલા, અધરી માકું પીચકારો. પીયા. ૧
 માર ગુલાલ બહારે બના દેકું, તો મેં ખરી જુજ્યારી ;
 આંખિ આંજ સારી ચોરા ખેનાયકે, દુસરી બનાજીં રાધા ખારી. પીયા. ૨
 કુજ્યાકે પલડે બંસી છિનાય લકું, હરે કેહેવાજીં બતવારી ;
 રાપ્રજુ કોહો અપને મુખતે, ખરી છતી જુખઆન દુલારી. પીયા. ૩

(૨)

રાગ અમાયતી—હોરી.

અસંત બિહારી મન લે ગયો હો, હોરીકો રસ રસિયો લે ગયો ;
 અધરરસ પં ગયો હો, મોહની મંત્રસી આરી-ગાત્રુ દગયો, અસંત૦ ૧
 ખિલમેં લકું કરી ડારી, દયાપ્રીતમ, જોકેં મીરા છતિયાં છુગયો. અસંત૦ ૨

(૩)

રાગ અસાવરી—હોરી.

નંદમેહોજુકે મેહલ મગી ધુમ, રમિયોછ ખેત્રો હોરી. ટક.
 દલને અધ જુખઆનનંદન, સંગ સખીન મીલ રોરી ;
 આપ અંચક પકરે મનમોહન, એસી કરી ખરજોરી. આજ૦ ૧
 તાલ મૃદંગ ઝાંઝ ડકે ખંજરી, ખાલે સ્વાન ટકોરી ;
 અખીલ ગુલાલ રંગ ઝર ખાખે, કેસર ગાગર હોરી. આજ૦ ૨

કુરિજનકો ડર આજ ન હમકો, ગુરજન કલો હું ખગેહો ;
 ક્યાકે પ્રીતમ રાંજ ખેલે, ખડબાબી સો લહેગારે હોરી. ૨

(૩)

હોરી.

ખારી તેરી સારી ખસાંતી ખનીહે, દેખી પ્રસન ભયે ગીરધર પીય,
 જરી કીનારી મોર પડે પલવ, રંગકી ચટક મનીહે. તેરી. ૧
 તું અલખેલી રસીકપર ખાલમ, ત્રિભુવન મુકુટમનીહે. તેરી. ૨
 ક્યા પ્રભુસંજ રાધે ખેલત ખુલી, રંગ રાતી તું ખની કનીહે. તેરી. ૩

(૩)

રાગ જંગલો—હોરી.

કસે હોરી અધુ દેયરે, થાકે રંગીલે નેનાને માર કારીરે. ટેક.
 હાંસી મંદ મલનકી ફાંસી, ચીતવની કામ કટારીરે. કસે ૧
 અખીરકી આંધી ગુલાલકી ગરદમે, ધાય ભરી અંક વારીરે. કસે ૨
 ક્યાપ્રીતમ ખિનમોલ કરી ખસ, યાં છોતે હું હારી. કસે ૩

(૩)

રાગ કાલિંગડો—હોરી.

નંદકો નઠ નાગરરી ખરજોરી, ખેલે સંગતે હોરી. ટેક.
 ખરખટ પનખટ દે ઉચાય મટ, કેહે કહુ નેનાન મરોરી. ખેલે ૧
 તે મેરી ગંદ ચારાધ હું ખારી, લેત યાં અંગિયાં ટટોરી ;
 ક્યાકો પ્રીતમ છેલા સંગર રસિયા, કા સમજું હું જોરી. નંદ ૨

(૩)

રાગ જંગલો—હોરી.

પ્રેમ પ્રાન ખાંન રસિયાકે નેન,
 કસે જાડરે મામ કર લગે ન કામ, પલ પરે ન તે ન. ૧
 હોરી ખેલત હીયે હોરી પ્રગટી, ગ્રહ દરદ ગરદકી યા રાલકે સેન. ૨
 મોહની મંત્રસી ગારી ખિહારીદી, રોમરોમ અમુ લયો હું મેન. ૩
 ક્યાકે પ્રીતમ ખિના અલપ કલપસમ, કસે કટંગી અખ. દોસરેન. ૪

(૨)

આસાવરીની હુમાર.

રાધા આઈ ખેલત સખી ખુદનસે. ટેક.

આખીર ગુલાલકી આંધી બનેગી, મચેગો કીચ ચુપા ચંદનસે;

પીગકારનકી ઝા બાળેંગી, કેસર રોરી બદનસે. કેહેરી. ૧

ચંદ્રાવલી આઈ લલીત બિરાખા, ચંદ્રાગજા નાકી ચંદનસે;

ચંપકલીતા ચંદ્રિકા ચપલા, ખેલેગી ઊર આનંદનસે. કેહે. ૨

તાલ મૃદંગ ઝાંઝ ડક ખજરી, મહુવરી સુર સુખદંડસે;

ઢોલ દધામાં ડિમીડીમાં ઝાંડી ગોડી, સાજા કુળલોક નિકંદનસે. કેહેરી. ૩

સુનત આયે બલમોહન નેસેહી. સખ બંધી સાજા અમંદનસે;

સુખલ સીદામાં તોફર સખ આદિ, ચતુર ખેલઈ સખ દંદનસે. કેહેરી. ૪

મીલી કુહુ આય આરૂ મરચો રંગ, કહ્યો ન જાય સુનીહનસે;

જુગલ રૂપર વારી લેતનકું, બલહારી દયો જગમંદનસે. કેહેરી. ૫

(૨)

હોરી.

આઈરી બહાર ઝરત લાગી આખીયા,

પીયાખીન કેસે કહું દીન રતીયા. આઈરી. ટેક.

આખાર ગુલાલ અગનસે લાગત, કેસુ કુસુમ આર હત જેસે કતિયાં;

ખુદાન દુખખેલી મનોહર, ફેલેગી ખાસ કુન જેસી બતીયાં. આઈ. ૧

સખ સખી ખેલેગી અપને પિયારો, મેહે સુખ આવેગાં પીચુ રતી બતીયાં;

ધ્યાકે પ્રીતમ ખીના ફેસે છાગેગી, જામહીતે ખાંકલ હોત લાગી બતીયાં. આઈ. ૨

(૧)

૫૬.

મેં મરી મીલો મોહનમાલ, ખારે મદન ગેખાલ—ટેક.

રોમ રોમ પ્રતી આગ લગી મોહે. શ્રેષ્ઠ આગનકી ઝાલ—મેં. ૧

પ્રાન જાત હે પ્રાનજીવન પીયા, આપને મત યદુ ખ્યામ—મેં. ૨

(૩)

૫૬.

મેંશ હિયરો કેસો રાખુ સમઝાય—ટેક.

નીત ખરખુ ખરજો નહી માનત, સુમર સુમર રૂપ પાય—મેં. ૧

કમલન ગાર મર્યાદે પરરપર, મોહન બાનુકિસોરી,
પણે નિરંતર દયાક દુગનમેં, રસહિમાન-વહ જોરી. આખ૦ ૬

(૩)

રાગ-અસાવરી—હોરી.

એરસ ચાહો નો પીયે મેરે પારે, જો રસ ચાહન સો રસ નહી હેં, ટેક.
કહા ખરજોરી ગહોયારી લુટગે, હોરી ભઘતો કાઘતની અનધયાં; ગોરસ. ટેક.
ઘતહિન દેખત નેન નચાવત, અંચરા અંચત મોડત પધયાં;
તીહારે જ્યાકી જ્યાંની મેં બની, જાને દો મેં પેંહે તડું મેં પધયાં. ગોરસ. ૧
કુરીજન ગુરજનકો ડર મેકેં, ભંધહેં અખેર હેરંગી ગધયાં;
હાંજો હા એ કયા છુતો મત મોકેં, પાત ન આછો ચે કુંવર કનહેયા. ગોરસ. ૨
ખરસત અંગ અનંગ હદે ભયો, વહ કહ દેહહેં નેન પધેયાં;
દયાપ્રભુ પસંત ખંદાખન ખેડે કુહુ રસગસ ભયે કદંમકી છેયાં. ગોરસ. ૩

(૧)

રાગ ભેરવિની—હોરી.

હોરી ખેવનકે નિ આયે સધયાં હોરી,
અગ નિલિયે રયામ મન ભાયે; સધયાં હોરી ખેલ. ટેક.
કેસર કુમકમ કસુંગી રંગ કુસે, કાળ કુલ અંગદૂગ છાયો;
ગરુર સુગન અલીગીન ખુમે, ગીટ કોકીલ સોર સુનાયો. અખ૦ ૧
નરનારી મન મોદ પહોહેં સખ અંગ અનંગ કુમાયે;
દયાકે પ્રીતમજીને ખંસોમેં સખ તજ તાન પસંતકે ગાયે. અખ૦ ૨

(૨)

રાગ-કાશીની હોરી.

કયોં ન પીયાસંગ ખેલત હોરી,
ખેલત હો ખૃપજાન કિસે રી, કયોં ન પિયા. ટેક.
રંગીલી તુંમેં માન ન આછો પરમ પ્રાનો ભઈ કીત જોરી; કયોં. ૧
ફિર પછતાયગી સમજ સયાંની, માનત તું ન કહી અમ મોરી; કયોં. ૨
લાખન લલના ખની માઢી તેરી, નિપટ તરની ત્રિભુવન કેરી; કયોં. ૩
દયાકે પ્રીતમસોં તું બીઠ ચલ હિલમિલ, લંગસેં ભરી લલના ચિતચોરી, કયોં ૪

(૧)

આરસાવરીની બુધાર.

રાધા આઈ ખેલન સખી ખુંદનસેં. ટેક.

આખીર મુલાલકી આંધી ખનેગી, મચેગો કીચ ચુપા ચંદનસેં;

પીંગકારનકી ઝર ખાખેંગી, કેસર રોરી ખદનસેં કેહેરી. ૧

ચંદ્રાવલી આઘ લલીન ખરાખા, ચંદ્રાગગા નાકી ચંદનસેં;

ચંપદલીતા ચંદ્રિકા ચપલા, ખેલેગી ઊર આનંદનસેં. કેહે. ૨

તાલ મૃદંગ ઝાંઝ ડક ખંજરી, મહુવરી સુર સુખદંડસેં;

ઢાલ દદામાં ડિમોહીમાં ઝાંડી ગોડી, લાજ કુળલોક નિકંદનસેં. કેહેરી. ૩

સુનત આયે ખલગોહન તેસેંહી. સખ ખીધી સાજ આમંદનસેં;

મુખલ સીદામા તોફર સખ આદિ, ચતુર ખેલધ સખ કંદનસેં. કેહેરી. ૪

મીલી કુહુ ગાય ચાટ મરથો રંગ, કલો ન જાય મુનીહનસેં;

જુગલ રૂપર ચારી લોનકું, ખલહારી દયો જગખંદનસેં. કેહેરી. ૫.

(૨)

હોતી.

આધરી બહાર ઝરન લાગી આખીયાં,

ખીયાખીન કેસે કહું દીન રતીયાં. આધરી. ટેક.

આખાર મુલાલ આગનસેં લાગન, કેસુ કુમુખ ઘોર દન નેસેં કતિયાં;

ખુંદખન દુમખેલી મનોહર, ફેલેગી ખાસ કુન નેસી ખત'યાં. આધ. ૧

સખ સખી ખેલેંગી આખને પિયાસેં, મેહે સુપ આલેગા પીયુ રતી ખત'યાં;

દયાકે પ્રીતમ ખીના કુસે જોગેંગી, જગરોતે ખાંકલ હોત લાગી ખતીયાં. આધ. ૨

(૧)

૫૬.

મેં મરી મીલો મોહનલાલ, ખારે મલન જોખાલ—ટેક.

રોમ રોમ પ્રતી આગ લગી મોહે, વ્રેહ આગનકી ઝાલ—મેં. ૧

પ્રાન જાત હે પ્રાનજીવન પીયા, આખને મન યહ ખ્યાલ—મેં. ૨

(૨]

૫૬.

મેરો હિયરો કેસો રાખુ સમઝાય—ટેક.

નીત ખરખુ ખરખો નહી માનત, મુખર મુખર ફેખ પાય—મેં. ૧

(૪૫૬)

મીઠી મીઠી બનિયાં બુંદો કહત મોઝું, રહે-પરસા લલચાપ—મેં ૧
દયા દરદ કોહો એસો, ફરં અમ કોન હિપાય—મેં ૩

(૩)

રાગ-ભેરવી.

સામલડા મેંડા કયોં ચિત બોરાવે—
અપના દિલ મુજસેં નહીં જોરાવે—સામલડા ૧
જિય તરસાયા તેરે ક્યા હાય આયા,
નેનતસેં કયોંબ કોરાવે—સામલડા ૨
દરદ લગાયા વે દરદી હોના બલા,
તેં ત્યોં નહીં ક્રિયા ગરીબદાં જોરાવે—સામલડા ૩
મનલગી ફક્ત ના હોના દયાપ્રભુ,
ઝોરેદા દેદમો ખુજના ચોરાવે—સામલડા ૪

(૩)

પદ-રાગ-ખયાયતી.

(પંખખી.)

જિંદગી તું સાંકે ના લગી માંડ, ખારે લગી માંડ ખાજે
મારો બલા ખંસીગાલો, જિંદગીં ટેકે
નંદ દે સાંપલડે તેંડા હુસોપે મેહી;
નેનદી નાકને મેરા પુમુરીયાં પ્રોધ;
સારી બન દેમું યારો તુંજસાં નકો—જિંદગી તું ૧
ઈસ્કે દી ધાએત્ર દી ગવાં ધાએત્ર સો ખુજે,
ખીરેહાદી અગત ખીચ હારદીની મુજે;
દયાકે પ્રીતમ ખેદરદી તુજે નેનું મુજે—જિંદગી તું ૨

(૨)

પદ રાગ—સોહૈણી.

ધારી લોહણીધારી નોકો નંદલાલ, ચુની માકા હઈરામાં સલકે. ગુમાનીડાઅ,
મુકુ મુસક ની યંકી મીઠી લાગેછે તે અલક ધુવરવાર અલકે.—ગુ ૧
મોહની મુગત માકો મન હરલીનો, મુખલગી લગન તે પલકે—ગુ ૨
દયારા પ્રીતમ ધારી હયાપર મોહો, જુલમ જોખનીયા ધારો ઝલકે—ગુ ૩

(૩)

(૪૫૭)

રાગ-ઠાલિંગડો.

ખાસ પણ્યો આછો નોહ બચાવો રે,
કલ્પ બવરી લાના કાંમન લોભી રહ્યો;
ધીરો હોલનારો માને દખાણમાં આયોરે. ખાસ૦ ૧
મોહની મૂરત યારી ચિતકાનેં ચુની રહી;
નીત નીરખુંદું તો ખી માન ના અધારો રે. ખાસ૦ ૨
દયારા પ્રભુ યારી ખિના મોલરી ધારી;
રિતો કરે છે દનરા રોબાવો રે. ખાસ૦ ૩

[૩]

૫૬.

નંદકે નેનો તેરે બહુવારી,
નેતનકી નોખ આગે ખંજરકા ખપુતા;
ક્યા ખરછી ખી કુછ નહીં કટારી. નંદ૦ ૧
નેતનકી હસની મંદમંદ ખેલે,
મધુરીતન મોરો ને મોલીમાં કુચારી. નંદ૦ ૨
દયાકે પ્રીતમ તેરી માધુરી મહુરત,
અંતરોં ટરત ના ટારી. નંદ૦ ૩

(૪)

લક્ષ્મી.

૫૬—રાગ—ભેરવી.

હમતો કૃત્તન છખીલો ગાવે,
નિર્ગુન શ્રદ્ધા હમેં નહી ભાવે; હમતો૦ ટેક.
ગિરિધર ગુન રૂપકે રાસી,
બ્રમ ને કોઝી હોય ઉદારી. હમતો૦ ૧
જલકું કા મુખ હોય જલપાના,
અનન કહા મુખ સિંધુ સગાના. હમતો૦ ૨
બમેં દાસ ભાવ ઊઠા બવેં,
જુગલ નહીં વહા કાં મુખ પાવેં. હમતો૦ ૩
પાગ અસ સિર છેડાઈ ડારેં,
સીસ ગયે પદિયાં કહાં ધારેં. હમતો૦ ૪

દાસ સદા હમ શ્રીજી સ્વામી,
માગેં દયો ગુરુપદ સિર નામી, હમતો.

(૨)

પદ-રાગ ભેરવી.

દરસન દેનાં હમે, કાકાર કાકારવારે, ટંક.
દરસનકો ફલ ચરન રહે ચિત, માયામેં ન ભમે. દરસન. ૧
પ્રપંચ વિઘ્નમૃતી પુરુષ-નિજ રતી ભવ ભવ તાકે સમે, દરસન.
મન સવભાવ બસ રહે અંત અજા, કુતર્ક કલેશ વંમે. દરસન. ૩
દ્વેષ લચ્છના ભડતી દિજે, કુર પુદ્ગિનાં દમે. દરસન. ૪
દયાકે પ્રીતમ નિત નેનન નીરખું, પલે પલ સીસ નમે, દરસન. ૫

(૨)

પદ-રાગ ભેરવી.

અપતો ચેહી ખૂત મેરે-ગીરધરલાલ ધની. ટંક.
શ્રી સેવે સંકરસેં દ્યાવે, ગાવે સેહચા ફની. અપતો. ૧
સ્વાતીપુદે જીવન ચાતકકો, એસી આય બની, અપતો. ૨
દયાકે પ્રીતમ ગોપીજન વલ્લભ, ત્રીવન મુકુટ મની, અપતો. ૩

(૩)

પદ-રાગ-ભેરવી.

માયા તજી ભાજી લેહું મનમોહન,
નાતર ફિર પછતાઓગો. જિયારે, મયા. ટંક.
મનુષ્યદેહ ફુલેન દેવનકું, ફિરકેં કહાં પાઓગે; જિયારે. ૧
કાલઝ્યાલકે બદન પરોવૃગે, કામ દામ લલચાઓગો. જિયારે, ૨
ખિન પ્રયાસ પરમપદ પધહોં, દયાપ્રીતમ ગુન ગાઓગો. ૩

(૩)

પદ-રાગ ભેરવી.

ધિર મન રહેગો, તખ હરિકૃષ્ણગો, ચાં સમજત સકું મત્ય. ટંક.
જ્યાં બેનાં ત્યાં કહે કૃત્તન નિરંતર, સોધ સયાનો અત્ય. જિયારે, ૧
હસ્તીકરન કળાધીર દલધીપત્ર, તસી એ મનકી ગત્ય. જિયારે, ૨
ભટકત ચીતહુ ભોજન કીધે તો, છુધા બલહું સત્ય. જિયારે, ૩

દેખી લગન ડ્યો ખનત-ખિલ મન, કાહું સોં જિય હત્ય, જિયારે. ૪
 ડ્યો ડ્યોહું હરી સત દયા, પ્રભુ માને નીજ ભૂત્ય, જિયારે. ૫

[૨]

૫૬—રાગ ભેરવી.

શ્રીરામકૃષ્ણ ગોપીંદ ગદાધર ગરૂડવજ ગોપાલ કહેરે. ૧
 કરાવ માધવ હરી દામોદર, વીચંભર વૃજપાલ કહેરે. ૨
 ચેહી સાર સીદ્ધાંત સખનકો, સમુજત નહીં સોધ ખાલ કહેરે. ૩
 દયાપ્રીતમ શ્રીકૃષ્ણનામખિન, કોઝી ન તરે કલોકાલ કહેરે. ૪

૫૬રાગ—ભેરવી.

હમ સાકાર ઉપારી વે, રાખ ગોકુલકે ખાસિવે, ૧
 ઊધો તુમ હોત અલ્લ કહો નિરાકાર ગુનહીને,
 પ્રેમીજનકો પંથ નહીં હમ સુષ્ટ્તાની તુમ ચિહ્ને, હમ. ૨
 મીલવો અરસ પાસ ભલ કહિયે, હિલમિલ ખાનિખિયારા;
 મુંદે નેન મૃતકે પરાપ્પર ઊદારા ખ્યાન તુમારા. હમ. ૩
 લલિત ત્રિભંગી છેલ કાંકડે, નરવર નાથ હમારે;
 નિર્ગુન અલ્લ સો ધામહે ઉનકા, સુમુજત સગઝનપારે. હમ. ૪
 અલ્લપકોજીવ કહત જ્યો, જીવ અલ્લાહરાવે;
 એસો સાન ખસત જાકે હિ, કબુ કલ્યાન નહીં પાવે. હમ. ૫
 જગત્તકું ૩૫ નહિં તો જગત્તું કહાતે આપા;
 કારન જહસા દારજ હોવે ત્યાય શાસ્ત્રમે ગાયા; હમ. ૬
 નિરાકાર કહે દુરનિવાસી નિકટ અવયવ દ્યો;
 તેજોમય રવિ જગત કહત પરિ અવનરૂપ ડ્યો પેખે. હમ. ૭
 ૩૫ ખિના કરત્વ ખને નહિં દિવ્યરૂપ શ્રુતિ ગાય;
 કરમુખખિન ડ્યો ખંસી ખનનર્ધ પાછોખિન ડ્યો ખનધાય. હમ. ૮
 તુમ જો જુદ નહીં અલ્લા તે કો અલ્લાનંદ ભોગી;
 ભોગ ભોગતા નહિં તુમરે મન તખ જોગી કયા રોગી. હમ. ૯
 એશ્યાંદી ખટ ગુન રાગુત, નિર્ગુન કેસે કહિયે;
 અજા ત્રિગુનપર શુદ્ધ સત્વ હરિ નીરખત સખ સુખ લહિયે. હમ. ૧૦
 ભક્ત નેવ ભુરાગ માલ રાધાવર શ્રી કુંજગિહારી;
 દાસ દયાકે પ્રાણુજીવન ધન, શ્રીગોવર્ધનપારી. હમ. ૧૦

(૨)

૫૬—રાગ ભેરવી.

તેરો કિયો ઠણુ બનત નહીં તુ વૃથા કરત ચિત કાલેકું ચિંતા,
 તેતો હું બચો કહા ઘરત નહીં બિન રચી ભગવંતા તેરો. ૧
 નિજ બલ પાર ન પાય જ્યાં જ્યાં ત્યાં હરિકે બલબિન સખ જંતા;
 ચિંતા અપિલ દોશકી માતા તાતે હિય ન બસ નદે સંતા, તેરો. ૨
 જિયકું કરતો પરત નહીં કણુ પ્રથમ હીતે રચી રાખ્યો અનંતા;
 ગજ ઊઠર કિયે ઊચી મુંઢી શ્રીવા લખ કરી શ્રીકંતા, તેરો. ૩
 કેમલ હોં કરતા માનતહેં તિનકી મુરખતા નહીં અંતા;
 દયાપ્રીતમ જિય પરી કરાવે તીતો હોય સમુદ્રત મતિવંતા, તેરો. ૪

(૨)

૫૬રાગ ભેરવી.

રાધેકૃપણુ રાધેકૃપણુ ગાય લેરી હો રાધેકૃપણુ;
 એરી મેરી રસના રાધેકૃપણુ. ટેક.
 શ્રીપદ્મ શ્રીવિદુલ શ્રીજી નિરાદિન ચેહી રટી મ્હાપદ પાયલે; રાધે. ૧
 જપ, તપ, તીરથ, ધ્રમ, નેમ, વૃત નામકો અંશ એ સંસે સારકાયલે. રાધે. ૨
 ધ્યાન, આરાધ, પરી આર્ગ, કૃપા કૃપી કૃપી કીરતનહી તે ભાગવત વંચવાયલે. રા. ૩
 અતી દુઃ સાધ્ય ભગત્યાદીક પંથ કલી, ચરન ચરન ગિરિધર સિરનાયલે. રા. ૪
 દયાકી જીવન જોરી રંગીલી પ્રીતમ આરી હૃદય કમલમેં તુહિતસો બસાયલે. રા. ૫

(૨)

રાગ—ગોડી.

એસે શ્રી ગિરિધર લાલકો સદા કયો નભજેગુન ગાયલો;
 પ્રભુ સકલ મનોરથ સિદ્ધ કરે, બિન માંગે જન ચિત ચાયલો, આધસે. ટેક.
 ભમેં હિત નિજ દાસકે, પ્રભુ સોધ કરે જિય જાનિ;
 વિગરહુ બેલી બને પ્રભુ દોષકે ગુન લે માનિહો, આધસે. ૧
 સારન આયો હરિ દેખલે, પ્રભુ જોર ન કણુ ચિત મ્હાય;
 ખાર કરે સાચો સદા, નિત્ય એકરસ કરના નિવાયલો. આધસે. ૨
 જોકો સમરન કરતહી સંગ, ઊલટિ મુલક વેહે બાય;
 અધર્મ ધર્મ બને ગિમ, અમૃત સતુ હોય મુખદાય હો. આધસે. ૩
 વાતસલ્યતા અપરાધ હુયે, કરે બને દાસકે દાસ;
 અકંથ સુકંથુ ચિત ના ધરે, સંગ પાપતાપ કરે નાસલો. આધસે. ૪

જુદગં સાચો કરે પ્રભુ, જનજસા જગ પ્રગટાય ;
 આકત આવત દે નહીં, કપુ આધ તો દેત હડાયહો. અધસે. ૫
 હોનહાર હોય અશુભ તોહુ પ્રભુ, શુખ કર ડારે તાહી ;
 જનકો અવગુન હર ને ખસે સદા, અભય કરે નિજ ગાહી. અધસે. ૬
 ખસ ધરિયે ખલવીર એક, જોર ન કછુ ચિત આસ ;
 ધતનેહીમે માહા પ્રભુ સદા, રહત દાસ લઈ પાસ હો. અધસે. ૭
 કોટી અનંત બ્રહ્માંડ બકે, ભ્રમણુ કરે પ્રતિ રોગ ;
 રોપ મહેપ બેદ બીધિ સુર મુનિ, ખાંદ બહે સુર સોમહો, અધસે. ૮
 લલિત ત્રિજાંગી નટવર નાગર મદન મોહન પૃજરાય ;
 રોમરોમપ્રતિ રસન હોય તહુ, રાકે ન બાકે ગુન ગાયહો. અધસે. ૯
 ગહ અંતક અજા ત્રિગુણ, બ્યનુર બુક બુગલ પુરુષ પરરૂપ ;
 અંસ કૃણા આવે રવિ ભુતિ, બાતે સંકલ સ્વરૂપહો, અધસે. ૧૦
 પુરણુ પુરોત્તમ સારવંશ, સર્વાત્મા રતિરાસ ;
 શી ભુબાલકિશોરી શુવંત, બાપે બાલિહારી દયા દાસહો. અધસે. ૧૧

(૨)

રાગ—કાશી.

એક આસરા તેરા, જોર નહી કાઢ ગેરા વે મોહન ;
 એક આસરા ટેક.
 તેરે બરોસે સળસે તોહી, કાહુસે રખ્યા ન નેહરા ;
 દિલ બાવે સો કરલે બારે, મેં ન કાહુકા ચેરા. એકં. ૨
 તોખિ હરે ન દયા યગકિંકર, સહેં જ્યો પાપકા ઠેરા ;
 કૃણુદાસકું દોષ લગેં જ્યુલું આશન અધેરા. એક આસરા. ૩

(૨)

રાગ—કાશી.

સર્વોત્તમ શ્રીકૃણુ નામહે. ટેક.
 પાપતાપ પ્રલય સાગ છીનમેં, નિર્બંધ નિઃકાગહે. સર્વોં. ૧
 જોર કોટી હરિનામ ન ધનરામ, જદપી અતુલ ખસ આદિ રામહે. સર્વોં. ૩
 જોસે દુચને ચહતી કલા સસી, પેં ન કોંઈ કહે કિસ કામ હે. સર્વો. ૩
 પુરણુ કૃણુ સો જોર પુર્ણુમા, શ્રીસદ સરદ પ્રમોદ ધામહે. સર્વો. ૪
 સગ સાધન પદ ત્રિગુણમેં દયા, પ્રીતમ આબીસત પુર્ણુકામહે. સર્વો. ૫

(૨)

રાગ—ખંભાયચી.

જગ જુઠા વે મેહેરંયાર, અપના કોઠ નહીં મિલિ યાવે. જગ૦ ટેક.
યારી ગિરધારી ખિના સખકી ખવારી,
ત્યાંહાં ગયા બહાં જલિયા જલિયા. અપના કોઠ૦ ૧

રાગ—ખંભાયચી.

જિયા જાનિલે સાચિ ખાત, મન માનીલે સાચી ખાત;
અપના હરીખિન કોઠ નહીં વે. જિયા જાનિલે૦ ટેક.
તું માનત અપના સોહિ સુખના,
તજ ભજ દયા શ્રીકૃષ્ણ સુખ હોધ. જિયા જાનિલે૦ ૧

(૩)

રાગ—ખંભાયચી—ત્રિતાલ.

તિલાનો.

ગિરધારી મનોહર રાગ સ્યામ, નટવર નાગર નરહરી નામ;
નિસાદિન ધરિધરિ પલપલ છીન રટિ. - ગિરિવર૦ ટેક.
હરીદાસ સો મુખ એ ધ્વની, બહાગી સો આયે ખની;
સખ કર્મ ધર્મ તજદે, ખંસીધર ચરન સરન મન ધરી દયા. ગિરિવર૦ ૧

(૩)

રાગ—ખંભાયચી.

સુન મેરી મતી મેના વે, મેનાં મેનાં તુંહી કરતા કહે નીરજ નેતાવે;
મેં મેનાં નંન તજુ કુરખ પાવેગી, મેના માન ચિત મેનાં વે. સુનમેરી. ૧
મેના કહત યુગે તું સકકર અજગલ ફટી મેં ખેનાં;
તેરા પ્રેરક નાથ દયાપ્રણુ જ્યોં રાખે ત્યોં રહેનાવે. સુનમેરી ૨

(૨)

રાગ ખંભાયચી.

સુન મેરા જિયરા હંસાવે, નિસાદિન કર પરહંસ પ્રસંસા. સુન ટેક.
વારી વિષય તજી થી પય હરીરસ, જ્યોં મરાવલ વરવંસા સુન;
નામ મુક્ત તજી જલચર ભરચન, ફિર તખ પાક નહિં સંસા. સુન, ૧

કાક તિરથ તજી બસે માન ધરાવર, તો હંસતીકા અ'સા;
દયાપ્રીતમ દધતા વાહન ત'મ તનસો, મન નહિં સંસા. સુનમેરી ૨

(૨)

રાગકાલિંગડો.

સગન મગન પરિચે હો મેરે જિયરા. સગન. ટેક.
પ્રીત બસતહે પાવક પુરમે, પેઠતહિં જરિયે. સગન મગ ૧
ચહેન બેચ ચિંતા જો લીની, તાહિતે કરીયે. સગનમગ. ૨
દયાકે પ્રીતમખીના કોછો ન જાને, તલપ તલપ મરિયે. સગનમગ. ૩

(૩)

રાગકાલિંગડો.

સગન સગી હું સુખરૂપ ગિરિધારીસો,
જો ગિલિયે તો મહાસુખ પેચે, સમર તલપખો અનુપ ગિરિધારીસો. સગ. ૧
હરિગિન જ્યોર સખે દુખદાતા, કહાં રંકે કહાં ભુપ;
દયાકે પ્રીતમસે દારતી જુરેતો, તરિયે માહા બવકુપ. સગનસગીહું ૨

(૩)

રાગ બેહાગ.

જ્યાં ગાકમ ગત સો જાગ, હાં કોઈ નહિં રહે તેરાતેરા. ટેક.
માત પિતા સુત ધરની જંધુ, જ્યોર કુટુંબ બહેતેરાવે;
સખ અપની મતલબકે બેલી હે હલકા હર ચેરાચેરા. કોઈ. ૧
મેહલ ખળગા દુનિયા દોલત, તું માને મન મેરાવે;
દેખત રહેગા કુછ ન ચલેગા, છુટ જાયગા ડેરાડેરા. કોઈ ૨
જોતું તેરા ભલાં ચોહતો, હેમક સમઝ સવેરાવે;
કબજ હોયગા ફિરકયા હોતા, નંગર બાવગા ધેરાધેરા. કોઈ ૩
ડયોં આરનકું આકલ ખતાવે, તેરે હર અધેરાવે;
નહિં હર કુછ આપર આયા, સફલ કરલે ફેરાફેરા. કોઈ. ૪
ભજ ભગવંત સંતસંગત કર, બન સતગુરુ યેરાવે;
માયા પ્રક આટક ત્યા હરીપદ, કરવે કૃણ્ણમું જોરાનેરા. કોઈ. ૫

(૨)

રાગ-મેવાડતથા ધનાત્રીનોહિંદો

ક્રુતે ક્રુતે શ્રીગુણકિશોર હિંદોરના, સખ રસિકનંદે સિદ્ધિ. રંગ ૧
 કમનરતનજડિત ગુણ ખંભ ૨, પદ્મી પીરોળ સોદે;
 ડાડી ચતુર ચતુરનચિત ચોરત, ચોર સાજ મન મોદે. રંગ ૨
 બિબિધ કુશુમ મુક્તા મની ક્રુમકત શ્રીહરી યારી ભોમ;
 નેત્રી મનોહર મદ ગરજ ધન; તેસો ગિરાજન બોમ. રંગ ૩
 શ્રીજૈદાખન શ્રીયમુનાતલ મંગુલ નીકટ નીજ કુંજ;
 સધન દ્રૂમ ચહુઓર પુષ્પન, ક્રુતે પુંજ આલિગુજ. રંગ ૪
 તાલ તમાલ સુ કેસર ફોફલ શ્રીકૃષ્ણ ગિરજ પુનાગ;
 દાખ બદામ અનાર ચિરોળ અબિલોકુ અનુરાગ. રંગ ૫
 પારીજાત મંદાર કેતકી કેતકલતા અર કુંદ;
 મંદુર ગુર્જ ચંપેલી સેવતી, માલતી મલ્લિકવૃંદ. રંગ ૬
 હિંદુર મુલાખ સુભાગ સુંદરી, કરનીકા કુમુમ કમોદ;
 મુન્દર લતિકા મુક્તાવલી, ચંદ્રવતા ચહુ કોદ. રંગ ૭
 મંદુર મંદુરી હાર શૃંગારાદી, સુમનકી જોપસાં અતુલ;
 મંદુર મંદુર શબ્દ કરત, દૂજગન અતિ અપિત અનાનંદો મુલ. રંગ ૮
 મંદુર મંદુર મંદુર સુઃ પુનિ, દોડિલા આલિત મોર;
 મંદુર મંદુર મંદુર આદિ સુ, શબ્દ કરતો મંદુર, રંગ ૯
 જમના જલક્રુમ પેલેપ પરસિકે, ત્રિપિત્ત મુખરપ;
 એસે સ્વલમે ગિરાજે હિંદોરા, ક્રુતે ગુણ રંગ. રંગ ૧૦
 નખ સીખ પ્રતી અંગ અમુદ્યક, આબ સુ નીલ પીતપટ સાર;
 ગાય કમુળિ કરુણી ચોલી, સોભાકે શૃંગાર. રંગ ૧૧
 લલિતા ગિલાખા અંદગગાદિક, ક્રુતે ક્રુતે ક્રુતે લેત;
 જામુન જામન જામરૂપ કહે, સુત પરમાનંદ સુખ લેત. રંગ ૧૨
 ગાય મંદુર ત્રિપિત્ત જામુરી, ચારિંગી મુખરંગ;
 જામરૂપ જામરૂપ જામરૂપ, જામ જામરી જોપંગ. રંગ ૧૩
 જામરૂપ જામરૂપ જામરૂપ, જામ જામ હિંદોર;
 જામરૂપ જામ જામ ગિલાખી, પ્રપૂર પ્રેમકે જોર. રંગ ૧૪
 મદ સુખ નિગમ શ્રી જામરૂપ, નિગમ જન દેવે સ્યામ;
 શિવ પ્રભાદિક જામ જામ, જામ જામ રાખમામ. રંગ ૧૫
 તહિં સુરભાગ જામ જામ જામ જામ જામ જામ જામ;
 જામ જામ જામ જામ જામ જામ જામ જામ જામ, રંગ ૧૬

राग—ज'गलो.

मेरी रसनां तु'वे राधाकृष्ण क्यो न जाय, राम-रामा क्यो न जाय;
 आपुरदा तेरो आयु रहोही, पक्षो नपरे. मेरी रसनां १
 मेरा छपराछ वे दुरिजन संग, मतनग दुरिजन संग मतनप;
 येही जडा दुःपक्षये दया दिलधर वे, दयानिधिगुके पाय;
 दयानिधिगुके पाय जो जलो तेरो आय वे, मेरी रसनां ० २

(४)

राग—ज'गलो.

श्रीकृष्ण हरि रामराम, राधे गिरधारी. श्रीकृष्ण हरि० टेक.
 श्रीपक्षम श्रीगिष्ठ श्रीछ, केराव कुंजगिहारी. श्रीकृष्ण हरि० १
 दयाप्रीतम २४ नाग निरंतर, राधेलहर सुपकारी. श्रीकृष्ण हरि० २

(५)

राग—ज'गलो.

केवल ओक भावभुज गिरधारी, कोध अस्तु नां हरिभनहररी. केवल० टेक.
 गइसों आसन कोरतुम भुजान, लच्छमी कलना पारी;
 सरस्वती प्रति स्तुति का करकेई, सदा ध्यान त्रिपुरारी. केवल० १
 कीरतन रोष सुहाही परछंसा, सेवे सतत श्रीनारी;
 तप दुर्वासा अंगदलक्ष्मसे योगी, अति स्तुति भारी. केवल० २
 व्याघ्रवासी सहज अना मुनि, स्मरन इसनकाईक अक्षयारी;
 जनकाही सान धान पक्षि, प्रस्थित परछीप गल अपारी. केवल० ३
 नृगादी साधन धर्म देण, तेर साधन गद दें जरी;
 दयाप्रीतम ओकप्रती पराधीन, देणी ले गोपकुमारी. केवल० ४

(६)

राग—सोरठ.

सुनिधि पुकार मेरी छगरो, अण्णडी मेरी. टेक.
 करतो राग गिज कर राख्यो, गोहे क्या अंधनगे नाख्यो;
 यह न्याय तो नहिं गीरधारी, सो कहां तुम अले हमारी. सुनि० १
 मोह भाया छेक अनध, कहे पिकल होय मत नध;
 यह कैसी पात पियारो, गोहे जिना धुने क्यो भारो. सुनि. २

તુમ પ્રથમ જિય પ્રગટાયે, તુખ કરની કહાતે લાયે;
 ફીર ધરી જાયે સીર જૈસી, અખત્યો ભુગતતહે તેસી. સુનિ, ૨
 તુમ ખડે નિસંગ જિન માનો, મહ હેં દુઃખ કાઈ ભરનો;
 દયો સરન તિહારે આયો, પ્રભુ અખચહિયે અપનાયો. સુનિ, ૪
 (૨)

રાગ—સોરઠ.

શ્રી ગોકુલપતિ ધનશ્યામા, જય અવધનાથ શ્રીરામા. ટેક
 રાધાવર કંશ વિહારે, સીતાપતિ રાવન મારે;
 ધત હમસેન નૃપકીનો, ઉત રાજ્ય બિભીખન દીનો. શ્રીગોકુલ. ૧
 ધત કોરવ કુલ સંધાસ્થો, ઉત નિશ્વરસમુદ હાસ્થો;
 ધત ગોપખાલ સંધ લીને, ખન ખનચરકો ભૂત કીને. શ્રીગોકુલ. ૨
 ખંસીધર ચક્ર અધીપા, ધર સર ધનુશ રમુકુળ દીપા;
 ફરીકેશસે હજધર વીરા, લઘુમન અમળ રનવીરા. શ્રીગોકુલ. ૩
 પુષ્ટી મયીદસ્વરૂપાં દોભિ પુર્ન મનોહર રૂપા;
 જન વત્સલ બીદધી કૃપાકે, પુરોત્તમ પ્રભુ દયાકે. શ્રીગોકુલ. ૪
 (૨)

રાગ સોરઠ.

ગારે ગારે ગિરીરાજ ધરન ગારે, ગોપીકેશ રાધેકેસ પ્રાન ખારે ખારે; ગારે. ટેક.
 ત્રિગુન અબલકાળ અક્ષર પરસ્પામી,
 હસધસિ આત્મારામ અંતરજગમી;
 જગત બિદભવ સ્થીતી લયકર ખહુનામી;
 વીહુ પ્રધાન, પુરોત્તમ, અચ્યુત, સચીદાનંદ, સકળરૂપ, સકળ અકળ
 ન્યારે ન્યારે. ગારે. ૧
 વાણી મન અગમ્ય અનીરસ રૂપા,
 અકળગતી સ્વયંપ્રકારા શ્રી અનુપા,
 છખી લલિત નિભંગી નટવર વૃજભુપા;
 નંદાત્મજ, સ્વોષર્જ, લલીત, વૃજભુપણુ વૃજરમ્ય, રંગદે મારે મારે. ગારે. ૨
 પુર્ણ પરમાનંદ રૂપ રૂપસી,
 આદી હંદાવન રાસ રસવિલાસી,
 દયાપ્રીતમ ખારે નિકુળવાસી;
 પુર્ણાનંદ, પુરોત્તમ અદભુત, આનંદકંદ, મનમય મનહરન ખંસીખારેવારે ગારે. ૩
 (૨)

રાગ-જોગી આશાવરી.

હે મન માન ખરી હે વિધાસ હરીજો સાચો ;
 તખ તું ગયો તરી, જિન સોયેં કહુ તેરો નહી કાચો. ટેક.
 હું હરીકા હરીસા સવામી બીભુ અમળ ભરસો આવેલ ;
 ખને સો હરી ધરણ ભલ માને સખચીતા મીટીબલે હે મન. ૧
 આસ ત્રાસ ખળ પ્રભુ ખીન ઝોર ન તવ સરનાગતી સાચીલ,
 લોક બેદખીધી નિરવેધ ન હરે રહે પતી રચી સમ નાચી. હે મન ૨
 આત્માદીક સખ સમરપે અપનો કહુ ન બનેલ,
 ખને સુદે હેલ કરે પતીભાવસુ ભાગ્ય મુહાગતી માને હે મન. ૩
 અન્યાઅય અસમર્પિત ત્યાગે એક ટેક ગુન ગાવેલ,
 હરીગુરુ હરીજન સમાન સમજે, કોઇ દહિં ન દુખાવે હે મન. ૪
 દુખ હાંતી ભય પાપ કદા કામતા ન પુરન હોવેલ,
 અસકય ભક્તિદીક તહું હરી સરનહી જોવે હે મન. ૫
 યહ લોકકી તથા પરલોકકી, ફીકર રચ ન હું રાખેલ,
 દયાપ્રીતમ શ્રીકૃષ્ણ આપળળ ખીનઅમ સખ સુખ દાખે હે મન. ૬

(૨)

રાગ-જોગી-આશાવરી.

અમ હોં સરન પચો મેરો કર ધારો હો શ્રીલ,
 તખ મેં બધ તરયો નીજ ખળસોં તારો હો શ્રીલ. ટેક.
 સાધન ધર્મ સકળ મેં દેખે ખહુત કઠીન ફળ ફીકો હોલ,
 અમ છોટો ફળ મોટો લન મેં સરન તોલારો નાકિ તખ. ૧
 અખળ હુવ એક અનેક રીપુ ક્યોં મુખ સાધન ખની આવે,
 ચીત કલેરા ખની નદવા તદવા સો તુમક કા ભાવે તખ. ૨
 કખકા ખહુત કીયો અમ સાધન મુક્ત કપ્પ કોઇ હોખલ,
 લક્ષીત ત્રિભંગી મોહન મીલાવે સો સાધન નહી કોઇ. તખ. ૩
 એક બેર કોઈ કહે તિહારો તોહે અભય કર ડારેલ,
 દ્યો કહે સખ કોટી બેર કહુ હું શ્રીકૃષ્ણ તિહારો. તખતો. ૪

(૨)

રાગ-કેરખો.

મીલને મુદમાલ આયે, મુદમાલ આયે,
 ભાકર કહિયો સમાચાર. મીલને મુદ. ટેક.

મુઠી એક તાંદુલ લાયે, લીને ખગલ છુપાય. મીલને. મુદા. ૧
 કાઠે તુટે બસ્તર પેને, જા'નો ખાખાખુકે મેદેલ. મીલને. ૨
 હસહસ પુછે રાની રૂકિમતી, કોન દેશ તુંમહારો કોન ગામ. મીલને. ૩.
 ખાખપનકે મીત્ર હમારે, જાનતે એક ટંકસાલ. મીલને મુદામા. ૪
 કાઠી તુટી કુંપડી હમારી, ગુન ગાયેં દયારાગ. મીલને મુદામા. ૫

(૩)

કુમરી-રાગ-ખંડઓ.

અડતાજડી જોરન લાગ જાદુ જોખનકો,
 રાગઝત નહી રસ અનુરાગ નો. ટેક.
 જો જાદુને સુરી તું મારે, અંધ લગાયો કાધ. જોખન. ૧
 અજ રીવ એક સાંગી પરાસર જોરેં, એલોદુકી આગ. જોખન. ૨
 દયાપ્રભુ રાખે સોહી ખચેં એક, અતુર તહુ ખડગાગ. જોખન. ૩

(૨)

રાગ કુમરી.

એર નહી કંઈ દેવી દેવા હેરે, હમારે નાથ હરી હેરે. ટેક
 પુરન એતારે અલખેલ નટવર નંદકુહારે ;
 સર્વેધર સર્વોત્તમ સ્વતંત્ર, દયાપ્રીતમ પ્રાનપારે હમારે ૧

(૩)

રાગ-ખમાયથી.

રેખતો.

હરદમ કૃષ્ણ કહે. શ્રીકૃષ્ણ કહે તું ઝખાં મેરી ;
 ચેહી મતલબ કે ખાતર ફરતા, પુરખમત મેં તેરી. [હરદમ૦ ટેક.
 દહીં એરિં દુધ સકર, દેતાહું હરખખ તુઝ ;
 તોભી હરોઝ હરી નામ, સુનાતી ન મુઝે. હરદમ૦ ૧
 કરે ગુનમાન ગોવિંદકા, તું મુખ પરી વે ભક્ષા ;
 નહીં તો મેં એ'ચ નીકાલુ'ગો, ક્યા મુખ ચામ ખજા. હરદમ૦ ૨ ;
 ખોધ જિંદગાની સાફી સોહી ધુના માફ તેરા ;
 દયાપ્રીતમ ભુલે મત તાગ, આખર વખ મેરા. હરદમ૦ ૩

(૧-૨)

કાસીપુરિની લાવણી.

કાસીપુરીની અતી સુંદર સોના કાન સકે ગાઇ,
 મોક્ષદેની ભવ ભવ દરની સિખ લીજ કર પાંનાઇ;
 પનારસી રાખપુરી નાયક ભુનકતે ન્યારી,
 રોષ સિસપર નહીં સંકરને ત્રિમુલપર મારી;
 પંચકોસી પરમાન કાંસીકો મહીમા હે બારી,
 પ્રભેમે નહીં ભવ પુરી રખણેગે ત્રિપુલગી;
 સદાકાલ વહાં પાસે પિસેતર નીતસો લગી ખારી,
 દુઃખદરની સુખકરની દરસતે આમ કારત બારી;
 મર્મ અર્થ અમર કાગ મેક્ષ રાખ દાવક મૂની ગાઈ. મોક્ષદેની ભવ. ૧
 એસી પાટના બીતર પ્રાંતી મરન સો પાવે,
 તારક હે રાંધ સો બિયોં મદ પરમ મહુઆવે;
 જગા મરન જગલ દુઃખ રાખ છીનમે મીટ ભવે,
 આવાગમ આધાર જગતે સે દીર ની આવે;
 મદ કાસીકો અગાધ મહીમા અગમ નીગમ આવે,
 અપીમુક્તપુરી આદેસો જાતે નાગ જગત કહાવે;
 કહા ધીતર જન કથા મુની સુર મરન રામે આઈ. મોક્ષદેની. ૨
 પતીપાવતની નીકટ કાસી જંગા ઘેરી ગાળે,
 મનિકુંદન જ્યો મીલે સંગ એસી સોના છાળે,
 બાગીરથીજલ પરસ કચેને ભવસંકટ બાળે;
 પાન કીથો જળ તોય વાલીકું જગ અનુસર ત્યાળે;
 મંજનતે આધ કોટી જગકે સકલ હોત પ્રાળે;
 રવેત વારી મંગલકારી ગેયા આઈસી રાજે;
 અલકમંડલી હરીપદોદ્ધી વીજગુહેલી કાહાઈ, મોક્ષદેની. ૩
 કાસીકે મહારાજ બીસેસર અનપુરના રાંતી,
 કાલ ભૈરવ કુટપાલ ઝોર છડીદાર દંડપાની;
 સાચિછ બીનાયક સુર બુધ નાયક સખ ગુનકી ખાંતી,
 કુંડી બીનાયકકે દરસતે માવન હોત પ્રાંતી;
 દેવી સંકટા કરે દરસતે સંકટકી હાંતી,
 આત્મ બીસેસર આધ પાસે વા પાવનપુરી જાંતી;
 અધીક અમરધુરી મેદ માંની ખસે વીજગુહી, સખ આઈ. મોક્ષ. ૪
 શોદેશરી ઝોર બીઆખાસતી કુગાર પરાસી;
 પંચગંગાપર બીકુ માધો આપ અખીનાસી;

ખડે મુની સાની ધ્યાની ખસે દરસન અભીલાષી,
 મનીકર્નીકા તટ મઠ સુંદર, પાઠ સંન્યાસી;
 દ્વીજ બદન રૂપ સદન કરી સરસ્વતી કાશીમે ખાસી;
 ઐસી બીધ બીધ સોભા સીવને નીજપુરી પરકાસી;
 સકત ખીલોકન માત્ર જાત સખ મનસા લોભાધ. મોક્ષદેવી ૦ ૫
 કલ્યાણસતે સુખ અધીક હસ કાસી નીપાઠ,
 કલ્પદ્રૂમ જઈસે તહસે મનવાંછીત ફલદાધ;
 કાસી સેવન કરે વાહીકું મુક્તી પાન આધ;
 વલ કારન સખ સીવકાસી સીવકાસી જ્યો ભાધ;
 કૃષ્ણ ચરણ અભીલાખ દયાને લાવની ગાધ,
 સીવકાસી ગંગાગુન સંખ્યા કીને નહીં પાધ;
 મદ્દસો નીત ખાસ ખસેતે હરીહર પદ પાધ. મોક્ષદેવી ૦ ૬

(૨)

લાવણી.

ગફલત ટોટા ખડા દીવાના ક્યો ગફલતમે પડા, ટેક
 કર્મકુટમે જન્મ ગર્ભાધા,
 આગ દામચે ચીત નઅધાયા;
 સરસા ખેલી કૃષ્ણ ન ગાયા,
 અચક ઝપાટા આપ લગેગા કાલ સીરપર ખડા, દીવાના ૦ ૨
 કરતાહે કુમનકા ધેંધા,
 અપને હાત જાતા તું બંધા,
 એ હેમક દેખ હોત ક્યો અંધા,
 નીચ મીચતે ક્યો બિખરેગા મનમોહન નહીં ગડા, દીવાના ૦ ૧
 પેટ ભરા પશુકૃતી કર સોયા,
 ખાયા પુરા ના નયા ન ખોયા,
 પારસ પાયા ચોંહી ખોયા,
 હરી ભજત ક્યો કુંદીલ જાયગા પાઉ જંજીરા જડા, દીવાના ૦ ૩
 ઝોર ખાતમે દીલ નહીં દેનાં,
 નીસાદીન સતસંગતમે રેહેનાં;
 જો આપ પડે સો સેહેનાં,
 દયા નામ રટ ઝર ચીત ચીંતન મનમોહન ફાંકડા, દીવાના ૦ ૪

(૨)

(૪૭૧)

લાવણી.

સખ માયા ખસ નચે નાથ કોઇ આપ ખચાયે ખચે, ટેક.

કીતેક ચામ દામમેં લપટે,

કોઇ કપ્પુ છુટે વે જસ ઝપટે;

માન ખડાઇ ધરસ્યા ન ટરે, બજનાનંદ ન મચે. નાથ કોઇ. ૧

ચોગી તપસી કોપને ફુટે,

સાની ત્યાગી સીંદ્રીને છુટે;

યહ મમતાતે કોજી ન છુટે,

સીંદ્ર બચે સખ જગ પુજાએ, કૃપણ બહિત રસ કચે. નાથ. ૨

કીતને પંડીતતાને પકડે,

પ્રુપખસ જાનપણે ખહુ જકડે;

કર્ધ કુલીને ગુન ગુમાત અકડે,

રૂપ-રાજ્ય કોઈ ખુડે બચસનમેં, દરસતાપ નહિં તચે. નાથ. ૩

પ્રભુ અકસ ખસ તહારી માયા,

કપ્પુ ન છુટે ખીત નીજ દાયા;

કથન માત્ર હેં ઝોર ઉપાયા,

હયો જતન તણ સરન પડયા, શીણ એક હીયાસે જચે. નાથ. ૪

(૩)

રૂપતો.

સુનીયેં જુ દરી હજરત કે ખંદકી, ચારજહે,

એલીસ હુધ સખ સાહી સાહેબકી કયા મરજિહે. સુનીયેં. ૦ ટેક.

જિસ કામકે બેગયા સો કુછ બી ના કીયા,

મેં કયા કરેં એકેલા કીસીને ન તન દીયા. સુનીયેં. ૧

મનાજી સુમેધાર સો દુસ્મનકેં જા મીસા,

બિમાર હસો ચે સો બિસકી સંગતે ચલા. સુનીયેં. ૨

માના નહી કીસીને એકે હુકમ હમારા,

દગાખાજ હુધ ફોજ કીયા કામ નકારા. સુનીયેં. ૩

જોરા મેહેવાસી કહે કહેગે જુ નાં કહી,

કુટા જાતહેં પેશાન તોપા ખાતમેં રહી. સુનીયેં. ૪

કહે મુજબ દામ ન દરમાર બપગા,

ધુનેગારીમેં ગુલામ ખહુત માર પાપગા. સુનીયેં. ૫

દા ખતકા ફકકા લીખકેં મનાજી ફીરાવનાં,
નહીં તો હજુર કદમ ધ્યાકેં ખુલાવનાં. સુનીયેં ૬

(૧-૧)

૫૬.

ગોવીંદ નામકો આધાર, સાધન ઝોર નહીં કામ કલીમેં; ટક.

રનતેં બેડા પાર. ગોવીંદ૦

જ્ય તપ તીર્થ ધર્મ નેમ વૃત, સમકોં ઝો શૃંગાર. ગોવીંદ૦ ૧

ચાર બેદ ખટ શાસ્ત્ર ચેહી, હવનીષદકો સોર. ગોવીંદ૦ ૨

તૃપા હોય પીયેં યહ અમૃત, તજ આલસ હંકાર. ગોવીંદ૦ ૩

યહ ઐસર નાંહી ખડુર મીલેગો, ખરાગ લાખ હજાર. ગોવીંદ૦ ૪

શુકે તારક રીષ રોષ રૂત યહ, ઝો સમકોં અધીકાર. ગોવીંદ૦ ૫

દયા પ્રીતમ કરના જીનકેં પર, તીનકો લાગે તાર. ગોવીંદ૦ ૬

(૩)

લાવણી.

બકું રટનહેં બેદ, સેય સંબુ સુન, સુરેજેં સુરહુકું;

નારદ સારદ ગુનગાવેજ;

કાસકે કાલ ગુપાલલાલ બજલો, માયાહેં- જીનકી દાસી;

સગ ખસકહું નયાવેંજ. ૧

ધોસો.

સુમર મો કૃપા ભાગ ભરખેં, સકલ પરતુ જીનકેં કરમેં;

અગનીત કોટી અહેંસા, તીલકે સગ ધસનકે સીસા;

રહે સમ ભવમે ભરપુરા, પ્રગટ નીજ દાસનકે હિરા;

સકલ જિય અંતરકી બને, કહી નીજ ભક્તનકી માંને;

પતીપાવન દીનખાંધુ, અતુલ ખલ કરનાકે સીંધુ;

હમીકે ધરન સરન રેહેના, દયા નહીં ઝોર નાગ લેનાજી. રક તુંહી વૃંહી.

લાવણી.

સતસંગ સખાકો જ્ઞાર સુનો ગુનિજન સુનો ગુનિજન,

મો મીલે તાહકું બકુ હરી પરસાંનજી. ટક.

સતસંગતમેં પરતચ્છ મીલે ભગવાન,

સતસંગતસો અસાની પાવેં માન ;
 સતસંગતસો મુરખા પાવેં માન,
 સતસંગતસો જળખીય તરે પાખાન ;
 સતસંગતે રૂટે ચિત્રગુપટે પાન,
 સતસંગતસો ભગેં અટલ હસપર ખાન ;
 સતસંગતસો પર ખેડે ગંગારનાન,
 સતસંગખીના કોહો તરે જગતમેં કોન ;
 સતસંગતકો ખસ બારી ખસ બારી,
 અહો બસા સતસંગ મુસ સખ ડારી જામ ડારી,
 અહો બસા સતસંગતકી ગત ન્યારી ગત ન્યારી ;
 અહો બસા સતસંગ તારે ખીના ધર્મ સાધન સો મિત્રે. ૧
 સતસંગ પરાપર કરગ કાંડ ન દહાવેં,
 સતસંગ પરાપર સાન દયાન નહિં પાવેં ;
 સતસંગ તુલ્ય અટાંગ યોગહુ પાવેં,
 સતસંગ પરાપર જપ તપ નહિ સૂતી ગાવેં ;
 સતસંગ પરાપર તિથિ નેમ ન ખતાવેં,
 સતસંગ તુલ્ય વૃત મંત્ર જન્મ ક્યો આવેં ;
 સખ સાધન સિરમની સો સતસંગ મુદાવેં,
 સતસંગ ખડો સુન બેઠ નિરાન ખખવેં ;
 સતસંગ શાસ્ત્ર ખખાનિ હો ખખાને,
 અહો બસા સતસંગ પોપિ પુરાને થો પુરાને ;
 અહો બસા સતસંગ પરવચ્છ પરગાને હો પરગાને,
 અહો બસા સતસંગ તુલ્ય તહી સ્વર્ગ માસ ભુવન સો ખીલે. ૨
 સતસંગ કીયો લોહાને પાર્શ્વમીકો,
 મિટ જયો રૂપ નીજ બયો કનક અતી નીકો ;
 સતસંગ નીચ જળ કીયો શ્રીગંગાછકો,
 બયો પરસ માત્રમેં પાન યોગ સખ છકો ;
 સતસંગતમેં બયો કાષ્ટરૂપ અખિકો,
 ભયો ક્ષાંતી પારી કરપુર સંગ કરસીકો ;
 સખ તરૂ બયો ચંદન સંગ મલપાદ્રિકો,
 સતસંગત ગિન સખ કહુ જાનિયેં કીકો ;
 સતસંગતસોં કિટ હરી હરપર હરી બરપર,
 અહો બસા કીર ચઢયે ગહા શ્રી સુરપુર ગહા સુરપુર ;

અહો ભલા ખહુરી પચ્ચો ધ્વનિધરપર ધ્વનીધરપર,
 અહો ભલા સતસંગ ખરાખર રસ નહી કછુ સુનલે ગંત. સો મીલે, ૩
 સતસંગસોં રાજ રાજ છોડ હોય જોગી,
 સતસંગસોં જોગી તને જોગ ખને જોગી;
 સંગતસોં શાહન ભિત્તમ હોય અસુર,
 સંગતસોં અસુર અધીક પુજ્ય ભુસુર;
 જ્યોં કલાશ ધર પય પીયે સુરા રાખ કેહે,
 જ્યોં ગોરીનિકક મદપાન દુધ સળ લેહે;
 યહ દુષ્ટ સંગ સતસંગકિ ગતી પતાઈ,
 દુઃસંગ છાંડકે સતસંગ કરલે ભાઈ;
 સતસંગ સુધાસોં ભારી હો ભારી,
 અહો ભલા રાહાકી ગત લેહો બીચારી હો બિચારી;
 અહો ભલા મુસંગ દેહો મોરારી મોરારી,
 અહો ભલા ગાઈ સંગલાવની દયારામ હરિજન. સો મીલે, ૪

(૨)

(ધ) નીતિવૈરાગ્ય.

૫૬.

હરિદાસા હરિદાસા, ખનજ હરીદાસા હરિદાસા. ટંક.
 સુખા સિંધુકે સમીપ ખસકે, મુંઠ રહત ડ્યોં ખાસા;
 હી હોત ડ્યોં દુખ પાવત હે, ખસત પરસકે ખાસા. ખન૦ ૧
 કામધેનુ સુરદ્રમ ગિંતામની, ધધર અખિલ નિવાસા;
 વિનકું છોડ આરકું ધાવે, સો તો વૃથા પ્રયાસા. ખન૦ ૨
 મનસાદેહ દુર્લભ છીનુમંગુર જ્યું જળખીચ ખતાસા;
 અચળ સત એક સેવા હરીકી, રાખકુછ તુરત તમાસા. ખન૦ ૩
 સરનામત વતસળ બીટલેશ, ક્યું મન રહેત ઉદાસા;
 દયારામ સતગુર ખતાયા, હે મનમુખા ખાસા. ખન૦ ૪

(૨)

૫૬.

તું ભજ મન ચેરે ગોકુળચંદ્ર. ટંક.
 ગોકુળચંદ્ર ગોપમધેન્દ્ર, શ્રીવ્રજરાજકિસોરન;

વસો મતિખાલં મદનગોપાલં, ત્રોષીજનચિત્તચ્ચરં. તું ૦ ૧
 વંદાવનવાસી રાસનિલાસી, નરધર નંદકુમારં ;
 ગીરીનરધરાણું બદ્ધતાબરાણું, મદનમહા મદમારં. તું ૦ ૨
 મધુપુત્રીમુખં અકુળસ્વરૂપં, રાસગુણગતપ્રતીપાલં ;
 રૂઝમણિનાયકં સૃતીગુણગાતં, મહામતી દીનદયાલં. તું ૦ ૩
 રાધારમણ્યું જગતસ્તવનં, સરવેશ્વર સૂતિસારં ;
 આત્મારામં પુરાણાકામં, દયારામ હરહારં. તું ૦ ૪

(૧)

૫૬.

રાગ—ખમાચી.

યાં કોઈ નહિ હેરે તેરા, મે તું મતકર મેરા મેરા. કોઈ
 માત તાત સુન મરણી જંધુ ઝોર કુકળ બોલે તેરાવે ;
 સખ અપની મતલબ કે બેલી હે બલથા હર નેરા નેરા. કોઈ
 મેહેલ ખજાના કુતીયાં દોલત તું માનત મન મેરા વે ;
 રૂપત રેહેગા કુછ ના ચલેગા તેરા લુગ બપગા ડેરા ડેરા. કોઈ ૦ ૨
 જો તું તેરા બક્ષા ચાહે તો હેમક સખજ સવેરા વે ;
 કુબળ હોએતો ફિર કયા હેના તેરા નય જાએગા ઘેરા ઘેરા. કોઈ ૦ ૩
 ક્યા ઝોરનકું આકલ ખતાન્નિ તેરા હર અધેરા વે ;
 નહિ કુછ ડેરી આખર આયા તેરા સુરજ કરસે ફેરા ફેરા. કોઈ ૦ ૪
 બજ બખત સતસંગત કર ખન સતગરૂકો ચેરા વે ;
 માયા પટક આટક હરીખંદ કરશે કુણસોં નેહેરા નેહેરા. કોઈ ૦ ૫

(૨)

૫૬.

રાગ—ધનાસરી.

સુન મેરે મનવા તોતા વે, રૂઝ શ્રી રામકુણ્ય ઝોપાળા, સું
 ધસ પીંજરેમે પડા જાએગા ઝોર પીંજરે મુખતાળા ;
 ચુકો ચુકો કલખલ ગત કર મુરખ આયા પીલાડુ કાળા. સું ૧
 ખાનપાન ખુશી રખતાવે જન સખ પીંજરપાળા ;
 અખ તું ખુશીકર તેરા આવીંદ દયાપ્રીતમ નંદલાલા. સું ૨

(૧)

અહો ભલા ખદુરી પચ્છો ધનિધરપર ધનિધરપર,
 અહો ભલા સતસંગ ખરાખર રસ નહી કછુ સુનલે મન. સૌ મીલે, ૩
 સતસંગસોં રાગ રાજ છોડ હોય જોગી,
 સતસંગસોં જોગી તજે જોગ ખતે જોગી;
 સંગતસોં ધાહન ઊત્તમ હોય અસુર,
 સંગતસોં અસુર અધીક પુજ્ય ભુસુર;
 જ્યોં કલામ ધર પપ પીચે સુરા રાખ ક્રેલે,
 જ્યો ગૌરીનિકઠ મરપાન દુધ સળ લેલે;
 યહ દુષ્ટ સંગ સતસંગકિ ગતી ખતાઈ,
 દુઃસંગ છાંડકે સતસંગ કરલે ભાઈ;
 સતસંગ સુધાસોં ભારી હો ભારી,
 અહો ભલા રાહકી ગત લેલો બીચારી હો બિચારી;
 અહો ભલા સુસંગ લેલો મોરારી મોરારી,
 અહો ભલા ગાઈ સંગભાવની દમારામ હરિજન. સૌ મીલે, ૪

(૨)

(૫) નીતિવેશાન્ય.

૫૬.

હરિદાસા હરિદાસા, ખનખ હરીદાસા હરિદાસા. ટંક.
 સુધા સિંધુકે સમીપ પસકે, મુંઠ રહેત ક્યોં ખાસા;
 હી હોત ડયો કુખ પાવત હે, ખસત પરસકે પાસા. ખન૦ ૧
 કામધેનુ સુદ્રમ ચિંતામની, ધધર અખિલ નિવાસા;
 વિનકું છોડ ઓરકું ધાવે, સૌ તો વૃથા પ્રયાસા. ખન૦ ૨
 મનસાદેહ દુર્લભ છીનુમંગુર જ્યું જળખીચ ખતાસા;
 અચળ સત એક સેવા હરીકી, સખકુછ તુરત તમાસા. ખન૦ ૩
 સરનામત વત્સળ બીટલેશ, ક્યું મન રહેત હેદાસા;
 દમારામ સતગુર ખતાયા, હે મનસુખા ખાસા. ખન૦ ૪

(૨)

૫૭.

તું ભજ મન મરે ગોકુળચંદ્ર. ટંક.
 ગોકુળચંદ્ર ગોપમધેન્દ્ર, શ્રીવજરાજકિસોરં;

વસોમતિપાલં મદનગોપાલં, ત્રોષીજનચિત્તભેરં. તું ૦ ૧
 વંદનવનવાસી રાસવિલાસી, નટવર નંદુભારં ;
 ગીરીવરધરણું બદ્ધતાબરણું, મદનમહામદ્યારં. તું ૦ ૨
 મધુપુત્રીભુષં અકલ્પસ્વરૂપં, રાસગુણતપ્રતીપાલં ;
 રૂઝમણિનાયં સૃતીગુણગાતં, મહામતી દીનદયાલં. તું ૦ ૩
 રાધારમણું જગતસ્તનનં, સરવેથર સૂતિસારં ;
 આત્મારામં પુરણાકામં, ભારાંગ ઉરદારં. તું ૦ ૪
 (૧)

૫૬.

રાગ—ખમાચી.

પાં કોઈ નહિ હોરે તેરા, વે તું મતકર મેરા મેરા. કોઈ
 માત તાત સુઝ મરણી જંધુ ગોર કુટુંબ બોલે તેરાવે ;
 સગ આપની મતલબ કે બેલી હે બીલકા હર નેરાં નેરા. કોઈ ૦ ૧
 મેહેલ ખજાના કુનીયાં દોલત તું માનત મન મેરા વે ;
 રૂપત રેહેગા કુછ ના થએગા તેરા લુપ્ત જાયાગા ડેરા ડેરા. કોઈ ૦ ૨
 જો તું તેરા ભક્ષા ગાહે તો હેમક સગજ સમેરા વે ;
 કુખલ હોએનો ફિર ક્યા હોના તેરા નય જાએગા ધેરા મેરા. કોઈ ૦ ૩
 ક્યા ગોરનકું આકરં જતાવે તેરા હર અધેરા વે ;
 નહિ કુછ ડેરી આખર આપા તેરા સુખ કરતે ફેરા ફેરા. કોઈ ૦ ૪
 બજ ભજવંત સતસંગત કરે જન સતગરૂકા મેરા વે ;
 માયા પદક આટક દુરીપદ કરલે કાચુસોં નેહેરાં નેહેરાં. કોઈ ૦ ૫
 (૨)

૫૭.

રાગ—ધનાસરી.

સુન મેરે મનવા તોતા વે, રટ શી રાગકૃષ્ણ ઝોપાળા. સું
 ધસ પીંજરેમે પગ જાએગા ગોર પીંજરે મુખતાળા ;
 ચુકા ચુકા કલપલ મેત કર મુરખ આપા ખીલાડ કાળા. સું ૦ ૧
 ખાનખાન ખુશી રખતાવે જીન સગ પીંજરખાળા ;
 અગ તું ખુશીકર તેરા ખાવીંદ રખાપ્રીતમ નંદલાલ. સું ૦ ૨
 (૨)

અહો ભલા બહુરી પશ્ચો પ્વનિધરપર પ્વનીધરપર,
 અહો ભલા સતસંગ પરાપર રસ નહી કછુ સુનલે ગત. સો મીલે, ૩
 સતસંગસો રાજ રાજ છોડ હોય જોગી,
 સતસંગસો જોગી તજે જોગ ખને ભોગી ;
 સંગતસો વ્રાહ્મન ભિત્તમ હોય અસુર,
 સંગતસો અસુર અધીક પુત્ર્ય ભુસુર ;
 જ્યો કલાલ ધર પપ પીચે સુરા રાખ કેહે,
 જ્યો ગૌરીનિકઠ મદપાન કુધ સળ લેહે ;
 યહ કુટ્ટ સંગ સતસંગકિ ગતી ખતાઈ,
 કુઃસંગ છાંડકે સતસંગ કરલે ભાઈ ;
 સતસંગ સુધાસો ભારી હો ભારી,
 અહો ભલા રાહાકી ગત લેહો બીચારી હો ખિચારી ;
 અહો ભલા સુસંગ દેહો મોરારી મોરારી,
 અહો ભલા ગાઈ સંગભાવની દમારામ હરિજન. સો મિલે, ૪

(૨)

(ધ) નીતિવેશઃ.

પદ.

હરિદાસા હરિદાસા, ખનખ હરીદાસા હરિદાસા. ટંક.
 સુધા સિંધુકે સમીપ ખસકે, મુંઠ રહત ક્યોં ખાસા ;
 હી હોત ક્યોં કુખ પાવત હે, ખસત પરસકે પાસા. ખન૦ ૧
 કામધેનુ સુરદ્રમ ચિંતામની, ધધર અખિલ નિખાસા ;
 વિનકું છોડ આરકું ધાવે, સો તો વૃથા પ્રયાસા. ખન૦ ૨
 મનસાદેહ દુર્લભ છીનુભંગુર જ્યું જળખીચ ખતાસા ;
 અચળ સત એક સેવા હરીકી, સળકુછ તુરત તમાસા. ખન૦ ૩
 સારનાગત વત્સળ ખીટલેરા, ક્યું મન રહેત હેઠાસા ;
 દમારામ સતગુર ખતાયા, હે મનસુખા ખાસા. ખન૦ ૪

(૧)

પદ.

તું ભજ મન મેરે ગોકુળચંદ્ર. ટંક.
 ગોકુળચંદ્ર ગોપમધેન્દ્ર, શ્રીવ્રજરાજકિસોરનં ;

યસોમતિપાલં મદનગોપાલં, ત્રીપીઞ્જનચિત્તચારં. તું ૦ ૧
 વંદાવનગાસી રાસવિલાસી, નટપર નંદકુમારં ;
 ગીરીવરધરણું બહુતાબરણું, મદનમહામદમારં. તું ૦ ૨
 મધુપુરીશ્રુપં અકલ્પસ્વરૂપં, રાગગાતપ્રતીપાલં ;
 રૂઝમણિનાથં સૃતીગુણગાતં, મહામતી દીનદાલં. તું ૦ ૩
 રાધારમણું જગતસ્તનનં, સરવેધર સૂતિસારં ;
 આત્મારાગં પુરણાકામં, હારાગ ઉરહારં. તું ૦ ૪

(૨)

૫૮.

રાગ—ખમાચી.

યાં કોઈ મહિ હેરે તેરા, વે તું મતકર મેરા મેરા. કોઈ.
 માત તાત સુન મરણી જંધુ ઝોર કુકળ બોલે તેરાવે ;
 સંખ અપગી મતલબ કે બેલી હે બલદા હર નેરા નેરા. કોઈ ૦ ૧
 મેહેલ ખજાના કુનીયાં દોલત તું માનત મન મેરા વે ;
 રૂપત રેહ્યા કુછ ના ચલેગા તેરા લુટા બાથગા ડેરા ડેરા. કોઈ ૦ ૨
 જો તું તેરા બંધા બાહે તો હેમકે સમજ સવેરા વે ;
 કપળ હોએતો ફિર કયા હેના તેરા નગ્ર બાએગા ઘેરા ઘેરા. કોઈ ૦ ૩
 જ્યાં ઝોરનકું અકલ્પ જતાવે તેરા હર અઘેરા વે ;
 નહિ કુછ ડેરી આખર આયા તોા સુરખ કરવે ફેરા ફેરા. કોઈ ૦ ૪
 બજ ભજવત સતસંગત કર ખન સતગરૂકા ચેરા વે ;
 માયા ખટકે અટકે હરીપદ કરલે કાણુસો મેહેરા મેહેરા. કોઈ ૦ ૫

(૨)

૫૯.

રાગ—ધનાસરી.

સુન મેરે મનવા તોતો વે, રટ શ્રી રામકૃષ્ણ જોપાળા, સુ.
 ધસ પીઞ્જરમે પણ બાએગા ઝોર પીઞ્જરે મુખતાળા ;
 ચુકા ચુકા કલણલ મત કર મુરખ આયા ખીસાડુ કાળા. સુ. ૧
 ખાનખાન ખુશી રખતાવે જન સંખ પીઞ્જરખાળા ;
 અખ તું ખુશીકર તેરા આવીંદે દયાપ્રીતમ નંદસાલા. સુ.

(

ભકિત—ભેરબી.

ડાકોર ડાકોર નાથ હમારે, હાથપાકે હાર દ્રગનકે તારે. ૩૦
 અગતીત કોટી આંકડો ધરા, સેસ ગહેસ સગ નાથત સીસા. ૩૦ ૧
 મોહની મુરત ખસી મનમાંહી, બકી જોડી જુગનમેં નાહી. ૩૦ ૨
 બિન બિનતી સાગ છપકી, બને, તાહી કરે જો જન માને. ૩૦ ૩
 એક ખરો તીહારો પા ભાંખો, તાકી સાધન આસ ન રાખો. ૩૦ ૪
 સદગુર સીંધુ ભજે વે હાપક, ધ્યા પ્રીતમ ગોવરધન નાથક. ૩૦ ૫
 (૩)

મરેડીમાં.

૫૬.

પદાવેં ભાયગ નારસિંહ મેહનાયેં, વલ્લભરેવાયેં—ટંક.
 છુણીગડવારી વિપ્રભતિ, નાગરચી સાતી;
 બેડીસે ભગવંત અદભુત ભાંતી, અખીલ વિધ અપાતી;
 રાસ પાહીલાં પ્રત્યક્ષ હરીયા, ઘેડેની દિપિકાખલ પ્રેમાયેં. પાદાવેં ૧
 એકાં કાણી આલે તીરયવારી, પુસલેં વિપ્રાંસી;
 ચયેં કાણી હુંડી કરીતો ખાસી, ત્યાણી કેલી હાંસી;
 જા તુલ્લી લોકર બકતરાજકડે, મોકે કોટિક નગરાયે. પાદાવેં ૨
 આલે તો ગોષ્ટી એસી અધકુની, મંદીર પુપુન,
 કેસેં હરીજન હરીયેં દરસન, ખસલે સમજુન;
 કળસેં કાપટચ ક્ષાલણાયેં, મંદા કુષ્ટ રાતુ સંતાંયે. પાદાવેં ૩
 મેહતાજિસ કળમી સમકત ગોષ્ટ, ખાલસે તે મિષ્ટ;
 આલેત તુલ્લી આમયેં બામ મેષ્ટ, અંદાલેં સંતુષ્ટ;
 નોકે કંઈ ચિંતા આલ્લી, હુંડી લીકુંન દેતાં, પર સામલસાયેં. પાદાવેં ૪
 મોજીની ઘેનસે રૂપાયે સતસાત, અરપીસે જગતાત;
 હુંડી ત્યાંમા લિકુન દિમી ક્ષયાંત, આમલે તો પ્રાત;
 ચેજન દ્વારીકાં દેવ પાહિલે, ગોમતી મંજન મન કમ પાયે. પાદાવેં ૫
 પુસલા ગમ નાથ સાગમ રહાયા, હુંતો હુંડી કરાયા;
 સાંમમ કાણી નાંહી સાદા નમ્રયા; સર્વા હાણે પાયા;
 એકનિ વચન તિરાસ અસે, મિતમ ખાલસે, પત હાયાયેં. પાદાવેં ૬

પાણી હાજરી પરીક્ષા આવે, ચોખાલા મીઠાસ;
 પુત્રો તુલ્ય જીવનકાંડના આદર્શ, શીકૃત દ્વારુલા;
 હૃદિ દાવી પેકે દાવે, જાગી સાંભળે જુનાતે નરસામી, પાણી
 દિલે રૂપાયે રાત નાભર, યૌવન જ્વાલર ઝાલે રાત અટકતે નિરવ નર,
 ભક્તો સુખકર, સાચી આકૃત ધન પાલીસ; ન કળતે ચરીત્રચતુષ્કલમે
 પુત્રાચા ભજ કૃત કરપોવા, ચોખાલા દીલા;
 વચનાસાદી પાસેસ પઠ વિલા, પિતૃ આદ્ર કેલે;
 રીલી દ્વારુ મહુર સોનાચી, વિપ્ર તોપસ થરા ભક્તાચે. પાદાવે ૦ ૯
 પુત્રાચી દિધલી માળ અવિનાશી, પાદનાં સંન્યાસી;
 પાણિ પાનિસે નિરા વૃજવાસી, દોહીની સ્ત્રી આસી;
 ગાંડીક આદિ સારે હરવિત્તે, કેલે સત્તમ વાઙ્મ દાસાચે, પાદાવે ૦ ૧૦
 મેઢેતાલમે નિંદક નાગર કાર, કેલા અપકાર;
 તેઠાં તે સમથેં ઝાહાયે માહાર, પાદા ચમત્કાર;
 ઝક માફનિ જોકનિ આવે કર, પડસ પાપી નિંદક હો ત્તાચે, પદાવે ૦ ૧૧
 અસેં કોટચાવિધિ કેલે કાગ, મેઢેતાચેં ધામ;
 ઝાલે વશીભુત-સુંદરયાગ, લાણે જન દયારાગ;
 કામ સાંચુ ભક્તી નાસિંદાચી રાખી રૂપ, પ્રિય શ્રી કૃત્તાચે. પાદાવે ૦ ૧૨

(૨)

પ્રથમું.

શ્રી રામ કૃષ્ણ ગોવીંદ, લાણા મિળોની વૈશ્યુપ વ્રંદ, ટેકા કરાવ
 કેરણાસપ રુપકંદ, નગધર નટપર નંદનંદ, માધવ મુરારિ પરમાનંદ,
 પંચીધર વંદાવનચંદ, શ્રી રાધિકા રમાયુ ગોપિકેશ ગુણનિધિ ગોકુલેશ
 ગોપેંદ્ર ગદાધર ગરુડનજ ગોપાલ ગુણાકર, ગોવલ્લભ ગોવરધનલભ નંદ
 લાભ નાગર નટ નાયક, લલિત ત્રિભંગી મનોહર ગોહન, મોદાકર મદ.
 નાભીરામ અખિલેશ્વર આનંદકંદ, દ્વારુ મિળો ૦ ૧ પ્રભુ પરમેશ્વર
 પુરાણનંદ, પદમાગ્રીપતમ પદારવીદ, સમૃતી માન હરનિંદુખ ૨ંદ, અજ
 આક્ષરાતીત જગતંદ; ત્રીગુણાતીત નીત્ય સર્વોત્તમ સર્વજ્ઞ મગ્ન રતિ રસલ
 રસમય પુરુષોત્તમ એ ધામ નામ રૂચિ આલ્મારાગ અરચુત અદ્વિત અ.
 કેલિત અપાર સિધાંત સાર પરબ્રહ્મ પરત્વર પરમકંઠ પદમનાભ પુરો.
 રામ કી જ્વાલમુકંદ, દ્વારુ મિળો ૦ ૨ રોષ મહેશ રહતિ આનંદ,
 સનક સનંદન સનત સનંદે સતત પ્રસાંસ સકંઠ કટતી છંદે, ત્પારી સો
 ડિમા તે મતિમંદ; હરી નાગામથી સમથે તોરવ નેમ પૂન ધર્મ કમ

૧૫ જાપ પક્ષ અષ્ટાંગ યોગ અંધયન. બ્રહ્મ શુચિ દાન સ્નાન વિજ્ઞાન દયા
 ન જાવમેં આહિકલે નિગમયે વલની હાવર દુસરા સમુજ પાપ સંતાપ
 બેઠાયા હરી ભેટીયા હિયાગ નાહી ભાવ કુભાવે શ્રીકૃષ્ણ કીરતનાં વાંચે
 ભાત નહી અતુલીત પ્રતાપ દયારાગ હાણે ત્યાસાઠી મજમનાસિ પડિસા
 કુપ્રસુતામયા છંદે, હાણા મિળોતી વૈષ્ણવ વ્રંદે, શ્રી રામ કુમ્ભ ગોત્રીંદ. ૩

જાહેર ખખર.

કાયદાઓની ઇચાદ.

વનભકોડ સને ૧૮૬૦નો ૪૫મો સુધારેલો.

ફીમિનલકોડ સને ૧૮૭૨નો ૧૦મો સને ૧૮૭૨ના ૧૧મા સાથે.

ડિસ્પીકટ પાલીસ આકટ.

ગામની પાલીસ.

અપરાધ પોલીસ.

ન્યાય તલ્લ અને ફોજદારી સંક્રમ.

ફોજદારી ફેસલા વા. ૧મી ટસુખી.

સને ૧૮૫૯નો ૮મો ટીકાનો.

સને ૧૮૫૯નો ૮મો વગર ટીકાનો.

પુરાવાનો આકટ સને ૧૮૭૧નો ૧૬મો.

કરાવનો આકટ સને ૧૮૭૨નો ૯મો.

સને ૧૮૭૧નો ૯મો મુદતનો.

સને ૧૮૭૧નો ૮મો ૧૨૭૨૨.

મુસલમાની સરેહ.

સને ૧૮૭૪નો ૧૧મો સને ૧૮૭૧ના ૧૦માનો મુખરો.

સને ૧૮૬૯નો ૧૮મો રાંપ આકટ.

સને ૧૮૬૯નો ૧૪મો આકટ.

સને ૧૮૭૦નો ૭મો કાર્ટ ફીનો.

કાટ્ટાગ્ર.

ન્યાય સંક્રમ વકીલોને ઉપયોગી.

ફેસલા વા. ૫-૬-૭.

ફેસલા વા. ૨નો બાગ ૪થો.

ફેસલા વા. ૨૦નો બાગ બીજો.

નમુનાનુક દીવાની.

દીવાની સંક્રમ.

ફોજદારી સંક્રમ.

ઈંદકસ.

ફેસલા વા. ૧૦માનો બાગ

મુનિસિપાલિટીનો સને ૧૮૭૩નો

બા. ૧૦માનો ભાગ રજો.

રેવેન્યુ સંક્રમ.

સરકુલર દીવાની તથા ફોર્મદારી નમુના સાથે.

ફોર્મદારી મોહોટું પુસ્તક વાલમ ૫—૬—૭ તથા માસમ

૧૦માના ભાગ તમામ સાથે.

ગોમ્મકેવાડી રાજ્યના ફોર્મદારી તથા દીવાની તમામ કામદાર

તથા સરકુલર સુધાંતનું મોહોટું પુસ્તક.

દિપાર્ટમેન્ટ રેવેન્યુ પરિશાનો.

શીવામ્મે મરચુરાણું મંચો.

ગિરિધર કૃત્ય રાંગામ્મેયુ.

બ્રહ્મોતરખંડ શીવ પુરાણું કહે છે.

ચંદ્રમુખી નાટક.

કેશવ ગીત્ય નાટક.

રમુજ દિલ પસંદના કિરસા.

પાકે રામ.

ગોમ્મકેવાડ કમીશન કેશ.

વિદ્યા ગહિમા.

કવિતા સંગ્રહ ૫—૬—૭ મા મોરચામાં ચાલે છે તે.

છંદ સભા અગ્રથ સાથે.

પ્રેમનંદને જીવચોળી સીધાંત મુક્તાવલી.